

ΑΡΘΡΑ - ΜΕΛΕΤΕΣ - ΑΠΟΨΕΙΣ

**Ο Θεός ως Δικαιοσύνη
Προσπάθεια προσέγγισης της “αρεοπαγιτικής” διδασκαλίας
κατά την ημέρα μνήμης του ιερομάρτυρος
Άγιου Διονυσίου του αρεοπαγίτου**

από τον εφέτη, Χριστόφορο Κοσμίδη¹

Όπως είναι γνωστό, η τρίτη Οκτωβρίου είναι αφιερωμένη, από την Εκκλησία μας, στη μνήμη του αγίου ιερομάρτυρος Διονυσίου του αρεοπαγίτου. Ταυτοχρόνως, όμως, την ημέρα αυτή, ο νομικός κόσμος της Χώρας, εμείς οι δικαστές, οι δικηγόροι και οι συνεργάτες μας, έχουμε τη γιορτή μας²! Διότι, πριν από αρκετά χρόνια, καθιερώθηκε, ως προστάτης του κλάδου μας, ο άγιος Διονύσιος ο αρεοπαγίτης³. Μια σημαντική, πολιτική και εκκλησιαστική, προσωπικότητα, που έζησε κατά τον πρώτο αιώνα μετά το Χριστό. Και υπήρξε άρχοντας στην Αθήνα των ρωμαϊκών χρόνων, συνομιλητής του αποστόλου Παύλου⁴, επίσκοπος της πρώτης Εκκλησίας, απόστολος και μάρτυρας του Ιησού Χριστού⁵!

Ο άγιος Διονύσιος ορίσθηκε ως προστάτης των Νομικών, επειδή και ο ίδιος υπήρξε Νομικός. Και επειδή απέδειξε, με τη ζωή και το έργο του, ότι η απλή γνώση τού νόμου δεν είναι αρκετή για την επικράτηση της δικαιοσύνης, μέσα στις ανθρώπινες κοινωνίες⁶.

¹Πρόκειται για ομιλία που έγινε την 3 Οκτωβρίου 2004, στη Θεσσαλονίκη, στον ιερό ναό της Αγίας Σοφίας, στο τέλος της κυριακάτικης, αρχιερατικής θείας λειτουργίας, κατά τον εορτασμό της μνήμης του αγίου Διονυσίου του αρεοπαγίτου από την ομήγυρη των νομικών της πόλεως. Το αρχικό κείμενο αναμορφώθηκε προσφάτως για να καταστέλλεται σημαντικότερο σε σχετική έκδοση.

²Οι συμβολαιογράφοι τιμούν ως προστάτες τους αγίους Μαρκιανό και Μαρτύριο, των οποίων η μνήμη εορτάζεται την 25η Οκτωβρίου, βλ. Χ. Μουρατίδη, Μαρκιανός και Μαρτύριος, οι προστάτες των συμβολαιογράφων της Χώρας, ΕπΕπετΑρμ 22[2001].47 επ. και του αυτού, Οι προστάτες μας άγιοι και η εποχή τους, ό.π. σελ.49 επ.

³Η καθιέρωση του Αγίου Διονυσίου του Αρεοπαγίτη ως προστάτη των Νομικών και ο καθορισμός της 3ης Οκτωβρίου ως ημέρας αργίας για τα Δικαστήρια της Χώρας, έγινε επίσημα με τη διάταξη του άρθρου 25 του ν.1941/1991.

⁴Πράξεις των Αποστόλων, Ιζ 34.

⁵Βλ. για περισσότερα βιογραφικά στοιχεία του αγίου, Νικοδήμου Αγιορείτου, Συναξαριστής των δώδεκα μηνών του ενιαυτού, έκδοση Ορθοδόξου Κυψέλης [1981] τόμ.Α' σελ.267 επ., Β.Ε. Νικόπουλου, Διονύσιος ο αρεοπαγίτης (ο Άγιος των Δικαστών), Αρμ 37[1983].361 επ. και σημ.26.

⁶Βλ. Χ. Κοσμίδη, Το συναξάρι του αγίου ιερομάρτυρος Διονυσίου του αρεοπαγίτου και η σύναξη των Νομικών, ΕπΕπετΑρμ 16[1995] σελ.33 επ.

Όπως και η απλή γνώση του θελήματος του Θεού δεν αρκεί για τη σωτηρία του ανθρώπου. Απαιτείται, πάντοτε, η εκούσια εφαρμογή! Τη σωτηρία, την προσφέρει ο Θεός σε όλους, όσοι την αναζητούν. Και την προσφέρει δωρεάν! Άλλα, την προσφέρει, μόνο εφ' όσον διαπιστώνει την αγαθή προαίρεση των ανθρώπων να παραμείνουν φίλοι Του. Η προαίρεση αυτή εκφράζεται με την εκούσια προσπάθεια για συμμόρφωση προς τις εντολές Του. Μια συμμόρφωση, όμως, που δεν γίνεται ως εκπλήρωση ενός νομικού καθήκοντος, αλλά από φιλότιμο, με αγάπη προς το Θεό. Με τη σκέψη ότι ο Ιησούς Χριστός μας αγάπησε πρώτος και έπαθε πολλά για την αγάπη αυτή⁷. “Υμείς φίλοι μου εστέ, εάν ποιήτε όσα εγώ εντέλομαι υμίν”, λέγει ο Χριστός⁸. Και τότε, “εγώ ερωτήσω⁹ τον πατέρα και ἀλλον παράκλητον¹⁰ δώσει υμίν, ίνα μένη μεθ' υμών εις τον αιώνα”¹¹. Αυτή είναι η σωτηρία μας: Η αιώνια ένωση με το Άγιο Πνεύμα, η οποία αρχίζει από αυτήν εδώ τη ζωή¹²!

Στον κοινωνικό χώρο, από την πείρα μας, γνωρίζουμε όλοι ότι η δικαιοσύνη πραγματώνεται, όταν οι άνθρωποι αποδεχθούν το νόμο ως αγαθό. Όταν επιδιώξουν την εφαρμογή του ελεύθερα, χωρίς καταναγκασμό. Κάτι που το θεωρώ αγαθό, το προσεγγίζω ευχάριστα, το απολαμβάνω! Διαφορετικά, διακατέχομαι από το πνεύμα της πονηρίας¹³. Τότε, προσπαθώ να ξεγελάσω τον άλλο. Να αποφύγω την εκπλήρωση των υποχρεώσεων, που απορρέουν από την κοινωνική συμβίωση, γιατί τις θεωρώ αντίθετες προς το στενό, ατομικό μου συμφέρον. Προσπαθώ να αδικήσω, με την ελπίδα ότι δεν θα γίνω αντιληπτός. Και, όταν γίνω αντιληπτός¹⁴, επιστρατεύω χλιες δικαιολογίες για να πείσω τους άλλους

Τρόπος έκφρασης της προαίρεσης αυτής είναι και η άσκηση μέσα στην ορθόδοξη, πνευματική ζωή. Αντιγράφω από τους λόγους κάποιου σύγχρονου γέροντα: “Με τη νηστεία, ο άνθρωπος δείχνει την προαίρεσή του. Κάνει από φιλότιμο μια άσκηση και ο Θεός βοηθάει. Αν ζορίζει τον εαυτό του και λέει “τι να κάνω, είναι Παρασκευή, πρέπει να νηστέψω”, θα βασανίζεται! Εάν, όμως, μπει στο νόημα και νηστέψει από αγάπη προς το Χριστό, θα χαίρεται! “Αυτήν την ημέρα”, πρέπει να σκεφτεί, “ο Χριστός σταυρώθηκε. Ούτε νερό δεν του έδωσαν να πιει. Ξίδι του έδωσαν! Κι’ εγώ δεν θα πιω νερό όλη την ημέρα!” Αν το κάνει με τον τρόπο αυτό, τότε νιώθει ανώτερη χαρά μέσα του, απ’ εκείνον που πίνει τα καλύτερα αναψυκτικά.”, βλ. Γέροντος Παΐσιου Αγιορείτου, Λόγοι, έκδοση Ι. Ησυχ. Ευαγγελιστής. Ιωάννης ο Θεολόγος, Σουρωτή Θεσσαλονίκης, τόμ. Δ' σελ. 182.

⁷Κατά Ιωάννην, ιε' 14.

⁸“Θα παρακαλέσω μεσολαβητικά”.

⁹Το Άγιο Πνεύμα.

¹⁰Κατά Ιωάννην, ιδ' 16.

¹¹Πρβλ. και κατά Ιωάννην, ιζ' 3, όπου “αυτή είναι η αιώνια ζωή, το να γνωρίζουν εσένα, τον μόνο αληθινό Θεό και αυτόν που απέστειλες, τον Ιησού Χριστό”. Αυτή η γνωριμία, όμως, επιτυγχάνεται βιωματικά σ' αυτήν εδώ τη ζωή και όχι μετά θάνατο... Και στην έκταση που έχει επιτευχθεί σ' αυτή τη ζωή, θα ισχύει και στην άλλη! Όπου, η άγνοια του Θεού, η οποία πλέον θα είναι απόλυτα συνειδητή και οδυνηρή, θα αποτελεί την κόλαση.

¹²Και όχι το Πνεύμα της αληθείας, που είναι το Άγιο Πνεύμα, όπως ομολογούμε στη γνωστή προσευχή “Βασιλεύ Ουράνie”. Βλ. και κατά Ιωάννην, ιδ' 17 και ιε' 26.

¹³Διότι δεν υπάρχει τίποτε κρυφό, που δεν θα φανερωθεί κάποτε.

ότι εγώ δεν φταίω σε τίποτε¹⁵. Βλέπετε, ένας άνθρωπος που σκέφτεται και ενεργεί με τον τρόπο αυτό, δεν κατάλαβε ότι η αληθινή ζωή, η ζωή με το Άγιο Πνεύμα, αρχίζει από “το αιτιάσθαι και μέμφεσθαι εαυτόν πάντοτε”, όπως βίωσαν και δίδαξαν οι νηπτικοί πατέρες¹⁶. Από το να θεωρεί κανείς υπαίτιο μόνο τον εαυτό του και να κατηγορεί για όλα μόνο τον εαυτό του! Ο άγιος Διονύσιος, λοιπόν, μας έδειξε ότι η ανθρώπινη προσπάθεια χρειάζεται πάντοτε το Πνεύμα τού Θεού για να καρποφορήσει! Και εμείς, που το πιστεύουμε αυτό, τιμούμε τον άγιο, για να εκδηλώσουμε την επιθυμία να τον μιμηθούμε¹⁷, με τη βοήθεια του Θεού.

Όταν ο άγιος Διονύσιος γνώρισε τον αληθινό Θεό, αν και Νομικός, έγινε πρωτίστως θεολόγος. Διότι, όποιος αγαπάει αληθινά, θέλει διαρκώς να μιλάει για το αντικείμενο του έρωτά του. Και ο άγιος, που αποδέχθηκε το ευαγγελικό μήνυμα, που ψηλάφισε την αποκάλυψη του Θεού και φωτίσθηκε από Αυτόν, αγάπησε τον Θεό και μίλησε γι' Αυτόν. Και μιλώντας, αγαπούσε περισσότερο. Και αγαπώντας, φωτίζόταν περισσότερο. Και φωτιζόμενος από το Φως το αληθινό, από τον Ιησού Χριστό¹⁸, με τη χάρη τού Αγίου Πνεύματος, είχε θεολογικές αποκαλύψεις ανάλογες με εκείνες του Διδασκάλου του, του αποστόλου Παύλου, που όπως είναι γνωστό είχε “αρπαγεί”, ζώντας ακόμη, “μέχρι τρίτου ουρανού”¹⁹! Αυτές τις αποκαλύψεις, λοιπόν, τις περιέγραψε στα θεολογικά του συγγράμματα, τα οποία κατέχουν μια πολύ σημαντική θέση στο έργο των ορθοδόξων πατέρων της Εκκλησίας μας²⁰.

Σε ένα από τα έργα του, που φέρει τον τίτλο “Περί θείων ονομάτων”, ο άγιος Διονύσιος αναφέρει ότι στον Θεό αποδίδεται, μεταξύ άλλων, και το όνομα Δικαιοσύνη²¹. Θέλοντας, λοιπόν, να εξηγήσει, γιατί ο Θεός ανυμνείται ως Δικαιοσύνη, ο άγιος λέγει ότι αυτό συμβαίνει, διότι ο Θεός, ως δημιουργός και αιτία ύπαρξης των πάντων, είναι Αυτός που οργανώνει και οριοθετεί τα πάντα, διατηρώντας τα χωρίς μείξη ή συμφυρμό μεταξύ τους. Είναι Αυτός που απονέμει στο καθετί τη συμμετρία, την ομορφιά, την τάξη και την ευπρέ-

¹⁵Οσοι έχουμε αποκτήσει την εμπειρία των ποινικών ακροατηρίων, μπορούμε να θυμηθούμε πολλά, τέτοια περιστατικά.

¹⁶Βλ. Ευεργετινός, έκδοση Ματθαίου Λαγγή [1980], τόμ.Α', υπόθεσις με', αρ.14, σελ.650.

¹⁷Σύμφωνα με το γνωστό απόφθεγμα της χριστιανικής γραμματολογίας “μνήμη αγίου, μίμησις αγίου”, βλ. αντί άλλων Α. Μηλιόπουλου, *Μνήμη αγίου Διονυσίου του αρεοπαγίτου*, ΕπΕπετΆρμ 24[2003].85 επ.

¹⁸Κατά Ιωάννη, α' 9 και η' 12.

¹⁹Προς Κορινθίους Β', ιβ' 2.

²⁰Η Ιερά Παράδοση της Ανατολικής Εκκλησίας αποδέχεται τα λεγόμενα “αρεοπαγιτικά” συγγράμματα ως έργα του αγίου Διονυσίου. Η μεταγενέστερη, κυρίως από δυτικούς θεολόγους, σχολαστική ενασχόληση με την έρευνα της αληθινής πατρότητας των έργων αυτών και του ακριβούς χρόνου της συγγραφής τους, δεν αυξάνει την πνευματική κατάρτιση του ερευνητή και, πολύ περισσότερο, δεν απομειώνει τη σπουδαία θεολογική τους σημασία.

²¹Βλ. Διονυσίου αρεοπαγίτου, *Περί θείων ονομάτων*, μετάφραση Ιγνάτιου Σακαλή, εκδόσεις Παπαζήση [1978], κεφ.Η', αρ.VII, σελ.119 επ.

πεια. Αυτός που χαρίζει σε όλα τα όντα εκείνο που τους πρέπει, όπως το επιβάλλει η αξία του καθενός!

Αυτή τη σκέψη, το ότι, δηλαδή, στον καθένα πρέπει να απονέμεται το προσήκον, ούτε λιγότερο, ούτε περισσότερο, εμείς οι Νομικοί τη θεωρούμε απαύγασμα της φιλοσοφίας του Δικαίου. Κάτι, σαν επίτευγμα του δικού μας χώρου! Διακηρύσσουμε ότι σ' αυτό, ακριβώς, αποβλέπει η λειτουργία της δικαιοσύνης μέσα στο κράτος δικαίου. Έτσι, ώστε να εξασφαλίζεται για όλους η κοινωνική ειρήνη και η ευταξία. Και έχουν αναφέρει²² ότι, κατά μία εκδοχή²³ η λέξη δικαστής προήλθε από τη λέξη “διχαστής”, με την έννοια ότι “διχάζει”, ότι μοιράζει τη διαφορά που κρίνει, για να παραχωρήσει στο κάθε διάδικο μέρος μόνο εκείνο που του αξίζει, σύμφωνα με το νόμο που πρέπει να εφαρμοσθεί και με την αλήθεια που θα αποδειχθεί και τίποτε περισσότερο! Διαπιστώνουμε, όμως, ότι αυτή η λειτουργία, στην πραγματικότητα, δεν αποτελεί δημιούργημα δικό μας. Ή, αν θέλετε, δημιούργημα δικό μας είναι μόνο οι ατέλειες στην απονομή της δικαιοσύνης, που κάποιες φορές μας πικραίνουν ή μας πληγώνουν. Ως οντότητα, όμως, Δικαιοσύνη είναι μόνο ο Θεός, ο Οποίος όχι μόνο δημιούργησε όλα τα όντα, όχι μόνο απονέμει σε όλα τα όντα δικά τους και τίποτε ξένο, σύμφωνα με ό,τι αξίζει στο καθένα, αλλά και διαφυλάγει διαρκώς τη φύση εκάστου όντος, ανάλογα προς τη δύναμη και την τάξη του καθενός.

Ομολογώ, ότι είναι λίγο δυσνόητα αυτά! Ας κάνουμε, όμως, ακόμη μια σκέψη, σαν ευφοιλόγημα. Αν η δικαιοσύνη των ανθρώπων θα μπορούσε να λειτουργήσει όπως η Δικαιοσύνη του Θεού, εμείς οι Νομικοί θα μέναμε χωρίς δουλειά! Οι γνώσεις μας θα ήσαν κοινωνικώς άχρηστες. Διότι αν εμείς, οι άνθρωποι, είχαμε τη δυνατότητα να απονείμουμε στον καθένα μόνο ό,τι του αξίζει, αν αυτό μπορούσαμε να το πετύχουμε αλάνθαστα και απαρέγκλιτα, τότε κανένας δεν θα τολμούσε να πάει στο δικαστήριο. Θα συμβιβαζόταν με τον αντίδικό του καθ' οδόν, διότι θα ήταν σίγουρος για το ότι δεν θα έβρισκε ούτε δικηγόρο, για να τον στηρίξει στο άδικό του ούτε δικαστή, για να ξεγελασθεί και να του απονείμει κάτι περισσότερο από εκείνο που του αξίζει. Και φυσικά, σε μια τέτοια περίπτωση, ούτε ο αντίδικός του, που θα είχε βρει το δίκιο του εξωδίκως, θα είχε λόγο να επιδιώξει δικαστική προστασία.

Αυτά δεν λέγονται για να υποτιμηθεί η ανθρώπινη δικαιοσύνη. Η συμβολή της είναι πολύ σημαντική στις κοινωνίες μας. Και όταν ο λόγος του Θεού παραγγέλλει στους ανθρώπους “δικαιοσύνην μάθετε οι ενοικούντες επί της γης”, δεν υπονοεί, απλά, την κατανόηση του Θεού ως Δικαιοσύνης. Μας προτρέπει, κυρίως, στην ενσυνείδητη προσπάθεια να βιώσουμε το Θεό και ως Δικαιοσύνη και να προσπαθήσουμε να στοιχίσουμε την επίγεια ζωή μας προς τη Δικαιοσύνη αυτή. Προσπαθώντας, λοιπόν, κάποιος να είναι δίκαιος στη

²²Το άκουσα στις πανεπιστημιακές παραδόσεις του καθηγητή Ν. Πανταζόπουλου, όταν ήμουν φοιτητής στη Νομική της Θεσσαλονίκης, κατά τα έτη 1969 - 1973.

²³Την οποία δεν φαίνεται να υιοθετούν οι γλωσσολόγοι, βλ. αντί άλλων Γ. Μπαμπινιώτη, Λεξικό της νέας ελληνικής γλώσσας, Αθήνα [1998], όπου δεν αναφέρεται κάτι σχετικό υπό τα λήμματα “δίκη”, “δικάζω” και “δικαστής”.

ζωή του, είτε ως απλός άνθρωπος είτε ως θεσμικός παράγων απονομής της δικαιοσύνης, επιτελεί έργο Θεού. Και εφ' όσον κάνει το έργο αυτό με καθαρή συνείδηση, καταξιώνεται ανάμεσα στους συνανθρώπους του και ευαρεστεί στο Θεό! Απλά, ο προβληματισμός, που προηγήθηκε, έχει σκοπό να υπενθυμίσει στον καθένα μας ότι δεν μπορεί να είναι “αυτο-δίκαιος”. Ότι δεν μπορεί να γίνει και να παραμείνει δίκαιος από μόνος του. Ότι και η Δικαιοσύνη, ως αρετή, είναι για όλους μας καρπός του Αγίου Πνεύματος! Διότι η Δικαιοσύνη, σε τελευταία ανάλυση, είναι απόρροια της Αγάπης. Που και αυτήν, το Άγιο Πνεύμα την προσφέρει²⁴!

Θα αναρωτηθεί κάποιος: “Πώς είναι δυνατό να στοιχίσουμε την επίγεια ζωή μας προς τη θεία Δικαιοσύνη”; “Πώς μπορούμε να διακρίνουμε το προσήκον για τον καθένα, σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή”; Μας δίνει την απάντηση ο Χριστός, στην ευαγγελική περικοπή που ακούσαμε νωρίτερα²⁵: “Καθώς θέλετε ίνα ποιώσιν υμίν οι άνθρωποι, και υμείς ποιείτε αυτοίς ομοίως”²⁶. Στη στιγμή της αμφιβολίας, δηλαδή, όταν δεν είμαι σίγουρος για το πώς πρέπει να συμπεριφερθώ στον πλησίον μου, τότε ας σκεφθώ πώς θα ήθελα εγώ, να μου συμπεριφερθεί εκείνος. Και τότε, ας κάνω και εγώ, εκείνο που θα ήθελα να κάνει σ' εμένα εκείνος. Έχουν πει ότι η εντολή αυτή είναι ο “χρυσός κανόνας” της ευαγγελικής διδασκαλίας. Πρέπει, όμως, να προσέξουμε ένα λεπτό σημείο. Ο Χριστός δεν μας λέγει να κάνουμε στους άλλους, ότι κάνουν εκείνοι σε μας. Μια τέτοια προσέγγιση θα ήταν βλασφημη, γιατί θα δικαίωνε την προχριστιανική παράδοση του “οφθαλμόν αντί οφθαλμού και οδόνταν αντί οδόντος”²⁷. Ο Χριστός μάς λέγει να κάνουμε ότι θα θέλαμε να μας κάνουν οι άλλοι. Γιατί γνωρίζει καλά ότι κανένας από εμάς δεν θέλει να δεχθεί κακό από κανένα. Και συμπληρώνει την εντολή με τις επεξηγήσεις, που, επίσης, ακούσαμε στην ευαγγελική περικοπή. Αν το καλό που κάνουμε στους άλλους στηρίζεται σε βάση αμοιβαιότητας, αν γίνεται ως ανταπόδοση ή με την ελπίδα της ανταπόδοσης, τότε είναι ένα καλό που έχει μικρή αξία. “Και γαρ οι αμαρτωλοί το αυτό ποιούσι”²⁸. Τότε θα ευαρεστήσουμε περισσότερο στο Θεό, όταν μπορέσουμε, με τη χάρη και η βοήθειά Του, να κάνουμε το καλό και σ' εκείνους που μας έχουν κάνει το κακό. Τότε, θα έχουμε γίνει “υιοί υψίστου”! Διότι και ο Θεός “χρηστός εστίν επί τους αχαρίστους και πονηρούς”²⁹. Και, όπως ο Πατέρας μας, ο ουρανιος, είναι οικτίρμων προς όλους τους ανθρώπους, έτσι και εμείς καλούμαστε, από τον Υιό Του, να γίνουμε οικτίρμονες προς όλους τους αδελφούς μας³⁰. Και πάλι, δηλαδή, προσδιο-

²⁴Προς Γαλάτας, ε' 22.

²⁵Κυριακή Β' Λουκά, κατά Λουκάν, στ' 31-36. Η σύνδεση της ομιλίας για τον άγιο Διονύσιο με το ευαγγέλιο της Κυριακής, ήταν αναπόφευκτη και έγινε σύμφωνα με υπόδειξη του επισκόπου, διότι εκφωνήθηκε από άμβωνος, κατά την ώρα του “Κοινωνικού”, σε εκκλησίασμα το οποίο δεν αποτελείτο μόνο από πανηγυριστές νομικούς, αλλά και από απλούς ενορίτες του ιερού ναού.

²⁶Κατά Λουκάν, στ' 31.

²⁷Κατά Ματθαίον, ε' 38, 39.

²⁸Κατά Λουκάν, στ' 33.

²⁹Κατά Λουκάν, στ' 35, δηλαδή όχι μόνο για τους ευγνάμονες και τους αγαθούς!

³⁰Κατά Λουκάν, στ' 36.

ρίζεται η Αγάπη, ως μέτρο τελειότητας στη συμπεριφορά μας. Διότι ο Θεός είναι Αγάπη³¹! Διότι από την Αγάπη του Θεού κατευθύνεται η Δικαιοσύνη Του! Διότι αυτήν την Αγάπη αξίζουν όλα τα δημιουργήματα του Θεού. Και πρέπει να την προσφέρει ο καθένας μας σε όλους τους άλλους, όπως ακριβώς θέλει να την δεχθεί ο ίδιος από εκείνους... Τότε, ο καθένας μας θα έχει προσεγγίσει, κάπως, τη θεία Δικαιοσύνη!

Η χάρις του καλού Θεού, με τις πρεσβείες του αγίου Διονυσίου του αρεοπαγίτου, να είναι μαζί με όλους μας. -Αμήν³².

³¹Για το ότι ο Θεός είναι Αγάπη και αναμένει την αγαπητική ανταπόκριση του καθενός μας, βλ. αντί άλλων Χ. Κοσμίδη, *Προσέγγιση της μυστικής θεολογίας κατά την ημέρα μνήμης του αγίου ιερομάρτυρα Διονυσίου του αρεοπαγίτου*, ΕπΕπετΑρμ 21[2000].11 επ.

³²Στο τέλος της ομιλίας διατυπώθηκε προς τον ιερουργούντα αρχιερέα η ακόλουθη ευχαριστία, στην οποία λαμβάνεται υπ' όψη το ότι στην τότε επικείμενη Σύνοδο της Ιεραρχίας επρόκειτο να πληρωθεί η θέση του Μητροπολίτου Αλεξανδρουπόλεως, που είχε κενωθεί δια της μεταθέσεως του ιδίου στην ιερά Μητρόπολη Θεσσαλονίκης: “Τελειώνοντας, από τη θέση αυτή, οφείλω να εκφράσω προς τον επίσκοπό μας, τον Παναγιώτατο Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης κύριο κ. Άνθιμο, τον από Αλεξανδρουπόλεως, τις ευχαριστίες όλων των συναδέλφων Νομικών για το ότι επειλόγησε τη σημερινή μας σύναξη, παρά το γεγονός ότι πρέπει σε λίγο να ταξιδεύσει στην Αθήνα, για να παρευρεθεί στη Σύνοδο της Ιεραρχίας, που ευχόμαστε να του δώσει, εν Αγίω Πνεύματι, άλλη μια μεγάλη χαρά”. Η χαρά επήλθε, όντως, με την εκλογή του πνευματικού του τέκνου, αρχιμανδρίτη Ανθίμου Κουκουρίδη, ως Μητροπολίτου Αλεξανδρουπόλεως.

**Συνθήκες κράτησης και σεβασμός της αξιοπρέπειας του κρατουμένου
Παρουσίαση της απόφασης ΚΑJA κατά Ελλάδας, Ευρωπαϊκό Δικαστήριο
Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, 27.7.2006**

Κων/νου Τσιτσελίκη, Επίκουρου καθηγητή στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Το ζήτημα των συνθηκών κράτησης στην Ελλάδα αποτελεί θέμα περιφερειακό για τη συζήτηση σχετικά με τα δικαιώματα του ανθρώπου, το οποίο επανέρχεται στην επικαιρότητα μόνον ύστερα από τη δημοσιοποίηση ακραίων γεγονότων. Η υπόθεση ΚΑJA, η οποία πρόσφατα κατέληξε με την καταδικαστική για την Ελλάδα απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ), αποτελεί μία καθημερινή ιστορία που αφορά εκατοντάδες, αν όχι χιλιάδες κρατούμενους της Ελληνικής αστυνομίας σε χώρους ακατάλληλους για μακροχρόνια κράτηση. Οι κρατούμενοι αυτοί παραμένουν εκεί πολλές εβδομάδες, και συχνά μήνες, μέχρι να μεταφερθούν αλλού ή να απελαθούν από τη χώρα.

Το ΕΔΔΑ κλήθηκε να κρίνει κατά πόσο οι συνθήκες κράτησης στα κρατήτηρια της Ασφάλειας Λάρισας συνάδουν με την υποχρέωση των κρατικών αρχών να μεταχειρίζονται τους κρατουμένους με σεβασμό στην αξιοπρέπειά τους, χωρίς δηλαδή να ασκούν πρακτικές που αποτελούν βασανιστήριο, εξευτελιστική, αιτιωτική ή απάνθρωπη μεταχείριση. Η υπόθεση αφορούσε την τριμηνη κράτηση σε κρατήτηριο του ισογείου της Υποδιεύθυνσης Αλλοδαπών Λάρισας στα τέλη του 2003. Ο προσφεύγων επικαλέστηκε παραβίαση των υποχρεώσεων της Ελλάδας σύμφωνα με το την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, καθώς κρατήθηκε άδικα επί μακρόν σε συνθήκες απαράδεκτες, από άποψη σωματικής και ψυχικής υγειεινής, με αποτέλεσμα να αποπειραθεί να αυτοκτονήσει. Το Δικαστήριο του Στρασβούργου δεν έκρινε επί της ουσίας τον ισχυρισμό επί του αδίκου της κράτησης, ο οποίος αφορούσε το αποτέλεσμα δύο αντικρουόμενων αποφάσεων, η μία επέσυρε την απέλασή του, η άλλη την απαγόρευση εξόδου από τη χώρα. Η εξέταση του Ισχυρισμού σχετικά με τις συνθήκες κράτησης έγινε με την επίσκεψη κλιμακίου του ΕΔΔΑ στη Λάρισα και την εξέταση μαρτύρων παρουσία των δικηγόρων του προσφεύγοντα (Κ. Τσιτσελίκης και Αν. Σπάθης, δικηγόροι Θεσσαλονίκης), καθώς και των αντιπροσώπων της κυβέρνησης (Σ. Σπυροπούλου και Ζ. Χατζηπαύλου). Το Δικαστήριο επισκέφτηκε τα κρατήτηρια της Υποδιεύθυνσης Αλλοδαπών Λάρισας, στις 3.3.2006, τα οποία “είχαν προσφάτως βαφεί και επιμελώς καθαριστεί” (παρ. 47 της απόφασης). Την επόμενη ημέρα κατά την διαδικασία ακρόασης εξετάστηκαν ο πρόεδρος του δικηγορικού συλλόγου Λάρισας κ. Φ. Σαμαράς, η κα Γ. Τόλιου, δικηγόρος Τρικάλων, και οι κκ. Θ. Χατζόπουλος και Β. Χαλάτσης, ανώτερα στελέχη της Υποδιεύθυνσης Αλλοδαπών Λάρισας.

Το Δικαστήριο λαμβάνοντας υπόψη του τις προδιαγραφές που οφείλουν να τηρούν οι χώροι (βραχείας) κράτησης της Αστυνομίας (βλ. 12η Γενική Έκθεση της Ευρωπαϊκής Ε-

πιτροπής για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων και των Απάνθρωπων ή Εξευτελιστικών Ποινών και κάθε παρόμοιας Μεταχείρισης, του Συμβουλίου της Ευρώπης (CPT) της 3ης Σεπτεμβρίου 2002 (παρ.47) κατέληξε στο συμπέρασμα ότι “το γεγονός της παραμονής του προσφεύγοντα στον επίδικο χώρο κράτησης επί τρίμηνο αποτελεί εξευτελιστική μεταχείριση με την έννοια του άρθρου 3 της ΕΣΔΑ (για παρόμοια νομολογία του Δικαστηρίου του Στρασβούργου ως προς τις συνθήκες κράτησης στην Ελλάδα βλ. υποθέσεις Douguz και Peers). Σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου του Στρασβούργου, οι συνθήκες οι οποίες συνιστούν εξευτελιστική μεταχείριση σε περίπτωση μακροχρόνιας κράτησης σε χώρο ο οποίος διαμορφώθηκε για κράτηση βραχείας διάρκειας είναι (παρ. 49) η έλλειψη:

- Δυνατότητας προαυλισμού και σωματικής άσκησης
- Δυνατότητας επικοινωνίας με τον έξω κόσμο μέσω τηλεόρασης και ραδιοφώνου
- Εστίασης και παροχής ικανοποιητικής τροφής (στους κρατούμενος των κρατητηρίων της Αστυνομίας σε όλη την Ελλάδα παρέχεται το ποσό των 5 ευρώ ημερησίως για την κάλυψη των διατροφικών τους αναγκών με δική τους πρωτοβουλία)

Η απόφαση αυτή αναμφίβολα αποτελεί σημαντική εξέλιξη για τα ελληνικά πράγματα καθώς αφορά μεγάλο αριθμό κρατουμένων σε αστυνομικά κρατητήρια, οι οποίοι παραμένουν εκεί καταχρηστικά για χρονικό διάστημα πολλών εβδομάδων και σε συνθήκες παρόμοιες, αν όχι χειρότερες, αν συγκριθούν με τα κρατητήρια της Υποδιεύθυνσης Αλλοδαπών Λάρισας. Η ευαισθησία των εμπλεκόμενων φορέων ή, έστω, η συσσώρευση ανάλογων καταδικαστικών αποφάσεων από το Στρασβούργο ίσως επιφέρει τις τόσο αναγκαίες βελτιώσεις σε έναν τομέα που σήμερα αποτελεί έναν από τους μελανότερους τομείς του πολιτισμού και της δικαιοταξίας μας.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΛΑΡΙΣΑΣ

517/2005

Πρόεδρος: Κλεονίκη Θεοδωροπούλου

Εισηγήτρια: Σοφία Καραχάλιου

Δικηγόροι: Αικατερίνη Τσιτώτα-Βασδάβανου - Αναστ. Κατσίκας, Γεωρ. Δόβας

Πράγματα εκτός συναλλαγής είναι και τα προορισμένα στην εξυπηρέτηση θρησκευτικού σκοπού, προσλαμβάνουν δε την ιδιότητα αυτή απ' ευθείας από το νόμο, ή με τη βούληση του ιδιοκτήτη, εφ' όσον τηρηθούν οι νόμιμες διατυπώσεις. Ο ιδιόκτητος ιερός Ναός αποκτά την ιδιότητα του κοινοχρηστου, αφ' ότου μεταβιβασθεί κατά κυριότητα στο νομικό πρόσωπο της εκκλησίας ή σε άλλο νομικό εκκλησιαστικό πρόσωπο. Το ίδιο ισχύει και για Ναούς των Γνησίων Ορθοδόξων Χριστιανών (παλαιοιημερολογιτών), οι οποίοι δεν είναι ετερόθρησκοι, ούτε ετερόδοξοι.

Οι δ/ξεις νόμων για την ορθόδοξη Εκκλησία της Ελλάδος δεν εφαρμόζονται επί των θρησκευτικών Κοινοτήτων των παλαιοιημερολογιτών, των οποίων η διοικητική οργάνωση και λειτουργία ρυθμίζεται αποκλειστικά από τους Ιερούς Κανόνες, τις Ιερές Παραδόσεις και συμπληρωματικά από τα καταστατικά των σωματείων τους.

Σύνοδος Γνησίων Ορθοδόξων Χριστιανών. Για πράξεις γενικότερης σημασίας, απαιτείται σύμπραξη ή έγκριση του "πρώτου" (Αρχιεπισκόπου). Επί άρνησης αυτού η Σύνοδος συνέρχεται αυτοδικαίως, κατόπιν πρόσκλησης του έχοντος τα

πρεσβεία της Αρχιερωσύνης Μητροπολίτη.

Διαδικασία απαγγελίας κατηγορίας εναντίον Επισκόπου. Ακυρότητα απόφασης Ιεράς Συνόδου των ΓΟΧ, ληφθείσας χωρίς τήρηση των διαδικαστικών προϋποθέσεων, που επέβαλε ποινή αργίας ή καθαίρεσης.

Παράνομη και αυθαίρετη κατάληψη Ναού ΓΟΧ, με αντικατάσταση κλείθρων και απαγόρευση σε ιερέα και πιστούς να εκτελούν εντός αυτού τα ιερατικά και θρησκευτικά καθήκοντα.

Προσβολή της προσωπικότητας.

{...} Επειδή, κατά τη διάταξη του άρθρου 966 Α.Κ, πράγματα εκτός συναλλαγής είναι και εκείνα που είναι προορισμένα στην εξυπηρέτηση θρησκευτικού σκοπού. Πρόκειται δηλαδή διά τα πράγματα τα οποία έχουν αφιερωθή εις την άσκηση της θείας λατρείας και των οποίων χαρακτηριστικό και διακριτικό γνώρισμα αποτελεί ο θρησκευτικός σκοπός, τον οποίο εξυπηρετούν, κατά την ενάσκηση του ατομικού δικαιώματος εις την ακώλυτη άσκηση της θείας λατρείας (άρθρα 13 του Συν/τος), με το οποίο συνδέονται άμεσα. Αυτά προσλαμβάνουν την ιδιότητα αυτή είτε απ' ευθείας από τον νόμο, είτε με την βούληση του ιδιοκτήτου, εφ' όσον τηρηθούν οι νόμιμες διατυπώσεις. Προκειμένου περί ιδιοκτήτου ιερού Ναού, προωρισμένου εις εξυπηρέτηση θρησκευτικών σκοπών, αυτός αποκτά την ανωτέρω ιδιό-

τητα, αφ' ότου μεταβιβασθή κατά κυριότητα εις το νομικό πρόσωπο της εκκλησίας ή εις άλλο νομικό εκκλησιαστικό πρόσωπο (βλ. Γεωργιάδου-Σταθόπουλου "Αστικός Κώδιξ, κατ' άρθρο Ερμηνεία", υπ' άρθρο 966, αριθμ. 64, 65). Τούτο ισχύει και προκειμένου περί Ιερών Ναών, προωρισμένων διά την άσκηση της θείας λατρείας των αυτοαποκαλουμένων Γηνήσιων Ορθοδόξων Χριστιανών, εφ' όσον αυτοί ανήκουν εις το πλήρωμα της Ορθοδόξου Εκκλησίας, διαφοροποιούμενοι μόνον ως προς τον χρονικό προσδιορισμό του εορτολογίου.

Εξ άλλου, κατά την διάταξη του άρθρου 57 Α.Κ "όποιος προσβάλλεται παράνομα στην προσωπικότητά του έχει δικαίωμα να απαιτήσει να αρθεί η προσβολή και να μην επαναληφθεί στο μέλλον ... αξιώσῃ αποζημιώσης σύμφωνα με τις διατάξεις για τις αδικοπραξίες δεν αποκλείεται". Από την διάταξη αυτή (και αυτή του άρθρου 2 παρ. 1 του Συντάγματος, δια της οποίας καθιερώνεται ο θεμελιώδης κανόνας του σεβασμού και της προστασίας της αξίας του ανθρώπου, βλ. και Παπαντωνίου Γενικές Αρχές, εκδ. Γ παρ. 27 σελ.123), συνάγεται ότι το δίκαιο ανάγγει τον άνθρωπο καθ' εαυτό εις αυτοτελές αντικείμενο προστασίας και επιβάλλει τον σεβασμό της προσωπικότητός του από τρίτους, ώστε η προσβολή της να θεωρείται αφ' εαυτής παράνομος. Η προσωπικότητα δε παρίσταται εξωτερικώς υπό διάφορες εκφάνσεις και με την γενική ρήτρα περί παρανόμου προσβολής της επιτυγχάνεται ο εντοπισμός αλλά και η διεύρυνση των εκφάνσεων εκείνων της προσωπικότητος, που κατά την επιστήμη και τις κοινωνικές αντιλήψεις θεωρούνται

προστατεύσιμες. Δια την εφαρμογή της ανωτέρω διατάξεως δεν αρκεί απλώς η προσβολή ενός από τα αποτελούντα το περιεχόμενο του δικαιώματος επί της προσωπικότητος αγαθά, αλλά απαιτείται αυτή να είναι παράνομος. Υπαιτιότης του προσβάλλοντος, εφ' όσον δεν εισάγεται και αξίωση αποζημιώσεως, κατ' άρθρ. 914 Α.Κ, δεν απαιτείται (βλ. Γεωργιάδου Σταθοπούλου, όπου ανωτ. υπ' άρθρ. 57 αριθμ. 1-15).

Περαιτέρω, μετά την κατά το έτος 1924 επέκταση του νέου Γρηγοριανού Ημερολογίου και στις εκκλησιαστικές σχέσεις δια τον υπολογισμό των ακινήτων εσορτών, απεσπάσθησαν από την Ορθόδοξη Εκκλησία της Ελλάδος οι αυτοαποκαλούμενοι "Γηνήσιοι ορθόδοξοι Χριστιανοί", γνωστοί ως "Παλαιομερολογίτες", οι οποίοι συνέπηξαν ιδιαιτέρα Θρησκευτική Κοινότητα, η οποία διαφέρει της Ανατολικής Ορθοδόξου Εκκλησίας εις το ζήτημα του ημερολογίου και του χρόνου τελέσεως των θρησκευτικών εσορτών, δεν είναι όμως ετερόθρησκος ούτε ετερόδοξος (βλ. Αν. Χριστοφιλοπούλου "Ελληνικόν Εκκλησιαστικόν Δίκαιον" εκδ. β', 125, 126). Οι διατάξεις νόμων, οι οποίες αναφέρονται εις την ορθόδοξη Εκκλησία της Ελλάδος, δεν εφαρμόζονται επί της θρησκευτικής Κοινότητος των Γ.Ο.Χ (ολ.ΣΤΕ 1444/1991 ΝοΒ 40, 626). Αποτέλεσμα της αδυναμίας εφαρμογής των διατάξεων της Εκκλησίας της Ελλάδος επ' αυτής είναι ότι η διοικητική οργάνωση και λειτουργία των θρησκευτικών Κοινοτήτων των Γ.Ο.Χ ρυθμίζεται αποκλειστικώς από τους Ιερούς Κανόνες, τις Ιερές Παραδόσεις και συμπληρωματικώς από τα καταστατικά των σωματείων, τα οποία έχουν ιδρυθή

δια την εξασφάλιση της ασκήσεως της λατρείας των. Έτσι, από τους κανόνες ΛΔ' των Αγίων Αποστόλων, Θ' της Συνόδου της Αντιοχείας, οι οποίοι επεκυρώθησαν από τους Κανόνες Β' της Συνόδου του Τρούλου (Πενθέκτης), συνάγεται ότι στις διοικητικές ενότητες, οι οποίες απαρτίζονται από περισσότερες Επαρχίες και διοικούνται υπό Συνόδου, οι επί μέρους επίσκοποι-μέλη της Συνόδου δικαιούνται να επιχειρούν όλες τις πράξεις, η ενέργεια των οποίων περιορίζεται εντός των ορίων της επαρχίας των και αφορούν την διοικησή της και ότι οποιαδήποτε άλλη πράξη, η οποία έχει γενικωτέρα σημασία και αφορά ολόκληρον διοικητική ενότητα, απαιτείται να γίνει με την σύμπραξη ή έγκριση του "πρώτου" (και προκειμένου περί της εκκλησίας των Γ.Ο.Χ. του Αρχιεπισκόπου). Ωσαύτως, κατά τους κανόνες ΙΣΤ', Κ' και ΙΘ' της Συνόδου της Αντιοχείας, Δ' της Α' Οικουμενικής Συνόδου, άνευ της παρουσίας του "πρώτου" δεν δύναται να νοηθεί Σύνοδος, αλλά είναι ακέφαλος, ατελής και ανίσχυρος. Εις περίπτωση, όμως, κατά την οποία "ο Πρώτος" αρνείται να συγκαλέσει την Σύνοδο, είτε διότι ο ίδιος είναι υπόλογος ενώπιον της και έχει κάθε λόγο και συμφέρον να μη θέλει την συζήτηση, είτε διότι ενεργεί αυθαιρέτως, γίνεται δεκτό, παρά τα όσα ορίζονται εις του Ιερούς Κανόνες, ότι δύναται να συνέλθει η Σύνοδος αυτοδικαίως, κατόπιν προσκλήσεως του Μητροπολίτου του έχοντος τα πρεσβεία της Αρχιερωσύνης και να επιληφθή των εκκρεμών θεμάτων. Τούτο δε, διότι θεμέλιο του Εκκλησιαστικού Πολιτεύματος εις την Ανατολική Ορθόδοξη Εκκλησία αποτελεί το συνοδικό σύστημα και ο συνοδικός θεσμός υ-

πέρκειται της Προεδρίας του "Πρώτου", καθ' όσον αυτός υπόκειται εις την δικαιοδοσία της Ιεράς Συνόδου, συμφώνως προς τους κανόνες Α' της Γ' Οικουμενικής Συνόδου κατά τους οποίους "Ει τις Μητροπολίτης της Επαρχίας αποστατήσας την Αγίας Οικουμενικής Συνόδου ... ούτος κατά των της Επαρχίας Επισκόπων διαπραττεσθαι τι ουδαμῶς δύναται πάσης Εκκλησιαστικής Κοινωνίας εντεύθεν ήδη υπό της Συνόδου εκβεβλημένος και ανενέργητος υπάρχων" και Μ' της Συνόδου της Λαοδικείας κατά τους οποίους, "..ότι ου δει Επισκόπους εις Σύνοδον καταφρονείν, αλλ' απιέναι και διδάσκειν ή διδάσκεσθαι εις κατόρθωσιν της Εκκλησίας και των λοιπών. Ει δε καταφρονήσειν, ο τοιούτος εαυτόν αιτιάσεται παρεκτός ει μη δι' ανωμαλίαν απολυμπάνοιτο" (βλ. Χαραλάμπου Παπαστάθη "Περί του Συνοδικού εν τη Εκκλησίᾳ Πολιτεύματος" Αρμεν. 39, 460 και από 25-2-1998 Γνωμοδότηση του ιδίου, σελ 3-4). Εις κάθε όμως περίπτωση, δια την αυτοδικαία σύγκληση της Ιεράς Συνόδου από τον πρώτο τη τάξει Μητροπολίτη, απαιτείται, εκ του όλου πνεύματος των Ιερών κανόνων αλλά και της αρχής της χρηστής διοικήσεως, ο Πρώτος (Πατριάρχης εις τα Πατριαρχεία ή Αρχιεπίσκοπος στις λοιπές αυτόνομες, ημιαυτόνομες ή αυτοκέφαλες ορθόδοξες Εκκλησίες καθώς και τις διοικητικώς χωρισμένες από την επίσημο Εκκλησία Ορθόδοξες Κοινότητες, όπως η Εκκλησία των Γ.Ο.Χ.) να αρνείται αποδεδειγμένως την σύγκληση της Ιεράς Συνόδου κατά τρόπο αυθαίρετο ή διότι αυτός είναι υπόλογος έναντι των Συνοδικών Μητροπολιτών, απαιτείται δε πρόσκληση, απευθυνούμενη προς όλα τα μέλη της Συνόδου.

Εξ άλλου, δια την απαγγελία κατηγορίας εναντίον Επισκόπου απαιτείται γνωστοποίηση του περιεχομένου της κατηγορίας εις τον εγκαλούμενο και κλήτευση τούτου, διά τριών τουλάχιστον εγγράφων προσκλήσεων, όπως τούτο επιτάσσεται από τους κανόνες ΟΔ' των Αγίων Αποστόλων και ΙΘ' της Καρθαγένης (δια της τελευταίας των οποίων ετροποποιήθη ο αρχικός κανών της κλητεύσεως δι' επισκόπων), οι οποίοι επεκυρώθησαν από τον κανόνα Β' της Πενθέκτης Οικουμενικής Συνόδου. Ειδικότερον, δια του πρώτου των, ως άνω, κανόνων ορίζεται “Επίσκοπον κατηγορηθέντα επί τίνι παρ' αξιοπίστων ανθρώπων, καλείσθαι αυτόν αναγκαίον υπό Επισκόπων καν μεν απαντήσῃ και ομολογήσῃ ἡ ελεγχθή, ορίζεσθω το επιτίμιον. Εάν δε καλούμενος μη υπακούσῃ, καλείσθω και δεύτερον, αποστελλομένων επ' αυτόν δύο επισκόπων. Εάν δε και ούτω μη υπακούσῃ, καλείσθω και τρίτον, δύο πάλιν Επισκόπων αποστελλομένων προς αυτόν. Εάν δε και ούτω καταφρονήσας μη απάντησῃ, η σύνοδος αποφαινέσθω κατ' αυτού τα δοκούντα, όπως μη δόξῃ κερδαίνειν, φυγοδικών”. Κατά τον κανόνα αυτόν απαιτείται να γίνει κλήτευση δ' επισκόπων, αλλά εις το σημείο αυτό ετροποποιήθη από τον μεταγενέστερο κανόνα ΙΘ' της Καρθαγένης (ισοδύναμου του πρώτου από απόψεως τυπικής ισχύος, αφού και οι δύο έχουν επικυρωθεί από τον αυτό κανόνα Β' της Πενθέκτης Οικουμενικής Συνόδου), ο οποίος ηρκέσθη εις έγγραφον πρόσκληση. Ο ανωτέρω κανόνας ΙΘ' της Συνόδου της Καρθαγένης αξιώνει όπως μεταξύ εκάστης προσκλήσεως παρεμβάλλεται προθεσμία 30 ημερών, η οποία θα πρέπει να εξακολουθήσει να ισχύει ανε-

ξαρτήτως των διαφόρων συνθηκών επικοινωνίας της τότε και σήμερον εποχής, διότι το διάστημα τούτο των 30 ημερών υποβοηθά τόσον εις την προετοιμασία του υποδίκου μητροπολίτου, διά την συλλογή από αυτόν των αποδεικτικών της υπερασπίσεως του στοιχείων, όσον και κυρίως εις τον κατευνασμό της οξύτητος και την αποφυγή της λήψεως εσπευσμένων αποφάσεων από τους εκπροσώπους της. Απόφαση της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας των Γηνσίων Ορθοδόξων Χριστιανών, η οποία τυχόν ελήφθη άνευ της τηρήσεως των, ως άνω, τυπικών προϋποθέσεων νομοτύπου συγκλήσεώς της και επέβαλε, άνευ τηρήσεως των, ως άνω, διαδικαστικών προϋποθέσεων, ποινή αργίας ή καθαιρέσεως εις Επίσκοπο, είναι παντάπαιδι άκυρος και ουδέν παράγει αποτέλεσμα, ενώ ο καθαιρεθείς διατηρεί τον τίτλο και τον θρόνο του και δικαιούται να συμμετέχει εις την Ιερά Σύνοδο (βλ. από 25-2-1998 Γνωμοδότηση Χαραλάμπου Παπαστάθη, Εφ.Θεσ. 1938/1998 Αρμ. 1998, 1175).

Εις την παρούσα περίπτωση, η ένδικος αγωγή, υπό το ανωτέρω αναφερόμενο περιεχόμενο και αίτημα, χαρακτηριζόμενη ως τοιαύτη από προσβολή του δικαιώματος επί της ιδίας προσωπικότητος των εναγόντων, είναι νόμιμος ερειδομένη επί των προδιαληφθεισών διατάξεων. Ωσαύτως, είναι επαρκώς ωρισμένη, εφ' όσον περιέχονται εις αυτή πάντα τα κατ' άρθρον 246 Κ.Πολ.Δ αναγκαία στοιχεία, δια το παραδεκτό του δικογράφου της. Ειδικότερον, γίνεται επίκληση εις αυτή των ενεργειών των εναγομένων, διά των οποίων προσβάλλεται παρανόμως η προσωπικότητα των εναγόντων υπό την έκφανση της προσβολής του ατομικού δικαι-

ώματος αυτών εις την ακώλυτον άσκηση της θείας λατρείας, επί του προαναφερομένου Ιερού Ναού, πλέον δε τούτου του υπό στοιχ. Γ' ενάγοντος, υπό την έκφανση της προσβολής του δικαιώματός του ασκήσεως των ιερατικών και λοιπών συναφών καθηκόντων του, επί του αυτού Ιερού Ναού. Τυχόν δε νόμιμος ενέργεια των εναγομένων, δια της οποίας αίρεται η ανωτέρω προσβολή, αποτελεί ισχυρισμό των ιδίων. Ο ισχυρισμός, επομένως, των τελευταίων, περί αοριστίας της αγωγής, που αποτελεί και σχετικόν λόγο της ενδίκου εφέσεως των, πρέπει να απορριφθή.

Περαιτέρω, εν σχέσει προς την ένδικο αγωγή, από την δέουσα εκτίμηση των καταθέσεων των μαρτύρων ... αποδεικνύονται, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, τα κατωτέρω πραγματικά περιστατικά: Εις Λ. και επί της οδού Κ. αριθμ. ... ευρίσκεται ο Ιερός Ναός του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, ο οποίος έχει αναγερθή επί τμήματος μείζονος ενιαίου οικοπέδου, επιφανείας 827, 45 m², μετά του επ' αυτού υπάρχοντος παλαιού ισογείου κτίσματος επιφανείας 92 m². Κυρία του Ιερού αυτού Ναού και τμήματος εκ του όλου οικοπέδου, επιφανείας 518,20 m², ήτο η Α. Κ. Λ., η οποία, δια της υπ' αρθμ. .../1938 δημοσίας διαθήκης της, ενώπιον του Συμβ/φου Χ. Μ., που εδημοσιεύθη νομίμως διά του υπ' αριθμ 289/1940 πρακτικού συνεδριάσεως του Δικαστηρίου των εν Λαρίση Πρωτοδικών καθώς και της υπ' αριθμ. .../1940 ομοίας διαθήκης της (κωδικέλου) ενώπιον του αυτού, ως άνω, Συμβ/φου, που εδημοσιεύθη νομίμως διά του αυτού, ως άνω, πρακτικού συνεδριάσεως του Δικαστηρίου των εν Λαρίση Πρωτοδικών, κατέλιπε αυτόν και το ρηθέν

οικόπεδο εις την Ιερά Σύνοδο της Εκκλησίας των Γνησίων Ορθοδόξων Χριστιανών που απεδέχθη την κληρονομία αυτής νομίμως. Έκτοτε ο Ιερός αυτός Ναός αφιερώθη και καθιερώθη ως τόπος διά την θεραπεία και την άσκηση των λατρευτικών αναγκών των μελών της θρησκευτικής Κοινότητος των Γνησίων Ορθοδόξων Χριστιανών Λ., ενώ το επί του όλου οικοπέδου παλαιόν ισόγειο κτίσμα εχρησιμοποιείτο διά την κατοίκηση των Ιερέων του αυτού Ιερού Ναού. Ήτοι αφιερώθη εις την δημοσία λατρεία και επομένως κατέστη πράγμα εκτός συναλλαγής. Ιερέας του Ιερού αυτού Ναού, από του έτους 1980, νομίμως διοιρισμένος, ήτο ο υπό στοιχ. Γ' εφεσίβλητος-ενάγων Ι. Ι., ο οποίος ήσκει ακωλύτως εις αυτόν τα ιερατικά του καθήκοντα καθώς και τα συναφή προς την ίδιοτητα του ιερέως τούτου καθήκοντα, ενώ οι υπό στοιχείον Ε εφεσίβλητοι-ενάγοντες, μέλη της θρησκευτικής Κοινότητος των Γ.Ο.Χ Λ., εκκλησιάζοντο εις αυτόν και εκάλυπταν τις λατρευτικές των ανάγκες.

Όμως, την 22 Ιουνίου 1995, οι εναγόμενοι-εκκαλούντες, συνεπεία της αναταραχής που είχε προκληθή εις τους κόλπους της Εκκλησίας των Γ.Ο.Ε Ελλάδος και της διασπάσεως των Ιεραρχών και των πιστών εις δύο παρατάξεις (όπως θα γίνει λόγος κατωτέρω), κατέλαβαν παρανόμως και αυθαιρέτως τον ιερό Ναό, αντικατέστησαν τα κλείθρα αυτού και έκτοτε αρνούνται να επιτρέψουν εις μεν τον ανωτέρω ιερέα να εκτελεί εις αυτόν τα ιερατικά του καθήκοντα, εις δε τους λοιπούς ως άνω ενάγοντες-εκκαλούντες να ασκούν τα θρησκευτικά των καθήκοντα εις τον αυτό Ιερό Ναό, ήτοι να παρακολουθούν την θεία λειτουργία και να μετέ-

χουν εις την τέλεση των μυστηρίων του γάμου, βαπτίσεως και κηδείας, ενώ ιερατικά καθήκοντα εις τον Ιερό Ναό ασκεί ο α' εναγόμενος-εκκαλών, Β. Λ.. Διά της ενεργείας των αυτής προσβάλλεται το επί της ιδίας προσωπικότητος δικαίωμα των τελευταίων, υπό την έκφανση της προσβολής του ατομικού δικαιώματος τούτων εις την ακώλυτο άσκηση της θείας λατρείας και επί πλέον του υπό στοιχ. Γ' ενάγοντος-εκκαλούντος, Ι. Ι. της προσβολής του δικαιώματός του, προς άσκηση των ιερατικών και λοιπών συναφών καθηκόντων του, εις τον αυτό Ιερό Ναό.

Περί των περιστατικών αυτών καταθέτουν με σαφήνεια οι προταθέντες από τους ενάγοντες-εφεσιβλήτους μάρτυρες Ε. Γ. και Ο. Α., κατά τον πρώτο των οποίων "στη διάρκεια της ημέρας, 22-6-1995, κατελήφθη ο Ναός από τους εναγομένους και αντικαταστάθηκαν οι κλειδαριές του. Από τότε και μέχρι σήμερα εμείς δεν μπορούμε να μπούμε μέσα στον Ιερό Ναό για οποιαδήποτε λατρευτική μας εκδήλωση... φρουρείται από τους εναγομένους... Όταν λέω για οποιαδήποτε λατρευτική εκδήλωση εννοώ ότι δεν μπορούμε να κάνουμε κηδεία, ούτε γάμο ούτε βάπτιση και το σπουδαιότερο το μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζουμε πρόβλημα...", κατά την δευτέρα δε "τον Ιούνιο του έτους 1995 κατέλαβαν τις εκκλησίες και δεν μας επιτρέπεται η είσοδος. Κλειδώθηκαν, αντικατέστησαν τις κλειδαριές.. Τόσο τον πατέρα Ι. όσο και εμάς δεν μας επιτρέπεται ούτε κηδεία να κάνουμε...". Τα περιστατικά δε αυτά δεν αναιρούνται από τις καταθέσεις των μαρτύρων που προτάθησαν από τους εναγομένους, Ζ. Κ. και Λ.Α.,

κατά τους οποίους "η εκκλησία είναι ανοιχτή και μπορεί να πάει οποιοσδήποτε".

Εξ άλλου, εν σχέσει προς το παράνομο της ενεργείας τούτων, που ερευνάται εν προκειμένω, συμφώνως προς όσα εκτίθενται εις την μείζονα σκέψη, από τα αυτά αποδεικτικά μέσα, αποδεικνύεται ότι : Κατά τον μήνα Ιούνιο 1995, κατόπιν μακράς διενέξεως, εν σχέσει προς την απεικόνιση των εικόνων της Αγίας Τριάδος, της Φιλοξενίας του Αβρααμ, της εις τον Άδη Καθόδου του Κυρίου, της Αναστάσεως και της Γεννήσεως του Χριστού, επήλθε σχίσμα εις την Εκκλησία των Γνησίων Χριστιανών Ελλάδος (παράταξη των Ματθαιϊκών). Ειδικότερον, πέντε από τα οκτώ μέλη της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας των Γ.Ο.Χ ήτοι οι Μητροπολίτες Μεσσηνίας Γ., Αττικής και Μεγαρίδος Μ., Φθιώτιδος Θ., Σερβίων και Κοζάνης Τ. και Θεσσαλονίκης Χ., θεωρώντας τον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών Α. ως εικονομάχο αιρετικό, ο οποίος ακολουθείτο από τους Μητροπολίτες Πειραιώς Ν. και Αργολίδος Π., συνήλθαν, την 10/23-5-1995, εις καλουμένη από αυτούς Ιερά Σύνοδο, εις την έδρα της Ιεράς Μητροπόλεως Αττικής και Μεγαρίδος, εις Μάνδρα Αττικής, κατά την οποία διετύπωσαν κατηγορίες κατά του Αρχιεπισκόπου, διά παραβάσεις σχετικές με την σύγκληση της Ιεράς Συνόδου, την δημιουργία, διάδοση και συγκάλυψη καινοτομιών εις σοβαρά θέματα πίστεως, ομολογίας και παραδοσεως περί τις Ιερές Εικόνες κ.λ.π και διά της υπ' αριθμ. 95/1995 αποφάσεώς των "απήλαξαν αυτόν των Αρχιεπισκοπικών καθηκόντων του, έθεσαν αυτόν εις αργία επ' αόριστον από παστης ιεροτελεστίας μέχρι εκδικάσεως των αντικανονικών ενεργειών του, εκάλεσαν αυτόν εις απολο-

γία εντός 30 ημερών από της λήψεως της αποφάσεως και ώρισαν ως προσωρινό τοποτηρητή της Αρχιεπισκοπής Γ.Ο.Χ Αθηνών τον Μητροπολίτη Μεσσηνίας Γρηγόριο”.

Η τοιαύτη, όμως, απόφαση τούτων είναι παντελώς άκυρος και δεν επάγεται κανένα έννομο αποτέλεσμα, συμφώνως προς όσα εκτίθενται εις την μείζονα σκέψη, εφ' όσον: α) εν όψει του ότι από το περιεχόμενο αυτής προκύπτει ότι η καλούμενη ιερά Σύνοδος, από τους 5 ως άνω μητροπολίτες, δεν συνεκλήθη κατόπιν προσκλήσεως του Πρώτου, ήτοι του Αρχιεπισκόπου Αθηνών Α. ή με την συναίνεση ή έγκριση αυτού, δεν αποδεικνύεται με τίνος πρωτοβουλία αυτή συνεκλήθη, ήτοι αν συνεκλήθη με την πρωτοβουλία του έχοντος τα πρεσβεία της Αρχιερασύνης Μητροπολίτου, β) δεν εκλήθησαν όπως συμμετάσχουν εις αυτή τόσο ο ανωτέρω Αρχιεπίσκοπος όσον και οι άλλοι δύο Μητροπολίτες Πειραιώς Ν. και Αργολίδος Π., γ) διά την απαγγελία κατηγορίας κατά του Αρχιεπισκόπου Αθηνών Α. δεν έλαβε χώρα κλήτευση αυτού κατά τον αναφερόμενο εις την μείζονα σκέψη τρόπο. Κατόπιν τούτων, μετά την κοινοποίηση εις τον τελευταίο της ανωτέρω αποφάσεως των πέντε Μητροπολιτών, νομίμως δι' εγγράφου προσκλήσεως αυτού, συνήλθε η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας των Γ.Ο.Χ Ελλάδος, με αυτόν και τους εναπομείναντες Μητροπολίτες Πειραιώς και Αργολίδος, που προαναφέρθηκαν, την 2-6-1995, η οποία, εν όψει του ότι οι ανωτέρω πέντε Μητροπολίτες απέκοψαν εαυτούς από το σώμα της Ιεράς Συνόδου, χαρακτηρίζοντας την προηγηθείσα ενέργειά των “πραξικοπηματική και φατριαστική”, εκή-

ρυξε αυτούς εκπιτώτους από τους επισκοπικούς των θρόνους και επέβαλε εις αυτούς την ποινή της αργίας “από πάσης ιεροπραξίας, μέχρι εκδικάσεως της πράξεώς των υπό της Ιεράς Συνόδου ή της αναγνωρίσεως από αυτή της μετανοίας των και της επιστροφής των”. Ως εκ τούτου, οποιαδήποτε απόφαση λαμβάνεται από τους τελευταίους δεν παράγει κανένα έννομο αποτέλεσμα διά την εκκλησία των Γ.Ο.Χ, ενώ ουδεμία σημασία έχει, από οποιαδήποτε απόψεως, ο αριθμητικός σχηματισμός αυτών, προς τα μέλη της Ιεράς Συνόδου των Γ.Ο.Χ, που επικαλούνται οι εναγόμενοι, ως προσκείμενοι εις την παράταξη των, ως άνω, πέντε Μητροπολιτών (βλ. περί αυτού και από 8-10-1997 γνωμοδότηση του καθηγητού του Εκκλησιαστικού Δικαίου Ι.Μ. Κονιδάρη, από 25-2-1998 Γνωμοδότηση του Καθηγητού του Εκκλησιαστικού Δικαίου Χαράλαμπου Παπαστάθη, καθώς και την από 16-7-1995 Νομοκανονική θεώρηση των εις αυτή αναφερομένων αποφάσεων των θεολόγων Στεφάνου Τσακίρογλου, Νεοφύτου Τσακίρογλου και Ελευθερίου Γκουτζίδη).

Επί τη βάσει των προεκτεθέντων, η από τον Μητροπολίτη Φθιώτιδος Θ., που περιλαμβάνεται εις τους πέντε, ως άνω, Μητροπολίτες, ως τοποτηρητή Λαρίσης, θέση εις αργία του Ιερέως του Ιερού Ναού του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου (βλ. υπ' αριθμ. 71/6-6-1995 έγγραφο αυτού) I. I. (υπό στοιχ. Γ' ενάγοντος-εφεσιβλήτου), ως ακολουθούντος την παράταξη των τριών Μητροπολιτών, υπό τον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών Α., μετά το επελθόν, ως άνω, σχίσμα εις την Εκκλησία των Γ.Ο.Χ και η αντίστοιχος τοποθέτηση εις τον αυτόν Ιερό Ναό του Ιερέως-α' εναγομένου-εκ-

καλούντος, που ερευνάται εν προκειμένω και λαμβάνεται υπ' όψιν ως προκριματικό ζήτημα, είναι άκυρος και δεν επάγεται κανένα έννομο αποτέλεσμα. Επομένως, η ενέργεια των εναγομένων, περί της οποίας εγένετο λόγος ανωτέρω, ως υποστηρικτών της παρατάξεως των πέντε Μητροπολιτών, είναι παράνομος και δι' αυτής προσβάλλεται το επί της ίδιας προσωπικότητος δικαίωμα των υπό στοιχ. Γ' και Ε' εναγόντων-εφεσιβλήτων, υπό την έκφανση που προεξετέθη και ο αντίθετος ισχυρισμός των εναγομένων πρέπει να απορριφθή.

Ακόμη, πρέπει να σημειωθή ότι διά το αποτέλεσμα αυτό δεν απαιτείται και δεν ερευνάται εν προκειμένω η ύπαρξη υπαιτιότητας εις το πρόσωπο των εναγομένων, εφ' όσον εις την αγωγή δεν περιέχεται αξίωση αποζημιώσεως ή χρηματικής ικανοποίησεως διά ηθική βλάβη, κατά τις διατάξεις των άρθρων 57 παρ. 2, 59, 914 και 932 Α.Κ.

Περαιτέρω, οι εναγόμενοι, διά των εγγράφων προτάσεών των της α' συζητήσεως ενώπιον του Πρωτοδίκου Δικαστηρίου, πρότειναν τον ισχυρισμό της καταχρηστικής ασκήσεως της αγωγής από τους ανωτέρω ενάγοντες, που έχει κατά λέξη ως εξής “Προτείνουμε... την ένσταση της καταχρηστικής ασκησης του δήθεν προσβληθέντος δικαιώματος της προσωπικότητός τους, σύμφωνα με το άρθρο 281 Α.Κ.”. Έτσι, όμως, διατυπώμενος ο ισχυρισμός των αυτός παρίσταται ως παντελώς αόριστος και ανεπίδεκτος δικαστικής εκτιμήσεως, εφ' όσον δι' αυτού δεν γίνεται επίκληση πραγματικών περιστατικών, επί τη βάσει των οποίων, διά της υπαγωγής των εις την διάταξη του άρθρου 281 Α.Κ,

να δύναται να κριθή αν η ασκηση της αγωγής υπερβαίνει προφανώς τα όρια τα οποία επιβάλλουν οι από την διάταξη του άρθρου 281 Α.Κ. καθιερούμενες αρχές της καλής πίστεως ή των χρηστών ηθών ή του Κοινωνικού και Οικονομικού σκοπού του δικαιώματος. Επομένως, ο ισχυρισμός αυτός των εναγομένων, που αποτελεί και σχετικόν λόγο της ενδίκου εφέσεώς των, πρέπει να απορριφθή, όπως ορθώς έκρινε και το Πρωτόδικο Δικαστήριο.

Κατ' ακολουθίαν πάντων όσων ανωτέρω εξετέθησαν, η ένδικος αγωγή πρέπει να γίνει δεκτή, ως και κατ' ουσίαν βάσιμος. Το Πρωτόδικο, όθεν, Δικαστήριο, το οποίο, διά της προσβαλλομένης αποφάσεως του, έκρινε ομοίως, δεν έσφαλε περί την εφαρμογή του νόμου και την εκτίμηση των αποδείξεων που ετέθησαν υπό την κρίση του και πρέπει όλοι οι σχετικοί λόγοι της εφέσεως και αυτή εις το σύνολό της να απορριφθούν ως κατ' ουσίαν αβάσιμοι...

869/2005

Πρόεδρος: Γεωρ. Λιόλιος

Εισηγητής: Γεωρ. Γεωργέλλης

Δικηγόροι: Κων. Γεωργοσούλης, Βασ. Νιζάμης

Η αξίωση του πωλητή γεωργικών προϊόντων για πληρωμή του τιμήματος ερείδεται στη σύμβαση πώλησης και όχι στην αδικοπραξία, καίτοι η υπερημερία του αγραστή συνιστά ποινικό αδίκημα.

Η ευθύνη εκπροσώπου εταιρίας, η οποία αγόρασε γεωργικά προιόντα, ή του συμβληθέντος ως αντιπροσώπου ή για λ/σμό αυτής είναι μόνον ποινική, ως προς την υπερημερία περί την καταβολή του τιμή-

ματος και όχι αστική.

Η καταδολίευση δανειστών δεν αποτελεί αδικοπραξία, γιατί είναι μεν παράνομη, ως απαγορευμένη, πλην όμως συνέπεια έχει όχι την αποζημίωση, αλλά τη διάρρηξη της απαλλοτριωτικής πράξης.

Ο μη συμβαλλόμενος τρίτος μπορεί να ζητήσει την αναγνώριση ακυρότητας του μεταξύ άλλων καταρτισθέντος συμβολαίου, για εικονικότητα ή άλλο λόγο, εφόσον έχει έννομο συμφέρον.

Η αξίωση του πωλητή γεωργικών προϊόντων (παραγωγού ή συνεταιρισμού) για την πληρωμή του τιμήματος έχει νομικό έρεισμα τη σύμβαση πώλησης και όχι την αδικοπραξία, καίτοι η υπερημερία του αγοραστή στοιχειοθετεί ποινικό αδίκημα που τιμωρείται κατά τη διάταξη του άρθρου 1 Ν.Δ. 3424/1955. Δηλαδή από την υπερημερία του αγοραστή γεωργικών προϊόντων για την καταβολή του τιμήματος δεν χάνει ο πωλητής τη σχετική οξίωσή του και συνεπώς δεν υπάρχει ζημία που να έχει αιτία την πιο πάνω παράνομη συμπεριφορά (βλ. σχετ. με τον α.ν. 690/1945 ΑΠ 1346/2002 ΕλλΔην 44.455). Περαιτέρω από τις διατάξεις του άρθρου 2 του ίδιου ν.δ/τος που ορίζει ότι “εάν ο αγοραστής γεωργικών προϊόντων είναι εταιρία, ευθύνεται ο εφ’ οιουδήποτε τίτλου εκπρόσωπος αυτής ως και ο διαλογαριασμόν της εταιρίας συμβληθείς αντιπρόσωπος. Την αυτήν ευθύνη υπέχει και ο ενεργήσας την αγοράν δια λογαριασμόν άλλου ως αντιπρόσωπος αυτού. Ο αντιπρόσωπος απαλλάσσεται της ποινικής ευθύνης εάν αποδείξει την ύπαρξιν εγγράφου εντολής του αγοραστού προς σύναψιν της αγοραπωλησίας” σαφώς συνά-

γεται ότι με αυτές θεσπίζεται η ποινική και μόνον ευθύνη για την υπερημερία περί την καταβολή του τιμήματος των εκπροσώπων των εταιριών αγοραστών γεωργικών προϊόντων όχι δε και αστική.

Εξετέρου η καταδολίευση δανειστών, ρυθμιζόμενη από τα άρθρα 939 επ. Α.Κ., δεν αποτελεί αδικοπραξία, υπό την έννοια του άρθρου 914 Α.Κ., γιατί είναι μεν παράνομη, ως απαγορευμένη, ως συνέπεια της όμως ορίζεται με το άρθρο 939 Α.Κ. όχι η αποζημίωση, όπως προβλέπεται από το άρθρο 914 Α.Κ., αλλά η διάρρηξη της απαλλοτριωτικής πράξης. Ακόμη και όταν η καταδολίευση δανειστών πληροί τους όρους του άρθρου 397 Π.Κ., έχει ως συνέπεια τη διάρρηξη των καταδολιευτικών πράξεων και όχι την αποζημίωση (ΑΠ 284/97 ΕλλΔην 1997. 1811).

Τέλος, ως προς την αναγνωριστική αγωγή, από τις διατάξεις των άρθρων 68, 216 παρ. 1 και 70 ΚΠολΔ, προκύπτει, ότι και ο τρίτος, που δεν είναι συμβαλλόμενος, μπορεί να ζητήσει την αναγνώριση της ακυρότητας του συμβολαίου που καταρτίστηκε μεταξύ άλλων, όταν η δικαιοπραξία είναι εικονική κτλ., εφόσον αυτός (τρίτος) έχει έννομο συμφέρον για την αναγνώριση της ύπαρξης ή όχι κάποιας έννομης σχέσης (ΕφΑθ. 2798/98 ΕλλΔην 1999. 641).

Στην προκειμένη περίπτωση στη με αριθμ. καταθ. 270/2000 αγωγή που απευθύνθηκε στο Δικαστήριο που προαναφέρθηκε και κατά το μέρος που ενδιαφέρει εδώ εξέθεσε η ενάγουσα τα εξής: Ότι σε εκτέλεση των σ' αυτή δύο συμβάσεων πωλήσεως που συνήψε με τη μη διάδικο εταιρία περιορισμένης ευθύνης με την επωνυμία “D.A.... L.T.D. Δασική Αγροτική

Εξαγωγική Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης” μεταβίβασε κατά κυριότητα και παρέδωσε σ’ αυτή βρώσιμες ελιές που παράγουν τα μέλη της έναντι συνολικού τιμήματος 5.649.740 δρχ. που έπρεπε να της καταβληθεί σε δύο δόσεις ήτοι 3.462.480 δρχ. στις 11-4-1998 και 2.197.260 δρχ. στις 26-4-1998. Ο πρώτος εναγόμενος όμως που ήταν ένας από τους διαχειριστές αντιπροσώπους της παραπάνω αγοράστριας εταιρίας και ευθυνόταν και ατομικά για την πληρωμή του τιμήματος των πωλήσεων αυτών, κατά τις διατάξεις του ν.δ. 3424/1955 κατέστη υπερήμερος ως προς την πληρωμή του τιμήματος καθόσον, εκτός από ένα μέρος, δεν κατέβαλε το υπόλοιπο του τιμήματος από 4.918.990 δρχ. στον ανωτέρω χρόνο που είχε ορισθεί αλλά ούτε και στον ορισθέντα κατά παράταση (10-7-1998) και έτσι ζημιώθηκε αυτή ισόποσα από την παράνομη και υπαίτια αυτή συμπεριφορά του εναγόμενου τούτου. Ότι ο εναγόμενος αυτός (πρώτος) στις 4-6-1998 με το/4-6-1998 συμβόλαιο του συμ/φου Γ.Τ., που μεταγράφηκε νόμιμα δώρησε το μοναδικό του ακίνητο (1/2 εξ αδιαιρέτου οικοπέδου με την εντάξη αυτού διώροφη οικία) αξίας 17.518.179 δρχ. στη δεύτερη εναγόμενη σύζυγό του παρακρατώντας για τον εαυτό του το δικαίωμα της ισόβιας συνοίκησης για να καταστήσει αδύναμη την είσπραξη της πιο πάνω απαίτησής της από αυτόν. Ότι η δικαιοπραξία αυτή δεν έγινε στα σοβαρά παρά μόνο φαινομενικά και γι’ αυτό το λόγο είναι άκυρη ως εικονική. Άλλως, ότι είναι καταδολευτική, καθόσον έγινε προς βλάβη της και πιο συγκεκριμένα με σκοπό να ματαιώσει την ικανοποίηση της απαίτησής της, ενόψει

του ότι αυτός δεν έχει άλλα περιουσιακά στοιχεία για την ικανοποίησή της και ότι η δεύτερη εναγόμενη σύζυγός του τελούσε σε γνώση του ως άνω σκοπού του πρώτου εναγόμενου. Με τα περιστατικά αυτά ζήτησε η ενάγουσα κατά το μέρος που ενδιαφέρει εδώ ν’ αναγνωρισθεί η ακυρότητα της παραπάνω δικαιοπραξίας ως εικονικής, άλλως να διαταχθεί η διάρρηξη αυτής.

Η με το παραπάνω περιεχόμενο και αίτημα αγωγή είναι απορριπτέα καθόσον, υπό τα εκτιθέμενα σ’ αυτή πραγματικά περιστατικά, σύμφωνα και με αυτά που εκτίθενται στην μείζονα σκέψη, η συμπεριφορά του πρώτου εναγόμενου δεν συνιστά αδικοπραξία υπό την έννοια του άρθρου 914 Α.Κ. και επομένως η ενάγουσα δεν έχει αξίωση αποζημίωσης κατ’ αυτού από αδικοπραξία, αλλά ούτε και από άλλη αιτία, συνακόλουθα η ίδια ενάγουσα δεν έχει έννομο συμφέρον να ζητεί την αναγνώριση της ακυρότητας της ως άνω δικαιοπραξίας ως εικονικής αλλά ούτε και νομιμοποιείται να ζητεί την διάρρηξη της ίδιας δικαιοπραξίας ως καταδολευτικής αφού δεν είναι δανείστρια του πρώτου εναγόμενου. Κατ’ ακολουθίαν έτσι αφού έκρινε και το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο και απέρριψε την αγωγή ορθά τούτο ερμήνευσε και εφήρμοσε τις ως άνω διατάξεις γι’ αυτό και η έφεση με την οποία υποστηρίζονται τ’ αντίθετα είναι απορριπτέα ως ουσιαστικά αβάσιμη.

Βέβαια η εκκαλούσα στην προκειμένη δίκη προβάλλει κατά πρώτον τον ισχυρισμό ότι η επικαλούμενη από την αδικοπραξία απαίτησή της κατά του πρώτου εναγόμενου ήδη αναγνωρίσθηκε με την τελεσίδικη και αμετάκλητη απόφαση του

Μον. Πρωτοδικείου Λαρίσης, με την οποία και υποχρεώθηκε αυτός σε ολόκληρο με τους λοιπούς συνεναχθέντες στην πληρωμή του ποσού των 4.918.990 δρχ. εντόκως, ως αποζημιώση της για τη ζημία που έχει υποστεί από την μη πληρωμή του ως άνω τιμήματος. Ο ισχυρισμός αυτός της εναγούσης είναι απορριπτέος ως απαράδεκτος για το λόγο ότι συνιστά μεταβολή της βάσης της αγωγής (άρθρ. 526 ΚΠολΔ), καθόσον με βάση αυτόν η αξιωση της εναγούσης θεμελιώνεται πλέον στο δεδικασμένο που πηγάζει από την εκκαλουμένη ως άνω απόφαση, ως προς το οποίο κανένας λόγος δεν γίνεται στην αγωγή...

890/2005

Πρόεδρος: Γεωρ. Λιόλιος

Εισηγήτρια: Βαρσαβέ Χατζοπούλου- Βαλτούδη

Δικηγόροι: Κων. Μπανάκας, Ευρ. Κωνσταντίνου

Ανακοπή κατά πλειστηριασμού ακινήτου, που έλαβε χώρα καθόν χρόνο ο επισπεύσας τον πλειστηριασμό δανειστής είχε ήδη υποκατασταθεί με δικαστική απόφαση από τρίτο πρόσωπο, το οποίο είχε προβεί σε δήλωση συνέχισης στον ίδιο συμβολαιογράφο.

Εγκυρότητα πλειστηριασμού διότι ο υποκατασταθείς επισπεύδων δεν είχε αποχενωθεί από την εκτελεστική διαδικασία, ώστε να δικαιολογείται η υποκαταστασή του. Η συναίνεση του επισπεύδοντος σε αναστολές του πλειστηριασμού για λόγους ανθρωπισμού και σταδιακής είσπραξης της απαίτησής του δεν υποδηλώνει πρόθεση εγκατάλειψης και ματαί-

ωσης του πλειστηριασμού.

Ο ανακόπτων και τώρα εφεσίβλητος, με την με αριθμ. έκθ. κατάθ. 370/2-8-2001 ανακοπή του στο Μονομελές Πρωτοδικείο Καρδίτσας, επικαλούμενος βλάβη (δικονομική και περιουσιακή), ζήτησε να ακυρωθεί η .../4-7-2001 έκθεση αναγκαστικού πλειστηριασμού της Συμβολαιογράφου Α. Τ.-Α., καθώς και ο διενεργηθείς την ίδια ημερομηνία (4-7-2001) αναγκαστικός πλειστηριασμός του περιγραφόμενου σ' αυτή (ανακοπή) ακινήτου, ως πράξεις άκυρες της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης, διότι έλαβαν χώρα καθόν χρόνο ο καθού η ανακοπή - επισπεύδων τη διαδικασία του πλειστηριασμού, δανειστής του, στον οποίο κατοχυρώθηκε το άνω ακίνητο, είχε ήδη υποκατασταθεί με την 434/2001 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Καρδίτσας από τρίτο πρόσωπο, το οποίο είχε προβεί σε δήλωση συνέχισεως μη γενομένου πλειστηριασμού ενώπιον της ίδιας πιο πάνω συμβολαιογράφου. Επί της εμπρόθεσμως κατ' άρθρο 934 παρ.1 εδ.γ' Κ.Πολ.Δ. ασκηθείσης ανακοπής, εκδόθηκε η εκκαλουμένη απόφαση, με την οποία έγινε δεκτή η ανακοπή ως βάσιμη και κατ' ουσίαν και ακυρώθηκαν ο αναγκαστικός πλειστηριασμός και η συνταχθείσα προς τούτο έκθεση αναγκαστικού πλειστηριασμού ακινήτου. Κατά της εκκαλουμένης απόφασης παραπονείται ο εκκαλών με την έφεση του και ζητεί, για τους διαλαμβανόμενους σ' αυτήν (έφεση) λόγους, την εξαφάνιση της εκκαλουμένης και την απόρριψη της ανακοπής.

Από την ένορκη κατάθεση του μάρτυρος ... αποδείχθηκαν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Ο καθού, έχοντας α-

πάίηση εναντίον του ανακόπτοντος, ύψους 1.190.222 δρχ. εξοπλισμένη με εκτελεστό τίτλο την 229/1999 διαταγή πληρωμής του Δικαστή του Μονομελούς Πρωτοδικείου Λάρισας, κατέσχεσε αναγκαστικά με την .../1999 έκθεση αναγκαστικής κατάσχεσης του δικαστικού επιμελητή Α. Κ., τμήμα αγρού έκτασης 14.850 τ.μ. εξ αδιαιρέτου επί του υπ' αριθμ. 285 αγρού, οικής έκτασης 35.937 τ.μ., που βρίσκεται στη θέση "Σ." της τέως κοινότητας Λ. και νυν οικισμού του Δήμου φύλλου Ν. Κ., όπως λεπτομερώς περιγράφεται στην ως άνω έκθεση, ιδιοκτησίας του ανακόπτοντος. Ειδικότερα, με επίσπευση του καθού η ανακοπή, εκδόθηκε η άνω, .../1999, περίληψη κατασχετήριας έκθεσης του ιδίου δικαστικού επιμελητού, με ορισθέντα χρόνο πλειστηριασμού, την 22-12-1999. Ο εν λόγω πλειστηριασμός ανεστάλη με την 891/99 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Καρδίτσας. Στη συνέχεια, εκδόθηκε η .../2000 Α΄ επαναληπτική περίληψη, με ορισθέντα χρόνο πλειστηριασμού την 16-2-2000, αλλά και ο πλειστηριασμός αυτός ανεστάλη με την .../2000 πράξη αναστολής πλειστηριασμού της συμβολαιογράφου Α.Κ. Επακολούθησαν οι .../2000 .../2000 και .../2001 επαναληπτικές περιλήψεις του ίδιου πιο πάνω δικαστικού επιμελητή Α. Κ. με ορισθέντες χρόνους πλειστηριασμού, αντιστοίχως, την 5-7-2000, την 31-1-2001 και την 4-4-2001. Οι τρεις τελευταίοι ορισθέντες πλειστηριασμοί δεν πραγματοποιήθηκαν, λόγω προηγηθεισών παρακλήσεων του ανακόπτοντος, ο οποίος και υποσχόταν ότι θα εξοφλούσε την οφειλή του προς τον καθού και για λόγους ανθρωπισμού, όπως ισχυρίζεται ο καθού και

γίνεται πιστευτός ο εν λόγω ισχυρισμός από το Δικαστήριο τούτο, καθώς επίσης και λόγω μερικών καταβολών του ανακόπτοντος.

Με την υπ' αριθμ. κατάθ., 280/9-4-2001 αίτηση ασφαλιστικών μέτρων στο Μονομελές Πρωτοδικείο Καρδίτσας, άλλος δανειστής του ανακόπτοντος-οφειλέτη, ζήτησε την υποκατάσταση του καθού η ανακοπή στην ως άνω διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης. Στον εν λόγω δανειστή δε του ανακόπτοντος Δ. Φ., διεμήνυσε, όπως ισχυρίζεται ο καθού, ότι δεν επρόκειτο να αντικρούσει την ως άνω αίτηση του, καθόσον είναι η τελευταία ευκαιρία την οποία έδωσε στον οφειλέτη του ανακόπτοντος και ότι, σε περίπτωση που δεν εξοφλούνταν, ο ήδη ορισθείς για την 4-7-2001 πλειστηριασμός θα διενεργούνταν κανονικά, καθότι είχε ήδη εκδοθεί στις 5-4-2001 η .../5-4-2001 επαναληπτική περίληψη κατασχετήριας έκθεσης ακίνητης περιουσίας του ιδίου ως άνω δικαστικού επιμελητή. Στις 16-5-2001, συζητήθηκε, ερήμην των ήδη διαδίκων, η 434/24-5-2001 απόφαση του άνω Μονομελούς Πρωτοδικείου, η οποία, πιθανολογώντας ότι δεν υπήρχε πρόθεση περάτωσης της εκτέλεσης εκ μέρους του καθού και λόγω συμπαγίνας του τελευταίου με τον ανακόπτοντα οφειλέτη, επέτρεψε στον άνω Δ. Φ. να επισπεύσει τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης. Έτσι, ο άνω Δ. Φ. προέβει στην 532/7-6-2001 δήλωση συνέχισης μη γενομένου πλειστηριασμού ενώπιον της συμβολαιογράφου Α. Τ. Της πιο πάνω δήλωσης έλαβε γνώση ο καθού, στις 11-6-2001 (βλ. σχετ. την ...11-6-2001 έκθεση επίδοσης του αρμόδιου δικαστικού επιμελητή X.Z.), ο δε νέος πλει-

στηριασμός ορίστηκε, για τις 26-9-2001. Πριν από την ως άνω ημερομηνία του επισπευσμένου από τον νέο οφειλέτη πλειστηριασμού, ο καθού προέβη στην επίσπευση του ήδη εκκρεμούντος πλειστηριασμού, που είχε οριστεί για τις 4-7-2001, με την προαναφερθείσα περίληψη κατασχετήριας έκθεσης. Κατά τον διενεργηθέντα τούτο πλειστηριασμό και αφού είχαν προηγηθεί οι κατά νόμο προβλεπόμενες, στις 14-6-2001, δημοσιεύσεις, υπερθεμάτισε ο ίδιος ο καθού, στον οποίο και κατακυρώθηκε το άνω ακίνητο του ανακόπτοντος, συντασσόμενης της .../4-7-2001 έκθεσης πλειστηριασμού της συμβολαιογράφου Α. Α.

Ο ως άνω πλειστηριασμός και η συνταχθείσα γι' αυτόν έκθεση, είναι καθόλα νόμιμες και δεν πάσχουν από καμία ακυρότητα, από τον μη αδρανήσαντα καθού, σε κανένα στάδιο αυτής (διαδικασίας). Αποδεικνύεται, αντίθετα, ότι εκκρεμούσε ήδη και έγκαιρα επισπευδόταν η διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης, διότι κατά τους ισχυρισμούς του ανακόπτοντος, όπως προαναφέρθηκαν, ο άνω πλειστηριασμός διενεργήθηκε από πρόσωπο (καθ ου η ανακοπή) που είχε αποξενωθεί ήδη από τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης. Το γεγονός ότι αυτός (καθού) συναινούσε στις προαναφερθείσες αναστολές του πλειστηριασμού για τους λόγους που προειπώθηκαν, δεν υποδηλώνει και πρόθεση εγκαταλείψης και ματαίωσης του πλειστηριασμού εκ μέρους του. Βρισκόταν αυτός σε επαφή και επικοινωνία με τον ανακόπτοντα, υπενθυμίζοντας του την υποχρέωση του για εξόφληση της οφειλής του. Εξάλλου, τις ίδιες ενέργειες έκανε και ο έχων ιδία αντίληψη μάρτυρας

του καθού, Α. Κ., δικαστικός επιψελητής της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης, ο οποίος δηλώνει ρητά ότι επανειλημμένως είχε οχλήσει τον ανακόπτοντα για να καταβάλει το υπόλοιπο της οφειλής του στον καθού και να αποφύγει, έτσι, τον πλειστηριασμό, ο οποίος διαφορετικά θα διενεργούνταν στις 4-7-2001. Δεν προκύπτει, συνεπώς, ότι είχε αποξενωθεί ο καθού από τη διαδικασία του πλειστηριασμού, ώστε να δικαιολογείται η υποκατάσταση του από τον άνω, νέο επισπεύσαντα.

Επίσης, ο επίδικος πλειστηριασμός διενεργήθηκε μετά την επίδοση σ' αυτόν της άνω απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Καρδίτσας, που επέτρεπε στον νέο επισπεύσαντα την επίσπευση του πλειστηριασμού. Η εν λόγω επίδοση της απόφασης, για την οποία πρέπει να τονιστεί ιδιαίτερα ότι διέταξε (η απόφαση) την υποκατάσταση χωρίς τον όρο της ματαίωσης του ήδη εν εξελίξει πλειστηριασμού, επιδόθηκε στον καθού στις 8-8-2001, ήτοι ένα μήνα μετά την ημερομηνία (4-7-2001) διεξαγωγής του επίδικου πλειστηριασμού. Ο δε ανακόπτων, προκειμένου να αποφύγει την ουσιαστική βλάβη σε βάρος της περιουσίας του, όφειλε να καταβάλει το υπόλοιπο της οφειλής του στον καθού, για να ματαιώθει ο πλειστηριασμός και να ενεργήσει δικονομικά, ασκώντας τα νόμιμα δικαιώματα, κατά της δήλωσης συνέχισης μη γενομένου πλειστηριασμού εκ μέρους του νέου επισπεύσαντος. Ο τελευταίος, όμως, για λόγους που αφορούν τον ίδιο προσωπικά, προτίμησε, αντί των άνω ενεργειών, να Ικανοποιήσει την απαίτηση του νέου επισπεύσαντος, ύψους 473.700δρχ. και α-

διαφόρησε για την πορεία του εν ενεργεία και εν εξελίξει ευρισκομένου επισπευσμένου πλειστηριασμού, πολύ περισσότερο ότι είχε ήδη καταβάλει σ' αυτόν (τελευταίο-καθού), μέχρι την ημερομηνία του πλειστηριασμού, 1.390.000δρχ. (ο καθού συνομολογεί ποσό 1.250.000δρχ.) και αναμενόταν η καταβολή και του υπολοίπου.

Κατόπιν των ανωτέρω, εφόσον αποδείχθηκε ότι εγκύρως διενεργήθηκε από τον καθού ο επίδικος πλειστηριασμός, οι λόγοι της κρινόμενης ανακοπής, με τους οποίους πλήγονται για ακυρότητα, η πιο πάνω .../4-7-2001 έκθεση αναγκαστικού πλειστηριασμού και ο διενεργηθείς στις 4-7-2001, πλειστηριασμός, πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι κατ' ουσίαν και η ανακοπή στο σύνολο της. Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, που με την εκκαλουμένη απόφαση του δέχτηκε ως βάσιμη κατ' ουσίαν την ένδικη ανακοπή, έκρινε εσφαλμένα. Γι' αυτό, πρέπει να γίνει δεκτή η έφεση του εκκαλούντος-καθού η ανακοπή, ως ουσιαστικά βάσιμη, να εξαφανιστεί η εκκαλουμένη απόφαση, να κρατηθεί η υπόθεση για κατ' ουσίαν εκδίκαση από το Δικαστήριο τούτο (αρθρ. 535 παρ.1 Κ.Πολ.Δ.), στη συνέχεια δε να απορριφθεί η ανακοπή ως αβάσιμη κατ' ουσίαν...

901/2005

Πρόεδρος: Γεωρ. Λιόλιος

Εισηγητής: Νικ. Μπιχάκης

Δικηγόροι: Κων. Μπανάκας, Γεωρ. Αγγελακόπουλος-Ευρ. Κωνσταντίνου

Έκπτωση κληρονόμου από το ευεργέτη-μα της απογραφής.

Ο οικιακός εξοπλισμός της οικίας του κληρονομούμενου αποτελεί εξαίρετο, το οποίο αντιμετωπίζεται ως κληροδοσία από το νόμο και ο κληροδόχος δεν ευθύνεται για τα κληρονομιαία χρέη.

Αποδοχή κληρονομίας επι ωφελεία απογραφής. Υποχρέωση σύνταξης ειλικρινούς απογραφής.

Εάν διαταχτεί δικαστική εκκαθάριση της κληρονομίας παύουν τα καθήκοντα των κληρονόμων και ο ανήλικος κληρονόμος, που θεωρείται αποδεχθείς επι ωφελεία απογραφής, μετά την ενηλικώσή του δεν υποχρεούται σε σύνταξη απογραφής της κληρονομίας, αφού αυτή περιήλθε στη διοίκηση του εκκαθαριστή κληρονομίας. Μέχρι την αποδοχή της κληρονομίας ο κληρονόμος, ως προσωρινός, έχει δικαιωμα διαχείρισης της κληρονομιαίας περιουσίας, ευθυνόμενος για κάθε αμέλεια και υποκείμενος σε λογοδοσία.

Από τις ένορκες καταθέσεις των μαρτύρων ... αποδείχθηκαν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Στις 4-2-1999 απεβίωσε στα Φ. ο Μ. Λ. του Ι. κάτοικος σε ζωή Φ., χωρίς να αφήσει διαθήκη, κληρονομήθηκε από τους εξ αδιαθέτου κληρονόμους του τη σύζυγο-πρώτη εναγομένη κατά ποσοστό 1/4 εξ αδιαιρέτου και από τη θυγατέρα του, δεύτερη εναγομένη, κατά ποσοστό 3/4 εξ αδιαιρέτου. Η δεύτερη εναγομένη ως γεννηθείσα στις 3-5-1982 κατά το χρόνο του θανάτου του κληρονομούμενου πατέρα της ήταν ανήλικη. Η πρώτη εναγομένη εντός του διαστήματος των 4 μηνών, που είχε δικαίωμα να αποποιηθεί την ως άνω κληρονομία του συζύγου της, αποδέχθηκε αυτήν στις 3-6-1999 με τη σχετική δήλωσή της ενώπιον

του αρμόδιου γραμματέα του Πρωτοδικείου Λάρισας με το ευεργέτημα της απογραφής, χωρίς προηγουμένως να έχει προβεί σε ρητή ή σιωπηρή αποδοχή της κληρονομίας. Άλλα και η δεύτερη εναγομένη θεωρείται ότι και αυτή αποδέχθηκε την ως άνω κληρονομία του πατέρα της με το ευεργέτημα της απογραφής, λόγω της ανηλικότητάς της (βλ. άρθρα 1527 και 1902 παρ. 2 ΑΚ). Την ίδια ημέρα που η πρώτη εναγομένη αποδέχθηκε κατά τα ανωτέρω την κληρονομία του συζύγου της, συνέταξε απογραφή κληρονομίας και καταγράφηκαν όλα τα κληρονομιαία αντικείμενα στην υπ' αριθμ. .../1999 έκθεση απογραφής της κληρονομίας του συμ/φου Β. Α. Όπως φαίνεται από την έκθεση αυτή και από την κατάθεση της μάρτυρος του ενάγοντα καταγράφηκαν όλα τα ακίνητα και κινητά πράγματα που αποτελούσαν το ενεργητικό της κληρονομίας, ανερχόμενο στο ποσό των 21.636,197 δραχμών, συγχρόνως όμως καταγράφηκε και το παθητικό αυτής ανερχόμενο στο ποσό των 80.683.256 δραχμών. Στην ως άνω απογραφή δεν περιέχεται ο οικιακός εξοπλισμός της οικίας του κληρονομουμένου, ο οποίος κατ' άρθρο 1820 εδ. 2 αποτελεί "εξαίρετο". Όμως τα αντικείμενα του εξαιρέτου ήταν ελάχιστα και εν όψει της παλαιότητάς των η αξία των ήταν μηδενική, αφού ο κληρονομούμενος και η πρώτη εναγομένη βρίσκονταν σε διάσταση και ο κληρονομούμενος κατά την αποχώρησή του από τη συζυγική οικία παρέλαβε μέρος των αντικειμένων που αποτελούσαν το εξαίρετο. Σε κάθε όμως περίπτωση το εξαίρετο αντιμετωπίζεται ως κληροδοσία από το νόμο (βλ. Απ. Γεωργιάδη Το εκ κληροδοσίας δικαίωμα σ. 68,

του ίδιου ΕρμΑΚ 1820 αρ. 66) και ο κληροδόχος δεν ευθύνεται για τα χρέη της κληρονομίας.

Ακολούθως μετά από αίτηση του ενάγοντος δανειστού της κληρονομίας η ως άνω κληρονομία του Μ. Λ. τέθηκε υπό δικαστική εκκαθάριση με την 389/6-8-1999 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Λάρισας. Η εκκαθάριση αυτή ήδη περατώθηκε χωρίς ο ενάγων να ικανοποιηθεί πλήρως. Όμως από τη διαδικασία της εκκαθάρισης δεν προέκυψε ότι η ως άνω απογραφή που έκανε η πρώτη εναγομένη είναι δολίως ανακριβής, αφού από την διαδικασία της εκκαθάρισης και την απογραφή της κληρονομίας που έκανε η διορισθείσα εκκαθαρίστρια κατ' άρθρο 1917 ΑΚ δεν προέκυψε απόκρυψη του ενεργητικού της κληρονομίας. Μετά τη δημοσίευση της ως άνω απόφασης που διέταξε τη δικαστική εκκαθάριση της κληρονομίας έπαυσαν τα καθήκοντα των εναγομένων ως κληρονόμων με απογραφή (βλ. άρθρο 1922 εδ. 2 ΑΚ) και έτσι η δεύτερη εναγομένη μετά την ενηλικώση της δεν είχε υποχρέωση να συντάξει απογραφή κληρονομίας, η οποία περιήλθε στη διοίκηση της εκκαθαρίστριας και εκποιήθηκε στη συνέχεια από την εκκαθαρίστρια στα πλαίσια των αναγκών της εκκαθαρίσεως. Σε κάθε όμως περίπτωση η συνταχθείσα από την πρώτη εναγομένη απογραφή της κληρονομίας, αφού δεν είναι ανακριβής μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τη δεύτερη εναγομένη.

Περαιτέρω αποδείχθηκε ότι η πρώτη εναγομένη αφ' όπου αποδέχθηκε την ως άνω κληρονομία του συζύγου της με το ευεργέτημα της απογραφής δηλ. στις 3-6-1999 δεν προέβη σε καμία πράξη δια-

χείρισης της κληρονομικής ομάδας που σχηματίζεται κατ' άρθρο 1905 ΑΚ, αφού με την από 8-6-1999 προσωρινή διαταγή του Μονομελούς Πρωτοδικείου Λάρισας απαγορεύτηκε κάθε μεταβολή της νομικής κατάστασης των περιουσιακών στοιχείων της κληρονομίας μέχρι εκδόσεως αποφάσεως επί της αίτησης δικαστικής εκκαθάρισης της κληρονομίας. Επακολούθησε η έκδοση της απόφασης που έκανε δεκτή την αίτηση και η πρώτη εναγομένη στερερήθηκε το δικαίωμα να διαχειρίζεται την κληρονομική ομάδα και τη διαχείριση της ανέλαβε η διορισθείσα εκκαθαρίστρια. Βέβαια από το θάνατο του κληρονομουμένου μέχρι την αποδοχή της κληρονομίας με το ευεργέτημα της απογραφής η πρώτη εναγομένη με το δικαίωμα που της αναγνωρίζεται από το άρθρο 1859 ΑΚ της προσωρινού κληρονόμου να ενεργεί διαχειριστικές πράξεις, επιχείρησε διαχειριστικές πράξεις, αφού διατήρησε σε λειτουργία το κατάστημα των ετοίμων ενδυμάτων του κληρονομουμένου επί ένα μήνα, καθώς επίσης συνέχισε τη λειτουργία της επιχείρησης καφετέριας του κληρονομουμένου μέχρι τη σύνταξη της ως άνω απογραφής της. Για την ως άνω διαχείριση ευθύνεται για κάθε αμέλεια η πρώτη εναγομένη και υπόκειται σε λογοδοσία και από την άσκηση της σχετικής αγωγής μπορεί να προκύψει το αποτέλεσμα της διαχείρισης. Πάντως από την ως άνω διαχείριση δεν προέκυψαν κέρδη, αφού τα έσοδα που εισπράχθηκαν διετέθησαν για τις ανάγκες λειτουργίας των ως άνω καταστημάτων. Οι αόριστες αναφορές που γίνονται στην αγωγή ότι η πρώτη εναγομένη αποκόμισε από τη διαχείριση των ως άνω κληρονομιαίων επιχειρήσεων

μεγάλα ποσά και τα ιδιοποιήθηκε, δεν μπορούν να στοιχειοθετήσουν λόγο έκπτωσης της πρώτης εναγομένης από το ευεργέτημα της απογραφής, που να στηρίζεται στις περιπτώσεις 2 και 3 του άρθρου 1910 ΑΚ, αφού η πρώτη εναγομένη ούτε ανακριβή από δόλο έκανε απογραφή, ούτε με δόλο διαχειρίστηκε την κληρονομική ομάδα. Με βάση τα παραπάνω η αγωγή πρέπει ν' απορριφθεί ως αβάσιμη κατ' ουσίαν.

Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο που απέρριψε την ένδικη αγωγή ως αβάσιμη κατ' ουσίαν, σωστά εκτίμησε τις αποδείξεις που του προσκόμισαν οι διάδικοι και δεν έσφαλε, γι' αυτό και η υπό κρίση έφεση, με την οποία ο εκκαλών παραπονείται για κακή εκτίμηση των αποδείξεων, πρέπει ν' απορριφθεί ως αβάσιμη κατ' ουσίαν...

57/2006

Πρόεδρος: Κλεονίκη Θεοδωροπούλου

Εισηγητής: Γρηγ. Παπαδημητρίου

Δικηγόροι: Νικ. Παπαχρήστου, Γεωργ. Μιζάκης

Επί αναγωγής ασφ. εταιρίας νομιμοποιούνται παθητικά ο ασφαλισμένος, ο αντισυμβαλλόμενος και ο οδηγός του ζημιογόνου οχήματος.

Η σύμβαση ασφάλισης καταρτίζεται εγγράφως, το δε έγγραφο έχει αποδεικτικό χαρακτήρα και αρκεί η επ αυτού αποτύπωση της υπογραφής του ασφαλιστή με μηχανικό μέσο. Σιωπηρή αποδοχή της ασφ. σύμβασης από τον αντισυμβαλλόμενο, χωρίς υπογραφή στο ασφαλιστήριο, αλλά με καταβολή του ασφαλιστρου και παραλαβή του συμβολαίου.

Η συνομολόγηση όρου περί μη κάλυψης ζημιών, που προκαλούνται από οδηγό στερούμενο άδειας οδήγησης, μπορεί να γίνει με ενσωμάτωσή του στη σύμβαση, ή με παραπομπή στους όρους της ΥΑ, αλλά και απευθείας στο ΦΕΚ που την περιέχει.

Στη δίκη αναγωγής του ασφαλιστή, η ζημία του τρίτου αποτελεί αυτοτελές αντικείμενο απόδειξης, ο δε ασφαλιστής δεν μπορεί να απαιτήσει κάθε ποσό που κατέβαλε στον παθόντα τρίτο, αφού μπορεί να αποδειχθεί ότι η ζημία είναι μικρότερη από το καταβληθέν.

Υποκειμενική ενέργεια συμβιβασμού μεταξύ ασφαλιστή και παθόντος.

Απαράδεκτος ο λόγος έφεσης περί μη κήρυξης προσωρινά εκτελεστής της εκκαλουμένης, γιατί η απόφαση του Εφετείου, ως τελεσίδικη, μπορεί να εκτελεστεί.

Περιορισμός ευθύνης του κυρίου ζημιογόνου οχήματος, εφ όσον δεν ήταν νομέας και κάτοχός του.

Στη διάταξη του άρθρου 11 Ν. 489/76 ορίζεται ότι ο ασφαλιστής δεν μπορεί να αντιτάξει κατά του προσώπου που ζημιώθηκε, όταν τούτο ασκεί την κατ' άρθρο 10 παρ. 1 του ίδιου νόμου αξίωση, ενστάσεις που απορρέουν από την ασφαλιστική σύμβαση, επιφυλασσομένου σ' αυτόν του δικαιώματος αναγωγής κατά του ασφαλισμένου, του αντισυμβαλλομένου και του οδηγού. Στη διάταξη αυτή δεν γίνεται διάκριση ως προς τους εξ αναγωγής υποχρέους και συνεπώς δεν δικαιολογείται ο περιορισμός του δικαιώματος αναγωγής μόνον στον ασφαλισμένο ή μόνον στον οδηγό του

ζημιογόνου οχήματος (ΑΠ 1718/02 Ελλ.Δνη 44.1573). Στην προκειμένη περίπτωση με την με αριθμό καταθέσεως 401/13-5-02 αγωγή της η ενάγουσα και ήδη εκκαλούσα ισχυρίστηκε ότι ο δεύτερος των εναγομένων και ήδη δεύτερος των εφεσιβλήτων και δεύτερος των αντεκαλούντων οδηγώντας το υπ' αριθμ. ΤΚΒ ... ΙΧΦ αυτ/το ιδιοκτησίας νομής και κάτοχής του πρώτου εναγομένου και ήδη πρώτου των εφεσιβλήτων και πρώτου των αντεκαλούντων ασφαλισμένο για τις έναντι τρίτων υλικές ζημιές και σωματικές βλάβες στην ίδια (εκκαλούσα) και κινούμενος με αυτό επί της ΝΕΟ Α. - Θ. παραβίασε από αμέλειά του ερυθρό σηματοδότη και συγκρούσθηκε στη διασταύρωση της εν λόγω οδού με την ΠΕΟ Λ.-Β. με το υπ' αριθμ. ΥΙΥ ΙΧΕ αυτ/το που οδηγούσε ο (μη διάδικος) Ε. Ε. κάτοικος Κ. Α., ιδιοκτησίας της Γ. Κ., κινούμενος με αυτό επί της τελευταίας αυτής οδού με κατεύθυνση προς Λ., με αποτέλεσμα την καταστροφή του ΙΧΕ αυτ/του και τον τραυματισμό του ίδιου και της ως άνω ιδιοκτήτριας και επιβάτηδος αυτού. Ότι οι ως άνω παθόντες κοινοποίησαν σ' αυτήν (εκκαλούσα) την με αριθμό καταθέσεως 2210/23-2-98 αγωγή τους ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών με την οποία ζήτησαν να υποχρεωθεί αυτή και οι συνεναγόμενοι οδηγοί και ο ιδιοκτήτης του ζημιογόνου ΙΧΦ αυτ/του να καταβάλουν ο καθένας εις ολόκληρο στην συνεπιβάτιδα 6.668.855 δρχ. και στον οδηγό 1.676.350 δρχ για αποζημίωση και χρηματική ικανοποίηση λόγω θηικής βλάβης όπως το κάθε επί μέρους κονδύλιο παρατίθεται με λεπτομέρεια στην ενσωματωμένη στην κρινόμενη αγωγή τους. Ότι επειδή οι ενα-

γόμενοι εκώφευσαν στην πρόσκλησή της να προσέλθουν προς καθορισμό της καταβληθησομένης στους παθόντες αποζημιώσεως και προκειμένου να περιοριστούν οι αξιώσεις τους που ανέρχονται στα σοβαρά χρηματικά ποσά που προεκτίθενται, προέβη αυτή σε εξώδικο συμβιβασμό με αυτούς (παθόντες), καταβάλλοντας σ' αυτούς το συνολικό ποσό των 5.700.000 δρχ, όπως αυτό αναλύεται στην αγωγή. Με βάση αυτά και δεδομένου ότι ο δεύτερος εναγόμενος οδηγούσε το ζημιογόνο όχημα χωρίς την προβλεπόμενη γι' αυτό άδεια οδηγήσεως, σύμφωνα δε με ρητό όρο του ασφαλιστηρίου αποκλείονται της ασφαλίσεως ζημίες που προκαλούνται από τέτοιο οδηγό, ζήτησε να υποχρεωθούν οι εναγόμενοι, ο καθένας εις ολόκληρο να καταβάλουν σ' αυτήν το ως άνω ποσό που κατέβαλε αυτή στους παθόντες με το νόμιμο τόκο από την καταβολή, αλλιώς από την επίδοση προηγούμενης παρόμοιας αγωγής που απορρίφθηκε ως αόριστη, αλλιώς από την επίδοση της παρούσας αγωγής.

Επ' αυτής εκδόθηκε η εκκαλουμένη με την οποία το πρωτόδικο δικαστήριο ορθά έκρινε α) ότι νομιμοποιείται παθητικά και ο οδηγός του ζημιογόνου αυτ/του δεύτερος εναγόμενος και όχι μόνον ο ασφαλίζόμενος πρώτος εναγόμενος, κατά τα προεκτεθέντα (όσα δε περί του αντιθέτου υποστηρίζονται με τον τέταρτο λόγο της αντέφεσης είναι αβάσιμα) β) ότι η αγωγή είναι νόμιμη (άρθρα 361, 481, 927 ΑΚ, 189, 210 ΕμπΝ, 1, 6, 10, 11 Ν 489/76, 26 αρ. 8 της Κ4/585/78 αποφ. Υπ. Εμπορίου) γ) ότι δεν δικαιούται η ενάγουσα τόκους από την καταβολή αλλά από την επίδοση της προγενέστερης αόριστης αγωγής,

γιατί μόνον από τότε οχλήθηκαν σχετικά οι εναγόμενοι (όσα δε περί του αντιθέτου με το δεύτερο λόγο της έφεσης υποστηρίζει η εκκαλούσα είναι αβάσιμα), στη συνέχεια δε δέχθηκε την αγωγή ως εν μέρει ουσία βάσιμη. Κατά της αποφάσεως αυτής παραπονούνται τώρα η εκκαλούσα και οι αντεκκαλούντες και ζητούν την εξαφάνιση της και η μεν εκκαλούσα την καθολοκληρία παραδοχή της αγωγής της, οι δε αντεκκαλούντες την απόρριψη της, αλλιώς τη δραστική μείωση των επιδικαζομένων κονδυλίων.

Από το άρθρο 2 της Κ4/585/1978 ΑΥΕ σε συνδυασμό με το άρθρο 2 παρ. 1 Ν.2496/97 "Ασφαλιστική σύμβαση, τροποποιήσεις της νομοθεσίας για την ιδιωτική ασφάλιση και άλλες διατάξεις" σαφώς προκύπτει ότι η σύμβαση ασφαλίσεως καταρτίζεται εγγράφως, το δε σχετικό έγγραφο δεν έχει συστατικό χαρακτήρα αλλά είναι αποδεικτικό. Για τη δέσμευση του ασφαλιστή δεν είναι απαραίτητο να υπογράφεται το ασφαλιστήριο και από τον αντισυμβαλλόμενο, ήδη δε με το άρθρο 2 παρ. 1 εδ. β' του ως άνω νόμου 2496/97 ορίζεται ότι αρκεί η με μηχανικό μέσο αποτύπωση της υπογραφής του ασφαλιστή. Η αποδοχή εκ μέρους του αντισυμβαλλόμενου μπορεί να εκδηλώνεται και σιωπηρώς χωρίς υπογραφή στο ασφαλιστήριο, το τελευταίο δε αυτό μπορεί να συμβεί με την καταβολή του ασφαλίστρου και την παραλαβή του ασφαλιστηρίου συμβολαίου (ΑΠ 657/2001 Ελλ.Δνη Υ2.1556). Εξ άλλου το άρθρου 361 ΑΚ ορίζει ότι για την σύσταση ή αλλοίωση ενοχής με δικαιοπραξία απαιτείται σύμβαση, εφόσον ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά. Από τη διάταξη αυτή σε συνδυασμό με αυτές που ανα-

φέρονται αμέσως ανωτέρω και εκείνη του άρθρου 11 παρ. 1 Ν. 489/76 προκύπτει ότι μεταξύ ασφαλιστή και ασφαλισμένου μπορεί έγκυρα να συμφωνηθεί ότι αποκλείεται από τον ασφαλιστή η κάλυψη των ζημιών που προκαλούνται από την κυκλοφορία του αυτοκινήτου, όταν τούτο οδηγείται από οδηγό ο οποίος δεν κατέχει τη νόμιμη άδεια οδηγήσεως. Η συνομολόγηση του όρου αυτού δεν απαλλάσσει μεν τον ασφαλιστή της υποχρεώσεώς του να αποζημιώσει το ζημιωθέντα τρίτο, παρέχει, όμως, στον ασφαλιστή του δικαίωμα να εναγάγει τον ασφαλισμένο ή τον οδηγό του αυτ/ου του και να ζητήσει από αυτόν ότι κατέβαλε στο ζημιωθέντα τρίτο για την αποκατάσταση της ζημιάς που υπέστη ο τελευταίος. Η συνομολόγηση του όρου αυτού, που παρέχει στον ασφαλιστή δικαίωμα αναγωγής κατά του ασφαλισμένου μπορεί να γίνει είτε με ενσωμάτωση του όρου αυτού στη σύμβαση ασφάλισης είτε με παραπομπή της σύμβασης ασφάλισης στους όρους της Κ4/585/5-4-78 απόφασης του Υπουργού Εμπορίου (ΦΕΚ ΑΕ & ΕΠΕ αρ. 795) στο άρθρο 25 παρ. 8 της οποίας ορίζονται οι αποκλειόμενες της ασφαλίσεως ως άνω ζημίες. Η παραπομπή μπορεί να γίνει επίσης και απευθείας στο εν λόγω ΦΕΚ που περιέχει την ως άνω υπουργική απόφαση (ΑΠ 30/2002 ΕλλΔην 43. 715).

Τέλος, στη δίκη αναγωγής του ασφαλιστή κατά του ασφαλισμένου, του αντισυμβαλλομένου ή του οδηγού του ζημιογόνου αυτ/ου, η ζημία του τρίτου αποτελεί αυτοτελές αντικείμενο αποδείξεως, αυτό δε σημαίνει ότι ο ενάγων ασφαλιστής δεν δικαιούται να απαιτήσει κάθε ποσό που τυχόν κατέβαλε στον παθόντα

τρίτο για μόνο το λόγο ότι το κατέβαλε, αφού μπορεί να αποδειχθεί ότι η ζημία του τρίτου είναι μικρότερη από το ποσό αυτό. Και στην περίπτωση συμβιβασμού μεταξύ ασφαλιστή και παθόντος αυτός (συμβιβασμός) έχει υποκειμενική ενέργεια και θα αποτελέσει και ως προς αυτόν αντικείμενο αποδείξεως η ζημία του τρίτου (Κρητικός, Αποζημίωση από τροχαία αυτ/κά ατυχήματα εκδ. 1998 αρ. 1977-78 και ιδίως συμπλήρωμα 2005).

Στην προκειμένη περίπτωση από την ένορκη στο ακροατήριο του Πρωτοβάθμιου δικαστηρίου κατάθεση ... αποδείχθηκαν τα εξής: στις 12-8-97 και ώρα 22.10 ο δεύτερος των εναγομένων οδηγώντας το υπ' αριθμ. ΤΚΒ ΙΧΦ αυτ/το ίδιοκτησίας του πρώτου εναγομένου, και κινούμενος με αυτό επί της ΝΕΟ Α.-Θ. με κατεύθυνση προς Α., συγκρούσθηκε στη διασταύρωση της εν λόγω οδού με την ΠΕΟ Λ.-Β. με το ΥΙΥ ΙΧΕ αυτ/το που οδηγούσε ο Ε. Ε., κάτοικος Κ., ίδιοκτησίας της συνεπιβάτιδος αυτού Γ. Κ. κινούμενος στην τελευταία αυτή οδό με κατεύθυνση προς Λ. Αποκλειστικά υπαίτιος για το ατύχημα κατά το οποίο καταστράφηκε το ΙΧΕ αυτ/το και υπέστησαν ο οδηγός κρανιογκεφαλική κάκωση και η συνεπιβάτις κάκωση κεφαλής και θώρακα είναι ο δεύτερος εναγόμενος γιατί παραβίασε τον ερυθρό σηματοδότη που είχε στην πορεία του, όπως ο ίδιος ουδόλως αρνείται, αλλά και καταθέτει σαφώς ο μάρτυρας αυτού αδελφός του λέγοντας “ο αδελφός μου πέρασε με κόκκινο και χτύπησε το άλλο αυτ/το”. Από το ατύχημα τραυματίστηκαν ο ως άνω οδηγός και η ίδιοκτήτρια αυτού και καταστράφηκε το ΙΧΕ αυτ/το. Το ζημιογόνο ΙΧΦ αυτ/το ήταν ασφαλισμένο

για τις έναντι τρίτων υλικές ζημιές και σωματικές βλάβες στην ενάγουσα δυνάμει του υπ' αριθμ. ... ασφαλιστήριου συμβολαίου στο τέλος του οποίου αναγράφεται “ο ασφαλισμένος γνωρίζει και δέχεται τους ενιαίους όρους ασφάλισης αυτ/των - ΦΕΚ 795 /8-4-78 Τ.Α.Ε και ΕΠΕ”. Ενώ στο έγγραφο της από 3-5-97 “Ενιαίας ανανέωσης” του ίδιου συμβολαίου αναφέρεται ότι “το παρόν ασφαλιστήριο διέπεται από την υπ' αριθμ. 44/585/78 απόφαση του Υπουργού Εμπορίου, κατά το άρθρο 21 παρ. 6 της οποίας αποκλείονται της ασφαλίσεως ζημιές που προκαλούνται από οδηγό που δεν έχει την άδεια οδηγήσεως που προβλέπεται από το Νόμο για την κατηγορία του αυτ/του που οδηγεί”, στην προκειμένη δε περίπτωση ο δεύτερος των εναγομένων εστερείτο τέτοιας αδείας, όπως σαφώς συνομολογείται.

Ο ισχυρισμός του πρώτου εναγομένου-αντεκκαλούντος ότι δεν γίνεται παραπομπή στο συμβόλαιο στους όρους της ως άνω Υπουργικής αποφάσεως και ότι δεν δεσμεύεται από το συμβόλαιο, γιατί δεν το υπέγραψε είναι ουσία αβάσιμος, γιατί αφ ενός μεν συμφωνήθηκε ρητώς μεταξύ ασφαλιστή (ενάγουσας) και ασφαλισμένου (πρώτου εναγομένου) να ισχύουν οι εν λόγω όροι (άρθρο 361 ΑΚ), αφ ετέρου δε ο τελευταίος αποδέχτηκε αυτούς, έστω και αν δεν υπέγραψε το συμβόλαιο, με την καταβολή του ασφαλιστρους και την παραλαβή του ασφαλιστηρίου συμβολαίου κατά τα προλεχθέντα.

Οι προαναφερόμενοι, Γ. Κ. και Ε. Ε., άσκησαν ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών την από 20-2-1998 αγωγή τους, την οποία απηύθυναν κατά των εναγομένων και της ενάγουσας και ζήτη-

σαν να υποχρεωθούν αυτοί να τους πληρώσουν, εις ολόκληρον ο καθένας, στην πρώτη το ποσό των 6.668.855 δρχ. και στον δεύτερο το ποσό των 1.676.350 δρχ. εντόκως από της επιδόσεως της αγωγής. Έναντι των ποσών αυτών η ενάγουσα κατέβαλε συμβιβαστικώς στους ανωτέρω τα εξής ποσά: α) στην Γ. Κ. το ποσό των 5.000.000 δρχ, ως αποζημίωση για τις ζημιές του ΥΙΥ-.... Ι.Χ.Ε. αυτοκινήτου της (βλ. την αριθμ. πρωτ. .../24-3-1998 εντολή πληρωμής της ενάγουσας) και το ποσό των 350.000 δρχ, ως αποζημίωση και χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης για τις σωματικές της βλάβες (βλ. την αριθμ. πρωτ. .../24-3-1998 εντολή πληρωμής της ενάγουσας) και β) στον Ε. Ε. το ποσό των 350.000 δρχ. για τον ίδιο λόγο για τις σωματικές του βλάβες (βλ. την αριθμ. πρωτ. .../24-3-1998 εντολή πληρωμής της ενάγουσας). Με την από 20-2-1998 αγωγή των ανωτέρω (Γ.Κ. και Ε. Ε.), η ενάγουσα Γ. Κ., ζητούσε να της επιδικαστεί το ποσό των 4.584.160 δρχ. ως αποζημίωση για τις υλικές ζημιές του υπέστη το αυτοκίνητό της. Ειδικότερα, ισχυρίστηκε ότι οι υλικές ζημιές που προκλήθηκαν στο αυτοκίνητό της υπερέβαιναν, ως ανερχόμενες στο ποσό των 4.452.000 δρχ., την αξία του αυτοκινήτου του προ της συγκρούσεως, η οποία, αφαιρουμένων των σώστρων, ανέρχονταν στο ποσό των 3.800.000 δρχ. και επομένως ήταν ασύμφορη η επισκευή του και έπρεπε να θεωρηθεί αυτό ως ολοσχερώς κατεστραμμένο. Το εν λόγω αυτοκίνητο ήταν μάρκας ROVER 1400 κ.ε και έτους πρώτης κυκλοφορίας 1991. Κατά την κρίση του δικαστηρίου, η αξία του εν λόγω αυτοκινήτου, κατά τον χρόνο αισκήσεως της

ως άνω μη συζητηθείσας αγωγής, δηλαδή το έτος 1998, ανέρχονταν στο ποσό των 2.800.000 δρχ., λαμβανομένης υπόψη της κυκλοφοριακής ηλικίας του, του μοντέλου και του κυβισμού του.

Περαιτέρω, η Γ. Κ., εξαιτίας του ατυχήματος, δαπάνησε τα εξής ποσά: α) 174.200 δρχ. για μεταφορά του κατεστραμμένου αυτοκινήτου από τη Λ. στην Α., β) 59.000 δρχ. για εκτίμηση της ζημιάς του αυτοκινήτου της, γ) 12.610 δρχ. για πληρωμή εισιτηρίων από τη Λ. στην Α., δ) 50.800 δρχ. για διάφορες μετακινήσεις της στο νοσοκομείο και γιατρούς στη Λ. ε) 359.070 δρχ. για τη χρησιμοποίηση ταξί για διάφορες μετακινήσεις της στην ευρύτερη περιοχή των Α. και στ) 18.000 δρχ. για τη λήψη φωτογραφιών του κατεστραμμένου αυτοκινήτου. Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο που έκρινε κατά τον ίδιο τρόπο, δέχτηκε την αγωγή ως εν μέρει ουσία βάσιμη και υποχρέωσε τους εναγόμενους να καταβάλουν στην ενάγουσα το ποσό των 4.224.210 δρχ. ή 12.397, 09 ευρώ με πρόδηλο αριθμητικό λάθος στην άθροιση των επί μέρους ποσών και επιδίκαση πλέον του αιτηθέντος ως προς το κονδύλιο για χρήση ταξί (359.700 αντί του αιτηθέντος 357.070) αντί του ορθού συνολικού ποσού ($174.200 + 59.000 + 12.610 + 50.800 + 359.070 + 18.000 + 2.800.000 + 350.000 + 350.000 =$) 4.173.670 δρχ. ή 12.248,48 ευρώ, κακώς εκτίμησε τις αποδείξεις (πλην του ως άνω λάθους) γί' αυτό και η έφεση κατά τον πρώτο σχετικό λόγο της είναι ουσία αβάσιμη, αφού η αντέφεση κατά το σχετικό δεύτερο λόγο της παρίσταται ως ουσία βάσιμη και πρέπει να διορθωθεί η απόφαση, έστω και χωρίς ειδικό παράπονο εκ

μέρους των αντεκκαλούντων (Κρητικός ο.π (κύριο έργο) αρ. 2736).

Σημειώνεται ότι ο τρίτος λόγος έφεσης κατά τον οποίο το Πρωτοβάθμιο δικαστήριο εσφαλμένα δεν κήρυξε την εκκαλουμένη απόφαση προσωρινώς εκτελεστή και ο τρίτος λόγος αντέφεσης κατά τον οποίο το ίδιο δικαστήριο εσφαλμένα δε δέχτηκε την ένσταση περιορισμού της ευθύνης του πρώτου εναγομένου μέχρι της εκ 1.500.000 δρχ. αξίας του αυτ/του του είναι απορριπτέος ως απαράδεκτος, ο πρώτος γιατί η μεν απόφαση του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου, ως τελεσίδικη μπορεί να εκτελεστεί (άρθρ. 321, 904 παρ. 2 ΚΠολΔ) το δε δευτεροβάθμιο δικαστήριο μπορεί με το άρθρο 913 παρ. 1 ιδίου κώδικος να κηρύξει την απόφαση προσωρινώς εκτελεστή, δεν έχει όμως υποβληθεί εν προκειμένω τέτοιο αίτημα στο Εφετείο (Σαμουσήλ Η έφεση εκδ. 2003 σελ. 222), ο δε δεύτερος λόγος ως αβάσιμος, όπως ορθά δέχτηκε και το Πρωτόδικο δικαστήριο, γιατί από κανένα στοιχείο δεν προέκυψε ότι ο πρώτος εναγόμενος δεν ήταν νομέας και κάτοχος του ζημιογόνου αυτ/του κατά το χρόνο του ατυχήματος, ώστε να μπορεί να αντιταχθεί από αυτόν ο κατ' άρθρο 4 Ν. ΓΠΝ/1911 περιορισμός της ευθύνης του (Κρητικός οπ αρ. 1990).

Κατ' ακολουθία πρέπει να εξαφανιστεί η εκκαλουμένη απόφαση και αφού κρατήθει η υπόθεση και εκδικαστεί κατ' ουσίαν η αγωγή πρέπει αυτή να γίνει δεκτή κατά ένα μέρος και να υποχρεωθούν οι εναγόμενοι να καταβάλουν στην ενάγουσα το ως άνω ποσό των 12.248,48 ευρώ με το νόμιμο τόκο από την επίδοση της αγωγής που απορρίφθηκε ως αόριστη δηλ. από

14-4-2000, χωρίς προσωπική κράτηση των εναγομένων γιατί το σχετικό αίτημα, που απορρίφθηκε ως μη νόμιμο πρωτοδίκιως (ορθά -Κρητικός οπ.αρ.1992), δεν διατυπώνεται σε σχετικό παράπονο με την έφεση...

83/2006

Πρόεδρος: Θεοδ. Νιαβής

Εισηγήτρια: Άννα Πελεκούδα

Δικηγόροι: Κων. Γαλάνης, Νικ. Μπραζιώτης

Αγωγή αποζημίωσης για συκοφαντική δυσφήμηση και προσβολή προσωπικότητας δια του τύπου.

Αβασιμότητα αγωγής, διότι ο δημοσιογράφος προέβη στη δημοσίευση από δικαιολογημένο ενδιαφέρον, πηγάζον εκ της προστατευόμενης από το Σύνταγμα και την ΕΣΔΑ ελευθερίας του τύπου, σχετικά με την συμπεριφορά διευθυντικού στελέχους Τράπεζας, η οποία ενδιέφερε τους καταθέτες - πελάτες αυτής και εν γένει το κοινωνικό σύνολο. Δικαίωμα για ενημέρωση του κοινού, ακόμη και με οξεία κριτική ή δυσμενείς χαρακτηρισμούς.

Μη προσβολή προσωπικότητας, εάν δεν προκύπτει σκοπός απλής δυσφήμησης ή εξύβρισης εκ των δημοσιευμάτων.

Επί αντικειμενικής ευθύνης, μη επιδίκαση χρηματικής ικανοποίησης, εφ όσον δεν υπάρχει η προϋπόθεση της υπαίτιας πράξης.

Επειδή, ο ενάγων και ήδη εκκαλών δια της ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Βόλου ασκηθείσης υπ' αριθμ. καταθ. 57/31.1.2003 αγωγής κατά των ενα-

γομένων ήδη εφεσιβλήτων ιστορούσε ότι η πέμπτη αυτών, δημοσιογράφος της εις το δικόγραφον ημερησίας εφημερίδος, Ιδιοκτησίας και εκδόσεως του πρώτου εναγομένου, την διεύθυνση της οποίας έχει ο δεύτερος και είναι αρχισυντάκτες αυτής οι τρίτος και τέταρτος των εναγομένων, συνέταξε και καταχωρήθηκαν εις τα φύλλα της 16ης και 17ης - 1.2.2003 τα εις την αγωγή δημοσιεύματα διά των οποίων εθίγη η τιμή και η υπόληψη του ενάγοντος ως ατόμου και επαγγελματία και η συντάκτρια ενήργησε χωρίς δικαίωμα παρανόμως και υπαιτίως με σκοπό την διάδοση ψευδών γεγονότων εις το αναγνωστικό κοινό προς βλάβη του ενάγοντος, την θηική και κοινωνική αξία του οποίου αμφισβήτησε. Με το ιστορικό αυτό ο ενάγων εξήτησε - κατόπιν περιορισμού του αιτήματός του - όπως υποχρεωθούν οι εναγόμενοι, εις ολόκληρον ευθυνόμενος έκαστος, εις την καταβολήν χρηματικής ικανοποίησεως λόγω ηθικής βλάβης ποσού ευρώ 300.000 και επίσης όπως αναγνωρισθεί ότι οι εναγόμενοι οφείλουν εις τον ενάγοντα το ποσό των Ευρώ 700.000 πλέον νομίμων τόκων. Το πρωτοβάθμιο Δικαστήριον δυνάμει της υπ' αριθμ. 99/2004 αποφάσεως έκρινε νόμιμη (ΑΚ 57, 59, 914 επ., 932, ΠΚ 361, 362, 363) την αγωγήν και απαράδεκτη ως προς τους δεύτερον και τέταρτον των εναγομένων λόγω ελλείψεως παθητικής νομιμοποίησεως, απέρριψε ως αβάσιμη κατ' ουσίαν την αγωγήν ως προς τους λοιπούς και συμψήφισε τα δικαστικά έξοδα των διαδίκων. Κατά της εκκαλουμένης αποφάσεως παραπονείται ο ενάγων δι' εσφαλμένη εφαρμογή του νόμου και εκτίμηση των αποδείξεων και διώκει όπως,

μετά παραδοχήν της εφέσεως, εξαφανίσθεί η προσβαλλομένη απόφαση και γίνει δεκτή η αγωγή. Δια εσφαλμένη εφαρμογή του νόμου παραπονούνται και, οι παραδεκτώς δια των προ της συζητήσεως της εφέσεως, κατατεθεισών προτάσεων, εφεσίβλητοι εναγόμενοι - της δίκης συνεχίζομένης από τους κληρονόμους του αποβιώσαντος πρώτου εναγομένου - ασκήσαντες αντέφεση κατά το αναγκαίως συνεχόμενον με την ουσίαν της υποθέσεως κεφάλαιον περί εξόδων (Εφ. Αθ. 1289/2002 Ελλ. Δ/νη 43.1713, Σ. Σαμουήλ, η έφεση, παρ. 612 στ) και διώκουν όπως εξαφανίσθεί η απόφαση ως προς την περί δικαστικών εξόδων διάταξη.

Επειδή, εκ της προσηκούστης επανεκτιμήσεως των ενόρκων καταθέσεων ... απεδείχθησαν τα εξής πραγματικά γεγονότα : Η τελευταία των εναγομένων, ασκούσα το επάγγελμα της δημοσιογράφου εις την εφημερίδα "Ε." επληροφορήθη περί την 15.1.2003 από στελέχη της Τραπέζης Π. ότι εις το υποκατάστημα της προδιαληφθείσης Τραπέζης της Ν.Ι. Β. υπάρχει υπόθεση υπεξαιρέσεως ύψους περίπου 200 εκ. δραχμών και, πεισθείσα περί της αληθείας των πληροφοριών συνέταξε το σχετικό κείμενον - ρεπορτάζ το οποίο την 16.1.2003 κατεχωρήθη εις το φύλλο της άνω εφημερίδας χωρίς να αναγράψει το ονοματεπώνυμον του ενάγοντος, διευθυντικού στελέχους της Τραπέζης, αλλά απλώς γεγονότα τα οποία ενδιέφεραν όχι μόνον τους πελάτες της προαναφερθείσας τραπεζικής εταιρίας αλλά και το ευρύ αναγνωστικό κοινό. Ειδικώτερον, εις το φύλλο της εφημερίδος "Ε." ημέρας Πέμπτης 16-1-2003 εδημοσιεύθη το συνταχθέν από την πέμπτη ενα-

γομένη άρθρον με τίτλο "Αναζητείται στέλεχος που τα "κατέθετε" στο Χ.Α.Α." "Άνοιγμα 200 εκ. σε Τράπεζα του Β. Επιθεωρητές "Ξεσκονίζουν" Λογαριασμούς" και το κατωτέρω περιεχόμενον: "Υπόθεση υπεξαιρέσης περίπου 200 εκατομμυρίων δραχμών από διευθυντικό στέλεχος της Τράπεζας Π. εις βάρος καταθέτων, έχει προκαλέσει αναστάτωση τις τελευταίας ημέρες στους τραπεζικούς κύκλους του Β. Ήδη ομάδα επιθεωρητών από τα κεντρικά γραφεία της Τράπεζας στη Θ. (όπου υπάγονται διοικητικά τα υποκαταστήματα της Μ.), βρίσκεται στην πόλη και συγκεκριμένα στα γραφεία της Περιφερειακής Διεύθυνσης της Τράπεζας στο Β. προκειμένου να "διαλευκάνει" την υπόθεση. "Πρωταγωνιστής" της υπόθεσης υπεξαιρέσης φέρεται να είναι στέλεχος του υποκαταστήματος της Τράπεζας Π. στη Ν.Ι., ο οποίος την περασμένη εβδομάδα μετέβη στο εξωτερικό. Σύμφωνα με αξιόπιστες πληροφορίες, ο κ. Σ. Κ., εδώ και δύο χρόνια περίπου, χρησιμοποιούσε χρήματα πελατών της Τράπεζας, προκειμένου να αγοράζει μετοχές στο χρηματιστήριο. Όπως έγινε γνωστό, ανά διαστήματα ζητούσε από τους πελάτες - καταθέτες διάφορα χρηματικά ποσά έναντι των οποίων αγόραζε μετοχές στο Χ.Α.Α., υποσχόμενος αύξηση των χρημάτων του τραπεζικού τους λογαριασμού. Μάλιστα, όταν κατά καιρούς οι πελάτες της Τράπεζας εξέφραζαν τις επιφυλάξεις τους για τις κινήσεις του, με αφορμή - άλλωστε - και τις συνεχόμενες "βουτιές" της Σοφοκλέους, ο ίδιος έπαιρνε εξ ολοκλήρου την ευθύνη, πεπεισμένος και υποσχόμενος ότι η πορεία του Χ.Α.Α. θα πάρει την ανιούσα! Αποτέλεσμα της διετούς

και πλέον, υπόθεσης, ήταν να σημειωθεί ένα μεγάλο άνοιγμα, που αδυνατούσε να καλύψει οικονομικά. Έτσι, όταν οι πελάτες του ζήτησαν να τους επιστρέψει τις καταθέσεις τους, αυτός απευθύνθηκε σε γνωστούς και φίλους, προκειμένου να συγκεντρώσει το χρηματικό ποσό, που αγγίζει τα 200 εκατομμύρια δραχμές. Το παραπάνω δε στάθηκε δυνατό, με αποτέλεσμα - και λόγω των έντονων πιέσεων που δεχόταν από τους πελάτες του - να διαφύγει στο εξωτερικό. Σύμφωνα με πληροφορίες, το περασμένο Σάββατο βρισκόταν στην Κύπρο. Μόλις έγινε γνωστό το γεγονός, ειδοποιήθηκαν τα διευθυντικά στελέχη της Τράπεζας Π. στη θ. και ήδη από την περασμένη Κυριακή, ομάδα επιθεωρητών βρίσκεται στα γραφεία της Περιφερειακής Διεύθυνσης στο Β. και διενεργεί ελέγχους στους σχετικούς φακέλους. Η ίδια ομάδα άλλωστε κάλεσε τον πρώην διευθυντή του υποκαταστήματος της Τράπεζας, που υπηρετεί σε αντίστοιχο της Βόρειας Ελλάδας, να αναλάβει καθήκοντα στο υποκατάστημα της Ν. Ι. μετά την τροπή που έλαβε η υπόθεση. Πάντως, όπως έγινε γνωστό, η ομάδα επιθεώρησης επαναβεβαίωσε ότι ο κ. Σ.Κ. υπεξαίρεσε το ποσό των 200 εκ. δρχ. περίπου εις βάρος δέκα πελατών της Τράπεζας. Μάλιστα, πληροφορίες κάνουν λόγο ότι ο φερόμενος ως δράστης θα επιστρέψει στο Β., το αργότερο μέχρι την Παρασκευή - όπως φέρεται να δήλωσε ο ίδιος - και από κει και πέρα η υπόθεση θα πάρει το δρόμο της Δικαιοσύνης".

Εν συνεχεία εις το φύλλο της εφημερίδος της επομένης ημέρας Παρασκευής 17-1-2003 εδημοσιεύθη το από την ως άνω δημοσιογράφον πέμπτη των εναγομέ-

νων συνταχθέν με τίτλο "ΤΡΑΠΕΖΑ Π.: Ακολούθησε προσωπικές πρακτικές - Απελύθη ο διευθυντής, καλυμμένοι οι καταθέτες" με το εξής περιεχόμενον : "Κατηγορηματικά διαφεύδει την περίπτωση υπεξαίρεσης σε βάρος πελατών της από το διευθυντή υποκαταστήματος του Β. η Τράπεζα Π., ταυτόχρονα όμως απολύει το στέλεχός της. Ο λόγος: Επειδή "ακολούθησε σε προσωπικό επίπεδο πρακτικές, που ευρίσκονται σε πλήρη αντίθεση με το πλαίσιο αρχών που διέπουν όλους τους υπαλλήλους και πρωτίστως τα διευθυντικά στελέχη της Τράπεζας". Η υπόθεση, που αποκάλυψε χθες η "Ε" και αφορά στο υποκατάστημα της Πειραιώς στη Ν. Ι., προκάλεσε σάλο στους τραπεζικούς κύκλους, αλλά και στην κοινωνία του Β. και από το πρωί γίνονταν συσκέψεις στην Περιφερειακή Διεύθυνση, όπου και παραδόθηκε το πόρισμα των ελεγκτών. Η Τράπεζα Π. κατά διαβεβαίωση του ανώτερου διευθυντικού της στελέχους κ. Κ. Γ. που βρισκόταν χθες στη Λ. και σήμερα θα βρίσκεται μαζί με άλλα στελέχη σε προγραμματισμένη εκδήλωση της τράπεζας στο Β. - αντέδρασε αστραπαία, αφού το "καμπανάκι" των συστημάτων ασφαλείας της κτυπά κάθε φορά που υπάρχει υπόνοια αδικίας σε βάρος των πελατών της. Έτσι, πραγματοποίησε αιφνιδιαστικό έλεγχο, διαπιστώνοντας ότι ουδεμία περίπτωση υπεξαίρεσης σημειώθηκε σε βάρος πελατών της. Και το μεσημέρι απαντώντας στο δημοσίευμα της "Ε" αλλά και ενημερώνοντας τους πελάτες της, εξέδωσε την εξής ανακοίνωση : "Σχετικά με δημοσίευμα της εφημερίδας σας, το οποίο εμφανίζει την Τράπεζα Π. να έχει "άνοιγμα" 200 εκατ. δρχ. στο Β., εξαιτίας της συμπεριφο-

ράς του πρώην διευθυντή του υποκαταστήματός της στη Ν.Ι., σας διευκρινίζουμε τα ακόλουθα για τη σωστή ενημέρωση του κοινού και την αποκατάσταση της αλήθειας: Ουδεμία περίπτωση υπεξαίρεσης σημειώθηκε εις βάρος πελατών της Τράπεζας Π. στο Β., η οποία δεν αντιμετωπίζει και κανένα “άνοιγμα”, όπως αναφέρεται στο δημοσίευμά σας. Αυτό προκύπτει και μετά από έλεγχο που διενήργησαν οι υπηρεσίες Επιθεώρησης της Τράπεζας Πειραιώς. Ωστόσο, το συγκεκριμένο πρώην διευθυντικό στέλεχος του καταστήματος της Ν. Ι. ακολούθησε σε προσωπικό επίπεδο πρακτικές, που ευρίσκονται σε πλήρη αντίθεση με το πλαίσιο αρχών που διέπουν όλους τους υπαλλήλους μας και πρωτίστως τα διευθυντικά στελέχη της Τράπεζας Π.. Αποτέλεσμα αυτών ήταν να δημιουργηθεί κίνδυνος για τη φήμη και το κύρος της Τράπεζας στην περιοχή. Η διοίκηση της Τράπεζας ενήργησε αμέσως, κινώντας όπως επιβάλλεται τις διαδικασίες απόλυτης του συγκεκριμένου ατόμου και επιφυλάσσεται για τη διεκδίκηση οποιουδήποτε δικαιώματός της στο μέλλον”.
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ Π. Αθήνα 16.01-2003.

Στο μεταξύ (και ενώ στο δημοσίευμα της “Ε” δεν αναφέρονταν το όνομα του στελέχους του υποκαταστήματος της Π. στη Ν. Ι., αλλά ούτε καν η ιδιότητά του) χθες στα γραφεία μας, έφτασε επιστολή του διευθυντή (που από χθες είναι πρώην) του υποκαταστήματος κ. Σ. Κ. (την οποία υπογράφει ο δικηγόρος κ. Χ.), με την οποία “διαμαρτύρεται εντονότατα για το περιεχόμενο του πρωτοσέλιδου της “Ε” δημοσιεύματος και μας καλεί να ανακαλέσουμε πάραυτα το αναληθές, δυσφημιστι-

κό και κακοηθέστατο περιεχόμενο”. Στελέχη πάντως της Τράπεζας, αλλά και του τραπεζικού συστήματος γενικότερα, εξηγούσαν την τακτική που ακολουθείται σε αυτές τις περιπτώσεις, που δεν είναι άλλη από αυτή που διασφαλίζει πάντα την ακεραιότητα των λογαριασμών των πελατών. Σε καμία περίπτωση λοιπόν, δε θα έχαναν τα χρήματά τους οι καταθέτες, όπως και σε καμία περίπτωση δεν θα παρέμενε (παρά την οποία άλλη κάλυψη) στη θέση του ο διευθυντής. Πάντως, χθες, κατά πληροφορίες μας, στο διευθυντή “που ακολουθούσε σε προσωπικό επίπεδο πρακτικές”, δόθηκε η δυνατότητα να επιλέξει το δρόμο της παραίτησης από την Τράπεζα, αλλά εκείνος το αρνήθηκε. Έτσι, μαζί με το χαρτί της απόλυτης, ο κ. Σ. Κ. πήρε και την αποζημίωση. Να σημειωθεί πάντως, ότι από την Τράπεζα δε διευκρινίσθηκε επισήμως, τι είδους “πρακτικές σε προσωπικό επίπεδο” ακολουθούσε ο συγκεκριμένος διευθυντής εξαιτίας των οποίων έχασε τη θέση του”.

Απεδείχθη περαιτέρω ότι ο ήδη αποβιώσας πρώτος των εναγομένων (υπ’ αριθμ. .../13.7.2004 ληξιαρχική πράξη θανάτου του Ληξιάρχου Λ.) ήτο ο εκδότης και ιδιοκτήτης της άνω εφημερίδος η οποία εκδίδεται εις την Λ., διανέμεται δε και εις την πόλη του Β. ο δεύτερος αυτών προσέφερε την εργασία του ως οικονομικός διαχειριστής και διοικητικός υπεύθυνος της εφημερίδος και ουδεμία σχέση είχε με την δημοσίευση του κειμένου, ο τρίτος των εναγομένων ήτο ο αρχισυντάκτης της εφημερίδος και ο τέταρτος αυτών συντάκτης της κατά τις ημέρες της Κυριακής εκδιδομένης άνω εφημερίδος και του ενθέτου εντύπου “R”. Επομένως

οι δεύτερος και τρίτος των εναγομένων ουδεμία ευθύνην είχαν δια την δημοσίευσην των επιδίκων κειμένων εις την εφημερίδα και πρέπει να απορριφθεί η αγωγή ως προς αυτούς ως απαράδεκτη δι' ἔλλειψη παθητικής νομιμοποίησεως (ΑΠ 1267, 1276/2000 Ελλ. Δ/νη 43.170).

Εκ των ανωτέρω αποδεικτικών μέσων δεν απεδείχθη ότι τα εις τα επίδικα δημοσιεύματα γεγονότα ήσαν όλα αναληθή και ότι τα κείμενα εδημοσιεύθηκαν εν γνώσει των εναγομένων ότι ήσαν αναληθή, δυνάμενα να βλάψουν την τιμή και την υπόληψη του ενάγοντος. Αντιθέτως, απεδείχθη ότι ο ενάγων, οικονομολόγος διευθυντής από τον Νοέμβριον έτους 1995 του υποκαταστήματος της Τραπέζης Π. εις την Ν. Ι. Β. προσληφθείς κατ' έτος 1987 από την Τράπεζα Μ. - Θ., νόμιμος καθολικός διάδοχος της οποίας είναι η άνω Τράπεζα, την 9.1.2003 υπέβαλε εις τον διευθυντή της Περιφερειακής Διεύθυνσεως Κεντρικής Ελλάδος αίτημα χορηγήσεως κανονικής αδείας μέχρι την 14-1-2003 με αιτιολογίαν πρόβλημα υγείας της συζύγου του, ένεκα του οποίου έπρεπε να μεταβούν εις νοσηλευτήριον των Α. Πρέπει να σημειωθεί ότι η εξετασθείσα ενώπιον του Πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου ως μάρτυρας αποδείξεως με επιμέλεια του ενάγοντος σύζυγός του κατέθεσε ότι η θυγατέρα των, φοιτήτρια, αντιμετώπιζε τότε ορθοπαιδικό πρόβλημα. Μετά την έγκριση του αιτήματος του περί χορηγήσεως της αδείας, ο ενάγων, ο οποίος είχε μεταβεί εν τω μεταξύ εις το εξωτερικό και τούτο επληροφορήθη ο περιφερειακός διευθυντής της Τραπέζης, εζήτησε από τον τελευταίον την 14.1.2003 παράταση εκ νέου του χρόνου της αδείας του, αίτημα το

οποίο απερρίφθη, ενώ πάραυτα η άνω τραπεζική εταιρία διηγήσεις έκτακτον έλεγχον εις το υποκατάστημα όπου υπηρετούσε ως διευθυντής ο ενάγων, εκ του οποίου προέκυψε μεταξύ άλλων ότι ο λογαριασμός ταμιευτηρίου αυτού ενεφάνιζε ασυνήθιστη κίνηση, υπήρχε μεγάλος αριθμός πράξεων αγοράς και πωλήσεως μετοχών ύψους περίπου 1.880.000 ευρώ, ενώ οι χρηματιστηριακές πράξεις οι διενεργηθείσες από τον ενάγοντα αφορούσαν εις το ποσοστό 80% περίπου των συνολικών πράξεων του προδιαληφθέντος υποκαταστήματος, ενώ δεν απεδείχθη ότι ο ενάγων προέβη εις την υπεξαίρεση χρηματικών καταθέσεων καταθετών εις το άνω υποκατάστημα της Τραπέζης, ήτοι "άνοιγμα" ύψους 200 εκ. δραχμών συμφώνως προς το δημοσίευμα της 16.1.2003 καθόσον η Τράπεζα ναι μεν κατήγγειλε την 16-1-2003 εγγράφως την μεταξύ αυτής και του ενάγοντος σύμβαση εργασίας δια σπουδαίον λόγον καταβάλλοντας εις αυτόν την νόμιμη αποζημίωση, όμως δια την προάσπιση της εμπορικής της φήμις εξέδωκε αυθημερόν - και εδημοσίευσε η άνω εφημερίδα - ανακοίνωση εις το φύλλο της 17.1.2003 όπου ανέφερε ότι "ουδεμία περίπτωση υπεξαιρέσεως σημειώθηκε εις βάρος πελατών της Τραπέζης Π. στον Β., η οποία δεν αντιμετωπίζει "άνοιγμα",.....ωστόσο το συγκεκριμένο πρώην διευθυντικό στέλεχος του καταστήματος της Ν. Ι. ακολούθησε σε προσωπικό επίπεδο πρακτικές που βρίσκονται σε πλήρη αντίθεση με το πλαίσιο αρχών που διέπουν τους υπαλλήλους της Τραπέζης, η διοίκηση της οποίας ενήργησε αμέσως κινώντας τις διαδικασίες απολύσεως του συγκεκριμένου ατόμου και ε-

πιφυλάσσεται για την διεκδίκηση οποιουδήποτε δικαιώματός της στο μέλλον".

Απεδείχθη επομένως εκ πάντων των προδιαληφθέντων ότι η εναγομένη δημοσιογράφος προέβη εις την άνω δημοσίευση κατόπιν δημοσιογραφικής έρευνας προς επαλήθευση των περί υπεξαιρέσεως από τον ενάγοντα χρηματικών καταθέσεων καταθετών πληροφοριών, οι οποίες εν μέρει επιβεβαιώθηκαν, λαμβανομένου υπόψιν ότι οι αδελφοί Α. και Α. Β. Π. - δια τους οποίους η εξετασθείσα μάρτυρας αποδείξεως ενώπιον του πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου κατέθεσε ότι συνεδέοντο με φιλικές σχέσεις με τον ενάγοντα - άσκησαν την από 22-4-2003 αγωγήν ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Βόλου κατά του ενάγοντος και της Τραπέζης Π. με αίτημα την καταβολήν εις έκαστον αυτών ποσού ευρώ 109.960 ως αποζημίωση και χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, ιστορώντας ότι ο ήδη ενάγων από τον Ιούλιον έως τον Δεκέμβριον έτους 2002 εισέπραξε από τον τηρούμενον εις την άνω Τράπεζα κοινόν λογαριασμόν των το ποσόν των 190.000 ευρώ χωρίς την υπογραφήν των δια να τα ενσωματώσει κατά τους ισχυρισμούς του εις επενδυτικό πρόγραμμα της Τραπέζης με εγγύηση της τελευταίας δια το κεφάλαιο και μεγάλες αποδόσεις, ενώ τις άνω καταθέσεις των τις επένδυσε εις το Χ.Α.Α. με αγορές και πιωλήσεις μετοχών εις το όνομά του, γεγονός το οποίο απεκάλυψε το πρώτον εις αυτούς ο ενάγων την 16.1.2003 (ήτοι την ημέρα του πρώτου επιδίκου δημοσιεύματος), ήδη δε κατόπιν εγκλήσεως των ως άνω ζημιώθέντων ο ενάγων παραπέμφθη ενώπιον του Εφετείου κακουργημάτων Λ., δια το δικαίωμα

της απάτης κατ' εξακολούθηση. Επομένως, η έκθεση εις τα δημοσιεύματα των αφορώντων εις τις τραπεζικές καταθέσεις πελατών της Τραπέζης Π. γεγονότων και δη εις χρόνον καθ' ον είχε δημιουργηθεί μείζον θέμα δια το Χ.Α.Α., ήτο επιτρεπτή - αν όχι επιβεβλημένη - διότι η εναγομένη δημοσιογράφος προέβη εις την σύνταξη και δημοσίευση αυτών από δικαιολογημένο ενδιαφέρον πηγάζον εκ της από το Σύνταγμα προστατευομένης (αρθρ. 14) και από την επικυρωμένη δια του Ν.Δ 53/1974 ΕΣΔΑ (άρθρ. 10) ελευθερίας του τύπου, το οποίο οι συνδεόμενοι με την άνω εφημερίδα εναγόμενοι διατηρούσαν σχετικώς με την συμπεριφορά του ενάγοντος ως διευθυντικού στελέχους της Τραπέζης, η οποία ενδιέφερε τους καταθέτας - πελάτας αυτής και εν γένει το κοινωνικό σύνολο. Εξ ετέρου, οι εναγόμενοι με την ως άνω ιδιότητά των διατηρούν το δικαίωμα να προβαίνουν σε αντίστοιχη δημοσίευση διά την πληροφόρηση, ενημέρωση και κατατόπιση του κοινού ακόμη και με οξεία κριτική ή δυσμενείς χαρακτηρισμούς εις βάρος των προσώπων η συμπεριφορά των οποίων ενδιαφέρει το κοινωνικό σύνολο (ΑΠ 72/2004 Ελλ.Δην 45.1440, Εφ. Λαρ. 614/2001 αδημ.).

Συνακολούθως, πρέπει, δεκτής κατ' ουσίαν καθισταμένης της νομίμου επί της διατάξεως του άρθρου 367 παρ. 1γ του ΠΚ ενστάσεως των εναγομένων και απορριπτομένης ως αβασίμου της αντιστοίχου αντεντάσεως του ενάγοντος (ΠΚ 367§2β) να απορριφθεί η αγωγή και ως προς τους πρώτον, τέταρτον και πέμπτην των εναγομένων ως αβάσιμη κατ' ουσίαν και μη αποδεδειγμένη, καθόσον, απεδεί-

χθη περαιτέρω ότι δεν προκύπτει σκοπός απλής δυσφημήσεως ή εξυβρίσεως του ενάγοντος εκ των δημοσιευμάτων από τα οποία ο ενάγων δεν υπέστη προσβολή της προσωπικότητός του και δη υπαίτια και σημαντική, λαμβανομένου υπόψιν ότι η εργοδότης Τράπεζα Π. απέλυσε αυτόν, διότι συμφώνως και προς την ανακοίνωση της "ακολούθησε σε προσωπικό επίπεδο πρακτικές που ευρίσκονται σε πλήρη αντίθεση με το πλαίσιο αρχών που διέπουν όλους τους υπαλλήλους της Τραπέζης και πρωτίστως τα διευθυντικά στελέχη αυτής". Επομένως οι εφεσίβλητοι δεν έχουν υποχρέωση καταβολής χρηματικής Ι-κανοποιίσεως εις τον εκκαλούντα, διότι η μεν πέμπτη αυτών δεν προέβη εις προσβολήν της προσωπικότητός του, δια δε τους πρώτους ως εκδότες και τέταρτον ως αρχισυνάκτη δεν υπάρχει η προϋπόθεση της υπαίτιας πράξεως δια την αντικειμενική των ευθύνη (Εφ. Λαρ. 614/2001 αδημ.).

Το Πρωτοβάθμιον Δικαστήριον, απορρίψαν δυνάμει της εκκαλουμένης αποφάσεως την αγωγήν ως απαράδεκτη δια τους δεύτερον και τρίτον των εναγομένων και ως αβάσιμη κατ' ουσίαν δια τους λοιπούς, δεν έσφαλε περί την εφαρμογή του Νόμου και την εκτίμηση των αποδείξεων και πρέπει να απορριφθεί η ένδικη έφεση ως κατ' ουσίαν αβάσιμη...

100/2006

Πρόεδρος: Ανδρ. Τσόλιας

Εισηγήτρια: Άννα Πελεκούδα

Δικηγόροι: Δημ. Καραβίδας, Μιχ. Παπαγεωργίου

Μεταβίβαση επιχειρήσης σε τρίτον, χω-

ρίς να μεταβάλλεται η ταυτότητα της, αδιαφόρως τρόπου μεταβίβασης.

Ευθύνη εις ολόκληρον του μεταβιβάζοντος και του διαδόχου για τις υποχρεώσεις που προέκυψαν από την σχέση εργασίας μέχρι το χρόνο της μεταβίβασης. Μη ευθύνη αποκτώντος-διαδόχου για υποχρεώσεις από εργασιακή σχέση, λυθείσα πριν τη μεταβίβαση.

Χρονικό σημείο μεταβίβασης της επιχειρήσεως είναι εκείνο κατά το οποίο ο νέος εργοδότης, υπεισερχόμενος στη Θεση του παλαιού, μπορεί να ασκεί το διευθυντικό δικαίωμα.

Συμβάσεις απλής ετοιμότητας, εάν ο μισθωτός υποχρεούται μόνο να είναι σε απλή ετοιμότητα (κλήση) προς εργασία και όχι να παραμένει σε συγκεκριμένο χώρο εργασίας, να τηρεί ορισμένο ωράριο εργασίας ή να βρίσκεται σε διαρκή σωματική και πνευματική εγρήγορση. Μη εσφαρμογή, στις συμβάσεις αυτές, των δ/ξεων της εργατικής νομοθεσίας και δη ως προς τα κατώτατα όρια αποδοχών, εκτός αντίθετης ρητής συμφωνίας.

{...} Επειδή, μεταβίβαση επιχειρήσεως ή εκμεταλλεύσεως κατά την έννοια των άρθρων 1, 2, 3 του ΠΔ 572/1989 και των άρθρων 6 παρ. 1 του Ν. 2112/1920, 9 παρ 1 του ΒΔ της 16.7.1920 του προϊσχύσαντος άρθρου 6 παρ 2 του Ν. 3239/1955 και 8 του ΠΔ της 8.12.1928 είναι η κάθε είδος ανάληψη και συνέχιση της επιχειρησιακής δραστηριότητος από τρίτον, εφόσον δεν μεταβάλλεται η ταυτότητα της επιχειρήσεως ή εκμεταλλεύσεως. Ο τρόπος της μεταβίβασης δεν ενδιαφέρει αρκεί το πραγματικό γεγονός ότι ο παλαιός εργοδότης χάνει την ιδιότητα του φο-

ρέως της επιχειρήσεως και ο διάδοχος του αποκτά την ιδιότητα αυτή. Δια να υπάρχει μεταβίβαση επιχειρήσεως (άρθρο 2 ΠΔ 572/1988) θα πρέπει η μεταβίβαζόμενη επιχείρηση να διατηρεί την ταυτότητά της και υπό τον νέον φορέα αυτής. Περαιτέρω από το άρθρο 3 παρ. 1 του ανωτέρω ΠΔ, το οποίο ορίζει ότι "τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που έχει ο μεταβιβάζων από σύμβαση ή σχέση εργασίας που υφίσταται κατά την ημερομηνία της για οποιονδήποτε λόγον μεταβιβάσεως, βαρύνουν εξαιτίας της μεταβίβασης αυτής τον διάδοχον. Ο μεταβιβάζων, παραλλήλως προς τον διάδοχο παραμένει και μετά την μεταβίβαση υπεύθυνος εις ολόκληρον για τις υποχρεώσεις που προέκυψαν από την σχέση εργασίας μέχρι τον χρόνον που αναλαμβάνει ο διάδοχος" προκύπτει ότι χρονικό σημείο μεταβιβάσεως της επιχειρήσεως είναι εκείνο εις το οποίο ο νέος επιχειρηματίας υπεισέρχεται εις την θέση του παλαιού εργοδότη και είναι εις θέση να ασκήσει τη διευθυντική του εξουσία εις την επιχείρηση γενικώς και το διευθυντικό του δικαίωμα εις τους μισθωτούς, ειδικώτερον (ΑΠ 1673/2002 ΕλλΔην 44.1606).

Εν προκειμένω εις την εφ' ης η εκκαλούμενη απόφαση αγωγή ο ενάγων ιστορεί ότι η συναφθείσα με τον δεύτερον εναγόμενον (μεταβιβάσαντα την επιχείρηση) σύμβαση ελύθη την 31.5.2000 ότε ο εργαζόμενος απεχώρησε, ενώ η προς ην η μεταβίβαση ανώνυμος εταιρεία συνεστήθη την 15.6.2000. Επομένως, εφόσον η πρώτη των εναγομένων ανώνυμος εταιρεία υπεισήλθε εις την θέση του δευτέρου εναγομένου - εργοδότη μετά την λύση της από 6.7.1999 συμβάσεως εργα-

σίας του τελευταίου με τον ενάγοντα, η διάδοχος πρώτη εναγομένη εταιρεία ουδόλως ευθύνεται, συμφώνως προς τα προδιαληφθέντα, δια τις υποχρεώσεις του δευτέρου εναγομένου εκ της εργασιακής συμβάσεως και η αγωγή κρίνεται απορριπτέα ως νόμα αβάσιμη καθ' όσον αφορά εις την πρώτην εναγομένην. Το πρωτοβάθμιον Δικαστήριον, απορρίψαν την αγωγή ως μη νόμιμη ως προς την πρώτη εναγομένη, ορθώς τον Νόμον εφήρμοσε και κρίνεται απορριπτέος ως αβάσιμος ο σχετικός λόγος της εφέσεως.

Επειδή, εκ της προσηκούσης επανεκτιμήσεως των ενόρκων καταθέσεων ... απεδείχθησαν τα εξής πραγματικά γεγονότα: Δυνάμει συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου, καταρτισθείσης προφορικώς την 1.11.1999 μεταξύ του ενάγοντος αποφοίτου Λυκείου μη έχοντος πτυχίο χειριστού των ηλεκτρονικών υπολογιστών και του εναγομένου διατηρούντος εις την πόλη της Λ. ατομική επιχείρηση παροχής υπηρεσιών επί θεμάτων τηλεπικοινωνίας, τηλεπληροφορικής και διαδικτύου, ο ενάγων ανέλαβε την υποχρέωση προσφοράς εργασίας αντί συμφωνηθέντος ποσού 120.000 δραχμών μηνιαίως προς επίλυση απλών θεμάτων τεχνικής υποστήριξης των υπολογιστών πελατών του εναγομένου εις την πόλη του Β. όπου ο τελευταίος διατηρούσε γραφείο εξυπηρετήσεώς των. Ειδικώτερον απεδείχθη ότι μεταξύ των ήδη διαδίκων συνεφωνήθη κατά την κατάρτιση της επίδικης σύμβασης απλή ετοιμότητα του ενάγοντος προς εργασία λαμβανομένου υπόψιν ότι ο εργαζόμενος - ως και εις το δικόγραφον της αγωγής Ιστορεί - ήτο τελειόφοιτος Λυκείου και μόνον εμπειρικές γνώσεις περί των ηλε-

κτρονικών υπολογιστών κατείχε. Εξ ετέρου, προς επίλυση τεχνικώς δυσχερούς προβλήματος λειτουργίας ηλεκτρονικών υπολογιστών ο ενάγων - ο οποίος δεν ήτο δεσμευμένος ως προς τον χρόνον εργασίας του (ωράριο) - ενημέρωνε τους υπεύθυνους εξειδικευμένους τεχνικούς της επιχειρήσεως του εναγομένου εις την πόλη της Α. οι οποίοι και μετέβαιναν εις την πόλη του Β.. Απεδείχθη επίσης ότι ο ενάγων δεν υποχρεούτο εκ της άνω συμβάσεως να παραμένει εις συγκεκριμένο χώρο εργασίας, ήτοι εις το γραφείο το οποίο διατηρούσε ο εναγόμενος εις την πόλη του Β. και απασχολούσε υπάλληλον η οποία ενημέρωνε τηλεφωνικώς τον ενάγοντα δια τυχόν τεχνικά προβλήματα πελατών, ο τελευταίος δε μετέβαινε προς επίλυση αυτών όχι σε συγκεκριμένον χρόνον αλλά σε εύλογον κατά την ευχέρειαν αυτού χωρίς να έχει εκ της συμβάσεως υποχρέωση διαρκούς σωματικής και πνευματικής εγρήγορσης αλλά απλής ετοιμότητος (κλήσης) προς εργασία, μη εφαρμοζομένων εν προκειμένω των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, ειδικώτερον δε δεν ισχύουν τα κατώτατα όρια αποδοχών που θεσπίζουν οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας και οι διαιτητικές αποφάσεις (ΕφΑθ 7257/2003 ΕλλΔην 45.863) εξ ετέρου ο ενάγων δεν επικαλείται ότι συμφωνήθηκε ειδικώς το αντίθετο και επομένως οφείλεται ο συμφωνηθείς μισθός (ΕΑ 4208/2004 ΔΕΕ 12.1295).

Περαιτέρω απεδείχθη ότι ο ενάγων εργάσθηκε εις την επιχείρηση του εναγομένου από 1-11-1999 (και όχι από 6.7.1999) και επί τέσσερις ώρες ημερησίως μέχρι την 30.4.2000 ότε και απεχώρησε, το γεγονός δε αυτό εβεβαίωσαν ε-

νόρκως εργαζόμενοι εις την επιχείρηση του εναγομένου και προσληφθέντες κατά τους μήνες Ιούλιον και Σεπτέμβριον έτους 1999 (υπ' αριθ./27-9-2001 ένορκες βεβαιώσεις) η κατάθεση των οποίων εξ ουδενός στοιχείου εις την δικογραφίαν αναιρείται, πρέπει όμως να λεχθεί ότι κατόπιν της από 20-6-2000 καταγγελίας του ενάγοντος προς το αρμόδιο τμήμα Κοιν.Επιθ. Μ. του Υπουργείου Εργασίας συνετάγη το υπ' αριθμ./11-7-2000 δελτίο εργατικής διαφοράς με αναφερόμενον από τον ενάγοντα χρόνον εργασίας “από Ιούλιον 1999 έως Μάιον 2000” κα εν συνεχεία ο ίδιος υπέβαλε την υπ' αριθμ. πρωτ./14.7.2000 καταγγελία αυτού προς το ΙΚΑ με αναφορά εις τον επικαλούμενον χρόνον εργασίας του.

Πρέπει επομένως να απορριφθεί η αγωγή και ως προς τον δεύτερον των εναγομένων ως αβάσιμη κατ' ουσίαν και μη αποδειγμένη, καθόσον εις τον ενάγοντα κατεβλήθησαν δια το χρονικό διάστημα που απασχολήθηκε εις την επιχείρηση του εναγομένου οι κατά τα συμφωνηθέντα αποδοχές, περιλαμβανομένων και των αναλογούντων επιδομάτων. Το πρωτόδικον Δικαστήριον, απορρίψαν την αγωγή, ορθώς τον Νόμον εφήμοσε (ΑΚ 648, 1 Ν. 1876/1990, 1ΝΔ 3765/1957) και τις αποδείξεις εκτίμησε και πρέπει να απορριφθεί κατ' ουσίαν η έφεση...

115/2006

Πρόεδρος: Ζήσης Βασιλόπουλος

Εισηγητής: Βασ. Φράγγος

Δικηγόροι: Δημ. Βούλγαρης, Ελένη Ξηραδάκη-Σινέλη

Στην τακτική διαδικασία, για την εγκυρότητα ένορκων βεβαιώσεων απαιτείται η σύνταξή τους πριν από (όχι κατά) την ημέρα της δικασίου της υπόθεσης στο πρωτοβάθμιο ή δευτεροβάθμιο δικαστήριο και η προηγούμενη κλήτευση του αντιδίκου, δύο τουλάχιστον εργάσιμες μέρες πριν από τη βεβαίωση, άλλως αυτές δεν είναι απλώς άκυρες, αλλ' ανύπαρκτες ως αποδεικτικό μέσο.

Επί προθεσμιών ωρών ο υπολογισμός γίνεται από στιγμή σε στιγμή.

Μη παραδεκτό υπεύθυνων δηλώσεων, που συντάχθηκαν για να χρησιμεύσουν στη δίκη, ούτε για συναγωγή δικ. τεκμηρίων.

Από τη διάταξη του άρθρου 270 § 2 εδ. β' του ΚΠολΔ, όπως ίσχυε πριν από την τροποποίησή του από το άρθρο 12 του ν.2915/2001, που εν προκειμένω έχει εφαρμογή ως εκ του χρόνου συζητήσεως της αγωγής (25-2-2000 βλ. και άρθρο 22 ν.2915/2001), που όριζε ότι "ένορκες βεβαιώσεις ενώπιον του Ειρηνοδίκη ή του συμβολαιογράφου λαμβάνονται υπόψη μόνον αν έχουν συνταχθεί πριν από τη δικασίμωνο και μετά προηγούμενη κλήτευση του αντιδίκου δύο τουλάχιστον ημέρες πριν από τη βεβαίωση", που εφαρμόζεται και στη διαδικασία της δευτεροβάθμιας δίκης, κατά το άρθρο 524 § 1 ίδιου Κώδικα, αν με την έφεση προσβάλλεται απόφαση Ειρηνοδικείου ή Πρωτοδικείου, συνάγεται ότι ως δικάσιμος πριν από την οποία πρέπει να έχουν συνταχθεί οι ένορκες βεβαιώσεις ενώπιον Ειρηνοδίκη ή συμβολαιογράφου, νοείται η ημέρα η οποία έχει ορισθεί για συζήτηση της υποθέσεως ενώπιον του αντιστοίχου πρωτοβαθμίου ή

δευτεροβαθμίου δικαστηρίου με συνέπεια, οι ένορκες αυτές βεβαιώσεις, για να είναι επιτρεπτό αποδεικτικό μέσο και να λαμβάνονται υπόψη από το δικαστήριο, να απαιτείται το μεν να έχουν συνταχθεί πριν από την ημέρα της δικασίου της υποθέσεως, το δε να έχουν ληφθεί μετά προηγούμενη κλήτευση του αντιδίκου, δύο τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από τη βεβαίωση. Αν λείπει έστω και μια από τις δύο αυτές προϋποθέσεις, η ένορκη βεβαίωση δεν είναι απλώς άκυρη, αλλ' ανύπαρκτη ως αποδεικτικό μέσο και δεν λαμβάνεται υπόψη (ΑΠ 682/2000 ΕλλΔνη 42.97, ΑΠ 85/2001 ΕλλΔνη 42.909).

Στην προκειμένη περίπτωση ο ενάγων-ήδη εκκαλών επικαλείται και προσκομίζει την υπ' αριθ./18-11-2005 ένορκη βεβαίωση, η οποία συντάχθηκε με την επιμέλειά του, ενώπιον του συμβολαιογράφου Ι. Π. Όμως η άνω ένορκη βεβαίωση δεν λαμβάνεται υπόψη διότι αυτή συντάχθηκε κατά την ημέρα της παρούσας δικασίου (18-11-2005), δεν κλητεύθηκαν δε οι αντίδικοί του (εναγόμενοι) προ δύο ημερών από της συντάξεώς της, αφού αυτοί κλητεύθηκαν την 16-11-2005, όπως προκύπτει από τις υπ' αριθ .../16-11-2005 εκθέσεις επιδόσεως του δικαστικού Επιμελητού του Πρωτοδικείου, η δε προθεσμία αρχίζει, κατ' άρθρο 144 § 1 ΚΠολΔ την επομένη της επιδόσεως και όχι από στιγμή σε στιγμή όπως συμβαίνει στην 24ωρη προθεσμία, μέχρι δε τη σύνταξη της ένορκης βεβαίωσης δεν μεσολάβησαν δύο εργάσιμες ημέρες (βλ. σχετ. ΑΠ 1574/2001 ΕλλΔνη 43.717). Επίσης δεν λαμβάνονται υπόψη προς απόδειξη ούτε για συναγωγή δικαστικών τεκμηρίων οι από 28-1-2000 δηλώσεις των Κ. Π. και

του εκπροσώπου του Συν/σμού Ξ. Μ., που επικαλείται και προσκομίζει ο ίδιος, διότι και αυτές δεν συντάχθηκαν σύμφωνα με τις διατυπώσεις του άρθρου 270 § 2 εδ.β'ΚΠολΔ, συντάχθηκαν δε για να χρησιμοποιηθούν προς τούτο στην παρούσα δίκη (ΟΛΑΠ 8-87 ΕλλΔνη 87.628, ΑΠ 1196/95 ΕλλΔνη 38.797) {...}.

138/2006

Πρόεδρος: Μιχ. Θεοχαρίδης

Εισηγητής: Αποστ. Παπαγεωργίου

Δικηγόροι: Νικ. Νάνος, Χρ. Νάστος-Κων.

Ματζαβράκος

Πραγματικό ελάττωμα ή έλλειψη συμφωνημένης ιδιότητας πωληθέντος κινητού πράγματος. Δικαίωμα του αγοραστή, κατ' επιλογήν, αναστροφής, ή μείωσης του τιμήματος, ή αντικατάστασης, επί πράγματος κατά γένος ορισμένου.

Η αναστροφή ή η μείωση του τιμήματος ασκείται, είτε με δήλωση του αγοραστή, η οποία από την περιέλευσή της στον πωλητή επιφέρει την εξ υπαρχής ανατροπή της πώλησης ή την διαμόρφωση μειωμένου τιμήματος, είτε με σγωγή, είτε κατ' ένσταση, προβαλλόμενη και μετά τη συμπλήρωση της παραγραφής.

Η αναστροφή δημιουργεί δικαίωμα στον αγοραστή για επιστροφή του καταβληθέντος τιμήματος και υποχρέωση προς απόδοση του πράγματος.

Ως πραγματικό ελάττωμα νοείται γενικά η, λόγω ατελούς κατασκευής ή συσκευασίας, ή χρησιμοποίησης κακής ποιότητος υλικών, παρέκκλιση του πράγματος προς το χειρότερο, που επιδρά αρνητικά στην αξία ή χρησιμότητά του.

Ιδιότητα του πράγματος νοείται, εκτός

των φυσικών γνωρισμάτων ή πλεονεκτημάτων, και οποιαδήποτε άλλη σχέση επιδρά, κατά την αντίληψη των συναλλαγών, στην αξία ή τη χρησιμότητα.

Συνομολόγηση ιδιότητας υπάρχει όταν ο πωλητής προέβη σε δήλωση, αποδεκτή από τον αγοραστή, σχετικά με την ανάληψη ευθύνης ως προς την ύπαρξη συγκεκριμένων τεχνικών ιδιοτήτων ή προσόντων του πωλουμένου.

Δήλωση βούλησης, που δεν έγινε στα σοβαρά παρά μόνο φαινομενικά (εικονική) είναι άκυρη. Άλλη δικαιοπραξία, που καλύπτεται από την εικονική, είναι έγκυρη, αν τα μέρη την ήθελαν και συντρέχουν οι απαιτούμενοι για τη σύστασή της όροι.

{...} Επειδή από τις διατάξεις των άρθρων 513, 522 παρ. 1, 534, 535, 540, 547 και 559 του ΑΚ., (όπως αυτές ίσχουν πριν αντικατασταθούν με το άρθρο 1 του Ν. 3043/2002 και έχουν εν προκειμένω εφαρμογή), προκύπτουν τα ακόλουθα: Επί πωλήσεως κινητού πράγματος, το οποίο κατά το χρόνο της παραδόσεώς του από τον πωλητή στον αγοραστή έχει πραγματικό ελάττωμα ή δεν έχει τις συμφωνημένες ιδιότητες, παρέχεται στον αγοραστή το δικαίωμα να απαιτήσει, κατ' επιλογήν, είτε την αναστροφή της πώλησης, είτε τη μείωση του τιμήματος, είτε, σε περίπτωση πράγματος κατά γένος ορισμένου, την αντικατάσταση του πράγματος. Το δικαίωμα αναστροφής της πωλήσεως ή της μειώσεως του τιμήματος μπορεί να ασκηθεί είτε με δήλωση του αγοραστή, η οποία από την περιέλευσή της στον πωλητή επιφέρει την εξυπαρχής ανατροπή της πωλήσεως στην πρώτη περίπτωση και την διαμόρφωση μειωμένου τιμήματος πωλή-

σεως στη δεύτερη περίπτωση, είτε με σχετική αγωγή, είτε κατ' ένσταση, προβαλλόμενη και μετά τη συμπλήρωση του χρόνου της παραγραφής του δικαιώματος (άρθρα 554, 555 παρ. 1, 558 ΑΚ). Η ασκηση του διαπλαστικού δικαιώματος της αναστροφής, η οποία ανατρέπει εξυπαρχής τη σύμβαση της πωλήσεως, παρέχει περαιτέρω το δικαίωμα στον αγοραστή να αξιώσει την απόδοση του καταβληθέντος τιμήματος και την υποχρέωση να αποδώσει το πράγμα και σε περίπτωση καταβολής μέρους του τιμήματος, την απόδοση αυτού και να προβάλει την αυτοδίκαιη απόσβεση της υποχρεώσεώς του για την καταβολή του υπολοίπου τιμήματος (ΑΠ 574/2005 Νόμος, ΑΠ 166/2005 Νόμος, ΑΠ 742/2004 Νόμος, ΑΠ 753/2003 Νόμος, ΑΠ 894/2000 Δ/νη 41.1661, ΑΠ 1709/1999 Δ/νη 41.1035). Ως πραγματικό ελάττωμα, κατά την έννοια της πιο πάνω διατάξεως (534 ΑΚ) νοείται γενικώς η, προς το χειρότερο, παρέκκλιση του πράγματος από την ομαλή αυτού κατάσταση, η οποία οφείλεται κατά κανόνα στον ατελή τρόπο κατασκευής ή συσκευασίας, καθώς και στη χρησιμοποίηση κακής ποιότητος υλικών, η δε παρέκκλιση αυτή έχει ως συνέπεια, ανεξάρτητα από την αιτία που την προκαλεί, την αρνητική επιδραση επί της αξίας του πράγματος ή της χρησιμότητας αυτού, ενόψει των συμφωνηθέντων με τη σύμβαση της πωλήσεως (ΑΠ 1291/2000 Δ/νη 43.160, ΑΠ 777/1991 Δ/νη 33.147). Ιδιότητα του πράγματος με την έννοια της διατάξεως του άρθρου 535 ΑΚ, νοείται εκτός των φυσικών γνωρισμάτων ή πλεονεκτημάτων αυτού και οποιαδήποτε άλλη σχέση, η οποία λόγω του είδους και της διαρκείας αυτής επιδρά κατά την αντίλη-

ψη των συναλλαγών επί της αξίας ή της χρησιμότητας του πράγματος (ΕΔ 6493/1999 Δ/νη 41.187). Συνομολόγηση ιδιότητας του πωλούμενου πράγματος, υπάρχει μόνον όταν ο πωλητής προέβη σε δήλωση που έγινε αποδεκτή από τον αγοραστή, η οποία έχει ως περιεχόμενο την ύπαρξη ορισμένων και συγκεκριμένων τεχνικών ιδιοτήτων ή προσόντων του αντικειμένου της σύμβασης και την ανάληψη ευθύνης αυτού, που δηλώνει την ύπαρξη των ιδιοτήτων αυτών και τις συνέπειες της έλλειψής τους (ΕΔ 6493/1999 Δ/νη 41.187).

Στην προκειμένη περίπτωση οι ενάγοντες με την υπό κρίση αγωγή τους εκθέτουν ότι στις αρχές Απριλίου του έτους 2002, στη Λ., καταρτίστηκε προφορική συμφωνία μεταξύ αυτών και του εκπροσώπου της εναγόμενης, σύμφωνα με την οποία η τελευταία ανέλαβε την υποχρέωση να κατασκευάσει, πωλήσει και παραδώσει σ' αυτούς μέχρι 12-6-2002, ένα ROMPOT, έναντι τιμήματος 14.674 ευρώ, με τις περιγραφόμενες αναλυτικά στην αγωγή προδιαγραφές, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί αυτό από τον υιό τους, σε εκδήλωση των εκπαιδευτηρίων Ξ. στη Θ., των οποίων ήταν σπουδαστής. Ότι στη συνέχεια συμφωνήθηκε, λόγω του υψηλού κόστους κατασκευής του ρομπότ, η ιδιοκτησία αυτού να ανήκει κατ' ισομοιρία στους διαδίκους. Ότι κατά την ημερομηνία παράδοσης του ROMPOT, στις 12-6-2002, διαπιστώθηκε ότι αυτό δεν έφερε τις συνομολογηθείσες ιδιότητες, καθόσον δεν πληρούσε τις συμφωνηθείσες προδιαγραφές, όπως αναλυτικά εκτίθεται στην αγωγή και ότι κατόπιν τούτου αυτοί (ενάγοντες) με την από 5-7-2002 εξώδι-

κη δήλωσή τους, που επέδωσαν στις 18-7-2002 στην εναγόμενη, προέβησαν σε αναστροφή της πώλησης και ζήτησαν την επιστροφή του καταβληθέντος από αυτούς τιμήματος, το οποίο η εναγομένη αρνείται να τους καταβάλει. Για το λόγο αυτό ζητούν να αναγνωρισθεί η αναστροφή της πώλησης και να υποχρεωθεί η εναγόμενη να τους καταβάλει το άνω ποσό των 14.674 ευρώ, με το νόμιμο τόκο από την επίδοση της παραπάνω εξώδικης δήλωσης, άλλως από την επίδοση της αγωγής. Με αυτό το περιεχόμενο και αίτημα η αγωγή είναι νόμιμη, στηριζόμενη στις προαναφερθείσες διατάξεις καθώς και σ' αυτές των άρθρων 341,345 και 346 ΑΚ. Πρέπει, επομένως, να εξετασθεί κατ' ουσία, δεδομένου ότι για το αντικείμενό της έχει καταβληθεί το απαιτούμενο τέλος δικαιστικού ενσήμου με τις νόμιμες προσαυξήσεις.

Σύμφωνα με το άρθρο 138 ΑΚ δήλωση βούλησης, που δεν έγινε στα σοβαρά παρά μόνο φαινομενικά (εικονική) είναι άκυρη. Άλλη δικαιοπραξία που καλύπτεται κάτω από την εικονική είναι έγκυρη, αν τα μέρη την ήθελαν και συντρέχουν οι όροι που απαιτούνται για την σύστασή της. Κατά την έννοια της διάταξης αυτής η απλή αναφορά της εικονικότητας είναι αρκετή για να στηρίξει την σχετική ένσταση, χωρίς να απαιτείται λεπτομερής αναφορά των στοιχείων που απαρτίζουν τον όρο εικονικότητα όπως είναι η θεληματική διάσταση ανάμεσα στη δήλωση και στη βούληση, η γνώση της διάστασης αυτής κλπ. (ΑΠ 1933/1988 Δ/νη 31. 793, ΔΕΝ 46. 916, ΑΠ 880/1980 ΝοΒ 29.106).

Στην προκειμένη περίπτωση από την κατάθεση ... αποδείχθηκαν τα εξής: Η ε-

ναγομένη εταιρία διατηρεί στη Λ., στο 9ο χλμ. της Π.Ε.Ο. Λ. - Θ., επιχείρηση έρευνας, μελέτης, σχεδιασμού και κατασκευής αυτόματων παραγωγικών μηχανημάτων (ROBOTS). Στις 2 Απριλίου 2002 επισκέφθηκαν το εργοστάσιό της εναγομένης οι ενάγοντες και ο υιός τους Σ. Γ., προκειμένου να συμφωνήσουν με τον πρόεδρο του Δ.Σ. της, την κατασκευή και αγορά ενός ρομπότ, προκειμένου να το εμφανίσει ο υιός τους, που ήταν φοιτητής, στις 12-6-2002, στην τελική εκδήλωση των Εκπαιδευτηρίων “Ξ.”, στα οποία φοιτούσε. Κατά την, ως άνω, επίσκεψη δεν έγινε καμία συμφωνία για κάποιο συγκεκριμένο ρομπότ, που θα κατασκεύαζε η εναγομένη ούτε για το τίμημα αυτού, αλλά, απλά, ενημερώθηκαν οι ενάγοντες για τα διάφορα είδη ρομπότ και τις τιμές αυτών. Οι τελευταίοι πριν αποχωρήσουν από το εργοστάσιο δήλωσαν στην εναγομένη ότι για τις ιδιότητες (προδιαγραφές), που θα έπρεπε να είχε το ρομπότ, που θα αγόραζαν, θα την ενημέρωνε ο καθηγητής του υιού τους στα Εκπαιδευτήρια “Ξ.”, Ε. Ν. και συμφώνησαν ότι το τίμημα αυτού θα συμφωνείτο κατά την νέα επίσκεψή τους στο εργοστάσιο στο εγγύς μέλλον. Λίγες ημέρες μετά την, ως άνω, επίσκεψη, η εναγομένη έλαβε ταχυδρομικώς την από 2-4-2002 επιστολή του καθηγητή Ε. Ν., στην οποία αυτός, μεταξύ άλλων, ανέφερε ότι το ρομπότ που θα κατασκεύαζε και θα πωλούσε στους ενάγοντες έπρεπε να έχει ύψος περίπου 1,50μ., καθώς και κίνηση στα πάνω και κάτω άκρα και φωνή.

Στις 10-5-2002 οι ενάγοντες, με τη συνοδεία του ως άνω καθηγητή και του μάρτυρά τους Ν. Ψ., πήγαν στο εργοστάσιό της εναγομένης, όπου, αφού καθόρι-

σαν λεπτομερώς τις προδιαγραφές (ιδιότητες) που έπρεπε να έχει το ρομπότ, συμφώνησαν η εναγομένη να κατασκευάσει και πωλήσει στους ενάγοντες το 50% εξ αδιαιρέτου ενός ROMPOT με τις άνω προδιαγραφές, αντί τιμήματος 14.674 ευρώ, από το οποίο ποσό 6.000 ευρώ έπρεπε να καταβληθεί στις 15-5-2002 και το υπόλοιπο ποσό των 8.674 ευρώ έπρεπε να καταβληθεί μέχρι την παράδοση του ROMPOT. Ακόμη συμφωνήθηκε το ρομπότ αυτό να παραδοθεί προς χρήση του υιού των εναγόντων στις 12-6-2002, ημερομηνία κατά την οποία θα πραγματοποιείτο η παραπάνω προγραμματισμένη εκδήλωση. Σε εκτέλεση της συμφωνίας οι ενάγοντες κατέβαλαν στην εναγομένη στις 15-5-2002 και στις 12-6-2002 μέσω της Ε. Τράπεζας της Ελλάδας τα ποσά των 6.000 ευρώ και 8.674 ευρώ, αντίστοιχα, προς εξόφληση του συμφωνηθέντος τιμήματος των 14.674 ευρώ. Στις 11-6-2002 ο πρώτος ενάγων πήγε στο εργοστάσιο της εναγομένης για να ενημερωθεί για την πορεία της κατασκευής του ρομπότ. Εκεί σε συνάντηση που είχε με τον εκπρόσωπο της εναγομένης, ο τελευταίος, αφενός μεν του επιβεβαίωσε την κατασκευή αυτού και την αποστολή του το πρωΐ της επομένης ημέρας στη Θ. για την παρουσία του στην προγραμματισμένη εκδήλωση, αφετέρου, έχοντας σκοπό να κατασκευάσει κάποιο ROMPOT ονομαζόμενο "ΛΥΔΙΑ" και να του προσδώσει ηλεκτρονικά στοιχεία και ειδικές λειτουργίες, ζήτησε από αυτόν (τον πρώτο ενάγοντα) να δεχθεί να υπογράψει ένα δελτίο παραγγελίας και ένα ιδιωτικό συμφωνητικό, με το οποίο να φαίνεται εικονικά ότι αυτός αγόρασε και παρέλαβε από την εναγομένη το ROMPOT αυτό με τις

άνω προδιαγραφές, αντί τιμήματος με τον ΦΠΑ 86.612 ΕΥΡΩ που θα καταβάλλονταν σε δόσεις, προκειμένου να τα καταθέσει στο Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης /Ινστιτούτο Πληροφορικής και Τηλεματικής και να λάβει αρχικώς έγκριση και ακολούθως επιχορήγηση για την κατασκευή του. Την πρόταση αυτή δέχθηκε ο πρώτος ενάγων και την ίδια ημερομηνία (11-6-2002) υπογράφηκε από τους παραπάνω το ταυτόχρονο από 11-6-2002 ιδιωτικό συμφωνητικό στο οποίο φέρεται ότι οι διάδικοι αυτοί συμφώνησαν και συνήψαν σύμβαση πωλήσεως, δυνάμει της οποίας η εναγομένη φέρεται ότι πωλήσει και παρέδωσε στον πρώτο ενάγοντα ένα ROMPOT τύπου ΛΥΔΙΑ, αντί τιμήματος 86.612 ευρώ, που θα καταβάλλονταν τηματικά. Η σύμβαση αυτή πωλήσεως και το ιδιωτικό συμφωνητικό είναι εικονικά, οι δε δηλώσεις περί συνάψεως σύμβασης πωλήσεως του ROMPOT ΛΥΔΙΑ τόσον της εναγομένης όσο και του πρώτου ενάγοντος, δεν έγιναν σοβαρά αλλά φαινομενικά, γιατί οι διάδικοι δεν ήθελαν να εκτελεστεί η σύμβαση αυτή, ούτε να καταβληθεί τίμημα.

Στη συνέχεια στις 12-6-2002 η εναγόμενη παρουσίασε στην προαναφερθείσα προγραμματισμένη εκδήλωση το ROMPOT, το οποίο όμως, όπως διαπιστώθηκε, δεν πληρούσε καμία από τις συμφωνηθείσες προδιαγραφές και ιδιότητες, καθόσον επρόκειτο για μία σιδερένια κατασκευή, που συρόταν σε ρόδες, δεν είχε κίνηση στα πάνω και κάτω άκρα, δεν είχε φωνή και δεν εκτελούσε καμία ηλεκτρονική λειτουργία, με αποτέλεσμα να μην επιτελέσει τον παραπάνω σκοπό για τον οποίο αγοράστηκε από τους ενάγοντες. Οι

ενάγοντες παραπονέθηκαν έντονα στην εναγομένη και στη συνέχεια της απέστειλαν την από 21-6-2002 επιστολή τους με την οποία παραπονούνταν για το ελάττωμα αυτό του ρομπότ. Στις 18-7-2002 οι ενάγοντες επέδωσαν στην εναγομένη την από 5-7-2002 εξώδικη δήλωση αναστροφής της πωλήσεως. (βλ. την υπ' αριθμ./18-7-2002 έκθεση επίδοσης της δικαστικής επιμελήτριας Α. Κ.). Με τη δήλωση αυτή οι ενάγοντες δήλωσαν ρητά την αναστροφή της πωλήσεως του ποσοστού 50% του ROMPOT, λόγω της έλλειψης των προεκτεθεισών συνομολογηθεισών ιδιοτήτων αυτού και κάλεσαν την εναγομένη να επιστρέψει το καταβληθέν τίμημα των 14.674 ευρώ. Η εναγομένη προς αποφυγή καταβολής του οφειλομένου στους ενάγοντες ποσού άσκησε την κρινόμενη έφεση ισχυριζόμενη ότι δεν έγινε η επικαλούμενη από τους ενάγοντες σύμβαση πωλήσεως ποσού 14.674 ευρώ, αλλά σύμβαση πωλήσεως ποσού 86.612 ευρώ, η οποία όπως προαναφέρθηκε είναι εικονική. Τα παραπάνω πραγματικά περιστατικά και ιδίως ότι έχει συναφθεί σύμβαση πωλήσεως του 50% ενός ROMPOT με τις συμφωνηθείσες ιδιότητες, αντί τιμήματος 14.672 ευρώ, ότι το εμφανισθέν προς επίδειξη ROMPOT στις 12-6-2002 δεν είχε τις συμφωνηθείσες ιδιότητες και ότι η επικαλούμενη στις 11-6-2002 σύμβαση πωλήσεως του ROMPOT ΛΥΔΙΑ με το ταυτόχρονο ιδιωτικό συμφωνητικό, είναι εικονική και όχι πραγματική, που ισχυρίζεται η εναγομένη με την έφεση της, προκύπτουν από την κατάθεση του μάρτυρα των εναγόντων Ν.Ψ., που εξετάστηκε στο πρωτοβάθμιο Δικαστήριο, και είχε ιδία και άμεση γνώση των πραγμάτων.

Η κατάθεση αυτού ενισχύεται: Α) Από την .../9-10-2003 ένορκη βεβαίωση του μάρτυρα των εναγόντων Ε. Ν. ενώπιον του Ειρηνοδίκη Θεσσαλονίκης, ο οποίος είναι ο καθηγητής που διατύπωσε εγγράφως τις προδιαγραφές και τις ιδιότητες που έπρεπε να έχει αυτό. Αυτός κατέθεσε ότι στις 2-4-2002 κατόπιν αιτήματος της εναγομένης παρέδωσε στον πρώτο ενάγοντα αντίστοιχη επιστολή, την οποία απέστειλε με ΦΑΞ και περιελάμβανε τους βασικούς όρους κατασκευής του ROMPOT, που ήταν ύψος περίπου 1,5 μέτρα, κίνηση στα πάνω και κάτω άκρα και φωνή. Στις 12-6-2002 το ROMPOT που έφερε η εναγομένη στις εκδηλώσεις για επίδειξη, δεν είχε καμία από τις απαιτούμενες και συμφωνηθείσες ιδιότητες, δηλαδή δεν είχε καμία ηλεκτρονική λειτουργία, ούτε φωνή, ούτε κίνηση στα άκρα, αλλά ήταν μια απλή σιδηροκατασκευή. Η εναγομένη ζήτησε για την κατασκευή του ROMPOT 14.674 ευρώ, το οποίο μάλιστα θα αντιστοιχούσε στο 50% της αξίας του και η δαπάνη για το υπόλοιπο 50% θα καλυπτόταν από την ίδια την εναγομένη. Β) Από την έλλειψη εκδόσεως τιμολογίου πωλήσεως από την εναγομένη τόσον του ROMPOT της πρώτης πωλήσεως όσο και της δεύτερης (εικονικής) πωλήσεως. Γ) Από το από 6-6-2002 προσύμφωνο συνεργασίας από το οποίο προκύπτει ότι μεταξύ της εναγομένης και του Εθνικού Κέντρου Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης/Ινστιτούτου Πληροφορικής και Τηλεματικής προσυμφωνήθηκε 18μηνη συνεργασία τους για την υλοποίηση ενός ανθρωπόμορφου ρομπότ-Λυδία. Δ) Από την έλλειψη κάποιας έγγραφης απάντησης από την εναγομένη στα έγγραφα των εναγόντων (επιστολής, δήλωσης αναστροφής

και κρινόμενης αγωγής) παρά μόνο με την κρινόμενη έφεση. Και Ε) Από την έλλειψη άσκησης αγωγής από την εναγομένη προς αναζήτηση του τιμήματος της δεύτερης πωλήσεως, όταν μάλιστα πρόκειται για τόσο μεγάλο τίμημα (ποσού 86.612 ευρώ).

Κατ' ακολουθία όλων των ανωτέρω αποδείχθηκε ότι 1) έχει συναφθεί στις 10-5-2002 μεταξύ των διαδίκων σύμβαση πωλήσεως του 50% ενός POMPOT, που θα είχε τις προαναφερθείσες ιδιότητες, αντί τιμήματος 14.672 ευρώ, 2) η επικαλούμενη σύμβαση πωλήσεως ενός POMPOT τύπου ΛΥΔΙΑ στις 11-6-2002 είναι εικονική και συνεπώς άκυρη και δεν παράγει καμία έννομη συνέπεια και 3) η ασκηθείσα με τη δήλωση των εναγόντων στις 18-7-2002 αναστροφή της πρώτης πωλήσεως είναι έγκυρη και επέφερε τα αποτελέσματα της ανατροπής της πρώτης πωλήσεως και συνεπώς δικαιούνται οι ενάγοντες να λάβουν το τίμημα που κατέβαλαν στην εναγομένη, με το νόμιμο τόκο από την επίδοση της εξώδικης δήλωσης.

Άρα πρέπει να γίνει δεκτή η αγωγή ως ουσιαστικά βάσιμη, να αναγνωρισθεί ότι αναστράφηκε η συναφθείσα στις 10-5-2002 πώληση και να υποχρεωθεί η εναγόμενη να καταβάλει στους ενάγοντες το ποσό των 14.674 ευρώ, με το νόμιμο τόκο από 19-7-2002, επομένη της ημερομηνίας επίδοσης της από 5-7-2002 εξώδικης δήλωσης...

197/2006

Πρόεδρος: Ανδρ. Τσόλιας

Εισηγητής: Γρηγ. Παπαδημητρίου

Δικηγόροι: Φανή Ζάχου, Αντ. Παπαπολύζος

Ο μη συμπληρώσας το 10ο έτος ανήλικος μπορεί να αποκτήσει και ασκήσει νομή μόνο με το νόμιμο αντιπρόσωπο (γονέα), ενώ ο συμπληρώσας τούτο μπορεί να αποκτήσει νομή και αυτοπροσώπως, αφού μόνον όφελος πορίζεται με την κτήση αυτή.

{...} Από τη διάταξη του άρθρου 979 ΑΚ η νομή αποκτάται με αντιπρόσωπο όταν αυτός αποκτήσει τη φυσική έξουσία πάνω στο πράγμα με σκοπό να καταστήσει νομέα τον αντιπροσωπευόμενο, ενώ κατά το άρθρο 980 η νομή ασκείται αυτοπροσώπως ή μέσω άλλου. Περαιτέρω κατά το άρθρο 128 ΑΚ ανίκανοι για δικαιοπραξία είναι και όποιοι δεν έχουν συμπληρώσει το δέκατο έτος, κατά το άρθρο 134 ΑΚ ο ανήλικος που συμπλήρωσε το δέκατο έτος είναι ικανός για δικαιοπραξία από την οποία αποκτά απλώς έννομο όφελος και κατά το 1510 ΑΚ η γονική μέριμνα περιλαμβάνει, εκτός των άλλων, τη διοίκηση της περιουσίας και την εκπροσώπηση του τέκνου. Από το συνδυασμό των ως άνω διατάξεων προκύπτει ότι ο ανήλικος που δεν συμπλήρωσε το δέκατο έτος μπορεί να αποκτήσει νομή μόνο με το νόμιμο αντιπρόσωπο [γονέα], αυτός δε που συμπλήρωσε το δέκατο έτος μπορεί να αποκτήσει νομή και αυτοπροσώπως αφού μόνο όφελος πορίζεται με την κτήση αυτή (Γ. Μπαλή Εμπρ. Δικ. Εκδ Δ' παρ. 8, Γεν Αρχ. Εκδ. Η' παρ. 35). Τα αυτά ισχύουν και για την άσκηση της νομής (Γ Μπαλή Εμπρ δικ παρ 9) {...}.

200/2006

Πρόεδρος: Ανδρ. Τσόλιας

Εισηγητής: Γρηγ. Παπαδημητρίου

Δικηγόροι: Κων. Λέρας, Κων. Θεογιάννης

Αίτηση διαγραφής από τα βιβλία διεκδικήσεων αγωγής περί κλήρου, λόγω παρόδου 20ετίας και παραγραφής εν επιδικίᾳ, εκδικαζόμενη κατά την εκούσια δικαιοδοσία. Αβασιμότητα αυτής, διότι η αίτηση για καθορισμό τόπου και χρόνου διεξαγωγής των αποδείξεων αποτελεί διαδικαστική πράξη, διακόπτουσα την παραγραφή.

{...} Με την με αριθμό καταθέσεως 2/2-1-04 αίτησή τους οι αιτούντες και ήδη εφεσίβλητοι ισχυρίστηκαν ότι η καθής η αίτηση και ήδη εκκαλούσα κατέθεσε εναντίον της πρώτης εξ αυτών και του Β. Μ. που πέθανε και κληρονομήθηκε από τους λοιπούς αιτούντες την με αριθμό καταθέσεως 404/20-12-80 αγωγή περί κλήρου, η οποία, ως αφορώσα ακίνητα, εγγράφηκε στα βιβλία διεκδικήσεων του Υποθ/κείου Ν. Κ. στον τόμο ... και αριθμό... Ότι επί της εν λόγω αγωγής εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 246/81 προδικαστική απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Καρδίτσας, η οποία δημοσιεύθηκε την 1-6-1981. Με βάση αυτά και επειδή από τη δημοσίευση της εν λόγω προδικαστικής αποφάσεως μέχρι την κατάθεση της κρινόμενης αίτησης πέρασε χρονικό διάστημα πέραν της εικοσαετίας, η ως άνω αγωγή περί κλήρου υπέπεσε σε παραγραφή εν επιδικίᾳ γι' αυτό και ζήτησαν να διαταχθεί η διαγραφή αυτής από τα βιβλία διεκδικήσεων. Επί της αιτήσεως εκδόθηκε η εκκαλούμενη απόφαση, με την οποία αυτή έγινε δεκτή ως νόμω (άρθρ.220 ΚΠολΔ) και ουσία βάσιμη, κατ' αυτής δε παραπονείται τώρα η εκκαλούσα για τους στην έφεση και παρακάτω λόγους και ζητεί την εξαφάνισή της και την απόρριψη της αίτησης.

Από τα έγγραφα, τα οποία και πάλι οι διάδικοι επικαλούνται και προσκομίζουν, αποδείχθηκαν τα εξής: Με την με αριθμό καταθέσεως 404/20-12-80 αγωγή της κατά της πρώτης των αιτούντων και του Β.Μ., ο οποίος πέθανε στις 25-8-91 και κληρονομήθηκε εξ αδιαθέτου από τους λοιπούς αιτούντες, η καθής η αίτηση ζήτησε να αναγνωριστεί το κληρονομικό της δικαίωμα επί των εν αυτή ακινήτων κατά τα 3/16 εξ αδιαιρέτου και να υποχρεωθούν οι εναγόμενοι να της τα αποδώσουν κατά το εν λόγω ποσοστό. Η αγωγή εγγράφηκε στα βιβλία διεκδικήσεων του Δήμου Ν., την ίδια μέρα που κατατέθηκε στο γραμματέα του Μονομελούς Πρωτοδικείου Καρδίτσας, στον τόμο ... και αριθμό... 142. Επί της εν λόγω αγωγής εκδόθηκε η υπ' αριθμ.246/81 προδικαστική απόφαση, με την οποία υποχρεώθηκε η καθής η αίτηση να αποδείξει τη νομή του κληρονομουμένου επί των επιδίκων κατά το χρόνο του θανάτου του και την PRO HEREDE κατακράτηση αυτών εκ μέρους των αιτούντων. Η απόφαση αυτή δημοσιεύτηκε την 1-6-1981. Την 11-9-91 κατατέθηκε στο Δικαστή του Μονομελούς Πρωτοδικείου Καρδίτσας αίτηση της καθής η (παρούσα) αίτηση για καθορισμό τόπου και χρόνου εξετάσεως μαρτύρων (αρ.καυ.81/11-9-91) τέτοιος δε ορίστηκε στο Πρωτοδικείο Καρδίτσας για την 18-11-91, οπότε και ματαιώθηκε η εξέταση των μαρτύρων (σχετ. υπ' αριθμ....21-1-04 πιστοποιητικό του γραμματέα του Πρωτοδικείου Καρδίτσας). Η αίτηση για καθορισμό τόπου και χρόνου διεξαγωγής των αποδείξεων αποτελεί διαδικαστική πράξη (ΕΛ 2013/70 Αρμ, 25.19, Βαθρακοκοίλη EPNOMAK υπ' άρθρ.261 αρ.24), η

οποία επέφερε διακοπή της παραγραφής.

Υπό τα εκτεθέντα δεν πέρασε εικοσαετία από την κατάθεση της αγωγής μέχρι τη συζήτηση της κρινόμενης αίτησης χωρίς να μεσολαβήσει διαδικαστική πράξη και επομένως η περί κλήρου αγωγή δεν υπέπεσε σε παραγραφή και δεν είναι πλέον ουσία αβάσιμη. Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο που έκρινε αντιθέτως εσφαλμένα ερμήνευσε και εφάρμοσε το νόμο και κακώς εκτίμησε τις αποδείξεις γι' αυτό και πρέπει να γίνει δεκτή η έφεση κατά τους σχετικούς μοναδικούς λόγους της ως ουσία βάσιμη, να εξαφανιστεί η εκκαλούμενη και αφού κρατηθεί η υπόθεση και εκδικασθεί κατ' ουσία η αίτηση πρέπει αυτή να απορριφθεί ως ουσία αβάσιμη...

215/2006

Πρόεδρος: Ζήσης Βασιλόπουλος

Εισηγητής: Ναπολέων Ζούκας

Δικηγόροι: Βασ. Αρχοντής- Δημ. Φιλιππόπουλος, Στέργιος Ροφαλής

Ανακοπή ερημοδικίας λόγω μη εμπρόθεσμης κατάθεσης προτάσεων.

Εκπροσώπηση εκκαλούντος από πληρεξούσιο Δικηγόρο, ο οποίος υπέβαλε αίτημα αναβολής. Απόρριψη αιτήματος και χορήγηση προθεσμίας κατάθεσης προτάσεων έως το τέλος της συζήτησης. Μη κατάθεση προτάσεων επί της έδρας και ερημοδικία εκκαλούντος.

Πιθανολόγηση βασιμότητας ανακοπής ερημοδικίας, διότι η άνω δικονομική συμπεριφορά του πληρεξουσίου δικηγόρου, δικαιολογεί τη συνδρομή ανώτερης βίας του εκκαλούντος να παραστεί κατά νόμιμο τρόπο, αφού με όποια μέτρα άκρας επιμέλειας και σύνεσης δεν θα μπορούσε

να αποτρέψει την ερημοδικία του. Επαναφορά πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση.

Χρηματιστηριακές συναλλαγές. Σύμβαση παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, με την οποία χρηματιστηριακή εταιρία ανέλαβε τη διενέργεια, μετά από υποδείξεις του εντολέα της, στο όνομα και για λογ/σμό του, χρηματιστηριακών πράξεων με χρεοπιστώσεις των συναλλαγών.

Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 501,502,503 παρ.1 και 509 του ΚΠολΔ προκύπτει ότι δικαίωμα ανακοπής ερημοδικίας έχει ο εκκαλών εφόσον δικάστηκε ερήμην και το Δικαστήριο πιθανολογεί ότι οι λόγοι που προτάθηκαν και αναφέρονται είτε στην έλλειψη παντελούς ή νόμιμης κλήτευσης ή εμπρόθεσμης κλήτευσης είτε σε λόγους ανώτερης βίας είναι βάσιμοι (βλ. ΑΠ 724/2002 ΕλλΔνη 43.1619 - 904/2002 ΕλλΔνη 44.1284 - ΕφΑΘ05732/2002 ΕλλΔνη 44.1384 - Εφθεσ 1534/2003 Αρμ 57.1320 - 3188/2004 ΕλλΔνη 46.500).

Στην προκειμένη περίπτωση με την κρινόμενη ανακοπή επιδιώκεται η εξαφάνιση της 229/2003 απόφασης αυτού του Δικαστηρίου, η οποία εκδόθηκε ερήμην του ανακόπτοντος, λόγω μη εμπρόθεσμης κατάθεσης προτάσεων και με την οποία απορρίφθηκε ως ανυποστήρικτη η από 30-7-2001 έφεσή του κατά της 296/2001 οριστικής απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Λάρισας, η οποία δέχθηκε κατά ένα μέρος την από 12-10-1999 αγωγή της εφεσιβλήτου. Η κρινόμενη ανακοπή ασκήθηκε νομότυπα και εμπρόθεσμα εντός της υπό του άρθρου 503 παρ.1 του ΚΠολΔ τασσόμενης δεκαπενθήμερης προθε-

σμίας, αφού η ανακοπτόμενη απόφαση επιδόθηκε στις 13-5-2003 (βλ..../13-5-2003 έκθεση επίδοσης της αρμόδιας δικαστικής επιμελήτριας Μ. Χ.) και η ανακοπή ασκήθηκε στις 28-5-2003 (βλ.2/28-5-2003 έκθεση κατάθεσης). Επομένως, αφού για το παραδεκτό της καταβλήθηκε το παράβολο ερημοδικίας που ορίστηκε με την ανακοπτόμενη απόφαση, σύμφωνα με τη σχετική στο δικόγραφο της ανακοπής βεβαίωση της Γραμματέα του Δικαστηρίου τούτου, πρέπει να γίνει τυπικά δεκτή η κρινόμενη ανακοπή και να ερευνηθεί περαιτέρω ως προς τη νομική και ουσιαστική βασιμότητα του λόγου της. Πρέπει να σημειωθεί ότι στην ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία “ΤΡΑΠΕΖΑ Ε. Α.Ε.” και μετά τροποποίηση του καταστατικού της με την επωνυμία “ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Ε. Α.Ε.” (Κ2 19768/20-11-2003 απόφαση Υφυπουργού Ανάπτυξης) συγχωνεύτηκε με απορρόφηση η καθ' ης η ανακοπή. Η συγχώνευση αυτή εγκρίθηκε με την Κ2 4069/5-4-2002 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης, η οποία καταχωρήθηκε στις 5-4-2002 στα μητρώα Ανωνύμων Εταιριών του Υπουργείου Ανάπτυξης και η σχετική ανακοίνωση δημοσιεύθηκε στο 2590/10-4-2002 ΦΕΚ (τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε.). Με την ανωτέρω επωνυμία η προκύψασα εταιρία παρίσταται και συνεχίζει την προκείμενη δίκη.

Ως λόγος ανακοπής προβάλλεται το περιστατικό ότι παρόλο που εμφανίστηκε στη δικάσιμο της 24ης Ιανουαρίου 2003 ο πληρεξούσιος δικηγόρος και κατέθεσε τυπικές έγγραφες προτάσεις από παράλειψη των υπαλλήλων της γραμματείας του Δικαστηρίου δεν βεβαιώθηκε η ώρα κατάθεσής των ή τουλάχιστον ότι αυτές

κατατέθηκαν επί της έδρας. Από τα έγγραφα που οι διάδικοι προσκομίζουν και επικαλούνται πιθανολογούνται τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Στη δικάσιμο της 24ης Ιανουαρίου 2003 συζητείτο στο ακροατήριο του Δικαστηρίου τούτου (αίθουσα πολιτικών συνεδριάσεων) έφεση του ανακόπτοντος κατά της 296/2001 οριστικής απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Λάρισας. Κατά την εκφώνηση αυτής από τη σειρά του πινακίου ο ανακόπτων εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του Β., ο οποίος υπέβαλε αίτημα αναβολής της συζήτησης σε άλλη δικάσιμο. Το Δικαστήριο απέρριψε το αίτημα αυτό και έδωσε προθεσμία στον πληρεξούσιο δικηγόρο του εκκαλούντος και τώρα ανακόπτοντος, ο οποίος δεν είχε καταθέσει προτάσεις, να καταθέσει προτάσεις έως το τέλος της συζήτησης. Ο τελευταίος δεν κατέθεσε προτάσεις επί της έδρας, καθόσον εάν τις κατέθετε η γραμματέας θα έκανε σχετική επισημείωση επ' αυτών, αλλά τις κατέθεσε μετά στο αρμόδιο γραφείο. Το Δικαστήριο θεώρησε ότι οι προτάσεις του κατατέθηκαν εκπρόθεσμα και δικάζοντας ερήμην του εκκαλούντος απέρριψε την έφεση του ως ανυποστήρικτη. Ωστόσο όμως η συμπεριφορά αυτή του πληρεξουσίου του δικηγόρου, ο οποίος έγινε παραίτιος να δικαστεί ερήμην ο εκκαλών, δικαιολογεί τη συνδρομή ανώτερης βίας στο πρόσωπο του τελευταίου να παραστεί κατά νόμιμο τρόπο, αφού με οποιαδήποτε μέτρα άκρας επιμέλειας και σύνεσης δεν θα μπορούσε, λόγω και της έλλειψης νομικών γνώσεων, να αποτρέψει την ερημοδικία του. Πρέπει, συνεπώς, εφόσον το Δικαστήριο πιθανολογεί την ουσιαστική βασιμότητα του λό-

γου της ανακοπής του, να γίνει δεκτή η τελευταία ως και κατ' ουσία βάσιμη, να εξαφανιστεί η ανακοπτόμενη απόφαση του Δικαστηρίου τούτου, να διαταχθεί η επιστροφή του παραβόλου στον ανακόπτοντα και να προχωρήσει το Δικαστήριο στην εξέταση της διαφοράς, αφού οι διάδικοι επιπλέθουν στην κατάσταση που υπήρχε πριν από την ανακοπείσα και εξαφανισθείσα απόφαση (ΚΠολΔ 509 - Εφθεσ 1534/2003 Αρμ 57.1320).

Η κρινόμενη έφεση του εναγομένου κατά της 296/2001 οριστικής απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Λάρισας, που δίκασε αντιψωλά των διαδίκων κατά την τακτική διαδικασία (ΚΠολΔ 233 επ.), έχει ασκηθεί νομότυπα κι εμπρόθεσμα (ΚΠολΔ 495 επ., 516 και 518 παρ.1). Είναι επομένως τυπικά δεκτή και πρέπει να ερευνηθεί κατά την ίδια διαδικασία (ΚΠολΔ 524 παρ.1 και 533) ως προς το παραδεκτό και βάσιμο των λόγων της.

Η ενάγουσα και ήδη εφεσίβλητος με την ένδικη αγωγή της ισχυρίζεται ότι ασκεί εμπορική δραστηριότητα με αντικείμενο τις χρηματιστηριακές συναλλαγές. Ότι στα πλαίσια αυτής της δραστηριότητας ο τότε νόμιμος εκπρόσωπός της στη Λ. κατήρτισε με τον εναγόμενο και ήδη εκκαλούντα την από 21-2-1997 σύμβαση παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, σύμφωνα με την οποία ανέλαβε τη διενέργεια, μετά από σχετικές εντολές του τελευταίου στο όνομα και για λογαριασμό του, χρηματιστηριακών πράξεων, ήτοι αγορά, πώληση μετοχών και λοιπών κινητών αξιών, που αποτελούν αντικείμενο διαιπραγμάτευσης στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Ότι σ' εκτέλεση αυτής της συμφωνίας διενεργήθηκαν μεταξύ των

διαδίκων οι αναφερόμενες σ' αυτή (αγωγή) συναλλαγές κατά το χρονικό διάστημα από 21-2-1997 έως 16-4-1999, οπότε και έκλεισε ο τηρούμενος μεταξύ τους λογαριασμός με χρεωστικό υπόλοιπο σε βάρος του εναγομένου 3.293.986 δρχ. Για το λόγο αυτό ζητεί, ύστερα από λεπτομερή παράθεση των κατ' ιδίαν κονδυλίων πιστοχρεώσεων, να υποχρεωθεί ο εναγόμενος να της καταβάλει το ως άνω ποσό καθώς και το ποσό των 335.445 δρχ. που αναλογεί στους τόκους υπερημερίας από 17-4-1999, επομένη τελευταίας συναλλαγής, σύμφωνα με ειδικό όρο της σύμβασης. Επί της αγωγής αυτής εκδόθηκε η εκκαλουμένη απόφαση, η οποία, αφού έκρινε νόμιμη την αγωγή, την έκανε δεκτή και βάσιμη και από ουσιαστική άποψη κατά ένα μέρος. Κατά της απόφασης αυτής παραπονεύται με την κρινόμενη έφεση ο εναγόμενος για κακή εκτίμηση των αποδείξεων, ζητώντας να εξαφανισθεί η προσβαλλόμενη απόφαση, ώστε να απορριφθεί η αγωγή.-

Από τις καταθέσεις των μαρτύρων... αποδείχθηκαν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Η εφεσίβλητος ανώνυμη χρηματιστηριακή εταιρία είναι μέλος του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών. Ως αντικείμενο έχει τη διενέργεια χρηματιστηριακών συναλλαγών και διατηρεί υποκατάστημα και στην πόλη της Λ. στις 21-2-1997 μεταξύ του νομίμου εκπροσώπου της Θ. Π. και του εκκαλούντος, ανέλαβε την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών στον τελευταίο με τους ειδικότερους όρους που αναφέρονται στη σύμβαση. Δυνάμει της σύμβασης αυτής συμφωνήθηκε η εφεσίβλητος να διενεργεί, ύστερα από σχε-

τικές εντολές του εκκαλούντος στο όνομα και για λογαριασμό του, χρηματιστηριακές πράξεις, όπως αγορά και πώληση μετοχών και λοιπών κινητών αξιών που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Η σύμβαση αυτή διήρκεσε έως τις 16-4-1999, οπότε κι έγινε η τελευταία για λογαριασμό του εκκαλούντος συναλλαγή εκ μέρους της εφεσιβλήτου. Οι ανωτέρω χρηματιστηριακές συναλλαγές, οι οποίες αποτυπώνονται στις προσκομιζόμενες μηχανογραφημένες τηρούμενες καρτέλες από την εφεσιβλήτο κατά ημερομηνία κάθε συναλλαγής, είδος, ποσότητα και τιμή κατά τεμάχιο των μετοχών, γίνονταν με την έκδοση πινακίδων εκτέλεσης εντολής, με αντίστοιχη χρέωση και πίστωση του λογαριασμού του εκκαλούντος που τηρούσε η εφεσιβλήτος. Η τελευταία ενεργώντας ύστερα από εντολές του εκκαλούντος προέβαινε στην αγορά των μετοχών για λογαριασμό του καταβάλλοντας η ίδια τα χρηματικά ποσά που αντίστοιχούσαν στην αξία τους στην ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία “ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΩΝ ΤΙΤΛΩΝ Α.Ε.” διά μέσου της οποίας γίνεται η εκκαθάριση των κυρίων χρηματιστηριακών συναλλαγών για τα μέλη του Χρηματιστηρίου, χρεώνοντας συγχρόνως τον εκκαλούντα με το ισόποσο του τιμήματος των μετοχών. Σύμφωνα δε με σχετικό όρο της σύμβασης (VI) ο εκκαλών υποχρεούτο σε κατάθεση της αξίας των τίτλων (επί αγοράς) ή σε παράδοση αυτών (επί πώλησης) και σε καταβολή της προμήθειας της εφεσιβλήτου το αργότερο μέχρι τη δωδεκάτη μεσημβρινή της δεύτερης εργάσιμης ημέρας μετά την ημέρα κατάρτισης της συναλλαγής. Μέχρι τη 16η Α-

πριλίου 1999, οπότε και σταμάτησαν, όπως προεκτέθηκε, οι μεταξύ των διαδίκων συναλλαγές, το χρεωστικό υπόλοιπο του εκκαλούντος ανερχόταν στο ποσό των 3.293.986 δρχ., το οποίο ο εκκαλών παρά τις επανειλημμένες οχλήσεις του αρνείται να καταβάλει.

Στις 27 Ιουλίου 1999 η εφεσιβλήτος κοινοποίησε στον εκκαλούντα την από 12-7-1999 εξώδικη δήλωση (βλ..../27-7-1999 έκθεση επίδοσης της αρμόδιας δικαστικής επιμελήτριας Α. Κ.), με την οποία διαμαρτύρετο για την αντισυμβατική του συμπεριφορά και του δήλωνε ότι δεν πρόκειται πλέον να προβεί σε οποιαδήποτε συναλλαγή για λογαριασμό του και συγχρόνως του έτασσε προθεσμία πέντε (5) ημερών για την καταβολή του ποσού των 3.293.986 δρχ. Παρά ταύτα ο εκκαλών και πάλι αδιαφόρησε. Τα περιστατικά αυτά προκύπτουν τόσο από τα σχετικά έγγραφα που προεκτέθηκαν, όσο και από τη σαφή και πειστική κατάθεση του μάρτυρος της εφεσιβλήτου, ο οποίος, ως υπεύθυνος του καταστήματός της στην πόλη της Λ., καταθέτει με λόγο πλήρους γνώσης. Χαρακτηριστικά καταθέτει: “...Ο Ν. ποτέ δεν αρνήθηκε το χρέος του. Ζητούσε προθεσμία μέχρι να πουλήσει τα βαμβάκια... ο εναγόμενος έκανε πράξεις και το 1999. Κάθε φορά δινόταν ειδική εντολή στον υπεύθυνο του υποκαταστήματος και πραγματικά έδινε... Συνέχισε να είναι ενεργός πελάτης μέχρι τον Απρίλιο του 1999 και από εκεί και πέρα τον κυνηγούσαμε... ποτέ δεν αρνήθηκε το χρέος του ούτε στον προηγούμενο συνάδελφο ούτε σε μένα... ”.

Τα περιστατικά αυτά δεν αποκρούονται με πειστικότητα από κανένα άλλο α-

ποδεικτικό στοιχείο ούτε και από την κατάθεση του μάρτυρος του εκκαλούντος, ο οποίος ενισχύει τα όσα κατέθεσε ο μάρτυρας της εφεσιβλήτου. Ο εκκαλών ισχυρίζεται ότι η συνεργασία του με την εφεσιβλητού διήρκεσε έως τις 18-3-1998 και ότι έκτοτε δεν έδωσε καμιά εντολή για αγορά ή πώληση μετοχών και επιπλέον ότι την οφειλή του προς την εφεσιβλητού μέχρι την ημερομηνία αυτή την είχε εξοφλήσει ολοσχερώς. Οι ισχυρισμοί του αυτοί είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι. Και τούτο, διότι από κανένα αποδεικτικό μέσο δεν προέκυψε εξόφληση της οφειλής του και προπάντων διακοπή των συναλλαγών του με την εφεσιβλητού σε χρόνο προγενέστερο από τις 16-4-1999. Ο μάρτυρας του καταθέτει για συνεργασία του εκκαλούντος με άλλη χρηματιστριακή εταιρία από το Μάρτιο του 1998, γεγονός όμως το οποίο και αληθές υποτιθέμενο, από μόνο του δεν μπορεί να οδηγήσει σε ασφαλές συμπέρασμα περί διακοπής της συνεργασίας του με την εφεσιβλητού. Αντίθετα η κατάθεση του μάρτυρος της εφεσιβλήτου είναι σαφής περί του ότι η συνεργασία του εκκαλούντος με την εφεσιβλητού συνεχίστηκε έως τον Απρίλιο του έτους 1999. Το γεγονός δε αυτό ενισχύεται και από τα πινακίδια εκτέλεσης εντολών που προσκομίζει και επικαλείται παραδεκτά κατά το άρθρο 529 του ΚΠολΔ η εφεσιβλητού και από την οποία προκύπτει ότι έγιναν συναλλαγές για λογαριασμό του εκκαλούντος στις 23-2-1999, 26-2-1999, 23-3-1999, 18-3-1999, 1-3-1999 και 16-4-1999.

Εφόσον η εκκαλουμένη απόφαση δέχθηκε τα ίδια και επιδίκασε υπέρ της εφεσιβλήτου το ποσό των 3.293.986 δρχ. με

το νόμιμο τόκο από 28-7-1999, προέβη σε σύννομη και προσήκουσα εκτίμηση των αποδείξεων. Τα αντίθετα δε υποστηριζόμενα με τους λόγους του εφετηρίου, οι οποίοι συνίστανται σε κακή εκτίμηση των αποδείξεων, είναι απορριπτέα ως αβάσιμα και η έφεση στο σύνολό της απορριπτέα ως κατ' ουσία αβάσιμη...

245/2006

Πρόεδρος: Ζήσης Βασιλόπουλος

Εισηγητής: Βασ. Φράγγος

Δικηγόροι: Γεωρ. Γκουντής, Ιωαν. Τρικαλίδης

Επικουρική ευθύνη του ΕΚ για ατυχήματα που προκαλούν ανασφάλιστα αυτ/τα. Ως ανασφάλιστο θεωρείται το ζημιογόνο αυτ/το και όταν η η ασφ. σύμβαση έληξε και δεν ανανεώθηκε ή λύθηκε ή ακυρώθηκε ή ανεστάλη είτε μονομερώς με καταγγελία του ασφαλιστή ή του ασφαλισμένου, είτε με κοινή συμφωνία τους. Στις περιπτώσεις αυτές πρέπει να γίνει γνωστοποίηση από τον ασφαλιστή στον ασφαλισμένο, με έγγραφη επιστολή στην κατοικία ή διαμονή του, των ως άνω λόγων παύσης ισχύος της ασφ. σύμβασης και να παρέλθει χρονικό διάστημα δέκα έξι ημερών από τη γνωστοποίηση, η οποία απαιτείται, έστω και αν η ακύρωση της ασφ. σύμβασης έγινε με μεταγενέστερη κοινή συμφωνία.

{...} Σχετικά με την παθητική νομιμοποίηση του εναγομένου Επικουρικού Κεφαλαίου πρέπει να εκτεθούν τα εξής: Με το Π.Δ/μα 237/1986 “Κωδικοποίηση των διατάξεων του Ν. 489/1976 “Περί υποχρεωτικής ασφάλισης των εξ ατυχημάτων

αυτοκινήτων αστικής ευθύνης” όπως συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε ορίζονται: Στο άρθρο 2 “Ο κύριος ή κάτοχος αυτοκινήτου που κυκλοφορεί μέσα στην Ελλάδα επί οδού υποχρεούται να έχει καλύψει με ασφάλεια την εκ τούτου έναντι τρίτων αστική ευθύνη σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος”. Στο άρθρο 10 αυτού “Το πρόσωπο που ζημιώθηκε έχει από την ασφαλιστική σύμβαση και μέχρι το ποσό αυτής ίδια αξίωση κατά του ασφαλιστή”. Στο άρθρο 11 παρ.1 του ιδίου Π.Δ/τος “Ο ασφαλιστής δεν μπορεί να αντιτάξει κατά του προσώπου που ζημιώθηκε, όταν τούτο ασκεί την κατ’ άρθρου 10 παρ.1 αξίωση, ενστάσεις που απορρέουν από την ασφαλιστική σύμβαση, επιφυλασσομένου σ’ αυτόν του δικαιώματος αγωγής κατά του αντισυμβαλλομένου, του ασφαλισμένου και του οδηγού”. Και στο άρθρο 19 παρ. 1 περ. 1 του ιδίου Π.Δ. “Το Επικουρικό Κεφάλαιο είναι υποχρεωμένο να καταβάλει στο πρόσωπο που ζημιώθηκε την κατά την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού αποζημίωση λόγω θανατώσεως ή σωματικών βλαβών ή υλικών ζημιών από αυτοκινητικό ατύχημα όταν.... β) Το ατύχημα προήλθε από αυτοκίνητο ως προς το οποίο δεν έχει εκπληρωθεί η κατά το άρθρο 2 υποχρέωση... ”.

Από το συνδυασμό των διατάξεων αυτών προκύπτει ότι ο κύριος ή κάτοχος αυτοκινήτου, που κυκλοφορεί στην Ελλάδα, πρέπει να έχει ασφαλίσει αυτό σε μία νομίμως λειτουργούσα ανώνυμη ασφαλιστική εταιρεία. Εάν από το αυτοκίνητο προξενηθούν θανάτωση, σωματικές βλάβες ή υλικές ζημιές ο παθών έχει ευθεία αγωγή κατά της ασφαλιστικής εταιρείας για καταβολή της αποζημίωσής του μέχρι το πο-

σό, που προβλέπεται από την ασφαλιστική σύμβαση, και ο ασφαλιστής δεν μπορεί να αντιτάξει κατ’ αυτού ενστάσεις που απορρέουν από την ασφαλιστική σύμβαση κατά του ασφαλιζομένου ή του αντισυμβαλλομένου ή του οδηγού. Και μόνο όταν το αυτοκίνητο είναι ανασφάλιστο τότε ο παθών έχει αγωγή κατά του Επικουρικού Κεφαλαίου για καταβολή της αποζημίωσης, δηλαδή η αγωγή κατά του τελευταίου είναι επικουρική. Ως ανασφάλιστο θεωρείται το ζημιογόνο αυτοκίνητο α) όταν δεν έχει συναφθεί γι’ αυτό ποτέ κατά το παρελθόν σύμβαση ασφαλίσεως ή β) όταν αυτή έληξε και δεν ανανεώθηκε ή λύθηκε ή ακυρώθηκε ή ανεστάλη είτε μονομερώς με καταγγελία του ασφαλιστή ή του ασφαλισμένου είτε με κοινή συμφωνία αυτών. Στη δεύτερη περίπτωση για να θεωρηθεί ανασφάλιστο το ζημιογόνο αυτοκίνητο πρέπει να έχει χωρίσει γνωστοποίηση, στον αντισυμβαλλόμενο ή στον ασφαλισμένο από τον ασφαλιστή, της λήξεως, λύσεως, ακυρώσεως ή αναστολής της ασφαλιστικής σύμβασης και να έχει παρέλθει χρονικό διάστημα δέκα έξι (16) ημερών από τη γνωστοποίηση αυτή, διότι μόνο, εφόσον συντρέξουν οι δύο αυτές προϋποθέσεις (γνωστοποίηση της λήξεως κλπ και πάροδος 16 ημερών από αυτήν), ο ασφαλιστής μπορεί να αντιτάξει κατά του τρίτου παθόντος την λήξη, λύση, ακύρωση ή αναστολή της ασφαλιστικής σύμβασης και κατά συνέπεια αυτός δεν έχει αξίωση για αποζημίωση κατά του ασφαλιστή και το ζημιογόνο αυτοκίνητο θεωρείται ανασφάλιστο (άρθρο 11 παρ. 2 εδαφ. αΠΔ 237/1986). Η γνωστοποίηση δε γίνεται με έγγραφη επιστολή του ασφαλιστή προς τον ασφαλισμένο ή τον αντισυμ-

βαλλόμενο στην κατοικία ή στη διαμονή αυτών (εδαφ. β' της ανωτέρω παραγρ. 2 του άρθρου 11, όπως αντικαταστάθηκε με την παραγρ. 3 του άρθρου 7 του Ν. 2170/1993). Η γνωστοποίηση αυτή απαιτείται και αν ακόμη η ακύρωση της ασφαλιστικής σύμβασης έγινε με μεταγενέστερη κοινή συμφωνία ασφαλιστή και αντισυμβαλλομένου ή ασφαλισμένου.

Ο παθών τρίτος για να θεμελιώσει την αξίωσή του για αποζημίωση κατά του Επικουρικού Κεφαλαίου αρκεί να επικαλεσθεί, εκτός των άλλων αναγκαίων πραγματικών περιστατικών, ότι το προκαλέσαν τη ζημία αυτοκίνητο κατά το χρόνο του ατυχήματος ήταν ανασφάλιστο. Το εναγόμενο Επικουρικό Κεφάλαιο έχει το δικαίωμα να αποδείξει ανταποδεικτικώς ότι το εν λόγω αυτοκίνητο καλυπτόταν από ασφαλιστική σύμβαση, οπότε ο ενάγων παθών τρίτος έχει το δικαίωμα να προβάλλει τον αυτοτελή ισχυρισμό ότι η επικαλουμένη από το εναγόμενο Επικ. Κεφ. σύμβαση ασφαλίσεως έληξε, λύθηκε, ακυρώθηκε ή ανεστάλη με νόμιμο τρόπο, έγινε η γνωστοποίηση αυτής με τον προαναφερθέντα τύπο από τον ασφαλιστή προς τον ασφαλισμένο ή αντισυμβαλλόμενο και το ατύχημα συνέβη μετά παρέλευση 16 ημερών από τη γνωστοποίηση αυτής. Και αν αποδειχθεί ο ισχυρισμός αυτός το ζημιογόνο αυτοκίνητο θεωρείται ανασφάλιστο και το Επικ. Κεφάλαιο ενέχεται στην καταβολή της αποζημίωσης. Έτσι ο τρίτος παθών δεν βρίσκεται σε δυσχερή θέση έναντι του αντιδίκου του Επικ. Κεφαλ., αφού, γνωρίζοντας την ασφαλιστική σύμβαση, που παραδεκτώς και ορισμένως επικαλέσθηκε το τελευταίο, έχει την ευχέρεια να ερευνήσει εάν αυτή κατά το χρόνο του α-

τυχήματος ίσχυε ή είχε λήξει, λυθεί, ακυρωθεί ή ανασταλεί και να προβάλλει και να αποδείξει το σχετικό ισχυρισμό του. (ΟΔ.ΑΠ 3/2005 Ελ.Δνη 46.378).

Στην προκείμενη περίπτωση το υπ' αριθμ. ΡΙΚ ... ΕΙΧ αυτοκίνητο που οδηγούσε ο Γ. Α. ήταν ασφαλισμένο από το έτος 1992 από τους τότε συνιδιοκτήτες αυτού Γ. και Δ. Κ., κατοίκους Γ. Λ. στην ασφαλιστική εταιρία με την επωνυμία "Α. Α. Α.Ε.". Προς τούτο είχε εκδοθεί το υπ' αριθμ. ασφαλιστήριο συμβόλαιο, η δε ασφάλιση ανανεώθηκε διαδοχικά με τα υπ' αριθ. και όμοια συμβόλαια, το δε τελευταίο κάλυπτε το από 28-12-2000 έως 17-12-2001 χρονικό διάστημα. Εν τω μεταξύ οι άνω αντισυμβαλλόμενοι-ασφαλισμένοι Γ. και Δ. Κ. πώλησαν και μεταβίβασαν το άνω αυτοκίνητο στις 3-4-2001 στον Γ. Α. (βλ. και προσαγόμενο φωτοαντίγραφο της άδειας κυκλοφορίας του άνω αυτοκινήτου) την δε 17-4-2001 εκδόθηκε νέα άδεια κυκλοφορίας στο όνομα του νέου ιδιοκτήτου. Η μεταβολή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του άνω αυτοκινήτου έγινε γνωστή στην ασφαλιστική τους εταιρία την 14-5-2001 με την υποβολή έγγραφης αίτησης σε ειδικό προς τούτο έντυπο της ασφαλιστικής εταιρίας, από τους προηγούμενους ιδιοκτήτες του προς αυτήν, ζητώντας την ακύρωση από 16-5-2001 της ασφαλιστικής σύμβασης. Μετά την υποβολή της αίτησης η ασφαλιστική εταιρία εξέδωσε την υπ' αριθ. πρόσθετη πράξη ακυρώσεως του άνω συμβολαίου ασφαλίσεως, με την οποία ακυρώθηκε και καταργήθηκε από 16-5-2001 η ασφάλιση του άνω οχήματος. Το πρωτότυπο έγγραφο της πρόσθετης πράξης ακυρώσεως παραδόθηκε από τον πράκτορα της ασφαλιστικής εταιρίας, Κ.

Μ., στον Γ. και Δ. Κ. στις 26-5-2001 στον τόπο διαμονής τους, Γ. Λ. οι οποίοι παρέλαβαν αυτήν αυθημερόν και υπέγραψαν αμφότεροι, συναινούντες στην ακύρωση και κατάργηση της άνω ασφαλιστικής σύμβασης, την οποία άλλωστε και οι ίδιοι είχαν ζητήσει (βλ. το προσκομιζόμενο αντίγραφο της άνω πρόσθετης πράξης καθώς και τα από 7-1-2003 και 20-1-2004 έγγραφα της Υπηρεσίας Στατιστικής Ασφαλιστικών Εταιριών και πρακτικά της υπ' αριθμ. 487/2003 αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Λάρισας).

Μετά από αυτά αποδεικνύεται ότι νομίμως η ασφαλιστική εταιρία προέβη στην ακύρωση του ασφαλιστικού συμβολαίου και επήλθε λήξη της ασφαλιστικής συμβάσεως. Το εναγόμενο Επικουρικό Κεφάλαιο προέβαλε ότι δεν έλαβε χώρα νομότυπη ακύρωση της συμβάσεως, γι' αυτό το αυτοκίνητο είναι ακόμη ασφαλισμένο στην άνω ασφαλιστική εταιρία και συνακόλουθα δεν νομιμοποιείται παθητικώς. Ο ενάγων, προς αντίκρουση της άνω ενστάσεως προέβαλε παραδεκτά με τις προτάσεις που κατέθεσε ενώπιον του πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου ότι έλαβε χώρα νόμιμη ακύρωση της συμβάσεως, εκθέτοντας όλα τα άνω αποδειχθέντα.

Λαμβανομένου υπόψη ότι το ατύχημα έλαβε χώρα την 8-4-2002 προδήλως παρήλθαν 16 ημέρες από της επομένης της εγγράφου γνωστοποίησεως από τον ασφαλιστή της ακυρώσεως (λήξεως) της ασφαλιστικής συμβάσεως (26-5-2001), βασίμως ο ενάγων ισχυρίζεται ότι το αυτοκίνητο ήταν ανασφάλιστο κατά τον χρόνο του ατυχήματος, ενώ η γνωστοποίηση του άρθρου 11 § 2 του ν. 489/76, εγκύρως έγινε στην κατοικία των ως άνω α-

σφαλισμένων με την κοινοποίηση της άνω πρόσθετης πράξης, πληρουμένου του σκοπού του άνω άρθρου “γνωστοποίηση επιστολής” χωρίς να απαιτείται και άλλη πρόσθετη ενέργεια από την ασφαλιστική εταιρία. Επομένως αφού το ζημιογόνο αυτοκίνητο ήταν ανασφάλιστο κατά τον χρόνο του ατυχήματος παραδεκτά ενάγεται το Επικουρικό Κεφάλαιο το οποίο υποχρεούται να αποζημιώσει τον ενάγοντα.

Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο με την εκκαλουμένη απόφασή του απέρριψε την αγωγή ως προς το Επικουρικό Κεφάλαιο δεχθέν ότι δεν είχε λάβει χώρα νομότυπη ακύρωση του ασφαλιστηρίου συμβολαίου και συνακόλουθα το ζημιογόνο αυτοκίνητο ήταν ασφαλισμένο στην α. ε. “Α. Α. ΑΕΓΑ” κατά τον χρόνο του ατυχήματος. Όμως έτοιμος κρίνοντας εσφαλμένα ερμήνευσε τις άνω διατάξεις και πλημμελώς εκτίμησε τις προσαχθείσες ενώπιον του αποδείξεις, γι' αυτό πρέπει, αφού γίνει δεκτός ο μοναδικός λόγος εφέσεως του ενάγοντος ως και η έφεση ως ουσία βάσιψη, να εξαφανισθεί η εκκαλουμένη απόφαση κατά το κεφάλαιο που αφορά τον ενάγοντα και το Επικουρικό Κεφάλαιο{...}.

286/2006

Πρόεδρος: Γεωρ. Λιόλιος

Εισηγητής: Βασ. Φράγγος

Δικηγόροι: Θεόφιλος Κώτσιος-Διον. Μπάστας, Βασ. Νιζάμης

Το νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία Κοινά Ταμεία Εισπράξεων Λεωφορείων τελεί υπό την εποπτεία του Νομάρχη και αποτελεί ιδιότυπη συγκοινωνιακή επιχείρηση κοινής αφέλειας, που λειτουργεί με τη μορφή Οργανισμού.

Το τακτικό προσωπικό, που εξυπηρετεί πάγιες και διαρκείς λειτουργικές ανάγκες των ΚΤΕΛ, προσλαμβάνεται κατόπιν διαγωνισμού, διενεργούμενου από πενταμελές συμβούλιο.

Το έκτακτο προσωπικό προσλαμβάνεται για ορισμένη έκτακτη και απρόβλεπτη εργασία, με αιτιολογημένη απόφαση του ΔΣ των ΚΤΕΛ, χωρίς διαγωνισμό, μετά από έγκριση του Νομάρχη.

Για επείγουσες περιπτώσεις μπορεί το Δ.Σ. να διενεργήσει απευθείας πρόσληψη, υπό την προϋπόθεση ότι θα εγκριθεί από τη ΓΣ εντός διμήνου.

Η πρόσληψη έκτακτου προσωπικού των ΚΤΕΛ γίνεται για ορισμένο χρόνο, μη δυνάμενο να υπερβεί τους έξι μήνες, μπορεί δε να επαναλαμβάνεται, εφόσον υπάρχουν έκτακτες και απρόβλεπτες ανάγκες. Μη επιτρεπτή πρόσληψή του για αόριστο χρόνο, ούτε κατ' εξαίρεση.

Κατά τις διατάξεις του ν.δ. 102/73 που διέπει τα της λειτουργίας των Κ.Τ.Ε.Λ., τα τελευταία τα οποία ιδρύθηκαν με την μορφή Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου και τελούν υπό την εποπτεία του οικείου Νομάρχη, ως εκ του σκοπού που επιδιώκουν, συνισταμένου στην οργάνωση (μονοπωλιακώς) της επιβατικής διά λεωφορείων συγκοινωνίας, προς εξυπηρέτηση βασικής ανάγκης (μεταφοράς) του κοινωνικού συνόλου, αλλά συγχρόνως και στην επίτευξη οικονομικού και κερδοσκοπικού αποτελέσματος υπέρ των μετόχων, αποτελούν ιδιότυπες συγκοινωνιακές επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας που λειτουργούν υπό την μορφή Οργανισμού (Ολ. ΑΠ 314/62, ΑΠ 3471/97). Με το π.δ. 229/1994 “Γενικός Κανονισμός Προσωπι-

κού Κοινών Ταμείων Εισπράξεων Λεωφορείων (Γ.Κ.Π.-Κ.Τ.Ε.Λ.)” που ισχύει από 20-8-1994 ορίζεται: α) στο άρθρο 1 § 1 ότι ο Κανονισμός αυτός αφορά το πάσης φύσεως προσωπικό των Κ.Τ.Ε.Λ. αστικών υπεραστικών και ορίζει τα προσόντα προσλήψεως και τους λόγους απολύσεως, την υπηρεσιακή σταδιοδρομία και την υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού μέχρι τη λύση της εργασιακής σχέσης, β) στο άρθρο 2 § 1 και 5 ότι το κάθε κατηγορίας προσωπικό του Κ.Τ.Ε.Λ. (που λειτουργεί με βάση το ν.δ. 102/73) διακρίνεται σε τακτικό και έκτακτο. Τακτικό είναι το προσωπικό που εξυπηρετεί πάγιες και διαρκείς λειτουργικές ανάγκες του Κ.Τ.Ε.Λ., έκτακτο δε προσωπικό είναι εκείνο που προσλαμβάνεται για εκτέλεση ορισμένης έκτακτης και απρόβλεπτης εργασίας (π.χ. εποχιακή ανάγκη λόγω αυξημένης κίνησης, ασθένειας κ.λ.π.) η διάρκεια της οποίας δεν πρέπει να υπερβεί τους έξι μήνες και γ) στο άρθρο 5 § 2 εδ. ε' και στ', ότι το έκτακτο προσωπικό προσλαμβάνεται από το Δ.Σ. του ΚΤΕΛ, χωρίς διαγωνισμό, για την αντιμετώπιση δε εκτάκτων και απρόβλεπτων αναγκών, με αιτιολογημένη απόφαση του Δ.Σ. του ΚΤΕΛ μετά από έγκριση του οικείου Νομάρχη. Ομοία ρύθμιση προέβλεπεν τα άρθρα 1 § 1, 2 παρ. 6, 7 και 5 του π.δ. 257/1989 που ίσχυσε από 1-7-1989 έως 15-4-1991 και τα άρθρα 1 § 1, 2 § 5, 6 και 7 και 5 του π.δ. 133/1991 που ίσχυσε από 16-4-1991 μέχρι 19-8-1994 με την διαφορά ότι με το τελευταίο π.δ. (133/1991) δεν απαγορεύόταν η πρόσληψη έκτακτου προσωπικού με σύμβαση αορίστου χρόνου (βλ. και ΑΠ 1142/1997 Ελλ.Δνη 1998.358).

Ειδικότερα με το άρθρο 5 του π.δ. 229/1994 που ισχύει από 20-8-1994 καθορίζονται οι όροι πρόσληψης και τακτικού και έκτακτου προσωπικού του ΚΤΕΛ, ορίζεται δε ότι η πρόσληψη για την κάλυψη θέσεων τακτικού προσωπικού γίνεται κατόπιν διαγωνισμού, ο οποίος διενεργείται από πενταμελές συμβούλιο και αποτελείται από τον κρατικό αντιπρόσωπο (που είναι ανώτερος υπάλληλος του Υπουργείου Εργασίας) ως Πρόεδρο, από δύο μέλη του Δ.Σ. του ΚΤΕΛ και από δύο αντιπροσώπους των εργαζομένων, ενώ το έκτακτο προσλαμβάνεται από το Δ.Σ., χωρίς διαγωνισμό και περαιτέρω για επειγούσες περιπτώσεις μπορεί το Δ.Σ. του ΚΤΕΛ, να διενεργήσει απευθείας πρόσληψη, υπό την προϋπόθεση ότι θα εγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση εντός διμήνου (άρθρο 6 π.δ. 229/1994). Συνεπώς ο εργαζόμενος στο ΚΤΕΛ που προσλήφθηκε χωρίς την τήρηση των προϋποθέσεων του άρθρου 5 του π.δ. 229/1994, δεν μπορεί να ενταχθεί στο τακτικό προσωπικό του ΚΤΕΛ.

Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι το έκτακτο προσωπικό των ΚΤΕΛ, σε αντίθεση με το τακτικό προσωπικό, προσλαμβάνεται, μετά την τήρηση των ως άνω προϋποθέσεων του άρθρου 5 του π.δ. 229/1994, για ορισμένο χρόνο, μη δυνάμενο να υπερβεί τους έξι μήνες, ότι η τέτοια για ορισμένο χρόνο πρόσληψη δύναται να επαναλαμβάνεται εφόσον υπάρχουν έκτακτες και απρόβλεπτες ανάγκες και ότι δεν επιτρέπεται η πρόσληψη του έκτακτου τούτου προσωπικού για αόριστο χρόνο, αφού από τις υπόλοιπες διατάξεις του Κανονισμού δεν προβλέπεται ούτε κατ' εξαίρεση η πρόσληψη έκτακτων υ-

παλλήλων με σύμβαση εργασίας αόριστης διάρκειας (βλ. και ΑΠ 1507/2004 Ε.Εργ.Δ. 64.846).

Στην προκείμενη περίπτωση από τις ένορκες καταθέσεις ... αποδείχθηκαν τα εξής: Η ενάγουσα-εφεσίβλητη προσελήφθη από τον Ι.Κ. που ενεργούσε με την ίδιοτητα ως προέδρου του ΚΤΕΛ Μ., ως εφεδρική καθαρίστρια, για να παρέχει την εργασία της σε αναπλήρωση κάποιου τακτικού προσωπικού που θα απουσίαζε από την υπηρεσία του, λόγω ασθενείας ή κωλύματος, χωρίς να έχει κάποια δεσμευση το ΚΤΕΛ έναντι αυτής για την παροχή τακτικής ή ορισμένης κατά μήνα διάρκειας εργασίας. Η άνω πρόσληψη ήταν διάρκειας δύο μηνών, μετά την παρέλευση των οποίων η σύμβαση λύεται αυτοδικαίως (βλ. από 1-3-1993 ιδιωτικό συμφωνητικό). Η άνω εφεσίβλητη πράγματι προσέφερε την εργασία της ως καθαρίστρια στο ΚΤΕΛ Β. για το χρονικό διάστημα των δύο μηνών, συνέχισε δε να εργάζεται σ' αυτό και μετά την πάροδο των δύο μηνών, χωρίς να τηρηθούν οι προς τούτο απαιτούμενες προϋποθέσεις του άρθρου 5 § 2 του π.δ. 133/1991 κατ' αρχήν και αντίστοιχες του π.δ. 229/1994 μεταγενέστερα, μέχρι 4-2-2004 ότε η άνω σύμβαση καταγγέλθηκε από το εκκαλούνεναγόμενο ΚΤΕΛ. Όμως η άνω σύμβαση ήταν άκυρη εξ αρχής, αφού η άνω εφεσίβλητη προσελήφθη από τον Πρόεδρο του ΚΤΕΛ και όχι από το Δ.Σ., πολύ δε περισσότερο μετά την επιγενόμενη από 26-8-1994 νομοθετική ρύθμιση, αφού αυτή ως έκτακτο προσωπικό δεν μπορούσε να προσληφθεί με σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου, αλλά μόνον ορισμένου και μάλιστα κατ' ανώτατο όριο 6 μηνών. Έτσι

η εφεσίβλητη από τις προσλήψεις της μέχρι την 4-2-2004 ότε αυτή απολύθηκε παρείχε την εργασία της υπό καθεστώς άκυρης σύμβασης εργασίας, ήτοι υπό καθεστώς απλής εργασιακής σχέσης. Συνακόλουθα δεν τίθεται θέμα ακυρότητας της καταγγελίας της συμβάσεως αφού προς τούτο προϋποτίθεται έγκυρη σύμβαση εργασίας, το δε εκκαλούν ΚΤΕΛ που έπαισε να αποδέχεται την εργασία της εφεσίβλητης δεν κατέστη υπερήμερο ούτε υποχρεούται στην καταβολή αποδοχών υπερημερίας, ούτε στη συνέχιση της σχέσεως εργασίας παρά την θέλησή του (βλ. και ΑΠ 350/1995 Ε.Ε.Ν. 1996.292, ΑΠ 308/1986 Ε.Εργ.Δ. 46.77).

Η εφεσίβλητη ισχυρίζόταν στην αγωγή της ότι προσελήφθη ως καθαρίστρια με σύμβαση εξηρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου και ότι ακύρως καταγγέλθηκε η σύμβασή της διότι το εκκαλούν-εναγόμενο δεν επικαλείται για το λόγο αυτό, έναν από τους αναφερόμενους στο άρθρο 14 του π.δ. 229/1994 περιοριστικούς λόγους, ζητούσε δε να αναγνωρισθεί ως άκυρη η από 4-2-2004 καταγγελία και να υποχρεωθεί το εναγόμενο να της καταβάλει μισθούς υπερημερίας όπως και χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης. Όμως όπως αποδείχθηκε αφού η ενάγουσα προσελήφθη με άκυρη σύμβαση, για να καλύψει μάλιστα έκτακτες και απρόβλεπτες ανάγκες, δεν τυχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις του άρθρου 14 π.δ. 229/1994. Με βάση αυτά η αγωγή πρέπει να απορριφθεί ως ουσία αβάσιμη. Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο με την εκκαλουμένη απόφασή του, δέχθηκε αυτήν ως εν μέρει νόμω και ουσία βάσιμη και αφού αναγνώρισε ότι η ενάγουσα συνδέεται με το ενα-

γόμενο με σύμβαση αορίστου χρόνου επεδίκασε σ' αυτήν μισθούς υπερημερίας. Όμως έτσι κρίνοντας, εσφαλμένα ερμήνευσε τον νόμο (άνω διατάξεις π.δ. 229/1994 κτλ.) και πλημμελώς εκτίμησε τις προσαχθείσες ενώπιον του αποδείξεις, γιαυτό πρέπει να γίνει δεκτή η έφεση ως ουσία βάσιμη. Μετά από αυτά πρέπει να εξαφανισθεί η εκκαλουμένη απόφαση και να κρατηθεί η υπόθεση από το δικαστήριο αυτό και να δικάσει αυτήν κατ' ουσίαν (535 § 1 Κ.Πολ.Δ.). Στη συνέχεια δε η αγωγή πρέπει να απορριφθεί ως ουσία αβάσιμη...

290/2006

Πρόεδρος: Ζήσης Βασιλόπουλος

Εισηγητής: Νικ. Μπιχάκης

Δικηγόροι: Νικ. Μίστρας, Θέμης Τσαγιάννης-Αποστ. Σοφιαλίδης

Η απόδειξη της σύμβασης εκχώρησης, που υπερβαίνει τα 5.900 ευρώ πρέπει να γίνει με έγγραφο, έχον αποδεικτική ισχύ και όχι με άλλα αποδεικτικά μέσα, πληρούντα ή μη τους όρους του νόμου.

Μη απόδειξη κατάρτισης εκχώρησης από προσκομιζόμενο σε φωτοτυπία έγγραφο, χωρίς βεβαίωση για την ακρίβεια από πρόσωπο, που είναι κατά νόμο αρμόδιο να εκδίδει αντίγραφα με αποδεικτική δύναμη ίση με το πρωτότυπο.

Από τις ένορκες καταθέσεις των μαρτύρων ... αποδείχθηκαν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Με το υπ' αριθμό .../31-7-1995 συμβόλαιο του Συμβολαιογράφου Γ. Κ., που νόμιμα μεταγράφηκε, η πρώτη εναγομένη "Χ. Ε. και Σία Α.Ε." που δεν είναι διάδικος στην παρούσα δί-

κη αγόρασε από την Ε.Τ.Β.Α. Α.Ε., την οποία διαδέχθηκε η δεύτερη εναγομένη ένα γήπεδο με τις επί αυτού κτιριακές εγκαταστάσεις συνολικής εκτάσεως 34.722,50 τ.μ. που βρίσκεται στις Σ. Κ., στην εθνική οδό Σ.-Α., στην οποία και έχει πρόσοψη. Το τίμημα συμφωνήθηκε στο ποσό των 150.100.000 δραχμών και κατά την υπογραφή του συμβολαίου καταβλήθηκε το ποσό των 45.030.000 δραχμών και το υπόλοιπο ποσό των 105.070.000 δραχμών πιστώθηκε και συμφωνήθηκε να καταβληθεί σε έξι (6) εξαμηνιαίες τοκοχρεωλυτικές δόσεις με πρώτη την 1-1-1996 και η τελευταία την 1-7-1998. Επίσης συμφωνήθηκε ότι η ως άνω πώληση τελεί υπό τη διαλυτική αίρεση της πλήρους αποπληρωμής του τιμήματος και σε περίπτωση καθυστερήσεως έστω και μιας δόσης η πωλήτρια θα έχει δικαίωμα με μονομερή δήλωση της να θεωρήσει ότι η αίρεση αυτή πληρώθηκε με αποτέλεσμα την αυτοδίκαιη ανατροπή των αποτελεσμάτων της πώλησης και την επάνοδο της κυριότητας, νομής και κατοχής του ως άνω πωληθέντος πράγματος σ' αυτήν. Η πρώτη εναγομένη, εκτός από το ως άνω ποσό των 45.030.000 δραχμών, που κατέβαλε κατά την υπογραφή του συμβολαίου, κατέβαλε επίσης στις 3-1-1996 δραχμές 23.910.375, την 1-7-1996 δραχμές 25.371.990, στις 24-10-1997 δραχμές 10.000.000, στις 7-11-1997 δραχμές 10.000.000, στις 4-8-1998 δραχμές 10.000.000, στις 6-11-1998 δραχμές 25.000.000, στις 26-5-1999 δραχμές 7.000.000, στις 27-7-1999 δραχμές 15.000.000 και στις 19-11-1999 δραχμές 20.000.000, δηλ. κατέβαλε συνολικά 191.312.363 δραχμών. Η πωλήτρια τρά-

πεζά στις 31-3-1999 επέδωσε στην πρώτη εναγομένη-αγοράστρια την από 25-3-1999 εξώδικη δήλωση-πρόσκληση, με την οποία καλούσε την αγοράστρια να υπογράψει συμβολαιογραφική πράξη πληρώσεως διαλυτικής αιρέσεως σύμφωνα με τα όσα είχαν συμφωνηθεί στο ως άνω συμβόλαιο αγοραπωλησίας και αφού η τελευταία δεν προσήλθε στην υπογραφή της πράξης αυτής, η πωλήτρια προχώρησε μονομερώς, όπως είχε δικαίωμα από το ως άνω συμβόλαιο, στην σύνταξη της υπ' αριθμό .../5-5-1999 πράξης πληρώσεως διαλυτικής αιρέσεως ενώπιον του ως άνω συμβολαιογράφου.

Ο ενάγων ισχυρίζεται στην αγωγή του ότι η αγοράστρια-πρώτη εναγομένη την 1-12-1999 εκχώρησε σ' αυτόν κάθε απαίτησή της κατά της δευτέρας εναγομένης από την πλήρωση της ως άνω διαλυτικής αιρέσεως και δη του καταβληθέντος κατά τα ανωτέρω ποσού των 197.000.000 δραχμών και των δαπανών, που πραγματοποίησε στο ως άνω ακίνητο, ύψους 160.000.000 δραχμών. Η απόδειξη της επίδικης σύμβασης εκχωρήσεως, εν όψει των διατάξεων των άρθρων 270 παρ. 2 εδ. β, 393 και 394 Κ.Πολ.Δ. και της ως άνω αξίας του αντικειμένου της συμβάσεως εκχωρήσεως που υπερβαίνει τα 5.900 ευρώ, πρέπει να γίνει με έγγραφο που έχει αποδεικτική ισχύ και όχι με άλλα αποδεικτικά μέσα που πληρούν ή δεν πληρούν τους όρους του νόμου. Προς απόδειξη της ένδικης σύμβασης εκχωρήσεως ο ενάγων επικαλείται και προσκομίζει σε φωτοτυπία, χωρίς να υπάρχει βεβαίωση για την ακρίβεια της από πρόσωπο που είναι κατά νόμο αρμόδιο να εκδίδει αντίγραφα, όπως θα έπρεπε κατ' άρθρο 449 § 2

Κ.Πολ.Δ. για να έχει αποδεικτική δύναμη ίση με το πρωτότυπο, την από 1-12-1999 δήλωση εκχωρήσεως της πρώτης εναγομένης προς τον ενάγοντα με την οποία η πρώτη εναγομένη δηλώνει ότι εκχωρεί στον ενάγοντα κάθε απαίτηση της κατά της δεύτερης εναγομένης τότε Ε.Τ.Β.Α. Α.Ε. και ήδη Τράπεζας Π. από την πλήρωση της ως άνω διαλυτικής αιρέσεως. Έγγραφη αποδοχή της ως άνω δηλώσεως εκχωρήσεως από τον ενάγοντα δεν επικαλείται, ούτε προσκομίζει ο ενάγων. Έται δεν αποδεικνύεται η κατάρτιση της ένδικης σύμβασης εκχωρήσεως και επομένως η αγωγή που στηρίζεται στην ως άνω σύμβαση εκχωρήσεως πρέπει ν' απορριφθεί ως αβάσιμη κατ' ουσίαν.

Το Πρωτοβάθμιο δικαστήριο που δέχθηκε την αγωγή κατά ένα μέρος και ως βάσιμη κατ' ουσίαν, έσφαλε, αφού έλαβε υπόψη του αποδεικτικά μέσα που ο νόμος δεν επιτρέπει για την απόδειξη της ένδικης σύμβασης εκχωρήσεως και επομένως πρέπει να γίνει δεκτός ο σχετικός λόγος της αντέφεσης και των προσθέτων λόγων έφεσης και ως βάσιμος κατ' ουσίαν, απορριπτομένης της εφέσεως του ενάγοντος και κατ' ακολουθίαν πρέπει η προσβαλλομένη απόφαση να εξαφανισθεί και το Δικαστήριο τούτο κρατώντας και δικάζοντας την αγωγή πρέπει να την απορρίψει ως αβάσιμη κατ' ουσίαν...

376/2006

Πρόεδρος: Μιχ. Θεοχαρίδης

Εισηγητής: Αποστ. Παπαγεωργίου

Δικηγόροι: Μιχ. Γκιολές, Νικ. Μπραζιώτης

Χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης.

Αμέλεια υπάρχει όταν δεν καταβάλλεται η επιμέλεια που πρέπει, κατά τη συναλλακτική πίστη, είτε υπάρχει προς τούτο σαφές νομικό καθήκον, είτε όχι.

Η ζημία είναι παράνομη όταν προσβάλλεται με πράξη ή παράλειψη δικαίωμα του παθόντος, προστατευμένο από το νόμο, η δε υπαίτια παράλειψη γεννά υποχρέωση προς αποζημίωση όταν ο δράστης υποχρεούται στην πράξη από το νόμο, τη δικαιοπραξία ή την καλή πίστη. Η ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ ενέργειας ή παράλειψης και επιζήμιου αποτελέσματος εξαρτάται από το αν η πράξη ή παράλειψη ήταν πρόσφορη, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας, να επιφέρει το αποτέλεσμα.

Σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου μεταξύ πυρηνικής ιατρού και ιατρικού κέντρου, βάσει της οποίας η ιατρός ανέλαβε να διαθέσει τα απαιτούμενα από το νόμο δικαιολογητικά (πτυχία, τίτλο) για την έκδοση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας εργαστηρίου πυρηνικής ιατρικής και να είναι αποκλειστικά υπεύθυνη για την λειτουργία του.

Κατά μεν το άρθρο 914 ΑΚ, όποιος ζημιώνει άλλον, παράνομα και υπαίτια, έχει υποχρέωση να τον αποζημιώσει, κατά δε το άρθρο 932 του ίδιου Κώδικα, το δικαστήριο σε περίπτωση αδικοπραξίας, μπορεί να επιδικάσει, κατά την κρίση του, χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης στον προσβληθέντα από αδικοπραξία (ΟΛΑΠ 9/2002 Δ/νη 43, 685, ΑΠ 1323/2001 Δ/νη 42, 1550, 1326/2001). Περαιτέρω από την άνω διάταξη του άρ-

θρου 914 σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 297 και 298 ΑΚ προκύπτει ότι για να υπάρξει αδικοπραξία και συνεπώς υποχρέωση του δράστη να αποζημιώσει τον παθόντα απαιτούνται : α) ζημία κάποιου, β) η ζημία αυτή να προξενήθηκε από το δράστη παρανόμως, γ) ο ζημιώσας να ευρίσκεται σε υπαιτιότητα, η οποία υπάρχει και στην περίπτωση της αμέλειας. Αμέλεια κατά το άρθρο 330 του ΑΚ υπάρχει όταν δεν καταβάλλεται η επιμέλεια που απαιτείται στις συναλλαγές, αυτή δηλαδή που πρέπει να καταβάλλεται κατά τη συναλλακτική πίστη από το δράστη στον κύκλο της αρμοδιότητας του, είτε υπάρχει προς τούτο σαφές νομικό καθήκον είτε όχι. Αρκεί να συμπεριφέρθηκε κατά τρόπο αντίθετο από εκείνο που επιβάλλεται από τις περιστάσεις, δ) η παράνομη συμπεριφορά του υπαιτίου να οφείλεται σε πράξη ή παράλειψη αυτού και ε) να υπάρχει αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της ζημιογόνου πράξεως ή παραλειψεως και της ζημίας που επήλθε. Και η μεν προξενηθείσα από το δράστη ζημία είναι παράνομη όταν προσβάλλεται με τη συμπεριφορά του (πράξη ή παράλειψη) δικαιώματου παθόντος προστατευμένο από το νόμο, η δε υπαίτια παράλειψη του δράστη γεννά την προς αποζημίωση υποχρέωση του όταν αυτός ήταν υποχρεωμένος στην πράξη από το νόμο, τη δικαιοπραξία ή την καλή πίστη κατά την κρατούσα κοινωνική αντίληψη. Η μεταξύ κάποιας ενέργειας ή παράλειψης και ορισμένου επιζήμιου αποτελέσματος ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου, οπότε ιδρύεται σε βάρος εκείνου που παρανόμως και υπαιτίως έπραξε ή παρέλειψε ευθύνη προς αποζημίωση του ζημιωθέντος, εξαρτάται από το αν η πρά-

ξη ή παράλειψη ήταν ικανή, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας και με τη συνθηματισμένη και κανονική πορεία των πραγμάτων να επιφέρει το πιο πάνω αποτέλεσμα. (ΑΠ 1760/2001 Δ/νη 43.1352, ΑΠ 871/2000 Δ/νη 41.967, ΑΠ 1714/1999 Δ/νη 41.968, ΑΠ 684/1999 Δ/νη 41.345, ΑΠ 829/1999 Δ/νη 41.345, ΑΠ 555/1999 Δ/νη 41.89, ΑΠ 954/1995 ΕΕΝ 1996.798).

Στην προκειμένη περίπτωση από τις ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου καταθέσεις ... αποδείχθηκαν τα εξής : Με την υπ' αριθμ. .../2-1-1991 απόφαση του Νομάρχη Τ. χορηγήθηκε η άδεια λειτουργίας της εκκαλούσας-ενάγουσας ανώνυμης εταιρίας με έδρα την πόλη των Τ. Με το από 15-11-1991 ιδιωτικό συμφωνητικό, που καταρτίσθηκε μεταξύ της πρώτης εφεσίβλητης-εναγομένης πυρηνικής ιατρού Κ. Γ. και της εκκαλούσας, η πρώτη συνήψε σύμβαση παροχής εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου και ειδικότερα τριετούς διάρκειας, αρχόμενης από την ημέρα αναλήψεως των καθηκόντων της, εις το ιατρικό κέντρο της εκκαλούσας, που διατηρεί στην πόλη των Τ. Σύμφωνα με τους όρους του πιο πάνω ιδιωτικού συμφωνητικού η εφεσίβλητη, αφενός μεν, ανέλαβε να διαθέσει όλα τα απαιτούμενα από την νομοθεσία δικαιολογητικά, πτυχία, τίτλο και πιστοποιητικά για την έκδοση αδείας ιδρύσεως και λειτουργίας του εργαστηρίου Πυρηνικής Ιατρικής, που διαθέτει η εκκαλούσα και περιλαμβάνει τα τμήματα των σπινθηρογραφήσεων, *in vitro* εξετάσεων και μετρήσεων οστικής πυκνότητας με τον αντίστοιχο εξοπλισμό επί της οδού Κ. αρ. 11 στα Τ., αφετέρου, να είναι αποκλειστικά υπεύθυνη για την λειτουργία του εργαστηρίου, για τη διενέργεια όλων των ε-

ξετάσεων των ως άνω τμημάτων, των γνωματεύσεων και γενικά κάθε ιατρικής υπηρεσίας, που είναι αναγκαία, στους ασθενείς που θα προσέρχονται στο εργαστήριο για εξετάσεις, παρέχοντας τις ιατρικές της υπηρεσίες επί οκτώ (8) ώρες ημερησίως για πέντε (5) ημέρες την εβδομάδα. Στα πλαίσια της υπευθυνότητας λειτουργίας του εργαστηρίου η εφεσίβλητη ανέλαβε την υποχρέωση να συνάπτει συμβάσεις με ασφαλιστικά ταμεία και οργανισμούς και να αποδίδει τις εισπράξεις εξ αυτών στην εκκαλούσα. Επίσης, συμφωνήθηκε όπως η εφεσίβλητη ιατρός αμείβεται, α) για την εξαρτημένη εργασία της με μισθό 200.000 δραχμών μηνιαίως και β) για την προσφορά των λοιπών υπηρεσιών της με το ποσό των 300.000 δραχμών μηνιαίως εκδίδοντας απόδειξη παροχής υπηρεσιών, αφαιρουμένων των κρατήσεων, φόρου κ.λ.π. Ακόμη αυτή συμφωνήθηκε να αμείβεται με ποσοστό 10% επί των ακαθαρίστων εισπράξεων, όταν αυτές υπερβαίνουν μηνιαίως και μόνον για το υπερβαίνον ποσό των εισπράξεων, α) από σπινθηρογραφήματα τις 800.000 δραχμές, β) από *in vitro* εξετάσεις τις 1.700.000 δραχμές και γ) από εξετάσεις μετρήσεως οστικής πυκνότητας τις 88 εξετάσεις. Τέλος, συμφωνήθηκε αναπροσαρμογή 1-5% ετησίως στις προαναφερόμενες αμοιβές των 200.000 και 300.000 δραχμών. Εξάλλου με προφορική σύμβαση μεταξύ της εκκαλούσας και του δεύτερου εφεσίβλητου-εναγομένου, ο τελευταίος ανέλαβε την εκτέλεση όλων των λογιστικών εργασιών της εκκαλούσας εταιρίας, αντί του ποσού των 40.000 δραχμών μηνιαίως. Με την υπ' αριθμ. .../17-2-1992 απόφαση του Νομάρχη Τ. χορηγήθηκε η άδεια λειτουργίας ερ-

γαστηρίου πυρηνικής ιατρικής κατηγορίας Α2 στην πυρηνικό γιατρό Κ. Γ. (πρώτη εφεσίβλητη).

Σε εκτέλεση των ως άνω συμβάσεων οι εφεσίβλητοι άρχισαν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στην εκκαλούσα μέχρι της 28-6-1993, ότε παρακλήθηκαν, παράλληλα με τις άνω εργασίες τους, να εισέλθουν στο Διοικητικό Συμβούλιο αυτής, η μεν πρώτη ως Διευθύνουσα Σύμβουλος, ο δε δεύτερος ως Αντιπρόεδρος αυτού. Οι εφεσίβλητοι αποδέχθηκαν την πρόταση και έτσι με την από 28-6-1993 απόφαση της τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της εκκαλούσας και το υπ' αριθμ. .../28-6-1993 πρακτικό συνεδριάσεως του ΔΣ αυτής συγκροτήθηκε το ΔΣ της εκκαλούσας σε σώμα, αποτελούμενο : από τους Γ. Α., ως Πρόεδρο, την πρώτη εφεσίβλητη ως Διευθύνουσα Σύμβουλο, τον δεύτερο εφεσίβλητο ως Αντιπρόεδρο, τον Κ. Σ. ως μέλος και την Ά. Κ.-Μ. ως μέλος αυτού. Η κατάσταση αυτή διατηρήθηκε μέχρι της 22-6-1994, όταν μεταβλήθηκε η σύνθεση του Δ.Σ., από το οποίο απεχώρησαν οι εφεσίβλητοι. Η εκκαλούσα έκτοτε προσπαθούσε να αναγκάσει την πρώτη εφεσίβλητη να αποχωρήσει από την εργασία της χωρίς την καταβολή αποζημιώσεως και την 7-11-1994 κατήγγειλε τη σύμβαση εργασίας, οπότε και οι δύο εφεσίβλητοι αποχώρησαν από την εργασία.

Όμως η εκκαλούσα δεν κατέβαλε στην πρώτη εφεσίβλητη τους μισθούς της για τις ιατρικές της υπηρεσίες των μηνών Απριλίου, Μαΐου και Ιουνίου 1994, τις αποδοχές της για τις λοιπές υπηρεσίες της των μηνών Οκτωβρίου, Νοεμβρίου και Δεκεμβρίου 1993, Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου, Μαρτίου, Απριλίου, Μαΐου και Ιου-

νίου 1994, το εκ 10% ποσοστό της αμοιβής της για τις *in vitro* εξετάσεις του μηνός Ιουνίου 1994 και το δώρο εορτών του Πάσχα 1994. Για τις παραπάνω απαιτήσεις της η εφεσίβλητη άσκηση εναντίον της εκκαλούσας την υπ' αριθμ. 628/8-7-1994 αγωγή της ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Τρικάλων ζητώντας την επιδίκαση συνολικού ποσού 6.783.745 δραχμών, που έγινε δεκτή, ως και κατ' ουσία βάσιμη με την υπ' αριθμ. 18/1995 απόφαση του ειρημένου δικαστηρίου. Κατά της αποφάσεως αυτής άσκησε έφεση η εκκαλούσα ενώπιον του Εφετείου Λάρισας, που με την υπ' αριθμ. 549/1996 απόφασή του επιδίκασε (μετά από εξαφάνιση της εκκληθείσας αποφάσεως) υπέρ της εφεσίβλητης το συνολικό ποσό των 3.705.771 δραχμών. Επίσης, η εκκαλούσα όφειλε στην εφεσίβλητη τους μισθούς των μηνών Ιουλίου, Αυγούστου, Σεπτεμβρίου και Οκτωβρίου 1994 για τις ιατρικές της υπηρεσίες, τις αποδοχές της για τις λοιπές υπηρεσίες της των μηνών Ιουλίου, Αυγούστου, Σεπτεμβρίου και Οκτωβρίου 1994, το εκ 10% ποσοστό της αμοιβής της για τις *in vitro* εξετάσεις των μηνών Ιουλίου, Αυγούστου, Σεπτεμβρίου και Οκτωβρίου 1994, και το επίδομα αδείας 1994 συνολικού ποσού 2.936.160 δραχμών, για το οποίο άσκησε την υπ' αριθμ. 974/14-11-1994 αγωγή της κατά της εκκαλούσας ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Τρικάλων, που με την υπ' αριθμ. 851/1995 απόφασή του δέχτηκε την αγωγή ως και κατ' ουσία βάσιμη.

Κατά της αποφάσεως αυτής η εκκαλούσα άσκησε έφεση ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου, που, με την υπ' αριθμ. 1025/1997 απόφαση του, έκρινε μεν, ότι

η εφεσίβλητη έχει βάσιμη από ουσιαστική άποψη απαίτηση κατά της εκκαλούσας συνολικού ποσού 2.389.806 δραχμών, αλλά, κατά παραδοχή της προβληθείσας από μέρους της τελευταίας ενστάσεως συμψηφισμού για ανταπαίτησή της εκ δραχμών 5.035.699, που η εφεσίβλητη εισέπραξε από διάφορα ασφαλιστικά Ταμεία για λογαριασμό της εκκαλούσας χωρίς να της το αποδώσει, κατελόγισε 3.705.771 δραχμές για την απόσβεση της ασκηθείσας με την υπ' αριθμ. 628/8-7-1994 αγωγή και επιδικασθείσας με τις υπ' αριθμ. 18/1995 και 549/1996 αποφάσεις του Μονομελούς Πρωτοδικείου Τρικάλων και του Εφετείου Λάρισας, αντίστοιχα, ισόποσης απαιτήσεως, και το εναπομείναν εκ του ως άνω μη αποδοθέντος ($5.035.699 - 3.705.771 = 1.329.928$) ποσού, υπόλοιπο εκ δραχμών 1.329.928, για απόσβεση ισόποσου (1.329.928) μέρους εκ της ζητηθείσας με την υπ' αριθμ. 974/14-11-1994 αγωγή και της διαγνωσθείσας ως και κατ' ουσία βάσιμης με τις υπ' αριθμ. 851/1995 και 1025/1997 αποφάσεις του Μονομελούς Πρωτοδικείου Τρικάλων και του Εφετείου Λάρισας αντίστοιχα συνολικής απαιτήσεως εκ δραχμών 2.389.806, ενώ το εναπομείναν ποσό ($2.389.806 - 1.329.928 = 1.059.978$) των 1.059.978 δραχμών συμψηφίστηκε με τις υπ' αριθμ. 1025/1997 (που αναιρέθηκε εν μέρει με την υπ' αριθμ. 844/1999 απόφαση του Αρείου Πάγου) και 86/2001 (μετ' αναίρεση) αποφάσεις του Εφετείου Λάρισας με την ανταπαίτηση της εκκαλούσας κατά της εφεσίβλητης από είσπραξη 1.314.928 δραχμών έναντι λογαριασμού μισθών, δυνάμει του υπ' αριθμ. 1118/24-5-1994 εντάλματος πληρωμής.

Τέλος η εφεσίβλητη άσκηση κατά της εκκαλούσας ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Τρικάλων την υπ' αριθμ. 120/31-1-1995 αγωγή περί καταψηφίσεως αυτής στην καταβολή αποδοχών της από 7-11-1994 έως 28-2-1995. Επί της αγωγής αυτής εκδόθηκαν α) η υπ' αριθμ. 852/1995 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Τρικάλων, που απέρριψε αυτήν, Β) η υπ' αριθμ. 923/1997 απόφαση του Εφετείου Λάρισας, που εξαφάνισε την πρωτόδικη και παρέπεμψε την υπόθεση για επανεξέταση στο πρωτόδικο δικαστήριο, Γ) η υπ' αριθμ. 150/2001 απόφαση Μονομελούς Πρωτοδικείου Τρικάλων, που δέχθηκε την αγωγή, δ) η υπ' αριθμ. 399/2002 απόφαση του Εφετείου Λάρισας, που εξαφάνισε την πρωτόδικη, δέχθηκε κατά ένα μέρος την αγωγή και υποχρέωσε την εκκαλούσα να καταβάλει στην πρώτη εφεσίβλητη 4.606,38 ευρώ με το νόμιμο τόκο και ε) η υπ' αριθμ. 1609/2003 απόφαση του Αρείου Πάγου, που απέρριψε την αναίρεση της εκκαλούσας.

Η εκκαλούσα προς αντιπερισπασμό των ανωτέρω απαιτήσεων της πρώτης εφεσίβλητης, α) άσκησε ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Τ. την υπ' αριθμ. 1065/13-10-1995 αγωγή της περί καταψηφίσεως αυτής στην καταβολή σε αυτήν του ανωτέρω, σε συμψηφισμό, προταθέντος ποσού των 5.035.699 δραχμών, β) υπέβαλε εναντίον των εφεσίβλητων την από 8-12-1994 έγκληση για υπεξαίρεση του ποσού των 8.400.000 δραχμών, στο οποίο συμπεριλαμβανόταν τόσο το προτεινόμενο ως άνω ποσό σε συμψηφισμό των 5.035.699 δραχμών όσο και το αναφερόμενο στην κρινόμενη αγωγή τοιούτο των 1.372.896 δραχμών και γ) άσκησε την

κρινόμενη υπ' αριθμ. 1251/30-12-1998 αγωγή της, με την οποία ζητεί το ποσό των 6.887.143 δραχμών ως αποζημίωση, για ζημίες της, που υπέστη αυτή από παραλείψεις εκτελέσεως ορισμένων πράξεων ή ενεργειών των εφεσίβλητων κατά το χρόνο που ήσαν μέλη του ΔΣ της εκκαλούσας.

Επί της πρώτης ως άνω αγωγής (υπ' αριθμ. 1065/1995) εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 209/1997 τελεσίδικη ήδη απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Τρικάλων, που απέρριψε αυτήν ως απαράδεκτη. Επί της ως άνω από 8-12-1994 εγκλήσεως της εκκαλούσας, αφού ασκήθηκε ποινική δίωξη κατά των εφεσίβλητων για υπεξαίρεση σε βαθμό κακουργήματος κατά της εκκαλούσας, παραπέμφθηκαν αυτοί στο ακροατήριο του Τριμελούς Εφετείου Κακουργημάτων της Λ. Το δικαστήριο αυτό, δικάζοντας την 28-2-2000 την υπόθεση, εξέδωσε την υπ' αριθμ. 102/28-2-2000 απόφαση του, με την οποία οι εφεσίβλητοι κηρύχθηκαν αθώοι. Στην αιτιολογία της απόφασης αυτής, που ήδη κατέστη τελεσίδικη και αμετάκλητη, αναφέρονται, μεταξύ των άλλων, και τα εξής : "Κατά την ομόφωνη γνώμη του Δικαστηρίου, οι κατηγορούμενοι (δηλαδή οι πρώτη και δεύτερος εφεσίβλητοι) ιατρός και λογιστής της πολιτικώς ενάγουσας (δηλαδή της εκκαλούσας), δεν τέλεσαν την πράξη της υπεξαίρεσης και δη, α) δεν υπεξαίρεσαν χρήματα της πολιτικώς ενάγουσας παρακρατώντας ένα μέρος από τις εισπράξεις που ενεργούσαν για λογαριασμό της από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, με την εμφάνιση διογκωμένων αμοιβών της πρώτης κατηγορουμένης ιατρού, γιατί, σύμφωνα με το από 15/11/1991 ιδιωτικό συμφωνητικό

πρόσληψης της, που συνήψε με την πολιτικώς ενάγουσα εργοδότρια, η αμοιβή της υπολογίζεται σε ποσοστό “επί των ακαθάριστων εισπράξεων”, δηλαδή αυτών που αντιστοιχούν στις ιατρικές εξετάσεις που πραγματοποιούσε και χρέωνε η πρώτη κατηγοριούμενη ιατρός σε ασθενείς των ασφαλιστικών οργανισμών, αφού, οι υπόχρεοι για την πληρωμή ασφαλιστικού οργανισμού, στους οποίους υποβάλλονταν οι καταστάσεις πληρωμής με τα δικαιολογητικά τους, δεν απέρριψαν ούτε περιόρισαν καμία δαπάνη ιατρικής εξέτασης, αλλά τις ενέκριναν όλες, που έτσι αποτελούν νόμιμο έσοδο για την πολιτικώς ενάγουσα και ορθά με βάση αυτές τις “ακαθάριστες εισπράξεις” οι κατηγορούμενοι υπολόγισαν το ποσοστό αμοιβής της πρώτης κατηγοριούμενης ιατρού, β) η πρώτη κατηγοριούμενη ιατρός ορθά χρέωσε επήσια κανονική άδεια έξι μηνών για το έτος 1993, γιατί τη δικαιούται ως ιατρός πυρηνικής ιατρικής, που εργαζόταν σε εργαστήριο πυρηνικής ιατρικής (άρθρο 2 του Ν. 1821/88, που ισχύει και για τους ιδιώτες ιατρούς), καθώς και προσαύξηση 100% επειδή υπέβαλε έγγραφη αίτηση και η πολιτικώς εργοδότρια αρνήθηκε να της χορηγήσει την άδεια, από πταίσμα (ΕφΑθ 39/98 ΔΕΝ 55 854), και γ) δεν υπήρξε καθυστέρηση στην απόδοση του φόρου εισοδήματος που παρακρατήθηκε για το έτος 1993 και τον οποίο η πρώτη κατηγοριούμενη εισέπραξε για λογαριασμό της πολιτικώς ενάγουσας εργοδότριας της από τους ασφαλιστικούς λογαριασμούς και όφειλε να αποδώσει, γιατί απέδωσε το ποσό του φόρου αμέσως μόλις έλαβε το εκκαθαριστικό σημείωμα, με το οποίο οριστικοποιήθηκε το ποσό του. Η μήνυση υποβλήθηκε

με μεγάλη καθυστέρηση και αφού η πρώτη κατηγορούμενη άσκησε αγωγές για τις απαιτήσεις της από τη σχέση εργασίας. Επομένως, εφόσον δεν αποδείχθηκε παράνομη ιδιοποίηση, ούτε άλλωστε δόλος τους, ομόφωνα, θα κηρυχθούν αθώοι της πράξης της υπεξαίρεσης, κατά το ως άνω σκέλος της. Περαιτέρω, κατά τη γνώμη της πλειοψηφίας, οι κατηγορούμενοι δεν τέλεσαν την πράξη της υπεξαίρεσης, ούτε κατά το άλλο σκέλος που αφορά υπεξαίρεση συνολικού χρηματικού ποσού 3.575.000 δραχμών, που δικαιολόγησαν, ως καταβολή στο Γ. Α., πρώην Πρόεδρο του ΔΣ. της πολιτικώς ενάγουσας. Γιατί, η καθυστέρηση τακτοποίησης της εκκρεμότητας αυτής, αποτελεί παραβίαση ανειλημμένης συμβατικής υποχρέωσης, και όχι υπεξαίρεση, στα πλαίσια του τρόπου της συναλλαγής τους (ενεργούσαν πληρωμές κατ' εντολή του, χωρίς νόμιμα παραστατικά). Οπωσδήποτε οι κατηγορούμενοι απέδωσαν το ποσό αυτό, μόλις τακτοποιήθηκε η διαφορά τους. Γι' αυτό, πρέπει να κηρυχθούν αθώοι, και κατά το σκέλος αυτό της υπεξαίρεσης, για έλλειψη δόλου”.

Όλες οι ενέργειες της πρώτης εφεσίβλητης ως Διευθύνουσας Συμβούλου της εκκαλούσας γίνονταν μετά από ενημέρωση και έγκριση του Προέδρου του ΔΣ της εκκαλούσας Γ. Α. Η πρώτη εφεσίβλητη κατά τη διάρκεια της θητείας της ως Διευθύνουσας Συμβούλου της εκκαλούσας εισέπραττε στο όνομα της από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς την αμοιβή της για τις πραγματοποιούμενες ιατρικές εξετάσεις, πλην, όμως, μετά την αφαίρεση των αποδοχών της, το τυχόν υπόλοιπο παρέδιδε στη γραμματεία της εταιρίας, η

οποία διέθετε τούτο προς κάλυψη των υποχρεώσεών της, κατά βούληση. Ο δεύτερος των εφεσίβλητων, είτε εκ της θέσεως του, ως λογιστή της εταιρίας, είτε ως Αντιπροέδρου του Δ.Σ. της εκκαλούσας, ουδεμία σχέση είχε με τις οικονομικές δοσοληψίες της εταιρίας, είτε από απόψεως εισπράξεων των απαιτήσεων αυτής, είτε από απόψεως πληρωμής των διαφόρων χρεών της. Από τις προσαγόμενες και επικαλούμενες πέντε μηχανογραφικές καρτέλες του λογαριασμού της χρονικής περιόδου 1.1.1992-31.12.1992, άλλες πέντε τέτοιες της χρονικής περιόδου 1.1.1993-31.12.1993 και δύο τέτοιες της χρονικής περιόδου 1.1.1994-30.6.1994, τις από 26.4.1993, 19.10.1993, 21.10.1993, 5.11.1993, 3.12.1993, 31.12.1993, 31.1.1994 και 2.3.1994 βεβαιώσεις διαφόρων ασφαλιστικών φορέων, και από το υπ' αριθμ. 1118/24.5.1994 ένταλμα πληρωμής της εκκαλούσας εταιρίας, τα οποία αφορούν το κρίσιμο χρονικό διάστημα, και αναφέρονται στις διαλαμβανόμενες στην αγωγή σχέσεις αυτής αποδεικνύεται, ότι η εκκαλούσα εταιρία, οσάκις είχε χρήματα κατέβαλλε τις υποχρεώσεις της, ενώ αντιθέτως, όταν δεν επαρκούσαν τα χρήματα προς εκπλήρωση των οικονομικών της υποχρεώσεων, δεν κατέβαλλε, και τούτο, διότι τα διαθέσιμα χρήματα αυτής δεν επαρκούσαν, ούτε για την αντιμισθία των εφεσίβλητων. Η πρώτη εφεσίβλητη για να λάβει την αντιμισθία της, κατέφυγε στην άσκηση των ανωτέρω αγωγών της, επί των οποίων εκδόθηκαν οι προαναφερθείσες αποφάσεις, και μέχρι σήμερα αυτή με βάση τις υπ' αριθμ. 549/1996, 399/2002 και 517/2004 αποφάσεις του Εφετείου Λάρισας, δικαιούται να λάβει πλέον των

8.000.000 δραχμών. Λόγω της μειώσεως του μετοχικού κεφαλαίου της εκκαλούσας κάτω από το 1/10 αυτού η εκκαλούσα οδηγήθηκε σε λύση με ανάκληση της άδειας με την υπ' αριθμ. .../7-5-2003 απόφαση του Νομάρχη Τ., και σε θέση αυτής σε εκκαθάριση.

Η πρώτη εφεσίβλητη κατά το επίδικο χρονικό διάστημα κατόπιν εγκρίσεως του προέδρου του ΔΣ της εκκαλούσας Γ. Α., κατέβαλε στην Ε.- LEASING AE, προς εξόφληση δόσεων για την καταρτισθείσα με αυτήν το 1991, με την υπ' αριθμ. 551/1991 χρηματοδοτική μίσθωση, την 11-11-1993 το ποσό των 5.000.000 δρχ, την 23-11-1993 το ποσό των 676.442 δρχ, την 31-1-1994 το ποσό των 1.178.442 δρχ και την 2-3-1994 το ποσό των 1.169.458 δρχ και συνολικά το ποσό των 8.024.342 δραχμών (βλ. τις προσαγόμενες μηχανογραφικές καρτέλες λογαριασμού της εκκαλούσας). Η πρώτη εφεσίβλητη, επειδή η εκκαλούσα δεν είχε χρήματα, δεν κατέβαλε κάποια από τις δόσεις του δανείου του ποσού των 2.500.000 δραχμών που έλαβε από την Α. Τράπεζα η εκκαλούσα την 17-11-1992, με την υπ' αριθμ. .../17-11-1992 δανειακή σύμβαση.

Περαιτέρω αποδείχθηκε ότι ο δεύτερος εφεσίβλητος μετά από έγκριση της πρώτης εφεσίβλητης εισέπραξε το ποσό των 250.000 δραχμών από την εκκαλούσα έναντι αμοιβής του ως λογιστής αυτής. Η καταβολή αυτή καταχωρήθηκε στον ισολογισμό της εκκαλούσας της 31-12-1993 στη στήλη του ενεργητικού στο κεφάλαιο “ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ”. Τέλος ο δεύτερος εφεσίβλητος εξέδωσε, όπως είχε υποχρέωση ως λογιστής της εκκαλούσας τα υπ' αριθμ. .../1993 δελτία παροχής υ-

πηρεσιών, με βάση τα οποία δικαιούνταν να λάβει αυτός από την εκκαλούσα ως αμοιβή του για το επίδικο χρονικό διάστημα και ως υπόλοιπο αυτής για τα δύο προηγούμενα χρόνια συνολικά το ποσό των 1.235.798 δραχμών. Επειδή όμως οι καταβολές αυτές δεν έγιναν πράγματι προς αυτόν λόγω ελλείψεως χρημάτων της εκκαλούσας, ο δεύτερος εφεσίβλητος αναγκάσθηκε να εκδώσει, προς εναρμόνιση των λογιστικών βιβλίων της εκκαλούσας, το υπ' αριθμ. .../30-6-1993 πιστωτικό-ακυρωτικό τιμολόγιο. Συνεπώς η ζημία που προήλθε στην εκκαλούσα από την καταβολή ΦΠΑ ποσού 185.382 δραχμών για την παραπάνω αιτία, από την έκδοση δηλαδή του ακυρωτικού - πιστωτικού τιμολογίου της, δεν βαρύνει τον δεύτερο εφεσίβλητο και πολύ περισσότερο την πρώτη εφεσίβλητο, αλλά την ίδια, αφού αυτή δεν κατέβαλε στον δεύτερο εφεσίβλητο την αμοιβή που δικαιούνταν.

Κατόπιν όλων των προαναφερθέντων καθίσταται σαφές ότι οι εφεσίβλητοι δεν τέλεσαν σε βάρος της εκκαλούσας τις επικαλούμενες από την ίδια αδικοπραξίες, αφού οι προαναφερόμενες συμπεριφορές τους κατά τη διάρκεια της θητείας τους ως Διευθύνουσας Συμβούλου της πρώτης και ως Αντιπροέδρου του δεύτερου του ΔΣ της εκκαλούσας, δεν είναι παράνομες και υπαίτιες και συνακόλουθα με αυτές και δεν δυσφήμησαν και δεν μείωσαν την αξιοπιστία της εκκαλούσας έναντι των τρίτων. Άρα η κρινόμενη αγωγή της εκκαλούσας για αποζημίωση και χρηματική ικανοποίηση λόγω αδικοπραξιών των εφεσίβλητων σε βάρος της, είναι ουσιαστικά αβάσιμη και πρέπει να απορριφθεί...

403/2006

Πρόεδρος: Μιχ. Θεοχαρίδης

Εισηγήτρια: Αικατερίνη Τσιγκρέλη-Παπαδιά

Δικηγόροι: Νικ. Παπαχρήστου, Λεων. Τσιάρας

Επί τακτικής χρησικτησίας η συνδρομή της καλής πίστης, ως ενδιάθετης κατάστασης, συνάγεται από τα αποδειχθέντα περιστατικά.

Δεν προσμετράται υπέρ διαδίκου ο χρόνος νομής χρησικτησίας του κοινού δικαιοπαρόχου των διαδίκων.

Μεταβίβαση νομής ακινήτου στον κληρονόμο χωρίς αποδοχή κληρονομίας και μεταγραφή.

Η ειδική διαδοχή στη νομή ακινήτου επέρχεται με άτυπη και αφηρημένη ή αναιτιώδη σύμβαση.

Μη κτήση κυριότητας με χρησικτησία επί ορόφου ή διαμερίσματος οικοδομής, έστω και αν είναι προορισμένα για αυτοτελή χρήση, εφόσον δεν αποτελούν νόμιμα συνεστημένη οριζόντια ιδιοκτησία.

20ετής παραγραφή διεκδικητικής αγωγής. Εάν η κατοχή έγινε δυνάμει έννομης σχέσης, η παραγραφή αρχίζει από τη λήξη της σχέσης, ή και πριν τη λήξη της, αφ' όπου ο για λ/σμόν άλλου κατέχων αντιποιηθεί τη νομή, νεμόμενος πλέον καθ' υπέρβαση του παραχωρηθέντος δικαιώματος.

Ο ισχυρισμός περί ιδίας κυριότητας με έκτακτη χρησικτησία αποτελεί ένσταση, αν τα περιστατικά είναι μεταγενέστερα αυτών της αγωγής, άρνηση δε της αγωγής αν συμπίπτουν ή είναι προγενέστερα αυτών.

Καταχρηστική άσκηση δικαιώματος υ-

πάρχει επί μακράς αδράνειας του δικαιούχου, εφόσον συντρέχουν προσθέτως περιστατικά τελούντα σε αιτιώδη σχέση, από τα οποία γεννάται η εύλογη πεποίθηση ότι δεν πρόκειται να ασκηθεί το δικαίωμα, η δε μεταγενέστερη ανατροπή της επί μακρό χρόνο διατηρηθείσας κατάστασης επάγεται ιδιαιτέρως επαχθείς για τον υπόχρεο επιπτώσεις.

Η ενάγουσα και ήδη εφεσίβλητη με την από 12-8-2002 αγωγή της ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Τρικάλων ιστορούσε τα ακόλουθα: Δυνάμει του με αριθμό .../2000 οριστικού συμβολαίου του συμβολαιογράφου Α. Π. και της με αριθμό .../2000 συμβολαιογραφικής πράξης καθορισμού και κατανομής ποσοστών επί χωριστών ιδιοκτησιών του ίδιου ως άνω συμβολαιογράφου, που μεταγράφηκαν νόμιμα, κατέστη κυρία λόγω δωρεάς εν ζωή τριών διαιρετών και αυτοτελών ακινήτων (καταστημάτων) μιας διώροφης οικοδομής που είναι κτισμένη επί οικοπέδου το οποίο κείται στην πόλη της Κ., όπως ειδικότερα περιγράφονται τα ακίνητα αυτά κατά θέση, έκταση και όρια στην ένδικη αγωγή. Στους δικαιοπαρόχους της - δωρητές τα ως άνω ακίνητα είχαν περιέλθει κατά κυριότητα, δυνάμει εξ αδιαθέτου κληρονομικής διαδοχής κατ' ισομοιρία, από τον αποβιώσαντα στις 22-1-1999 πατέρα τους Γ. Μ., την κληρονομιά του οποίου αποδέχθηκαν αυτοί με την με αριθμό .../1999 πράξη αποδοχής του συμβολαιογράφου Ε. Σ. που μεταγράφηκε νόμιμα. Στον ως άνω απότερο δικαιοπάροχό της τα προαναφερόμενα ακίνητα είχαν περιέλθει κατά κυριότητα ως εκ διαθήκης κληρονόμο του αποβιώσαντος στις 14-5-

1973 πατρός του Σ. Μ., του οποίου την επαχθείσα κληρονομία αποδέχθηκαν για λογαριασμό του τα ως άνω τέκνα του (δωρητές) με την προαναφερόμενη συμβολαιογραφική πράξη που μεταγράφηκε νόμιμα. Στον απώτατο δε δικαιοπάροχό της Σ. Μ. το πιο πάνω οικόπεδο είχε περιέλθει κατά κυριότητα λόγω πωλήσεως, δυνάμει του με αριθμό .../1959 συμβολαίου του άλλοτε συμβολαιογράφου Χ. Β. που μεταγράφηκε νόμιμα, επί του οποίου ανήγειρε αυτός διώροφη οικοδομή (ξενοδοχείο) με δαπάνες του και με το .../1967 συμβόλαιο του άλλοτε συμβολαιογράφου Ε. Α. που μεταγράφηκε νόμιμα, συνέστησε επί της ανωτέρω οικοδομής οριζόντιες ιδιοκτησίες. Τόσο αυτή (ενάγουσα) όσο και οι δικαιοπάροχοί της, άμεσοι και απώτεροι, νέμονταν με διάνοια κυρίου, καλή πίστη και νόμιμο τίτλο τα προαναφερόμενα ακίνητα ασκώντας επί αυτών τις προσιδιάζουσες στην φύση τους, ως αστικών ακινήτων, εμφανείς υλικές πράξεις και έτσι η ενάγουσα κατέστη κυρία τούτων παραγώγων, άλλως με τακτική ή έκτακτη χρησικησία, νεμόμενη αυτά για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο της εικοσαετίας, προσμετρώντας στο χρόνο νομής χρησικησίας της ίδιας και το χρόνο νομής χρησικησίας των δικαιοπάροχών της, ήτοι από το έτος 1959 έως και το μήνα Φεβρουάριο του έτους 2002. Η εναγομένη και ήδη εκκαλούσα από τον Φεβρουάριο του ίδιου έτους προέβαλε ανύπαρκτο δικαίωμα κυριότητας επί των επιδίκων ακινήτων τα οποία έκτοτε παρακρατεί παράνομα και αυθαίρετα προσβάλλοντας έτσι το δικαίωμα της κυριότητας της ενάγουσας επί αυτών. Ζήτησε δε με αυτό το ιστορικό να αναγνωρισθεί το δικαίωμα της κυριότητάς της ε-

πί των ως άνω ακινήτων, να υποχρεωθεί η εναγομένη να της τα αποδώσει και να καταδικασθεί στα δικαστικά της έξοδα.

Η εκκαλούσα εναγομένη αρνήθηκε τα πραγματικά περιστατικά τα συνιστώντα την ιστορική βάση της αγωγής και περαιτέρω προς απόκρουση αυτής ισχυρίσθηκε ότι τα επίδικα ακίνητα της τα μεταβίβασε λόγω ατύπου δωρεάς το έτος 1970 ο πατέρας της Σ. Μ. και ότι αυτή έκτοτε και μέχρις ασκήσεως της υπό κρίση αγωγής το έτος 2002 τα νεμόταν και τα κατείχε με διάνοια κυρίου για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο της εικοσαετίας, ασκώντας επ' αυτών τις προσιδιάζουσες στην φύση τους, ως αστικών ακινήτων, εμφανείς υλικές πράξεις και έτσι, αφενός μεν αυτή κατέστη κυρία τούτων με τα προσόντα της έκτακτης χρησικησίας, αφετέρου δε παραγράφηκε το δικαίωμα κυριότητας της ενάγουσας επ' αυτών (άρθρο 249 ΑΚ) και επικουρικώς προέβαλε την ένσταση περί καταχρηστικής ασκήσεως δικαιώματος εκ μέρους της εφεσίβλητης - ενάγουσας (άρθρο 281 ΑΚ).

Επί της ως άνω αγωγής εκδόθηκε η εκκαλούμενη με αριθμό 391/2003 οριστική απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Τρικάλων, με την οποία κρίθηκε νόμιμη η αγωγή αυτή η οποία και όντως είναι στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 974, 976, 980, 983, 1033, 1041, 1045, 1046, 1051, 1094, 1192 περ. 1, 1193, 1195, 1001, 1002 και 1117 ΑΚ, σε συνδυασμό με τα άρθρα 2, 3, 5, 10, 13 και 14 του νόμου 3741/1929, που διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 54 Εισ. Ν. ΑΚ, με χρόνο ενάρξεως τακτικής και έκτακτης χρησικησίας από 14-3-1973, δεδομένου ότι ο χρόνος νομής χρησικησίας κατά το

προγενέστερο χρονικό διάστημα που επικαλείται η ενάγουσα, ήτοι από το έτος 1959 και μέχρι την 14-3-1973 που απεβίωσε ο Σ. Μ. (απώτατος δικαιοπάροχος της ενάγουσας και άμεσος δικαιοπάροχος της εναγομένης) δεν προσμετράται, αφού ο Σ. Μ. ήταν κοινός δικαιοπάροχος αμφοτέρων των διαιδίκων (πρβλ. Ολ ΑΠ 1593/1979, ΑΠ 622/2001 ΕλλΔνη 43, 1431, Εφ Αθ 6637/1993 ΕλλΔνη 35, 494), καθώς και οι προτεινόμενες νομοτύπως από την εναγομένη ενστάσεις, α) περί ιδίας αυτής κυριότητας, κτηθείσας με έκτακτη χρησικησία (αναφορικά με τον παράγωγο τρόπο κτήσεως κυριότητας και πρωτότυπο δια τακτικής χρησικησίας που επικαλείται η ενάγουσα), β) περί παραγραφής (άρθρο 249 ΑΚ), και, γ) περί καταχρηστικής ασκήσεως του ενδίκου δικαιώματος (άρθρο 281 ΑΚ). Ακολούθως η ανωτέρω εκκαλούμενη απόφαση απέρριψε τις παραπάνω ενστάσεις της εναγομένης ως ουσιαστικά αβάσιμες, έκρινε βάσιμη την αγωγή τόσο ως προς την κύρια, όσο και ως προς τις επικουρικές της βάσεις, αναγνώρισε την ενάγουσα κυρία των επιδίκων ακινήτων (καταστημάτων) και υποχρέωσε την εναγομένη να της τα αποδώσει. Κατά της αποφάσεως αυτής παραπονείται η εκκαλούσα - εναγομένη με την υπό κρίση έφεσή της για λόγους αναγόμενους σε εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή του νόμου και κακή εκτίμηση των αποδείξεων εκ μέρους του πρωτόδικου δικαστηρίου και ζητεί την εξαφάνιση αυτής και την απόρριψη της ένδικης αγωγής.

Επειδή, προϋπόθεση της κτήσης της κυριότητας με έκτακτη χρησικησία, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 1045 ΑΚ είναι η άσκηση νομής επί συνεχή εικοσα-

ετία με τη δυνατότητα αυτού που χρησιδεσπιόζει να συνυπολογίσει στο χρόνο της δικής του νομής και την όμοια του δικαιοπαρόχου του (άρθρο 1052 ΑΚ), εφόσον είχε γίνει με νόμιμο τρόπο καθολικός ή ειδικός διάδοχος αυτού. Ενώ κατά τις διατάξεις των άρθρων 1041, 1042 και 1044 ΑΚ για να αποκτήσει κάποιος κυριότητα σε ακίνητο με τακτική χρησικτησία απαιτούνται φυσική εξουσίαση του πράγματος με διάνοια κυρίου (νομή), καλή πίστη που πρέπει να υπάρχει κατά το χρόνο που αποκτάται η νομή, νόμιμος τίτλος, πράγμα δεκτικό χρησικτησίας και παρέλευση δεκαετίας. Τη συνδρομή της καλής πίστης ενόψει της φύσεως της ως ενδιάθετης κατάστασης συνάγει ο δικαιοτής της ουσίας συμπερασματικώς από τα περιστατικά που δέχθηκε ως αποδειχθέντα (ΑΠ 1255/2004 ΕλλΔνη 46, 88, ΑΠ 448/2001 ΕλλΔνη 43, 773, ΑΠ 1281/2001 αδημ.).

Περαιτέρω κατά το άρθρο 983 ΑΚ η νομή μεταβιβάζεται στους κληρονόμους του νομέα, κατά δε το άρθρο 1051 ΑΚ εκείνος που απέκτησε τη νομή του πράγματος με καθολική ή ειδική διαδοχή μπορεί να συνυπολογίσει το δικό του χρόνο χρησικτησίας στο χρόνο του δικαιοπαρόχου του. Από τις εν λόγω διατάξεις προκύπτει ότι μετά το θάνατο του κληρονομούμενου η νομή ακινήτου που είχε αυτός, μεταβιβάζεται στον κληρονόμο και χωρίς αποδοχή και μεταγραφή της σχετικής δηλώσεως ή του κληρονομητηρίου. Ο καθολικός και ο ειδικός διάδοχος δικαιούται να συνυπολογίσει και το χρόνο νομής, εφόσον τόσο αυτός, όσο και οι διάδοχοι έχουν νομή χρησικτησίας και δεν χώρησε διακοπή στη διαδοχή της νομής ανάμεσά τους. Στην έκτακτη χρησικτησία για τον

συνυπολογισμό της νομής των προκτητόρων αρκεί ειδική διαδοχή στη νομή, η οποία επέρχεται ακόμη κι αν πρόκειται για μεταβίβαση του ακινήτου με άτυπη και αφηρημένη ή αναιτιώδη σύμβαση. Στην τακτική χρησικτησία χωρεί συνυπολογισμός χρόνου του δικαιοπαρόχου στη νομή του διαδόχου τόσο στην καθολική όσο και στην ειδική διαδοχή μόνον αν έχει και ο διάδοχος τα ίδια προσόντα τακτικής χρησικτησίας, διότι ο νόμος καθιερώνει και εδώ διαδοχή στη νομή και όχι στη χρησικτησία (ΑΠ 165/2004 ΕλλΔνη 45, 816, ΑΠ 1415/2003 ΕλλΔνη 45, 1442, ΑΠ 353/2002 ΕλλΔνη 44, 194).

Εξάλλου από τις διατάξεις των άρθρων 1001, 1002 και 1117 του ΑΚ σε συνδυασμό με αυτές των άρθρων 2, 3, 5, 10, 13 και 14 του νόμου 3741/1929 “περί συστάσεως οριζόντιας ιδιοκτησίας” που διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 54 του Εισ. Ν. ΑΚ συνάγεται ότι η σύσταση οριζόντιου ιδιοκτησίας, δηλαδή η χωριστή κατόρφο ή διαμέρισμα ιδιοκτησία, γίνεται με ρητή συμφωνία του κυρίου ή συγκυρίου του όλου ακινήτου ή μεταξύ αυτών και του κυρίου και πρέπει να υποβληθεί σε συμβολαιογραφικό τύπο και να μεταγραφεί. Η ιδιοκτησία με τον τρόπο αυτό δημιουργείται αυτομάτως. Μόλις συσταθεί εγκύρως η οριζόντιος ιδιοκτησία, έκαστος των συνιδιοκτητών αποκτά συγχρόνως και αυτοδικαίως κατά τα άρθρα 1117 του ΑΚ και 2 του νόμου 3741/1929 όχι μόνον αποκλειστική κυριότητα επί του ορόφου ή διαμερίσματος αυτού αλλά και συγκυριότητα επί των ορόφων διαμερίσματος, μεταξύ των οποίων και στο έδαφος επί του οποίου έχει οικοδομήσει, ανάλογη με την αξία του ορόφου ή του διαμερίσματος, την

οποία έχει αυτός. Περαιτέρω από τις ίδιες διατάξεις των άρθρων 1002 ΑΚ και του ν. 3741/1929 σαφώς προκύπτει ότι δεν αποκτάται κυριότητα με χρησικησία επί τμήματος ή ορόφου ή δωματίου της όλης οικοδομής και αν το τμήμα αυτό είναι αυτοτελές και προορισμένο για αυτοτελή χρήση και εκμετάλλευση, εφόσον το τμήμα δεν αποτελεί οριζόντια ιδιοκτησία, η οποία έχει συσταθεί νομίμως (ΟΛ ΑΠ 1/1984 ΝοΒ 33, 225, ΑΠ 761/2002 ΕλλΔνη 43, 1702, ΑΠ 602/2001 ΕλλΔνη 43, 153, ΑΠ 502/2001 ΕλλΔνη 42, 1632).

Εξάλλου από τις διατάξεις των άρθρων 247, 249, 251, 271 και 1094 ΑΚ προκύπτει ότι η διεκδικητική αγωγή ως αξίωση που απορρέει από το απόλυτο δικαίωμα της κυριότητας υπόκειται στη γενική εικοσαετή παραγραφή. Η παραγραφή αρχίζει από τη συνιστώσα την προσβολή του δικαιώματος με τη δημιουργία καταστάσεως που αντιτίθεται σ' αυτό και χωρεί εκ μόνης της παραλείψεως του δικαιουμένου να ασκήσει το δικαίωμά του επί τον οριζόμενο προς τούτο από το νόμο χρόνο και συνεπώς είναι αδιάφορο το είδος της κατοχής αυτού που προτείνει την ένσταση, χωρίς να ερευνάται περαιτέρω και αν η κατοχή μπορεί να οδηγήσει σε κτήση της κυριότητας με χρησικησία. Εξαίρεση ισχύει στην περίπτωση κατά την οποία η κατάληψη και κατοχή έγινε δυνάμει έννομης σχέσης η οποία παρέχει έναντι του ενάγοντος ιδιοκτήτου ή του δικαιοπαρόχου του δικαίωμα νομής ή κατοχής, οπότε η προς παραγραφή προσβολή δεν υφίσταται παρά μόνον από τη λήξη της σχέσεως αυτής ή και προ του χρόνου τούτου, από τότε που ο κατέχων επί ονόματι και για λογαριασμό άλλου αντιποιηθεί τη

νομή αυτού, νεμόμενος πλέον καθ' υπέρβαση του δικαιώματος που του παραχωρήθηκε για δικό του λογαριασμό (ΑΠ 171/2004 ΕλλΔνη 45, 1426, ΑΠ 881/2002 ΕλλΔνη 43, 1689, ΑΠ 1332/2000 ΕλλΔνη 43, 448).

Περαιτέρω, από τα άρθρα 1033, 1045 ΑΚ και 262 παρ. 1 ΚΠολΔ συνάγεται ότι ο κατά της διεκδικητικής αγωγή ακινήτου προβαλλόμενος από τον εναγόμενο ισχυρισμός ότι απέκτησε αυτός την κυριότητα του επιδίκου με έκτακτη χρησικησία, αποτελεί, ένσταση μεν αν η αγωγή στηρίζεται σε παράγωγο τρόπο κτήσεως κυριότητας ή και σε πρωτότυπο, εφόσον όμως τα περιστατικά που προτείνονται, αληθινά υποτιθέμενα, προσπορίζουν στον προτείνοντα την κυριότητα και είναι μεταγενέστερα αυτών της αγωγής, ή ο χρόνος της νομής που περιέχεται σ' αυτά είναι επαρκής για τη συμπλήρωση διπλής χρησικησίας, άρνηση δε της αγωγής αν τα περιστατικά αυτά συμπίπτουν ή είναι προγενέστερα εκείνων που περιέχονται στην αγωγή (ΑΠ 1310/2000 ΕλλΔνη 43, 461, ΑΠ 1882/1999 ΕλλΔνη 41, 1699, ΑΠ 1448/1997 ΕλλΔνη 39, 384).

Τέλος, κατά την έννοια του άρθρου 281 ΑΚ, το δικαίωμα θεωρείται ότι ασκείται καταχρηστικώς και όταν η συμπεριφορά του δικαιούχου που προηγήθηκε της ασκήσεώς του και η πραγματική κατάσταση η οποία διαμορφώθηκε κατά το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε, δεν δικαιολογούν επαρκώς τη μεταγενέστερη ενάσκησή του, η οποία αντιθέτως εμφανίζεται να εξέρχεται προφανώς από τα όρια που επιβάλλουν η καλή πίστη ή τα χρηστά ήθη ή ο κοινωνικός ή οικονομικός σκοπός του ασκούμενου δικαιώματος. Ειδικότερα στην

περίπτωση της μακράς αδράνειας του δικαιούχου υπάρχει τέτοια κατάσταση εφόσον συντρέχουν προσθέτως περιστατικά αναγόμενα στον ίδιο χρόνο και στην όλη συμπεριφορά τόσον αυτού, όσο και εκείνου που αποκρούει το δικαίωμα, από τα οποία γεννάται στον τελευταίο, η εύλογη πεποίθηση ότι δεν πρόκειται να ασκηθεί το δικαίωμα κατ' αυτού ἔτσι, ώστε η μεταγενέστερη του δικαιώματος επιδίωξη ανατροπής μιας καταστάσεως που έχει δημιουργηθεί υπό ορισμένες ειδικές συνθήκες και έχει διατηρηθεί επί μακρό χρόνο να συνεπάγεται ιδιαιτέρως επαχθείς για τον υπόχρεο επιπτώσεις. Περαιτέρω, οι πράξεις του υπόχρεου και η κατάσταση πραγμάτων που έχει δημιουργηθεί υπέρ αυτού είναι αναγκαίο να τελούν σε αιτιώδη σχέση προς την προηγούμενη συμπεριφορά του δικαιούχου' κατά τους κανόνες της καλής πίστεως, τις συνέπειες που απορρέουν από πράξεις άσχετες προς αυτήν την συμπεριφορά δεν επιτρέπεται να επικαλεστεί ο πρώτος προς απόκρουση του δικαιώματος (Ολ ΑΠ 7/1991, Ολ ΑΠ 62/1990, Ολ ΑΠ 56/1990, ΑΠ 409/2000, ΑΠ 223/2000, ΑΠ 1875/1999, ΑΠ 1125/1999).

Στην υπό κρίση περίπτωση από την εκτίμηση των ενόρκων καταθέσεων... αποδείχθηκαν κατά την κρίση του Δικαστηρίου τούτου τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Δυνάμει του με αριθμό .../14-3-1958 συμβολαίου του άλλοτε συμβολαιογράφου Χ. Β., που μεταγράφηκε νόμιμα στις 29-3-1958 στα βιβλία μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Κ. στον τόμο .. με αριθμό ... ο Σ. Μ. του Γ., παππούς εκ πατρός της ενάγουσας και πατέρας της εναγομένης, κατέστη κύριος, ένεκα πωλήσε-

ως από τους Α. Π., Σ. Ο. και Α. Ο., ενός οικοπέδου κειμένου εντός του εγκεκριμένου σχεδίου πόλεως Κ., και επί της οδού Α. Δ. αριθμός 3, εκτάσεως 200,40 τ.μ, συνορευομένου γύρωθεν με κοινοτική πλατεία επί πλευράς μήκους 4 μέτρων, στη συνέχεια με κοινοτικό δρόμο επί πλευράς μήκους 18,60 μέτρων, με οικόπεδο πωλητών επί πλευράς μήκους 10,40 μέτρων στη συνέχεια κατ' αμβλεία γωνία με οικόπεδο των ιδίων επί πλευράς μήκους 6 μέτρων και με ιδιοκτησία Γ. Λ., προς το μεσημβρινό μέρος, επί πλευράς μήκους 20 μέτρων. Ο ανωτέρω κοινός δικαιοπάροχος των διαδίκων, αφότου του παραδόθηκε, κατά την ανωτέρω ημεροχρονολογία, η νομή του παραπάνω οικόπεδου ανήγειρε επί αυτού με δικές του δαπάνες κατά τα έτη 1961-1967 διόροφη οικοδομή μετά υπογείου αποτελουμένη από τους παρακάτω χώρους, ήτοι: α) ένα υπόγειο αποτελούμενο από ένα διαμέρισμα εμβαδού 52 τμ, β) ένα ισόγειο όροφο αποτελούμενο: 1) από μία αίθουσα χρησιμοποιούμενη ως "εστιατόριο" και τους εν συνεχείᾳ αυτής βοηθητικούς χώρους, συνολικού εμβαδού 85 τμ, 2) από ένα κατάστημα συνεχόμενο του παραπάνω εστιατορίου, εμβαδού 12 τμ περίπου, το οποίο είναι ένα εκ των επιδίκων ακινήτων (καταστημάτων), με στοιχεία Κ - 3, 3) από τη συνεχόμενη κεντρική είσοδο μετά κλίμακος, εμβαδού 24 τμ περίπου, 4) από την αίθουσα αναμονής, εμβαδού 26 τμ, 5) από ένα μικρό κατάστημα κείμενο βορείως της κεντρικής εισόδου, εμβαδού περίπου 13 τμ, το οποίο είναι ένα εκ των επιδίκων με στοιχεία Κ - 2, και, 6) από ένα μικρό κατάστημα συνεχόμενο του προηγουμένου, εμβαδού περίπου 13 τμ, που είναι επίσης

επίδικο με στοιχεία Κ - 1, γ) ένα ανώγειο διαμέρισμα υπέρ του ισογείου αποτελούμενο από: 1) εννέα (9) δωμάτια, 2) διάδρομο, και, 3) δύο λουτροκαμπινέ, συνολικού εμβαδού 150 τμ, και, δ) κλίμακα υπηρεσίας που επικοινωνούσε με τους βοηθητικούς χώρους του εστιατορίου. Με το με αριθμό .../10-5-1967 συμβόλαιο του άλλοτε συμβολαιογράφου Ε. Α., που μεταγράφηκε νόμιμα στις 10-5-1967 στα οικεία βιβλία μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Κ. στον τόμο ... με αριθμό ... ο ανωτέρω αποκλειστικός κύριος του οικοπέδου μετά του επ' αυτού διορόφου κτίσματος μεταβίβασε λόγω δωρεάς εν ζωή στην εναγομένη θυγατέρα του Δ. Μ., τους παρακάτω διαιρετούς χώρους της ανωτέρω οικοδομής και προέβη συγχρόνως δια του αυτού ως άνω συμβολαίου στη σύσταση οροφοκτησίας, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 953, 954, 1001, 1002, 1117, 1033, 1194, 1198 ΑΚ σε συνδυασμό με τα άρθρα 2, 3, 5 έως 7, 10, 13 και 14 του ν. 3741/1929, διατηρηθέντος σε ίσχυ με το άρθρο 54 του Εισ. Ν ΑΚ.

Ειδικότερα μεταβίβασε σ' αυτήν: α) από το υπόγειο το ½ διαιρετώς προς το έσωθεν μέρος αυτού μετά λωρίδος πλάτους ενός (1) μέτρου προς το δεξιό φωταγωγό εκ του εσωτερικού του υπογείου, β) από τον χώρο του ισογείου: 1) την κεντρική είσοδο μετά του διαδρόμου και της κλίμακος, εμβαδού 24 τ.μ περίπου και, 2) την συνεχόμενη ως άνω αίθουσα αναμονής, εμβαδού 26 τμ περίπου, γ) ολόκληρο τον πρώτο μετά το ισόγειο όροφο, αποτελούμενο από τα πιο πάνω περιγραφόμενα εννέα (9) δωμάτια, το διάδρομο και τα δύο (2) λουτροκαμπινέ, συνολικού εμβαδού 150 τ.μ περίπου, δ) το δικαίωμα του

“εγείρειν” ορόφους ύπερθεν του πρώτου, μετά το ισόγειο, ορόφου, απεριορίστως, και, ε) την χρήση εκ του ακαλύπτου χώρου, εκτάσεως εμβαδού 10 τ.μ προς το βορειοανατολικό μέρος του όλου ακαλύπτου χώρου, καθώς και ποσοστό 65/100 εξ αδιαιρέτου επί του όλου οικοπέδου μετά των κοινοκτήτων και κοινοχρήστων μερών και εγκαταστάσεων της οικοδομής, που αντιστοιχούν στους παραπάνω χώρους που μεταβίβασε στη δωρεοδόχο θυγατέρα του. Πρέπει δε να σημειωθεί ότι με τη σύμβαση αυτή, η τελευταία απέκτησε αυτοδικαίως εκ του νόμου ιδιαίτερο αυτοτελές δικαίωμα επί των ως άνω αυτοτελών οριζοντίων ιδιοκτησιών, που της μεταβίβασθηκαν και συγκυριότητα επί των κοινών μερών της όλης οικοδομής μεταξύ των οποίων και το έδαφος επί του οποίου είχε ανεγερθεί η εν λόγω οικοδομή κατά το ιδανικό μερίδιο που της είχε μεταβίβασθεί. Μάλιστα η χωριστή αυτή ιδιοκτησία της εναγομένης νομίμως δημιουργήθηκε αυτομάτως, διότι αφού ο πατέρας της και ιδιοκτήτης εκποίησε ορόφους ή διαμερίσματα αυτής δεν απαιτείτο η κατάρτιση ιδιαίτερης συμβάσεως για την οροφοκτησία και για τη δωρεά αντιστοίχως, ούτε διπλή μεταγραφή για τη νομότυπη σύσταση της οροφοκτησίας, δεδομένου ότι συνέτρεχε ο ίδιος δικαιολογητικός λόγος και δεν επρόκειτο για δύο διαφορετικές συμβάσεις, που περιέχονταν στο ίδιο δικόγραφο ώστε να απαιτείται ιδιαίτερη μεταγραφή της κάθε μιας. (βλ. και ΑΠ 1226/2003 ΕΛΔ 46, 471).

Οι παραπάνω χώροι χρησιμοποιήθηκαν εξυπαρχής και εξακολουθούν να χρησιμοποιούνται ως ξενοδοχείο. Το υπόλοιπο ποσοστό του 35/100 εξ αδιαιρέτου α-

ντιστοιχούσε στις οριζόντιες ιδιοκτησίες, που δεν μεταβιβάσθηκαν στην εναγομένη, στους οποίους περιλαμβάνονται και τα επίδικα καταστήματα, τα οποία παρέμειναν στην κυριότητα του δωρητή Σ. Μ.. Ειδικότερα τα καταστήματα αυτά, σύμφωνα και με τη συστατική της οροφοκτησίας πράξη, αποτελούν τρεις αυτοτελείς και ανεξάρτητες ιδιοκτησίες του ισογείου ορόφου της προαναφερόμενης οικοδομής ήτοι: α) το με στοιχεία ΚΑΠΑ ΕΝΑ (Κ - 1) κατάστημα, εμβαδού 13 τμ με ποσοστό 34,56/1000 εξ αδιαιρέτου επί του οικοπέδου, το οποίο συνορεί με οδό Α. Δ., με οικόπεδο Ο., με σαλόνι του ισογείου της οικοδομής (ξενοδοχείου) και με ισόγειο κατάστημα με στοιχεία Κ - 2, β) το με στοιχεία ΚΑΠΑ ΔΥΟ (Κ - 2) κατάστημα εμβαδού 13 τμ, με ποσοστό 34,56/1000 εξ αδιαιρέτου επί του οικοπέδου, το οποίο συνορεύει με κατάστημα με στοιχεία Κ - 1, με σαλόνι του ισογείου της οικοδομής (ξενοδοχείου), με την κεντρική είσοδο του ξενοδοχείου, και, με την οδό Α. Δ., και, γ) το με στοιχεία ΚΑΠΑ ΤΡΙΑ (Κ - 3) κατάστημα εμβαδού 12 τμ, με ποσοστό 31,90/1000 εξ αδιαιρέτου επί του οικοπέδου, το οποίο συνορεύει με την οδό Α. Δ., με την κεντρική είσοδο του ξενοδοχείου και με το κατάστημα με στοιχεία Κ - 4 από δύο πλευρές ιδιοκτησίας Σ. και Ε. Μ.. Στις 14-5-1973 απεβίωσε στην Κ. ο Σ. Μ., κάτοικος εν ζωή Κ. και με την με αριθμό .../19-7-1968 δημοσία διαθήκη του, που συντάχθηκε ενώπιον του συμβολαιογράφου Ε. Α. και δημοσιεύθηκε νόμιμα με τα με αριθμό 126/1988 πρακτικά του Μονομελούς Πρωτοδικείου Τρικάλων εγκατέστησε ως κληρονόμους του, στην κληρονομιαία περιουσία του, την εν ζωή τότε

σύζυγό του Ε. και τα τέκνα του, Γ. (απώτερο δικαιοπάροχο της ενάγουσας), τη Δ. (εναγομένη) και το Δ. (πατέρα της ενάγουσας).

Με την προαναφερόμενη διαθήκη του ο ως άνω διαθέτης κατέλιπε στη θυγατέρα του Δ., εκτός των παραπάνω δωρηθέντων ακινήτων και το 1/3 (διαιρετό τμήμα) εξ ενός αγρού κειμένου στη θέση "Π." της κτηματικής περιφέρειας Κ., συνολικής εκτάσεως περίπου 12.000 τμ, και, στο υιό του Γ., την λοιπή μετά το θάνατό του ευρεθησόμενη κινητή και ακίνητη περιουσία του, στην οποία περιλαμβανόταν και τα επίδικα ακίνητα (καταστήματα) πλην της ισόγειας οικίας του στην Κ., της οποίας την μεν ψιλή κυριότητα κατέλιπε στον πιο πάνω υιό του, την δε επικαρπία εφ' όρου ζωής αυτής στη σύζυγό του Ε., συγχρόνως επιβάρυνε αυτόν με κληροδοσία υποχρεώνοντάς τον να καταβάλει στον έτερο υιό του Δ., το ποσό των 50.000 δραχμών. Ο Γ. Μ. του Σ., απεβίωσε στη Θ. στις 20-1-1999 χωρίς να συντάξει διαθήκη και κατέλιπε μοναδικούς εξ αδιαθέτου κληρονόμους του τα δύο τέκνα του Ε. και Σ. Μ. (άμεσους δικαιοπαρόχους της ενάγουσας). Οι τελευταίοι με την με αριθμό .../24-5-1999 δήλωση αποδοχής του συμβολαιογράφου Ε. Σ., που μεταγράφηκε νόμιμα στις 11-6-1999 στα οικεία βιβλία μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Κ. στον τόμο ... με αριθμό, αποδέχθηκαν αφενός για λογαριασμό του πατέρα τους την επαχθείσα στον τελευταίο κληρονομιαία περιουσία του παππού τους Σ. Μ., αφετέρου την επαχθείσα σ' αυτούς κληρονομία του πατέρα τους Γ. Μ.. Επίσης οι ανωτέρω κληρονόμοι με την με αριθμό .../6-12-2000 πράξη καθορισμού

και κατανομής ποσοστών επί χωριστών Ιδιοκτησιών πολυυρόφου οικοδομής του εμβαδού, όγκου και ποσοστών συμμετοχής των επί κοινού οικοπέδου του συμβολαιογράφου Α.Π., που μεταγράφηκε νόμιμα στα βιβλία μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Κ. την 11-12-2000 στον τόμο ... με αύξοντα αριθμό ... μαζί με τον από 6-12-2000 συνοδεύοντα αυτή πίνακα ποσοστών Ιδιοκτησίας, που συνέταξε ο πολιτικός μηχανικός Α.Α., κατένειμαν από το καταληφθέν στον πατέρα τους ποσοστό 35/100 εξ αδιαιρέτου επί του κοινού οικοπέδου, που βρίσκεται στην Κ., μετά της επί αυτού διορόφου οικοδομής (ξενοδοχείου) επί της οποίας είχε συσταθεί νομίμως οροφοκτησία, τα αντιστοιχούντα στις διηρημένες Ιδιοκτησίες (μεταξύ των οποίων και τα επίδικα), που περιήλθαν σ' αυτούς ως εξ αδιαθέτου κληρονόμους, ποσοστά εξ αδιαιρέτου στο όλο οικόπεδο και τους κοινόκτητους και κοινόχρηστους χώρους της οικοδομής, ως είχαν νόμιμο εν προκειμένω δικαίωμα βάσει των διατάξεων των άρθρων 1002 και 1117 ΑΚ και 1 επομ. ν. 3741/1929, χωρίς να απαιτείται γι' αυτό η συναίνεση της άλλης συνιδιοκτήτριας (εναγομένης) του ενιαίου οικοπέδου (βλ. και ΑΠ 1429/1990 ΕΔΠ 1991, σελ. 90 επομ.).

Στη συνέχεια αυτοί με το με αριθμό .../6-12-2000 συμβόλαιο του ιδίου ως άνω συμβολαιογράφου που μεταγράφηκε νόμιμα στις 11-12-2000 στα βιβλία μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Κ. στον τόμο ... με αύξοντα αριθμό ... μεταβίβασαν λόγω δωρεάς, στην ενάγουσα - εξαδέλφη τους και θυγατέρα του θείου τους Δ.Μ. τα προαναφερόμενα καταστήματα μετά των αντιστοιχούντων ποσοστών εξ

αδιαιρέτου και του όλου οικοπέδου και τους κοινόχρηστους και κοινόκτητους χώρους της παραπάνω οικοδομής. Πρέπει δε να σημειωθεί ότι οι δικαιοπάροχοι - δωρητές με τις με αριθμούς .../26-3-2003 και .../26-3-2003 πράξεις διόρθωσης συμβολαίου του αυτού ως άνω συμβολαιογράφου που μεταγράφηκαν νόμιμα στις 10-4-2003 στα βιβλία μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Κ. στον τόμο ... με αριθμούς ... και ... αντιστοίχως, προέβησαν στη διόρθωση των ορίων των ως άνω οριζοντίων Ιδιοκτησιών μεταξύ των οπίων και τα επίδικα καταστήματα, όπως αυτά (όρια) περιγράφονται στο συμβολαιογραφικό έγγραφο της αποδοχής κληρονομίας, χωρίς όμως ουσιαστικά να μεταβάλλεται ουσιαστικά η ταυτότητα των ακινήτων αυτών.

Περαιτέρω από τα ίδια ως άνω αποδεικτικά μέσα αποδείχθηκε ότι ο απώτερος δικαιοπάροχος της ενάγουσας Γ.Μ. του Σ. μετά το θάνατο του πατέρα του το έτος 1973 παρέλαβε την νομή των επιδίκων καταστημάτων νεμόμενος αυτά με διάνοια κυρίου και καλή πίστη και με νόμιμο τίτλο την ανωτέρω εκ διαθήκης κληρονομική διαδοχή, συνεχώς και αδιαλείπτως, ασκώντας επί αυτών τις προσδιάζουσες στη φύση τους ως αστικών ακινήτων εμφανείς υλικές πράξεις, είτε εκμισθώνοντας αυτά είτε παραχωρώντας τη χρήση τους άνευ ανταλλάγματος στη μητέρα και στα αδέλφια του Δ. και Δ.. Και συγκεκριμένα αυτός το κατάστημα υπό στοιχεία Κ - 3 το παραχώρησε άνευ ανταλλάγματος στη μητέρα του Ε. χα Σ.Μ., προκειμένου να το χρησιμοποιεί ως κατοικία μέχρι του θανάτου της, που συνέβη το έτος 1981, και στη συνέχεια εκμίσθωσε αυτό

έναντι συμβολικού μισθώματος ποσού 150 δραχμών μηνιαίως στην εναγομένη - αδελφή του προκειμένου να το χρησιμοποιήσει για τις ανάγκες της ξενοδοχειακής επιχείρησης που ασκούσε στην οικοδομή αυτή. Έτσι η εναγομένη, βάση αυτής της συμβατικής σχέσης, έκανε χρήση του πιο πάνω καταστήματος μέχρι το έτος 1999, που απεβίωσε ο αδελφός της Γ. Μ. και στη συνέχεια συνέχισε να το κατέχει με τη συναίνεση των κληρονόμων του για την ίδια ως άνω αιτία χωρίς να αξιώσει ποτέ οποιοδήποτε δικαιώμα κυριότητος επ' αυτού. Τα υπό στοιχεία K - 1 και K - 2 καταστήματα που είναι συνεχόμενα (βλ. και την από 20-3-1969 κάτωψη του χώρου του ισογείου του πολιτικού μηχανικού Ε. Π.) από την αριστερή πλευρά σε σχέση μ' αυτόν που προσβλέπει στην οικοδομή από την κύρια είσοδο της, ο παραπάνω απότερος δικαιοπάροχος της ενάγουσας, τα παρεχώρησε κατά χρήση άνευ ανταλλάγματος τα έτη 1976 έως 1981 στον πατέρα της ενάγουσας και αδελφό αυτού και της εναγομένης Δ. Μ., ώστε να συνεχίσει ο τελευταίος την επιχείρηση πώλησης τουριστικών ειδών, που ασκούσε σ' αυτά ο πατέρας τους Σ., για να τον βοηθήσει δεδομένου ότι ο τελευταίος με τη διαθήκη του δεν του κατέλιπε οποιαδήποτε ακίνητη περιουσία. Αυτός με τη συναίνεση και του κυρίου των ως άνω ακινήτων (Γ. Μ.) προέβη στη συνένωση των δύο καταστημάτων σε ένα ενιαίο χώρο κατεδαφίζοντας τον ενδιάμεσο τοίχο, άνοιξε δε πόρτα επικοινωνίας με το σαλόνι του ξενοδοχείου της αδελφής του, προς εξυπηρέτηση αμφοτέρων δεδομένου ότι τότε εργαζόταν και στην επιχείρηση αυτής.

Στη συνέχεια το έτος 1981 ο Γ. Μ. εκ-

μίσθωσε τα προαναφερόμενα καταστήματα υπό στοιχεία K - 1 και K - 2 στον Π. Π., στα οποία ο τελευταίος ασκούσε επιχείρηση μίσθωσης και πώλησης βιντεοκασσετών και κατά το χρονικό διάστημα από το έτος 1982 έως και το έτος 1984 τα εκμίσθωσε στον Ι. Α., ο οποίος τα χρησιμοποιούσε ως εμπορική στέγη για την άσκηση εμπορίας χρωμάτων. Το έτος 1985 ο ανωτέρω δικαιοπάροχος της ενάγουσας παραχώρησε τη χρήση των πιο πάνω καταστημάτων άνευ ανταλλάγματος στην εναγομένη - αδελφή του για να τα χρησιμοποιεί ως σαλόνι του ξενοδοχείου της προς εξυπηρέτηση της επιχειρηματικής της δραστηριότητας, από δε τα έτη 1991 έως και 1996 παραχώρησε την χρήση τουών επίσης άνευ ανταλλάγματος στον σύζυγο της ανεψιάς του (θυγατέρας της εναγομένης) Ν. Α., προκειμένου να τα χρησιμοποιήσει ο τελευταίος ως δικηγορικό γραφείο και κατά το χρονικό διάστημα από το έτος 1996 έως και το θάνατό του, που συνέβη στις 22-1-1999 και πάλι παραχώρησε τη χρήση τουών στην εναγομένη - αδελφή του, άνευ ανταλλάγματος, προκειμένου να τα χρησιμοποιεί αυτή ως χώρο αναμονής του ξενοδοχείου της δεδομένου ότι ήδη είχε επεκτείνει την επιχειρηματική της δραστηριότητα ανεγείροντας και δεύτερο όροφο άνωθεν του πρώτου. Μετά το θάνατο του Γ. Μ. υπεισήλθαν στη νομή των ανωτέρω ακινήτων οι εξ αδιαθέτου κληρονόμοι του και τέκνα αυτού (άμεσοι δικαιοπάροχοι της ενάγουσας), οι οποίοι αφενός αποδέχθηκαν, όπως προαναφέρθηκε, την κληρονομία τουών, αφετέρου αποδέχθηκαν για λογαριασμό του την επαχθείσα σ' αυτόν κληρονομία του πατέρα του Σ. Μ. και με-

τέγραψαν τη σχετική δήλωση αποδοχής κληρονομίας, και συνέχισαν να νέμονται με τα αυτά προσόντα τα επίδικα ακίνητα, ήτοι με διάνοια κυρίου, καλή πίστη και νόμιμο τίτλο την εξ αδιαθέτων κληρονομική διαδοχή και με τη συναίνεσή τους συνέχισε η εναγομένη να κάνει χρήση των ανωτέρω καταστημάτων άνευ ανταλλάγματος, του μεν υπό στοιχεία K - 3 καταστήματος ως σαλόνι του ξενοδοχείου της των δε υπό στοιχεία K - 1 και K - 2 ως χώρου αναμονής. Τόσο ο Γ. Μ. όσο και οι ως άνω καθολικοί διάδοχοι του (εξ αδιαθέτου κληρονόμοι του) ουδέποτε καθόλο το ανωτέρω χρονικό διάστημα από το έτος 1973 έως το έτος 1999 και στη συνέχεια από το 1999 μέχρι την 11-12-2000, που μεταβίβασαν οι τελευταίοι λόγω δωρεάς στην ενάγουσα τα παραπάνω καταστήματα απώλεσαν τη διανοία κυρίου νομή επ' αυτών.

Στη συνέχεια από την 11-12-2000 συνέχισε να νέμεται η ενάγουσα με διάνοια κυρίου, καλή πίστη και νόμιμο τίτλο την προαναφερόμενη σύμβαση δωρεάς, η οποία διαδέχθηκε τους δικαιοπαρόχους της (απώτερο και άμεσους) στη νομή των ως άνω ακινήτων, ασκώντας επ' αυτών διακατοχικές πράξεις μέσω της εναγομένης (άρθρο 980 ΑΚ), στην κατοχή της οποίας παρέμειναν τα εν λόγω καταστήματα, με τη συναίνεση της ενάγουσας και με βάση τις παραπάνω συμβατικές σχέσεις στις οποίες υπεισήλθε και αυτή. Και ενώ έτσι είχαν τα πράγματα το Φεβρουάριο του έτους 2002 η εναγομένη εξεδήλωσε τη βούλησή της να νέμεται τα ανωτέρω ακίνητα για δικό της πλέον λογαριασμό, αντιποιούμενη τη νομή της ενάγουσας επ' αυτών, ισχυρίζόμενη ειδικότερα ότι το έτος 1970 ο πατέρας της Σ. Μ. της είχε

μεταβιβάσει απύπως λόγω δωρεάς αυτά, με τη συναίνεση και του αδελφού της Γ. και ότι έκτοτε αυτή τα νεμόταν και τα κατείχε με διάνοια κυρίου για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο της εικοσαετίας και έτσι κατέστη κυρία τούτων με τα προσόντα της έκτακτης χρησικησίας. Και ειδικότερα ότι το μεν υπό στοιχεία K - 3 κατάστημα που βρίσκεται δίπλα στην πόρτα εισόδου του ξενοδοχείου χρησιμοποιείτο από τον πατέρα της μέχρι το θάνατό του (1973) ως μικρό υπνοδωμάτιο και στη συνέχεια από τη μητέρα της μέχρι του θανάτου της τελευταίας το 1981, την ίδια και το σύζυγό της ως χώρος ανάπτυσής τους, όπου εργαζόταν στη "ρεσεψιόν" του ξενοδοχείου και ως τέτοιος χρησιμοποιείται μέχρι και σήμερα για τις ανάγκες του ξενοδοχείου, τα δε καταστήματα υπό στοιχεία K - 1 και K - 2 από το έτος 1970, αλλά και προ αυτού τα χρησιμοποιούσε ως ένα ενιαίο δωμάτιο, στο οποίο τοποθετούσε κρεβάτια, που τα εκμίσθωνε σε τρίτους διερχόμενους τουρίστες και ότι στη συνέχεια μετά το θάνατο του πατέρα της και μέχρι την άσκηση της αγωγής (8/2002) άλλοτε τα εκμίσθωνε σε τρίτους και άλλοτε τα χρησιμοποιούσε προς εξυπηρέτηση των αναγκών της ξενοδοχειακής της μονάδας, η οποία ήδη έχει επεκταθεί και με την κατασκευή τρίτου ορόφου.

Ο ως άνω ισχυρισμός της εκκαλούσας - εναγομένης, αποτελεί ένσταση μεν ιδίας κυριότητας, όσον αφορά τον παράγωγο τρόπο κτήσεως κυριότητας που επικαλείται η εφεσίβλητη - ενάγουσα, σύμφωνα και με όσα αναφέρονται στη μείζονα σκέψη που προηγήθηκε, ενώ αντιθέτως συνιστά αιτιολογημένη άρνηση της αγω-

γής όσον αφορά τον πρωτότυπο τρόπο κτήσης της κυριότητας (τακτική - έκτακτη χρησικησία) που επικαλείται η εφεσίβλητη - ενάγουσα, αφού αναφέρεται σε γεγονότα προγενέστερα και σύγχρονα με αυτά της αγωγής, στο δε χρονικό διάστημα από το έτος 1973 μέχρι και της ασκήσεως της ένδικης αγωγής (8/2002) που περιλαμβάνεται στην τελευταία δεν χωρούν δύο χρησικησίες (έκτακτες).

Ο ισχυρισμός αυτός όμως τον οποίο προβάλλει η ενάγουσα - εναγομένη δεν ανταποκρίνεται στην αλήθεια, διότι, σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν, τα καταστήματα αυτά περιήλθαν το έτος 1973 στον απώτερο δικαιοπάροχο της εφεσίβλητης - ενάγουσας, Γ.Μ., από κληρονομία, βάσει της παραπάνω δημόσιας διαθήκης του πατέρα του, την οποία αποδέχθηκαν για λογαριασμό του οι καθολικοί διάδοχοί του, η δε ως άνω αποδοχή ανατρέχει στον χρόνο επαγωγής της κληρονομίας (θανάτου του διαθέτη) και αυτός έκτοτε και μέχρι του θανάτου του το 1999 τα νεμόταν με διάνοια κυρίου και στη συνέχεια οι εξ αδιαθέτου κληρονόμοι του μέχρι την 11-12-2000 και μετέπειτα η εφεσίβλητη - ενάγουσα στην οποία περιήλθαν με τη μεταβιβαστική πράξη της δωρεάς, και την παράδοση της νομής τούτων. Τούτο επιβεβαιώνεται τόσο από την κατάθεση του μάρτυρα Δ.Μ. (πατέρα της ενάγουσας), που εξετάσθηκε κατά πρόταση της εφεσίβλητης - ενάγουσας ενώπιον του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου, ο οποίος κατέθεσε με σαφήνεια για όλες τις ανωτέρω μεταβιβάσεις καθώς και για τις πράξεις νομής και των επιδίκων ακινήτων που άσκησε η ενάγουσα και οι δικαιοπάροχοί της (απώτερος και άμεσοι), αλλά και από

την ίδια την κατάθεση του μάρτυρα Ν.Π. (υιού της εναγομένης), που εξετάσθηκε ενώπιον του αυτού δικαστηρίου κατά πρόταση της εκκαλούσας - εναγομένης, ο οποίος ειδικότερα κατέθεσε ότι τα καταστήματα αυτά ανήκαν στο θείο του Γ.Μ., ότι ο τελευταίος τα θεωρούσε δικά του και απλώς η εναγομένη τον εκπροσωπούσε στη διαχείρησή τους, ότι στη μητέρα του (εναγομένη) τα παραχώρησε ο θείος του για να τα χρησιμοποιεί προς εξυπηρέτηση των αναγκών του ξενοδοχείου της καθώς και ότι ο Δ.Μ. πράγματι ασχολήθηκε με την επιχείρηση πωλήσεως τουριστικών ειδών (κάτι που αρνείται κατηγορηματικά η εναγομένη), όπως και ότι εργάσθηκε στο εν λόγω ξενοδοχείο μετά το θάνατο του πατέρα του χωρίς ο μάρτυρας αυτός να καταθέσει οτιδήποτε σχετικό με τον ισχυρισμό της εκκαλούσας - εναγομένης περί μεταβιβάσεως σ' αυτήν λόγω απύπου δωρεάς των ακινήτων - καταστημάτων το έτος 1970 εκ μέρους του πατέρα της.

Επίσης τα ανωτέρω περιστατικά επιβεβαιώνονται και από τη φορολογική δήλωση του έτους 1997, το έντυπο Ε2 για εισοδήματα από ακίνητα για τη χρονική περίοδο 1/1 έως 31/12/1998 καθώς και την από 27-3-1998 κατάσταση ακινήτων υποχρέου σε δήλωση Φ.Μ.Α.Π, που υπέβαλε σε ανύποπτο χρόνο ο Γ.Μ. στη ΔΟΥ Κ. - Θ., όπου ρητά δηλώνει τα παραπάνω καταστήματα, όπως και από τις δηλώσεις των εντύπων Ε9 που υπέβαλαν τα τέκνα του και καθολικοί διάδοχοι αυτού για τα έτη 2000 και 2001 στην ίδια Εφορία καθώς και από τη φορολογική δήλωση που υπέβαλε η ενάγουσα ενώπιον της ΔΟΥ - Λ..

Εξάλλου αν ούτως ο πατέρας της εκ-

καλούσας - εναγομένης της είχε μεταβιβάσει ατύπως τις προαναφερόμενες οριζόντιες ιδιοκτησίες, όπως διατείνεται αυτή, είναι βέβαιο ότι δε θα έπραττε τούτο ατύπως, ενόσω μάλιστα γνώριζε το περιεχόμενο της προαναφερθείσας διαθήκης του αλλά θα έπραττε τούτο δια συμβολαιογραφικού εγγράφου και μεταγραφής αυτού, όπως είχε ενεργήσει μέχρι τότε εκφράζοντας ρητά και κατά πανηγυρικό τρόπο τη βούλησή του, εκτός δε τούτου, αν πράγματι είχε μεταμεληθεί για το περιεχόμενο της ως άνω διαθήκης του είχε όλο το χρόνο μέχρι του θανάτου του να την ανακαλέσει.

Περαιτέρω και η ένσταση που προέβαλε η εκκαλούσα - εναγομένη περί παραγραφής της ένδικης αγωγής διεκδικητικής της κυριότητας ακινήτων, ισχυριζόμενη ότι από το έτος 1970 (χρόνο απύου μεταβιβάσεως των επιδίκων ακινήτων σ' αυτήν λόγω δωρεάς από τον πατέρα της) μέχρι και την άσκηση της αγωγής (8/2002) παρήλθε χρονικό διάστημα μεγαλύτερο της εικοσαετίας και συνεπώς το δικαίωμα της ενάγουσας υπέπεσε σε παραγραφή είναι αβάσιμη και απορριπτέα, δεδομένου ότι από τα ίδια ως άνω αποδεικτικά μέσα αποδείχθηκε ότι η εκ μέρους της εκκαλούσας - εναγομένης κατοχή των επιδίκων ακινήτων και ειδικότερα του υπό στοιχεία K - 3 καταστήματος από το έτος 1981 και των υπό στοιχεία K - 1 και K - 2 καταστημάτων από το έτος 1985 έως το έτος 1991 και στη συνέχεια από το έτος 1996 και εντεύθεν, στηρίζονταν στις προαναφερόμενες συμβάσεις χρησιδανείου και μισθώσεως και η προσβολή του δικαιώματος κυριότητας της εφεσίβλητης - ενάγουσας, εκδηλώθηκε από το

Φεβρουάριο του 2002, ότε η εκκαλούσα - εναγομένη αντιποιήθηκε τη νομή της εφεσίβλητης - ενάγουσας, στο όνομα και για λογαριασμό της οποίας κατείχε μέχρι τότε τα ανωτέρω καταστήματα, νεμόμενη πλέον καθ' υπέρβαση του δικαιώματος που της παραχωρήθηκε για δικό της λογαριασμό, δεδομένου ότι από το Φεβρουάριο του έτους 2002 μέχρι και την άσκηση της ένδικης αγωγής (Αύγουστος 2002), που εκδηλώθηκε η αντιποίηση της νομής της εφεσίβλητης - ενάγουσας στα επίδικα δεν παρήλθε χρονικό διάστημα μεγαλύτερο της εικοσαετίας και συνεπώς το δικαίωμα της τελευταίας δεν υπέπεσε σε παραγραφή.

Συνακόλουθα με βάση τα ανωτέρω αποδειχθέντα πραγματικά γεγονότα η εφεσίβλητη - ενάγουσα κατέστη κυρία των παραπάνω ακινήτων τόσο κατά τον ως άνω παράγωγο τρόπο δυνάμει νομοτύπως συσταθείσης δωρεάς εν ζωή, καθ' ότι απέκτησε παρά κυρίου αλλά και πρωτούπως με τακτική χρησικησία νεμόμενη τα ακίνητα αυτά με διάνοια κυρίου και καλή πίστη, με νόμιμο τίτλο την ως άνω μεταβιβαστική σύμβαση δωρεάς για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο της δεκαετίας, άλλως και δί εκτάκτου χρησικησίας νεμόμενη τα ως άνω ακίνητα με τα ίδια προσόντα όπως και οι δικαιοπάροχοί της (απώτερος και άμεσοι) για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο της εικοσαετίας, προσμετρουμένου και του χρόνου νομής χρησικησίας τούτων, στο δικό της χρόνο νομής.

Περαιτέρω προς απόκρουση της ένδικης αγωγής η εκκαλούσα - εναγομένη Ισχυρίσθηκε ότι η άσκηση εκ μέρους της εφεσίβλητης - ενάγουσας της αγωγής διεκδικητικής της κυριότητας των ως άνω

ακινήτων είναι καταχρηστική ως αντιβαίνουσα στις διατάξεις των άρθρων 281 ΑΚ καθ' ότι αυτή νέμεται και κατέχει από το έτος 1970 τα επίδικα ακίνητα με διάνοια κυρίου, χωρίς ποτέ να ενοχληθεί τόσο από την ενάγουσα, όσο και από τους δικαιοπαρόχους της, αλλά αντιθέτως ότι οι τελευταίοι συνήνεσαν στις κατασκευαστικές μεταβολές που επέφερε σ' αυτά, ότι ήδη έχει προχωρήσει στην κατασκευή τρίτου ορόφου και της προαναφερόμενης οικοδομής, επεκτείνοντας την επιχείρηση ξενοδοχείου που ασκεί, η δε αύξηση της ξενοδοχειακής της μονάδας καθιστά αναγκαίο να παραμείνουν τα επίδικα ως χώροι αναμονής για τη νόμιμη λειτουργία του ξενοδοχείου καθώς και ότι προέβη σε σημαντικές δαπάνες βελτίωσης των χώρων αυτών με την επίπλωση και τον ελαιοχρωματισμό τούτων, την τοποθέτηση κλιματιστικών και θερμαντικών σωμάτων και νέων πλακιδίων, ώστε η ανατροπή της διαμορφωθείσης πραγματικής καταστάσεως θα έχει επαχθείς συνέπειες γι' αυτήν.

Και ο ισχυρισμός - ένσταση όμως αυτός της εκκαλούσας - εναγομένης, όπως αποδείχθηκε από τα ως άνω αποδεικτικά μέσα είναι αβάσιμος και απορριπτέος, δεδομένου ότι η εκκαλούσα - εναγομένη ουδέποτε νεμόταν τα επίδικα με διάνοια κυρίου, αλλά αντιθέτως νεμόταν αυτά για λογαριασμό της εφεσίβλητης - ενάγουσας και των δικαιοπαρόχων της και τα κατείχε δυνάμει των προαναφερομένων εννόμων σχέσεων, το ότι δε οι χώροι αυτοί ενδεχομένως είναι απαραίτητοι για τη νόμιμη λειτουργία του παραπάνω ξενοδοχείου της, μετά την ανέγερση και του τρίτου ορόφου δεν μπορεί να θεμελιώσει την εκ του άρθρου 281 ΑΚ ένσταση και την κατά-

λυση του δικαιώματος της κυριότητας της εφεσίβλητης - ενάγουσας, ενόσω αυτή (εναγομένη) έχει τη δυνατότητα πέραν των άλλων να μισθώσει τους χώρους αυτούς, ούτε όμως και οι επικαλούμενες υπ' αυτής δαπάνες δύνανται να στηρίξουν την εκ του άρθρου 281 ΑΚ ένσταση, δεδομένου ότι ο ελαιοχρωματισμός και η τοποθέτηση πλακιδίων, στους ως άνω χώρους συμπεριλαμβάνονται στις συνήθεις δαπάνες συντηρήσεως τούτων και μάλιστα για την εξυπηρέτηση της επιχειρήσεως της Ιδίας, που τα κατείχε κατά χρήση άνευ ανταλλάγματος κατά το μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, η δε επίπλωση, η τοποθέτηση κλιματιστικών και θερμαντικών σωμάτων, αφορά κινητά πράγματα ανεξάρτητα των επιδίκων, τα οποία και μπορούν να αποχωρισθούν από αυτά άνευ βλάβης των, εκτός τούτων εάν αυτή προέβη σε άλλες δαπάνες, εφόσον συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις διατηρεί αυτοτελή αξίωση κατά της κυρίας των ακινήτων, την οποία και μπορεί να ασκήσει.

Κατ' ακολουθία των ανωτέρω το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο που με την εκκαλουμένη απόφασή του, δέχθηκε ως νόμιμη και ουσιαστικά βάσιμη την ένδικη αγωγή και απέρριψε ως αβάσιμες τις ενστάσεις της εκκαλούσας - εναγομένης περί Ιδίας κυριότητας, παραγραφής και καταχρηστικής ασκήσεως δικαιώματος, ορθά κατ' αποτέλεσμα κατέληξε έστω και με διαφορετική εν μέρει αιτιολογία, η οποία αντικαθίσταται (άρθρο 534 ΚΠοΔ) και συμπληρώνεται από την παρούσα και οι περί του αντιθέτου σχετικοί λόγοι της έφεσης είναι αβάσιμοι και απορριπτέοι...

409/2006

Πρόεδρος: Μιχαήλ Θεοχαρίδης
Σισηγητής: Απ. Παπαγεωργίου
Δικηγόροι: Γεώρ. Βασιλικός - Ιωάννα Ζαχαροπούλου, Τάσος Παπαδόπουλος

Σύγκρουση αμαξοστοιχίας με αυτ/το σε ισόπεδη διάβαση.

Συνυπαιτότητα του ΟΣΕ διότι παρέλειψε τη συντήρηση του σιδηροδρομικού δικτύου και δη της βαλβίδας ενεργοποίησης του συστήματος ηχοφωτεινής σήμανσης, που υπήρχε στη διάβαση και δεν λειτουργούσε κατά το ατύχημα, καίτοι, λόγω απότομης στροφής της οδού, η σήμανση αυτή αποτελούσε το κυριότερο μέσον προειδοποίησης των οδηγών περί διέλευσης αμαξοστοιχίας.

Συνυπαιτότητα 40% του θύματος, διότι οδηγούσε με υπερβολική για τις συνθήκες ταχύτητα και δεν ακινητοποίησε το όχημα πριν την αφύλακτη διάβαση, όπου υπήρχε πινακίδα αναγγελίας κινδύνου.

{...} Από τις ένορκες καταθέσεις των μαρτύρων ... αποδείχθηκαν τα εξής πραγματικά γεγονότα: Στις 25-8-1998 ο Α. Α. σε εκτέλεση της ανατεθείσας σ' αυτόν υπηρεσίας από τον εναγόμενο ΟΣΕ, του οποίου ήταν υπάλληλος, ως μηχανοδηγός του, οδηγούσε την επιβατική υπερταχεία αμαξοστοιχία .../25-8-1998 δρομολογίου Β.-Α. με κατεύθυνση από Β. προς Λ. . Την ημεροχρονολογία αυτή και περί ώρα 06.38, και ενώ η αμαξοστοιχία προσέγγιζε το χιλιομετρικό σημείο (ΧΣ) ... (Σταθμός Λ.) της σιδηροδρομικής γραμμής Λ.-Β. και δη στο ύψος του χωριού Σ. Ν. Μ., όπου υφίσταται ισόπεδη διάβαση, η οποία επισημαίνεται με φωτει-

νή σηματοδότηση με διπλό εναλλασσόμενο φως στον αυτό ιστό και στο αυτό ύψος (άρθρο 6 παρ.1 ε' ΚΟΚ) και εκπομπή πηχτικού σήματος από την ειδική προς τούτο συσκευή, ο Γ. Ζ., οδηγώντας το με αριθμό κυκλοφορίας ΒΟΖ ... ΙΧΦ αυτοκίνητο, εκινείτο επί της επαρχιακής οδού Σ.-Β. και με κατεύθυνση από τα αριστερά προς τα δεξιά σε σχέση με την πορεία της αμαξοστοιχίας. Η εν λόγω επαρχιακή οδός τέμνει κάθετα την ευρισκόμενη στο ως άνω χιλιομετρικό σημείο σιδηροδρομική γραμμή Λ.-Β., όπου υπάρχει η ως άνω αφύλακτη διάβαση. Η οδός στο σημείο της διασταύρωσης, σε σχέση με την κατεύθυνση του οδηγού του φορτηγού, παρουσιάζει απότομη στροφή προς τα δεξιά, γεγονός που εμποδίζει την ορατότητα του οδηγού προς την πλευρά από όπου ερχόταν η αμαξοστοιχία (δεξιά), ενώ αντιθέτως η ορατότητα δεν εμποδίζεται για τον οδηγό της αμαξοστοιχίας. Συνεπώς, λόγω διαμορφώσεως στο σημείο εκείνο της Ε.Ο. και της σιδηροδρομικής γραμμής, ο οδηγός του φορτηγού, όπως και όλοι οι οδηγοί που είχαν την αυτή με αυτόν κατεύθυνση, το κυριότερο, αν όχι το μοναδικό μέσον πληροφόρησης περί της προσεγγίσεως αμαξοστοιχίας που διέθεταν ήταν το κατά τα άνω σύστημα ηχοφωτεινής επισήμανσης της διάβασης. Όταν ο Γ. Ζ., έτσι κινούμενος, έφθασε στο ύψος της διάβασεως και δη προ της υπάρχουσας ενδιεκτικής πινακίδας Κ-37 (αναγγελία κινδύνου λόγω άμεσης γειτονίας ισόπεδης σιδηροδρομικής διαβάσεως), το σύστημα δεν εξέπεμπε φωτεινά και ηχητικά σήματα, ένδειξη ότι δεν πλησίαζε αμαξοστοιχία, αφού έλεγχε, χωρίς να σταματήσει, τη σιδηροδρομική γραμμή και δεν αντιλή-

φθηκε την προσέγγιση τραίνου, συνέχισε την πορεία του προσπαθώντας να διασχίσει τη διάβαση με ταχύτητα 63 χιλιομέτρων την ώρα, ακολουθούμενος από τον οδηγό Ν. Ν., ο οποίος ευρισκόταν όπισθεν του και σε κοντινή απόσταση με το δικό του φορτηγό. Όταν ο άνω οδηγός Γ. Ζ. εισήλθε στη διάβαση και αντιλήφθηκε την ερχόμενη και προσεγγίζουσα τη διάβαση κατά τα άνω αμαξοστοιχία, της οποίας ο οδηγός είχε αρχίσει να κάνει ήδη χρήση ηχητικών οργάνων (κορναρίσματα) και να μειώνει την ταχύτητα σε 50 χιλιόμετρα (με ανώτατο επιτρεπόμενο τα 80 χιλιόμετρα την ώρα), πήδησε από το όχημά του για να γλιτώσει από την αναπόφευκτη σύγκρουση. Το φορτηγό ακυβέρνητο συνέχισε την πορεία του και επέπεσε στην πόρτα της σκευοφόρου σε απόσταση 12 μέτρων από τη μετώπη του αριστερού μέρους της αμαξοστοιχίας κατά τη φορά της κίνησής της. Το φορτηγό λόγω της σύγκρουσης, άλλαξε πορεία, με αποτέλεσμα το εμπρόσθιο μέρος και οι εμπρόσθιοι τροχοί του να πλήξουν τον Γ.Ζ. και να τον τραυματίσουν θανάσιμα ρίχνοντάς τον στο έδαφος της καταργηθείσας γραμμής Β.-Κ..

Με βάση τα πραγματικά αυτά περιστατικά το ανωτέρω ατύχημα οφείλεται στη συνυπαιτιότητα (αμέλεια) τόσο του εναγομένου ΟΣΕ, όσο και του θανόντος οδηγού, και σε ποσοστό 60% του πρώτου και 40% του δεύτερου. Ειδικότερα η αμέλεια του εναγομένου ΟΣΕ συνίσταται στην παράλειψη της συντήρησης του σιδηροδρομικού δικτύου του, ο οποίος όφειλε και ήταν υποχρεωμένος και μπορούσε να καταβάλει ενόψει των τεχνικών υπηρεσιών που διαθέτει και ειδικότερα παρέλειψε να

συντηρήσει την βαλβίδα ενεργοποιήσεως του συστήματος ηχοφωτεινής σημάνσεως, που υπήρχε στην ως άνω διάβαση. Η μη λειτουργία του συστήματος ενεργοποίησης της ηχοσήμανσης της διαβάσεως τη στιγμή εισόδου στη διάβαση του θανόντος οδηγού, βεβαιώνεται από το μάρτυρα Ν. Ν., ο οποίος όπως προεκτέθηκε, έπονταν του θανόντος οδηγού. Αυτός κατέθεσε ότι, πριν εισέλθει ο θανών και αυτός στη διάβαση, είδε ότι δεν υπήρχαν ενδείξεις του συστήματος (ηχητικά σήματα, εναλλασσόμενο φως) περί του ότι πλησιάζει η αμαξοστοιχία. Επίσης περί αυτού κατέθεσαν και Α. Δ. και Β. Ν. . Ο πρώτος κατέθεσε αυτολεξεί τα εξής: “ ..Την Παρασκευή 21.8.1998 δεν λειτουργούσαν τα φωτεινά σήματα.... πήραμε τηλέφωνο τον ΟΣΕ για τη βλάβη και η απάντηση ήταν θα το κοιτάξουμε... Έκτοτε και μέχρι τις 7 μ.μ. στις 25.8.1998, όπου πέρασα ξανά δεν λειτουργούσαν οι σηματοδότες”. Ο δεύτερος κατέθεσε αυτολεξεί τα εξής: “ ...Στις 25.8.1998 το πρωί, που πέρασα από τη διάβαση δεν λειτουργούσαν οι σηματοδότες...πήρα τηλέφωνο τον ΟΣΕ....την ίδια ημέρα το απόγευμα που έφυγα από τη δουλειά και πάλι δεν λειτουργούσαν”.

Για το ατύχημα εκδόθηκε και η 1435/2002 απόφαση του Εφετείου Λάρισας, η οποία δέχθηκε ότι ο μηχανοδηγός της αμαξοστοιχίας Α. Α. δεν έχει καμία ευθύνη και κηρύχθηκε αθώος της ανθρωποκτονίας από αμέλεια του Ζ. για την οποία κατηγορείτο. Συνεπώς ο ισχυρισμός του εναγομένου ΟΣΕ περί αποκλειστικής ευθύνης του θανόντος, για το λόγο ότι ήταν σε λειτουργία τα φωτεινά συστήματα, είναι ουσιαστικά αβάσιμος και πρέπει να

απορριφθεί, δεδομένου ότι, όπως προαναφέρθηκε η μη λειτουργία του ανωτέρω συστήματος, σε συνδυασμό με την παραδοχή, ότι το σύστημα αυτό συνιστούσε το κυριότερο μέσον προειδοποίησης των διερχομένων οδηγών περί διέλευσης επικείμενης αμαξοστοιχίας, προκάλεσαν την ανωτέρω σύγκρουση και τον θανάσιμο τραυματισμό του οδηγού.

Συνυπαίτιος όμως για το θανάσιμο τραυματισμό του κατά ποσοστό 40% είναι και ο ίδιος ο θανών. Η αμέλειά του συνίσταται στο ότι 1) δεν ακινητοποίησε το όχημά του όταν πλησίασε την αφύλακτη διάβαση, προς της οποίας υπήρχε πινακίδα K-37 (αναγγελία κινδύνου), 2) δεν οδηγούσε το όχημά του με σύνεση και διαρκώς τεταμένη την προσοχή του στην οδήγηση, ασκώντας επ' αυτού τον απαραίτητο έλεγχο και εποπτεία ώστε να μπορεί να εκτελεί κάθε στιγμή τους αναγκαίους χειρισμούς σε εμπόδιο που θα παρουσιαζόταν και μπορούσε να προβλεφθεί, 3) δεν είχε ρυθμίσει την ταχύτητά του έτσι όπως επέβαλαν οι επικρατούσες συνθήκες κυκλοφορίας - πλησίασμα σε αφύλακτη ισόπεδη σιδηροδρομική διάβαση, αναγγελία κινδύνου με πινακίδα K-37, αλλά αντίθετα οδηγούσε με την υπερβολική για τις επικρατούσες συνθήκες κυκλοφορίας ταχύτητα των 63 χλμ την ώρα, με αποτέλεσμα όταν αντιλήφθηκε την αμαξοστοιχία και τη βέβαιη πρόσκρουση σε αυτήν του φορτηγού του, να εγκαταλείψει το όχημα, το οποίο συνεχίζοντας την πορεία του επέπεσε στην αμαξοστοιχία και με το εμπρόσθιο μέρος του να πλήξει αυτόν και να τον τραυματίσει θανάσιμα. Συνεπώς ο ισχυρισμός-ένσταση του εναγμένου περί συνυπαίτιότητας του θανόντος οδηγού

στο ατύχημα, που νομίμως προέβαλε στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτός ως βάσιμος στην ουσία του κατά το ανωτέρω ποσοστό. Επομένως το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο, που με την εκκαλούμενη απόφασή του, έκρινε συνυπαίτιους τον εναγόμενο ΟΣΕ και τον θανόντα οδηγό με τα παραπάνω ποσοστά συνυπαίτιότητας, δεν έσφαλε και σωστά εκτίμησε τις αποδείξεις. Γι' αυτό οι πρώτοι και δεύτεροι λόγοι της πρώτης έφεσης (των εναγουσών) περί αποκλειστικής υπαιτιότητας του εναγομένου, και ο μοναδικός λόγος της δεύτερης έφεσης (του εναγμένου ΟΣΕ) περί αποκλειστικής υπαιτιότητας του θανόντος, είναι αβάσιμοι στην ουσία τους και πρέπει να απορριφθούν{...}.

422/2006

Πρόεδρος: Ζήσης Βασιλόπουλος

Εισηγητής: Αθαν. Τύμπας

Δικηγόροι: Δημοσθένης Γουύλας, Τάσος Παπαβασιλείου-Ιουλία Μίτη, Βασ. Αρχοντής, Διαμαντής Παπανικολάου, Ιωαν. Τρικκαλίδης

Αυτοσχέδιοι αγώνες ταχύτητας (κόντρες) ανήλικων μοτοσικλετιστών.

Συγκλίνουσα υπαιτιότητα, διότι ο μεν ένας, διαγωνιζόμενος με τρίτο φίλο του, παραβίασε την προτεραιότητα σε διασταύρωση με σήμα STOP, ο δε άλλος, στερούμενος άδειας, από αμέλεια δε διέκοψε, πριν τη διασταύρωση, την ταχύτητα, ούτε επιχείρησε αποφευκτικό ελιγμό. Ευθύνη εις ολόκληρον συνυπαίτιων οδηγών, δίχως ανάγκη προσδιορισμού του βαθμού πταίσματός τους, που είναι θέμα αναγωγής μεταξύ τους.

Συνυπαιτιότητα Θανόντος στην επέλευση του θανάτου, διότι δεν έφερε προστατευτικό κράνος και εμπιστεύθηκε την μεταφορά του (αυτοδιακινδύνευση), καίτοι γνώριζε, λόγω της φιλικής σχέσης, ότι ο οδηγός της μοτοσικλέτας ήταν ανήλικος και δεν είχε άδεια οδηγού.

Ευθύνη γονέων για μη προσήκουσα άσκηση εποπτείας στο ανήλικο τέκνο.

Μη μεταβίβαση κυριότητας μοτοσικλέτας, εφόσον παραχωρήθηκε μόνον η δοκιμαστική χρήση της μέχρι τη διενέργεια των διαδικασιών μεταβίβασης, έστω κι αν καταβλήθηκε τίμημα. Ιδιοκτήτης παραμένει ο τυπικά κύριος της μηχανής και κάτοχος ο καταβαλών το τίμημα και παραλαβών αυτήν.

Ανάθεση υπό του τελευταίου της φύλαξης της μηχανής σε τρίτο φιλικό πρόσωπο, χωρίς να του δοθεί και εντολή να την οδηγήσει, ο οποίος όμως τη χρησιμοποίησε αυτοβούλως σε αυτοσχέδιο αγώνα (κόντρα), χωρίς γνώση του αναθέσαντος τη φύλαξη.

Ένσταση περιορισμού της υποχρέωσης προς αποζημίωση μέχρι την αξία της μοτοσικλέτας από τον κύριο, εφόσον δεν είναι και κάτοχος.

{...} Από τις ένορκες καταθέσεις των μαρτύρων ... αποδείχθηκαν τα εξής πραγματικά περιστατικά: Την 2-9-2000 και ώρα 19.15 περίπου ο ανήλικος γιός των πρώτου και δευτέρης των εναγόμενων, ηλικίας 14 ετών οδηγώντας την με αριθμό B00 ... δίκυκλη μοτοσικλέτα, έβαινε επί της οδού Α., που είναι κάθετη στην οδό Γ. Λ., με κατεύθυνση προς βορρά. Τον ίδιο χρόνο ο έκτος εναγόμενος, οδηγώντας την με αριθμό NEB ... δίκυκλη μοτοσικλέ-

τα, ιδιοκτησίας του έβδομου εναγόμενου στην οποία επέβαινε ο θανὼν Δ.. Κ., γιός των δύο πρώτων, αδελφός του τρίτου και εγγονός των τριών τελευταίων εναγόντων, έβαινε επί της οδού Γ. με κατεύθυνση προς κέντρο πόλεως και στο ρεύμα πορείας του (δεξιά). Όταν οι δύο ως άνω μοτοσικλέτες έφθασαν στην συμβολή των άνω οδών τα δύο οχήματα συγκρούσθηκαν. Αποτέλεσμα αυτής της σύγκρουσης ήταν αφενός να υποστούν οι μοτοσικλέτες υλικές ζημιές και να τραυματισθεί θανάσιμα ο επιβιώνων Δ. Κ., υποστάς κρανιοεγκεφαλική κάκωση, εκ της οποίας επήλθε ο θάνατός του την ώρα 6.00 της 3-9-2000. Οι ως άνω δύο οδοί είναι διπλής κατεύθυνσης, δεν περιορίζετο η ορατότητα, η άσφαλτος ήταν ξηρή και σε καλή κατάσταση, υπήρχε φως ημέρας λόγω της χρονικής περιόδου και η οδός Α. έχει πλάτος 6,80 μ. (βλ. έκθεση αυτοψίας). Για την επισυμβάσα ως άνω σύγκρουση των οχημάτων υπάρχει συγκλίνουσα υπαιτιότητα (αμέλεια) και των δύο οδηγών κατά ποσοστό 70% για τον ανήλικο οδηγό Ι. Κ. και κατά ποσοστό 30% για τον έτερο οδηγό Κ. Π..

Ειδικότερα ο ανήλικος οδηγός, γιατί, ενώ έφθασε στην ως άνω διασταύρωση και επί της οδού Α., όπου εκινείτο, παραβίασε το υπάρχον σήμα STOP χωρίς να ανακόψει την μεθής έβαινε ταχύτητα και να παραχωρήσει προτεραιότητα στα κινούμενα στην οδό Γ. οχήματα με αποτέλεσμα, από έλλειψη της απαιτούμενης προσοχής και επιμέλειας λόγω του νεαρού της ηλικίας του, όπως θα έπραττε παρόμοιος συνετός οδηγός, να επιπέσει στην μοτοσικλέτα του έτερου οδηγού και δη στην αριστερή πλευρά αυτής (άρθρα

12§1, 19§1,2 , 26§1,4, 4§3 Ρ-2 94 ΚΟΚ). Με την πρόσκρουση αυτή η δεύτερη μοτοσικλέτα εξετράπη της πορείας της κατά 9,6 μέτρα διαγωνίως δεξιά σε σχέση με την πορεία της και προσέκρουσε σε τοίχο εισόδου καταστήματος του Β. Σ., με συνέπεια όπως ειπώθηκε να αποβιώσει ο συνεπιβαίνων. Πρέπει δε να σημειωθεί πως ο άνω ανήλικος προηγουμένως διαγωνίζοταν με τρίτο φίλο του, σε αυτοσχέδιο αγώνα ταχύτητος (κόντρα) επί της οδού Α. και έτσι εισήλθε στην άνω διασταύρωση, χωρίς να ανακόψει ταχύτητα.

Ο δεύτερος εναγόμενος οδηγός (Κ.Π.), γιατί από έλλειψη της προσοχής που όφειλε και μπορούσε να καταβάλλει, όπως κάθε συνετός οδηγός και λόγω της έλλειψης αδείας και της ηλικίας του (17 ετών), δεν διέκοψε, ενόψει της διασταύρωσης, την μεθής έβαινε ταχύτητα, ώστε να μπορεί να αντιληφθεί την κίνηση του ανήλικου οδηγού, ο οποίος ήδη είχε εισέλθει σ' αυτήν, ούτε επιχείρησε αποφευκτικό ελιγμό προς το ελεύθερο μέρος της οδού Α., για να αποφύγει τη σύγκρουση (άρθρα 12§1, 19§1,2, 94 ΚΟΚ).

Ενόψει των ανωτέρω το συντρέχον τυχόν πταίσμα του οδηγού του ζημιογόνου οχήματος δεν μπορεί να καταλογισθεί στον επιβάτη του (θανόντα), αν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 300§2 ΑΚ και συνεπώς ο δικαιούχος χρηματικής ικανοποίησης, δικαιούται να επιτιδιώξει αυτή από οποιοδήποτε εναγόμενο, που ευθύνεται εις ολόκληρο και δεν υφίσταται θέμα προσδιορισμού του βαθμού συμμετοχής στο ατύχημα, αλλά είναι θέμα αναγωγής μεταξύ των εις ολόκληρο ευθυνομένων (Ολ. ΑΠ 13/2002 Δνη 43, 694, ΕΑ 9284/98 Δνη 41,142).

Περαιτέρω αποδείχθηκε ότι ο θανών δεν έφερε προστατευτικό κράνος, με το οποίο θα μετριαζόταν η βιαιότητα της πρόσκρουσης, αφού η αιτία θανάτου του ήταν κυρίως τα τραύματα της κεφαλής (βλ. ιατροδικαστική έκθεση). Συνεπώς ευθύνεται και ο ίδιος για τον τραυματισμό του, ο οποίος πιθανόν να αποφεύγετο η να περιοριζόταν η έκταση των τραυμάτων του κατά ποσοστό 20%. Βαρύνεται επίσης ο παθών, λόγω συντρέχοντος πταίσματος με ποσοστό 20%, γιατί αυτός εμπιστεύθηκε την μεταφορά του από τον οδηγό της μοτοσικλέτας, αφού γνώριζε λόγω της φιλικής του σχέσης ότι ήταν ανήλικος και ότι δεν είχε άδεια ικανότητας οδηγού, ούτε δε μπορούσε να εφοδιασθεί με σχετική άδεια λόγω ηλικίας και ως εκ τούτου δεν ήταν αρκούντως ικανός για την οδήγηση της. Τα δύο αυτά γεγονότα της αυτοδιακινδύνευσης του θανόντος που συγκροτούνται από τα αναφερόμενα περιστατικά, τελούν οπωσδήποτε σε αιτιώδη συνάφεια με το άνω ατύχημα. Συνεπώς ο ισχυρισμός των εναγόμενων για το ότι συντρέχει και συνυπαίτιότητα του θανόντα, κατ' άρθρο 300 ΑΚ που παραδεκτά πρόβαλαν αυτοί, πρέπει να γίνει δεκτός εν μέρει ως βάσιμος στην ουσία του.

Επίσης αποδείχθηκε ότι ο ανήλικος οδηγός Ι. Κ., ήταν 14 ετών στο χρόνο του ατυχήματος και ως εκ τούτου τελούσε υπό την εποπτεία των γονέων του. Ο ισχυρισμός των τελευταίων ότι δεν γνώριζαν ότι ο άνω γιός τους οδηγούσε μηχανές και ότι ασκούσαν την προσήκουσα εποπτεία σ' αυτόν, δεν αποδείχθηκε βάσιμος στην ουσία του και πρέπει να απορριφθεί. Και τούτο, γιατί η οδήγηση από τον ανήλικο της μοτοσικλέτας ήταν συχνή και γινό-

ταν τουλάχιστον τα δύο τελευταία χρόνια (βλ. απολογητικό του υπόμνημα). Το γεγονός αυτό ενισχύεται από το ότι ο ίδιος - ανήλικος παρέλαβε την άνω μοτοσικλέτα από τον Χ. Π. και την φύλαγε στο σπίτι των γονιών του. Παρά όμως το ότι ο γονείς του ανήλικου γνώριζαν την δραστηριότητα του γιού τους και προφανώς το "πάθος" για οδήγηση μοτοσικλετών, εντούτοις δεν έλαβαν κανένα απαραίτητο "σωφρονιστικό" μέσο για να πάύσει να οδηγεί μηχανές, ούτε τον καθοδήγησαν προς τούτο για τους κινδύνους που υφίστανται από την οδήγηση αυτών και μάλιστα χωρίς την κατάλληλη ηλικία και την κατοχή σχετικής αδείας. Συνακόλουθα, αφού δεν αποδείχθηκε ότι αυτοί άσκησαν την προσήκουσα εποπτεία στο γιό τους και ούτε ότι η ζημία που επήλθε δεν θα μπορούσε να αποτραπεί, αφού όπως ήδη ειπώθηκε ανέχθηκαν την ως άνω συμπεριφορά του ανήλικου γιού τους επί αρκετό χρονικό διάστημα, χωρίς να λάβουν τα προσήκοντα μέτρα, ευθύνονται σε αποζημίωση των εναγόντων, από την υπαίτια συμπεριφορά του ανήλικου γιού τους.

Αντίθετα δεν αποδείχθηκε ότι υφίστανται κάποια υπαιτιότητα του τρίτου και της τέταρτης των εναγόμενων, ως γονέων του κατόχου της ΒΟΟ ... μοτοσικλέτας. Ειδικότερα αποδείχθηκε ότι στις 1-9-2000 ο γιός του τρίτου και της τέταρτης Χ. Π., πήγε με τον Ι. Κ. να αγοράσει την άνω μοτοσικλέτα στο Β.. Γί αυτό το λόγο έδωσε αρχικά 400.000 δραχμές στην σύζυγο του πέμπτου Α. Α., ιδιοκτήτη της και παρέλαβε την μοτοσικλέτα, με οδηγό τον άνω ανήλικο (Ι.) γιατί ο ίδιος δεν γνώριζε οδήγηση. Η ως άνω όμως καταβολή δεν επέφερε και τη μεταβίβαση της κυριότητας της μη-

χανής, γιατί παραχωρήθηκε μόνον η δοκιμαστική χρήση αυτής μέχρι να γίνουν οι διαδικασίες μεταβίβασης την επομένη ημέρα Δευτέρα 4-9-00. Συνεπώς ιδιοκτήτης παρέμεινε ο άνω Α. και κάτοχος αυτής ο ανήλικος Π.. Την φύλαξη δε αυτής της μηχανής ανέλαβε ο άνω Ι. Κ. που την πήγε στο σπίτι του για να μη το μάθουν οι γονείς του Π., χωρίς όμως να του δοθεί και εντολή να την οδηγήσει κατά την διάρκεια της φύλαξης, όπως βεβαιώνει και ο ίδιος (Ι. Κ.) στο απολογητικό του υπόμνημα. Τελικά ο άνω Π. μετάνοιωσε για την εκλογή του αυτή και ειδοποίησε αφενός τον ιδιοκτήτη ότι θα επιστρέψει τη μηχανή του, το δε φίλο του Ι. να του επιστρέψει τη μηχανή. Αντί όμως ο άνω Ι. Κ. να προβεί στην επιστροφή, χρησιμοποίησε αυτοβούλως για να κάνει δοκιμή (κόντρα) την μοτοσικλέτα και προκάλεσε το ατύχημα, χωρίς την γνώση των δύο προηγουμένων, όπως και ο ίδιος βεβαίωσε στο ίδιο υπόμνημα και έτσι κατέστη κάτοχος της. Συνεπώς η αγωγή των εναγόντων, ως προς τους δύο αναφερόμενους εναγόμενους (τρίτο - τέταρτη) πρέπει να απορριφθεί κατ' ουσία αβάσιμη, όπως ορθώς αποφάνθηκε και το Πρωτοβάθμιο Δικαστήριο και συνακόλουθα η έφεση ως προς αυτούς πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη στην ουσία της.

Η ένσταση περιορισμού της υποχρεώσεως, που παραδεκτά πρόβαλε ο πέμπτος εναγόμενος (Α.), προς αποζημίωση των εναγόντων (άρθρο 4 Ν. ΓΠΝ) μέχρι της αξίας της μοτοσικλέτας, αφού αυτός κατά τον χρόνο του ατυχήματος δεν ήταν κάτοχος, πρέπει να γίνει δεκτή ως βάσιμη στην ουσία της. Επομένως ο περιορισμός αυτός θα ανέλθει στο ποσό των 1.173,88 Ευρώ, που είναι η αξία της μοτοσικλέτας

στον επίδικο χρόνο. Αντίθετα η παρόμοια ένσταση του εναγόμενου Α.Π., πατέρα του οδηγού της NEB ...μοτοσυκλέτας, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη στην ουσία της, γιατί αποδείχθηκε ότι αυτός ήταν όχι μόνο ιδιοκτήτης, αλλά και κάτοχος αυτής και επέτρεψε απλώς να την οδηγήσει ο άνω γιός του{...}.

439/2006

Πρόεδρος: Ζήσης Βασιλόπουλος
Εισηγήτρια: Βαρσαβέ Χατζοπούλου-Βαλτούδη
Δικηγόροι: Ευαγγελία Λιακούλη-Τσιάτα,
 Μιχ. Παπαγεωργίου

Η χρηματική παροχή, εν αμφιβολίᾳ, καταβάλλεται στον τόπο κατοικίας του δανειστή.

Ο ανήλικος έχει ως κατοικία την κατοικία των γονέων του ή του ασκούντος τη γονική μέριμνα γονέα, ενώ αν την ασκούν και οι δύο γονείς χωρίς να έχουν την ίδια κατοικία, ο ανήλικος έχει κατοικία αυτήν του γονέα, με τον οποίο συνήθως διαμένει.

Επί αγωγής διατροφής ανηλίκου, κατά τόπον αρμοδιότητα του Δικαστηρίου της κατοικίας του ανηλίκου, εφόσον δε συνάγεται κάτι άλλο από τις κατ' ιδίαν περιστάσεις.

{...} Κατά το άρθρο 33 Κ.Πολ.Δ., διαφορές που αφορούν, μεταξύ άλλων, τα εκ της δικαιοπραξίας στη ζωή δικαιώματα, μπορούν να εισαχθούν και στο δικαστήριο εκπληρώσεως της παροχής. Προσδιοριστικό στοιχείο της, από το λόγο αυτό, καθορίζομενης αρμοδιότητας, σε σχέση με την εκπλήρωση χρηματικής παροχής, αποτελεί

και η διάταξη του άρθρου 321 ΑΚ, κατά την οποία επί χρηματικής παροχής οφείλει ο οφειλέτης, εν αμφιβολίᾳ, να καταβάλει αυτή στον τόπο της κατοικίας του δανειστή του κατά το χρόνο της καταβολής. Η διάταξη αυτή, αν και περιέχεται στο πλαίσιο του ουσιαστικού δικαίου, είναι διφυούς χαρακτήρα. Δηλαδή έχει και δικονομικό αποτέλεσμα για την παρεχόμενη δυνατότητα στο δανειστή να ενάγει ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου της κατοικίας τούτον ολιγορήσαντα στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων του, οφειλέτη του. Έτσι, θεσπίζεται με την εν λόγω διάταξη, σε συνδυασμό και με αυτή του άρθρου 33 Κ.Πολ.Δ. συντρέχουσα δωσιδικία, προκειμένου για τη ρύθμιση διαφοράς που πηγάζει από τη μη εκπλήρωση χρηματικής οφειλής. Εξάλλου, κατά το άρθρο 56 ΑΚ, όπως ισχύει μετά το ν. 1329/1983, ο ανήλικος που τελεί υπό γονική μέριμνα έχει ως κατοικία, την κατοικία των γονέων του ή του γονέα ο οποίος ασκεί μόνος του τη γονική μέριμνα. Αν τη γονική μέριμνα ασκούν και οι δύο γονείς χωρίς να έχουν την ίδια κατοικία, ο ανήλικος έχει κατοικία αυτή του γονέα, με τον οποίο συνήθως διαμένει. Έτσι, σε περίπτωση που το ανήλικο τέκνο των διαζευγμένων ή σε διάσταση ευρισκομένων γονέων διαμένει με τον γονέα που ασκεί προσωρινά ή οριστικά την επιμέλεια του προσώπου του, αν αυτός έχει διαφορετική κατοικία από τον άλλον με τον οποίο δεν διαμένει συνήθως το τέκνο, εκείνος από τους γονείς με τον οποίο διαμένει συνήθως το ανήλικο τέκνο, μπορεί να ενάγει τον άλλο γονέα για την οφειλομένη από εκείνον σ' αυτό χρηματική διατροφή ενώπιον του Δικαστηρίου του τόπου της κατοικίας του τελευταίου (ανήλικου), όπου ο οφειλέτης της διατρο-

φής του αυτής γονέας του, οφείλει να καταβάλει την εν λόγω παροχή, εφόσον δε συνάγεται κάτι αλλό από τις κατ' ιδίαν περιστάσεις, σύμφωνα με τις συνδυασμένες ίδιες ως άνω διατάξεις των άρθρων 321 ΑΚ, 33 Κ.Πολ.Δ και του άρθρου 56 του πρώτου από τους Κώδικες αυτούς (βλ. ΕφΔυτΜακ 186/2002, ΝοΒ 52,254, ΕφΑθ1985/2001 ΕλλΔην 42,1360 ΕφΠατρών 771/2000 Αρχ.Νομ. 2001, 147, Εφθεσ. 747/1999, Αρμ. 1999, 816, ΕφΑθ 2442/1998 ΕλλΔην 39,891, ΕφΠειρ.725/1996 ΕλλΔην 39,143 και Εφθεσ 2260/1993).

Στην προκειμένη περίπτωση, ο εκκαλών - εναγόμενος προέβαλε ενώπιον του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου την ένσταση της κατά τόπο αναρμοδιότητάς του, επειδή είναι μόνιμος κάτοικος της Κ. Ε. . Η ένσταση αυτή απορρίφθηκε, επειδή η κατοικία του ως άνω ανηλίκου είναι η Λ., όπου μετά τη διακοπή της έγγαμης συμβίωσης των γονέων του διαμένει με την ενάγουσα μητέρα του, στην οποία έχει ανατεθεί προσωρινά και η επιμέλεια του και τόπος καταβολής της διατροφής του (εκπληρώσεως της παροχής) είναι η παραπάνω κατοικία του. Επομένως, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, κρίνοντας ότι αρμόδιο κατά τόπο να δικάσει την προκειμένη περίπτωση είναι το Πρωτοδικείο Λάρισας, όπου κατοικεί η μητέρα της ανήλικης Σ., δεν έσφαλε και πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος ο σχετικός πρώτος λόγος της έφεσης του εκκαλούντος {...}.

441/2006

Πρόεδρος: Ζήσης Βασιλόπουλος

Εισηγήτρια: Βαρσαβέ Χατζοπούλου-Βαλτούδη

Δικηγόροι: Χαρ. Τσιρογιάννης, Κων. Τσιάρας

Δεδικασμένο παράγεται και όταν το αντικείμενο της δίκης είναι διαφορετικό από εκείνο της προηγούμενης, έχει όμως αναγκαία προϋπόθεση την ύπαρξη του κριθέντος στη δίκη εκείνη δικαιώματος, εφόσον το δικάσαν δικαστήριο είχε καθ' ύλην αρμοδιότητα να αποφασίσει για το παρεμπίπτον ζήτημα.

Καλύπτονται από το δεδικασμένο όλες οι προταθείσες ενστάσεις, ασχέτως νομικής θεμελίωσης. Από τις μη προταθείσες ενστάσεις καλύπτονται οι ενστάσεις εκ του δικονομικού δικαίου, οι καταχρηστικές και γνήσιες αυτοτελείς ή αυθύπαρκτες ενστάσεις, δηλ. εκείνες που, όπως και οι καταχρηστικές, στηρίζονται επί απλού πραγματικού γεγονότος, αλλά περαιτέρω στηρίζουν διαπλαστικό δικαίωμα, ώστε να αποτελούν παράλληλα και ενστάσεις υπό ουσιαστική έννοια. Καλύπτονται, επίσης, οι κατά του προδικαστικού ζητήματος ενστάσεις.

Οι μη προταθείσες ενστάσεις καλύπτονται από το δεδικασμένο, εάν ήταν δυνατό να προταθούν κατά τη διάρκεια προηγούμενης δίκης, εφόσον δηλ. υπήρχαν τα αναγκαία για τη θεμελίωσή τους γεγονότα, έστω και αν ο διάδικος τα αγνοούσε υπαίτια ή ανυπαίτια.

Οι ενστάσεις εικονικότητας, απόσβεσης δια καταβολής και καταχρηστικής άσκησης δικαιώματος ανήκουν στις καταχρηστικές ενστάσεις. Ειδικότερα, η ένσταση του 281 ΑΚ μπορεί, παρά την, με το άρθρο 330 ΚΠολΔ, ρύθμιση, επιτρεπτώς να προταθεί όταν τα πραγματικά περιστατικά που τη συγκροτούν είναι μεταγενέ-

στερα της τελευταίας συζήτησης, μετά την οποία εκδόθηκε η τελεσίδικη απόφαση.

Ο ενάγων και τώρα εφεσίβλητος, με την με αριθμ. έκθ. κατάθ. 712/4-8-2003 αγωγή του στο Μονομελές Πρωτοδικείο Τρικάλων, επικαλούμενος υπαναχώρησή του από την αναφερόμενη σ' αυτή (αγωγή) προσύμβαση πώλησης των περιγραφόμενων δύο αυτοτελών οριζοντίων ιδιοκτησιών, λόγω υπερημερίας του εναγομένου και τώρα εκκαλούντος, περί την καταβολή μέρους του τμήματος, ζήτησε να υποχρεωθεί ο εναγόμενος, κατά τις περί αδικαιολογήτου πλουτισμού διατάξεις λόγω λήξεως της νόμιμης αιτίας, να του αποδώσει τη χρήση των άνω ιδιοκτησιών του.

Επί της αγωγής αυτής εκδόθηκε η εκκαλουμένη απόφαση, με την οποία έγινε αυτή (αγωγή) δεκτή ως ουσιαστικά βάσιμη και υποχρεώθηκε ο εναγόμενος, σε απόδοση στον ενάγοντα της χρήσης των επιδίκων ιδιοκτησιών. Κατά της εκκαλουμένης απόφασης παραπονείται ο εκκαλών με την έφεσή του και ζητεί, για τους διαλαμβανόμενους σ' αυτή (έφεση) λόγους, την εξαφάνιση της εκκαλουμένης απόφασης και την απόρριψη της αγωγής.

Τα άρθρα 321, 322 παρ.1, 324 και 331 Κ.Πολ.Δ. ορίζουν ότι “όσες οριστικές αποφάσεις των πολιτικών δικαστηρίων δεν μπορούν να προσβληθούν με ανακοπή ερημοδικίας και έφεση, είναι τελεσίδικες και αποτελούν δεδικασμένο” (321), “το δεδικασμένο εκτείνεται στο ουσιαστικό ζήτημα που κρίθηκε, αν η απόφαση έκρινε οριστικά για μια έννομη σχέση που έχει προβληθεί με αγωγή, ανταγωγή, κύρια

παρέμβαση ή ένσταση συμψηφισμού. Το δεδικασμένο εκτείνεται, επίσης, και στο δικονομικό ζήτημα που κρίθηκε οριστικά” (322 παρ. 1), “δεδικασμένο υπάρχει μεταξύ των ίδιων προσώπων με την ίδια ιδιότητα μόνο για το δικαίωμα που κρίθηκε και εφόσον πρόκειται για το ίδιο αντικείμενο και την ίδια ιστορική και νομική αιτία” (324), “το δεδικασμένο εκτείνεται και στα ζητήματα που κρίθηκαν παρεμπιπτόντως και αποτελούν αναγκαία προϋπόθεση του κυρίου ζητήματος, αν το δικαστήριο ήταν καθ' ύλην αρμόδιο να αποφασίσει για τα παρεμπιπτόντα αυτά ζητήματα” (331).

Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι το δεδικασμένο από τελεσίδικη απόφαση παράγεται και όταν το αντικείμενο της διεξαγόμενης δίκης είναι διαφορετικό από εκείνο της προηγούμενης, έχει όμως αναγκαία προϋπόθεση την ύπαρξη του δικαιώματος που κρίθηκε στη δίκη εκείνη, τούτο δε συμβαίνει όταν στη νέα δίκη πρόκειται να κριθεί η ίδια δικαιολογητική σχέση και το ίδιο νομικό ζήτημα με το ήδη κριθέν στην προηγούμενη απόφαση (ΟλΑΠ 34/1992, Δην 33, 1450, ΑΠ 912/2001, Α ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ, ΝΟΜΟΣ/2001), υπό την προϋπόθεση ότι το δικαστήριο που δίκασε είχε καθ' ύλην αρμοδιότητα να αποφασίσει για το παρεμπιπτόν ζήτημα (ΑΠ 912/2001 ο.π.).

Εξάλλου, κατά το άρθρο 330 Κ.Πολ.Δ., το δεδικασμένο εκτείνεται στις ενστάσεις που προτάθηκαν, καθώς και σε εκείνες που μπορούσαν να προταθούν και δεν προτάθηκαν (Ολ.ΑΠ 10/1993 ΝοΒ 42, 378 ΑΠ 525/1996 Δημοσίευση Νόμος). Από τις ενστάσεις που δεν προτάθηκαν εξαιρούνται εκείνες που στηρίζονται σε αυτο-

τελές δικαίωμα που μπορεί να ασκηθεί και με κυρία αγωγή. Από την διάταξη αυτή προκύπτει ότι καλύπτονται από το δεδικασμένο όλες οι προταθείσες ενστάσεις, ασχέτως της νομικής των θεμελιώσεως. Από εκείνες που δεν προτάθηκαν, καλύπτονται: α) όλες οι ενστάσεις εκ του δικονομικού δικαίου, β) όλες οι καταχρηστικές ενστάσεις, δηλαδή εκείνες που στηρίζονται επί απλών, πραγματικών περιστατικών και γ) όλες οι γνήσιες αυτοτελείς ή αυθύπαρκτες ενστάσεις, δηλαδή εκείνες που, όπως και οι καταχρηστικές, στηρίζονται επί απλού πραγματικού γεγονότος, αλλά περαιτέρω στηρίζουν διαπλαστικό δικαίωμα του εναγομένου, ώστε να αποτελούν παραλήλως και ενστάσεις υπό ουσιαστική έννοια. Όλες αυτές οι ενστάσεις, είτε αφορούν τις διαδικαστικές προϋποθέσεις είτε αφορούν το κατ' ουσία βάσιμο της αγωγής, καλύπτονται από το δεδικασμένο. Καλύπτονται, επίσης, οι κατά του προδικαστικού ζήτηματος ενστάσεις κατά την ίδια έκταση, είτε το προδικαστικό ζήτημα αφορά τις διαδικαστικές προϋποθέσεις είτε το επίδικο δικαίωμα (κύριο ζήτημα) και αδιαφόρως εάν η ενσταση ανάγεται στην ύπαρξη της προδικαστικής έννομης σχέσης ή στην έκταση της εξ αυτής ευθύνης. Η μη προταθείσα ενσταση καλύπτεται από το δεδικασμένο, εφόσον ήταν δυνατό να προταθεί κατά τη διάρκεια προηγούμενης δίκης, εφόσον δηλαδή υπήρχαν έκτοτε όλα τα απαιτούμενα για τη θεμελίωση της γεγονότα, έστω και αν ο διάδικος τα αγνοούσε υπαίτιως ή ανυπαιτίως (ΑΠ 1017/2001 ΕλλΔνη 2003, 431). Στην κατηγορία των καταχρηστικών ενστάσεων, που κατά τα ανωτέρω καλύπτονται από το δεδικασμένο, ανή-

κουν και οι ενστάσεις εικονικότητας και αποσβέσεως δια καταβολής (Βαθρακοκοίλης Κ.Πολ.Δ., τόμος Β, 1994, άρθρο 262, αρ.4 περ.3, άρθρο 330 αρ. 17), όπως και η ένσταση καταχρηστικής ασκήσεως του δικαιώματος (ΑΠ 1017/2001 ο.π.). Ειδικότερα, η τελευταία ένσταση μπορεί, παρά την, με το άρθρο 330 Κ.Πολ.Δ., ρύθμιση, επιτρεπτώς να προταθεί στην περίπτωση κατά την οποία τα πραγματικά περιστατικά που συγκροτούν την κατάχρηση του δικαιώματος είναι μεταγενέστερα της τελευταίας συζητήσεως, μετά την οποία εκδόθηκε η τελεσίδικη απόφαση (ΑΠ 1333/2000 Ελλ. Δνη 2002, 400).

Στην προκειμένη περίπτωση, από τις ένορκες καταθέσεις ... αποδεικνύονται τα ακόλουθα: Με το .../4-12-1991 προσύμφωνο πωλήσεως της συμβολαιογράφου Β. Γ. - Μ., που καταρτίστηκε μεταξύ του ενάγοντος και του εναγομένου, ο ενάγων ανέλαβε την υποχρέωση να πωλήσει και μεταβιβάσει κατά πλήρη κυριότητα στον τελευταίο δύο αυτοτελείς οριζόντιες ιδιοκτησίες, όπως περιγράφονται λεπτομερώς στην αγωγή, με τίμημα 9.200.000 δρχ. ήδη 26.999,27 ευρώ, καταβλητέο σε δόσεις. Συγκεκριμένα, από το ως άνω τίμημα ο εναγόμενος συμφωνήθηκε να καταβάλει ποσό 50.000 δρχ. μέσα σε δύο (2) ημέρες από την κατάρτιση του προσυμφώνου, έχοντας την έννοια της ποινής για την περίπτωση της μη προσήκουσας εκπλήρωσης της σύμβασης, το δε υπόλοιπο τίμημα (9.150.000 δρχ.) ορίστηκε να καταβληθεί σε πέντε δόσεις, ήτοι α) 1.700.000 δρχ. στις 30-12-1991, β) 1.800.000 δρχ. στις 30-6-1992, γ) 2.000.000 δρχ. στις 30-12-1992, δ)

1.000.000 δρχ. στις 30-6-1993 και ε) 2.650.000 δρχ. στις 30-12-1993. Ημέρα σύνταξης του οριστικού συμβολαίου καθορίστηκε η 30-1-1994, ήτοι μετά την αποπληρωμή του τιμήματος. Επίσης, συμφωνήθηκε ως ποινική ρήτρα το ποσό του 1.000.000 δρχ. για την περίπτωση υπερημερίας του εναγομένου. Ο ενάγων παρέδωσε στον εναγόμενο τη χρήση των ανωτέρω ακινήτων, των οποίων προσυμφώνησε την πώληση, ήδη από τις 18-12-1991. Ο εναγόμενος, όμως, κατέστη υπερήμερος οφειλέτης ως προς την καταβολή του τιμήματος, από μόνη την παρέλευση της ημέρας καταβολής κάθε δόσης του τιμήματος, αφού κατέβαλε τμηματικά εν συνόλω μόνο το ποσό των 3.600.000 δρχ. ήδη 10.564,93 ευρώ και δη: α) 1.600.000 δρχ. στις 6-3-1992, β) 400.000 δρχ. στις 3-7-1992, γ) 400.000 δρχ. στις 4-5-1993, δ) 300.000 δρχ. στις 23-8-1993, ε) 600.000 δρχ. στις 10-12-1993 και στ) 300.000 δρχ. στις 11-1-1994. Για τα πιο πάνω ζητήματα υπάρχει δεδικασμένο, το οποίο προβάλει ο ενάγων, αλλά λαμβάνεται και αυτεπαγγέλτως υπόψη από το Δικαστήριο τούτο (άρθρο 332 Κ.Πολ.Δ.), που απορρέει από την 25/2000 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Τρικάλων που εκδόθηκε επί της από 23-2-1996 (αριθ. έκθ. κατάθ. 211/1996) αγωγής του ίδιου ενάγοντος κατά του αυτού εναγομένου, με την οποία, μεταξύ των άλλων, ζητούσε κατάπτωση της συμφωνηθείσης με το ένδικο προσύμφωνο, ποινής, λόγω υπερημερίας του οφειλέτη εναγομένου ως προς την καταβολή του τιμήματος, η οποία (απόφαση) κατέστη ήδη τελεσίδικη με την έκδοση της 202/2003 απόφασης του Δικαστηρίου τούτου, που εκδόθηκε σε έφε-

ση του εναγομένου κατά της άνω απόφασης η οποία απέρριψε τους λόγους έφεσης που αφορούσαν τα ανωτέρω κεφάλαια (κατάπτωση ποινών).

Στην εν λόγω δίκη, προδικαστικό ζήτημα, ταυτίζομενο απολύτως με αυτό της παρούσας δίκης (με την οποία ζητείται η απόδοση των παραδοθέντων βάσει του προσυμφώνου πωλήσεως πραγμάτων λόγω της υπαναχωρήσεως από τη σύμβαση εξαιτίας της υπερημερίας του οφειλέτη εναγομένου ως προς την καταβολή του τιμήματος), ήταν η ύπαρξη προσυμφώνου πωλήσεως και η υπερημερία του εναγομένου ως προς την καταβολή του τιμήματος. Συνεπώς, η ανωτέρω απόφαση που επιδικάζει ποινή βάσει του άρθρου 405 ΑΚ, αναγκαίως κατά νόμο καταφάσκει τη συνδρομή των άνω προϋποθέσεων, οι οποίες αποτελούν όρους του πραγματικού της διατάξεως αυτής. Καλύπτονται, επίσης, από το δεδικασμένο της ανωτέρω απόφασης οι, κατά του προδικαστικού ζητήματος, προτεινόμενες από τον εναγόμενο ενστάσεις περί εικονικότητας του τιμήματος της πωλήσεως και εξοφλήσεως του πραγματικώς συμφωνηθέντος τιμήματος, στις 31-12-1996, σε χρόνο δηλαδή προγενέστερο της τελευταίας συζητήσεως (10-1-2003 - αλλά ακόμη και της πρώτης συζητήσεως επί της οποίας εκδόθηκε η πρωτόδικη απόφαση, στις 11-6-1997), μετά την οποία εκδόθηκε η ως άνω τελεσίδικη απόφαση, δυνάμενες δηλαδή να προταθούν κατά τη διάρκεια της προηγούμενης δίκης και οι οποίες προτάθηκαν, αλλά απαραδέκτως, σ' αυτήν, ισοδυναμούσες με μη προταθείσες (Βαθρακοκούλης Κ.Πολ.Δ., Τόμος Β, 1994, άρθρο 330 αρ.2), οι οποίες ως τείνουσες στην

άρση της υπερημερίας (προδικαστικού ζητήματος) αντιβαίνουν προς το δεδικασμένο της εν λόγω τελεσίδικης απόφασης και, επομένως, απαραδέκτως προτείνονται στην παρούσα δίκη και πρέπει να απορριφθούν.

Περαιτέρω, αποδείχθηκε ότι ο ενάγων, λόγω της ως άνω υπερημερίας του εναγομένου, με την από 14-4-1995 εξώδικη πρόσκληση και δήλωση που απηύθυνε προς τον εναγόμενο και η οποία επεδόθη στον τελευταίο, στις 18-4-1995, του έταξε προθεσμία πέντε (5) ημερών προς εκπλήρωση της παροχής (καταβολή του υπολοίπου τιμήματος), δηλώνοντας του συγχρόνως ότι μετά την πάροδο αυτής αποκρούει την παροχή και ταυτόχρονα του δήλωσε, όπως προκύπτει ευθέως από το περιεχόμενο της ως άνω εξωδίκου, ότι μετά την πάροδο απράκτου της προθεσμίας αυτής, υπαναχωρεί από τη σύμβαση (προσύμφωνο πωλήσεως). Οντως, σύμφωνα με τα ανωτέρω, η ως άνω προθεσμία πέρασε άπρακτη, αφού ο εναγόμενος δεν κατέβαλε το υπόλοιπο του τιμήματος, με αποτέλεσμα, λόγω της υπαναχωρήσεως, να λυθεί η νόμιμη αιτία χρήσης από τον εναγόμενο των ως άνω ακινήτων, που του παρέδωσε ο ενάγων βάσει αυτής και, επομένως, ο εναγόμενος υποχρεούται να τα αποδώσει στον ενάγοντα.

Ο ισχυρισμός του εναγομένου ότι η άσκηση του δικαιώματος του ενάγοντος είναι καταχρηστική κατά την έννοια του άρθρου 281 ΑΚ, αφού εξόφλησε το τίμημα (τιμηματικά έως τις 31-12-1996) και χρησιμοποιεί τα επίδικα ακίνητα από το έτος 1991, ήτοι επί δεκατρία έτη, για άσκηση κυρίου βιοποριστικού του επαγγέλματος

και τυχόν απόδοση αυτών στον ενάγοντα, θα του επιφέρει, ανεπανόρθωτη ζημία, είναι αβάσιμος και πρέπει να απορριφθεί, ενώψει του ότι δεν αποδείχθηκε, σύμφωνα με τα ανωτέρω, η επικαλούμενη εξόφληση του τιμήματος - κανένα αποδεικτικό στοιχείο δεν προσκομίζεται, από τον εναγόμενο που σημειωτέον ανάγεται σε χρόνο προγενέστερο της τελευταίας συζητήσεως (10-1-2003) μετά την οποία εκδόθηκε η ανωτέρω (202/2003) τελεσίδικη απόφαση του Δικαστηρίου τούτου και ταυτίζεται με την προταθείσα, απαραδέκτως κατά τα ανωτέρω ένσταση εξοφλήσεως, η δε χρησιμοποίηση και μόνον του επιδίκου από τον εναγόμενο, έστω και προς άσκηση βιοποριστικού επαγγέλματος, ακόμη και για μακρό χρόνο, δεν καθιστά καταχρηστική την άσκηση του δικαιώματος αυτού (ενάγοντος) να αξιώσει την απόδοση του επιδίκου, βάσει της, εκ της υπαναχωρήσεως αυτού λύσεως του προσυμφώνου πωλήσεως, σε εκτέλεση όρου του οποίου έγινε η παράδοση και η εξ αυτού χρήση του επιδίκου από τον εναγόμενο. Κατόπιν των ανωτέρω, η αγωγή πρέπει να γίνει δεκτή ως βάσιμη και κατ' ουσίαν και να υποχρεωθεί ο εναγόμενος να αποδώσει στον ενάγοντα τη χρήση των επιδίκων ακινήτων.

Συνακόλουθα, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, που με την εκκαλουμένη απόφασή του κατέληξε στα ίδια συμπεράσματα, ορθά το νόμο εφάρμοσε και σωστά εκτίμησε τις αποδείξεις, οι δε περί του αντιθέτου λόγοι της έφεσης πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι κατ' ουσίαν και η έφεση στο σύνολό της πρέπει να απορριφθεί ως ουσιαστικά αβάσιμη...

444/2006

Πρόεδρος: Ζήσης Βασιλόπουλος
Εισηγητής: Βασ. Φράγγος
Δικηγόροι: Θωμάς Μαναός, Χαρ.Τσιρογιάννης

Η εμπρόθεσμη άσκηση έφεσης εναντίον ερήμην απόφασης έχει ως συνέπεια την εντός των ορίων των εφετήριων λόγων εξαφάνιση της εκκαλουμένης, ανεξάρτητα αν εκδόθηκε κατά την τακτική ή ειδική διαδικασία ή κατά την εκούσια δικαιοδοσία.

Επαγγελματικά σωματεία. Ομοσπονδία επαγγελματιών, βιοτεχνών και εμπόρων. Ως επαγγελματικές οργανώσεις θεωρούνται οι εργοδοτικές οργανώσεις, στις οπίσις όμως μπορούν να συμμετέχουν οι αυτοαπασχολούμενοι ελεύθεροι επαγγελματίες, έμποροι, βιοτέχνες και αυτοκινητιστές.

Μη νόμιμη και αντικαταστατική άρνηση δευτεροβάθμιας επαγγελματικής ομοσπονδίας περί εγγραφής πρωτοβάθμιας, ως μέλους της, με αιτιολογία ότι το ΔΣ αποφάσισε τη μη εγγραφή στη δύναμη της “διασπασθέντων σωματείων”, καθόσον η εν λόγω αιτίαση αποτελεί λόγον τριτανακοπής από ομοιόβαθμη πρωτοβάθμια επαγγελματική οργάνωση, ενώψει της αρχής της πολλαπλότητας των σωματείων, που απορρέει από το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι.

Επειδή, το άρθρο 528 ΚΠολΔ, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 § 4 του ν. 2915/2001, ορίζει ότι “αν ασκηθεί έφεση από διάδικο που δικάσθηκε σαν να ήταν παρών, η εκκαλουμένη απόφαση εξαφανίζεται μέσα στα όρια που καθορίζονται από

την έφεση και τους πρόσθετους λόγους. Ο εκκαλών δικαιούται να προβάλει όλους τους ισχυρισμούς που μπορούσε να προτείνει πρωτοδίκως”. Από τη διάταξη αυτή σαφώς προκύπτει ότι, παρά την κατάργηση των τεκμηρίων εκ της ερημοδικίας των διαδίκων (παραιτήσεως και ομολογίας της αγωγής) που θέσπιζαν τα άρθρα 271 και 272 ΚΠολΔ μετά την οποία εξέλιπαν πλέον οι λόγοι για τη χορήγηση αναιτιολόγητης ανακοπής και κατ’ επέκταση εφέσεως με όμοια αποτελέσματα, εν τούτοις η ανωτέρω διάταξη διατήρησε ευθέως την έφεση κατ’ ερήμην αποφάσεως ως υποκατάστατο της αναιτιολόγητης ανακοπής ερημοδικίας (ΑΠ 1015/2005 ΕλλΔ/νη 46.1100). Έτσι η νομότυπη και εμπρόθεσμη άσκηση εφέσεως από το διάδικο που δικάσθηκε πρωτοδίκως σαν να ήταν παρών, έχει ως συνέπεια την εντός των ορίων του άρθρου 528 ΚΠολΔ εξαφάνιση της αποφάσεως, ανεξαρτήτως αν αυτή εκδόθηκε κατά την τακτική διαδικασία ενώπιον των πρωτοβάθμιων δικαστηρίων ή κατά τις ειδικές διαδικασίες, ή κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας (βλ. Σαμουήλ Η έφεση 2003 § 228 Ε σελ. 102).

Στην προκειμένη περίπτωση ασκήθηκε, από την καθής η αίτηση “Ομοσπονδία επαγγελματιών - βιοτεχνών και εμπόρων Ν. Τ.” νομότυπα και εμπρόθεσμα έφεση κατά της υπ’ αριθ. 95/2005 οριστικής αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Τρικάλων που εκδόθηκε κατά την εκούσια δικαιοδοσία σαν να ήταν παρούσα και η άνω καθής η αίτηση ομοσπονδία. Συνεπώς η έφεση πρέπει να γίνει τυπικά δεκτή αλλά και ως ουσία βάσιμη και να εξαφανισθεί η εκκαλουμένη απόφαση. Μετά

από αυτά πρέπει να διακρατηθεί η υπόθεση από το Δικαστήριο αυτό και να ερευνηθεί η αίτηση, ως προς τη νομιμότητα και ουσιαστική βασιμότητά της.

Στην υπό κρίσιν αίτηση ιστορείται ότι τα αρμόδια όργανα της καθής η αίτηση δευτεροβάθμιας επαγγελματικής οργάνωσης (ομοσπονδίας) αρνούνται παράνομα να εγγράψουν ως μέλος της την αιτούσα πρωτοβάθμια επαγγελματική οργάνωση, αν και υπεβλήθη νόμιμα προς τούτο αίτηση συνοδευμένη από τα κατά νόμου απαιτουμένα έγγραφα. Ζητείται να διαταχθεί η εγγραφή της αιτούσας οργάνωσης (Ένωσης) ως μέλος της καθής (ομοσπονδίας) και να καταδικασθεί η τελευταία στα δικαστικά έξοδα της αιτούσας. Η αίτηση, η οποία κατατέθηκε και επιδόθηκε μέσα στην αποσβεστική προθεσμία των 30 ημερών από την άρνηση της καθής προς εγγραφή, με τέτοιο περιεχόμενο και αίτημα, παραδεκτά και αρμόδια εισήχθη ενώπιον του πρωτοβάθμιου Δικαστηρίου που δίκασε κατά την διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, νόμιμη δε είναι στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 1, 4 v. 1712/87 όπως αυτά ισχύουν μετά τις τροποποιήσεις τους από τα άρθρα 8 και 11 αντίστοιχα του ν. 2081/92 και 746 εδ. β' ΚΠολΔ (βλ. και ΕΑ 7623/2003 Ελ. Δ/νη 45. 902).

Από την διάταξη του άρθρου 1 επ. ν. 1712/1987 “εκσυγχρονισμός επαγγελματικών οργανώσεων των εμπόρων βιοτεχνών και λοιπών επαγγελματιών και άλλες διατάξεις” όπως ο νόμος αυτός ισχύει μετά την τροποποίησή του από το νόμο 2081/92 (άρθρα 8 και επόμενα) προκύπτει ότι επαγγελματικές οργανώσεις έχουν σκοπό τη διαφύλαξη, την με-

λέτη και την προαγωγή των κοινών οικονομικών, κοινωνικών και επαγγελματικών συμφερόντων των μελών τους στα πλαίσια της εξυπηρέτησης του κοινωνικού συνόλου. Ως επαγγελματικές οργανώσεις που υπάγονται στο νόμο αυτό θεωρούνται οι εργοδοτικές οργανώσεις, στις οποίες όμως μπορούν να συμμετέχουν οι αυτοαπασχολούμενοι ελεύθεροι επαγγελματίες, έμποροι βιοτέχνες που δεν είναι εργοδότες και αυτοκινητιστές. Οι επαγγελματικές αυτές οργανώσεις, όπως ορίζεται στο άνω άρθρο, είναι σωματεία που διέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού και συμπληρωματικά από τις διατάξεις του ΑΚ και ΕισNAK (βλ. και ΕΑ. 7623/2003 ο.π. Κρητικού Όρια Νομικής Λειτουργίας Συλλογικών Οργάνων, Σωματείων, Συνδικαλιστικών Οργανώσεων, Συνεταιρισμών 1999, § 15 VII σελ. 234). Περαιτέρω από τη διάταξη του άρθρου 2 § 2 και 3 του άνω νόμου, (όπως ισχύει) προκύπτει ότι η Πρωτοβάθμια Επαγγελματική Οργάνωση (ένωση) έχει ως μέλη αποκλειστικά φυσικά πρόσωπα, που ανήκουν σε μια από τις καθοριζόμενες από τις διατάξεις του άρθρου 1§1 κατηγορίες, κάθε δε δευτεροβάθμια επαγγελματική οργάνωση (ομοσπονδία) έχει ως μέλη των μεν εμπόρων τέσσερις (4) τουλάχιστον πρωτοβάθμιες οργανώσεις (κλαδικού και γενικού ή τυπικού ομοιοεπαγγελματικού χαρακτήρα), των δε λοιπών επαγγελματικών οργανώσεων έξι (6) τουλάχιστον πρωτοβάθμιες οργανώσεις (κλαδικού και γενικού ή τυπικού ομοιοεπαγγελματικού χαρακτήρα) σύμφωνα με τους όρους του καταστατικού της. Τέλος από τη διάταξη του άρθρου 4 § 1 του ως άνω νόμου, όπως ισχύει προκύπτει ότι η αίτηση για εγγραφή

μέλους σε ένωση, ομοσπονδία, συνομοσπονδία (τριτοβάθμια επαγγελματική οργάνωση) υποβάλλεται στο διοικητικό συμβούλιο της αντίστοιχης επαγγελματικής οργανώσεως, εισάγεται δε προς συζήτηση στην πρώτη συνεδρίαση αυτού και γίνεται δεκτή, αν το υποψήφιο μέλος συγκεντρώνει τους όρους του άρθρου 2 του παρόντος νόμου. Κάθε πρωτοβάθμια επαγγελματική οργάνωση δύναται να ανήκει σε δύο το πολύ ομοσπονδίες, μια κλαδική και μια γενική τυπικού χαρακτήρα (βλ. Βλαστού. Αστικά Σωματεία, Συνδικαλιστικές και Επαγγελματικές Οργανώσεις 1996 σελ. 51 επ.).

Στην προκειμένη περίπτωση από τα έγγραφα που επικαλούνται και προσκομίζουν οι διάδικοι αποδείχθηκαν τα εξής: Το εφεσίβλητο - αιτούν σωματείο με την επωνυμία "Ένωση Πτυχιούχων Εργολάβων Εγκαταστατών - Ηλεκτρολόγων Ν. Τ." που είναι μη κερδοσκοπικό, αναγνωρίσθηκε με την υπ' αριθ. 34/2003 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Τρικάλων, η οποία δημοσιεύθηκε νόμιμα στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων, καταχωρήθηκε δε συνάμα στο βιβλίο Σωματείων του Πρωτοδικείου Τρικάλων. Το άνω σωματείο είναι πρωτοβάθμια επαγγελματική οργάνωση που διέπεται από τις διατάξεις του ΑΚ και ν. 1712/1987. Το εκκαλούν - καθού η αίτηση σωματείο με την επωνυμία "Ο. Ε. Β. - Ε. Ν.Τ." είναι δευτεροβάθμια επαγγελματική οργάνωση (ομοσπονδία) που λειτουργεί και αναγνωρίσθηκε από το έτος 1928, διέπεται δε και αυτό από τις άνω διατάξεις του ΑΚ και ν. 1712/87 όπως ήδη ισχύει και το καταστατικό της που είναι εναρμονισμένο στις διατάξεις του άνω νόμου. Κατά το άρθρο

5 του καταστατικού της άνω ομοσπονδίας "Μέλη της ομοσπονδίας γίνονται οι νόμιμα λειτουργούσες πρωτοβάθμιες επαγγελματικές οργανώσεις (ενώσεις) που έχουν σαν μέλη τους φυσικά πρόσωπα, που ασκούν το επάγγελμα του βιοτέχνη, εμπόρου ή άλλου γενικά επαγγελματία και εδρεύουν στο Νομό Τ.". Κατά το άρθρο 6 του ίδιου καταστατικού για να γίνει μια Ένωση μέλος της ομοσπονδίας αυτής πρέπει να υποβάλλει έγγραφη αίτηση προς το Δ.Σ... μαζί με την αίτηση υποβάλλει τα αναφερόμενα σ' αυτό (άρθρο) έγγραφα (αντίγραφο καταστατικού κ.τ.λ.).

Το εφεσίβλητο σωματείο (Ένωση) με την υπ' αριθ. .../28-1-2005 αίτησή του συνοδευόμενη απ' όλα τα απαραίτητα κατ' άρθρο 6 του καταστατικού του εκκαλούντος έγγραφα και πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 2 του ν. 1712/87, ζήτησε να εγγραφεί ως μέλος της καθής, εκκαλούσας δευτεροβάθμιας επαγγελματικής οργάνωσης. Με το υπ' αριθ. .../3-2-2005 έγγραφό της η τελευταία γνωστοποίησε στο αιτούν σωματείο (εφεσίβλητο) ότι απορρίφθηκε η αίτησή του περί εγγραφής του ως μέλους της, διότι το Δ.Σ. αποφάσισε να μη γίνονται δεκτά στη δύναμή της "διασπασθέντα Σωματεία". Όμως η άνω άρνηση της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής οργάνωσης (Ομοσπονδίας) έρχεται σε πλήρη αντίθεση προς το νόμο και το καταστατικό της. Και τούτο διότι, αφού η πρωτοβάθμια επαγγελματική οργάνωση (Ένωση) πληροί τους όρους του άρθρου 2 του ν. 1712/1987, έπρεπε να εγγράψει το εκκαλούντοντας ως μέλος, της η δε αιτίαση ότι δεν δέχεται ως μέλη της "διασπασθέντα σωματεία" αποτελούσε λόγο τριτανακοπίας που τυχόν θα άσκουσε η ο-

μοιόβαθμη επαγγελματική οργάνωση με την επωνυμία “Σύνδεσμος Εργοληπτών Εγκαταστατών Ηλεκτρολόγων Ν. Τ.”, δικαιώμα δε του πρωτοβάθμιου Σωματείου είναι να ζητά τη συμμετοχή του σε τυχόν υφιστάμενες ομοσπονδίες εφόσον συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις (σχετ. ΑΠ 1481 02 Ε.Εργ.Δ 63.870) όπως εν προκειμένω, ενόψει και της αρχής της πολλαπλότητος των σωματείων, που απορρέει από το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι (βλ. ΑΠ 764/2005 Ελ.Δ/νη 46.1125).

Ο ισχυρισμός της εκκαλούσας Ομοσπονδίας ότι το αιτούν σωματείο ζήτησε να εγγραφεί ως μέλος στην “Πανελλήνια Ομοσπονδία Σωματείων Εργοληπτικών Ηλεκτρολόγων ΠΟ.ΣΕ.Η” πλην όμως το αίτημά της απορρίφθηκε διότι δεν συνενούσε η ομοιόβαθμη επαγγελματική οργάνωση (Σ. Ε. Ε. Η. Ν. Τ.) και ότι η εγγραφή του σ’ αυτήν (εκκαλούσα) θα δημιουργήσει σύγχυση ως προς την ταυτότητά του με την άλλη επαγγελματική Οργάνωση δεν ασκεί έννομη επιφροή το μεν διότι το καταστατικό της ΠΟ.ΣΕ.Η προβλέπει τούτο (συναίνεση του ομοιόβαθμου σωματείου), το δε διότι η τυχόν σύγχυση αποτελούν κατά τα παραπάνω λόγο τριτανακοπής του Σ. Ε. Ε. Η. Ν. Τ., ανεξάρτητα του ότι η διαφορά μεταξύ των δύο ομοιόβαθμων ομοιοεπαγγελματικών σωματείων είναι εμφανής. Με βάση αυτά πρέπει να γίνει δεκτή η αίτηση ως ουσία βάσιμη...

448/2006

Πρόεδρος: Ζήσης Βασιλόπουλος

Εισηγητής: Αθαν. Τύμπας

Δικηγόροι: Ζήσης Μπέκος, Νικ. Χελιδόνης

Αποζημίωση λόγω υπαίτιας παρακράτησης μισθίου, μετά τη λύση επαγγελματικής μίσθωσης με καταγγελία. Υπαίτια και παράνομη παρακράτηση του μισθίου, γιατί η μισθώτρια με τη μεθόδευση αλλεπάλληλων αιτήσεων αναστολής κατά της εκτέλεσης εξωστικής απόφασης, λόγω άσκησης ενδίκων μέσων, παρέτεινε για μεγάλο διάστημα τη χρήση του μισθίου, παρά τη ρητή εναντίωση της εκμισθώτριας και τη σωρεία των απορριπτικών αποφάσεων, με μοναδικό σκοπό να μην αλλάξει κατάστημα και όχι γιατί δεν μπορούσε να μισθώσει άλλο.

Μη άρση της υπερημερίας της μισθώτριας εκ του ότι επακολούθησε δικαστικός αγώνας και αναμονή έκδοσης αποφάσεων.

Επί πρώην οργανισμών δημόσιας ωφέλειας, που μετατράπηκαν σε ανώνυμη εταιρία, επιβάλλονται τόκοι με το νόμιμο επιτόκιο υπερημερίας και πλήρης δικαστική δαπάνη, διότι η διατήρηση των προνομίων αντίκειται στο Σύνταγμα και την ΕΣΔΑ.

{...} Από τις ένορκες καταθέσεις των μαρτύρων ... αποδείχθηκαν τα εξής πραγματικά περιστατικά: Η ενάγουσα με το από 22-9-77 ιδιωτικό συμφωνητικό μίσθωσης, εκμίσθωσε στην εναγομένη ένα ισόγειο κατάστημα στην συμβολή των οδών Κ. και Μ..., για τις ανάγκες της υπηρεσίας της ως Τ. Τ.. Η μίσθωση ως επαγγελματική παρατάθηκε και το αρχικό μίσθωμα από 35.000 δραχμών αναπροσαρμόσθηκε σε 264.810 δραχμές. Με την από 18-5-99 αγωγή της εκμισθώτριας η μίσθωση αυτή καταγγέλθηκε και ζητήθηκε η απόδοση του μισθίου και η καταβολή ο-

φειλομένων μισθωμάτων. Επί της αγωγής εκδόθηκε η 238/2000 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Λάρισας η οποία έκανε δεκτή την αγωγή και η οποία τελεσίδικησε με την 493/01 απόφαση του Εφετείου Λάρισας. Η μισθώτρια προέβη σε επίσπευση αναγκαστικής εκτέλεσης της ως άνω αποφάσεως. Παρά ταύτα η εναγομένη άσκησε ανακοπή του άρθρου 933 Κ.Πολ.Δ και υπέβαλε αίτηση αναστολής του άρθρου 938 Κ.Πολ.Δ. Την παραμονή της συζητήσεως της αναστολής υπέβαλε νέα αίτηση αναστολής εκτελέσεως, αφού κατέθετε πρόσθετους λόγους ανακοπής. Τελικά παρά την επιτευχθείσα αναβολή οι αναστολές αυτές απορρίφθηκαν με την υπ' αριθμ. 114/2002 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου. Παράλληλα η εναγομένη άσκησε αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του Αρείου Πάγου και υπέβαλε αίτηση αναστολής της απόφασης, η δε εκτέλεση αυτής ανεστάλη για ένα μήνα με την 31/02 απόφαση του Αρείου Πάγου. Με την εκπνοή του δοθέντος μηνός η εναγομένη απέδωσε εν τέλει τη χρήση του μισθίου.

Ενόψει των παραπάνω η εναγομένη έπρεπε να παραδώσει το μίσθιο την 12-7-99, δηλ. ένα μήνα μετά την καταγγελία που έγινε στις 11-6-99. Συνεπώς η εναγομένη οφείλει εκτός από την αποζημίωση χρήσης και την αποκατάσταση πάσης άλλης περαιτέρω ζημίας, κατά τις γενικές διατάξεις περί υπερημερίας του οφειλέτη (άρθρο 343 επ. ΑΚ). Η ως άνω παρακράτηση του μισθίου ήταν υπαίτια και παράνομη, γιατί η εναγομένη με τη “μεθόδευση” που ακολούθησε, παράτεινε για μεγάλο χρονικό διάστημα τη μίσθωση, παρά τη ρητή εναντίωση της ενάγουσας και τη

σωρεία των απορριπτικών αποφάσεων σε βάρος της, με μοναδικό σκοπό να μην αλλάξει κατάστημα που ήταν πλησίον του καταστήματος που θα ανήγειρε και όχι γιατί δεν μπορούσε να εκμισθώσει άλλο. Πρέπει δε να σημειωθεί πως την ως άνω υπερημερία της εναγομένης δεν αίρει το γεγονός ότι επακολούθησε μεταξύ των διαδίκων δικαστικός αγώνας και αναμονή έκδοσης αποφάσεων (βλ. ΑΠ 1527/1998 Δνη 40, 130, ΑΠ 1512/2000 Νόμος, ΑΠ 1221/2001 Δνη 42, 145, ΑΠ 261/1997 Δνη 38, 1814, ΕΑ 10115/1999 ΕΠ.ΔΠ 2001, 87 με σχόλιο Παπαδάκη, ο ίδιος Αγωγές αποδόσεως μισθίου 1990 αριθ. 2, Φίλιος μίσθωση κατοικίας εκδ. 1991, § 34 β, Αρχανιωτάκης Επαγγ. μίσθωση σελ.213). Επομένως ο περί ελλείψεως υπαιτιότητας σχετικός ισχυρισμός της εναγομένης, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος στην ουσία του.

Περαιτέρω αποδείχθηκε ότι λόγω αυτής της υπαίτιας παρακράτησης, η ενάγουσα υπέστη ζημία που συνίσταται σε μεγαλύτερο μίσθωμα που θα μπορούσε αυτή να πετύχει και από αυτό που ήδη καταβαλλόταν αν το μίσθωνε σε τρίτον. Το μίσθιο αυτό απέχει 50 μέτρα από την κεντρική πλατεία της Λ., βρίσκεται σε δρόμους με εμπορική κίνηση και αποτελείται από ισόγειο χώρο εμβαδού 130 τ.μ., υπόγειο εμβαδού 130 τ.μ. και πατάρι 65 τ.μ. Προσκομίζονται δε τα εξής συγκριτικά στοιχεία: α) το από 1-8-01 ιδιωτικό συμφωνητικό μίσθωσης με το οποίο μισθώθηκε κατάστημα εμβαδού 64 τ.μ. επί της οδού Ε. Β. αντί μισθώματος 750.000 δρχ. και β) το από 1-2-93 ιδιωτικό συμφωνητικό μίσθωσης με το οποίο μισθώθηκε κατάστημα, εμβαδού 50 τ.μ. επί της οδού Μ.

που μετά από διαδοχικές αναπροσαρμογές το μίσθωμα ανέρχεται σε 1.500.000 δραχμές μηνιαίως. Άλλωστε η εναγομένη με το υπ' αριθ. .../138/7-12-2001 έγγραφο της προσέφερε ως μίσθωμα για να μην μετακομίσει, το ποσό του 1.324.000 δραχμών το μήνα. Ενόψει των παραπάνω το Δικαστήριο κρίνει, ότι το μίσθωμα που θα μπορούσε να επιτευχθεί, σύμφωνα με τις αρχές της καλής πίστης και των συναλλακτικών ηθών και κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, ενόψει της θέσης του μισθίου ανέρχεται στο ποσό των 1.500.000 δραχμών το μήνα. Έναντι αυτού καταβαλόταν από την εναγόμενη το ποσό των 264.810 δρχ. Συνεπώς η διαφορά αυτών δηλ. του 1.235.190 (1.500.000 - 264.810) δρχ. είναι η περαιτέρω ζημία της ενάγουσας, καθόσον στο ποσό αυτό θα μίσθωνε το ακίνητο στον επίδικο χρόνο, αν δεν το παρακρατούσε παρανόμως η εναγομένη.

Ο ισχυρισμός της τελευταίας ότι το ως άνω μίσθιο είχε ελάττωμα (δυσοισμία λόγω του αποχετευτικού συστήματος) και ότι η αξία του ήταν πολύ μικρότερη, δεν αποδείχθηκε αληθινός στην ουσία του και πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, αφού, αν πραγματικά υπήρχε τέτοια ελάττωμα η εναγομένη θα είχε αποχωρήσει προ πολλού και δεν θα "αγωνιζόταν" να παραμείνει στο μίσθιο με κάθε τρόπο και άλλωστε θα είχε προβεί σε σχετικές νομικές ενέργειες για αποκατάσταση της βλάβης ή της μείωσης του μισθώματος.

Τέλος ο ισχυρισμός της εναγομένης για το ότι πρέπει σε περίπτωση ήττας της να επιβληθεί σε βάρος της μειωμένη δικαστική δαπάνη και τόκος 6%, σύμφωνα με το άρθρο 22 § 1,2 Ν. 3693/57 και άρ-

θρο 3δ και 8 ν. 3082/2002, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος. Και τούτο γιατί από την ώρα που η εναγόμενη είναι πλέον ανώνυμη εταιρία υπόκειται στο ίδιο καθεστώς μεταχείρισης με τα λοιπά Ν.Π.Ι.Δ και τα υπέρ αυτής προνόμια δεν είναι νομικά λογικό να εφαρμόζονται υπέρ μιάς ανώνυμης εταιρίας, αφού αντίκεινται τόσο στο άρθρο 4, §1, 25 §1 του Συντάγματος, άρθρο 6 §1 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, όπως και σύμφωνα με το άρθρο 1 του πρώτου προσθέτου πρωτοκόλλου της ίδιας σύμβασης (Ολ. ΑΠ 23 - 24/2004 Δνη 45, 1333, Ολ. ΑΠ 3/1997, ΑΠ 1064/2002 ΕΕΔ 63, 285 ολ. ΣτΕ της 2807/2002, ΣΤΕ 3651/2002 ΔΕΕ 2003, 344). Άρα αυτά αφού είπε και το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο, ορθώς ερμήνευσε το νόμο και δεν έσφαλε ως προς την εκτίμηση των αποδείξεων. Συνεπώς όλοι οι περί του αντιθέτου λόγοι της έφεσης πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι στην ουσία τους, όπως και η κρινόμενη έφεση στο σύνολό της...

451/2006

Πρόεδρος: Ζήσης Βασιλόπουλος

Εισηγητής: Ναπολέων Ζούκας

Δικηγόροι: Γρηγ. Δασταυρίδης, Ζωή Σίμου-Δουλκιάρογλου

Επί οριζόντιας ιδιοκτησίας ιδρύεται χωριστή κυριότητα σε διηρημένες ιδιοκτησίες και, παρεπομένως, αναγκαστική συγκυριότητα, κατ' ανάλογη μερίδα στα κοινοχρήστα μέρη. Προσδιορισμός των κοινοχρήστων με συστατική της οροφοκτησίας πράξη, ή με ιδιαίτερες συμφωνίες όλων των οροφοκτητών. Αν αυτό δεν συμβεί, ισχύει ο προσδιορισμός από

το νόμο περί οροφοκτησίας ή και τις αναγκαστικού δικαίου πολεοδομικές δύξεις.

Η παραχώρηση αποκλειστικής χρήσης κοινοχρήστων σε συνιδιοκτήτη, με ομόφωνη συμβολαιογραφική μεταγραφόμενη απόφαση των οροφοκτητών, δημιουργεί περιορισμό της αναγκαστικής συγκυριότητας, που φέρει το χαρακτήρα δουλείας.

Παραδεκτή ένορκη βεβαίωση, καίτοι δεν γνωστοποιήθηκε το όνομα του μάρτυρος. Κοινόχρηστη εξωτερική σκάλα συνδέουσα τον αύλειο χώρο με το δώμα της οικοδομής. Απόφραξη της σκάλας στο ύψος του δαπέδου του πρώτου ορόφου με τζαμαρία στο πλατύσκαλο και παρεμπόδιση οροφοκτητών στη χρήση της.

Συμβολαιογραφική παραχώρηση της χρήσης της σκάλας σε έναν ιδιοκτήτη. Ερμηνεία της σύμβασης και αναζήτηση της αληθινής βούλησης με συνεκτίμηση πραγματικών γεγονότων, που συνοδεύουν τη βούληση, στοιχείων εκτός του εγγράφου και μαρτύρων.

{...}Ο ενάγων και ήδη εφεσίβλητος με την ένδικη αγωγή του, ισχυριζόμενος ότι τυγχάνει ιδιοκτήτης του ισογείου ορόφου της περιγραφόμενης σ' αυτή διώροφης οικοδομής και η εναγομένη και ήδη εκκαλούσα ιδιοκτήτρια του πρώτου ορόφου αυτής και ότι η τελευταία το καλοκαίρι του 2001 του απέκλεισε τη χρήση της κοινόχρηστης εξωτερικής σκάλας για μετάβασή του στην ταράτσα αυτής, ζήτησε να υποχρεωθεί η εκκαλούσα να αφαιρέσει την κλειδαριά από την πόρτα πρόσβασης στην ταράτσα, διαφορετικά να επιτραπεί αυτό στον ίδιο με δαπάνες της εκκαλού-

σας. Επί της αγωγής αυτής εκδόθηκε η εκκαλούμενη απόφαση, η οποία, αφού έκρινε νόμιμη την αγωγή, την έκαμε δεκτή ως βάσιμη και από ουσιαστική άποψη. Κατά της απόφασης αυτής παραπονείται με την κρινόμενη έφεση η εναγομένη για εσφαλμένη εφαρμογή του νόμου και κακή εκτίμηση των αποδείξεων, ζητώντας να εξαφανιστεί η προσβαλλόμενη απόφαση, ώστε να απορριφθεί η αγωγή.-

Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 1002 και 1117 του ΑΚ, 1,2 παρ.1,4 παρ.1, 5 και 13 του Ν.3741/1929, ο οποίος διατηρήθηκε σε ισχύ και μετά την εισαγωγή του ΑΚ με το άρθρο 54 του ΕισΝΑΚ, συνάγεται ότι στην οριζόντια ιδιοκτησία ιδρύεται κυρίως μεν χωριστή κυριότητα σε όροφο οικοδομής ή διαμέρισμα ορόφου, παρεπομένως δε και αναγκαστική συγκυριότητα που αποκτάται αυτοδικιάς κατ' ανάλογη μερίδα στα μέρη του όλου ακινήτου, που χρησιμεύουν σε κοινή απ' όλους τους οροφοκτήτες χρήση, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται κατά ενδεικτική απαρίθμηση στις διατάξεις αυτές το έδαφος, οι αυλές, οι κλίμακες κλπ. Ο προσδιορισμός των κοινοκτήτων και κοινοχρήστων αυτών μερών γίνεται είτε με συστατική της οροφοκτησίας δικαιοπραξία, είτε με ιδιαίτερες συμφωνίες μεταξύ όλων των οροφοκτητών κατά τα άρθρα 4 παρ.1, 5 και 13 του άνω Ν.3741/1929. Αν αυτό δεν συμβεί, τότε ισχύει ο προσδιορισμός που προβλέπεται από τις πιο πάνω διατάξεις ή και τις αναγκαστικού δικαίου πολεοδομικές διατάξεις. Έτσι οι ιδιοκτήτες οριζόντιων ιδιοκτησιών οικοδομής που έχουν αναγκαστική συγκυριότητα και δικαίωμα συμμετοχής στη χρήση σε όλα τα ενδεικτικώς ορι-

ζόμενα κοινόκτητα και κοινόχρηστα μέρη της οικοδομής μπορούν με ομόφωνη απόφαση, η οποία πρέπει να καταρτισθεί με συμβολαιογραφικό έγγραφο και να μεταγραφεί, να συμφωνήσουν ότι κάποιος από τους ιδιοκτήτες οριζόντιων ιδιοκτησιών θα έχει δικαίωμα αποκλειστικής χρήσης στα παραπάνω μέρη. Οι συμφωνίες με τις οποίες κανονίζονται κατά διαφορετικό τρόπο τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των ιδιοκτητών αυτών στα κοινόκτητα και κοινόχρηστα πράγματα δημιουργούν περιορισμούς της αναγκαστικής συγκυριότητας επ' αυτών από την οποία και απορρέει το δικαίωμα συμμετοχής στη χρήση τους. Οι δημιουργούμενοι έτοι περιορισμοί, χωρίς να είναι δουλείες με την έννοια των άρθρων 1118 επ., 1142 επ. και 1188 επ. ΑΚ, φέρουν το χαρακτήρα δουλείας, σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ.3 του Ν.3741/1929, υπό την έννοια ότι δεσμεύουν τους καθολικούς και ειδικούς διαδόχους των ιδιοκτητών των οριζόντιων ιδιοκτησιών που τους συνομολόγησαν (βλ. ΑΠ 759/2002 ΕλλΔνη 43.1683 - 374/2003 ΕλλΔνη 44.780 - 1633/2003 ΕλλΔνη 45.791 - 306/2004 ΕλλΔνη 45.1425).

Στην προκείμενη περίπτωση από τις καταθέσεις ... την επικαλούμενη και προσκομιζόμενη από τον εφεσίβλητο .../2-6-2004 ένορκη βεβαίωση ενός μάρτυρος που δόθηκε ενώπιον του Ειρηνοδίκη Λάρισας νόμιμα κατά τις διατυπώσεις του άρθρου 650 παρ.1 του ΚΠολΔ πριν τη συζήτηση της υπόθεσης ενώπιον του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου (βλ...../27-5-2004 έκθεση επίδοσης του αρμόδιου δικαστικού επιμελητή) και η οποία λαμβάνεται παραδεκτά υπόψη, καίτοι δεν γνωστοποιήθηκε το όνομα του μάρτυρος (βλ.

ΑΠ 884/1998 ΕλλΔνη 40.588 - 197/2000 ΕλλΔνη 41.1310), καθώς και από όλα ανεξαιρέτως τα έγγραφα, που οι ίδιοι επικαλούνται και προσκομίζουν είτε ως αυτοτελή αποδεικτικά μέσα είτε για να χρησιμεύσουν ως δικαστικά τεκμήρια, αποδείχθηκαν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Οι διάδικοι είναι ιδιοκτήτες αυτοτελών οριζόντιων ιδιοκτησιών μιας διώροφης οικοδομής, που βρίσκεται στην πόλη της Λ. και στη διασταύρωση των οδών Α. και Ψ. αριθμ. ... Ολόκληρη η οικοδομή αυτή υπήχθη στις διατάξεις του Ν.3741/1929 και των άρθρων 1002 και 1117 του ΑΚ με την υπ' αριθμ..../15-4-2002 πράξη της συμβολαιογράφου Σ. Ν., η οποία μεταγράφηκε νομότυπα στα βιβλία μεταγραφών του υποθηκοφυλακείου Λ. στον τόμο ... και με αριθμό ... Ο εφεσίβλητος είναι κύριος του ισογείου ορόφου αυτής, ο οποίος αποτελείται από ένα διαμέρισμα, εμβαδού 61,52 τ.μ. και ποσοστό συνιδιοκτησίας 309,16 χιλιοστά επί του όλου οικοπέδου και επί των κοινοκτήτων και κοινοχρήστων μερών. Στο ποσοστό δε αυτό περιλαμβάνεται και το ½ εξ αδιαιρέτου του δικαιώματος ανέγερσης και άλλων ορόφων. Κύριος αυτού έγινε δυνάμει του .../30-4-2002 αγοραπωλητηρίου συμβολαίου της ως άνω συμβολαιογράφου που μεταγράφηκε νομότυπα στα βιβλία μεταγραφών του υποθηκοφυλακείου Λ. στον τόμο ... και με αριθμό Η εκκαλούσα είναι κυρία του πρώτου πάνω από το ισόγειο ορόφου, ο οποίος αποτελείται από ένα διαμέρισμα, εμβαδού 61,52 τ.μ. και ποσοστό συνιδιοκτησίας 309,16 χιλιοστά επί του όλου οικοπέδου και επί των κοινοκτήτων και κοινοχρήστων μερών. Το διαμέρισμα αυτό η εκκα-

λούσα το απέκτησε κατά το 1/3 εξ αδιαιρέτου από δωρεά εν ζωή του συζύγου της Β. Ν., δυνάμει του .../29-3-1989 συμβολαίου του συμβολαιογράφου Χ. Μ., που μεταγράφηκε νομότυπα. Κατά το άλλο 1/3 εξ αδιαιρέτου από κληρονομία του συζύγου της, την οποία αποδέχθηκε με την .../7-5-1991 πράξη αποδοχής κληρονομίας του συμβολαιογράφου Λ. Ν. Ν., που μεταγράφηκε νομότυπα. Κατά το υπόλοιπο 1/3 εξ αδιαιρέτου από αγορά δυνάμει του .../9-5-1991 συμβολαίου του ίδιου ως άνω συμβολαιογράφου, που μεταγράφηκε νομότυπα στα βιβλία μεταγραφών του Δήμου Λ. στον τόμο ... και με αριθμό

Εξωτερικά και παραπλεύρως της οικοδομής και ειδικότερα στον αύλειο χώρο υπάρχει εξωτερική τσιμεντένια σκάλα, η οποία οδηγεί από τον κοινόχρηστο χώρο της αυλής στον πρώτο όροφο της οικοδομής. Από τον πρώτο όροφο και μέχρι την ταράτσα της οικοδομής υπάρχει σιδερένια ελικοειδής σκάλα. Η σκάλα αυτή κατασκευάστηκε το έτος 1981 με δαπάνες του συζύγου της εκκαλούσας. Ο αύλειος χώρος είναι τμήμα του οικοπέδου της όλης οικοδομής και ανήκει εξ αδιαιρέτου στη συγκυριότητα των διαδίκων, όπως και το οικόπεδο και είναι κοινόκτητος, όπως και η υπεράνω αυτού τσιμεντένια και σιδερένια σκάλα, που έχει προορισμό την εξυπηρέτηση των διαδίκων για την άνοδό τους στο δώμα. Της σκάλας αυτής έκαναν αρχικά χρήση όλοι οι συνιδιοκτήτες της οικοδομής. Ακολούθως το έτος 1985 η εκκαλούσα και ο σύζυγός της κατασκεύασαν στο ύψος του δαπέδου του πρώτου ορόφου αλουμινοκατασκευή με τζαμαρία στο πλατύσκαλο,

όπου τελειώνει η τσιμεντένια σκάλα και μπροστά στην είσοδο του διαμερίσματός τους, για να περιλάβουν στην οικία τους το μπάνιο, το οποίο μέχρι τότε βρισκόταν στη βεράντα.

Με ομόφωνη απόφαση όλων των συνιδιοκτητών της οικοδομής, η οποία καταρτίστηκε με το .../9-5-1991 συμβόλαιο του συμβολαιογράφου Λ. Ν. Ν. και μεταγράφηκε στα βιβλία μεταγραφών του υποθηκοφυλακείου Λ. στον τόμο ... και με αριθμό ... και το οποίο υπογράφεται από τη δικαιοπάροχο του εφεσιβλήτου Π. σύζ. Θ. Ν., συμφωνήθηκε ότι θα έχει δικαίωμα αποκλειστικής χρήσης της σκάλας η εκκαλούσα. Στο συμβόλαιο γράφεται κατά λέξη "...το άνω διαμέρισμα έχει χωριστή εξωτερική σκάλα, η οποία κατασκευάστηκε από τον παρακάτω αναφερόμενο αποβιώσαντα Β. Ν. και την αφ' ετέρου συμβαλλόμενη Σ. Ν. και ανήκει αποκλειστικά στο διαμέρισμα αυτό...". Η διάταξη του άρθρου 200 του ΑΚ εισάγει γενικό ερμηνευτικό κανόνα των δικαιοπρακτικών δηλώσεων βούλησης, που έχει διατυπωθεί ατελώς ή η έννοιά τους είναι αμφίβολη, οπότε το περιεχόμενό τους προσδιορίζεται με την ερμηνεία, έστω και αν η σύμβαση έχει υποβληθεί στο συστατικό τύπο του εγγράφου. Στην τελευταία περίπτωση για την αναζήτηση της αληθινής βούλησης λαμβάνονται υπόψη τα πραγματικά γεγονότα που συνοδεύουν τη βούληση, ακόμη και στοιχεία που βρίσκονται έξω από το έγγραφο, καθώς επίσης και μάρτυρες, εφόσον όλα αυτά συντελούν στην διασάφηση της έννοιας του εγγράφου (βλ. ΑΠ 651/1999 ΕλλΔην 41.437).

Το Δικαστήριο τούτο αναζητώντας την αληθινή βούληση των συμβαλλομένων με

βάση όλα τα πραγματικά γεγονότα που συνοδεύουν τη δήλωση της βούλησής τους, οδηγείται στο συμπέρασμα ότι οι συμβαλλόμενοι με την ανωτέρω ομόφωνη απόφασή τους συμφώνησαν, όπως η εκκαλούσα, ιδιοκτήτρια του πρώτου ορόφου της οικοδομής, έχει δικαίωμα αποκλειστικής χρήσης της επίμαχης σκάλας. Και τούτο, διότι θα ήταν λογικώς παράδοξο η επίμαχη σκάλα, ως κοινό πράγμα της οικοδομής, να αποτελέσει αντικείμενο χωριστής ιδιοκτησίας ανήκον στην εκκαλούσα, αφού έτσι θα αποκόπτετο οποιαδήποτε επικοινωνία του εφεσιβλήτου με το δώμα. Η συμφωνία αυτή, με την οποία κανονίστηκαν κατά διαφορετικό τρόπο τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των συνιδιοκτητών στην κοινόχρηστη επίμαχη σκάλα, δημιουργεί περιορισμό της αναγκαστικής συγκυριότητας αυτών επ' αυτής, από την οποία απορρέει το δικαιώμα συμμετοχής στη χρήση της. Ο δημιουργούμενος περιορισμός, χωρίς να είναι δουλεία με την έννοια του άρθρου 1118 επ., 1142 επ. και 1188 επ. ΑΚ, φέρει το χαρακτήρα δουλείας σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ.3 του Ν.3741/1929 και δεσμεύει και τον εφεσιβλήτο ως διάδοχο της Π. συζ. Θ. Ν., ιδιοκτήτριας οριζόντιας ιδιοκτησίας, ήτοι του ισογείου ορόφου της οικοδομής, που συνομολόγησε την ανωτέρω συμφωνία.

Έκτοτε αποκλειστική χρήση της σκάλας έκανε η εκκαλούσα, ο δε εφεσιβλήτος έκανε χρήση αυτής τέσσερις περίπου φορές το χρόνο, αφού κατά παράκληση του επέτρεπε η εκκαλούσα, αφού προηγουμένως κτυπούσε το κουδούνι της οικίας της. Τον τρόπο δε αυτό επικοινωνίας του εφεσιβλήτου με το δώμα το δέχεται η

εκκαλούσα και σήμερα. Τα περιστατικά αυτά προκύπτουν τόσο από τα σχετικά έγγραφα που προεκτέθηκαν, όσο και από τη σαφή και πειστική κατάθεση της μάρτυρος της εκκαλούσας, η οποία, ως συγγενής της, καταθέτει με λόγο πλήρους γνώσης. Η κατάθεση δε αυτής σε αντίθεση με την κατάθεση του μάρτυρος του εφεσιβλήτου δεν έρχεται σε αντίθεση με τα έγγραφα που προεκτέθηκαν.

Σύμφωνα με όσα προεκτέθηκαν η εκκαλούσα έχει δικαίωμα αποκλειστικής χρήσης της επίμαχης σκάλας, το οποίο της παραχωρήθηκε με ομόφωνη απόφαση όλων των ιδιοκτητών των οριζόντιων ιδιοκτησιών της οικοδομής, η οποία καταρτίστηκε με συμβολαιογραφικό έγγραφο και μεταγράφηκε νομότυπα. Ο δε εφεσιβλήτος στερείται του δικαιώματος χρήσης αυτής. Δύναται δε ο τελευταίος, επικαλούμενος ότι ο άνω περιορισμός δεν δικαιολογείται ενόψει της θέσης και των λοιπών χαρακτηριστικών της συγκεκριμένης οριζόντιας ιδιοκτησίας, να ζητήσει να θεωρηθεί καταχρηστικός (βλ. ΑΠ 1871/1985 ΕλλΔνη 27.478 - Εφ.Πειρ.177/1996 ΕλλΔνη 37.1665). Εφόσον η εκκαλούμενη απόφαση δέχθηκε τα αντίθετα ότι δηλαδή δικαιώμα χρήσης της σκάλας έχει και ο εφεσιβλήτος, έσφαλε στην ερμηνεία κι εφαρμογή των διατάξεων που εκτίθενται στην αρχή αυτής της σκέψης και δεν πρέπη σε προσήκουσα και σύννομη εκτίμηση του αποδεικτικού υλικού που προσκομίστηκε. Για το λόγο αυτό πρέπει να γίνει δεκτή η έφεση ως βάσιμη και από ουσιαστική άποψη, να εξαφανιστεί η προσβαλλόμενη απόφαση, να κρατηθεί η αγωγή και απορριφθεί ως ουσιαστική αβάσιμη...

456/2006

Πρόεδρος: Ζήσης Βασιλόπουλος
Εισηγητής: Βασ. Φράγγος
Δικηγόροι: Γρηγ. Δασταυρίδης, Γεωργ.
Βέβης- Ιωάν. Τρικκαλίδης

Ευθύνη προστήσαντος για άδικες πράξεις προστηθέντος, εφόσον τελέσθηκαν κατά την εκτέλεση υπηρεσίας, επ' ευκαιρία ή εξ' αφορμής αυτής, ακόμη δε και κατά κατάχρηση αυτής.

Η σχέση της πρόστησης μπορεί να στηρίζεται σε δικαιοπραξία ή σύμβαση, αλλά και σε σχέση καθαρά πραγματική ή συζυγική, συγγενική ή φιλική και γενικά σε σχέση φιλοφρόνησης, όπως όταν ο ιδιοκτήτης ή ο κάτοχος αυτ/του εμπιστεύεται την οδήγηση σε φίλο του, προς εξυπηρέτησή του, οπότε στη σχέση αυτή εμπεριέχεται και η εξυπακουόμενη σύσταση του παραχωρούντος το αυτ/το για χρήση σύμφωνα με τους κανόνες της καλής οδήγησης.

Από τις διατάξεις του άρθρου 922 ΑΚ προκύπτει ότι ο προστήσας ευθύνεται για τις άδικες πράξεις του προστηθέντος, εφόσον αυτές τελέσθηκαν κατά την εκτέλεση υπηρεσίας που του ανατέθηκε, είτε επ' ευκαιρία ή εξ' αφορμής της υπηρεσίας αυτής, ακόμη δε και όταν γίνεται κατά κατάχρηση αυτής. Περαιτέρω η σχέση της προστήσεως δεν είναι απαραίτητο να στηρίζεται σε δικαιοπραξία ή σύμβαση. Μπορεί να στηρίζεται σε σχέση καθαρά πραγματική ή σε σχέση, συζυγική, συγγενική ή φιλική και γενικά σε σχέση φιλοφρόνησης (ΑΠ 959/99. Ελ.Δνη 41.46, ΑΠ 960/97 Ε.Συγ.Δ. 1999.423. Κρητικός Αποζημίωση από τροχαία αυτοκινητικά ατυ-

χήματα 1998. 21061, 1063, ιδίου Συμπλήρωμα § 1067 β). Τέτοια περίπτωση υπάρχει όταν ο ιδιοκτήτης ή ο κάτοχος ενός αυτοκινήτου, εμπιστεύεται την οδήγησή του στον φίλο του λόγω της φιλικής σχέσεώς τους, προς εξυπηρέτηση του τελευταίου, εμπεριέχεται δε στη σχέση αυτή και η εξυπακουόμενη προφανώς σύσταση του παραχωρούντος το αυτοκίνητο προς τον φίλο του να το οδηγήσει ο τελευταίος κατά τους κανόνες της καλής οδήγησης, τους οποίους όμως παρέβη και τέλεσε την άδικη πράξη {...}.

Ο εναγόμενος - εκκαλών προέβαλε την ένοταση περιορισμού της ευθύνης του μέχρι της αξίας του ζημιογόνου αυτοκινήτου διότι κατά τους ισχυρισμούς του ενάγεται μόνο ως ιδιοκτήτης αυτού κατ' άρθρο 4 § 1 ν. ΓΠΝ/1911, το δε αυτοκίνητο όπως επικαλείται παρέλαβε λάθρα από το σπίτι του ο άνω οδηγός Α. Α.. Όμως οι άνω ισχυρισμοί του πρέπει να απορριφθούν ως ουσία αβάσιμοι. Από την επισκόπηση της αγωγής προκύπτει ότι ο εναγόμενος ενάγεται ως ιδιοκτήτης, κάτοχος και προστήσας υπό την άνω αναπευχθείσα στην μείζονα σκέψη έννοια. Το ότι παραχώρησε το αυτοκίνητο στον υπαίτιο οδηγό Α. Α. με λόγο γνώσεως και με σαφήνεια κατέθεσε η μάρτυρας των εναγόντων. Άλλα και ως κάτοχος αυτού, εκμεταλλευόμενος τούτο ιδίο ονόματι, (βλ. και Κρητικού ο.π. § 1283) ευθύνεται απεριορίστως και εις ολόκληρον με το δεύτερο εναγόμενο Επικουρικό Κεφάλαιο έναντι των εναγόντων της κύριας αγωγής και απεριορίστως έναντι του παρεμπιπόντως εναγόντος Επικουρικού Κεφαλαίου. Κατόπιν των παραπάνω ο πρώτος λόγος της εφέσεως πρέπει να απορριφθεί ως ουσία αβάσιμος{...}.

466/2006**Πρόεδρος: Ζήσης Βασιλόπουλος****Εισηγητής: Νικ. Μπιχάκης****Δικηγόροι: Δημ. Πίσπας, Κων. Πάσχος-Φανή Ζάχου**

Αγωγή διανομής τετραώροφης οικοδομής, στην οποία πλήρως αποπερατωμένα είναι το υπόγειο, το ισόγειο με το πατάρι και ο πρώτος όροφος, που χρησιμοποιούνται ενιαία για τη λειτουργία επιχείρησης γυμναστηρίου και στην οποία δεν έχει συσταθεί οροφοκτησία.

Ανέφικτη η αυτούσια διανομή της οικοδομής σε δύο ισάξια μέρη, καθόσον θα απαιτηθεί κατασκευή νέας τοιχοποιίας, αποξήλωση και κατασκευή νέου ή και νέων κλιμακοστασίων και φρεστίων ανελκυστήρων, η οποία θα συρρικνώσει τους υπάρχοντες χώρους και θα καταστρέψει πολλά τμήματα των επιμέρους πολυτελών κατασκευών και επενδύσεων που ήδη έχουν επαυξήσει την αγοραία αξία του.

Μόνη η εκπρόθεσμη κατάθεση της έκθεσης πραγματογνωμοσύνης δεν επάγεται ακυρότητα, εφόσον δεν γίνεται επικληση βλάβης.

Αποζημίωση για αποκλειστική χρήση του επικοίνου από έναν μόνο κοινωνό, βάσει της μισθωτικής του αξίας.

Από τις ένορκες καταθέσεις των μαρτύρων ... αποδείχθηκαν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Το επίδικο προς διανομή ακίνητο είναι ένα οικόπεδο με το επ' αυτού κτίσμα που βρίσκεται εντός του σχεδίου πόλεως Τ. και στο 167 Ο.Τ.. Το εμβαδόν του οικόπεδου είναι 550.60 τ.μ. και ορίζεται γύρωθεν με την οδό Α. και με

τις ιδιοκτησίες Κ., Τ. και Ν.. Οι διάδικοι είναι συγκύριοι, συννομείς και συγκάτοχοι αυτού του οικόπεδου και σε ποσοστό ½ εξ' αδιαιρέτου ο καθένας δυνάμει των υπ' αριθμ./9-5-1995 και/9-5-1995 συμβολαίων του Συμβολαιογράφου Α. Μ. που μεταγράφηκαν νόμιμα. Δυνάμει της υπ' αριθμ./27-7-1995 νομίμως εκδοθείσης οικοδομής αδείας οι διάδικοι ανήγειραν επί του παραπάνω οικόπεδου τετραώροφη οικοδομή. Η οικοδομή αυτή αποτελείται από το υπόγειο συνολικού εμβαδού 325,90 τ.μ. από το ισόγειο συνολικού εμβαδού 312,40 τ.μ. από το πατάρι του ισογείου συνολικού εμβαδού 256,50 τ.μ. από τον πρώτο όροφο συνολικού εμβαδού 312,40 τ.μ. και από τον δεύτερο όροφο συνολικού εμβαδού 296,20 τ.μ. Από τα παραπάνω επίπεδα πλήρως αποπερατωμένα είναι το υπόγειο, το ισόγειο με το πατάρι και ο πρώτος όροφος. Ήδη οι χώροι αυτοί χρησιμοποιούνται ενιαία από τον εναγόμενο για τη λειτουργία εντός αυτών επιχείρησης γυμναστηρίου. Ο δεύτερος όροφος είναι ημιτελής, βρίσκεται στο στάδιο της αποπεράτωσης της τοιχοποιίας (τούβλα) κατασκευάστηκε δε για να χρησιμεύσει ως μελλοντική κοινή κατοικία των διαδίκων. Η πρόσβαση σ' αυτόν λαμβάνει χώρα διά ειδικού κλιμακοστασίου και ειδικού φρεατίου ανελκυστήρος διαφόρων των άλλων που χρησιμεύουν μόνο για την πρόσβαση στους ειδικούς χώρους του γυμναστηρίου. Οροφοκτησία δεν έχει συσταθεί. Η συνολική δαπάνη για την ανέγερση της οικοδομής (μέχρι το παρών στάδιο) εκτιμήθηκε από την πραγματογνώμονα στα 812.527,8 ευρώ, ενώ η συνολική αγοραία αξία της (ομοίως) εκτιμήθηκε στο 1.106.049,20 ευρώ. Η αξία του

οικοπέδου (άχτιστο) εκτιμήθηκε στα 366.000 ευρώ, πλην όμως τώρα αυτό αυτοτελώς θεωρητικά δεν έχει αξία καθόσον ήδη αυτή έχει απορροφηθεί από την ανέγερση στο μεγαλύτερο μέρος του της παραπάνω οικοδομής. Θεωρητικά είναι δυνατή η αυτούσια διανομή του οικοδομήματος σε δύο ισάξια μέρη. Πρακτικά όμως είναι ανέφικτη καθόσον θα απαιτηθεί κατασκευή και νέας τοιχοποιίας, αποξήλωση και κατασκευή νέου ή και νέων κλιμακοστασίων και φρεατών ανελκυστήρων. Η νέα αυτή κατασκευή όμως μοιραία θα συρρικνώσει τους υπάρχοντες χώρους και θα καταστρέψει πολλά τμήματα των επιμέρους πολυτελών κατασκευών και επενδύσεων που ήδη σήμερα έχουν επαυξήσει την αγοραία αξία του ενώ, εξ' αρχής έχει κατασκευαστεί για την στέγαση πλήρους εξοπλισμένης επιχείρησης γυμναστηρίου, με πισίνα, ειδικούς χώρους άθλησης, εγκατάστασης μηχανημάτων, αποδυτηρίων, χώρων υγιεινής, υποδοχής κ.λ.π. μη δυναμένου ευκόλως να μετατραπεί ή άλλως διαφοροποιηθεί η χρήση του. Συνεπώς πρέπει να διαταχθεί η πώληση του επικοίνου ακινήτου με πλειστηριασμό, ήτοι μόνη εφικτή λύση και συμφέρουσα για τους διαδίκους, προκειμένου από το εκπλειστηρίασμα ο κάθε ένας κοινωνός να λάβει ποσό ίσο με το ιδανικό του μερίδιο.

Είναι γεγονός ότι η διαταχθείσα κατά τα ανωτέρω πραγματογνωμοσύνη κατατέθηκε στη Γραμματεία του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου εκπρόθεσμα. Όμως μόνη η εκπρόθεσμη κατάθεση της πραγματογνωμοσύνης δεν επάγεται την ακυρότητα αυτής. Άλλωστε ο εναγόμενος εκκαλών ουδεμία βλάβη υπέστη από την εκπρόθεσμη

κατάθεση της πραγματογνωμοσύνης, δεδομένου ότι αυτός δεν αντιτίθεται στη διαταχθείσα κατά τα ανωτέρω διανομή, με την πώληση του επιδίκου επικοίνου ακινήτου με πλειστηριασμό και επομένως το παράπονό του για την εκπρόθεσμη κατάθεση της πραγματογνωμοσύνης και την κακή εκτίμηση των αποδείξεων δεν είναι βάσιμο. Πρέπει να παρατηρηθεί ότι το Δικαστήριο τούτο θα κατέληγε στο ίδιο ως άνω αποδεικτικό πόρισμα και αν δεν λάμβανε υπόψη του την ως άνω έκθεση πραγματογνωμοσύνης, εκτιμώντας τα υπόλοιπα ως άνω αποδεικτικά μέσα.

Περαιτέρω αποδείχθηκε ότι ο εναγόμενος από 1-12-1998 μέχρι την άσκηση της αγωγής κάνει αποκλειστική χρήση του υπογείου, του ισογείου με το πατάρι και του πρώτου όροφο της επίκοινης οικοδομής λειτουργώντας εντός αυτών επιχείρηση γυμναστηρίου με την μορφή μονοπρόσωπης εταιρίας περιορισμένης ευθύνης με την επωνυμία "Μ. Ε.Π.Ε". Η μισθωτική αξία των ως άνω χώρων της επίκοινης οικοδομής ανέρχεται εν όψει της θέσεως και της κατάστασης της οικοδομής και του προαναφερθέντος εμβαδού των χώρων που χρησιμοποιεί αποκλειστικά ο εναγόμενος α) για το χρονικό διάστημα από 1-12-1998 μέχρι 31-12-2000 σε 2.000 ευρώ μηνιαίως, β) για το χρονικό διάστημα από 1-1-2001 μέχρι 30-6-2003 σε 2.400 ευρώ μηνιαίως. Επομένως η ενάγουσα δικαιούται ν' απαιτήσει παρά του εναγόμενου, που έκανε αποκλειστική χρήση του ως άνω γυμναστηρίου, ανάλογη μερίδα δηλ. ½ επί του οφέλους, που αυτός αποκόμισε, συνισταμένου στην αξία της χρήσης του κοινού δηλ. δικαιούται 59.800 ευρώ (25 μήνες X 1.000 ευρώ =

25.000 ευρώ + 29 μήνες X 1.200 ευρώ = 34.800 ευρώ). Πρέπει να σημειωθεί ότι επιδικάζονται 54 μήνες της μισθωτικής αξίας αντί των αιτουμένων 56 μηνών, αφού πρωτοδίκως επιδικάσθηκε αποζημίωση χρήσης 54 μηνών και δεν υπάρχει έφεση ως προς το σημείο αυτό από την ενάγουσα. Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο που δέχθηκε κατά ένα μέρος την αγωγή απόδοσεως των αφελημάτων και επιδίκασε για 54 μήνες το ποσό των 81.000 ευρώ, έσφαλε, αφού δεν εκτίμησε σωστά τις αποδείξεις που του προσκόμισαν οι διάδικοι και επομένων ο σχετικός λόγος έφεσης πρέπει να γίνει δεκτός και ως βάσιμος κατ' ουσίαν και κατ' ακολουθία πρέπει η προσβαλλόμενη απόφαση ως προς το κεφάλαιο της απόδοσης των αφελημάτων να εξαφανισθεί και το Δικαστήριο τούτο κρατώντας και δικάζοντας την αγωγή κατά το κεφάλαιο αυτό πρέπει να κάνει αυτή δεκτή κατά ένα μέρος και ως βάσιμη κατ' ουσίαν και να υποχρεωθεί ο εναγόμενος να καταβάλει στην ενάγουσα το ποσό των 59.800 ευρώ με το νόμιμο τόκο από την επίδοση της αγωγής μέχρι την έξοφληση...

473/2006

Πρόεδρος: Ζήσης Βασιλόπουλος

Εισηγητής: Ναπολέων Ζούκας

Δικηγόροι: Στέφανος Καραγεώργος, Νίκ. Παπαπέτρου

Αγωγή αναγνώρισης μίσθωσης ως εμπορικής. Από τις 28.9.1999 δεν υπάγονται στις εμπορικές μισθώσεις οι μισθώσεις χώρων εντός δημόσιων, δημοτικών ή κοινοτικών κήπων, αλσών, πλατειών και εν γένει κοινοχρήστων χώρων, αδιάφο-

ρα σε ποιον ανήκουν και ανεξάρτητα από το ποίος είναι ο εκμισθωτής ή αν δηλώθηκε η ιδιότητα αυτή του μισθίου κατά τις διαπραγματεύσεις της μίσθωσης. Πράγματα κοινής χρήσης είναι και τα δημόσια δάση και άλση, εφόσον δεν είναι πράγματα ειδικής χρήσης. Ένα δάσος, ενόψει της ειδικής συνταγματικής προστασίας, είναι είτε ιδιόχρηστο, όταν εξυπηρετεί κυρίως τη δασολογική έρευνα και διδασκαλία, είτε κοινόχρηστο, όταν είναι ελεύθερη η χρήση του από το κοινό. Μη εμπορική η μίσθωση αναψυκτήρίου εντός αισθητικού δάσους που ανήκει στην κυριότητα του Δημοσίου και του οποίου παραχωρήθηκε η χρήση και εκμετάλλευση σε Δήμο, ο οποίος το εκμίσθωσε.

Η ενάγουσα και ήδη εφεσίβλητος με την ένδικη αγωγή της ισχυρίζεται ότι δυνάμει της αναφερόμενης σ' αυτή συμβάσεως, που καταρτίστηκε μεταξύ αυτής και του νομίμου εκπροσώπου της εκκαλούσας, τυγχάνει μισθώτρια του περιγραφόμενου στην αγωγή μισθίου. Ότι η διάρκεια της μίσθωσης συμφωνήθηκε πενταετής με χρόνο λήξης την 31η Μαρτίου 2004. Επειδή δε η εκκαλούσα αμφισβήτει τον εμπορικό χαρακτήρα της μίσθωσης ζητεί να αναγνωρισθεί ότι η επίδικη μίσθωση υπάγεται στις διατάξεις του Π.Δ/τος 34/1995 και η μίσθωση λήγει στις 31-3-2011. Επί της αγωγής αυτής εκδόθηκε η εκκαλούμενη απόφαση, η οποία, αφού έκρινε νόμιμη την αγωγή, την έκαμε δεκτή ως βάσιμη και από ουσιαστική άποψη. Κατά της απόφασης αυτής παραπονείται με την κρινόμενη έφεση η εναγομένη για εσφαλμένη εφαρμογή του νόμου και κακή

εκτίμηση των αποδείξεων, ζητώντας να ε-ξαφανιστεί η προσβαλλόμενη απόφαση, ώστε να απορριφθεί η αγωγή.

Κατά την περίπτωση ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Π.Δ/τος 34/1995, όπως αυτή ισχύει κατά τη διάταξη του άρθρου 28 παρ.4 του Ν.813/1978 και στις υφιστάμενες μισθώσεις μετά την αντικατάστασή της με το άρθρο 7 παρ.1 και 2 του Ν.2741/1999, δεν υπάγονται στις διατάξεις του και οι μισθώσεις χώρων εντός δημόσιων, δημοτικών ή κοινοτικών κήπων, αλσών, πλατειών και εν γένει κοινοχρήστων χώρων. Έτσι με βάση τη διάταξη αυτή δεν υπάγονται από την ισχύ του Ν.2741/1999 που άρχισε από τις 28-9-1999, οι μισθώσεις χώρων που βρίσκονται μέσα σε κοινόχρηστους χώρους (κήπους, άλση, πλατείες κ.λ.π.), χωρίς να έχει σημασία σε ποιον ανήκουν κατά κυριότητα οι χώροι αυτοί. Οι χώροι που μισθώνονται πρέπει να βρίσκονται μέσα στον κοινόχρηστο χώρο και όχι στην περιφέρειά του. Οι μισθώσεις σε αυτούς τους χώρους δεν προστατεύονται, ανεξάρτητα από το αν ο εκμισθωτής είναι το δημόσιο ή άλλο πρόσωπο και από το αν δηλώθηκε η ιδιότητα αυτή του μισθίου από τον εκμισθωτή κατά τις διαπραγματεύσεις για τη συνομολόγηση της μίσθωσης (Βλ. ΑΠ 1159/2002 ΕλλΔνη 45.468 - 651/1993 ΕλλΔνη 35.1341 - 1015/1994 ΕλλΔνη 36.1110 - ΕφΑθ 2094/1993 ΕλλΔνη 34.1150 - Εφθεσ 464/1995 ΕλλΔνη 37.175 - 2977/2000 Αρμ 56.394 - Χαρ. Παπαδάκη "Σύστημα Εμπορικών Μισθώσεων" 2000 παρ.1079 επ. - I. Κατρά "Πανδέκτης Μισθώσεων" 2003 παρ.80).

Εξάλλου κατά τη διάταξη του άρθρου 967 του ΑΚ πράγματα κοινής χρήσης είναι

ιδίως τα νερά με ελεύθερη και αέναη ροή, οι δρόμοι, οι πλατείες, οι γιαλοί, τα λιμάνια και οι όρμοι, οι όχθες πλευσίμων ποταμών, οι μεγάλες λίμνες και οι όχθες τους. Εκτός όμως από τα πράγματα που απαριθμούνται στο άρθρο αυτό κοινόχρηστα είναι και τα δημόσια δάση και άλση εφόσον δεν είναι πράγματα ειδικής χρήσης. Ένα δάσος ενόψει της νέας ειδικής συνταγματικής προστασίας (άρθρο 24) των δασών, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι ανήκει στην ιδιωτική περιουσία του δημοσίου. Είναι είτε ιδιόχρηστο, όταν εξυπηρετεί κυρίως τη δασολογική έρευνα και διδασκαλία, είτε κοινόχρηστο, όταν είναι ελεύθερη η χρήση του από το κοινό (βλ.Παππά εις Γεωργιάδη-Σταθόπουλου ΑΚ 967 αριθμ.55 - Π. Δαγτόγλου "Γενικό Διοικητικό Δίκαιο" έκδ. 3η παρ.1199).

Στην προκειμένη περίπτωση από όλα ανεξαιρέτως τα έγγραφα ... αποδείχθηκαν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Με σύμβαση μίσθωσης, που καταρτίστηκε μεταξύ των διαδίκων με ιδιωτικό έγγραφο στις 26-3-1999 στη Σκιάθο και μετά από τήρηση των νόμιμων διατυπώσεων, ήτοι κατόπιν απόφασης του Δ.Σ. της εκκαλούσης, της σχετικής διακήρυξης του προέδρου αυτού και μετά από πλειοδοτικό διαγωνισμό, κατά τον οποίο η εφεσίβλητος αναδείχθηκε πλειοδότρια, η εκκαλούσα εκμίσθωσε στην εφεσίβλητο για διάστημα πέντε (5) ετών (1-4-1999 έως 31-3-2004) ένα αναψυκτήριο-περίπτερο. Το μίσθιο αυτό έχει εμβαδό 24 τ.μ. και βρίσκεται εντός του "δάσους Κουκουναριών" Σκιάθου. Από τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίζουν και επικαλούνται οι διάδικοι δεν αποδεικνύεται ότι το δάσος αυτό ανήκει κατά κυριότητα στο Δήμο Σκιάθου, ού-

τε στην κυριότητα άλλου νομικού προσώπου, αφού δεν προσκομίζεται σχετική πράξη παραχώρησης. Ανήκει στην κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου και βρίσκεται εντός της οριογραμμής του αισθητικού δάσους Σκιάθου, όπως χαρακτηρίστηκε με το από 13-6-1977 Π.Δ/γμα. Με το 502213/21-1-1981 έγγραφο του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού παραχωρήθηκε η χρήση και εκμετάλλευση αυτού στο Δήμο Σκιάθου, ο οποίος ακολούθως συνέστησε την εκκαλούσα δημοτική επιχείρηση προς χρήση κι εκμετάλλευσή του. Το δάσος αυτό δεν αποδείχθηκε ότι είναι ιδιόχρηστο, αντίθετα αποδείχθηκε ότι είναι κοινόχρηστο, καθόσον η χρήση του από το κοινό είναι ελεύθερη και δεν εξυπηρετεί τη δασολογική έρευνα και διδασκαλία.

Σύμφωνα με όσα προεκτέθηκαν, εφόσον το μίσθιο βρίσκεται μέσα σε κοινόχρηστο χώρο, η επίδικη μίσθωση δεν υπάγεται στην προστασία των διατάξεων του Π.Δ. 34/1995 και η μίσθωση δεν ισχύει για δώδεκα έτη. Αντίθετα επ' αυτής έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 608 και 611 του ΑΚ. Εφόσον η εκκαλούμενη απόφαση δέχθηκε τα αντίθετα εσφαλμένως ερμήνευσε κι εφάρμοσε τις διατάξεις των άρθρων που εκτίθενται στη μείζονα πρόταση και δεν προέβη σε σύννομη και προσήκουσα εκτίμηση των αποδείξεων. Για το λόγο αυτό πρέπει να γίνει δεκτή η έφεση και εξαφανισθεί η προσβαλλόμενη απόφαση. Ακολούθως, αφού κρατηθεί η υπόθεση στο Δικαστήριο τούτο και ερευνηθεί ως άνω, να απορριφθεί η αγωγή της εφεσιβλήτου ως αβάσιμη κατ' ουσία...

474/2006

Πρόεδρος: Ζήσης Βασιλόπουλος

Εισηγητής: Ναπολέων Ζούκας

Δικηγόροι: Δημ. Γκούβας, Γεωρ. Κουκουβίνος

Η επίδοση σε διάδικο που διαμένει στο εξωτερικό γίνεται προς τον Εισαγγελέα του δικαστηρίου, στο οποίο εκκρεμεί ή πρόκειται να εισαχθεί η δίκη και θεωρείται ότι συντελέστηκε μόλις εγχειρισθεί σ' αυτόν το έγγραφο, ανεξάρτητα από το χρόνο της περαιτέρω αποστολής και παραλαβής αυτού. Επί εφαρμογής της από 15-11-1965 Σύμβασης της Χάγης πρέπει να τηρούνται οι όροι αυτής.

Αν ο διάδικος έχει νόμιμα διορισμένο αντίκλητο, η επίδοση γίνεται υποχρεωτικά σ' αυτόν. Τρόποι ορισμού αντικλήτου. Μη νόμιμος διορισμός αντικλήτου με μονομερή δήλωση του διαδίκου δι' εγγράφου. Αναγκαστική ομοδικία επί άσκησης αγωγής από κληρονόμο αποχωρήσαντος από ομόρρυθμη εταιρία εταιρίου κατά κληρονόμων των συνεχισάντων την εταιρία εταίρων, στους οποίους είχε εκχωρηθεί η εταιρική μερίδα του αποχωρήσαντος, με σκοπό την προσαύξηση της εταιρικής μερίδας με πρόσθετο περιουσιακό εταιρικό στοιχείο, που παραλείφθηκε και δεν συνυπολογίστηκε στον καθορισμό της αξίας του μεριδίου του αποχωρήσαντος εταίρου.

Οι απόντες ομόδικοι καλούνται σε κάθε μεταγενέστερη διαδικαστική πράξη, αλλιώς η συζήτηση κηρύσσεται απαράδεκτη ως προς όλους τους ομοδίκους και αυτεπαγγέλτως.

Η επίδοση έφεσης σε πρόσωπο που διορίστηκε γενικός πληρεξούσιος και αντί-

κλητος με αναφερόμενο στο εφετήριο συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο είναι άκυρη, διότι ο εν λόγω διορισμός είναι ανίσχυρος.

Από τις διατάξεις των άρθρων 134,136 παρ.1,142 παρ.1 και 4 και 143 παρ.1 - 4 του ΚΠολΔ συνάγεται ότι η επίδοση σε διάδικο που διαμένει στο εξωτερικό γίνεται προς τον Εισαγγελέα του δικαστηρίου, στο οποίο εκκρεμεί ή πρόκειται να εισαχθεί η δίκη και θεωρείται ότι συντελέστηκε μόλις εγχειρισθεί σ' αυτόν το προς επίδοση έγγραφο, ανεξάρτητα από το χρόνο της περαιτέρω αποστολής και παραλαβής αυτού. Σε περίπτωση όμως εφαρμογής της από 15-11-1965 Σύμβασης της Χάγης, που κυρώθηκε με το Ν.1334/1983, πρέπει να τηρούνται οι από αυτήν οριζόμενοι όροι. Αν όμως ο ρηθείς διάδικος έχει διορισμένο αντικλήτο η επίδοση γίνεται υποχρεωτικά σ' αυτόν, αλλά υπό την προϋπόθεση ότι ο διορισμός του έγινε νόμιμα, δηλαδή με δήλωση ενώπιον της γραμματείας του Πρωτοδικείου της κατοικίας του δηλούντος ή της πρωτεύουσας, προκειμένου περί κατοίκου του εξωτερικού ή με ρήτρα σε σύμβαση, που όμως καλύπτει μόνο την επίδοση όλων των διαδικαστικών πράξεων που έχουν σχέση με τη σύμβαση, ή με διορισμό πληρεξουσίου δικηγόρου κατά το άρθρο 96 του ΚΠολΔ. Συνεπώς διορισμός αντικλήτου κατ' άλλον τρόπο, όπως με μονομερή δήλωση του διαδίκου δι' εγγράφου, δεν είναι ισχυρός και η επίδοση προς αυτόν είναι άκυρη (βλ.ΑΠ 661/2000 ΕλλΔνη 41.1612 - 1174/2003 ΕλλΔνη 45.441 - Βαθρακοκοίλη ΕρμΚΠολΔ άρθρο 142 αριθμ.8 και 30).

Εξάλλου κατά τη διάταξη του άρθρου 76 παρ.1 του ίδιου Κώδικα αναγκαστική ομοδικία υπάρχει μεταξύ άλλων όταν η διαφορά επιδέχεται ενιαία μόνο ρύθμιση και όταν δεν μπορούν να υπάρξουν αντίθετες αποφάσεις απέναντι στους ομοδίκους. Τέτοια αναγκαστική ομοδικία υπάρχει και στην περίπτωση άσκησης αγωγής από κληρονόμο αποχωρήσαντος από ομόρρυθμη εταιρία εταίρου κατά κληρονύμων των συνεχισάντων την εταιρία εταίρων, στους οποίους είχε εκχωρηθεί κατ' ισομοιρία η εταιρική μερίδα του αποχωρήσαντος, προς προσαύξηση της εταιρικής μερίδας από το αναφερόμενο σ' αυτή περιουσιακό στοιχείο της εταιρίας, η αξία του οποίου δεν υπολογίστηκε κατά τον υπολογισμό της αξίας του μεριδίου του αποχωρήσαντος εταίρου. Και τούτο, διότι η σχετική διαφορά επιδέχεται ενιαία μόνο ρύθμιση και δεν είναι δυνατό να υπάρξουν αντίθετες αποφάσεις (βλ. Βαθρακοκοίλη ο.π. άρθρο 76 αριθ.6). Τέλος κατά τη διάταξη του άρθρου 76 παρ.3 του ίδιου Κώδικα οι απόντες ομόδικοι καλούνται σε κάθε μεταγενέστερη διαδικαστική πράξη. Από τη διάταξη αυτή σαφώς συνάγεται ότι για την εξασφάλιση της ενιαίας διεξαγωγής της δίκης ως προς όλους τους ομοδίκους και προς το σκοπό ενιαίας και ομοιόμορφης δικαστικής κρίσης, πρέπει στη συζήτηση της υπόθεσης και σε κάθε μεταγενέστερη συζήτηση να καλούνται όλοι οι ομόδικοι, γιατί αλλιώς ο κατακερματισμός της δίκης απολήγει σε ματαίωση του άνω σκοπού. Συνεπώς αν κάποιος από τους ομοδίκους δεν κλητεύθηκε ή δεν κλητεύθηκε νομίμως και δεν έλαβε μέρος στη συζήτηση, στην περίπτωση αυτή δεν αντιπροσωπεύεται από τους παρισταμέ-

νους ομοδίκους κατά το άρθρο 76 παρ.1 και κατ' ακολουθία η συζήτηση κηρύσσεται απαράδεκτη ως προς όλους τους ομοδίκους και αυτεπαγγέλτως (βλ.ΑΠ 1030/1974 ΝοΒ 23.613 - ΕφΑθ 989/1984 Δ 15.564 - 4881/1991 ΕλλΔην 34.620 - ΕΦΠειρ 1154/1982 Δ 13.829 - Βαθρακοκοίλη ό.π. άρθρο 76 αριθμ.37).

Στην προκείμενη περίπτωση φέρεται προς συζήτηση η κρινόμενη έφεση της ενάγουσας κατά της 56/2002 οριστικής απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Βόλου, που δίκασε αντιψωλία των διαδίκων κατά την τακτική διαδικασία (ΚΠολΔ 233 επ.). Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο με την εκκαλούμενη απόφασή του απέρριψε την ένδικη αγωγή της εκκαλούσας κατά των εφεσιβλήτων, με την οποία ως κληρονόμος αποχωρήσαντος από ομόρρυθμη εταιρία εταίρου ζητούσε από τους κληρονόμους των συνεχισάντων τη λειτουργία της εταιρίας εταίρων, στους οποίους είχε εκχωρηθεί κατ' ισομοιρία η εταιρική μερίδα του αποχωρήσαντος, την προσαύξηση της εταιρικής μερίδας από το περιγραφόμενο σ' αυτή περιουσιακό στοιχείο της εταιρίας, του οποίου η αξία δεν συνυπολογίστηκε κατά τον υπολογισμό της αξίας του μεριδίου του αποχωρήσαντος εταίρου. Η έφεση στρέφεται εναντίον όλων των εναγομένων, οι οποίοι, όπως εκτέθηκε στη μείζονα πρόταση, τελούν μεταξύ τους σε σχέση αναγκαστικής ομοδικίας. Κατά τη συζήτηση αυτής δεν εμφανίστηκαν ούτε εκπροσωπήθηκαν νομίμως οι πέμπτος, έκτη, έβδομος, όγδοη, ένατος, δέκατη και ενδέκατος των εφεσιβλήτων. Η δέκατη από αυτούς Φ. Τ. φέρεται κατά το εφετήριο ως κάτοικος Η.Π.Α. Αντίγραφο της κρινόμενης έφεσης με πράξη ορι-

σμού δικασίου και κλήση προς συζήτηση, αντί να επιδοθεί σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης της Χάγης, επιδόθηκε στον πέμπτο από τους εφεσιβλήτους, ο οποίος διορίστηκε γενικός της πληρεξούσιος κι αντίκλητος με το αναφερόμενο στο εφετήριο 21446/1994 πληρεξούσιο του συμβολαιογράφου Βόλου Γ.Κ. Ο με τον τρόπο όμως αυτό διορισμός του αντικλήτου, όπως εκτέθηκε στη μείζονα πρόταση, είναι ανίσχυρος και η επίδοση σ' αυτόν είναι άκυρη. Κατά συνέπεια, εφόσον η δέκατη από τους εφεσιβλήτους δεν κλητεύθηκε νόμιμα, πρέπει με βάση τα όσα προεκτέθηκαν να κηρυχτεί αυτεπαγγέλτως απαράδεκτη η συζήτηση της κρινόμενης έφεσης όχι μόνο ως προς τη δέκατη των εφεσιβλήτων, αλλά ως προς όλους τους εφεσιβλήτους.

476/2006

Πρόεδρος: Ζήσης Βασιλόπουλος

Εισηγητής: Ναπολέων Ζούκας

Δικηγόροι: Στέργιος Ζιώγας, Μιχαήλ Γκιολές

Η ανακοπή κατά δ/γής πληρωμής πρέπει να περιέχει κατά τρόπο ορισμένο όλους τους λόγους κατά του κύρους της. Νέοι λόγοι, μη περιεχόμενοι στο δικόγραφο της ανακοπής, προβάλλονται μόνο με πρόσθετο δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου προς το οποίο απευθύνεται η ανακοπή και κοινοποιείται στον αντίδικο.

Μη επιτρεπτοί πρόσθετοι λόγοι με τις προτάσεις της πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας δίκης ή με το εφετήριο δικόγραφο, ακόμη και αν αυτοί αφορούν ισχυρισμούς των άρθρων 269 και 527 του Κ-

ΠολΔ, καθ όσον έναντι των τελευταίων αυτών γενικών δ/ξεων κατισχύει, ως ειδική, η δ/ξη του 585 παρ. 2 εδ. β' του ΚΠολΔ.

{...}Η κατά το άρθρο 632 του ΚΠολΔ ανακοπή κατά διαταγής πληρωμής, η οποία αποτελεί ειδική μορφή της ανακοπής των άρθρων 583 επί του ίδιου κώδικα, ασκείται όπως και η αγωγή και πρέπει στο δικόγραφό της να περιέχονται κατά τρόπο σαφή και ορισμένο όλοι οι λόγοι κατά του κύρους της διαταγής πληρωμής. Νέοι λόγοι μη περιεχόμενοι στο δικόγραφο της ανακοπής δεν επιτρέπεται να προταθούν από τον ανακόπτοντα για πρώτη φορά με τρόπο διάφορο του οριζόμενου στο άρθρο 585 παρ. 2 εδ. β' του ΚΠολΔ και δη με τις έγγραφες προτάσεις του ανακόπτοντος της πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας δίκης ή με το δικόγραφο της έφεσης του κατά της απόφασης που απέρριψε την ανακοπή του, ακόμη και αν οι λόγοι αυτοί αφορούν ισχυρισμούς που αναφέρονται στα άρθρα 269 και 527 του ΚΠολΔ. Και τούτο, διότι έναντι των τελευταίων αυτών γενικών διατάξεων κατισχύει, λόγω της ειδικότητάς της, η διάταξη του άρθρου 585 παρ. 2 εδ. β' του ΚΠολΔ, κατά την οποία νέοι λόγοι ανακοπής μπορούν να προταθούν μόνο με πρόσθετο δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου προς το οποίο απευθύνεται η ανακοπή και κοινοποιείται στον αντίδικο όταν πρόκειται για ειδικές διαδικασίες οκτώ τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση. Μόνο το περιεχόμενο της ανακοπής και εκείνο των τυχόν κατά τον προεκτεθέντα τρόπο ασκηθέντων πρόσθετων λόγων της οριοθετεί το αντικείμενο της

δίκης επί της ανακοπής ακόμη και αν πρόκειται για αιτιάσεις που ανάγονται στο κατά νόμο παραδεκτό της έκδοσης της διαταγής πληρωμής. Κάθε άλλος λόγος ανακοπής κατά διαταγής πληρωμής που υποβάλλεται με τις προτάσεις του ανακόπτοντος κατά τη συζήτηση της ανακοπής ή με την έφεση είναι απορριπτέος ως απαράδεκτος (βλ. ΑΠ 892/1990 ΕλλΔνη 32.552-390/1999 ΕλλΔνη 40, 1317-1423-4/1999 ΕλλΔνη 41.701- 1779/2001 ΕλλΔνη 43.1377- 1025/2003, 50/2004 ΕλλΔνη 45.115.735- ΕφΑθ 653/1990 ΕλλΔνη 35.449- ΕφΛαρ. 234/2002, 544/2002 αδημ. Μπέη Πολ.Δικ. άρθρο 632 σελ. 233-Βαθρακούλη ΕρμΚ ΠολΔ άρθρο 585 αριθ. 6 και άρθρο 632 αριθ. 26Κ 64). Επομένως ο λόγος αοριστίας της ανακοπόμενης διαταγής πληρωμής, που προβάλλεται για πρώτη φορά στην παρούσα κατ' έφεση δίκη με το δικόγραφο της έφεσης (1ος λόγος), είναι απορριπτέος ως απαράδεκτος{...} }.

486/2006

Πρόεδρος: Μιχ. Θεοχαρίδης

Εισηγήτρια: Μαρία Ρώμπη

Δικηγόροι: Φανή Ζάχου, Φίλιππος Σοφός

Ανακοπή κατά δ/γής πληρωμής σε δεκαπέντε εργάσιμες ημέρες. Το Σάββατο δεν είναι εργάσιμη ημέρα και οι μέρες Σαββάτου, όπως και οι Κυριακές, αφαιρούνται και δε συνυπολογίζονται στη 15ήμερη προθεσμία ανακοπής.

Στην αίτηση Τράπεζας για έκδοση δ/γής πληρωμής από σύμβαση πιστώσεων με ανοικτό λογ/σμό δεν απαιτείται η μνεία των επιτοκίων. Αρκεί η μνεία της συμφωνίας ότι το οφειλόμενο ποσό θα απο-

δεικνύεται από το πλήρες απόσπασμα των εμπορικών βιβλίων της, που απεικονίζει την κίνηση του λ/σμου και το οποίο επισυνάπτεται στη σύμβαση.

{...}Σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 632 παρ.1 εδ.α' ΚΠολΔ ορίζεται ότι ο οφειλέτης, κατά του οποίου στρέφεται η διαταγή πληρωμής έχει το δικαίωμα μέσα σε δεκαπέντε εργάσιμες ημέρες από την επίδοσή της να ασκήσει ανακοπή, η οποία απευθύνεται στο δικαστήριο το οποίο είναι καθ' ύλην αρμόδιο. Με το άρθρο 1 παρ.1 της από 29-12-1980 πράξης νομοθετικού περιεχομένου, που κυρώθηκε με το ν.1157/1981 καθιερώνεται πενθήμερη εβδομάδα εργασίας από Δευτέρα μέχρι Παρασκευή για το με οποιαδήποτε σχέση πρωσαπικό του Δημοσίου, των ΟΤΑ και των λοιπών προσώπων δημοσίου δικαίου. Από τις διατάξεις αυτές συνάγεται ότι το Σάββατο δεν είναι εργάσιμη ημέρα και ότι οι ημέρες Σαββάτου, που μεσολαβούν μεταξύ έναρξης και λήξης της κατά το άρθρο 632 παρ.1 εδ.α' ΚΠολΔ προθεσμίας των δεκαπέντε εργασίμων ημερών, πρέπει να αφαιρούνται όπως και οι Κυριακές και να μην συνυπολογίζονται (ΑΠ 1502/2002 ΕλλΔην 44.137).

Στην προκείμενη περίπτωση, η υπ' αριθμ. 586/2001 Διαταγή Πληρωμής κοινοποιήθηκε στους ανακόπτοντες την 22-11-2001, η επίδοση δε της ανακοπής, όπως προκύπτει από την υπ' αριθμ.4039β/11-12-2001 έκθεση επιδόσεως της δικαστικής επιμελήτριας του Πρωτοδικείου Λάρισας Μ. Χ.-Κ. έγινε την 11-12-2001, ήτοι εντός των δεκαπέντε εργασίμων ημερών, στις οποίες δεν περιλαμβάνεται το Σάββατο και συνακόλουθα η ασκηση της ανακοπής είναι εμπρόθεσμη.

Συνεπώς το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, που απέρριψε ως εκπρόθεσμη την ανακοπή, εσφαλμένα εφήρμοσε το νόμο. Για το λόγο αυτό η εκκαλούμενη απόφαση πρέπει να εξαφανισθεί, γενομένου δεκτού του πρώτου λόγου εφέσεως και αφού κρατηθεί η υπόθεση στο Δικαστήριο αυτό πρέπει να ερευνηθεί η ανακοπή ως προς τη νομική και ουσιαστική της βασιμότητα κατά την ίδια διαδικασία.

Με την ένδικη ανακοπή τους οι ανακόπτοντες ζητούν την ακύρωση της με αριθμό 586/2001 Διαταγής Πληρωμής του Μονομελούς Πρωτοδικείου Λάρισας για τους λόγους: 1) Ότι η έκδοση της ως άνω Διαταγής Πληρωμής συνιστά καταχρηστική ασκηση δικαιώματος εκ μέρους της Τράπεζας, 2) ότι δεν συγκοινοποιήθηκαν σ' αυτούς νομίμως επικυρωμένα έγγραφα και 3) ότι δεν αναφέρονται στην αίτηση για την έκδοση της διαταγής πληρωμής το ύψος του επιτοκίου και πώς αυτό διαμορφώθηκε μέχρι το κλείσιμο του λογαριασμού.

Με αυτό το περιεχόμενο η ανακοπή είναι νόμιμη, στηρίζεται στις διατάξεις των άρθρων 632 επ. ΚΠολΔ. Πρέπει συνεπώς να ερευνηθεί περαιτέρω από ουσιαστική άποψη.

Από την ένορκη κατάθεση του μάρτυρα ... αποδείχθηκαν τα εξής:

Οι ανακόπτοντες με την ανακοπή τους συνομολογούν την κατάρτιση της επίμαχης υπ' αριθμ.66/1997 σύμβασης παροχής πιστώσεως με ανοικτό λογαριασμό, τους όρους αυτής καθώς και το οφειλόμενο ποσό. Η καθής Τράπεζα με την υπ' αριθμ. κατ. 486/2001 αίτησή της ενώπιον του Δικαστή του Μονομελούς Πρωτοδικείου Λάρισας, ζήτησε την έκδοση Διατα-

γής Πληρωμής για το συνολικό ποσό των 5.085.286 δραχμών ή 14.923,80 ευρώ, προερχόμενο από χορήγηση πιστώσεων ανακόπτουσα, την καταβολή του οποίου εγγυήθηκαν οι πρώτος και δεύτερος (βλ. την με αριθμό 66/19-11-1997 σύμβαση πίστωσης ποσού 12.000.000 δρχ. καθώς και τις πρόσθετες πράξεις μεταβολών 66/16-2-1999, 66/2/16-2-1999, με τις οποίες το ποσό της πίστωσης αυξήθηκε μέχρι το ποσό των 20.000.000 δρχ. και 30.000.000 δρχ. αντίστοιχα. Πράγματι εκδόθηκε η 586/2001 Διαταγή Πληρωμής, που κοινοποιήθηκε στους ανακόπτοντες την 22-11-2001, με την οποία διατάχθηκαν αυτοί να καταβάλουν στην καθής Τράπεζα το παραπάνω ποσό των 5.085.286 δρχ. ή 14.923,80 ευρώ, πλέον τόκων και εξόδων.

Οι ανακόπτοντες στην ένδικη ανακοπή τους ισχυρίζονται ότι καταχρηστικά η Τράπεζα προέβη στην έκδοση της ανωτέρω Διαταγής Πληρωμής, διότι ο διευθυντής του Υποκαταστήματος αυτής διαβεβαίωνε τον πρώτο από αυτούς ότι είχαν προθεσμία τουλάχιστον 6 μηνών για την πλήρη εξόφληση της οφειλής τους και έτσι είχε δημιουργηθεί σ' αυτούς η πεποίθηση ότι η καθής δεν θα ασκούσε το δικαίωμά της πριν από το τέλος Φεβρουαρίου 2002.

Ο παραπάνω όμως ισχυρισμός είναι αβάσιμος και απορριπτέος, διότι, όπως προκύπτει από την με ημερομηνία 13-8-2001 εξώδικη καταγγελία της σύμβασης, η οποία κοινοποιήθηκε στους ανακόπτοντες με τις υπ' αριθμ... /28-8-2001 εκθέσεις επίδοσης του δικαστικού επιμελητή του Πρωτοδικείου Λάρισας Κ.Λ., το κλεί-

σιμο του λογαριασμού έλαβε χώρα τον Αύγουστο του 2001, γεγονός που γνώριζαν οι ανακόπτοντες, ενώ η αίτηση για την έκδοση της Διαταγής Πληρωμής κατατέθηκε την 19-11-2001, ήτοι 3 μήνες αργότερα από την καθής. Εξάλλου δεν προκύπτει από κανένα αποδεικτικό μέσο, ούτε και από την κατάθεση του μάρτυρός των η διαβεβαίωση του Διευθυντή του Υποκαταστήματος ότι δεν θα προβεί η καθής σε καμία ενέργεια μέχρι τον Φεβρουάριο του 2002 ή άλλο πραγματικό περιστατικό που να θεμελιώνει την άσκηση του δικαιώματος της καθής σε προφανή υπέρβαση των ορίων που επιβάλλουν η καλή πίστη ή τα χρηστά ήθη ή ο κοινωνικός και οικονομικός σκοπός.

Περαιτέρω, με την κατάθεση της αίτησης για την έκδοση της υπ' αριθμ. 586/2001 Διαταγής Πληρωμής η καθής Τράπεζα προσκόμισε ως σχετικά έγγραφα, αντίγραφα της κίνησης των λογαριασμών εξηγμένα από τα βιβλία της τράπεζας, νόμιμα επικυρωμένα από το δικηγόρο της Φ.Σ..

Επομένως, σύμφωνα με τα παραπάνω, ο περί του αντιθέτου ισχυρισμός των ανακόπτοντων είναι αβάσιμος και απορριπτέος.

Εξάλλου, η τρίτη ανακόπτουσα με τις από 30-9-2000 επιστολές της αναγνωρίζει τον μέχρι εκείνο το διάστημα λογαριασμό της.

Επιπροσθέτως, οι ανακόπτοντες ισχυρίζονται ότι στην αίτηση της καθής για έκδοση της προσβαλλόμενης διαταγής πληρωμής δεν αναφέρονται τα επιτόκια, πλην όμως για την έκδοση διαταγής πληρωμής δεν αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση η αναφορά των επιτοκίων. Αρκεί ν' αναφέ-

ρεται ότι ανάμεσα στους διαδίκους συμφωνήθηκε ότι το ποσό αυτό θα αποδεικνύεται από το πλήρες απόσπασμα των εμπορικών βιβλίων της και ότι το απόσπασμα αυτό, στο οποίο εμφαίνεται όλη η κίνηση του αλληλόχρεου λογαριασμού επισυνάπτεται στη σύμβαση.

Σύμφωνα με τις παραπάνω σκέψεις, αφού κρίνονται αβάσιμοι και απορριπτέοι όλοι οι λόγοι της ανακοπής, πρέπει να απορριφθεί αυτή ως ουσιαστικά αβάσιμη και να επικυρωθεί η με αριθμό 586/2001 Διαταγή Πληρωμής του Δικαστή του Μονομελούς Πρωτοδικείου Λάρισας...

489/2006

Πρόεδρος: Μιχ. Θεοχαρίδης

Εισηγητής: Γεωρ. Γεωργέλης

Δικηγόροι: Αλκιβιάδης Ψάρρας, Ηλίας Παππάς-Κλεάνθης Συργιάννης

Ίδρυση επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος, τροφίμων και ποτών σε ισόγειους ή άλλους χώρους πολυκατοικιών και οικημάτων, στα οποία υπάρχουν κατοικίες.

Για την άδεια λειτουργίας τους απαιτείται υπεύθυνη δήλωση του διαχειριστή της πολυκατοικίας ή του ιδιοκτήτη του χώρου περί του ότι ο κανονισμός της πολυκατοικίας ή, εν ελλείψει τούτου, η πλειοψηφία των συνιδιοκτητών δεν απαγορεύει τη χρήση.

Καταχρηστική η αδικαιολόγητη εναντίωση διαχειριστή πολυκατοικίας ή συνιδιοκτητών για χορήγηση τέτοιας δήλωσης, εφόσον η λειτουργία του καταστήματος δε συνεπάγεται εκπομπές ή επενέργειες, που παραβλάπτουν σημαντικά τη χρήση των ιδιοκτησιών τους, ως κατοικιών, ή

προέρχεται από χρήση συνήθη για ακίνητα της περιοχής.

Προστασία του ιδιοκτήτη ή του κατόχου του χώρου με αγωγή για ανοχή λειτουργίας του καταστήματος ή αναγνώριση της καταχρηστικότητας, αλλά και με καταψηφιστική αγωγή καταδίκης των ιδιοκτητών στη δήλωσή τους ότι συναινούν στην λειτουργία τέτοιου καταστήματος. Η δήλωση αυτή είναι μη απευθυντέα σε συγκεκριμένο τρίτο πρόσωπο, η μνεία του οποίου δεν απαιτείται στην αγωγή.

Καταχρηστική άρνηση συνιδιοκτητών πολυκατοικίας προς υπογραφή δήλωσης για άδεια παντοπωλείου, αφού τέτοια επιχείρηση ήδη λειτουργούσε επί πολλά χρόνια, χωρίς βλάβη τους και είναι σύμφωνη με το συνήθη προορισμό, ενόψει της τοποθεσίας αυτού και των συνθηκών της περιοχής.

Στην με αριθμό κατάθεσης 801/3-7-2003 αγωγή που απευθύνθηκε στο Δικαστήριο που προαναφέρθηκε, εξέθεσε ο ενάγων κατ' εκτίμηση αυτής και καθό μέρος ενδιαφέρει εδώ τα εξής: Ότι αυτός είναι κύριος ενός ισογείου καταστήματος εμβαδού 66,75 τ.μ. της σ' αυτή οικοδομής, που έχει υπαχθεί στο σύστημα της οριζόντιας ιδιοκτησίας και ότι οι εναγόμενοι, οι οποίοι είναι κύριοι όλων των διαμερισμάτων της ίδιας οικοδομής αρνούνται να δώσουν την απαιτούμενη συναίνεσή τους για την έκδοση της σχετικής άδειας λειτουργίας του ως άνω καταστήματός του ως παντοπωλείου και ότι η άρνησή τους αυτή, η οποία περιορίζει υπέρμετρα το δικαίωμα της κυριότητάς του, είναι αδικαιολόγητη και ασκείται κατά κατάχρηση του δικαιώματός τους. Με βάση τα πραγ-

ματικά αυτά περιστατικά ζήτησε να υποχρεωθούν οι εναγόμενοι στην απαιτούμενη δήλωση ότι συναινούν στη λειτουργία του ως άνω καταστήματος ως παντοπωλείου. Η αγωγή έγινε δεκτή με την εκκαλούμενη απόφαση. Κατά της απόφασης αυτής παραπονούνται ήδη οι εναγόμενοι με την έφεσή τους και ζητούν να γίνει δεκτή, να εξαφανισθεί η εκκαλούμενη και ν' απορριφθεί η αγωγή.

Κατά το άρθρο 15 παρ.7 εδ. α΄ της Υγειονομικής Διατάξεως Α1Β/8577/24-8/8-9-1983 “περί υγειονομικού ελέγχου και αδειών ιδρύσεως και λειτουργίας των εγκαταστάσεων επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος, καθώς και των γενικών και ειδικών όρων ιδρύσεως και λειτουργίας των εργαστηρίων και καταστημάτων τροφίμων και ποτών, η οποία εκδόθηκε βάσει του α.ν.2520/1940, στο εξής δεν επιτρέπεται η ίδρυση σε ισόγειους ή άλλους χώρους πολυκατοικιών και γενικά οικημάτων, στα οποία στεγάζονται κατοικίες, ορισμένων ειδών καταστημάτων και εργαστηρίων τροφίμων ή και ποτών, των οποίων η εγκατάσταση στους χώρους αυτούς απαγορεύεται από τον κανονισμό της πολυκατοικίας, ή, σε περίπτωση ελλείψεως κανονισμού, από την πλειοψηφία των ιδιοκτητών των στεγαζομένων στο ίδιο κτίριο κατοικιών, έστω και αν τα καταστήματα ή εργαστήρια αυτά πληρούν τους καθοριζόμενους από την παρούσα και τις άλλες σχετικές υγειονομικές διατάξεις όρους. Κατά το εδ. β΄ της ίδιας παραγράφου, για την απόκτηση αδείας λειτουργίας καταστήματος ή εργαστηρίου τροφίμων και ποτών στους αναφερόμενους στο προηγούμενο εδάφιο χώρους, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση

του ν.δ.105/1969 του διαχειριστή της πολυκατοικίας ή του ιδιοκτήτη του χώρου, στον οποίο θα εγκατασταθεί το κατάστημα ή το εργαστήριο, στην οποία θα φαίνεται ότι ο κανονισμός της πολυκατοικίας ή εν ελλείψει η πλειοψηφία των ιδιοκτητών των στεγαζομένων στο ίδιο κτίριο κατοικιών δεν απαγορεύει τη χρήση του χώρου αυτού για τη λειτουργία του υπό ίδρυση καταστήματος ή εργαστηρίου. Οι διατάξεις αυτές δεν καθιερώνουν υποχρέωση του διαχειριστή της πολυκατοικίας ή των ιδιοκτητών της οικοδομής να χορηγούν υπεύθυνη δήλωση του ν.δ.105/1969 (ήδη άρθρ.2 παρ.2 πράξης νομοθετικού περιεχομένου για την αρμοδιότητα των δικαστηρίων σε υποθέσεις αναγκαστικών απαλλοτριώσεων, φορολογικές και τελωνειακές ρυθμίσεις-ΦΕΚ 288/21-12-2001 τ.Α’), σ’ εκείνον που προτίθεται να εγκαταστήσει κατάστημα τροφίμων ή ποτών σε ισόγειους ή άλλους χώρους πολυκατοικιών ή γενικά κτιρίων στα οποία στεγάζονται κατοικίες. Η εναντίωση, όμως, των ιδιοκτητών των κατοικιών του κτιρίου στην εγκατάσταση καταστήματος, από τα αναφερόμενα στις πιο πάνω διατάξεις, μπορεί να θεωρηθεί θεμιτή μονάχα αν εκδηλώνεται μέσα στα πλαίσια των νόμιμων περιορισμών της κυριότητας, όπως εκείνων των άρθρων 1003,1004,1005 ΑΚ και 3 παρ.1 του ν.3741/1929, που περιστέλλουν την κατά το άρθρο 1000 ΑΚ καθολική και αποκλειστική εξουσία του κυρίου πάνω στο πράγμα, θετική έκφανση της οποίας είναι το δικαίωμα του κυρίου να διαθέτει το πράγμα κατ’ αρέσκεια και αρνητική το δικαίωμά του να αποκλείει κάθε ενέργεια άλλου πάνω στο πράγμα. Αν, αντίθετα, η συγκεκριμένη εναντίωση είναι

αδικαιολόγητη, διότι η λειτουργία του παραπάνω καταστήματος δεν συνεπάγεται εκπομπές ή επενέργειες, που παραβλάπτουν σημαντικά τη χρήση των ιδιοκτησιών τους, ως κατοικών ή προέρχεται από χρήση συνήθη για ακίνητα της περιοχής, τότε είναι παράνομη, υπερβαίνουσα ενδεχομένως προφανώς τα καθοριζόμενα από το άρθρο 281 ΑΚ όρια.

Στην περίπτωση αυτή κατά των ιδιοκτητών των κατοικών, που απαγορεύουν τη χρήση ενός χώρου της οικοδομής ως καταστήματος των άνω ειδών, ο ιδιοκτήτης ή ο κάτοχος του χώρου της οικοδομής αυτής, εκτός από την αγωγή για ανοχή της λειτουργίας του καταστήματος αλλά και την αγωγή αναγνωρίσεως της καταχρηστικότητας της απαγορεύσεως αυτής, έχει και καταψηφιστική αγωγή, με αίτημα την καταδίκη των ιδιοκτητών στη δήλωσή τους ότι συναινούν στην λειτουργία καταστήματος τροφίμων και ποτών αφού η ύπαρξη της δήλωσης αυτής αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση έκδοσης της άδειας λειτουργίας του καταστήματος κατά τους ορισμούς της ως άνω Υγειονομικής Διατάξεως. Η αγωγή με το παραπάνω περιεχόμενο και αίτημα είναι νόμιμη κατά τις ως άνω διατάξεις και αυτή του άρθρου 949 του ΚΠολΔ και αρκούντως ορισμένη και δεν απαιτούντο για την πληρότητα αυτής και άλλα πρόσθετα στοιχεία. Πρέπει να σημειωθεί ότι η προβλεπόμενη από την ανωτέρω Υγειονομική Διάταξη (Α1Β/8577/24-8/8-1983) δήλωση της πλειοψηφίας των ιδιοκτητών δεν είναι απευθυντέα σε συγκεκριμένο τρίτο πρόσωπο, ώστε να απαιτείται για την πληρότητα της αγωγής να προσδιορίζεται και το πρόσωπο τούτο. Συνεπώς ο πρώτος λό-

γος της έφεσης, με τον οποίο παραπονούνται οι εκκαλούντες ότι κατ' εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή του νόμου δεν απορρίφθηκε ως αόριστη η αγωγή είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

Από τις καταθέσεις των μαρτύρων ... αποδείχθηκαν τα εξής πραγματικά περιστατικά: Σε οικόπεδο συγκυριότητας των διαδίκων, που βρίσκεται στη συμβολή των οδών Δ. και Θ., στη συνοικία "Γαρδικά" (πρώην "Αμπέλια") αυτοί ανήγειραν τριώροφη οικοδομή, που αποτελείται από το Ισόγειο και δύο υπέρ αυτού ορόφους, η οποία έχει υπαχθεί στο σύστημα της οριζόντιας ιδιοκτησίας με την .../24-12-1996 πράξη σύστασης οριζόντιας ιδιοκτησίας και διανομής της συμ/φου Μ. Β.-Λ. που μεταγράφηκε νόμιμα, όπως αυτή διορθώθηκε με την .../8-4-1997 πράξη της ίδιας συμ/φου η οποία επίσης μεταγράφηκε νόμιμα. Με βάση την ως άνω πράξη περιήλθε κατά κυριότητα στον ενάγοντα το υπό στοιχείο K1 ισόγειο κατάστημα, εμβαδού 66,75 τ.μ., στον πρώτο εναγόμενο το υπό στοιχείο A1 διαμέρισμα του πρώτου ορόφου, εμβαδού 127 τ.μ., στον δεύτερο εναγόμενο το υπό στοιχείο K3 κατάστημα του ισογείου, εμβαδού 44,27 τ.μ. και B2 διαμέρισμα του δευτέρου ορόφου, εμβαδού 87,50 τ.μ. και στον τρίτο εναγόμενο το υπό στοιχείο K2 κατάστημα του ισογείου, εμβαδού 44,27 τ.μ., B1 διαμέρισμα του δευτέρου ορόφου, εμβαδού 87,50 τ.μ. και A2 διαμέρισμα του πρώτου ορόφου, εμβαδού 48 τ.μ. Μετά την αποπεράτωση της οικοδομής το έτος 1998 ο ενάγων παραχώρησε στον πατέρα του I. Γ. (εξετάστηκε και ως μάρτυρας απόδειξης) το πιο πάνω κατάστημα της ιδιοκτησίας του για να το λειτουργήσει ως πα-

ντοπωλείο, το οποίο και πράγματι αυτός το λειτούργησε μέχρι το έτος 2002. Έκτοτε το ίδιο κατάστημα το λειτουργούσε ως παντοπωλείο η μητέρα του ενάγοντος Β. συζ. Ι. Γ., στην οποία αυτός και το εκμίσθωσε μέχρι 1-1-2012 με το .../20-6-2003 ιδιωτικό συμφωνητικό, το οποίο καταχωρήθηκε στα σχετικά βιβλία της ΔΟΥ Κ. Για όλο το χρονικό αυτό διάστημα το ανωτέρω κατάστημα λειτουργούσε χωρίς την απαιτούμενη άδεια λειτουργίας. Από τα μέσα του έτους 2003 οι σχέσεις των διαδίκων διαταράχθηκαν και ασκήθηκαν εκατέρωθεν αγωγές. Οι εναγόμενοι επιπρόσθετα κατήγγειλαν στο Δήμο Κ. την λειτουργία του ως άνω καταστήματος χωρίς άδεια ενώ παράλληλα αρνούνται παρά τις σχετικές εκκλήσεις του ενάγοντος να δηλώσουν ως οι μοναδικοί ιδιοκτήτες των κατοικιών της οικοδομής, για την οποία και δεν υπάρχει κανονισμός, ότι δεν απαγορεύουν την λειτουργία του ως άνω καταστήματος ως παντοπωλείου, ώστε να μπορέσει να εκδοθεί η απαιτούμενη άδεια λειτουργίας του.

Περαιτέρω αποδείχθηκε ότι η λειτουργία του ως άνω καταστήματος ως παντοπωλείου, το οποίο άλλωστε και λειτουργούσε ως τέτοιο κατάστημα επί πενταετία περίπου, δεν δημιουργεί ενοχλήσεις που να παραβλάπτουν και μάλιστα σημαντικά τη χρήση των διαμερισμάτων της οικοδομής ως κατοικιών και να μειώνουν την ασφάλειά τους. Επιπρόσθετα πρόκειται για χρήση του καταστήματος που είναι σύμφωνη με το συνήθη προορισμό του ενόψει της τοποθεσίας αυτού και τις συνθήκες της περιοχής που βρίσκεται η οικοδομή και δεν αντιβαίνει στις αρχές της καλής πίστης και των χρηστών ηθών

(βλ. σχετ. ΑΠ 36/2005 ΕλλΔη 46.1462). Έτσι η άρνηση των εναγομένων να προβούν στην απαιτούμενη δήλωση ώστε να καταστεί δυνατή η έκδοση της σχετικής άδειας και να λειτουργήσει το ανωτέρω κατάστημα ως παντοπωλείο είναι αδικαιολόγητη, οδηγεί σε ανεπίτρεπτο περιορισμό του δικαιώματος κυριότητας του ενάγοντος ως προς τη χρήση και κάρπωση του καταστήματός του και υπερβαίνει κατά τρόπο προφανή τα όρια που επιβάλλουν η καλή πίστη, τα χρηστά ήθη και ο κοινωνικός και οικονομικός σκοπός του δικαιώματος (άρθρο 281 ΑΚ).

Ο ισχυρισμός των εναγομένων ότι αρνούνται να παράσχουν την απαιτούμενη δήλωση για την έκδοση της σχετικής άδειας για το λόγο ότι και αυτός αρνείται να προβεί στην κατεδάφιση του υπάρχοντος εντός του οικοπέδου τους παλαιού οικήματος, όπως άλλωστε είχε συμφωνήσει με αυτούς, ώστε να ελευθερωθεί ο χώρος στον οποίο προβλέπεται η δημιουργία γκαράζ είναι απορριπτέος ως αλησιτελής, καθόσον και αληθή υποτιθέμενα τα θεμελιούντα αυτόν πραγματικά περιστατικά δεν παρέχουν κατά νόμο δικαιώμα αρνησης των εναγομένων στην παροχή της ως άνω δήλωσης. Επίσης ο ισχυρισμός των εναγομένων (επικουρικός) ότι ο ενάγων ασκεί καταχρηστικά το επίδικο δικαίωμά του ενόψει του ότι ο ίδιος δεν συμμορφώνεται με την υποχρέωσή του να προβεί στην κατεδάφιση του εντός του οικοπέδου υπάρχοντος παλαιού οικήματος είναι απορριπτέος ως μη νόμιμος, καθόσον υπό τα επικαλούμενα πραγματικά περιστατικά και αληθή υποτιθέμενα δεν καθίσταται καταχρηστική η άσκηση του δικαιώματος από τον ενάγοντα. Κατ'

ακολουθίαν, έτσι αφού έκρινε και το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο και δέχθηκε την αγωγή, ορθά τούτο εκτίμησε τις αποδείξεις και εφήρμοσε το νόμο γι' αυτό και ο δεύτερος και τελευταίος λόγος της έφεσης, με τον οποίο υποστηρίζονται τ' αντίθετα είναι απορριπτέος ως ουσιαστικά αβάσιμος. Κατ' ακολουθίαν και η έφεση πρέπει να απορριφθεί ως ουσιαστικά αβάσιμη...

515/2006

Πρόεδρος: Ζήσης Βασιλόπουλος

Εισηγήτρια: Άννα Πελεκούδα

Δικηγόροι: Ισμήνη Κωστίκα, Στέλλα Γουλοπούλου

5ετής παραγραφή αξιώσεων εκμισθωτή για καταβολή μισθωμάτων, αρχόμενη την πρώτη του επόμενου έτους εκείνου στο οποίο παρήχθησαν και κατά το οποίο ο δικαιούχος μπορούσε να ασκήσει την αγωγή.

Διακοπή της παραγραφής με αναγνώριση της αξίωσης από τον υπόχρεο με οποιοδήποτε τρόπο. Έναρξη νέας 5ετούς παραγραφής, μετά την λήξη του έτους, εντός του οποίου περατώθηκε η διακοπή. Η αποδοχή συναλλαγματικών, έναντι οφειλομένων μισθωμάτων, επιφέρει διακοπή παραγραφής.

Απαράδεκτη η προβολή, το πρώτον στη συζήτηση της έφεσης, της αντέντασης διακοπής παραγραφής, συνεπεία άσκησης κατά συμμισθωτή παυλιανής αγωγής, λόγω οφειλής εκ μισθωμάτων, καθόσον η άσκησή της, διακοπτική της παραγραφής, έλαβε χώρα πριν την πρωτοβάθμια συζήτηση και δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του 269 ΚΠολΔ, οι δε υπο-

βαλλόντες την αντένταση ενάγοντες γνώριζαν την άσκησή της.

Επειδή, οι ενάγοντες και ήδη εκκαλούντες άσκησαν ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Τρικάλων την υπ' αριθμ. 129/7-2-2003 αγωγήν κατά των εναγομένων ήδη εφεσιβλήτων, εις την οποίαν ιστορούσαν ότι δυνάμει συμβάσεως καταρτισθείσης μεταξύ αυτών, συγκυρίων κατά ποσοστό 50%, των εις το δικόγραφον αναφερομένων λοιπών συγκυρίων αφενός και της πρώτης των εναγομένων ομορρύθμου εταιρείας αφετέρου, εξεμίσθωσαν εις την τελευταία το εις το δικόγραφον ακίνητο διά να το χρησιμοποιήσει διά την στέγαση της επιχειρήσεώς της διά το από 1-1-1995 έως 31-12-2000 χρονικόν διάστημα αντί μηνιαίου μισθώματος 550.000 δραχμών, αναπροσαρμοζόμενου ετησίως κατά ποσοστόν 15%. Ότι η εναγομένη, εις την οποίαν παρεχωρήθη η χρήση του επιδίκου μισθίου και το χρησιμοποίησε κατά το 1-1-1995 έως 31-12-1996 μισθωτικό διάστημα, κατέβαλε εις τους συνεκμισθωτές ενάγοντες 3.515.000 δραχμές και αρνείται την καταβολήν του υπολοίπου εις αυτούς οφειλομένου κατά την αναλογίαν της μερίδος των ποσού συνολικού δραχμών 4.200.000. Με το ιστορικό αυτό οι ενάγοντες-συνεκμισθωτές εζήτησαν όπως υποχρεωθούν η πρώτη εναγομένη μισθωτρια εταιρεία και οι δεύτερος και τρίτος των εναγομένων, ομόρρυθμοι εταίροι αυτής εις ολόκληρον ευθυνόμενοι, να καταβάλουν εις τους ενάγοντες συνολικόν ποσόν Ευρώ 12.325,75 πλέον νομίμων τόκων από 1-1-1997. Οι εναγόμενοι κατά την συζήτηση της αγωγής και διά των εγγράφων

προτάσεων των ενώπιον του δικάσαντος Δικαστηρίου προέβαλαν την ένσταση της πενταετούς παραγραφής της αγωγικής αξιώσεως (ΑΚ 250 αρ.16) και οι ενάγοντες προέτειναν διά της προσθήκης των εγγράφων προτάσεών των την αντένσταση διακοπής της παραγραφής ισχυρισθέντες ότι οι εναγόμενοι αναγνώρισαν την επίδικη αξιώση (ΑΚ 260). Επί της αγωγής, εκδικασθείσης κατά την ειδικήν διαδικασίαν των άρθρων 648 επ. του ΚΠολΔ, εξεδόθη η εκκαλούμενη υπ' αριθμ.320/2003 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Τρικάλων, δυνάμει της οποίας εκρίθη νόμιμη η αγωγή ερειδομένη επί των διατάξεων των άρθρων 574, 587, 595, 361, 341,345 του ΑΚ και απερρίφθη κατ' ουσίαν μετά παραδοχήν της ενστάσεως παραγραφής. Κατά της άνω εκκαλούμενης παραπονούνται οι ενάγοντες εκκαλούντες δι' εσφαλμένην εφαρμογήν του Νόμου και εκτίμηση των αποδείξεων και διώκουν όπως, μετά παραδοχήν της εφέσεως, εξαφανισθεί η εκκαλούμενη απόφαση και γίνει δεκτή η αγωγή.

Επειδή, κατ' άρθρον 250 αριθ.16 του ΑΚ οι αξιώσεις των μισθωμάτων κάθε είδους παραγράφονται σε πέντε έτη, κατά δε το άρθρον 251 του ίδιου Κώδικα η παραγραφή αρχίζει από τότε που γεννήθηκε η αξιώση και είναι δυνατή η δικαστική επιδίωξη της. Επίσης κατ' άρθρον 253 ΑΚ η παραγραφή των εις το άρθρον 250 αξιώσεων αρχίζει μόλις λήξει το έτος εντός του οποίου συμπίπτει η έναρξη της παραγραφής η οποία ορίζεται εις τα δύο προηγούμενα άρθρα. Εκ των προδιαληφθεισών διατάξεων σαφώς συνάγεται ότι εις την πενταετή παραγραφή υπόκεινται και οι αξιώσεις του εκμισθωτού διά μισθώματα, η

βραχυπρόθεσμη δε αυτή παραγραφή άρχεται από την αρχή εκάστου επομένου έτους από εκείνο εντός του οποίου παρήχθησαν και κατά το οποίο ο δικαιούχος ηδύνατο να ασκήσει την σχετική αγωγή (ΑΠ 265/1979 NoB 27.1280, Εφ.Αθ.9978/2000 ΕλλΔνη 43.241) και ισχύει διά κινητά, ακίνητα ή αγροτικά μίσθια ανεξαρτήτως του είδους της μισθώσεως (Χ. Παπαδάκη, Αγωγές αποδόσεως μισθίου, έκδ.1982, § 8, σελ.185 αριθμ.464). Περαιτέρω, η διάταξη του άρθρου 260 του ΑΚ, διά της οποίας ορίζεται ότι “η παραγραφή διακόπτεται όταν ο υπόχρεος αναγνωρίσει την αξιώση με οποιοδήποτε τρόπον” αρκείται, ενόψει της ευρύτητας της διατυπώσεώς της, εις οιανδήποτε συμπεριφορά του οφειλέτου έναντι του δανειστού, από την οποία να συνάγεται ότι ο οφειλέτης, γνωρίζων την αξιώση του δανειστού, θεωρεί ότι αυτή υφίσταται κατά τον χρόνον της συμπεριφοράς (ΑΠ 1206/2001 ΕλλΔνη 43.157).

Εν προκειμένω εκ της προσηκούμενης επανεκτιμήσεως ... απεδείχθησαν τα εξής πραγματικά γεγονότα: Δυνάμει συμβάσεως συναφθείσης την 10-12-1994 μεταξύ των εναγόντων, των Γεωργίου, Χρήστου, Ανδρέα, Βασιλείου Μ. αφενός και της πρώτης των εναγομένων νομίμως εκπροσωπουμένης ομορρύθμου εταιρείας αφετέρου, οι πρώτοι συγκύριοι και συννομείς δύο οιμόρων ισογείων καταστημάτων-αιθουσών κειμένων εις τα Τρίκαλα και εις το 4ον χιλιόμετρον της Ε.Ο. Τρικάλων-Λαρίσης, εξεμίσθωσαν εις την εταιρείαν τα προπεριγραφόμενα ακίνητα διά να χρησιμοποιηθούν προς στέγαση της επιχειρήσεως της τελευταίας, αντικείμενον έχουσας την εμπορίαν ειδών υγιει-

νής, αντί μηνιαίου μισθώματος 550.000 δραχμών αναπροσαρμοζόμενου κατά ποσοστόν 15% επησίως διά το από 1-1-1995 έως 31-12-2000 χρονικόν διάστημα. Το προπεριγραφόμενο μίσθιο εχρησιμοποιήσε η εναγομένη εταιρεία μέχρι το τέλος έτους 1996, δεν κατέβαλε όμως εις τους ενάγοντες τα αναλογούντα κατά ποσοστόν 50% εις την μερίδα αυτών επί του επιδίκου μισθώματα διά τον από 1-1-1995 έως 31-12-1996 μισθωτικόν χρόνον αλλά εκ του συνολικού ποσού των 7.714.500 δραχμών (15.429.000X50%) κατέβαλε μέρος της οφειλής ήτοι 3.515.000 δραχμές απομείναντος υπολοίπου οφειλομένου εις τους ενάγοντες ποσού δραχμών 4.199.500, ως εκρίθη τελεσιδίκως δυνάμει της εκκαλουμένης αποφάσεως. Εκ των άνω αποδεικτικών μέσων απεδείχθη περαιτέρω ότι οι εναγόμενοι διά της αποδοχής από τον τρίτον αυτών και τριτεγγυήσεως από τον δεύτερον, ομορρύθμων εταίρων της μισθωτρίας εταιρείας, τεσσάρων συναλλαγματικών εκδόσεως του πρώτου των εναγόντων την 8-2-1997 συνολικού ποσού 4.200.000 δραχμών, ήτοι ισοπόσου των οφειλομένων μισθωμάτων, ανεγνώρισαν την επιδική αξίωση και ταυτοχρόνως διεκόπη (την 8-2-1997) η πενταετής παραγραφή της άνω αξιώσεως, η οποία άρχισε την 1-1-1997, ήτοι το επόμενον έτος από της γεννήσεως της αξιώσεως λόγω οφειλής των καταβλητέων μηνιαίως ληξιπροθέσμων μισθωμάτων των ετών 1995 και 1996, από 1-1-1998 δε άρχισε η νέα παραγραφή, πενταετής συμφώνως προς την διάταξη του άρθρου 250 αρ.16, μετά την λήξη του έτους 1997 εντός του οποίου περατώθηκε η διακοπή διά της αναγνωρίσεως της οφειλής την 8-

2-1997 (ΑΚ 270 εδ.2). Η αρξαμένη την 1-1-1998 νέα πενταετής παραγραφή της αξιώσεως των μισθωμάτων συνεπληρώθη την 31-12-2002 ήτοι προ της ασκήσεως της από 5-2-2003 αγωγής, αίτημα έχουσας την καταβολήν των μισθωμάτων. Επομένως πρέπει να γίνει δεκτή και ως βάσιμη κατ' ουσίαν η νόμιμη (ΑΚ 250 αρ.16, 272 εδ.1) ένσταση των εναγομένων.

Το πρωτοβάθμιον Δικαστήριον δεχθέν δυνάμει της εκκαλουμένης αποφάσεως ως βάσιμη την περί παραγραφής ένσταση και απορρίψαν την αγωγήν ως αβάσιμη κατ' ουσίαν, ορθώς τον Νόμον εφήρμοσε και τις αποδείξεις εκτίμησε και κρίνεται απορριπτέος ως αβάσιμος κατ' ουσίαν ο πρώτος λόγος εφέσεως. Πρέπει, εξ ετέρου, να σημειωθεί ότι η αξίωση αφορά εις τα ληξιπρόθεσμα μισθώματα και η αγωγή ασκήθηκε και συζητήθηκε κατά την διαδικασίαν των άρθρων 647 επ. του ΚΠολΔ, δεν απορρέει δε εν προκειμένω η αγωγή εκ των άνω συναλλαγματικών και εκ της εκ της αποδοχής διαφοράς, ώστε να ληφθεί υπόψιν και υπολογισθεί ως χρόνος παραγραφής η από της χρονολογίας της λήξεως τριετία κατά την διάταξη του άρθρου 70 § 1 του Ν.5325/1932 (Εφ.Λαρ.377/2000 ΕλλΔηνη 43.838) ως αβασίμως ισχυρίζονται οι εκκαλούντες.

Επειδή, συμφώνως προς την διάταξη του άρθρου 527 του ΚΠολΔ “είναι απαράδεκτη η προβολή στην κατ' έφεση δίκη πραγματικών ισχυρισμών που δεν προτάθηκαν στην πρωτόδικη δίκη, εκτός εάν... 2)γεννήθηκαν μετά την τελευταία συζήτηση στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο, 3)συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 269”. Εξ ετέρου κατά το άρθρον 269 § 2, ως αντικ. με το άρθρον 11 του

N.2915/2001 "μέσα επίθεσης και άμυνας μπορεί να προβληθούν παραδεκτά έως και τη συζήτηση με προτάσεις ή και προφορικά α)αν το δικαστήριο κρίνει ότι δεν προβλήθηκαν εγκαίρως με τις προτάσεις από δικαιολογημένη αιτία. Αυτό ισχύει και για την ένσταση κατάχρησης δικαιώματος, β)αν προέκυψαν για πρώτη φορά μεταγενέστερα, γ)αν αποδεικνύονται με δικαστική ομολογία του αντιδίκου και δ)αν αποδεικνύονται εγγράφως και το δικαστήριο κρίνει ότι ο διάδικος δεν γνωρίζει ούτε μπορούσε να πληροφορηθεί εγκαίρως την ύπαρξη των εγγράφων".

Εν προκειμένω οι ενάγοντες το πρώτον εις την κατ' έφεση δίκη υποβάλλουν διά του λόγου εφέσεως νέον ισχυρισμόν περί δευτέρας διακοπής της παραγραφής της επίδικης αξιώσεως, ιστορώντας ότι άσκησαν κατά του δευτέρου των εφεσιβλήτων-εναγομένων την υπ' αριθμ. καταθ.344/2001 αγωγήν περί διαρρήξεως καταδολιευτικής δικαιοπραξίας διά την επίδικη απαίτηση εκ μισθωμάτων, την οποίαν επέδωσαν εις τον εναγόμενον την 18-1-2002, ότε και εκ νέου διεκόπη η πενταετής παραγραφή. Η άσκηση της παυλιανής αγωγής του άρθρου 939 του ΑΚ επιφέρει διακοπή της παραγραφής της αξιώσεως (Εφ.Λαρ.767/2001 ΕλλΔην 43.838), όμως η υποβολή του νέου ισχυρισμού περί της ασκήσεως της άνω αγωγής κρίνεται απαραδεκτή συμφώνως προς τα προδιαληφθέντα, του απαραδέκτου τουτού λαμβανομένου υπόψιν και αυτεπαγγέλτως (ΚΠολΔ 527 εδ.β), καθόσον η άσκηση της αγωγής περί διαρρήξεως δικαιοπραξίας δεν έλαβε χώρα μετά την συζήτηση ενώπιον του πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου (12-3-2003) και δεν συντρέ-

χουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 269 ΚΠολΔ, διότι κατά την κρίση του Δικαστηρίου τούτου δεν προεβλήθησαν ενώπιον του πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου από δικαιολογημένη αιτίαν, την οποίαν εξ ετέρου δεν επικαλούνται οι προβάλλοντες την αντένσταση ενάγοντες, οι οποίοι και εγνώριζαν την άσκηση της αγωγής του άρθρου 939 ΑΚ.

Συνακολούθως πρέπει να απορριφθεί ως απαραδέκτως προβαλλομένη το πρώτον ενώπιον του Εφετείου η διά του σχετικού λόγου της εφέσεως προβαλλομένη αντένσταση περί δευτέρας διακοπής της παραγραφής λόγω ασκήσεως της αγωγής περί διαρρήξεως καταδολιευτικής δικαιοπραξίας...

526/2006

Πρόεδρος: Ζήσης Βασιλόπουλος

Εισηγητής: Αθαν. Τύμπας

Δικηγόροι: Νικ. Μίστρας, Νικ. Χατζηγώγος

Καθορισμός της αμοιβής των δικηγόρων επί υποθέσεων στα, μετά την θέσπιση του Κώδικα Δικηγόρων, ιδρυθέντα φορολογικά και ήδη διοικητικά δικαστήρια, κατά τρόπο ομοιόμορφο προς τα ισχύοντα επί πολιτικών υποθέσεων.

Σιωπηρή κατάργηση του άρθρου 152 του Κώδικα Δικηγόρων και ως προς τις αναγόμενες στην προδικασία των διοικητικών δικαστηρίων δικηγορικές εργασίες.

Με την κρινόμενη αγωγή, για την οποία εκδόθηκε η εκκαλουμένη απόφαση, ο ενάγων δικηγόρος εκθέτει ότι με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του εναγομένου του ανατέθηκε η άσκηση αγω-

γής 120 εργαζομένων του, ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου, με την οποία ζητούσαν την καταδίκη του εναγομένου σε πληρωμή συνολικού ποσού 180.600.000 δρχ. ως πριμ παραγωγικότητας, χωρίς να γίνει ιδιαίτερη συμφωνία για το ύψος της αμοιβής. Ότι σε εκτέλεση αυτής της εντολής ο ενάγων δικηγόρος συνέταξε και κατέθεσε το σχετικό υπόμνημα. Ότι το εναγόμενο, παρά την διενέργεια της εντολής αρνείται να του καταβάλει τη νόμιμη αμοιβή του, με βάση τις διατάξεις του Κώδικα περί δικηγόρων και που ανέρχεται στο ποσό των 3.612.000 δρχ. Με την εκκαλούμενη απόφαση, η άνω αγωγή, έγινε εν μέρει δεκτή ως κατ' ουσία βάσιμη για το ποσό των 20,54 Ευρώ, δεχόμενο το Δικαστήριο ότι εφαρμόζεται το άρθρο 152 Περί Κώδικος Δικηγόρων. Κατά της αποφάσεως αυτής παραπονείται το εναγόμενο, με τους αναφερόμενους λόγους, ζητώντας την εξαφάνιση της εκκαλουμένης και την παραδοχή της αγωγής του.

Στο άρθ. 152 του ν.δ.3026/1954 “Περί του Κώδικος Δικηγόρων” που είναι εντεταγμένο στο Γ’ Κεφάλαιο υπό τον τίτλο “Εργασία εις διοικητικάς υποθέσεις”, το οποίο ρυθμίζει εδικώς την αμοιβή των δικηγόρων για τις εργασίες σε διοικητικές υποθέσεις ορίζεται: “Δια την σύνταξιν αιτήσεως, υπομνήματος ή ενστάσεως ή προσφυγής ή αντιρρήσεων ή ανακοπής ή εφέσεως ή οιουδήποτε άλλου εγγράφου, απευθυνομένων κατά τους διοικητικούς, φορολογικούς τελωνειακούς, στρατολογικούς, εκλογικούς κλπ. νόμους προς Ειρηνοδίκην ή διοικητικήν επιτροπήν ή άλλο διοικητικόν δικαστήριον, το ελάχιστον όριον της αμοιβής είναι δρχ. 30. 2) Εάν τα

ως άνω έγγραφα απευθύνονται προς δευτεροβάθμιον διοικητικόν δικαστήριον ή Επιτροπήν β' βαθμού προς Ειρηνοδίκην δικάζοντα κατά β' βαθμόν, το όριον τούτο είναι δραχμαί 40”. Με το άρθ. 4 § 2 του ν. 4507/1966 “περί ρυθμίσεως θεμάτων τινών των δικηγόρων...” στο τέλος του άρθ.155 του Κώδικα Δικηγόρων προστέθηκε παράγραφος 2, στην οποία ορίζεται ότι: “Δια τας ενώπιον των Φορολογικών Δικαστηρίων υποθέσεις εφαρμόζονται αι διατάξεις, αι αφορώσαι τας πολιτικάς υποθέσεις κατά την εξής διάκρισιν: α) Δια τα ενώπιον του μονομελούς πρωτοβαθμίου δικαστηρίου αι διατάξεις αι αφορώσαι τας ενώπιον του Πρωτοδικείου υποθέσεις, β) δια τας ενώπιον του τριμελούς πρωτοβαθμίου δικαστηρίου αι διατάξεις αι αφορώσαι τας ενώπιον του Πρωτοδικείου υποθέσεις και γ) δια τας ενώπιον του δευτεροβαθμίου φορολογικού δικαστηρίου (ανεξαρτήτως συνθέσεως) αι διατάξεις αι αφορώσαι τα ενώπιον του Εφετείου υποθέσεις. Στη συνέχεια με το άρθ. 8 του ν. 950/1979 “περί ρυθμίσεως θεμάτων τινών των δικηγόρων” ορίσθηκε ότι: “Αι διατάξεις του άρθρου 155 του ν.δ.3026/1954, αι προστεθείσαι εις τούτο υπό της § 2 του άρθρου 4 του ν. 4507/1966 εφαρμόζονται και επί των ενώπιον παντός διοικητικού δικαστηρίου κατά πάσαν διαδικασίαν εκδικαζομένων υποθέσεων”.

Με τις επιγενόμενες ως άνω ρυθμίσεις δια των άρθ. 4 § 2 του ν. 4507/1966 και 8 του ν. 950/1979 σκοπήθηκε ο καθορισμός της αμοιβής των δικηγόρων επί υποθέσεων στα μετά την θέσπιση του Κώδικα Δικηγόρων ιδρυθέντα φορολογικά και ήδη διοικητικά δικαστήρια, κατά τρόπο

ομοιόμορφο προς τα ισχύοντα επί πολιτικών υποθέσεων, και έτσι καταργήθηκε σιωπηρώς το άρθ. 152 του Κώδικα Δικηγόρων και ως προς τις αναγόμενες στην προδικασία των διοικητικών δικαστηρίων δικηγορικές εργασίες. Με την ως άνω ρύθμιση ο νομοθέτης θέλησε κατ' αντιστοιχίαν των διατάξεων που ισχύουν και ρυθμίζουν τα των αμοιβών εν γένει των δικηγόρων επί υποθέσεων ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων, να ισχύουν και οι αμοιβές των δικηγόρων για τις ενώπιον των φορολογικών και ήδη διοικητικών δικαστηρίων δικηγορικές εργασίες. Αντίθετο επιχείρημα δεν παρέχεται από τη λεκτική διατύπωση στο κείμενο του ν. 4507/1966 διότι η λέξη “ενώπιον” που χρησιμοποιείται προς υποδήλωση της αρμοδιότητας των δικαστηρίων στα οποία η διάταξη αναφέρεται και όχι του σταδίου παροχής των εργασιών ενώπιον των δικαστηρίων τούτων, δηλαδή κατ' αποκλεισμόν των εργασιών της προδικασίας. Με την ίδια άλλωστε έννοια χρησιμοποιείται η διατύπωση “... ενώπιον των...” και σε άλλες διατάξεις του Κώδικα Δικηγόρων, όπως στα άρθ. 99, 155 § 1(ολ. ΑΠ 7/2005 Δην 46, 693).

Από όλα τα έγγραφα που μετ' επίκληση προσκομίζουν οι διάδικοι, αποδείχθηκαν τα εξής πραγματικά περιστατικά. Με την υπ' αριθ. ... απόφαση της 26/18-9-98 του Διοικητικού Συμβουλίου του Γεν. Νομαρχιακού Νοσοκομείου Κ., ανατέθηκε στον ενάγοντα, διορισμένο Δικηγόρο στο Πρωτοδικείο Κ., η υπεράσπιση των συμφερόντων του εναγομένου επί της από 21-12-01 αγωγής 120 εργαζομένων που απευθυνόταν στο Τριμελές Διοικητικό Πρωτοδικείο Λάρισας, με την οποία ζη-

τούσε την καταδίκη του εναγομένου στην πληρωμή για τον καθένα τους ποσού 1.505.000 δρχ. και συνολικά στο ποσό των 180.600.000 δρχ., ως αποζημίωση πριμ παραγωγικότητας. Ο ενάγων αποδέχθηκε την άνω εντολή, για την οποία δεν είχε συμφωνηθεί ιδιαίτερη αμοιβή. Έτσι συνέταξε το από 18-1-99 υπόμνημα και παραστάθηκε ενώπιον του μεταβατικού Διοικητικού Πρωτοδικείου Καρδίτσας. Ενώψει του ότι δεν συμφωνήθηκε αμοιβή, ο ενάγων για την σύνταξη υπομνήματος δικαιούται την ανάλογη αμοιβή που προβλέπεται από τα άρθρα 155 § 2 σε συνδ. με άρθρο 100 του Κώδικα περί Δικηγόρων, γιατί το άρθρο 152 αυτού, σύμφωνα με την αναφερόμενη απόφαση της ολομέλειας του Αρείου Πάγου καταργήθηκε σιωπηρώς και συνεπώς οι αμοιβές ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου ρυθμίζονται πλέον από τις διατάξεις που ισχύουν ενώπιον των πολιτικών Δικαστηρίων. Συνακόλουθα η αμοιβή του ενάγοντα ανέρχεται σε ποσοστό 2% κατά τα ως άνω αναφερόμενα άρθρα και επομένως η αμοιβή του ενάγοντα ανέρχεται σε 3.612.000 δραχμές (180.600.000 X 2%). Συνεπώς η αγωγή του ενάγοντα πρέπει να γίνει δεκτή ως βάσιμη στην ουσία της κατά το ως άνω ποσό, με το νόμιμο τόκο εξ 6% από την επίδοση της αγωγής.

Ο ισχυρισμός του εναγομένου ότι η ως άνω αγωγή παρίσταται καταχρηστική, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, αφού με τα εκτιθέμενα περιστατικά και ειδικότερα με το μόνο λόγο ότι η συνεργασία τους θα γινόταν με τα ελάχιστα ποσά που προβλέπει ο Κώδικας αυτός και μόνο δεν συνιστά καταχρηστική άσκηση δικαιώματος, αφού δεν συνοδεύεται και με άλλα

περιστατικά, όπως είναι η οικονομική δυσπραγία του εναγομένου, στοιχεία που δεν αναφέρονται καθόλου (ΑΠ 196/2001, ΑΠ 205/2001 Δην 42, 1571, ΑΠ 357/2004 Δην 46, 1427). Άρα αφού το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο δέχθηκε τα αντίθετα και ότι έχει ισχύ το άρθρο 152 Κώδικα Δικηγόρων έσφαλε ως προς την ερμηνεία του νόμου και κακώς εκτίμησε τις αποδείξεις. Συνεπώς κατά το βάσιμο περί τούτου λόγο της έφεσης, που πρέπει να γίνει δεκτός, η εκκαλούμενη πρέπει να εξαφανισθεί. Στη συνέχεια αφού κρατηθεί η αγωγή και δικασθεί η υπόθεση από το παρόν Δικαστήριο, πρέπει η αγωγή να γίνει δεκτή ως παραπάνω...

579/2006

Πρόεδρος: Μιχ. Θεοχαρίδης

Εισηγητής: Γεωρ. Γεωργέλλης

Δικηγόροι: Χρ. Ντόλας, Χρ. Μπατζιανούλης-Ασημίνα Στρίμπα, Διαμαντής Παπανικολάου, Χρ. Κουμπούρας, Φιλ. Σοφός-Θεοδόσης Καραμάνος

Επί τραυματισμού συνεπιβάτη ιδιωτικής χρήσης αυτ/του, στο οποίο περιλαμβάνεται η μοτοσικλέτα και το μοτοποδήλατο, δεν υπάρχει αντικειμενική ευθύνη, κατά το ν. ΓΠΝ/1911, των οδηγού, κατόχου και κυρίου του ζημιογόνου αυτ/του, αλλά η μεν ευθύνη του οδηγού είναι υποκειμενική, του δε κυρίου και μη οδηγού αντικειμενική, ως προστήσαντος. Ανάγκη επίκλησης, με ποινή αοριστίας, κατά τρόπο σαφή, σχέσης πρόστησης μεταξύ οδηγού και κυρίου του αυτ/του.

Μετωπική σύγκρουση. Συνυπαιτιότητα 80% οδηγού μοτοσικλέτας διότι την οδηγούσε με υπεράριθμους συνεπιβάτες,

χωρίς άδεια ικανότητας οδηγού, υπό την επίδραση οινοπνεύματος και εισήλθε στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας.

Συνυπαιτιότητα 20% οδηγού φορτηγού, διότι οδηγούσε χωρίς προσοχή σε κατοικημένη περιοχή και στενή οδό, κινούμενος όχι στο άκρο δεξιό, αλλά πλησίον της διπλής διαχωριστικής γραμμής, την οποία είχε ελαφρώς παραβιάσει.

Συντρέχον πταίσμα 30% των θανόντων συνεπιβατών της μοτοσικλέτας, διότι δεν έφεραν κράνη και επιβιβάστηκαν υπεράριθμοι στη μοτοσικλέτα, καίτοι τούτο ήταν επικίνδυνο για την ασφάλεια.

Μη παραμέληση εποπτείας γονέων, οι οποίοι είχαν ασκήσει την προσήκουσα, σε σχέση με την ηλικία, ωριμότητα και πνευματική ανάπτυξη, εποπτεία του ανηλίκου γιου, πλην όμως δεν κατέστη δυνατή η αποτροπή της υπ αυτού οδήγησης της μοτοσικλέτας, την οποία παρέλαβε νυκτερινές ώρες προς διασκέδαση, εν αγνοία τους.

{...} Η διάταξη του άρθρου 12 του ν. ΓΠΝ/1911 ορίζει ότι “ο παρών Νόμος δεν έχει εφαρμογήν υπέρ των επιβαίνοντων του ζημιώσαντος αυτοκινήτου, ως επίσης υπέρ των δι’ αυτού μεταφερομένων πραγμάτων. Αι εξ αυτού ζημίαι επί τούτων διέπονται υπό του κοινού δικαίου”. Από τη διάταξη αυτή συνάγεται ότι επί τραυματισμού του συνεπιβάτη του ιδιωτικής χρήσεως αυτοκινήτου, στην έννοια του οποίου περιλαμβάνεται και η μοτοσικλέτα και το μοτοποδήλατο (Εφ.Α 9575/1987 ΕΣΥΓΚΔ 1988 434), δεν υπάρχει ευθύνη του οδηγού, του κατόχου και κυρίου του ζημιογόνου αυτοκινήτου από μόνη την ιδιότητά τους αυτή, δηλαδή δεν υπάρχει α-

ντικειμενική ευθύνη των προσώπων αυτών. Η ευθύνη των προσώπων τούτων θα κριθεί με βάση τις διατάξεις του κοινού δικαίου (ΑΠ. 594/1982 ΝοΒ 31.370. Αθ. Κρητικός Αποζημίωση. Από Τροχαία Αυτοκινητικά Ατυχήματα, παρ. 1242).

Βάσει των διατάξεων του κοινού δικαιού η ευθύνη του οδηγού θα στηριχθεί στην υποκειμενική ευθύνη του άρθρου 914 ΑΚ, του δε κυρίου του ζημιογόνου αυτοκινήτου και μη οδηγού στην προβλεπόμενη από το άρθρ. 922 αντικειμενική ευθύνη του ως προστήσαντος. Συνακόλουθα για την πληρότητα της σχετικής αγωγής που θεμέλιο έχει τη διάταξη του άρθρου 922 απαιτείται επίκληση κατά τρόπο σαφή και ορισμένο σχέσης πρόστησης μεταξύ του αδικοπραγήσαντος οδηγού και του κυρίου του ζημιογόνου αυτοκινήτου, διαφορετικά η αγωγή είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη λόγω αοριστίας αυτής κατ' αυτεπάγγελτης υπό του Δικαστηρίου έρευνας (άρθρ. 111 § 2, 118 εδ. δ' και 216 § 1 ΚΠολΔ).

Στην προκειμένη περίπτωση η με αριθμ. καταθ. 564/4-7-2003 αγωγή κατά το μέρος που στρέφεται κατά της τέταρτης εναγομένης Β. Τ. συζ. Ε. ως ιδιοκτήτριας της φερομένης ως ζημιογόνου μοτοσικλέτας στην οποία επέβαιναν αμφότερες οι θανούσες συγγενείς τους είναι απορριπτέα ως αόριστη και ανεπίδεκτη δικαστικής εκτίμησης για το λόγο ότι δεν γίνεται επίκληση στο δικόγραφο αυτής σύμφωνα με τα προεκτεθέντα σχέσεως πρόστησης μεταξύ της εναγόμενης ιδιοκτήτριας αυτής και του φερομένου ως υπαιτίου οδηγού της μοτοσικλέτας, αλλά ούτε και παρατίθενται πραγματικά περιστατικά με βάση τα οποία θα μπορούσε να

συναχθεί κατ' εκτίμηση τέτοια σχέση. Κατ' ακολούθιαν, έτσι αφού έκρινε και το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο και απέρριψε την αγωγή ως προς την εναγομένη αυτή ως αόριστη, ορθά τούτο ερμήνευσε και εφήρμοσε το νόμο, γι' αυτό και η έφεση των εναγόντων με την αγωγή αυτή (αριθμ. καταθ. 353/2004) κατά το μέρος που υποστηρίζονται με αυτή τα αντίθετα είναι απορριπτέα ως ουσιαστικά αβάσιμη. Ο λόγος της με αριθμ. καταθ. 341/2004 έφεσης με τον οποίο η πέμπτη εκκαλούσα (Β.Τ.) υποστηρίζει ότι έπρεπε να απορριφθεί η αγωγή της τρίτης εφεσίβλητης εταιρίας με την επωνυμία "Τ. Α.Ε" για τους λόγους που εκτίθενται στην 834/2003 αγωγή τους και στις από 9-2-2004 πρωτόδικες προτάσεις είναι απορριπτέος και αόριστος και ανεπίδεκτος δικαστικής εκτίμησης.

Από τις καταθέσεις των εξετασθέντων μαρτύρων ... αποδείχθηκαν τα εξής πραγματικά περιστατικά: Στις 10-7-2002 και ώρα 04.30' ο εναγόμενος Δ. Γ. οδηγούσε το με αριθμ. κυκλοφορίας ΥΗΙ. ... Ι.Χ.Φ αυτοκίνητο ιδιοκτησίας της εναγομένης και ενάγουσας τεχνικής εταιρίας με την επωνυμία "Τ. Α.Ε" που ήταν ασφαλισμένο για τις έναντι των τρίτων αστικές αξιώσεις με την επωνυμία "Ε. ΑΕΓΑ" και εκινείτο στη δημοτική οδό Π.-Ν. Π. με κατεύθυνση προς Π.. Την ίδια ώρα στην παραπάνω δημοτική οδό και με αντίθετη κατεύθυνση (προς Ν. Π.) κινούνταν ο Α. Τ., ανήλικος υιός (γεννήθηκε στις 17-8-1985) των εναγομένων και εναγόντων Δ. και Κ., αδελφός των εναγόντων Ε. και Χ. Τ. και εγγονός από την πατρική γραμμή της εναγούστης Β. Τ., οδηγώντας την με αριθμ. κυκλοφορίας ΙΖΖ - ... δίκυκλη μοτοσι-

κλέτα κυριότητας και κατοχής της εναγομένης και ενάγουσας γιαγιάς του Β. Τ., που ήταν ασφαλισμένη για τις έναντι τρίτων αστικές αξιώσεις στην εναγομένη και παρεπιπτόντως ενάγουσας ασφαλιστικής εταιρίας με την επωνυμία "Δ. Ε.". Στην παραπάνω δίκυκλη μοτοσικλέτα συνεπέβαιναν: α) η ανήλικη (γεννήθηκε στις 23-7-1984) συγγενής των εναγόντων με την με αριθμ. καταθ. 564/2003 αγωγή Μ. Σ. (θυγατέρα των εναγόντων Α. Σ. και Σ. Σ., αδελφή του ενάγοντος Ι. Σ. και εγγονή των εναγουσών Μ. χήρας Ι. Σ. και Ε. χήρας Σ. Τ.) και β) η ανήλικη (γεννήθηκε στις 18-6-1988) Σ. Δ., θυγατέρα των εναγόντων με την ίδια αγωγή (564/2003) Ι. Σ. και Σ. Σ.. Όταν τα δύο οχήματα έφθασαν στο 1ο χιλιόμετρο της ως άνω οδού Π.-Ν. Π. συγκρούστηκαν μετωπικά μεταξύ τους με αποτέλεσμα να τραυματισθούν θανάσιμα ο οδηγός και οι συνεπιβαίνουσες της δίκυκλης μοτοσικλέτας και να υποστούν υλικές ζημίες αμφότερα τα οχήματα.

Στο σημείο της σύγκρουσης η οδός είναι διπλής κατεύθυνσης (με δύο λωρίδες κυκλοφορίας, μία ανά κατεύθυνση) ευθεία, επικαλυμμένη με άσφαλτο, το συνολικό πλάτος του οδοστρώματος είναι 7,30μ. με διπλή διαχωριστική γραμμή στον άξονα της οδού, ενώ στο άκρο του οδοστρώματος και στη λωρίδα κυκλοφορίας προς Π. υπάρχει συνεχόμενη λευκή γραμμή σε απόσταση 1,30μ. από την άκρη της ασφάλτου για τη διέλευση των πεζών της. Το επιτρεπόμενο όριο ταχύτητας των οχημάτων, λόγω κατοικημένης περιοχής, είναι 50 χιλ./ώρα. Κατά το χρόνο του αυτοχήματος οι καιρικές συνθήκες ήταν καλές, οι συνθήκες φωτισμού μη επαρκείς λόγω του σκότους, η κατάσταση της οδού

ξηρά και η κυκλοφορία των οχημάτων αραιή. Το σημείο σύγκρουσης των δύο οχημάτων βρίσκεται στη λωρίδα κυκλοφορίας με κατεύθυνση προς Π. επί της οποίας κινούνταν το Ι.Χ.Φ αυτοκίνητο και πλησίον της διπλής διαχωριστικής γραμμής στον άξονα της οδού, ενώ από τη μετωπική σύγκρουση των δύο οχημάτων η μεν δίκυκλη μοτοσικλέτα καταστράφηκε ολοσχερώς το δε αυτοκίνητο υπέστη υλικές ζημίες στο εμπρόσθιο τμήμα αυτού. Η μοτοσικλέτα μετά τη σύγκρουση εκτινάχθηκε 12,40 μ. στο άκρο δεξιό της οδού προς Π., η δε τελική θέση των επιβαινόντων ήταν μετά τη μοτοσικλέτα και σε απόσταση 1 μέτρου από αυτή του οδηγού και 1,5 μ. των συνεπιβαινουσών. Με βάση τα ίχνη τροχοπέδησης του Ι.Χ.Φ αυτοκινήτου επί του οδοστρώματος 11,5 μέτρων κατά μέσο όρο (12μ. των δεξιών τροχών και 11 των αριστερών), λαμβανομένης υπόψη και της μετά τη σύγκρουση πλάγιας ολίσθησής του μήκους 5 μέτρων τούτο εκινείτο με 45 χιλ./ώρα περίπου που ήταν εντός των επιτρεπόμενων ορίων. Κίνηση του εν λόγω αυτοκινήτου με μεγαλύτερη ταχύτητα δεν αποδείχθηκε.

Η παραπάνω σύγκρουση οφείλεται στην αμέλεια και των δύο οδηγών των ως άνω οχημάτων και ειδικότερα στο ότι αμφότεροι δεν κατέβαλαν την επιμέλεια που ώφειλαν ως μέσοι συνετοί οδηγοί κατά την οδήγηση. Πιο συγκεκριμένα η αμέλεια αυτών συνίσταται: Α) του οδηγού της μοτοσικλέτας στο ότι 1) οδηγούσε την ως άνω μοτοσικλέτα υπερφορτωμένη με δύο ακόμη άτομα που επιδρούσε αρνητικά στην διατήρηση της αναγκαίας ισορροπίας και εξασφάλιση ασφάλειας κατά την οδήγηση 2) οδηγούσε χωρίς να έχει τις α-

παραίτητες γνώσεις οδήγησης και χωρίς να γνωρίζει τους κανόνες της ορθής οδηγικής συμπεριφοράς καθόσον στερούνταν άδεια ικανότητας οδήγησης, 3) οδηγούσε την μοτοσικλέτα υπό την επίδραση οινοπνεύματος σε ποσοστό 0,98% έχοντας για το λόγο τούτο σε συνδυασμό και με την ώρα που οδηγούσε (4.30' πρωινή), μειωμένη νηφαλιότητα και ικανότητα εγκαιρης αντίληψης του κινδύνου και πραγματοποίησης του απαιτουμένου αποφευκτικού ελιγμού γεγονός που βρίσκεται σε αιτιώδη συνάφεια με την επίδικη σύγκρουση 4) δεν οδηγούσε με σύνεση και δεν είχε τεταμένη την προσοχή του στην οδήγηση, με αποτέλεσμα να εισέλθει χωρίς να συντρέχει κανένας προς τούτο λόγος στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας, όπου και έλαβε χώρο η σύγκρουση κατά τα προεκτεθέντα. Β) του οδηγού του φορτηγού αυτοκινήτου στο ότι 1) οδηγούσε το όχημά του κινούμενος όχι στο άκρο δεξιό όπως ώφειλε, αλλά πλησίον της διπλής διαχωριστικής γραμμής την οποία και είχε παραβιάσει με τους αριστερούς τροχούς του αυτοκινήτου που αποτυπώνονται στο σχεδιάγραμμα της τροχαίας και φέρονται να βρίσκονται εντός του αντίθετου ρεύματος και πλησίον της διαχωριστικής γραμμής, 2) Καίτοι εκινείτο σε κατοικημένη περιοχή και στενή οδό δεν είχε τεταμένη την προσοχή του στην οδήγηση και έτσι δεν μπόρεσε να αντιληφθεί εγκαιρώς, καίτοι είχε την δυνατότητα, ενόψει του ότι η οδός ήταν ευθεία και δεν περιοριζόταν η ορατότητα, την ως άνω είσοδο και κίνηση για μικρό χρονικό διάστημα της μοτοσικλέτας στο ρεύμα πορείας του και να αντιδράσει πιο έγκαιρα και αποτελεσματικά είτε τροχοπεδώντας γρηγορότερα είτε

πραγματοποιώντας αποφευκτικό ελιγμό προς τα δεξιά, ενόψει του ότι στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας εκινείτο το άλλο αυτοκίνητο που καθιστούσε αδύνατο τον προς τα αριστερά ελιγμό. Με βάση τα ανωτέρω πραγματικά περιστατικά το ποσοστό της υπαιτιότητος που βαρύνει τον οδηγό της μοτοσικλέτας (Α. Τ.) για τη πρόκληση του αυτοχήματος ανέρχεται σε 80% και τον οδηγό του αυτοκινήτου Δ. Γ. σε 20%.

Περαιτέρω και αναφορικά με την έκταση των ζημιών που υπέστη καθένας από τους ενάγοντες αποδείχθηκαν τα εξής: Α) Σχετικά με την αριθμ. καταθ. 564/2003 αγωγή. Όπως προαναφέρθηκε από τη σύγκρουση των δύο οχημάτων τόσο ο οδηγός της μοτοσικλέτας, όσο και οι δύο συνεπιβαίνουσες σ' αυτή εκτινάχθηκαν και επέπεσαν επί του οδοστρώματος με αποτέλεσμα να προσκληθούν σ' αυτούς βαρύτατες κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις συνεπία των οποίων ως μόνης ενεργού αιτίας επήλθε ο θάνατος αυτών. Ειδικότερα η μεν συνεπιβαίνουσα Μ.Σ. υπέστη βαρύτατες κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις και συγκεκριμένα παραμόρφωση με ρινορραγία και υποδόριο αιμάτωμα προσώπου, αιμάτωμα βλεφάρου, ωτορραγία, ρινορραγία, εκδορές λαιμού θλάση θώρακος, κάταγμα αυχενικής μοίρας, κλειστή κάκωση του κρανίου, εκδορές άκρων μετωπιαίας χώρας, θλάση (Δ.Ε) μηρού, θλαστικό τραύμα αριστερού αγκώνος εκδορές τριχωτού της κεφαλής κάταγμα ΑΜΣΣ και κάταγμα κάτω γνάθου, η δε συνεπιβαίνουσα Σ. Δ., υπέστη επίσης βαρύτατες κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις και συγκεκριμένα παραμόρφωση προσώπου με κάταγμα σπλαχνικού κρανίου και κάτω γνάθου Δ.Ε ζυγωμα-

τικού, αιμάτωμα βλεφάρου (ΔΕ) οφθαλμού, ωτορραγία, ρινορραγία, εκδορές θώρακος, κάταγμα πλευρών (ΑΡ) ημιθωρακίου, θλάση αυχενικής μοίρας, κάταγμα κρανίου (ΑΒ) κροταφικού οστού, εκδορές τριχωτού της κεφαλής και υποδόριο αιμάτωμα, κάταγμα ΑΡ μηρού, θλαστικά τραύματα πώγωνος (ΔΕ) αγκώνος, εκδορές άνω και κάτω άκρων προσώπου και (ΔΕ) ποδοκνηματικής χώρας.

Αποδείχθηκε όμως ότι και οι δύο ως άνω θανάσιμα τραυματισθείσες συνεπιβαίνουσες στη δίκυκλη μοτοσικλέτα 1) δεν έφεραν προστατευτικά κράνη τα οποία θα μπορούσαν λόγω της φύσης του τραυματισμού που υπέστησαν (κατά κύριο λόγο κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις) να περιορίσουν την έκταση των σημαντικών αυτών βλαβών συνεπεία των οποίων επήλθε ο θάνατός τους και 2) επιβιβάστηκαν και οι δύο στη δίκυκλη μοτοσικλέτα καίτοι γνώριζαν ή όφειλαν να γνωρίζουν ότι η ενέργειά τους αυτή εγκυμονούσε κινδύνους για την ασφάλειά της μεταφοράς τους και τη σωματική τους ακεραιότητα. Η πιο πάνω παράλειψη και ενέργεια των συνεπιβαίνουσών στη μοτοσικλέτα συνδέεται αιτιωδώς με το θανάσιμο τραυματισμό του. Έτσι αυτές με τον τρόπο αυτό συνετέλεσαν στο επελθόν τούτο αποτέλεσμα σε ποσοστό που ανέρχεται κατά την κρίση του Δικαστηρίου σε 30%. Αντίθετα δεν αποδείχθηκε ότι οι συνεπιβαίνουσες αυτές γνώριζαν επιπρόσθετα ότι ο οδηγός της μοτοσικλέτας στερούνταν αδείας ικανότητος οδήγησης, καθώς και ότι αυτός τελούσε υπό την επίρεια αλκοόλ. Πραγματικά περιστατικά στα οποία μπορεί να στηριχθεί αντίθετη κρίση του Δικαστηρίου δεν αποδείχθηκαν.

Περαιτέρω αποδείχθηκε ότι ο οδηγός της μοτοσικλέτας Α. Τ., που γεννήθηκε όπως προεκτέθηκε στις 17-8-1985, βρισκόταν ήδη κατά το χρόνο του ατυχήματος λίγο προ της ενηλικώσής του. Οι γονείς αυτού, οι οποίοι και ασκούσαν τη γονική μέριμνα είχαν ασκήσει την προσήκουσα σε σχέση με την ηλικία ωριμότητα, πνευματική ανάπτυξη και εν γένει περιστάσεις εποπτείας σ' αυτόν, πλην όμως δεν κατέστη δυνατόν να αποτρέψουν αυτόν από την οδήγηση της μοτοσικλέτας την οποία αυτός παρέλαβε αργά κατά τις νυκτερινές ώρες της ως άνω ημερομηνίας και την έθεσε σε κίνηση για να μεταβεί προς διασκέδαση εν αγνοία τούτων εκ των οποίων ο μεν πατέρας εργαζόμενος ως σερβιτόρος σε κατάστημα της περιοχής των Ν. Π. είχε ήδη κοιψηθεί, η δε μητέρα του απουσίαζε εργαζόμενη στη Λ. [...].

Β) Σχετικά με την με αριθμ. καταθ. 834/10-10-2003 αγωγή: Όπως προεκτέθηκε ο Α. Τ. που οδηγούσε την ως άνω μοτοσικλέτα από τη σύγκρουση και την ανατροπή της μοτοσικλέτας εκτινάχθηκε στο οδόστρωμα και τραυματίσθηκε επίσης θανάσιμα. Πιο συγκεκριμένα ο θάνατος και τούτου προήλθε από τις βαρύτατες κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις που υπέστη (κάταγμα ΑΡ ζυγωματικού οστού, ρινορραγία, ωτορραγία, κάταγμα κάτω γνάθου και οδόντων, αιμάτωμα βλεφάρων και υποδόριο αιμάτωμα κροταφοβρεγματικών χωρών). Αποδείχθηκε όμως επίσης ότι και αυτός δεν έφερε προστατευτικό κράνος το οποίο θα μπορούσε λόγω της φύσης των τραυμάτων που υπέστη να περιορίσει την έκταση των σωματικών βλαβών συνεπεία των οποίων επήλθε ο θάνα-

τος αυτού. Η παράλειψή του αυτή τελεί σε αιτιώδη συνάφεια με το θανάσιμο τραυματισμό του και συνιστά οικείο πταίσμα. Η συνυπαιτιότητά του από την αιτία αυτή ανέρχεται κατά την κρίση του Δικαστηρίου σε υπαιτιότητα 30%, κατά μερική αποδοχή και ουσιαστικά βάσιμη της σχετικής ένστασης των εναγομένων{...}.

586/2006

Πρόεδρος: Ζήσης Βασιλόπουλος
Εισηγητής: Νικ. Μπιχάκης
Δικηγόροι: Ανδρ. Ανδριτσόπουλος, Ευαγ.
 Ακριβούσης

Αγωγή αναγνώρισης κληρονομικού δικαιώματος και απόδοσης κληρονομιαίου ακινήτου προς συμπλήρωση νόμιμης μοίρας, αναγνωριζόμενης παράλληλα της ακυρότητας εικονικού προσυμφώνου πώλησης προς τη σύζυγο του αποβιώσαντος, που υποκρύπτει προσύμβαση δωρεάς, η οποία υπολογίζεται για την εξεύρεση της νόμιμης μοίρας.

Εν όψει του ότι το αίτημα αναγνώρισης της ακυρότητας του προσυμφώνου πώλησης αποτελεί παρεμπίπτον ζήτημα του κυρίου αιτήματος της αγωγής περί συμπλήρωσης της νόμιμης μοίρας, καθ ύλην αρμοδιότητα όχι του Πολυμελούς, αλλά του Μονομελούς Πρωτοδικείου, ως εκ της αξίας του κυρίου αντικειμένου της διαφοράς.

Στην υπό κρίση αγωγή εκτίθεται ότι στις 12-6-2002 απεβίωσε στη Λ. ο Π. Μ. του Σ. και άφησε μόνους πλησιέστερους συγγενείς του τις ενάγουσες, γνήσια τέκνα του, από τον πρώτο γάμο του και την εναγομένη σύζυγό του. Ότι αυτός κατά το

χρόνο του θανάτου του ήταν κάτοχος, νομέας και κύριος ενός διαμερίσματος επί της οδού Α. αριθμ. ... της Λ. Ότι με την υπ' αριθμ. .../8-4-2002 δημόσια διαθήκη του ενώπιον της συμβολαιογράφου Π. Τ. - Τ., που νόμιμα δημοσιεύθηκε, εγκατέστησε ως μόνους κληρονόμους του τα δύο, ως άνω τέκνα του, [ενάγουσες] και την εναγομένη σύζυγό του. Με ρητή διάταξη της ως άνω διαθήκης ο διαθέτης όρισε ότι "και θέλω να ισχύσει η παρούσα σε συνδυασμό με την προηγούμενη με αριθμό .../9-3-1988 δημόσια διαθήκη μου που συντάχθηκε ενώπιον του τότε συμβολαιογράφου Β. Γ., αφού επιθυμώ το διαμέρισμά μου για το οποίο γίνεται λόγος σ' αυτή, δηλαδή αυτό που βρίσκεται στη Λ. και στον τρίτο όροφο της επί της οδού Α, αριθμός... πολυκατοικίας, να περιέλθει κατά πλήρη κυριότητα, νομή και κατοχή στη σύζυγό μου Ε.. Όσον αφορά δε την αποθήκη μου και το οικόπεδό μου στο χωριό Η. Κ. να ισχύσει η παραπάνω διαθήκη που συντάχθηκε ενώπιον του τότε συμβολαιογράφου Λ. Β.Γ., δηλαδή να περιέλθουν στις κόρες μου Ζ. και Φ....". Ότι ο ως άνω διαθέτης, όσο ζούσε, α] δυνάμει του υπ' αριθμ. .../18-10-1976 προικοσυμφώνου του τότε συμβολαιογράφου Λ. Σ. Μ., που νόμιμα μεταγράφηκε, συνέστησε προίκα υπέρ της πρώτης των εναγουσών, ήτοι εδόθη ως προίκα μία παλιά ισόγεια πλινθόκτιστη οικία, που βρίσκεται εντός της πόλης Λ. και επί της οδού Γ. αρ. ..., αποτελούμενη από δύο δωμάτια και λοιπών παραρτημάτων της, του οικοπέδου και της λοιπής εν γένει περιοχής της, εκτάσεως 302 τ.μ., αξίας κατά το χρόνο της παροχής 586,94 ευρώ και β] δυνάμει του υπ' αριθμ. .../22-9-1980 προικοσυμφώνου του

τότε συμβολαιογράφου Λ. Β. Γ., που μεταγράφηκε νόμιμα, συνέστησε προίκα υπέρ της δεύτερης των εναγουσών, ήτοι εδόθη ως προίκα ένας αγρός, με αριθμό τεμαχίου 108, εκτάσεως 21.774 τ.μ., που βρίσκεται στη θέση "Μαυρόια" της κτηματικής περιφέρειας αγροκτήματος Η. της κοινότητας Ι., αξίας κατά το χρόνο της παροχής 1.320,62 ευρώ. Ότι δυνάμει του υπ' αριθμ. .../21-11-1989 προσυμφώνου πώλησης αγροοικοπέδου του συμβολαιογράφου Δ. Λ., ο αποβιώσας ανέλαβε την υποχρέωση να πωλήσει και μεταβιβάσει προς τη συμβαλλομένη σύζυγό του [εναγομένη] ένα οικόπεδο, που βρίσκεται στην κτηματική περιφέρεια Η. Κ., έκτασης 1.613 τ.μ., αυτή δε απεδέχθη την προκειμένη σύμβαση αντί του μεταξύ των αντάξιου, εύλογου και ικανού τιμήματος των 50.000 δραχμών, τις οποίες δήθεν κατέβαλε στον πωλητή πριν από τη σύνταξη του προσυμφώνου. Ότι η εν λόγω σύμβαση είναι εικονική, πράγμα που γνώριζαν κατά το χρόνο αυτής και τα δύο συμβαλλόμενα μέρη, διότι δεν συνομολογήθηκε στα σοβαρά, αλλά φαινομενικά μόνο, αφού δεν υπήρχε κατ' αυτήν μεταξύ των συμβαλλομένων αληθινή βούληση, ενώ η αληθινή πρόθεση και των δύο μερών ήταν να συνάψουν, σύμβαση δωρεάς. Τούτο εξάλλου προκύπτει και από τις διατάξεις τις προηγθείσας της συντάξεως του επιδίκου εικονικού προσυμφώνου πώλησης, ήτοι της υπ' αριθμ. .../9-3-1988 δημόσιας διαθήκης, δυνάμει της οποίας το συγκεκριμένο οικόπεδο, διετίθεντο κοινώς, αδιαιρέτως και κατ' ισομοιρία στις ενάγουσες, έστω και κατά προσέγγιση κατά την έκτασή του, δηλαδή 1000 τμ. Ότι μετά τα παραπάνω, με τη διαθήκη του ως άνω

κληρονομουμένου, θίγεται κατά ένα μέρος η νόμιμη μοίρα των εναγουσών, που ανέρχεται [η νόμιμη μοίρα τους] σε 363,4706/1550 και 338,4706/1550, αντίστοιχα, εξ αδιαιρέτου, επί του ως άνω κληρονομιάου αντικειμένου [του διαμερίσματος επί της οδού Α. αριθμ. ...], το οποίο, κατακρατεί η εναγόμενη ως εκ διαθήκης κληρονόμος.

Μετά από αυτά οι ενάγουσες ζητούν αφού αναγνωρισθεί η ακυρότητα της ως άνω δικαιοπραξίας, η οποία περιέχεται στο υπ' αριθμ. .../21-11-1989 συμβόλαιο [προσύμφωνο πώλησης] του συμβολαιογράφου Δ. Λ. ως εικονικής και ότι κάτω από αυτήν υποκρύπτεται ισχυρά προσύμβαση δωρεάς, που υπολογίζεται για την εξεύρεση της νόμιμης μοίρας των εναγουσών, β] να αναγνωρισθεί το κληρονομικό δικαίωμα νόμιμης μοίρας τους στην κληρονομία του ως άνω Π. Μ. και στο αναφερόμενο παραπάνω κληρονομιάο ακίνητο κατά ποσοστά 363,4706/1550 και 338,4706/1550 εξ αδιαιρέτου αντίστοιχα, γ] να υποχρεωθεί η εναγόμενη να αποδώσει σ' αυτές το παραπάνω ακίνητο κατά τα ίδια ποσοστά. Με αυτό το περιεχόμενο και αίτημα η αγωγή, ενόψει του αιτήματος αυτής περί αναγνώρισεως της ακυρότητας της συμβάσεως [προσύμφωνο πώλησης], το οποίο αποτελεί παρεμπίπτον ζήτημα του κυρίου αιτήματος της αγωγής της συμπλήρωσης της νόμιμης μοίρας των εναγουσών, υπάγεται στην αρμοδιότητα του Μονομελούς Πρωτοδικείου ως εκ της αξίας του αντικειμένου της ένδικης διαφοράς και επομένως το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, έσφαλε, παραπέμποντας την υπόθεση στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Λάρισας ως καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο. Επομένως πρέπει να

γίνει δεκτή η υπό κρίση έφεση και ως βάσιμη κατ' ουσίαν και κατ' ακολουθίαν πρέπει η προσβαλλομένη απόφαση να εξαφανισθεί ως και να παραπεμφθεί η υπόθεση στο αρμόδιο καθ' ύλην και τόπο δικαστήριο που είναι το Μονομελές Πρωτοδικείο Λάρισας...

646/2006

Πρόεδρος: Γεωρ. Λιόλιος

Εισηγήτρια: Βαρσαβέ Χατζοπούλου-Βαλτούδη

Δικηγόροι: Δημ. Κατσαρός-Χρ. Μπατζιανούλης, Ιωαν. Βαιόπουλος

Το δικαίωμα αναγωγής μεταξύ συνυπόχρεων ασκείται είτε με αυτοτελή ή παρεμπίπτουσα αγωγή είτε με ένσταση. Επί αναγωγής συνοφειλέτη κατά άλλου, πρέπει, με ποινή αοριστίας, να αναφέρονται τα περιστατικά της υπαιτιότητας, η αιτιώδης συμβολή της στην πρόκληση της ζημίας των δικαιούχων της αποζημίωσης και το ποσοστό ευθύνης καθενός συνυπόχρεου.

Αγωγή αποζημίωσης λόγω κοινής, από πλείονες, αδικοπρακτικής συμπεριφοράς, συνιστάμενης σε παράνομη κατάληψη ξένου ακινήτου και ανέγερση επάυτου οικοδομής.

Καταβολή ολόκληρης της αποζημίωσης από ένα συνυπόχρεο και αναγωγή τουτου κατά άλλου συνοφειλέτη.

Κατά τη διάταξη του άρθρου 926 ΑΚ “αν από κοινή πράξη περισσοτέρων προήλθε ζημία ή αν για την ίδια ζημία ευθύνονται παράλληλα περισσότεροι, ενέχονται όλοι εις ολόκληρον. Το ίδιο ισχύει και αν έχουν ενεργήσει περισσότεροι

συγχρόνως ή διαδοχικά και δεν μπορεί να εξακριβωθεί τίνος η πράξη επέφερε τη ζημία”. Εξάλλου, κατά τη διάταξη του άρθρου 927 ΑΚ “εκείνος που, κατά το προηγούμενο άρθρο κατέβαλε ολόκληρη την αποζημίωση, έχει δικαίωμα αναγωγής κατά των λοιπών. Το δικαστήριο προσδιορίζει το μέτρο της μεταξύ τους ευθύνης, ανάλογα με το βαθμό του πταίσματος καθενός” (ΑΠ 217/2003 Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΔΣΑ, ΑΠ 1032/1998 Ελλάδη 39, 1549, ΕφΚρήτης 245/2000 Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών). Το δικαίωμα αναγωγής δικονομικά μπορεί να ασκηθεί με αγωγή ή ένσταση. Η αγωγή μπορεί να είναι αυτοτελής ή παρεμπίπτουσα. Περαιτέρω, τόσο στην αυτοτελή όσο και στην παρεμπίπτουσα αγωγή εξ αναγωγής ενός συνοφειλέτη κατά άλλου συνοφειλέτη, ο ενάγων οφείλει να ισχυρισθεί και σε περίπτωση αμφισβητήσεως να αποδείξει το ποσοστό ευθύνης καθενός από τους εναγομένους συνυπόχρεους. Δηλαδή, να ισχυρισθεί και να αποδείξει το βαθμό πταίσματος ή (και) της αιτιώδους συμβολής στην πρόκληση της ζημίας, καθορίζοντας και το ποσοστό ευθύνης. Η αγωγή είναι αόριστη αν δεν καθορίζονται τα ανωτέρω στοιχεία (Γεωργιάδης, Σταθόπουλου-Γεωργιάδη ΑΚ, άρθρο 927 αρ.29, ΕφΛαρ.26/2004 Αρμ. 2004,992).

Στην προκειμένη περίπτωση, οι ενάγουσες και τώρα εφεσίβλητες, με την, με αριθμ. έκθ. κατάθ. 601/2003 αγωγή τους στο Μονομελές Πρωτοδικείο Λάρισας, ισχυρίστηκαν ότι, με τελεσίδικες αποφάσεις του Εφετείου Λάρισας υποχρεώθηκαν σε ολόκληρο με τον εναγόμενο και με την ομόρρυθμη εταιρία, με την επωνυμία “Ι. Μ. και Σία ΟΕ” (μη διάδικο στην παρού-

σα δίκη) να καταβάλουν στους, Κ. και Γ. Σ. τα αναφερόμενα σ' αυτές (αποφάσεις) χρηματικά ποσά, ως αποζημίωση των τελευταίων από την εκτιθέμενη στις αγωγές τους αδικοπρακτική συμπεριφορά των ως άνω (τωρινών εναγουσών, εναγομένου και ομόρρυθμης εταιρίας Μ. και Σια ΟΕ"), που συνίστατο στην παράνομη κατάληψη ακινήτου τους, από τους τελευταίους και στην ανέγερση επί αυτού (ακινήτου) πολυώροφης οικοδομής με το σύστημα της αντιπαροχής. Επικαλούμενες, δε περαιτέρω, καταβολή στους άνω δικαιούχους της αποζημίωσης, ολόκληρου του επιτασσόμενου με τις αποφάσεις χρηματικού ποσού, ζήτησαν να υποχρεωθεί ο εναγόμενος (εργολάβος του έργου ανέγερσης της άνω οικοδομής) να τις καταβάλει, συμμέτρως το ποσό των 18.541 ευρώ, νομιμοτόκως, από τότε που κάθε επιμέρους ποσό καταβλήθηκε στους άνω δικαιούχους, άλλως από την επίδοση της αγωγής.

Η αγωγή με το ποιο πάνω περιεχόμενο και σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν στη μείζονα νομική σκέψη, ήταν αόριστη, διότι δεν γινόταν σ' αυτή ουδεμία αναφορά του πταίσματος του εναγομένου, των περιστατικών της υπαιτιότητάς του και σε τι συνίσταται αυτή ή (και) της αιτιώδους συμβολής του πταίσματός του στην πρόκληση της ζημίας των άνω δικαιούχων της αποζημίωσης, καθώς επίσης (δεν γινόταν αναφορά) και του ποσοστού ευθύνης του. Έπρεπε, επομένως, να απορριφθεί η αγωγή ως αόριστη (βλ. και Εφλαρ 26/2004 ο.π.). Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, επομένως, που με την εκκαλουμένη απόφασή του έκρινε την αγωγή ως νόμιμη και ορισμένη και ως ουσιαστικά βάσιμη, έσφαλε

ως προς την ερμηνεία και την εφαρμογή των άνω διατάξεων, γι' αυτό και πρέπει κατά παραδοχή και του αυτεπαγγέλτως ερευνωμένου λόγου της έφεσης του εκκαλούντος με τον οποίο ζητεί την εξαφάνιση της εκκαλουμένης και την απόρριψη της αγωγής, να εξαφανιστεί η εκκαλουμένη απόφαση, να κρατηθεί η υπόθεση στο Δικαστήριο τούτο για κατ' ουσίαν εκδίκαση και να απορριφθεί η αγωγή ως αόριστη (άρθρ. 535 παρ.1 Κ.Πολ.Δ.)...

743/2006

Πρόεδρος: Ζήσης Βασιλόπουλος

Εισηγητής: Βασ. Φράγγος

Δικηγόροι: Νικ. Παπαπέτρου, Κων. Παπαδόπουλος

Επί καταδολευτικής αγωγής, δανειστής λογίζεται και ο φορέας ενοχικής απαίτησης, η οποία δεν είναι μεν απαιτητή κατά το χρόνο της απαλλοτρίωσης, αρκεί όμως μέχρι το χρόνο αυτό να έχουν συντελεστεί τα δικαιοπαραγωγικά της απαίτησης γεγονότα και η απαίτηση να καταστεί ληξιπρόθεσμη και δικαστικώς επιδιώξιμη κατά τη συζήτηση της αγωγής. Σε διάρρηξη υπόκεινται οι επαχθείς και χαριστικές δικαιοπραξίες, καθώς και κάθε παροχή από ηθικό καθήκον, όπως η γονική παροχή, διότι η διάθεση περιουσίας προς εκπλήρωση ηθικής υποχρέωσης δεν μπορεί να δικαιολογήσει τη βλάβη των δανειστών, ούτε την προτίμηση εκπλήρωσης από τον οφειλέτη των ηθικών υποχρεώσεών του έναντι των νομικών.

Η παραίτηση από την επικαρπία ακινήτου συνιστά απαλλοτρίωση υποκείμενη σε διάρρηξη.

{...} Κατά τη διάταξη του άρθρου 939 ΑΚ οι δανειστές έχουν δικαίωμα να απαιτήσουν, κατά τους όρους των επομένων άρθρων τη διάρρηξη κάθε απαλλοτρίωσης που έγινε από τον οφειλέτη προς βλάβη τους, εφόσον η υπόλοιπη περιουσία δεν αρκεί για την ικανοποίησή τους. Κατά την έννοια της άνω διατάξεως, δανειστής λογίζεται και ο φορέας ενοχικής απαιτήσεως, η οποία δεν είναι μεν απαιτητή κατά το χρόνο της απαλλοτρίωσεως, αρκεί μέχρι το χρόνο αυτό να έχουν συντελεστεί τα δικαιοπαραγωγικά της απαίτησης γεγονότα και η απαίτηση να είναι ληξιπρόθεσμη και δικαστικώς επιδιώξιμη κατά τη πρώτη στο ακροατήριο συζήτηση της παυλιανής αγωγής (Ολ. ΑΠ 709/74 ΝοΒ 23. 300). Περαιτέρω σε διάρρηξη υπόκεινται, τόσο οι επαχθείς όσο και οι χαριστικές δικαιοπραξίες, καθώς και κάθε παροχή από ηθικό καθήκον (ΑΠ 1254/1994 Ελλ.Δνη 37. 316). Μεταξύ των υποκείμενων σε διάρρηξη απαλλοτριώσεων, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 939 ΑΚ, είναι και αυτές που αφορούν παροχές των γονέων προς τα τέκνα τους, που προβλέπονται και ρυθμίζονται από το άρθρο 1509 ΑΚ, διότι το γεγονός ότι η απαλλοτρίωση (διάθεση) αυτή γίνεται προς εκπλήρωση σχετικής ηθικής υποχρέωσης του γονέα προς το τέκνο, δεν μπορεί να δικαιολογήσει ούτε τη βλάβη των δανειστών, ούτε την προτίμηση εκπλήρωσης από τον οφειλέτη των ηθικών υποχρεώσεών του έναντι των νομικών (ΑΠ 818/98 Ελλ.Δνη 40. 124, ΕΑ 2742/2003 Ελλ.Δνη 45. 242).

Στην προκειμένη περίπτωση από τις ένορκες καταθέσεις ... αποδείχθηκαν τα εξής: Κατά το πρώτο δεκαήμερο του μηνός Μαρτίου του έτους 1998 ο αρχικώς

ενάγων Λ. Χ. που κατοικούσε με την οικογένειά του στο Π. Μ. ήθελε να αγοράσει ένα διαμέρισμα στην πόλη του Β. με τον πωλητή των οποίων είχε προέλθει σε διαπραγματεύσεις. Για την διεκπεραίωση της αγοράς του διαμερίσματος απευθύνθηκε στο Δικηγόρο Β. Ε. Γ. (πρώτο εναγόμενο που δεν είναι πλέον διάδικος) γνωστό και έμπιστό του από παλιά συνεργασία τους. Για την πληρωμή του τιμήματος προεβή στην ανάληψη, από Τραπεζικό λογαριασμό που διατηρούσε, του ποσού των 10.800.000 δρχ. Επειδή η αγορά του διαμερίσματος ματαιώθηκε ο αρχικός ενάγων παρέδωσε το άνω χρηματικό ποσό στον άνω Δικηγόρο για να τοποθετήσει αυτό στο χρηματοκιβώτιο του για ασφαλή φύλαξη, όπως του πρότεινε ο τελευταίος, με την προοπτική να του ανεύρει άλλο διαμέρισμα προς αγορά, αφού αυτός (Δικηγόρος) λόγω του ευρύτατου κύκλου γνωριμιών του ήταν σε θέση να το εξυπηρετήσει. Μάλιστα του πρότεινε ότι εάν τούτο εβράδυνε θα κατέθετε το άνω χρηματικό ποσό στο Υπ/μα Β. της Τράπεζας Ε. που θα απέδιδαν, λόγω των γνωριμιών του με διευθυντικά στελέχη αυτής, υψηλότερο, έναντι των άλλων τραπεζών τόκο. Κατά τον τρόπο αυτό μεταξύ του αρχικού ενάγοντος και του άνω Δικηγόρου συνήφθη σύμβαση παρακαταθήκης.

Κατά το τελευταίο δεκαήμερο του μηνός Απριλίου του ίδιου έτους ο αρχικός ενάγων βρήκε διαμέρισμα προς αγορά, γι' αυτό ζήτησε από το Δικηγόρο το άνω χρηματικό ποσό. Όμως ο τελευταίος με διάφορες ασφείς δικαιολογίες και υπεκφυγές δεν του επέστρεψε το ποσό αυτό, γι' αυτό ο αρχικός ενάγων του έταξε προθεσμία τριών (3) ημερών. Εν τέλει ο αρχικός

ενάγων επισκέφθη τον Δικηγόρο στο γραφείο του την 28-4-98 πλην όμως ο τελευταίος αρνήθηκε να του καταβάλει το εν λόγω ποσό, ιδιοποιηθείς έτσι αυτό παράνομα. Ο άνω Δικηγόρος, πατέρας της δεύτερης εναγομένης ήδη εκκαλούσας, κατά τον χρόνο τελέσεως της άνω παράνομης και υπαίτιας πράξεως, που ζημίωσε τον αρχικό ενάγοντα κατά το άνω ποσό, ήταν κατάχρεος με οφειλές προς τρίτους που υπερέβαιναν το ποσό των 300.000.000 δρχ., γι' αυτό μετ' ολίγον χρόνο εξαφανίσθηκε από την πόλη του Β., είναι δε αγνώστου διαμονής. Από το έτος 1996 - 1997 άρχισε να εμφανίζει οικονομικά προβλήματα που ήταν γνωστά σε ευρύ κύκλο προσώπων του Β., προς αντιμετώπιση των οποίων δεχόταν στην αρχή, διότι κατά το έτος 1998 βρισκόταν σε διάσταση με την σύζυγό του, και την οικονομική βοήθεια των οικείων της συζύγου του (πεθεράς του) που γνώριζαν και αυτοί την όλη κατάσταση.

Κατά τον άνω κρίσιμο χρόνο (Απρίλιος 1998) ο άνω Δικηγόρος ετύγχανε δικαιούχος δικαιώματος ισοβίσου επικαρπίας επί των παρακάτω ακινήτων α) ενός διαμερίσματος του δευτέρου, υπέρ το ισόγειο, ορόφου με στοιχεία Β - 1 εμβαδού 152,00 τμ. με ποσοστό συνιδιοκτησίας στο οικόπεδο και στους κοινόκτητους και κοινόχρηστους χώρους 194% και αποτελείται από πέντε κύρια δωμάτια, χωλ, μαγειρείο, λουτρό, αποχωρητήριο κτλ όπως λεπτομερώς περιγράφεται στο παρακάτω υπ' αριθ. .../1998 συμβόλαιο. Η αξία του δικαιώματος επικαρπίας επί του ανωτέρω ακινήτου ανερχόταν κατά τον χρόνο μεταβιβάσεως, εν όψει και της ηλικίας του επικαρποτού που έχει γεννηθεί το έτος

1952, στο ποσό των 10.500.000 δρχ. β) Ενός διαμερίσματος του πρώτου υπέρ το ισόγειο ορόφου με στοιχεία Α - 1 εμβαδού 79.60 τμ. και ποσοστό συνιδιοκτησίας επί του οικοπέδου και των κοινόχρηστων και κοινοκτήτων μερών 98%, αποτελούμενο από τέσσερα κύρια δωμάτια μαγειρείο, WC κτλ όπως λεπτομερώς περιγράφεται στο άνω συμβόλαιο. Η αξία του δικαιώματος επικαρπίας επί του άνω ακινήτου ανερχόταν στο ποσό των 5.500.000 δρχ. Τα άνω διαμερίσματα βρίσκονται στην επί της οδού Α. αριθ. ... του Β., κειμένη πολυώροφη οικοδομή που είναι κτισμένη επί οικοπέδου εκτάσεως 222,20 τμ. Ο άνω Δικηγόρος, πατέρας της δεύτερης εναγομένης, διαβλέποντας τον κίνδυνο απώλειας των άνω περιουσιακών του στοιχείων, λόγω των υπέρογκων χρεών του, με το υπ' αριθ./4-5-98 συμβόλαιο του συμβολαιογράφου Ι. Π., που νόμιμα μεταγράφηκε, παραιτήθηκε του δικαιώματος επικαρπίας επί των άνω ακινήτων του, αιτία γονικής παροχής υπέρ της ψιλής κυρίας τούτων, κόρης του Ε., εναγομένης και ήδη εκκαλούσας. Η αντικειμενική αξία της επικαρπίας του πρώτου διαμερίσματος ανέρχεται σε 10.054.800 δρχ. και του δευτέρου σε 4.776.000 δρχ. λαμβανομένου υπόψη ότι οι αντικειμενικές αξίες είναι χαμηλότερες από τις αγοραίες η άνω αξία της επικαρπίας των διαμερισμάτων είναι η άνω ήτοι 10.500.000 και 5.500.000 αντίστοιχα.

Στην άνω διάθεση ο πατέρας της εναγομένης προέβη, λίγες ημέρες μετά την υπεξαίρεση του άνω χρηματικού ποσού, με πρόθεση βλάβης του δανειστού του αφού γνώριζε ότι με την απαλλοτρίωση των άνω περιουσιακών του στοιχείων δεν υ-

πήρχε άλλη εμφανής περιουσία για την ι-κανοποίηση της απαίτησης του ενάγοντος με συνέπεια να καταστεί αφερέγγυος. Η άνω απαίτηση του αρχικώς ενάγοντος ήταν γεννημένη, ληξιπρόθεσμη και δικαστικώς επιδιώκιμη από 28-4-98 πολύ δε περισσότερο κατά την πρώτη συζήτηση της αγωγής που έλαβε χώρα την 22-2-2000. Η εναγομένη η οποία συνδέεται με τον πατέρα της (εναγόμενο στο πρωτοβάθμιο Δικαστήριο) με απλή ομοδικία (βλ. ΑΠ 1/2006 Τράπεζα πληροφοριών "Νόμος" ΕΑ 3489/2003 Ελλ.Δνη 45. 561, ΕΑ 840/99 Ελλ.Δνη 40. 1159), ισχυρίστηκε με τις προτάσεις της κατά την πρώτη συζήτηση της αγωγής ότι ο πατέρας της ήταν κύριος και του γραφείου που στεγαζόταν εμβαδού 38 τμ. Όμως όπως συνομολογεί το γραφείο αυτό του οποίου την αξία δεν προσδιορίζει δεν ήταν ελεύθερο βαρών (ήταν κατασχεμένο αναγκαστικώς από 21-10-98). Έτσι ο άνω μεταβιβάσας ήταν αφερέγγυος και κατά τον χρόνο ασκήσεως της αγωγής 28-4-99 (βλ. και ΑΠ 1189/2003 Ελλ.Δνη 45. 460) και κατέστη ανέφικτη η ικανοποίηση της απαίτηση του αρχικώς ενάγοντος. Η εναγομένη ήδη εκκαλούσα, τέκνο των παραιτηθέντων της επικαρπίας, φοιτήτρια της Νομικής στο Δ.Π. Θ., εγνώριζε ότι ο πατέρας της ενεργούσε προς βλάβη των συμφερόντων του δανειστού της. Ήταν γνωστή στην οικογένεια της, γι' αυτό υπήρχαν και προστριβές μεταξύ των γονέων της, από το έτος 1996 - 1997, η δεινή οικονομική κατάσταση του πατέρα της. Και τούτο ανεξάρτητα του ότι στην μεταβίβαση λόγω γονικής παροχής δεν απαιτείται γνώση (942 ΑΚ) αφού η γονική παροχή είναι χαριστική δικαιοπραξία (ΑΠ 638/04 Ελλ.Δνη 47.157,

ΑΠ 1680/2002 ΝοΒ 51. 1219).

Κατόπιν των παραπάνω πρέπει να απαγγελθεί η διάρρηξη της δικαιοπραξίας που καταρτίσθηκε με το υπ' αριθ. .../4-5-98 συμβόλαιο του συμ/φου Ι Π. ως καταδολιευτική και όσον αφορά την παραίτηση από την επικαρπία από το υπό στοιχείο Α - 1 διαμέρισμα όπως με την αγωγή του ζητούσε ο αρχικώς ενάγων. Συνεπώς τα ίδια που δέχθηκε και η εκκαλουμένη απόφαση δεν έσφαλε γι' αυτό οι αντίθετοι λόγοι της εφέσεως καθώς και η έφεση πρέπει να απορριφθεί ως ουσία αβάσιμη...

852/2006

Πρόεδρος: Μιχ. Θεοχαρίδης

Εισηγητής: Γρηγ. Παπαδημητρίου

Δικηγόροι: Εμμαν. Παπαπαναγιώτου, Ιωαν. Μηλίνης

Μεταβίβαση επιχείρησης με την εμπορική επωνυμία.

Αναγγελία στο επιμελητήριο της εμπορικής επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου. Έννοια αυτών. Επί ομοιότητας επωνυμίας προς προεγγεγραμμένη τοιαύτη, υποχρέωση προσθήκης διακριτικού.

Αγωγή αναγνώρισης του δικαιώματος χρήσης εμπορικής επωνυμίας και διακριτικού τίτλου.

Προϋπόθεση της αξίωσης παράλειψης είναι η παράνομη προσβολή της επωνυμίας.

Κατά το 13 του ν. 146/1914, η παράνομη συμπεριφορά έγκειται στη χρήση της επωνυμίας κατά τρόπο δυνάμενο να προκαλέσει σύγχυση, ενώ κατά το 58 ΑΚ το παράνομο δεν προσδιορίζεται ειδικότερα, αλλά προκύπτει μετά από στάθμιση διαφόρων στοιχείων, όπως η προτεραιό-

τητα στη χρήση και ο κίνδυνος σύγχυσης. Κίνδυνος σύγχυσης υπάρχει όταν, λόγω ομοιότητας δύο επωνυμιών, είναι πιθανή η πρόκληση παραπλάνησης στην πλειονότητα ή και σε ένα όχι εντελώς ασήμαντο μέρος του καταναλωτικού κοινού, ως προς την ταυτότητα της επιχείρησης ή την ύπαρξη σχέσεων συνεργασίας μεταξύ δύο επιχειρήσεων.

Μη παραπλάνηση και σύγχυση, εφόσον οι διάδικοι χρησιμοποιούσαν συγκεκριμένο όνομα επί πολλά έτη, ως εμπορική επωνυμία των δύο αυτοτελών επιχειρήσεων τους, χωρίς διαμάχες και συγκρούσεις, οι οποίες ασφαλώς θα δημιουργούνταν, αν υπήρχε παραπλάνηση του κοινού και απόσπαση πελατείας ή εκμετάλλευση της φήμης της μιας επιχείρησης από την άλλη.

Με την με αριθμό καταθέσεως 222/18-5-01 αγωγή του ο ενάγων και ήδη εικαλών ισχυρίστηκε ότι το έτος 1979 ο αδελφός του Θ. Μ. του μεταβίβασε την επιχείρηση ψητοπωλείου-σουβλαζίδικου που διατηρούσε στο Β. με την επωνυμία “Θ.”, την οποία έκτοτε συνέχισε αυτός να λειτουργεί με την ίδια επωνυμία, έχοντας μάλιστα υποβάλει στο Επιμελητήριο Μ. δήλωση ότι η επιχείρηση του θα έχει ως διακριτικό τίτλο το ίδιο όνομα (ο Θ.) και ότι η εναγομένη από το Σεπτέμβριο του έτους 2000 λειτουργεί στο Β. ομοειδή επιχείρηση, χρησιμοποιώντας κατά τρόπο αντίθετο προς τα χρηστά ήθη και σε βάρος της δικής του επιχείρησης ως εμπορική επωνυμία το ίδιο όνομα με αποτέλεσμα να προκαλείται παραπλάνηση και σύγχυση στο καταναλωτικό κοινό ως προς την ύπαρξη άμεσης σχέσης μεταξύ των δύο ε-

πιχειρήσεων και περαιτέρω συνέπεια να εκμεταλεύεται αυτή την πολύ καλή του φήμη στην αγορά και να αποσπά μέρος της πελατείας του. Με βάση αυτά ζήτησε α) να αναγνωριστεί αυτός δικαιούχος της ως άνω εμπορικής επωνυμίας και συνάμα διακριτικού τίτλου β) να υποχρεωθεί η εναγομένη να παύσει να χρησιμοποιεί την εν λόγω επωνυμία και τον διακριτικό τίτλο με απειλή χρηματικής ποινής και προσωπικής κράτησης για κάθε μελλοντική παράβαση της εκδοθησομένης αποφάσεως γ) να υποχρεωθεί αυτή να καταστρέψει τα έντυπα στα οποία χρησιμοποιεί το ίδιο όνομα (ο Θ.) και να αποσύρει αυτό το όνομα από την επιγραφή της προμετωπίδας του καταστήματός της δ) να απαγορευθεί κάθε διαφημιστική προβολή της επιχείρησής της με το ίδιο όνομα με απειλή χρηματικής ποινής και προσωπικής κράτησης και ε) να διαταχθεί η δημοσίευση της εκδοθησομένης αποφάσεως σε μια τοπική εφημερίδα. Επί της αγωγής εκδόθηκε η εικαλουμένη με την οποία κρίθηκε μεν αυτή νόμιμη (άρθρο 4 Ν. 1089, 80, 1,13,15,22 Ν.146/14 “περί αθεμίτου ανταγωνισμού 945, 947 ΚΠολΔ) απορρίφθηκε όμως ως ουσία αβάσιμη. Κατά της αποφάσεως αυτής παραπονείται τώρα ο εικαλών για τους στην έφεση και παρακάτω λόγους και ζητεί την εξαφάνισή της και την παραδοχή της αγωγής του.

Εμπορική επωνυμία είναι το όνομα που χρησιμοποιεί ο έμπορος, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, στις συναλλαγές. Η εμπορική επωνυμία αποτελεί έτσι διακριτικό γνώρισμα του φορέα της επιχείρησης (Δελούκα Η εμπορική επιχείρησις και η προστασία αυτής τευχ. Ι εκδ. β.1980 σελ. 44, 47 Λιακόπουλο Βιομηχανική Ιδιοκτη-

σία I.II σελ. 96-97 και 181 αντίστοιχα). Αντίθετα ο διακριτικός τίτλος, ο οποίος επιτελεί λειτουργία αντίστοιχη με την επωνυμία, δηλ. λειτουργία ονόματος της επιχείρησης, αποτελεί γνώρισμα της επιχείρησης καθευτής. Κατά το άρθρο 4 παρ. 1 του Ν. 1089/1980 “περί εμπορικών και βιομηχανικών, επαγγελματικών και βιοτεχνικών επιμελητηρίων” : “ο ασκών εμπορική ή βιομηχανικήν επιχείρησιν υποχρεούται εντός δύο μηνών από της ενάρξεως των εργασιών της ν’ αναγγείλει την έναρξιν ταύτης εις τα επιμελητηρία, όπου ευρίσκεται το κύριον κατάστημα κατά τα υποκαταστήματα της επιχειρήσεως ...” Κατά την παρ. 2 του ίδιου άρθρου “η αναγγελία υπογράφεται υπό του αναγγέλοντος και περιέχει α)... β) την εμπορικήν ή την εταιρικήν επωνυμίαν υπό την οποίαν διεξάγονται οι εργασίαι, ως και του διακριτικού τίτλου της επιχειρήσεως ...”, ενώ στην παρ. 3 αυτού ορίζεται ότι “πάσα νέα επωνυμία πρέπει να διαφέρει κατά τρόπον ευδιάκριτον των εγγεγραμμένων εις το αυτό πρωτόκολλον τοιούτων. Εάν το ονοματεπώνυμον του εμπόρου ομοιάζει προς επωνυμία προεγγεγραμμένη υποχρεούται να προσθέσει διακριτικόν, ίνα διακρίνεται σαφώς της ήδη εγγεγραμμένην”. Τέλος κατά το άρθρο 8 εδ. α του ίδιου νόμου: ο δικαιούχος της επωνυμίας δικαιούται να αιτείται δικαστικήν προστασίαν της επωνυμίας και του τίτλου κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και του άρθρου 57 εκ του Αστικού Κώδικος. Κατά το άρθρο 58 ΑΚ “.... Αν κάποιος χρησιμοποιεί παράνομα ορισμένο όνομα, ο δικαιούχος ή εκείνος που βλάπτεται, μπορεί να ζητήσει να αρθεί η προσβολή και να μην επαναληφθεί στο μέλλον”. Τέ-

λος κατά το άρθρο 13 παρ. 1 του Ν. 146/1914 “περί αθεμίτου ανταγωνισμού” “όστις κατά τας συναλλαγάς ποιείται χρήσιν ονόματος τινός, εμπορικής επωνυμίας ή ιδιαιτέρου διακριτικού γνωρίσματος καταστήματος κλπ... κατά τρόπον δυνάμενον να προκαλέσει σύγχυσιν με το όνομα την εμπορικήν επωνυμίαν ή το διακριτικόν γνώρισμα, άτινα έτερος νομίμως μεταχειρίζεται, δύναται να υποχρεωθεί υπό του τελευταίου εις παράλειψιν της χρήσεως”.

Προϋπόθεση της αξίωσης παράλειψης, τόσο βάσει του άρθρου 58 ΑΚ όσο και βάσει του άρθρου 13 του ν. 146/1914, είναι η παράνομη προσβολή της επωνυμίας. Κατά μεν το άρθρο 13 του ν. 146/1914, η παράνομη συμπεριφορά έγκειται ρητά στη χρήση της επωνυμίας κατά τρόπο που μπορεί να προκαλέσει σύγχυση, ενώ κατά το άρθρο 58 ΑΚ το παράνομο δεν προσδιορίζεται ειδικότερα, αλλά προκύπτει μετά από στάθμιση διαφόρων στοιχείων, όπως η προτεραιότητα στη χρήση, οι συναλλαγές στις οποίες γίνεται χρήση και τελικά ο κίνδυνος σύγχυσης (Λιακόπουλο Βιομηχανική Ιδιοκτησία II σελ. 187). Το πότε υπάρχει κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ δύο επωνυμιών είναι ζήτημα πραγματικής εκτιμήσεως που κρίνεται κατά τις αντιλήψεις που επικρατούν συναλλαγές (Εφ. Αθ. 10146/99 ΕΕμπΔ 1991.535). Έχει δε κριθεί ότι συντρέχει κίνδυνος σύγχυσης όταν, λόγω ομοιότητας δύο επωνυμιών, είναι πιθανό να προκληθεί παραπλάνηση στο κοινό, είτε ως προς την ταυτότητα της επιχείρησης είτε ως προς την ύπαρξη σχέσεων συνεργασίας μεταξύ δύο επιχειρήσεων. Δεν απαιτείται να συντρέχει κίνδυνος παραπλάνησης της πλειονότητας των συναλλασσο-

μένων, αρκεί να υπάρχει η δυνατότητα αυτή για ένα όχι εντελώς ασήμαντο τμήμα από αυτούς. Για τη διαπίστωση της ύπαρξης κινδύνου σύγχυσης λαμβάνεται υπόψη η γενική εντύπωση που σχηματίζει ο μέσος συναλλασσόμενος χωρίς να καταβάλει ιδιαίτερη προσοχή (Εφ. Αθ. 2809/1988 ΕλλΔνη 30.158). Οι παραπάνω διατάξεις των άρθρων 58 ΑΚ και 13 παρ. 1 του ν.146/1914 προστατεύουν εκτός από την εμπορική επωνυμία και το διακριτικό τίτλο (Ν. Ρόκα Αθέμιτος Ανταγωνισμός εκδ. 1975 σελ. 114, 118). Οι προϋποθέσεις οι οποίες απαιτούνται για την παροχή προστασία του διακριτικού τίτλου είναι η διακριτική δύναμη και ονομαστική ικανότητά του, η χρησιμοποίηση του κατά τις συναλλαγές και ο κίνδυνος σύγχυσης (Εφ. Αθ. 2809/1988 ΕλλΔικ 1989.158).

Στην προκειμένη περίπτωση από τις ένορκες καταθέσεις των μαρτύρων ... αποδείχθηκαν τα ακόλουθα: Ο Θ. Μ. (μάρτυρας ανταποδείξεως) ήδη από το έτος 1967 διατηρούσε στην οδό Ι. ... της πόλης του Β. παραδοσιακό σουβλατζίδικο, για τη διάκριση του οποίου είχε καθιερώσει δια της χρήσεως ως εμπορική επωνυμία του βαπτιστικού του όνομα, δηλαδή "ο Θ.". Το έτος 1979 μεταβίβασε το σύνολο της επιχειρήσεώς του μαζί και την εμπορική επωνυμία στον ενάγοντα αδελφό του, ο οποίος συνέχισε έκτοτε και μέχρι σήμερα να χρησιμοποιεί την ως άνω εμπορική επωνυμία. Από την 15-3-1978 είχε καταχωρισθεί στα βιβλία επωνυμιών του Επιμελητηρίου Μαγνησίας ως διακριτικός τίτλος της ως άνω επιχειρήσεως η ανωτέρω επωνυμία "ο Θ.". Το έτος 1982 ο ανωτέρω Θ. Μ. ίδρυσε νέα όμοια επιχεί-

ρηση στη συμβολή των οδών Δ. και Π. Μ., σε μικρή απόσταση από το κατάστημα του ενάγοντος, για τη διάκριση της οποίας εξακολούθησε και αυτός να χρησιμοποιεί την ίδια εμπορική επωνυμία "ο Θ.". Το έτος 1986 μεταβίβασε το σύνολο νέας επιχειρήσεώς του στους αδελφούς του Π. και Δ. Μ., οι οποίοι εξακολούθησαν να χρησιμοποιούν την ίδια εμπορική επωνυμία παράλληλα με τον ενάγοντα αδελφό τους. Το Σεπτέμβριο του 2000 οι ανωτέρω Π. και Δ. Μ. μεταβίβασαν το σύνολο της επιχειρήσεώς τους μαζί και την εμπορική επωνυμία στην εναγομένη, η οποία έκτοτε έχοντας το σχετικό δικαίωμα από τη σύμβαση χρησιμοποιεί την επίμαχη εμπορική επωνυμία. Η χρήση εκ μέρους της εναγομένης της ως άνω εμπορικής επωνυμίας δεν δημιουργεί κίνδυνο παραπλάνησης και συγχύσεως στο καταναλωτικό κοινό και ειδικότερα στο μέσο συναλλασσόμενο, κατά τα προαναφερθέντα, ο οποίος ευχερώς αντιλαμβάνεται ότι είναι διαφορετική η ταυτότητα των δύο ως άνω επιχειρήσεων και ότι δεν υπάρχει μεταξύ αυτών σχέση συνεργασίας. Η κρίση αυτή στηρίζεται στο γεγονός ότι ο ενάγων και οι δικαιοπάροχοι της εναγομένης χρησιμοποιούσαν, συγχρόνως, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 18 ετών, ως εμπορική επωνυμία, των δύο αυτοτελών και ανεξαρτήτων μεταξύ τους επιχειρήσεών τους, το ως άνω όνομα, χωρίς να προκληθούν μεταξύ τους διαμάχες και συγκρούσεις ως προς τη χρήση αυτού, οι οποίες ασφαλώς θα δημιουργούνταν εάν υπήρχε πράγματι παραπλάνηση του καταναλωτικού κοινού, απόσπαση πελατείας ή εκμετάλλευση της φήμης της πρώτης επιχειρήσεως από την δεύτερη.

Περαιτέρω, με βάση τα ανωτέρω περιστατικά που έγιναν δεκτά, η χρήση της επίμαχης εμπορικής επωνυμίας από την εναγομένη, δεν αντίκειται στα χρηστά συναλλακτικά ήθη και δεν γίνεται προς σκοπό ανταγωνισμού, δηλαδή για την ενίσχυση των εργασιών της επιχείρησής της σε βάρος της επιχείρησης του ενάγοντος και κατά συνέπεια δεν υφίσταται πράξη αθέμιτου ανταγωνισμού από πλευράς εναγομένης ούτε προσβολή του δικαιώματος του ενάγοντος στην εμπορική του επωνυμία και τον διακριτικό τίτλο. Το Πρωτοβάθμιο δικαστήριο που έκρινε κατά τον ίδιο τρόπο και απέρριψε την αγωγή ως ουσία αβάσιμη ορθά ερμήνευσε και εφάρμοσε το νόμο και καλώς εκτίμησε τις αποδείξεις και γι' αυτό και η έφεση κατά τους μοναδικούς σχετικούς λόγους της με τους οποίους υποστηρίζονται τα αντίθετα είναι αβάσιμη κατ' ουσίαν και πρέπει να απορριφθεί...

946/2006

Πρόεδρος: Ελένη Σπίτσα

Εισηγητής: Χριστόφορος Κοσμίδης

Δικηγόροι: Γεωργ. Σουλούκος, Αριστοτέλης Αραποστάθης

Συμβολαιογραφικός τύπος ως προς το εμπράγματο και ενοχικό μέρος της σύμβασης μεταβίβασης ακινήτου, με ποινή ακυρότητας.

Η συνομολόγηση άτυπου τιμήματος, υπέρτερου του δηλωθέντος στο συμβολαιογραφικό έγγραφο, είναι άκυρη, λόγω μη τήρησης νόμιμου τύπου. Η καταβολή αυτού γίνεται σε εκπλήρωση άκυρης υποχρέωσης και παρέχει στον αγοραστή δικαίωμα αναζήτησης της ωφέλειας, που

επήλθε στην περιουσία του πωλητή, χωρίς νόμιμη αιτία. Για την εξεύρεση της ωφέλειας αυτής εφευνάται εάν και κατά πόσο το ακύρως και εκτός συμβολαίου καταβληθέν τίμημα υπερβαίνει την πραγματική αγοραστική αξία του πωληθέντος κατά το χρόνο της καταβολής.

{...}2. Από όλα τα νομίμως και με επίκληση προσκομιζόμενα αποδεικνύονται τα εξής: Ο εναγόμενος, ως εργολάβος οικοδομών, είχε αναλάβει την κατασκευή πολυκατοικίας με το γνωστό “σύστημα της αντιπαροχής” και με σύσταση οριζόντιας ιδιοκτησίας, επί οικοπέδου συνιδιοκτησίας τρίτων [μη διαδίκων], το οποίο βρίσκεται στη Λάρισα, επί της γωνίας των οδών Ξ. και Μ. Με την ιδιότητα αυτή και με τη σύμπραξη των οικοπεδούχων, πώλησε και μεταβίβασε προς τον ενάγοντα, ως αγοραστή, ένα διαιρετό χώρο κύριας κατοικίας (διαμέρισμα) που βρίσκεται στο δεύτερο όροφο της οικοδομής αυτής επάνω από την πυλωτή, με το παρεπόμενο δικαίωμα, ως πραγματική δουλεία, της αποκλειστικής χρήσεως ενός, συγκεκριμένου χώρου σταθμεύσεως αυτοκινήτου στην εν λόγω πυλωτή και, επίσης, με το παρεπόμενο δικαίωμα της χωριστής κυριότητας σε μια αποθήκη, που βρίσκεται στο υπόγειο της ίδιας οικοδομής. Το διαμέρισμα έχει καθαρή επιφάνεια 88,51 μ², που αντιστοιχεί σε μικτή επιφάνεια 103,07 μ² (μαζί με την αναλογία στα κοινόχρηστα μέρη της οικοδομής, η οποία συνυπολογίζεται για τον προσδιορισμό του κόστους κατασκευής και της εμπορικής αξίας αυτού) και σε ποσοστό 73,30 τοις χιλίοις ως προς την αναγκαστική συγκυριότητα επί του οικοπέδου και των κοινών μερών της

οικοδομής. Ο χώρος στάθμευσης έχει επιφάνεια 16,50 μ2. Η αποθήκη έχει καθαρή επιφάνεια 19,61 μ2 και μικτή επιφάνεια 22,84 μ2, με ποσοστό 1 τοις χιλίοις ως προς την αναγκαστική συγκυριότητα επί του οικοπέδου και των κοινών μερών της οικοδομής. Η οικοδομή είχε αρχίσει να κατασκευάζεται περί το τέλος του έτους 1997 και το πωληθέν διαμέρισμα και οι παρεπόμενοι χώροι έπρεπε να παραδοθούν περί το τέλος του Νοεμβρίου 1999. Σχετικώς, συντάχθηκε το .../11-10-1999 [οριστικό] πωλητήριο συμβόλαιο του συμβολαιογράφου Δ. Ζ. το οποίο έχει μεταγραφεί νομίμως. Όλα αυτά συνομολογούνται. Στο πωλητήριο συμβόλαιο δηλώθηκε ως τίμημα το ποσό των 18.539.780 δραχμών, το οποίο ισούται προς τον αντικειμενικό προσδιορισμό της φορολογητέας αξίας των πωληθέντων. Από το δηλωθέν ποσό, ως αμέσως καταβληθέν αναφέρθηκε το ποσό των 39.780 δραχμών και ως πιστωθέν όλο το υπόλοιπο, που έπρεπε να πληρωθεί σε δύο δόσεις, από τις οποίες η πρώτη, ποσού 10.000.000 δραχμών, την 20-12-1999 και η δεύτερη, ποσού 8.500.000 δραχμών, την 30-5-2000. Στην πραγματικότητα, όμως, το συμφωνηθέν τίμημα ήταν 28.500.000 δραχμές και η προκύπτουσα διαφορά μεταξύ συμφωνηθέντος και δηλωθέντος τιμήματος, ποσού 9.960.220 δραχμών, είχε καταβληθεί από τον ενάγοντα προς τον εναγόμενο πριν από την υπογραφή του πωλητηρίου συμβολαίου (βλ. το από 11-10-1999 αντέγγραφο και τις από 2-9-1999 και 11-10-1999 αποδείξεις εισπράξεως, που υπογράφονται από τον εναγόμενο).

Η ως άνω σύμβαση, που καταρτίσθηκε μεταξύ των διαδίκων, έπρεπε, με ποινή α-

κυρότητας, να περιβληθεί τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου, ως προς το σύνολο του περιεχομένου αυτής. Επειδή, δηλαδή, αφορά στη μεταβίβαση της κυριότητας ακινήτου πράγματος με σύμβαση, έπρεπε τόσο η εμπράγματη σύμβαση όσο και η ενοχική να καταρτισθούν ενώπιον συμβολαιογράφου ως προς τα ουσιώδη στοιχεία αυτών. Και περαιτέρω, για το κύρος των όρων της συμβάσεως της πωλήσεως, έπρεπε στο συμβολαιογραφικό έγγραφο να αναφέρεται όχι μόνο η συμφωνία για το πωλούμενο πράγμα, αλλά και αυτή για το συμφωνηθέν τίμημα, στο σύνολό του. Ως εκ τούτου, η συμφωνία για τίμημα υπέρτερο του δηλωθέντος στο συμβολαιογραφικό έγγραφο αποτελεί όρο που συνομολογήθηκε ακύρως, λόγω μη τηρήσεως του νομίμου τύπου. Και για το λόγο αυτό, η καταβολή του εν λόγω μέρους του τιμήματος έχει γίνει σε εκπλήρωση άκυρης υποχρέωσης και δημιουργεί υπέρ του ενάγοντος δικαίωμα αναζητήσεως της αφέλειας, που από την εν λόγω καταβολή επήλθε στην περιουσία του εναγομένου, χωρίς νόμιμη αιτία. Προκειμένου, όμως, να εξευρεθεί η αφέλεια αυτή, πρέπει να διερευνηθεί εάν και κατά πόσο το χρηματικό ποσό, που καταβλήθηκε σε εκτέλεση της άκυρης συμφωνίας και επί πλέον του δηλωθέντος τιμήματος, υπερβαίνει την πραγματική, “αγοραστική” αξία του πωληθέντος κατά το χρόνο της καταβολής (ΑΚ 158, 159, 180, 181, 361, 369, 513, 904 και 1033 ΑΚ, σε συνδυασμό προς το άρθρο 13 παρ.3 του ν.1587/1950, βλ. ΟΛΑΠ 560/74 [Ι. Μαρινάκος] ΝοΒ 23[1975].147, ΑΠ 1566/01 [Σ. Πατεράκης] ΕλλΔνη 43[2002].450).

3. Από τα παραπάνω αποδεικτικά μέ-

σα, αποδεικνύονται, ακόμη, και τα εξής: Μετά την κατάρτιση της συμβάσεως και την παράδοση του διαμερίσματος, οι σχέσεις των διαδίκων διαταράχθηκαν. Ο ενάγων πλήρωσε χωρίς πρόβλημα την πρώτη δόση του πιστωθέντος μέρους του τιμήματος, αλλά αρνήθηκε να πληρώσει τη δεύτερη. Ακολούθησε προσπάθεια του εναγομένου να εισπράξει τη δεύτερη δόση με αναγκαστική εκτέλεση και, κατόπιν αυτής, έντονος δικαστικός αγώνας του ενάγοντος για την αποφυγή της. Τελικώς, οι διάδικοι συμβιβάσθηκαν, ο εναγόμενος περιόρισε την απαίτησή του και ο ενάγων δέχθηκε να πληρώσει το υπόλοιπο μέρος. Ο ενάγων αναγνώρισε ότι το τίμημα της πωλήσεως ήταν “δίκαιο και αναμφισβήτητο” (βλ. την από 8-1-2002 δήλωση παραιτήσεως από το δικόγραφο και το δικαίωμα ανακοπής που είχε ασκήσει κατά της εκτελέσεως) και ο εναγόμενος συναίνεσε στην άρση της διαλυτικής αιρέσεως αποπληρωμής του τιμήματος, υπό την οποία τελούσε το πωλητήριο συμβόλαιο (βλ. το .../11-1-2002 συμβόλαιο του ίδιου συμβολαιογράφου). Λίγες ημέρες αργότερα, ο ενάγων πώλησε και μεταβίβασε σε τρίτο πρόσωπο το διαμέρισμα με τα παρεπόμενα, αντί τιμήματος 59.759 ευρώ. Το ποσό αυτό, που είναι αντίστοιχο του ποσού των 20.362.879 δραχμών, αναγράφεται στο/5-2-2002 πωλητήριο συμβόλαιο της συμβολαιογράφου Μ. Δ. - Κ. και είναι ακριβώς ίσο προς την εκτίμηση της αρμόδιας ΔΟΥ ως προς την αντικειμενική αξία του πωληθέντος. Στην πραγματικότητα, το τίμημα υπήρξε πολύ μεγαλύτερο και κυμάνθηκε μεταξύ 30.000.000 και 33.000.000 δραχμών (βλ. τις καταθέσεις των μαρτύρων αμφοτέρων των διαδίκων,

από τους οποίους εκείνος του ενάγοντος εκφράζει την πεποίθηση ότι το διαμέρισμα πουλήθηκε σε ποσό μεγαλύτερο από εκείνο στο οποίο είχε πράγματι αγορασθεί: “δεν ξέρω πόσο το πούλησε, υπόθετω 30.000.000 δρχ, αφού έδωσε 28.500.000 δρχ”).

Από τα στοιχεία αυτά γίνεται φανερό ότι, κατά το χρόνο καταρτίσεως της συμβάσεως μεταξύ των διαδίκων και της καταβολής του εκτός συμβολαίου μέρους του τιμήματος (11-10-1999), η πραγματική, “αγοραστική” αξία του διαμερίσματος, της αποθήκης και του δικαιώματος χρήσεως του χώρου σταθμεύσεως ανερχόταν στο ποσό των 28.500.000 δραχμών. Στην αξία αυτή, σύμφωνα με τα κατά κοινή πείρα ισχύοντα στις συναλλαγές αυτού του είδους, περιλαμβάνεται όχι μόνο το κόστος κατασκευής των εν λόγω διαιρετών χώρων της οικοδομής, αλλά και το εργολαβικό κέρδος του εναγομένου, για την εξεύρεση του οποίου υπολογίζεται και το κόστος κατασκευής των διαιρετών χώρων που παρέμειναν στην κυριότητα των οικοπεδούχων, το οποίο ευλόγως επιμεριζεται στους διαιρετούς χώρους που περιήλθαν ως αντιπαροχή στον εργολάβο και πουλήθηκαν από αυτόν σε πελάτες του, όπως ο ενάγων. Ακόμη, λαμβάνεται υπ’ όψη το γεγονός ότι πρόκειται για διαμέρισμα σε καινούργια οικοδομή, μέσα στην πόλη της Λαρίσης, με πρόβλεψη για υψηλή ποιότητα διαβίωσης, πράγμα που συνάγεται από την πολύ καλή κατασκευή της κατοικίας και από την εξασφάλιση αποκλειστικής θέσης σταθμεύσεως αυτοκινήτου και αποθήκης. Ως εκ τούτου, το ποσό των 18.539.780 δραχμών, που δηλώθηκε στο συμβόλαιο ως τίμημα, δεν α-

νταποκρινόταν στην αληθινή αξία των πωληθέντων, η οποία ήταν ίση προς το πράγματι συμφωνηθέν ποσό των 28.500.000 δραχμών. Το ποσό των 9.960.220 δραχμών, που καταβλήθηκε επί πλέον του δηλωθέντος τιμήματος, είχε ως σκοπό την ισοστάθμιση των εκατέρωθεν παροχών και την αποτροπή του πλουτισμού του αγοραστή σε βάρος του πωλητή. Κατά συνέπεια, δεν αποδεικνύεται ότι υπήρξε αδικαιολόγητη ωφέλεια του εναγμένου, ως πωλητή, από την είσπραξη του εκτός συμβολαίου μέρους του τιμήματος και ουδέν υποχρεούται να αποδώσει αυτός προς τον ενάγοντα, ως αγοραστή. Το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο, που με την εκκαλούμενη απόφαση δέχθηκε τα ίδια και απέρριψε την αγωγή ως ουσιαστικά αβάσιμη, εκτίμησε προσηκόντως το αποδεικτικό υλικό που είχε τεθεί στην κρίση του. Επομένως, ο μοναδικός λόγος της εφέσεως, με τον οποίο υποστηρίζεται το αντίθετο, είναι αβάσιμος...

960/2006

Πρόεδρος: Ελένη Σπίτσα

Εισηγητής: Χριστόφορος Κοσμίδης

Δικηγόροι: Σταμάτης Παπαγγελής, Αναστάσιος Βολιώτης

Αγωγή του καθ ου η εκτέλεση κατά υπερθεματιστή περί αποζημίωσης, άλλως περί απόδοσης του αδικ. πλουτισμού, κατά το ποσό της διαφοράς μεταξύ εκπλειστηριασμάτος και αντικειμενικής αξίας του εκπλειστηριασθέντος.

Ο πλειστηριασμός ακινήτου αποτελεί ιδιόρρυθμη σύμβαση, που προσομοιάζει με την πώληση και ο υπερθεματιστής λογίζεται ότι επέχει θέση αγοραστή.

Η υπό του υπερθεματιστή καταβολή μόνον του εκπλειστηριασμάτος και όχι της τυχόν μεγαλύτερης αντικειμενικής αξίας του πράγματος αποτελεί συμμόρφωση προς τις νόμιμες υποχρεώσεις εκ του πλειστηριασμού και δεν είναι αντίθετη προς την καλή πίστη ή τα συναλλακτικά ήθη, ούτε καταχρηστική, αλλά συνιστά νόμιμη αιτία για την περιουσιακή μετάθεση που επέρχεται με την κατακύρωση και δεν καθιστά τον υπερθεματιστή αδικαιολογήτως πλουσιότερο σε βάρος του καθ ου η εκτέλεση.

{...}2. Στην από 4-3-2003 αγωγή ο ενάγων εκθέτει ότι, με το/1996 συμβόλαιο του συμβολαιογράφου I. Γ., που έχει μεταγραφεί αρμοδίως, είχε αποκτήσει νομίμως την κυριότητα σε ένα αγροτικό ακίνητο εκτάσεως 10.923 μ2, που περιέχει περί τα 215 ελαιόδενδρα και βρίσκεται στη θέση "B." της Σ. Ότι στο ακίνητο αυτό, με την/1999 κατασχετήρια έκθεση του δικαστικού επιμελητή του Πρωτοδικείου, η εναγομένη είχε επιβάλει αναγκαστική κατάσχεση, για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων αυτής. Ότι κατόπιν αιτήσεως του ενάγοντος, με την 1228/1999 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Βόλου, η αξία του κατασχέθεντος ακινήτου προσδιορίσθηκε στο ποσό των 40.000.000 δραχμών και ως τιμή πρώτης προσφοράς για τη διενέργεια του πλειστηριασμού ορίσθηκε το ποσό των 20.000.000 δραχμών. Ότι ο πλειστηριασμός διενεργήθηκε την 20-10-1999, ενώπιον του συμβολαιογράφου X. Γ. και, λόγω του ότι δεν εμφανίσθηκαν άλλοι πλειοδότες, το ως άνω ακίνητο κατακυρώθηκε στην εναγομένη, στο ποσό των

20.001.000 δραχμών, ήτοι στην τιμή της πρώτης προσφοράς αυξημένη κατά 1000 δραχμές. Ότι η εναγομένη έλαβε και μετέγραψε αρμοδίως την περίληψη της εκθέσεως κατακυρώσεως και με τον τρόπο αυτό απέκτησε την κυριότητα του ως άνω ακινήτου, καταβάλλοντας ως αντάλλαγμα χρηματικό ποσό που υπολείπεται σημαντικά της αντικειμενικής αξίας αυτού (39.500.000 δραχμές) και συγκεκριμένα κατά 19.499.000 δραχμές. Σύμφωνα με το ιστορικό αυτό, ο ενάγων ζητεί από το δικαστήριο να υποχρεώσει την εναγομένη να καταβάλει προς αυτόν το ως άνω ποσό, που ήδη αντιστοιχεί σε 57.223 ευρώ, με το νόμιμο τόκο από την επίδοση της αγωγής, επικαλούμενος τις εξής τρεις, επικουρικώς προβαλλόμενες βάσεις: α) λόγω του ότι η εναγομένη, ως υπερθεματιστής, έπρεπε να εκπληρώσει τις εκ του πλειστηριασμού υποχρεώσεις της όπως απαιτεί η καλή πίστη και αφού ληφθούν υπόψη τα συναλλακτικά ήθη, πράγμα το οποίο δεν συνέβη, διότι κατέβαλε αντάλλαγμα υπολειπόμενο της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου που απέκτησε ή, άλλως, β) λόγω του ότι η εναγομένη, με την ίδια ιδιότητα, άσκησε τα εκ του πλειστηριασμού δικαιώματά της με τρόπο που υπερβαίνει προφανώς τα όρια του κοινωνικού και οικονομικού σκοπού αυτών, διότι απέκτησε κατά κυριότητα το ακίνητο που πλειστηριάσθηκε, καταβάλλοντας ως αντάλλαγμα ποσό σημαντικά μικρότερο της αντικειμενικής αξίας αυτού ή, άλλως, γ) λόγω του ότι η εναγομένη, επιτυγχάνοντας τη μεταβίβαση του ακινήτου από την κυριότητα του ενάγοντος στη δική της, με αντάλλαγμα όχι αξιόχρεο, έγινε πλουσιότερη σε βάρος της περιουσίας του ενάγο-

ντος κατά την ως άνω διαφορά μεταξύ της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου και του πράγματι καταβληθέντος ποσού, χωρίς κάποια νόμιμη αιτία.

3. Σύμφωνα με την εξουσία [και συγχρόνως υποχρέωση], την οποία έχει το δευτεροβάθμιο δικαστήριο ως προς την έρευνα της νομικής βασιμότητας της αγωγής, μέσα στα όρια που καθορίζονται από την έφεση και χωρίς να εκδίδεται απόφαση επιβλαβέστερη για τον εκκαλούντα ή να ανατρέπεται η λειτουργία του δεδικασμένου (ΚΠολΔ 322, 522, 536 παρ.1, βλ. Σ. Σαμουήλ, Η έφεσις [1979] παρ. 462), παρατηρούνται τα εξής: Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 199 ΑΚ, 965 παρ.1, 966 παρ.2, 969 παρ.1, 998 παρ.1, 1003 παρ.1, 1005 παρ.1 ΚΠολΔ συνάγεται ότι ο πλειστηριασμός ακινήτου αποτελεί μια ιδιόρρυθμη σύμβαση, η οποία προσομοιάζει με την πώληση και στην οποία ο υπερθεματιστής λογίζεται ότι επέχει θέση αγοραστή. Με την ιδιότητα αυτή, ο υπερθεματιστής έχει την υποχρέωση να καταβάλει το εκπλειστηρίασμα και, εφ' όσον την εκπληρώσει, αφού παραλάβει από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού και μεταγράψει αρμοδίως την περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης, αποκτά επί του πράγματος το δικαίωμα που είχε ο καθ' ου η εκτέλεση. Η συμφωνία για το πράγμα, το τίμημα και τη μεταβίβαση της κυριότητας (ΑΚ 1033), αντικαθίσταται από αυτή καθ' εαυτή τη διαδικασία του πλειστηριασμού, η οποία αποτελεί και τη νόμιμη αιτία για την οποία μετατίθεται η κυριότητα (βλ. Ι. Μπρίνια, Αναγκαστική εκτέλεσης [έκδ.β'] άρθρο 1005, παρ.576, 577, πρβλ. ΟΛΑΠ 1177/84 [X. Χριστοφορίδης] ΝοΒ 33[1985].95, ΟΛΑΠ

1688/83 [Π. Κωνσταντινόπουλος] ΝοΒ 32[1984].1535). Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, το “τίμημα” ή το αντάλλαγμα, έναντι του οποίου ο υπερθεματιστής αποκτά το δικαίωμα, το οποίο είχε επί του αντικειμένου της αναγκαστικής εκτελέσεως ο καθ' ου η εκτέλεση, είναι προκαθορισμένο μόνο ως προς το ελάχιστο ύψος [δηλαδή, την τιμή της πρώτης προσφοράς], ενώ ως προς το μέγιστο ύψος αυτού [δηλαδή, το εκπλειστηρίασμα, που τελικώς θα επιτευχθεί] είναι αβέβαιο, διότι εξαρτάται από την εμφάνιση και το ενδιαφέρον των πλειοδοτών. Σε κάθε περίπτωση, όμως, το εκπλειστηρίασμα δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο διαπραγμάτευσης ή συμφωνίας και δεν συνιστά μέγεθος νομικώς συγκρίσιμο προς την αντικειμενική [ή ακόμη και την πραγματική] αξία του πράγματος που εκπλειστηρίαζεται. Η τελευταία έχει σημασία μόνο για τον καθορισμό της τιμής πρώτης προσφοράς, με βάση την οποία, υποχρεωτικά και δεσμευτικά για όλους, όσους εμπλέκονται στη διαδικασία του πλειστηριασμού, αρχίζει η πλειοδοσία.

Ως εκ τούτου, η εκ μέρους του υπερθεματιστή καταβολή μόνο του εκπλειστηριάσματος και όχι της τυχόν μεγαλύτερης αντικειμενικής αξίας του πράγματος αποτελεί πλήρη συμμόρφωση προς τις εκ του νόμου υποχρεώσεις αυτού κατά τη διαδικασία του πλειστηριασμού και σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί ούτε ως αντίθετη προς την καλή πίστη ή τα συναλλακτικά ήθη, κατά την εκπλήρωση της παροχής που τον βαρύνει (ΑΚ 288) ούτε ως υπερβαίνουσα προφανώς τον κοινωνικό ή οικονομικό σκοπό του δικαιώματος, το οποίο αποκτά με τη συμμετοχή του

στον πλειστηριασμό και με την ανάδειξη του ως πλειοδότη (ΑΚ 281). Και ακόμη, η απόκτηση του αντικειμένου της αναγκαστικής εκτελέσεως με αντάλλαγμα, ενδεχομένως, μικρότερο της αντικειμενικής του αξίας δεν καταργεί τη διαδικασία του πλειστηριασμού ως νόμιμη αιτία για την περιουσιακή μετάθεση που επέρχεται με την κατακύρωση και δεν καθιστά τον υπερθεματιστή αδικαιολογήτως πλουσιότερο σε βάρος του καθ' ου η εκτέλεση (ΑΚ 904).

4. Από όσα εκτίθεται στις προηγούμενες σκέψεις, συνάγεται ότι το αίτημα του ενάγοντος, για να αποδοθεί προς αυτόν εκ μέρους της εναγομένης η διαφορά ανάμεσα στην αντικειμενική αξία του ακινήτου που κατακυρώθηκε και στο εκπλειστηρίασμα που καταβλήθηκε, είτε ως αποζημίωση είτε ως άνευ νομίμου αιτίας πλουτισμός, δεν βρίσκει έρεισμα σε καμιά από τις διατάξεις που αυτός επικαλείται. Αντίθετη εκδοχή θα ανέτρεπε ολόκληρο το πλέγμα των διατάξεων που διέπουν την αναγκαστικού δικαίου διαδικασία του πλειστηριασμού και το σκοπό που αυτή επιτελεί. Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο απέρριψε την αγωγή ύστερα από παραδοχή καταλυτικού ισχυρισμού της εναγομένης, σύμφωνα με τον οποίο το δικαίωμα, το οποίο ασκείται με αυτήν, είχε αποσβεσθεί κατόπιν της από 19-9-2000 δηλώσεως παραιτήσεως του ενάγοντος, μετά την άσκηση προηγουμένης, ομοίου περιεχομένου αγωγής, στο δικόγραφο της οποίας και στο δι' αυτού ασκηθέν δικαίωμα αναφερόταν. Η εν λόγω απόρριψη της κρινόμενης αγωγής από το πρωτοβάθμιο δικαστήριο [ανεξάρτητα από την αδόκιμη διατύπωση του κειμένου της εκκαλουμένης

αποφάσεως, όπου γίνεται λόγος για απόρριψη της αγωγής ως “νομικά” αβάσιμης], έχει γίνει για ουσιαστικό λόγο, δηλαδή λόγω πραγματικής ανυπαρξίας του δικαιώματος που ασκήθηκε με αυτήν. Με την παραδοχή αυτή, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο έσφαλε, διότι θα έπρεπε να απορρίψει την αγωγή ως μη ευρίσκουσα έρεισμα σε καμιά από τις νομικές βάσεις, που επικαλείται ο ενάγων. Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτή η έφεση, με τους λόγους της οποίας ο εκκαλών αφ' ενός ισχυρίζεται ότι η κρινόμενη, νέα αγωγή δεν ήταν όμοια με την πρώτη, διότι περιείχε και τρίτη βάση εκ του άρθρου 281 ΑΚ και αφ'

ετέρου επικαλείται ακυρότητα της γενομένης, από 19-9-2000 παραιτήσεως αυτού, ως επιβληθείσης εκ μέρους της ενα γομένης με τρόπο αντίθετο προς τα χρηστά ήθη [ήτοι με εκμετάλλευση της οικονομικής του ανάγκης, εν όψει ετέρου πλειστηριασμού]. Κατόπιν αυτού, πρέπει να εξαφανισθεί η εκκαλουμένη απόφαση και το δικαστήριο αυτό, κρατώντας και δικάζοντας εκ νέου την αγωγή, πρέπει να την απορρίψει ως μη νόμιμη, διότι με την εξέλιξη αυτή ανατρέπεται υπέρ του ενάγοντος το δυσμενές δεδικασμένο της αποφάσεως του πρωτοδικείου (βλ. Σ. Σαμουήλ, ο.π. παρ.464, 554)...

ΠΟΛΥΜΕΛΟΥΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΛΑΡΙΣΑΣ

294/2006

Πρόεδρος: Περικλής Αλεξίου

Εισηγητής: Παν. Μπολέτεσος

Δικηγόροι: Χρ. Φίκας, Χρ. Γκέβρος

Επί διακοπής δίκης λόγω θανάτου διαδίκου, η επίσπευση της επανάληψης γίνεται με πρόσκληση προς τους κληρονόμους του θανόντος, που δεν έχουν αποποιηθεί την κληρονομία, αρκεί να παρήλθε η προς τούτο προθεσμία, χωρίς ανάγκη ρητής δήλωσης αποδοχής κληρονομίας και μεταγραφής της.

Μη παραγραφή της αναγνωριστικής αγωγής, αλλά επί παραγραφής της αξιώσης, που πρόκειται να προπαρασκευάσει η αγωγή αυτή, υπάρχει έλλειψη εννόμου συμφέροντος προς άσκηση της.

Επί αναγνωριστικής περί πλαστότητας αγωγής του 544 παρ. 6 ΚΠολΔ, της οποίας αντικείμενο δεν είναι η πλαστότητα καθεαυτή, αλλά η διάγνωση ότι το παράνομο έγγραφο δεν έχει νόμιμη αποδεικτική δύναμη, δεν υπάρχει αξιώση υποκείμενη σε παραγραφή και δεν εκλείπει το έννομο συμφέρον για την άσκηση της.

Οι νόμιμοι εκπρόσωποι φυσικών προσώπων σε δίκη, στην οποία διαδίκος είναι όχι αυτοί αλλά ο εκπροσωπούμενός τους, όπως επί ανηλίκου τέκνου που εκπροσωπείται από τους ασκούντες τη γονική μεριμνα, δεν μπορούν να εξεταστούν ως μάρτυρες, γιατί δεν είναι τρίτοι, αλλά μόνον ως διάδικοι.

Η μη περατωθείσα κατάθεση μάρτυρος λαμβάνεται ως δικαστικό τεκμήριο.

Ακυρότητα ιδιόγραφης διαθήκης, η οποία

δεν φέρει την γνήσια γραφή και υπογραφή της διαθέτιδος.

Πλαστότητα συμβολαιογραφικών πληρεξουσίων, στα οποία ο Συμβολαιογράφος βεβαίωσε ψευδώς ότι εμφανίστηκε ενώπιον του και υπέγραψε σε αυτά συγκεκριμένο πρόσωπο, ενώ στην πραγματικότητα εμφανίστηκε και υπέγραψε ενώπιον του ο σύζυγος της φερόμενης ως υπογραφέως.

Ι{...} Με τις νόμιμα κατατεθείσες προτάσεις του ο πρώτος καθού η κλήση κληρονόμους του θανόντος αρχικού πρώτου εναγομένου, ισχυρίστηκε ότι δεν νομιμοποιείται παθητικά, αφού δεν έχει αποδεχτεί την επαχθείσα σ' αυτόν κληρονομία και δεν έχει μεταγραφεί σχετική δήλωση αποδοχής. Ο ισχυρισμός αυτός είναι μη νόμιμος, καθόσον από τις διατάξεις των άρθρων 286 παρ. 1 στοιχ. α, 291 παρ. 1, 2, 292 ΚΠολΔ προκύπτει ότι, εφόσον επέλθει διακοπή της δίκης λόγω θανάτου ενός διαδίκου, ο αντίδικος εκείνου του διαδίκου, υπέρ του οποίου επήλθε η διακοπή της δίκης, μπορεί να επισπεύσει την επανάληψη της διακοπείσης δίκης, με πρόσκληση προς τους αρχικούς διαδίκους και του κληρονόμους του θανόντος (εκ διαθήκης ή εξ αδιαθέτου), οι οποίοι δεν έχουν αποποιηθεί την κληρονομία νομότυπα, χωρίς να απαιτείται να έχουν προβεί σε ρητή δήλωση αποδοχής και περαιτέρω έχουν μεταγράψει αυτή, αρκεί να έχει παρέλθει η κατά τα άρθρα 1846, 1847 ΑΚ προθεσμία αποποίησης (βλ. Παισίδου: Η διακοπή και η επανάληψη της δί-

κης κατά τον ΚΠολΔ σελ. 334-335, ΑΠ 244/2006 Τρ. Νομ. Πλ. Νόμος).

II. Από τη διάταξη του άρθρου 247 ΑΚ, συνάγεται ότι η αναγνωριστική αγωγή δεν υπόκειται σε παραγραφή, διότι αυτή χωρεί για αξιώσεις, ενώ η αναγνωριστική αγωγή δεν διώκει αξίωση. Αν, όμως παραγράφηκε η αξίωση, την οποία πρόκειται να προπαρασκευάσει η αγωγή αυτή, τότε λείπει το για την άσκησή της απαιτούμενο έννομο συμφέρον και για το λόγο αυτό είναι απορριπτέα (βλ. ΑΠ 413/1989 ΕΕΝ 1990. 106, ΑΠ 2131/1986 ΕΕΝ 31. 1566, ΑΠ 1447/1983 Δ 15. 718). Συνεπώς, όταν ασκείται αναγνωριστική αγωγή, για την οποία δεν υπάρχει αντίστοιχη αξίωση που υπόκειται σε παραγραφή, εξυπιακούεται ότι δεν εκλείπει στην περίπτωση αυτή το έννομο συμφέρον του ενάγοντος για την άσκησή της (βλ. Β. Βαθρακούλη: Ερμ ΚΠολΔ υπό άρθρο 70 αριθμ. 33). Στην τελευταία περίπτωση υπάγεται και η αναγνωριστική περί πλαστότητας αγωγή του άρθρου 544 παρ. 6 ΚΠολΔ, της οποίας το αντικείμενο, δεν είναι η πλαστότητα καθεαυτή, αλλά η διάγνωση, κατά την οποία το έγγραφο εξ αιτίας της παράνομης αυτής πράξης δεν έχει αποδεικτική δύναμη που διαφορετικά θα είχε κατά τους κανόνες της πολιτικής δικονομίας (βλ. Σινανιώτη, άρθρο 465 παρ. 1, σελ. 369, Μπέη Πολ αρθ. 465 παρ. 1, σελ. 1764).

Στην προκειμένη περίπτωση οι καθών η κλήση - εναγόμενοι, με τις εγγραφείσεις προτάσεις τους πρότειναν τον ισχυρισμό ότι η καθής η κλήση - ενάγουσα στερείται εννόμου συμφέροντος για την άσκηση της ένδικης αγωγής, καθόσον η αξίωση που πρόκειται να προπαρασκευάσει αυτή και δη το κληρονομικό της ενάγουσας δικαίω-

μα επί των κληρονομιαίων ακινήτων, έχει υποπέσει σε κτητική παραγραφή. Ο ισχυρισμός αυτός είναι μη νόμιμος, διότι κατά τα αναφερόμενα στην ανωτέρω νομική σκέψη στην ένδικη αγωγή, έχουσα τον χαρακτήρα αναγνωριστικής περί πλαστότητας αγωγής του άρθρου 544 παρ. 6 ΚΠολΔ, δεν υπάρχει αντίστοιχη αξίωση που να υπόκειται σε παραγραφή.

Περαιτέρω με τις νομότυπα κατατεθείσεις προτάσεις τους οι εναγόμενοι προτείνουν τον ισχυρισμό της καταχρηστικής άσκησης της αγωγής. Η προβολή του ισχυρισμού αυτού για πρώτη φορά σε μεταγενέστερη από την πρώτη συζήτηση στο ακροατήριο είναι απαράδεκτη κατ' άρθρο 269 παρ. 1 ΚΠολΔ εκ τούτου ο σχετικός ισχυρισμός απορριπτέος.

III. Από τις διατάξεις των άρθρων 62, 64 παρ. 1, 339, 409 παρ.1 και 2, 410-415 ΚΠολΔ συνάγεται ότι οι νόμιμοι εκπρόσωποι των φυσικών προσώπων, οι οποίοι εκπροσωπούν το φυσικό πρόσωπο στη δίκη, στην οποία διάδικος είναι ο εκπροσωπούμενος και όχι οι εκπρόσωποι, όπως στην περίπτωση του ανηλίκου τέκνου που εκπροσωπείται από τους ασκούντες τη γονική μέριμνα γονείς του (ΑΚ 1510, ΚΠολΔ 62, 64 παρ.1), δεν μπορούν να εξεταστούν ως μάρτυρες, γιατί δεν είναι τρίτοι, αλλά μετέχουν στη διαδικασία της δίκης και μπορούν να εξετασθούν κατ' άρθρο 415 παρ. 3 ΚΠολΔ, ως διάδικοι, διαφορετικά η κατάθεση τους δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη, γιατί είναι ανεπίτρεπτο αποδεικτικό μέσο (βλ. Βαθρακούλη: ΚΠολΔ τόμος Β' υπό άρθρο 393 αριθμ. 27, βλ. ολ ΑΠ 1328/1977 Δ 9. 804, ΑΠ 1361/2005 Τρ. Ν. Πλ Νόμος).

Στην προκειμένη περίπτωση, όπως

προκύπτει από την αριθμ. 55/2005 έκθεση της Εισηγήτριας Δικαστού, ο συνεχίζων τη δίκη ως καθολικός διάδοχος του αρχικού πρώτου εναγομένου Β. Ε. Τ., ανήλικος Β. Ε. Τ. και ο δεύτερος - εναγόμενος, Π. Κ. εξέτασαν ως μάρτυρα ενώπιον της ως άνω Εισηγήτρια τον Ε. Γ. Τ., ο οποίος από κοινού με τη σύζυγό του Κ. Τ., ως συνασκούντες τη γονική μέριμνα του ως άνω ανηλίκου τέκνου τους, είναι νόμιμοι εκπρόσωποι του στην ένδικη υπόθεση. Επομένως, σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν, πρέπει η κατάθεση του ανωτέρω μάρτυρα να μη ληφθεί υπόψη από το Δικαστήριο για τη μόρφωση του αποδεικτού πορίσματος (βλ. ΑΠ 1312/2002 ΝοΒ 51. 1031) κατά το βάσιμο σχετικό ισχυρισμό της ενάγουσας - καλούσας.

IV. Από την ένορκη κατάθεση του μάρτυρα..., από όλα τα έγγραφα που οι διάδικοι νόμιμα επικαλούνται και προσκομίζουν, από τα οποία άλλα λαμβάνονται υπόψη ως αυτοτελή αποδεικτικά μέσα και άλλα για τη συναγωγή δικαστικών τεκμηρίων, μεταξύ των οποίων και η μη περατωθείσα κατάθεση της μάρτυρος απόδειξης Ε. Κ., που περιέχεται στην επικαλούμενη και προσκομιζόμενη 10/2001 Εισηγητική έκθεση (βλ. ΑΠ 144/1997 ΝοΒ 46. 1056, ΑΠ 714/1993 Ελ Δ 36. 95), καθώς και από τη νομότυπα κατατεθείσα (εκθ. .../3-2-2003) έκθεση γραφολογικής πραγματογνωμοσύνης του διορισθέντος με την αριθ. 229/1997 απόφαση του δικαστηρίου αυτού πραγματογνώμονα, Κ. Κ., ειδικού δικαστικού γραφολόγου, αποδείχθηκαν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Η Χ. Τ., θεία της ενάγουσας και σύζυγος του αρχικού πρώτου εναγομένου Β. Ε. Τ., η οποία απεβίωσε την 10-6-1978

στα Φ., με την από 20-12-1976 ιδιόγραφη διαθήκη της εγκατέστησε κληρονόμο της σε όλη την ακίνητη και κινητή περιουσία της την ενάγουσα. Η ακίνητη περιουσία της αποτελείται από οικία τεσσάρων δωματίων μαζί με το οικόπεδο της, που βρίσκεται στα Φ., μια μικρή επίσης παλαιά οικία, δύο δωματίων που είναι κτισμένη στο ίδιο οικόπεδο. Στον ως άνω σύζυγό της κατέλειπε το δικαίωμα οίκησης στην ως άνω οικία των τεσσάρων δωματίων εφ' όρου ζωής. Η διαθήκη δημοσιεύτηκε την 3-11-1978 με το αριθμ. 190/1998 πρακτικό του Μονομελούς Πρωτοδικείου Λαμίας. Ακολούθως δε κηρύχθηκε κυρία με την αριθμ. 276/1980 απόφαση του ως άνω δικαστηρίου. Ο τελευταίος με την αριθμ. εκθ. καταθ. 914/26-10-1981 αγωγή του ενώπιον του δικαστηρίου αυτού, ζήτησε να κηρυχθεί άκυρη η διαθήκη, ισχυριζόμενος ότι δεν είχε γραφεί ολόκληρη και υπογραφεί από την διαθέτιδα. Προς απόδειξη του ισχυρισμού αυτού, ο αρχικός πρώτος εναγόμενος προσκόμισε νόμιμα μετ' επικλήσεως κατά τη συζήτηση της αγωγής του ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Λάρισας και τα με αριθμ. .../20-12-1972 και .../28-2-1973 ειδικά πληρεξούσια του δευτέρου των εναγομένων, συμ/φου Φ., στα οποία φέρεται να έχει υπογράψει η διαθέτιδα. Με το πρώτο η Χ. Τ. παρέχει στο σύζυγό της την ειδική εντολή και πληρεξουσιότητα να εισπράξει από το υποκατάστημα Λ. της Κ. Τράπεζας τη δεύτερη δόση και με το δεύτερο την τελευταία δόση στεγαστικού δανείου και να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες για την εκτέλεση της εντολής. Επίσης ο ανωτέρω προσκόμισε και την κατόπιν εντολής του από 1-3-1979 ιδιωτική γνωμο-

δότηση του γραφολόγου Μ. Μ., ο οποίος συγκρίνοντας τη γραφή και την υπογραφή της διαθήκης με την υπογραφή της διαθέτιδας στο πρώτο από ως άνω πληρεξούσια καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η διαθήκη δεν φέρει την γνήσια αυτής γραφή και υπογραφή, αλλά ξένου προσώπου.

Με βάση τα ανωτέρω έγγραφα και τα λοιπά αποδεικτικά στοιχεία εκδόθηκε η αριθμ. 115/1995 οριστική απόφαση του δικαστηρίου, η οποία δεν αξιολόγησε αυτά (πληρεξούσια, γνωμοδότηση) ως ουσιώδη για τη διάγνωση της υπόθεσης και απέρριψε την αγωγή. Κατά της απόφασης αυτής ο Β. Τ. άσκησε έφεση, επί της οποίας εκδόθηκε η αριθμ. 941/1986 απόφαση του Εφετείου Λάρισας που, όμως, σε αντίθεση με την πρωτόδικη απόφαση στηρίχθηκε και στα εν λόγω έγγραφα και, αφού έκρινε ότι η ιδιόγραφη διαθήκη δεν γράφτηκε από το χέρι της διαθέτιδος εξαφάνισε την εκκαλουμένη και δέχτηκε την αγωγή, ακυρώνοντας τη διαθήκη.

Περαιτέρω αποδείχθηκε ότι στα προεκτεθέντα επίδικα πληρεξούσια οι φερόμενες ως υπογραφές της διαθέτιδος κάτω από την ένδειξη “Η εντολεύς” δεν τέθηκαν από αυτή, αλλά από το σύζυγό της και αρχικό πρώτο εναγόμενο, ο οποίος εμφανίστηκε αντ’ αυτής, στο δεύτερο εναγόμενο, συμβολαιογράφο, ο οποίος σημειώ-

τέον ήταν κουμπάρος τους. Στο συμπέρασμα αυτό καταλήγει ο διορισθείς με την αριθμ. 229/1997 απόφαση του δικαστηρίου τούτου πραγματογνώμονας Κ. Κ., ειδικός δικαστικός γραφολόγος, ενώ αυτό (το συμπέρασμα) δεν αντικρούεται από κάποιο άλλο αξιόπιστο αποδεικτικό στοιχείο συνεπώς αυτά (τα πληρεξούσια) είναι πλαστά, με την έννοια, ότι ο δεύτερος εναγόμενος βεβαίωσε ψευδώς ότι εμφανίστηκε ενώπιον του η διαθέτιδα και υπέγραψε σ’ αυτά, ενώ στην πραγματικότητα αυτός που εμφανίστηκε και υπέγραψε ενώπιόν του ήταν ο αρχικός πρώτος εναγόμενος, σύζυγός της.

Κατ’ ακολουθία των ανωτέρω και δεδομένου ότι με την αριθμ. 302/1993 απόφαση του Εφετείου Λάρισας, έγινε τελεσίδικα δεκτό και παρήχθη δεδικασμένο, που ισχύει και στην προκειμένη δίκη ότι η υπό κρίση αγωγή ασκήθηκε εμπρόθεσμα, πρέπει αυτή (η αγωγή) να γίνει δεκτή και ως κατ’ ουσίαν βάσιμη και να αναγνωρισθεί ότι τα αριθμ. .../1972 και .../1973 ειδικά πληρεξούσια του δευτέρου των εναγομένων - καθών η κλήση είναι πλαστά κατά την αναφερόμενη ανωτέρω έννοια. Τέλος, τα δικαστικά έξοδα της ενάγουσας - καλούσας βαρύνουν τους καθών η κλήση που ηττήθηκαν (ΚΠολΔ 176, 191 παρ.2).

ΜΟΝΟΜΕΛΟΥΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΛΑΡΙΣΑΣ

15/2006

Πρόεδρος: Παν. Μπολτέτσος
Δικηγόροι: Κων. Κόκκας - Πέτρος Δημοβέλης, Μιχ. Παπαγεωργίου - Χρ. Νάστος

Επαγγελματικός αθλητισμός. Ανώνυμη αθλητική εταιρία. Επαγγελματίας καλαθοσφαιριστής. Η σύμβαση εξαρτημένης εργασίας για παροχή αθλητικών υπηρεσιών διέπεται από τις δ/ξεις της εργατικής νομοθεσίας και τον αθλητικό νόμο. Οι οικονομικές διαφορές από συμβάσεις μεταξύ επαγγελματιών αθλητών και αθλητικών ανωνύμων εταιριών, εάν δεν ορίζεται διαφορετικά με ρητό όρο της σύμβασης, επιλύονται υποχρεωτικά διαιτητικά από τις επιτροπές επίλυσης οικονομικών διαφορών (που είναι όργανα μόνιμης διαρκούς διαιτησίας), ανεξάρτητα από τη νομική θεμελίωση τους, αφού και η επικουρική αξίωση από τον αδικ. πλουτισμό βρίσκεται αναπόσπαστα συνδεόμενη με την κύρια αξίωση από τη σύμβαση. Οι τελεσίδικες αποφάσεις των αθλητικών επιτροπών επίλυσης οικονομικών διαφορών αποτελούν δεδικασμένο και τίτλους εκτελεστούς.

Η υπαγωγή σε διαιτησία δεν καθιστά την αγωγή απορριπτέα, ως απαράδεκτη, αλλά παραπεμπτέα.

Η εγγύηση έχει επιβοηθητικό χαρακτήρα και παράγεται υπέρ του εγγυητή αναβλητική ένσταση διζήσεως, η οποία έχει ως αποτέλεσμα την προσωρινή απόρριψη της αγωγής, ώστε ο δανειστής, μετά την προηγούμενη ατελέσφορη εκτέλεση κατά του πρωτοφειλέτη, μπορεί να ασκήσει

νέα αγωγή κατά του εγγυητή και όχι να επαναφέρει προς συζήτηση την πρώτη, που έχει απορριφθεί προσωρινά.

I. Από τις διατάξεις των άρθρων 85 παρ.2 και 4, 87 παρ. 1, 2, 113 παρ.1,2 και 4 του Ν. 2725/1999 "Ερασιτεχνικός και Επαγγελματικός Αθλητισμός και άλλες διατάξεις", άρθρων 1 παρ.1 εδ. α', άρθρο 2 του ισχύοντος ειδικού κανονισμού που ρυθμίζει τα θέματα που αφορούν τις σχέσεις επαγγελματιών ή με αμοιβή καλαθοσφαιριστών με τις Καλαθοσφαιρικές Ανώνυμες Εταιρείες (ΚΑΕ) και τα Αθλητικά Σωματεία που διατηρούν τμήματα Αμειβομένων Καλαθοσφαιριστών (ΥΑ 144/2001 ΦΕΚ Β' 788/2001), προκύπτει ότι επαγγελματίας Καλαθοσφαιριστής είναι εκείνος που συνδέεται με καλαθοσφαιρική Ανώνυμη Εταιρεία (Κ.Α.Ε.) με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας για παροχή αθλητικών υπηρεσιών. Η σύμβαση αυτή διέπεται από τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας και του Ν. 2725/1999. Η ιδιότητα του επαγγελματία Καλαθοσφαιριστή αποκτάται με την υπογραφή συμβολαίου με Κ.Α.Ε. Περαιτέρω κατά το άρθρο 95 παρ. 1, 2 του Ν. 2725/1999 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 51 του Ν. 3057/2002, που άρχισε να ισχύει από 9-10-2002, ορίζεται ότι οι οικονομικές διαφορές που προκύπτουν από τις συμβάσεις μεταξύ αθλητών και Αθλητικών Ανωνύμων Εταιριών (Α.Α.Ε.) ή αθλητικών σωματείων που διατηρούν Τμήματα Αμειβομένων Αθλητών (ΤΑΑ), εάν δεν ορίζεται διαφορετικά με ρητό όρο της σχετικής σύμβασης, επιλύονται διαιτητικά από τις επιτροπές επίλυσης οικονομικών

διαφορών. Οι επιτροπές επίλυσης οικονομικών διαφορών του παρόντος άρθρου είναι όργανα μόνιμης διαρκούς διαιτησίας (βλ. Εισηγητική έκθεση Ν. 3057/2002, ΕφΑθ 5937/2003 ΕΛΔ 45.192, contra ΕφΑθ 712/2003 ΕΛΔ 45. 497, κατά την οποία είναι, διοικητικά - αθλητικά όργανα και όχι όργανα μόνιμης διαιτησίας) σε πρώτο και δεύτερο βαθμό που συνιστώνται και διέπονται από τα προβλεπόμενα στον κανονισμό του άρθρου 87 του παρόντος. Κατά την παράγραφο 6 του ίδιου ως άνω άρθρου 95 ορίζεται επίσης ότι οι αποφάσεις των δευτεροβάθμιων επιτροπών επίλυσης οικονομικών διαφορών καθώς και αυτές των πρωτοβάθμιων επιτροπών όταν δεν ασκηθεί έφεση, αποτελούν δεδικασμένο και είναι τίτλοι εκτελεστοί κατά την έννοια του άρθρου 904 παρ. 2β ΚΠολΔ.

Από τις παραπάνω διατάξεις σαφώς προκύπτει ότι κάθε οικονομική διαφορά που προκύπτει από τη σύμβαση ενός αθλητή και αθλητικού σωματείου που διατηρεί όμως τμήμα αμειβομένων αθλητών (ΤΑΑ), εάν τα μέρη δεν όρισαν διαφορετικά με ρητό όρο της σύμβασης, υπάγεται σε υποχρεωτική διαιτησία και επιλύεται διαιτητικά, σε πρώτο και σε δεύτερο βαθμό, από πενταμελείς επιτροπές επίλυσης οικονομικών διαφορών, που έχουν αρμοδίως κατά νόμο από πριν συγκροτηθεί. Συνεπώς με το νόμο αυτό ο νομοθέτης υπήγαγε τις παραπάνω διαφορές ιδιωτικού δικαίου, κατ' άρθρα 1 εδ. α και 867 ΚΠολΔ, με μορφή μόνιμης διαιτησίας, στη δικαιοδοσία ειδικών διαιτητικών επιτροπών, αφαιρέσας από τη δικαιοδοσία από τα Τακτικά Πολιτικά δικαστήρια (βλ. ΕφΑθ 5937/2003 ο.π.).

Εξάλλου εάν η διαφορά έχει υπαχθεί

σε διαιτησία, το Πολιτικό Δικαστήριο δεν έχει δικαιοδοσία να δικάσει την υπόθεση κα πρέπει να την παραπέμψει στη διαιτησία (βλ. ΑΠ 1328/2001 αδημ). Η υπαγωγή σε διαιτησία δεν καθιστά την αγωγή απορριπτέα ως απαράδεκτη, κατ' άρθρο 4 ΚΠολΔ, αλλά έχει δικονομικό αποτέλεσμα την παραπομπή της υπόθεσης (βλ. ΑΠ 459/1989 ΕΛΔ 30. 962). Η απόφαση του Πολιτικού Δικαστηρίου, με την οποία παραπέμπεται η υπόθεση στη διαιτησία εξομιλώνεται με παραπεμπτική λόγω αναρμοδιότητας απόφαση (βλ. Εφθεσ 1972/2003 Αρμ. ΝΗ' 1026).

Τέλος από τις διατάξεις των άρθρων 855 και 856 ΑΚ, που αποτελούν απόρροια του επιβοηθητικού χαρακτήρα εγγύησης, παράγεται υπέρ του εγγυητή αναβλητική ένσταση, η οποία έχει ως αποτέλεσμα την προσωρινή απόρριψη της αγωγής, εφόσον ο δανειστής είναι υποχρεωμένος να επιχειρήσει αναγκαστική εκτέλεση κατά του πρωτοφειλέτη, μετά το ατελέσφορο της οποίας δύναται να ασκήσει νέα αγωγή κατά του εγγυητή και όχι να επαναφέρει προς συζήτηση την πρώτη που του έχει απορριφθεί προσωρινά. Η αρχή δε της οικονομίας της δίκης επιβάλλει στο δικαστήριο, ενώπιον του οποίου προτείνεται η εν λόγω ένσταση, αν διακριβώσει από τα προσκομιζόμενα έγγραφα ότι αυτή είναι ουσιαστικά βάσιμη, να μην ασχοληθεί καθόλου πρότερον με την ουσιαστική βασιμότητα της αξιώσης κατά του εγγυητή, αλλά αυτή να την ερευνήσει μετά την άρση του εν λόγω κωλύματος και την εκ νέου άσκηση της αγωγής του δανειστού κατά του εγγυητή (βλ. ΑΠ 463/1994 ΕΕΝ 62. 332, ΕφΑθ 1255/2002 ΕΛΔ 43. 1069, Εφλαρ 747/2003 Δικογρ. 2004. 253).

II. Στην προκειμένη περίπτωση ο ενάγων στην ένδικη αγωγή ισχυρίζεται ότι είναι επαγγελματίας καλαθοσφαιριστής και ότι δυνάμει της από 16-7-2003 έγγραφης σύμβασης, που συνήψε με την πρώτη εναγομένη καλαθοσφαιρική ανώνυμη εταιρία (ΚΑΕ), που εκπροσωπήθηκε νόμιμα από το δεύτερο εναγόμενο ως Πρόεδρο του Δ.Σ. της, συμφωνήθηκε να παρέχει τις υπηρεσίες του με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου ως καλαθοσφαιριστής στην καλαθοσφαιρική ομάδα της τελευταίας, που συμμετείχε στο πρωτάθλημα της Α2 εθνικής κατηγορίας, για χρονικό διάστημα από 1-8-2003 μέχρι 31-5-2004. Ότι ως συνολική αμοιβή του συμφωνήθηκε το ποσό 48.050 ευρώ, καταβαλλομένου σε ισόποσες μηνιαίες δόσεις και εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου κάθε μήνα. Ότι, αν και προσέφερε κανονικά τις υπηρεσίες του κατά το άνω χρονικό διάστημα, η πρώτη εναγόμενη του κατέβαλε μόνο το συνολικό ποσό των 21.081 ευρώ, ενώ του οφείλει το υπόλοιπο των αποδοχών του που ανέρχεται στο ποσό των 26.969 ευρώ. Με βάση αυτά, ο ενάγων, επικαλούμενος την ως άνω σύμβαση εξαρτημένης εργασίας, και επικουρικά τις διατάξεις του αδικαιολογήτου πλουτισμού, όσον αφορά την πρώτη εναγόμενη αλλά και το ότι ο δεύτερος εναγόμενος εγγυήθηκε υπέρ της πρώτης την καταβολή της συμφωνηθείσας αμοιβής, δια της υπογραφής του ως εγγυητού του ως άνω συμφωνητικού, ζητεί να υποχρεωθούν με απόφαση προσωρινά εκτελεστή οι εναγόμενοι να του καταβάλλουν σε ολόκληρο έκαστος το ως άνω ποσό, με το νόμιμο τόκο από την επόμενη ημέρα που έκαστη δόση κατέστη απαιτητή, άλλως α-

πό την 18-10-2004 ημέρα εξώδικης όχλησης των εναγομένων, άλλως από την επίδοση της αγωγής.

Με την ως άνω αγωγή και καθό μέρος αυτής στρέφεται κατά της πρώτης εναγομένης, εισάγεται οικονομική διαφορά μεταξύ του ενάγοντος, επαγγελματία καλαθοσφαιριστή και της ως άνω εναγόμενης ανώνυμης Καλαθοσφαιρικής εταιρίας, από σύβαση παροχής αθλητικών υπηρεσιών. Άρα αυτή (ένδικη διαφορά) υπάγεται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη νομική σκέψη στην υποχρεωτική διαιτησία των οργάνων του άρθρου 95 του Ν. 2527/1999, ήτοι της πρωτοβάθμιας επιτροπής επίλυσης οικονομικών διαφορών, Αμειβομένων Επαγγελματών Καλαθοσφαιριστών του Ελληνικού Συνδέσμου Καλαθοσφαιρικών Ανωνύμων Εταιριών - Ελληνικής Ομοσπονδίας Καλαθοσφαιριστής, δεδομένου ότι ο ενάγων δεν επικαλείται την ύπαρξη διαφορετικού όρου στην παραπάνω σύμβαση.

Κατά συνέπεια, αφού η πρώτη εναγόμενη παραδεκτά προτείνει την ένσταση υπαγωγής της διαφοράς στη διαιτησία, πρέπει κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 264 ΚΠολΔ, 95 παρ 1, 6 ν. 2725/1999, το δικαστήριο να παραπέμψει την υπόθεση (καθό μέρος αφορά την πρώτη εναγόμενη) στη διαιτησία, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο διατακτικό της παρούσας, αφού η προαναφερθείσα περί υποχρεωτικής διαιτησίας διάταξη, εμποδίζει την έρευνα της υπόθεσης ανεξάρτητα της νομικής θεμελίωσης της ένδικης αξίωσης αφού και η επικουρικά ασκούμενη αξίωση από τον αδικαιολόγητο πλουτισμό βρίσκεται αναπόσπαστα συνδεόμενη με την κύρια αξίωση από τη σύμβαση για

την οποία υπάρχει υποχρεωτική διαιτησία (πρ βλ. Βαθρακούλη Ερμ ΚΠολΔ υπό άρθρο 867 αριθμ. 73 σελ 695).

Η αγωγή, για το αντικείμενο της οποίας καταβλήθηκε το προσήκον τέλος δικαστικού ενσήμου με τις υπέρ τρίτων προσαυξήσεις, καθό μέρος στρέφεται κατά του δευτέρου εναγομένου παραδεκτά και αρμόδια φέρεται προς συζήτηση ενώπιον του παρόντος δικαστηρίου (άρθρα 16 αρ. 2, 22 ΚΠολΔ) και είναι νόμιμη στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 847, 849, 341, 345, 346 ΑΚ.

Ο ως άνω εναγόμενος με προφορική δήλωση των πληρεξουσίων δικηγόρων του, που έγινε στο ακροατήριο καταχωρήθηκε στα ταυτάριθμα με την παρούσα πρακτικά δημόσιας συνεδρίαστης και επα-

ναλαμβάνεται στις νομότυπα κατατεθείσες (επί της έδρας) προτάσεις του, προτείνει την κατ' άρθρο 855 ΑΚ ένσταση διζήσεως, εφόσον ο ενάγων - δανειστής δεν επεδίωξε μέχρι τώρα αναγκαστική εκτέλεση, προς ικανοποίηση της απαίτησής του κατά της πρωτοφειλέτριας πρώτης εναγομένης. Η ένσταση αυτή παραδεκτά προτείνεται, είναι δε και ουσιαστικά βάσιμη, εφόσον δεν αντικρούεται νόμιμα από τον ενάγοντα. Επομένως, βάσει όσων εκτίθενται στη νομική σκέψη, πρέπει η αγωγή, καθό μέρος στρέφεται κατά του δευτέρου των εναγομένων να απορριφθεί προσωρινά, χωρίς έρευνα της ουσιαστικής βασιμότητας της αξίωσης του ενάγοντος δανειστή κατά του εναγομένου εγγυητή...

ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΕΙΟΥ ΛΑΡΙΣΑΣ

59/2006 (Ασφ.μ.)

Πρόεδρος: Κων. Ζαρκανέλας
Δικηγόροι: Μιχ. Παπαγεωργίου, Ευαγ.
 Κατσαβός

Επί προσβολής της συννομής από τρίτον, δικαίωμα κάθε συννομέα να ζητήσει μόνον του την απόδοση της συννομής, κατά την αναλογούσα μερίδα του, χωρίς να αιτείται και απόδοση της νομής σε όλους τους συννομείς.

Δικαίωμα κάθε συνιδιοκτήτη οροφοκτησίας να κάνει απόλυτη χρήση των κοινών πραγμάτων, υπό τον όρο μη βλάβης των λοιπών συνιδιοκτητών ή μη μεταβολής του συνήθη προορισμού τους. Συμφωνία των συνιδιοκτητών για αποκλειστική χρήση κοινού πράγματος από ένα συνιδιοκτήτη είναι ισχυρή, εφόσον γίνει με συμβολαιογραφικό έγγραφο και μεταγραφή αυτού.

Στη διαδικασία των ασφ. μέτρων αρκεί η συνοπτική αναφορά των πραγματικών στοιχείων που θεμελιώνουν το δικαίωμα, χωρίς ακριβολογία.

Παροδικό κώλυμα δεν αρκεί για την απώλεια της νομής, ούτε η στιγμιαία σωματική εξουσίαση του πράγματος επιφέρει κτήση αυτής.

Η διαφορά νομής ως προς τα κοινόχρηστα πράγματα πολυκατοικίας μεταξύ ιδιοκτήτη διηρημένης ιδιοκτησίας και τρίτου - μισθωτή άλλης ιδιοκτησίας δε συνιστά διαφορά συννομέων περί τα όρια της προσήκουσας χρήσης.

Μη δυνατή η κτήση πραγματικής δουλείας επί κοινόχρηστης στοάς πολυκατοικίας άτυπα ή με έκτακτη χρησικτησία.

Παράνομη προσβολή συννομής με τοποθέτηση κινητών αντικειμένων στην κοινόχρηστη στοά.

Μη καταχρηστική η αξίωση εκκένωσης της στοάς, έστω κι αν η κατάληψή της είναι μικρή, καθόσον, άλλως, θα δοθεί αφορμή να προβούν και άλλοι σε ανάλογες τοποθετήσεις αντικειμένων, με συνέπεια την πλήρη κατάληψη της και την απώλεια του προορισμού της.

Κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 994 του ΑΚ, η νομή μπορεί να ανήκει κατά το περιεχόμενο της σε περισσότερα από ένα πρόσωπα, οπότε υπάρχει κοινωνία κατ' ιδανικά μέρη (άρθρο 785 ΑΚ), δηλαδή σύννομη, στην περίπτωση δε παράνομης προσβολής της από τρίτο πρόσωπο, κάθε συννομέας έχει κατά του τρίτου τα δικαιώματα από την προσβολή της νομής και κατά συνέπεια, και τις αγωγές των άρθρων 987, 989 του ΑΚ. Αν τρίτος λοιπόν, προσβάλλει μόνον έναν από τους συννομείς, τότε αυτός μπορεί να ζητήσει μόνος του την αποκατάσταση της προηγούμενης κατάστασης, χωρίς να αιτείται και απόδοση της νομής σ' όλους τους συννομείς, καθόσον μόνο το δικό του δικαίωμα προσβάλλεται, ενώ οι λοιποί συννομείς είναι δυνατό να επέτρεψαν την προσβολή (βλ. Β. Παπαδόπουλο "Αγωγές Εμπράγματου Δικαίου" έκδοση 1989 - 131, 164 και Β. Βαθρακοκοίλη "Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας" άρθρο 734 αριθ.12, ΑΠ 17/1997 ΕλλΔνη 38.1533, ΑΠ 438/2001 αδημ. ΑΠ 300/1981 ΝοΒ 29.1502).

Επίσης, από το συνδυασμό των διατά-

ξεων των άρθρων 1, 2, 5, 7 του ν. 3741/1929 “περί ιδιοκτησίας κατ’ ορόφους” και 1002, 1117 ΑΚ, 3 παρ. 1, 5, 8 και 13 του ν. 3741/29 προκύπτει ότι κάθε συνιδιοκτήτης δικαιούται να κάνει απόλυτη χρήση των κοινών πραγμάτων, υπό τον όρο να μη βλάπτει τα δικαιώματα των λοιπών συνιδιοκτητών, ούτε να μεταβάλλει τον συνήθη προορισμό αυτών. Αντίθετη συμφωνία των συνιδιοκτητών, που προβλέπει την αποκλειστική χρήση κοινού πράγματος (ή μέρους αυτού) από ένα μόνο των συνιδιοκτητών, είναι ισχυρή, εφόσον όμως γίνει με συμβολαιογραφικό έγγραφο και αυτό μεταγραφεί. Και τούτο, όχι μόνο κατ’ επιταγή του άρθρου 13 παρ. 1 του ν. 3741/1929 αλλά και κατά επιταγή των άρθρων 367, 973, 1117, 1192 αρ. 1 και 1198 ΑΚ, αφού η συμφωνία περί αποκλειστικής από συνιδιοκτήτη χρήσης κοινού πράγματος ενέχει περιορισμό της κυριότητας των λοιπών, γιατί έχει κατ’ αρχήν τον χαρακτήρα σύστασης δουλείας και μάλιστα πραγματικής, για την οποία είναι εφαρμοστέες οι ανωτέρω διατάξεις (ΑΠ 377/1985 ΕΕΝ 1986.119, ΑΠ 752/1958, στον Κανέλλο, Η οροφοκτησία, 1988, σελ. 133, σημ. 16, ΕφΚερκ 169/1987 Αρμ 1987.942, ΕφΑΘ 11108/1990 ΕλλΔνη 34(1993)1652, ΕφΑΘ 10038/1990 ΕλλΔνη 32(1991)1666, ΕφΑΘ 2289/87 ΕΔΠολ 1987.186, Τσετσέκος, Η χωριστή ιδιοκτησία (οριζόντια και κάθετη), β' έκδ. 1994, σελ. 112, 113, Καλλιμόπουλος, ΕρμΑΚ, αρθρ.117, Κεφ. στ* II, αριθ. 12, 13, 14 αριθ. 61, 70).

Εξάλλου από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 117, 118 και 688 παρ 1 ΚΠολΔ προκύπτει, ότι η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων για την προστασία της νο-

μής ή κατοχής, πρέπει, για να είναι ορισμένη να περιέχει, εκτός των άλλων και τα ακόλουθα στοιχεία: α) ότι ο αιτών κατά το χρόνο της διατάραξης ή αποβολής και της επίδοσης της αίτησης (αν πρόκειται για διατάραξη) ήταν νομέας του επιδίκου (ΑΠ 64/1972 ΝοΒ 20.763), β) το είδος του αντικειμένου της προσβληθείσης νομής, επί δε ακινήτου τη θέση, έκταση και όρια αυτού, γ) ότι ο καθ’ ου σε ορισμένο τόπο και χρόνο ενήργησε συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά αποτελούντα διατάραξη της νομής - αφαίρεση αυτής, παράνομα και χωρίς τη θέληση του, δ) ότι συνέπεια της αποβολής ή διατάραξης υπάρχει επείγουσα περίπτωση ή επικείμενος κίνδυνος για τη λήψη του αιτουμένου ασφαλιστικού μέτρου το οποίο πρέπει να κατατείνει στην αποτροπή του και ε) αιτητικό δηλαδή αίτημα το ληπτέο ασφαλιστικό μέτρο.

Με την κρινόμενη αίτηση, οι αιτούσες επικαλούμενες επείγουσα περίπτωση, ζητούν τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων προκειμένου να προστατευθεί προσωρινά η συννομή των επί του περιγραφούμενου με λεπτομέρεια στην αίτηση κατά θέση, έκταση και όρια ακινήτου του οποίου τυγχάνουν συνιδιοκτήτες, με συμμετοχή σε ποσοστό 41/1000 εξ αδιαιρέτου επί του όλου οικοπέδου και των κοινοκτήτων και κοινοχρήστων χώρων της πολυκατοικίας, μεταξύ των οποίων και η περιγραφόμενη επιδική εσωτερική κοινόχρηστη στοά “Α.” την οποία αυθαίρετα κατέλαβε (μέρος αυτής) ο καθ’ ου, ο οποίος ως μισθωτής εντός της στοάς καταστήματος με πρόσοψη ο’ αυτή, τοποθέτησε αυθαίρετα και παράνομα, χωρίς τη συναίνεση των αιτούντων και παρά την εναντίωσή τους, καρέ-

κλες, καναπέδες, τραπεζάκια και υπαίθριες σόμπες κλπ, μεταβάλλοντας τον χαρακτήρα αυτής ως κοινόχρηστης και κατέχοντας το τμήμα στοάς που σαφώς προσδιορίζεται στην αίτηση, αποβάλλοντας με τον τρόπο αυτό τους αιτούντες από τη συννομή και συγκατοχή τους επί της στοάς. Ζητούν δε Α] να αναγνωριστούν οι αιτούσες συννομείς και συγκάτοχοι της επιδίκου στοάς, να διαταχθεί η βιαία αποβολή του καθ' ου εξ αυτής με την απομάκρυνση και αποξήλωση των αναφερομένων στην αίτηση κινητών πραγμάτων. Διαφορετικά ζητούν, να παύσει η διατάραξη των, να αναγνωριστούν συννομείς του περιγραφομένου στην αίτηση καταστήματός των, να διαταχθεί η παύση της προσβολής απαγορευομένης της τοποθέτησης από τον καθ' ου των αναφερομένων πραγμάτων, να αποξήλωσει από τη στοά τις εγκαταστάσεις, διαφορετικά σε περίπτωση αρνήσεώς του να επιτραπεί αυτό στις αιτούσες με δαπάνη του καθ' ου, να απαγορευτεί στον καθ' ου κάθε νέα προσβολή του δικαιώματός των στο επίδικο με απειλή χρηματικής ποινής και προσωπικής κρατήσεως, Β] να αναγνωριστούν κατά τα ποσοστά τους προσωρινά συννομείς και συγκάτοχοι του περιγραφομένου καταστήματός των και να καταδικαστεί στη δικαστική δαπάνη.

Μ' αυτό το περιεχόμενο η κρινομένη αίτηση στην οποία σωρεύονται νόμιμα κατά το άρθρο 218 ΚπολΔ δύο αιτήσεις, ήτοι περί αποβολής και διαταράξεως από τη συννομή αντίστοιχα, είναι νόμιμη και στηρίζεται στις διατάξεις των άρθρων 974, 984, 987, 989, 994, 1002, 1117 ΑΚ, 1, 2, παρ. 1, 5 και 13 του ν. 3741/1929, 682, 733, 734, 943, 947 παρ. 1 Κ.Πολ.Δ,

αρμόδια δε φέρεται ενώπιον του δικαστηρίου τούτου κατά τα άρθρα 29 και 733 Κ.Πολ.Δ. και κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων [άρθρα 686 επ. Κ.Πολ.Δ]. Συνεπώς, πρέπει, να ερευνηθεί αν είναι βάσιμη και από ουσιαστική άποψη δεδομένου ότι κατεβλήθησαν τα τέλη συζητήσεως της παρούσας, απορριπτέων κρινομένων: 1] της περί ελλείψεως ενεργητικής νομιμοποίησεως ενστάσεως του καθ' ου καθόσον στην αίτηση αναφέρεται ο τρόπος που περιήλθε το ακίνητο σ' αυτές καθώς και το ότι, όπως στην αρχή της παρούσας αναφέρθηκε, ο συννομέας δικαιούται να ασκήσει την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων για τη δική του ιδανική μερίδα με αίτημα την απόδοση της σύννομης κατά την μερίδα που του αναλογεί, 2] της ενστάσεως αοριστίας ως προς το ότι δεν αναφέρεται η μεταγραφή του κανονισμού πολυκατοικίας στα βιβλία μεταγραφών του υποθηκοφυλακείου, γιατί πρόκειται για διαφορά περί νομής, 3] της ενστάσεως ελλείψεως κατεπείγοντος και μη επίκλησης συγκεκριμένων θεμελιωτικών πραγματικών περιστατικών γιατί είναι αβάσιμος αφού στην προκειμένη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δεν είναι αναγκαία η ακριβολογία και διατύπωση των πραγματικών στοιχείων που θεμελιώνουν το δικαίωμα, αλλά αρκεί η συνοπτική αναφορά αυτών, ενώ στην προκειμένη περίπτωση μνημονεύονται εκείνα τα περιστατικά τόσο για το ασφαλιστέο δικαίωμα όσο και για την επείγουσα περίπτωση που δεν εξαντλούνται περιοριστικά σε διαπληκτισμούς και έριδες αλλά στο ίδιο το πράγμα και στους διαδίκους. Άλλωστε η πάροδος μακρού χρόνου αδρανοποιεί την κοινοχρησία της στοάς και επισείει τους αυτό-

δηλους κινδύνους από την αδυναμία χρήσης του κοινοχρήστου μέρος της πολυκατοικίας, 4] της ενστάσεως πλήρους ικανοποίησεως του δικαιώματος αφού ως ικανοποίηση δικαιώματος νοείται μόνον εκείνη η οποία επέρχεται όταν η παροχή κατά νόμο εκπληρώνεται εφάπαξ. Στα απόλυτα όμως δικαιώματα, όπως τα εμπράγματα, η παροχή του οφειλέτη δηλαδή η υποχρέωσή του να μη προσβάλλει, ισχύει στο διηνεκές. Υπάρχει μία διαρκής έννομη σχέση η οποία όταν υπάρχει ανάγκη, μπορεί να τεθεί προσωρινά σε λειτουργία χωρίς με αυτό να κινδυνεύει να ματαιωθεί ο σκοπός της κύριας δίκης. Έτσι, η ένσταση του άρθρου 692 παρ. 4 Κ.Πολ.Δ. προσιδιάζει σε άλλα ασφαλιστικά μέτρα και όχι στη φύση των ασφαλιστικών μέτρων νομής και 4] της ενστάσεως ιδίου δικαιώματος, αφού σκοπός της διατάξεως του άρθρου 991 ΑΚ είναι η αποτροπή της αυτοδικίας του ιδιοκτήτη [ΑΠ 963/1975 ΝοΒ 24,270] και δε δικαιούται ο καθ' ου να αντιτάξει εμπράγματο δικαίωμα εφόσον δεν έχει αναγνωριστεί τελεσίδικα ανάμεσα σ' αυτόν και τις αιτούσες [άρθρο 991 ΑΚ].

Με δήλωση που καταχωρήθηκε στα ταυτάριθμα πρακτικά (Εθεσ 64/1991 ΕλλΔνη 1993.1362) ο καθ' ου ασκεί ανταίτηση και ζητεί επικαλούμενος επείγουσα περίπτωση, να διαταχθεί η παύση λειτουργίας της κλιματιστικής μονάδας που περιγράφεται στη αίτηση και η οποία τον διαταράσσει από τη λειτουργία της καθώς και της κάμερας παρακολούθησης με απειλή χρηματικής ποινής και προσωπικής κράτησης. Η ανταίτηση είναι νόμιμη στηρίζεται στις διατάξεις των άρθρων 974, 984, 989 ΑΚ, 682, 733, 734, 943, 947

παρ. 1 Κ.Πολ.Δ, αρμόδια δε φέρεται ενώπιον του δικαστηρίου τούτου κατά τα άρθρα 29 και 733 Κ.Πολ.Δ και κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων [άρθρα 686 επ. Κ.Πολ.Δ.]. Συνεπώς, πρέπει, να ερευνηθεί αν είναι βάσιμη και από ουσιαστική άποψη δεδομένου ότι κατεβλήθησαν τα τέλη συζητήσεως της παρούσας.

Από τις διατάξεις των άρθρων 974, 980 παρ. 1, 984, 987 ΑΚ, συνάγεται ότι όποιος απέκτησε τη φυσική εξουσία πάνω στο πράγμα [κατοχή] είναι νομέας και ασκεί την εξουσία αυτή με διάνοια κυρίου, προσβάλλεται δε η νομή είτε με διατάραξη είτε με αποβολή του νομέα παράνομα και χωρίς τη θέλησή του. Για τη διατήρηση της νομής, απαιτείται ο νομέας να έχει τη θέληση αλλά και να εκδηλώνει αυτή με την άσκηση φυσικής εξουσίας χωρίς να είναι απαραίτητο να ασκεί συνεχώς τη φυσική εξουσία επί του πράγματος. Αρκεί η δυνατότητα να επενεργεί επί του πράγματος τις ενέργειες εκείνες που είναι σύμφωνες με τον προορισμό του. Παροδικό κώλυμα [ΑΚ 981 παρ.1] δεν αρκεί για την απώλεια της νομής, εφόσον δεν εξεδήλωσε τη θέληση να μη θέλει το πράγμα για τον εαυτό του ως νομέας. Αντίθετα, η στιγμαία σωματική εξουσίαση του πράγματος που εμφανίζεται μεν εξωτερικώς ως εξουσίαση, δεν φέρνει όμως τους όρους σταθερότητας και διατηρήσεώς της, δεν είναι αρκετό για τη κτήση της νομής [Ε.Α. 4257/1977 ΝοΒ 25, 1374 Π.Πρωτ.Αθ. 14803/83 ΝοΒ 32, 1391, Ειρ.Αθ. 1919/78 Δνη 19,574]. Στα ακίνητα άσκηση της νομής αποτελούν οι ανάλογες προς τη θέση, τη φύση και υφή υλικές και εμφανείς πράξεις με τις οποίες εκ δηλώνεται η θέληση εξουσιάσεως αυ-

τού [Α.Π. 175/74 ΝοΒ 22, 1057] ώστε κατά τη συνήθη και ομαλή πορεία των πραγμάτων, σύμφωνα και με τις κρατούσες αντιλήψεις στις συναλλαγές, να θεωρείται ότι το πράγμα τέθηκε στη διάθεση αυτού που το απαιτεί και τελεί υπό την εξουσία του.

Στην προκειμένη περίπτωση από τις καταθέσεις ... τις με αριθμούς .../22-3-2006 ένορκες βεβαιώσεις ενώπιον του Ειρηνοδίκη Λάρισας και του Συμβολαιογράφου Δ. Δ., οι οποίες λήφθηκαν χωρίς κλήτευση των αντιδίκων, λαμβάνονται όμως υπόψη στην προκειμένη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (ΕΑ 11155/1989 ΕλλΔην 32.1012, Ειρ. Μαραθ. 136/2001 Αρχ.Νομ.2004.391, Βαθρακοκούλης υπ' άρθρο 690 ΚΠολΔ, εκδ.1996 αρ.24, Τζίφρας Ασφ. Μέτρα, σελ.30), τα έγγραφα που οι διάδικοι επικαλούνται και προσκομίζουν, τους ισχυρισμούς τους, τις ομολογίες που συνάγονται από τα σημειώματά τους, τη θεώρηση του επιδίκου χωρίς την παρουσία των διαδίκων και γενικά την όλη διαδικασία πιθανολογήθηκαν κατά την κρίση του δικαστηρίου τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά:

Με το .../29-8-1991 πωλητήριο συμβόλαιο του τέως Συμβολαιογράφου Σ. Ε., που μεταγράφηκε νόμιμα στον τόμο ... και αρ. ... των βιβλίων μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Λ., περιήλθε στις αιτούσες σε ποσοστό 44,44/100 στη πρώτη και 55,56/100 στη δεύτερη εξ αδιαιρέτως το με στοιχείο K-1 κατάστημα, που αποτελεί διηρημένη ιδιοκτησία της επί των οδών Π. .. και Κ. της Λ. πολυκατοικίας, το οποίο αποτελείται από αίθουσα 110 τ.μ. και υπόγειο 110 τ.μ. και συνορεύει ανατολικά με στοά "Α.", δυτικά με ιδιοκτησίας Φ. Α., βό-

ρεια με το υπό στοιχείο K-2 κατάστημα της ίδιας οικοδομής και νότια με την οδό Κ.. Επίσης με α] .../15-1-1968 συμβολαιογραφική διανομή πολυκατοικίας και σύστασης οριζοντίου ιδιοκτησίας του τότε συμβολαιογράφου Δ. Κ., νομίμως μεταγραφείσης (τ. ... και αρ. ... και ...), β] του .../1968 προσυμφώνου μεταβίβασης ποσοστών οικοπέδου και εσωτερικού κανονισμού πολυκατοικίας του ιδίου ως άνω συμβολαιογράφου, τυγχάνουν συννομείς και συγκάτοχοι ως οροφοκτήτες με συμμετοχή 41/1000 εξ αδιαιρέτου επί του όλου οικοπέδου και των κοινοκτήτων και κοινοχρήστων μερών της οικοδομής, μεταξύ των οποίων και η κοινόχρηστη στοά "Α." η οποία έχει πλάτος 4 μέτρα και μήκος από την είσοδο της οδού Κ. 24 μέτρα και από την είσοδο της οδού Π. 12 μέτρα. Από της κατασκευής της οικοδομής (1968) η ως άνω κοινόχρηστη στοά "Α.", λειτουργεί σύμφωνα με τον προορισμό της ως κοινόχρηστη και κοινόκτητη όλων των συγκυριών της οικοδομής δηλαδή να επικοινωνούν, προς εξυπηρέτηση των εντός της στοάς καταστημάτων αλλά και όλων των συνιδιοκτητών που τυγχάνουν συννομείς και συγκάτοχοι αυτής. Το κατάστημα των αιτουσών χρησιμοποιείται ως κοσμήματοπωλείο και σ' όλο το μήκος εντός της στοάς (17 μέτρα) υπάρχει βιτρίνα στην οποία εκθέτουν τα κοσμήματά τους τα οποία παρατηρούν οι ενδιαφερόμενοι, χωρίς ποτέ να ενοχληθούν στην άσκηση της συννομής των επί της επιδίκου στοάς. Από του μηνός Σεπτεμβρίου 2005, ο καθ' ου μίσθωσε κατάστημα της ίδιας οικοδομής, ιδιοκτησίας Γ. Π. το οποίο αποτελεί το δυτικό τμήμα του με στοιχείο K-3 καταστήματος και το οποίο συνορεύ-

ει ανατολικά με κατάστημα Κ. Π., δυτικά με την ως άνω κοινόχρηστη στοά, βόρεια με κοινόχρηστη είσοδο, κλιμακοστάσιο οικοδομής και νότια με την οδό Κ. και ποσοστό συνιδιοκτησίας 8/1000 εξ αδιαιρέτου επί του όλου οικοπέδου και των κοινοκτήτων και κοινοχρήστων χώρων της οικοδομής. Η δυτική πλευρά του ως άνω μισθίου ακινήτου βρίσκεται απέναντι από τη βιτρίνα του καταστήματος των αιτουσών, σ' όλο το μήκος, ενώ τα δύο καταστήματα χωρίζονται μεταξύ τους με την παρεμβαλλόμενη μεταξύ τους κοινόχρηστη στοά "Α.". Το μίσθιο κατάστημα ο καθ' ου το λειτουργεί ως καφετέρια και από το τέλος Δεκεμβρίου 2005, αυτός αυθαίρετα, χωρίς τη συναίνεση των αιτουσών, τοποθέτησε στον κοινόχρηστο χώρο της στοάς και κατά μήκος του εντάς της στοάς καταστήματος και σε πλάτος περί το ενάμιση μέτρο περίπου, καρέκλες, καναπέδες, τραπεζάκια, φιάλες υγραερίου κ.λ.π. ενώ στην οροφή κατασκεύασε πρόσθετη οροφή διαστάσεων 0,85μ, ύψους 0,45μ και μήκους 12 μη οποία περιορίζει το επιβαλλόμενο ύψος της στοάς στην οποία έχει προβεί σε συνδέσεις ρολών, φωτισμού, θέρμανσης, η οποία έχει κριθεί αυθαίρετη γιατί περιορίζει το από το νόμο επιβαλλόμενο ύψος της στοάς (βλ. .../31-10-2005 έκθεση αυτοψίας της Δ/νσης Πολεοδομίας Δήμου Λ.), ενώ με το άρθρο 13 του κανονισμού ορίστηκε ότι "οι κοινόχρηστοι χώροι δέοντα να είναι ελεύθεροι δηλαδή απαγορευομένης της χρησιμοποίησεώς των πέρα του κατά την καλήν πίστιν αναγκαίου χρόνου, θα απαγορεύεται δε οι εν αυτοίς και δι' αί ή η αναπόθεσις αντικειμένων", όπως τούτο αποδεικνύεται από το με αριθμό .../1968 προ-

σύμφωνο μεταβίβασης ποσοστών οικοπέδου και εσωτερικού κανονισμού πολυκατοικίας του τέως συμβολαιογράφου Σ. Κ. σε συνδυασμό με τη .../1968 συμβολαιογραφική διανομή πολυκατοικίας και σύσταση οριζόντιας ιδιοκτησίας. Από την παράνομη αυτή ενέργεια του καθ' ου παραβλάπτονται ουσιωδώς τα δικαιώματα των αιτουσών επί της κοινόχρηστης και κοινόκτητης στοάς επί της οποίας τυγχάνουν συννομείς και από την οποία με την τοποθέτηση των πιο πάνω αντικειμένων τις απέβαλε από τη συννομή και συγκατοχή τους. Πλέον τούτων, με την τοποθέτηση των ως άνω αντικειμένων, παρεμποδίζεται η διέλευση των υποψηφίων πελατών αλλά και δυσχεραίνονται αυτοί στη θέα των εντός της βιτρίνας των ειδών, αφού πρέπει να διέρχονται έμπροσθεν των θαμώνων της καφετέριας. Εξάλλου με την παραμονή των θαμώνων της καφετέριας, περιορίστηκε σημαντικά η χρήση της στοάς, αλλά και δυσχεραίνεται η άσκηση πράξεων συννομής στο κατάστημά τους διότι η παρουσία των ως άνω θαμώνων βρίσκεται σε διαρκή οπτική επαφή με αυτό (κατάστημα) με συνέπεια να δυσχεραίνει και να παρεμποδίζει την ανενόχλητη διενέργεια εμπορικών συναλλαγών στο εσωτερικό του καταστήματος, όταν είναι γνωστό ότι ίσως υπάρχουν πελάτες που δεν επιθυμούν να γίνει αντιληπτή η παρουσία τους εντός του καταστήματος.

Για την ενέργεια αυτή του καθ' ου, οι αιτούσες διαμαρτυρήθηκαν και επέδωσαν σ' αυτόν την από 11-1-2006 εξώδικη όχληση-διαμαρτυρία (βλ. .../13-1-2006 έκθεση επίδοσης του αρμοδίου δικαστικού επιμεληπτή Γ. Σ.), πλην όμως αυτός επιδεικνύει παντελή αδιαφορία συνεχίζοντας

να προσβάλει τη συννομή και συγκατοχή τους στο επίδικο. Ας σημειωθεί ότι στο από 1-8-2005 μισθωτήριο συμβόλαιο, αποδεικνύεται ότι στον καθ' ου εκμισθώθηκε μόνο το μίσθιο κατάστημα και σε κανένα σημείο αυτού δεν γίνεται αναφορά ότι του παραχωρείται και η χρήση της στοάς για την οποία δεν υπάρχει καν αναφορά λόγω του ότι είναι κοινόχρηστη.

Ο καθ' ου αρνούμενος την ένδικη αίτηση ισχυρίζεται: 1] ότι δεν πρόκειται για διαφορά από αποβολή ή διατάραξη αλλά για διαφορά περί των ορίων της προστοκούσης χρήσεως. Ο ισχυρισμός αυτός είναι απορριπτέος ως αβάσιμος ουσιαστικά αφού στην προκειμένη περίπτωση πρόκειται για διαφορά μεταξύ ιδιοκτητών διηρημένης ιδιοκτησίας και μισθωτή δηλαδή τρίτου και όχι περί διαφοράς μεταξύ συννομέων, 2] ότι είναι συννομέας της επίδικης στοάς ως μισθωτής. Ο ισχυρισμός αυτός είναι απορριπτέος γιατί δεν είναι δυνατή η απόκτηση πραγματικής δουλείας υπέρ του μισθίου καταστήματος προς τοποθέτηση των αντικειμένων που προαναφέρθηκαν, ούτε άτυπα ούτε με έκτακτη χρησικησία, 3] ότι είναι καταχρηστική η από μέρους των αιτουσών άσκηση του δικαιώματός των, γιατί καταλαμβάνει ελάχιστο χώρο από τη κοινόχρηστη στοά και δεν εμποδίζει στη χρήση της στοάς τόσο τις αιτούσες όσο και τους άλλους ιδιοκτήτες της οικοδομής. Η ένσταση αυτή είναι απορριπτέα αφενός μεν γιατί θα δώσει την αφορμή να προβούν και άλλοι σε ανάλογες τοποθετήσεις αντικειμένων με συνέπεια την πλήρη κατάληψη της στοάς και την απώλεια του προορισμούς της και αφετέρου η άσκηση της αξίωσης του συνδιοκτήτη προς άρση παράνομης κατάστα-

σης που δημιουργήθηκε από αυθαίρετη και μη νόμιμη ενέργεια του καθ' ου, δεν υπερβαίνει προφανώς τα όρια που επιβάλλουν η καλή πίστη, τα χρηστά ήθη και ο κοινωνικός και οικονομικός σκοπός του δικαιώματος, όταν παραβλάπτονται τα δικαιώματα αυτού στη χρήση των κοινόχρηστων χώρων της πολυκατοικίας (ΕΑ 3182/2003 ΕΔΙΚΠΟΛ 2004.111, ΕΛ Δικογραφία 2004.247). Το γεγονός ότι στον ίδιο χώρο, κατά τον καθ' ου τοποθετούνταν τραπεζοκαθίσματα επί 35 χρόνια από την προηγούμενη μισθώτρια Γ. Α. που λειτουργούσε το μίσθιο κατάστημα ως ψητοπωλείο, χωρίς ποτέ να ενοχληθεί είτε από τις αιτούσες είτε από άλλο συνιδιοκτήτη, ο ισχυρισμός αυτός ελέγχεται ως αβάσιμος ουσιαστικά και τούτο γιατί τούτο γινόταν με την ανοχή των λοιπών συννομέων και όχι των αιτουσών, οι οποίες άλλωστε ουδέποτε συμμετείχαν σε οποιαδήποτε συζήτηση, ή συγκατατέθηκαν με οποιοδήποτε τρόπο στην αποκλειστική χρήση της κοινόχρηστης στοάς από την προηγούμενη μισθώτρια ή τον ίδιο τον καθ' ου, ή του δημιούργησαν με πράξεις τους και τη συμπεριφορά τους τη πεποίθηση, ότι δεν θα ασκήσουν ποτέ το σχετικό δικαίωμα τους. Άλλωστε από την ένορκη βεβαίωση του Χ. Φ., προηγούμενου συμμισθωτή του καταστήματος που ήδη χρησιμοποιεί ο καθ' ου, με αριθμό .../2006, προκύπτει ότι εντός της στοάς και μπροστά από το κατάστημά τους, τοποθετούσαν δύο μόνο τραπεζάκια για βοηθητική χρήση, γεγονός που αποδεικνύεται και από την κατάθεση του μάρτυρα ανταποδείξεως Β. Α.. Πλέον τούτων και σε σχέση με την ανταίηση που άσκησε ο καθ' ου, πρέπει να τονιστεί ότι ο ί-

διος δεν είναι συννομέας της επιδίκου στοάς (αυτή ανήκει στους οροφοκτήτες) όπως διατείνεται ο ίδιος, αλλά μόνο μισθωτής του καταστήματος (κάτοχος), επομένως όπως προαναφέρθηκε η κατάληψη μέρους της κοινόχρηστης στοάς από μέρους του είναι παράνομη και αυθαίρετη και συνεπώς δεν νοείται διατάραξη επί του κοινόχρηστου χώρου από την ύπαρξη του κλιματιστικού μηχανήματος και δη από τις εκπομπές αέρα και θορύβου, ενώ η κάμερα η οποία λειτουργεί ένα χρόνο περίπου δεν είναι περιστρεφόμενη αλλά σταθερή με οπτική γωνία τη βιτρίνα του καταστήματος και έχει τοποθετηθεί ύστερα από νόμιμη διαδικασία (βλ. .../2006 έγγραφο της ως άνω αρχής). Άλλωστε εφόσον δεν κέκτηται συννομή επί της επιδίκης στοάς δεν νοείται και διατάραξη του ανταιτούντος, ούτε μπορεί να προστατευθεί ως συγκάτοχος γιατί στην περίπτωση αυτή πλέον πρόκειται για διαφορά περί των ορίων της προσηκουύσης χρήσεως (βλ. Γεωργιάδη- Σταθόπουλου

υπ' άρθρο 997 ΑΚ, Σπυριδάκης, Αγωγή διατάραξις νομής σελ. 102, Θηβαίος, το δίκαιο της νομής I σελ.325, Μ.Πρωτ.Αθ. 4866/1981 NoB 29.919, Ειρ.Αργ. 137/1975 NoB 24.351). Επομένως, ο καθ' ου τοποθετώντας τα προαναφερόμενα κινητά αντικείμενα στον κοινόχρηστο ακάλυπτο χώρο της οικοδομής, απέκλεισε τις ενάγουσες να κάνουν χρήση όλου του πλάτους της στοάς, με αποτέλεσμα να εμποδίζονται κατά την άσκηση των δικαιωμάτων τους από τη συννομή και τη σύγχρηση του κοινόχρηστου χώρου της οικοδομής, πράξεις οι οποίες συνιστούν αποβολή τους από την επίδικη έκταση.

Κατά συνέπεια, σύμφωνα με τα παραπάνω περιστατικά, σε συνδυασμό και με όσα αναφέρονται στη μείζονα νομική σκέψη στην αρχή της απόφασης, πρέπει να απορριφθούν οι ισχυρισμοί και ενστάσεις του εναγόμενου και να γίνει δεκτή ως ουσιαστικά βάσιμη η υπό κρίση αίτηση, όπως ειδικότερα ορίζεται στο διατακτικό...

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΛΑΡΙΣΑΣ

2/2006 (Συμβούλιο)

Πρόεδρος: Κων. Αναγνώστου

Εισηγήτρια: Ζαφειρία Γιαλελή

Αναστολή εκτέλεσης ατομικής εκτελεστής διοικητικής πράξης όταν η άμεση εκτέλεσή της θα προκαλέσει βλάβη ανεπανόρθωτη ή δυσχερώς επανορθώσιμη, επί ευδοκίμησης της αίτησης ακύρωσης. Απόρριψη της αίτησης αναστολής αν, κατά στάθμιση της βλάβης του αιτούντος και του δημόσιου συμφέροντος, οι αρνητικές συνέπειες από την αποδοχή θα είναι σοβαρότερες από την ωφέλεια του αιτούντος.

Επί πρόσδηλης βασιμότητας της αίτησης ακύρωσης, δυνατή η χορήγηση αναστολής, ακόμη και αν η βλάβη δεν κρίνεται ως δυσχερώς επανορθώσιμη και αντίστροφα.

Αναστολή απόφασης της Επιτροπής Κρίσεως Αυθαιρέτων, που απέρριψε ένσταση κατά έκθεσης αυτοψίας αυθαίρετου κατεδαφιστέου κτίσματος, το οποίο είναι επαγγελματικός χώρος, για την ανέγερση του οποίου δαπανήθηκαν σοβαρά ποσά και η προφανής βλάβη εκ της κατεδαφίσης είναι ανεπανόρθωτη, τα δε μεγάλα ποσά του προστίμου είναι δύσκολο έως αδύνατο να καταβληθούν, χωρίς ανεπανόρθωτη (ψυχική και οικονομική) βλάβη του αιτούντος και της οικογένειάς του.

{...} Επειδή, κατά το άρθρο 52 του π.δ. 18/1989 (ΦΕΚ Α' 8), όπως αυτό αντικατα-

στάθηκε με το άρθρο 35 του ν. 2721/1999 (ΦΕΚ Α' 122), το οποίο, βάσει του άρθρου 4 του ν. 702/1977 (ΦΕΚ Α' 268) σε συνδυασμό με το άρθρο 1 παρ. 1 του ν. 2944/2001, εφαρμόζεται και στις υποθέσεις ακυρωτικής αρμοδιότητας των διοικητικών εφετείων, το δικαστήριο στο οποίο ασκήθηκε αίτηση ακυρώσεως εκτελεστής ατομικής εκτελεστής διοικητικής πράξης, μπορεί, με συνοπτικά αιτιολογημένη απόφαση η οποία εκδίδεται σε συμβούλιο, να διατάξει, με αίτηση εκείνου που άσκησε αίτηση ακυρώσεως, την αναστολή της εκτέλεσης της διοικητικής πράξης, όταν η άμεση εκτέλεσή της θα προκαλέσει στον αιτούντα βλάβη ανεπανόρθωτη ή δυσχερώς επανορθώσιμη σε περίπτωση ευδοκίμησης της αιτήσεως ακυρώσεως. Αντίθετα, το δικαστήριο, μπορεί να απορρίψει την αίτηση αν κατά τη στάθμιση της βλάβης του αιτούντος, των συμφερόντων τρίτων και του δημοσίου συμφέροντος κρίνεται ότι οι αρνητικές συνέπειες από την αποδοχή θα είναι σοβαρότερες από την ωφέλεια του αιτούντος. Εξάλλου, εάν το δικαστήριο εκτιμά ότι η αίτηση ακυρώσεως είναι προδήλως βάσιμη, μπορεί να δεχθεί την αίτηση αναστολής, ακόμη και αν η βλάβη του αιτούντος από την άμεση εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης δεν κρίνεται ως ανεπανόρθωτη ή δυσχερώς επανορθώσιμη. Αντίθετα, η αίτηση αναστολής μπορεί να απορριφθεί ακόμη και σε περίπτωση ανεπανόρθωτης ή δυσχερώς επανορθώσιμης βλάβης, αν το δικαστήριο ε-

κτιμά ότι η αίτηση ακυρώσεως είναι προδήλως απαράδεκτη ή προδήλως αβάσιμη.

Επειδή, στην κρινόμενη περίπτωση, από τα στοιχεία της δικογραφίας, προκύπτουν τα εξής: Με την .../2004 έκθεση αυτοψίας της Δ/νσης Πολεοδομίας του Δήμου Λ. κρίθηκε αυθαίρετη και κατεδαφιστέα κατασκευή κτιρίου 240 τ.μ. (20 μ. X 12μ.), που βρίσκεται σε ακίνητο του αιτούντος στο 3ο χιλιμ. Οδού Λ.-Κ., εκτός σχεδίου πόλης. Με την ίδια πράξη υπολογίσθηκε το πρόστιμο ανέγερσης σε 91.440 ευρώ και το πρόστιμο διατήρησης του κτίσματος αυτού σε 45.720 ευρώ, κατ' εφαρμογή των σχετικών διατάξεων. Κατά της παραπάνω έκθεσης αυτοψίας ασκήθηκε ένσταση και εκδόθηκε η προσβαλλόμενη από 20-7-2005 απόφαση της Επιτροπής Κρίσεως Αυθαιρέτων, που απέρριψε την ένσταση. Με την από 11- 9- 2005 αίτηση ακύρωσης κατά της παραπάνω πράξης ο αιτών αμφισβήτεί την νομιμότητα έκδοσης της ένδικης έκθεσης αυτοψίας σε βάρος του , καθώς και της σχετικής απόφασης της πιο πάνω Επιτροπής και, συγχρόνως, ζητά, με την κρινόμενη αίτηση, την αναστολή εκτέλεσης αυτών μέχρι να εκδοθεί απόφαση επί της πιο πάνω αίτησης ακύρωσης , που εκκρεμεί για προσδιορισμό, εκτός άλλων λόγων, γιατί η εκτέλεση τους θα προκαλέσει σε αυτόν ανεπανόρθωτη οικονομική βλάβη. Συγκεκριμένα υποστηρίζει ότι η κατασκευή, της οποία ζητείται η κατεδάφιση, είναι επαγγελματικός χώρος (αποθήκη εμπορίας ελαστικών), για την κατασκευή του οποίου δαπάνησε 150.000 ευρώ, και οποιαδήποτε ευδοκίμηση της αίτησης ακύρωσης που έχει ασκήσει, μετά την κατεδάφιση των πιο πάνω κτισμάτων, δεν μπορεί να επανορθωθεί.

Επειδή, με τα δεδομένα αυτά, το Δικαστήριο λαμβάνει υπόψη ότι η ανεπανόρθωτη βλάβη του αιτούντος από την κατεδάφιση του κτίσματος είναι προφανής, αν ληφθεί μάλιστα υπόψη τόσο το κόστος κατασκευής του που είναι μεγάλο, όσο και τα εν γένει εισοδήματα και υποχρεώσεις του αιτούντος, όπως προκύπτουν από τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος οικονομικών ετών 2003 και 2004 που προσκομίζονται, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι είχε υποβάλλει αίτηση (αριθμ. Πρωτ. .../7-4-2004) για έκδοση οικοδομικής άδειας για το ένδικο κτίσμα και περίμενε την έκδοση της. Οποιαδήποτε δε δικαιώση του, που, ενδεχόμενα, μπορεί να ακολουθήσει κατά την εκδίκαση της αίτησης ακύρωσης που έχει, κατά τα ανωτέρω, ασκήσει, δεν θα μπορεί να επανορθώσει την ζημιά που θα έχει υποστεί, μετά την κατεδάφιση του ένδικου κτίσματος. Εξάλλου, τα ανωτέρω ισχύουν σε συνδυασμό με το γεγονός ότι τα ποσά του προστίμου, που προαναφέρονται και αφορούν το ένδικο κτίσμα, είναι δύσκολο έως αδύνατο να καταβληθούν από τον αιτούντα χωρίς να υποστεί αυτός και η οικογένεια του ανεπανόρθωτη βλάβη (ψυχική και οικονομική). Ενόψει αυτών το Δικαστήριο κρίνει ότι συντρέχει νόμιμος λόγος αναστολής εκτέλεσεως της προσβαλλόμενης απόφασης μέχρι να εκδοθεί απόφαση επί της αίτησεως ακυρώσεως κατ' αυτής, κατά παραδοχή της κρινόμενης αιτήσεως αναστολής κατά το μέρος αυτό...

5/2006 (Συμβούλιο)
Πρόεδρος: Κων. Αναγνώστου
Εισηγήτρια: Σπυριδούλα Δεγαΐτα

Αναστολή εκτέλεσης απόφασης της Οργανωτικής Επιτροπής σχολικών αγώνων, με την οποία κρίθηκε ότι οι αιτούσες μαθήτριες δεν έχουν δικαίωμα συμμετοχής στο σχολικό πρωτάθλημα πετοσφαιρίστης.

Δυσχερώς επανορθώσιμη βλάβη εκ της μη συμμετοχής των μαθητριών στο σχολικό πρωτάθλημα και της διακοπής της κρίσιμης για το μέλλον τους αγωνιστικής πορείας, αφού ο νόμος περέχει στους διακρινόμενους σε παγκόσμιους ή πανελλήνιους σχολικούς αγώνες αθλητές, με τις προβλεπόμενες προϋποθέσεις, το προνομιακό δικαίωμα εισαγωγής τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, απευθείας ή με μοριοδότηση, καθ υπέρβαση ή με ποσόστωση.

Με την κρινόμενη κοινή αίτηση αναστολής, για την άσκηση της οποίας καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο, οι αιτούντες, οι οποίοι ασκούν τη γονική μέριμνα στα ανήλικα τέκνα τους Χ. Κ., Α. Κ., Μ. Κ., Κ. Κ. και Δ. - Ε. Σ., αντιστοίχως, που είναι μαθήτριες στο ..ενιαίο Λύκειο Λ., ζητούν να ανασταλεί η εκτέλεση της απόφασης της Οργανωτικής Επιτροπής Σχολικών Αγώνων (ΟΕΣΑ) Νομού Λ., για τη μη συμμετοχή των εν λόγω μαθητριών στο σχολικό πρωτάθλημα πετοσφαιρίστης, κατά το σχολικό έτος 2005-2006, η οποία λήφθηκε κατά τη συνεδρίασή της στις 15/10/2005 και γνωστοποιήθηκε στο Διευθυντή του πιο πάνω σχολείου με το με αρ. πρωτ. .../15-11-2005 έγγραφο της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Λ. .

Με τις διατάξεις του άρθρου 52 του π.δ. 18/1989 (ΦΕΚ Α' 8), όπως αυτό ισχύει ύστερα από την αντικατάστασή του

από το άρθρο 35 του ν. 2721/1999 (ΦΕΚ Α' 122), οι οποίες, κατ' άρθρο 4 του ν. 702/1977 (ΦΕΚ Α' 268), σε συνδυασμό με το άρθρο 29 (παρ. 1) του ν.2721/1999, εφαρμόζονται και στις υποθέσεις ακυρωτικής αρμοδιότητας των διοικητικών εφετείων, ορίζεται ότι το Δικαστήριο στο οποίο ασκήθηκε αίτηση ακύρωσης εκτέλεστης ατομικής διοικητικής πράξης, μπορεί, με συνοπτικά αιτιολογημένη απόφαση, η οποία εκδίδεται σε συμβούλιο, να διατάξει, με αίτηση εκείνου που άσκησε την αίτηση ακύρωσης, την αναστολή εκτέλεσης της διοικητικής πράξης, όταν η άμεση εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης θα προκαλέσει στον αιτούντα βλάβη ανεπανόρθωτη ή δυσχερώς επανορθώσιμη, σε περίπτωση ευδοκίμησης της αίτησης ακύρωσης. Αντίθετα, το Δικαστήριο, μπορεί να απορρίψει την αίτηση αν κατά τη στάθμιση της βλάβης του αιτούντος και του δημόσιου συμφέροντος κρίνεται ότι οι αρνητικές συνέπειες από την αποδοχή θα είναι σοβαρότερες από την ωφέλεια του αιτούντος. Εξάλλου, αν το Δικαστήριο εκτιμά ότι η αίτηση ακύρωσης είναι προδήλως βάσιμη, μπορεί να δεχτεί την αίτηση αναστολής ακόμη και αν η βλάβη του αιτούντος από την άμεση εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης δεν κρίνεται ως ανεπανόρθωτη ή δυσχερώς επανορθώσιμη. Αντίθετα, η αίτηση αναστολής μπορεί να απορριφθεί ακόμη και σε περίπτωση ανεπανόρθωτης ή δυσχερώς επανορθώσιμης βλάβης, αν το Δικαστήριο εκτιμά ότι η αίτηση ακύρωσης είναι προδήλως απαράδεκτη ή προδήλως αβάσιμη.

Στην προκείμενη περίπτωση, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της δικογρα-

φίας οι προαναφερόμενες, μαθήτριες της Γ' τάξης του ..ενιαίου Λυκείου Λ., προερχόμενες από μετεγγραφή που έλαβε χώρα κατά το σχολικό έτος 2003 - 2004, συμμετείχαν στο σχολικό πρωτάθλημα πετοσφαίρισης κατά το προηγούμενο σχολικό έτος 2004-2005 με βάση σχετικές αποφάσεις της ΟΕΣΑ Ν. Λ. που είχαν ληφθεί κατά τις συνεδριάσεις της στις 17 και 31/1/2005, κατ' εφαρμογή της Γ4/136013/19-12-2002 απόφασης του Υφυπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που ίσχυε κατά το εν λόγω σχολικό έτος. Ενόψει της συγκρότησης της σχολικής ομάδας κατά το παρόν σχολικό έτος (2005-2006), ο Διευθυντής του ενιαίου Λυκείου Λ., θεωρώντας ότι δεν έχει ο ίδιος σχετική αρμοδιότητα και μετά την έναρξη ισχύος της Γ4/112843/14-10-2005 μεταγενέστερης απόφασης του πιο πάνω Υφυπουργού, με το .../15-11-2005 έγγραφό του που επιγράφεται "Έγκριση συμμετοχής μαθητριών στο σχολικό πρωτάθλημα πετοσφαίρισης", ζήτησε από την ΟΕΣΑ Ν. Λ. να αποφανθεί για τη συμμετοχή των πιο πάνω, από μετεγγραφή, μαθητριών, του σχολείου του στο όμιο σχολικό πρωτάθλημα κατά το σχολικό έτος 2005-2006. Ακολούθως, η ΟΕΣΑ, με την απόφασή της της οποίας ζητείται ήδη η αναστολή, αποφάσισε ομόφωνα ότι οι παραπάνω μαθήτριες δεν έχουν δικαίωμα συμμετοχής στο σχολικό πρωτάθλημα πετοσφαίρισης "διότι δεν εμπίπτουν σε καμία από τις περιπτώσεις των παραγράφων ii.2.i.α' ,β' ,γ' ,δ' ,ε' ,στ' ,ζ' , της Γ4/112843/14.10.2005 απόφασης του ΥΠΕΘ".

Ήδη, οι αιτούντες, με την υπό κρίση αίτηση προβάλλουν, ότι η άμεση εκτέλεση

της τελευταίας αυτής απόφασης της ΟΕΣΑ θα επιφέρει στα τέκνα τους ανεπανόρθωτη , σε περίπτωση ευδοκίμησης της αίτησής τους ακύρωσης βλάβη λόγω του ότι θα τα αποστερήσει, παρά τους κόπους που έχουν καταβάλει και τις θυσίες στις οποίες έχουν υποβληθεί κατά τα προηγούμενα έτη, από τη δυνατότητα που οι αγώνες αυτοί τους παρέχουν να επιδιώξουν τη διάκρισή τους σ' αυτούς και, συνακόλουθα, την υπαγωγή τους στις ευεγρετικές διατάξεις του ν. 2755/1999 (άρθρ.34 παρ. 10 και 13).

Ενόψει των τελευταίων αυτών διατάξεων, οι οποίες παρέχουν στους διακρινόμενους σε παγκόσμιους ή πανελλήνιους σχολικούς αγώνες αθλητές, με τις διαγραφόμενες σ' αυτούς ειδικότερες προϋποθέσεις, το δικαίωμα εισαγωγής τους σε τμήμα ΑΕΙ ή ΤΕΙ της προτίμησής τους ή στα ΤΕΦΑΑ και εγγραφής τους σ' αυτό καθυπέρβαση του αριθμού εισακτέων που ορίζεται από τις διατάξεις που κάθε φορά ισχύουν ή, έστω, με ποσόστωση, εφόσον ισοβαθμήσουν, μετά από προσαύξηση του συνόλου των μορίων της παρ. 3 του ν. 2525/1999 κατά 10% με εκείνον που θα εισαχθεί τελευταίος, κατά την κρίση του Δικαστηρίου (σε συμβούλιο), η εκτέλεση της προσβαλλόμενης απόφασης, συνεπαγόμενη τη μη συμμετοχή των τέκνων των αιτούντων στο σχολικό πρωτάθλημα πετοσφαίρισης και τη διακοπή της κρίσιμης για το μέλλον τους αγωνιστικής τους πορείας, θα επέφερε σ' αυτά βλάβη δυσχερώς επανορθώσιμη σε περίπτωση ευδοκίμησης της αίτησης ακύρωσης. Συνεπώς και εφόσον το καθού δεν επικαλείται λόγους δημόσιου συμφέροντος, οι οποίοι θα επέβαλαν την άμεση εκτέλεση

της προσβαλλόμενης απόφασης, ενώ η οικεία αίτηση ακύρωσης δεν είναι προδήλως απαράδεκτη ή αβάσιμη, πρέπει να γίνει δεκτή η αίτηση αναστολής και να ανασταλεί η εκτέλεση της απόφασης αυτής έως ότου δημοσιευτεί οριστική απόφαση του Δικαστηρίου για την εκκρεμή αίτηση ακύρωσης...

14/2006 (Συμβούλιο)

Πρόεδρος: Κων. Αναγνώστου

Εισηγήτρια: Γεωργία Σακαρέλλου

Αναστολή εκτέλεσης απόφασης αφαίρεσης στοιχείων κυκλοφορίας επαγγελματικού φορτηγού αυτοκινήτου, λόγω άσκησης έφεσης.

Πρόκληση δυσχερώς επανορθώσιμης βλάβης, σε περίπτωση ευδοκίμησης της έφεσης, διότι η ακινητοποίηση του αυτοκινήτου, το οποίο είναι ένα από τα δύο που διαθέτει η αιτούσα επιχείρηση, θα μειώσει σημαντικά τον κύκλο εργασιών της, με αποτέλεσμα τη μεγάλη απώλεια εσόδων και την εξακολούθηση καταβολής μισθών στον οδηγό του φορτηγού και στους δύο εργαζόμενους, που ασχολούνται με την φόρτωση των εμπορευμάτων σε αυτό, ενώ υφίσταται κίνδυνος απώλειας ή διαρροής πελατών, λόγω και των ανταγωνιστικών συνθηκών της αγοράς.

{...} Επειδή, στο άρθρο 88 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (Ν. 2717/1999 (ΦΕΚ Α 17-5-1999), ορίζεται ότι: "Εφόσον στον Κώδικα δεν ορίζεται ειδικώς διαφορετικά, οι προθεσμίες των ενδίκων μέσων καθώς και η άσκηση τους δεν έχουν ανασταλτικό αποτέλεσμα. Είναι, όμως δυνα-

τόν να χορηγηθεί, κατά περίπτωση, αναστολή εκτέλεσης της πράξης ή της απόφασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 200 έως 209.....".

Εξάλλου, στο άρθρο 206 του παραπάνω Κώδικα, ορίζεται ότι: "Σε κάθε περίπτωση που η προθεσμία ή η άσκηση του ενδίκου μέσου δεν συνεπάγεται κατά νόμο την αναστολή εκτέλεσης της προσβαλλόμενης απόφασης, μπορεί, ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε από τους διαδίκους, να ανασταλεί, με αιτιολογημένη απόφαση του δικαστηρίου, εν όλω ή εν μέρει η εκτέλεση της απόφασης αυτής", στο άρθρο 207, ότι: "Αρμόδιο για τη χορήγηση της αναστολής είναι το τριμελές ή μονομελές δικαστήριο στο οποίο εκκρεμεί το ένδικο μέσο εφόσον αυτό είναι αρμόδιο για την εκδίκαση της κύριας υπόθεσης....", στο άρθρο 208, ότι: "1. Λόγο αναστολής μπορεί να θεμελιώσει η, από την άμεση εκτέλεση της προσβαλλόμενης απόφασης απειλούμενη, οποιασδήποτε φύσης, υλική ή θητική βλάβη του αιτούντος, εφόσον η επανόρθωσή της θα είναι αδύνατη η ιδιαίτερα δυσχερής σε περίπτωση ευδοκίμησης του αντίστοιχου ένδικου μέσου. 2. Η χορήγηση της αναστολής αποκλείεται: α) αν η άμεση εκτέλεση της προσβαλλόμενης απόφασης επιβάλλεται για λόγους δημοσίου συμφέροντος, ή β) κατά το μέρος που η προσβαλλόμενη απόφαση έχει, ήδη, εκτελεστεί ή γ) αν το αντίστοιχο ένδικο μέσο είναι προδήλως απαράδεκτο ή προδήλως αβάσιμο", και στο άρθρο 209 ότι: "Ως προς την προδικασία, την κύρια διαδικασία και την απόφαση έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 203 έως και 205".

Επειδή, στην προκείμενη περίπτωση,

από τα στοιχεία της δικογραφίας, προκύπτουν τα εξής: Μετά από έλεγχο που διενήργησαν τα αρμόδια όργανα του ΣΔΟΕ Θ., στις 29-12-2003, κατελήφθη ο Γ. Δ., οδηγός της αιτούσας, να οδηγεί το με αριθμό κυκλοφορίας NEB ... ιδιωτικής χρήσης φορτηγό αυτοκίνητο ιδιοκτησίας της τελευταίας. Κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών και λοιπών στοιχείων του οχήματος διαπιστώθηκε ότι το εν λόγω φορτηγό μετέφερε αντισεισμικά τσέρκια (θώρακες) της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία "Θ. Α. Α. - Π. Κ. Ε. Α. Ο.", που εδρεύει στην Α. με παραλήπτη την ανώνυμη τεχνική εταιρία με την επωνυμία "Λ. ΑΤΕ" που εδρεύει στην Λ. . Κατόπιν τούτων εκδόθηκε η από 29-12-2003 διαπιστωτική πράξη του ΣΔΟΕ Θ., με την οποία αφαιρέθηκαν τα στοιχεία κυκλοφορίας του ανωτέρω φορτηγού για τρεις μήνες, διότι κατά παράβαση των κειμένων διατάξεων είχε γίνει παραχώρηση της χρήσης αυτού. Κατά της πράξης αυτής , η αιτούσα άσκησε προσφυγή, η οποία, όπως προαναφέρθηκε, απορρίφθηκε με την 259/2005 οριστική απόφαση του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Βόλου. Κατά της τελευταίας αυτής αποφάσεως η αιτούσα άσκησε έφεση ενώπιον του Δικαστηρίου τουύτου.

Ήδη, η αιτούσα με την υπό κρίση αίτηση ζητεί την αναστολή εκτελέσεως της παραπάνω αποφάσεως του Διοικητικού Πρωτοδικείου Βόλου ισχυριζόμενη, πλην άλλων, ότι η εκτέλεση της θα επιφέρει σε αυτήν οικονομική βλάβη της οποίας η επανόρθωση θα είναι αδύνατη σε περίπτωση ευδοκιμήσεως της εφέσεως και τούτο διότι η ακινητοποίηση του υπ' αριθμ. NEB ... ΙΧΦ αυτοκινήτου της, το οποίο είναι έ-

να από τα δύο αυτοκίνητα που διαθέτει , θα μειώσει σημαντικά τον κύκλο εργασιών της που συνίσταται στη φόρτωση και μεταφορά σιδήρου σε πελάτες της με αποτέλεσμα αφενός να έχει μεγάλη απώλεια εσόδων αφετέρου δε, να εξακολουθεί να καταβάλει τους μισθούς του οδηγού του ως άνω φορτηγού και των δύο εργαζομένων, οι οποίοι ασχολούνται με την φόρτωση των εμπορευμάτων της στο ως άνω φορτηγό, ενώ, εξάλλου, υφίσταται κίνδυνος απώλειας ή διαρροής πελατών της λόγω και των ανταγωνιστικών συνθηκών που επικρατούν στην αγορά. Προς απόδειξη των ισχυρισμών της αυτών επικαλείται και προσκομίζει α) ενδεικτικά τέσσερα ημερήσια βιβλία δρομολογίων συνεχών ημεροχρονολογιών (19, 20, 21 και 22 Δεκεμβρίου 2005), από τα οποία προκύπτει ότι ο προαναφερόμενος οδηγός Γ. Δ. εκτελούσε καθημερινά με το ένδικο φορτηγό αυτοκίνητο (NEB ...) μεταφορές σιδήρου από 8π.μ. έως 4.00 μ.μ. από Λ. και με τόπους προορισμού το Β., την Κ. και τα Τ. και β) τον από 14-11-2005 πίνακα απασχολουμένων μισθωτών από τον οποίο προκύπτει ότι απασχολεί δύο οδηγούς από τους οποίους ο προαναφερόμενος Γ. Δ. λαμβάνει τις υψηλότερες αποδοχές λόγω της ιδιότητάς του και ως χειριστού ανυψωτικού μηχανήματος.

Με τα δεδομένα αυτά το Δικαστήριο (σε συμβούλιο), λαμβάνοντας υπόψη ότι, όπως προκύπτει από τα προσκομιζόμενα στοιχεία, το ένδικο φορτηγό ιδιωτικής χρήσης χρησιμοποιείται καθημερινά για την εκτέλεση των εργασιών της αιτούσας με οδηγό τον ένα από τους δύο που απασχολεί (τον Γ. Δ.), ο οποίος μάλιστα λαμβάνει και τις υψηλότερες αποδοχές και, περαιτέρω, ότι η ακινητοποίη-

ση του αυτοκινήτου αυτού, το οποίο, κατά τους ισχυρισμούς της αιτούσας, είναι ένα από τα δύο που διαθέτει, μπορεί να επιδράσει σημαντικά στη μείωση του κύκλου εργασιών της και την, συνεπεία αυτής απώλεια πελατών της και να της επιφέρει οικονομικό κλονισμό, κρίνει ότι η άμεση εκτέλεση της 259/2005 αποφάσεως του Διοικητικού Πρωτοδικείου Βόλου είναι δυνατόν να της επιφέρει υλική βλάβη που θα είναι δυσχερώς επανορθώσιμη σε περίπτωση ευδοκίμησης της εφέσεως που άσκησε κατ' αυτής. Συνεπώς, ενώψιει και του ότι η έφεση αυτή δεν είναι προδήλως απαράδεκτη ή προδήλως αβάσιμη και η Διοίκηση δεν προβάλει λόγους δημοσίου συμφέροντος που να επιβάλει την άμεση εκτέλεση της πρωτόδικης αποφάσεως, συντρέχει περίπτωση χορηγήσεως της αιτούμενης αναστολής, κατά το βάσιμο σχετικό λόγο της υπό κρίση αιτήσεως.

Επειδή, ύστερα από τα παραπάνω πρέπει να γίνει δεκτή η υπό κρίση αίτηση, να διαταχθεί η αναστολή εκτελέσεως της 259/2005 αποφάσεως του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Βόλου, μέχρις ότου δημοσιευθεί απόφαση επί της εφέσεως που ασκήθηκε κατ' αυτής...

512/2006 (Ακυρωτική)

Πρόεδρος: Κων. Αναγνώστου

Εισηγήτρια: Ελένη Τσολακούδη

Δικηγόροι: Γεωρ. Χριστογιάννης - Κων.

Κλειδωνάρης, Πάνος Σκοτεινιώτης - Χρ.

Φώτου

Για την άσκηση αίτησης ακύρωσης δεν αρκεί το γενικό ενδιαφέρον κάθε πολίτη για την τίρηση των νόμων και τη σύννομη άσκηση της αρμοδιότητας της Διοικησης, αλλά απαιτείται ιδιαίτερο, άμεσο και

ενεστώς έννομο συμφέρον, η ύπαρξη του οποίου, όταν η διοικητική πράξη δεν απευθύνεται ευθέως προς τον αιτούντα, κρίνεται από το σύνδεσμο και την ειδική σχέση του με τα έννομα αποτελέσματα της προσβαλλόμενης διοικητικής πράξης. Η ιδιότητα του δωρητή, δεν προσδίδει σε αυτόν έννομο συμφέρον να ζητήσει ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης, εφόσον δεν υφίσταται ιδιαίτερος δεσμός του ίδιου με την πράξη, η οποία αναφέρεται σε χώρο αθλητικών εγκαταστάσεων, ανεξάρτητον του όμορου σχολικού συγκροτήματος, το οποίο κατασκευάστηκε μεν με χρήματα του αιτούντος, αλλά δεν τον αφορά, αφού δεν τον θίγει απ' ευθείας.

Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση, για την οποία καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο, ο αιτών ζητά να ακυρωθεί, μετά από ερμηνεία του δικογράφου, η από 10.2.2005 άρση ανάκλησης άδειας οικοδομής κλειστού γυμναστηρίου, την οποία εξέδωσε το Πολεοδομικό Γραφείο Σ. της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Μ..

Επειδή, η παρ. 1 του άρθρου 47 του Π.Δ. 18/1989(ΦΕΚ8/Α), η οποία σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 702/1977 έχει εφαρμογή και κατά της ενώπιον των Διοικητικών Εφετείων διαδικασία, ορίζει ότι : "Αίτηση ακύρωσεως δικαιούται να ασκήσει ο ιδιώτης ή το νομικό πρόσωπο, τους οποίους αφορά η διοικητική πράξη ή των οποίων έννομα συμφέροντα, έστω και μη χρηματικά, προσβάλλονται από αυτήν". Κατά την έννοια της διάταξης αυτής, για την άσκηση του ενδίκου μέσου της αιτήσεως ακύρωσεως δεν αρκεί το γενικό ενδιαφέρον κάθε πολίτη για την τίρηση των νόμων και τη σύννομη

μη άσκηση της αρμοδιότητας της Διοικητικής, αλλά απαιτείται ιδιαίτερο, άμεσο και ενεστώς έννομο συμφέρον, η ύπαρξη του οποίου, όταν η διοικητική πράξη δεν απευθύνεται ευθέως προς τον αιτούντα, κρίνεται από το σύνδεσμο που υπάρχει μεταξύ των εννόμων αποτελεσμάτων τα οποία επέρχονται από την προσβαλλόμενη διοικητική πράξη και του περιεχομένου μιας συγκεκριμένης νομικής κατάστασης ή ιδιότητας στην οποία βρίσκεται ή την οποία έχει και επικαλείται ο αιτών (ΣτΕ 1103/2005, 2989/2002, 493/1995.). Για την ύπαρξη, δηλαδή, εννόμου συμφέροντος απαιτείται να υπάρχει ειδική έννομη σχέση του αιτούντος με την προσβαλλόμενη πράξη (ΣτΕ 2998/1998).

Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, από τα στοιχεία της δικογραφίας προκύπτει, ότι με την .../2001 οικοδομική άδεια χορηγήθηκε άδεια ανεγέρσεως κλειστού γυμναστηρίου έκτασης 1527,20 τ.μ. σε συνολική έκταση οικοπέδου 3.527τ.μ. που βρίσκεται στο νέο οικισμό- Π. Α. του Δήμου Α., με τα στοιχεία ..., όπως φαίνεται από το προσκομιζόμενο απόσπασμα του ρυμοτομικού σχεδίου. Η άδεια αυτή ανακλήθηκε με την .../2004 απόφαση του Πολεοδομικού Γραφείου Σ. της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Μ., ενώ η πράξη αυτή ανακλήθηκε στη συνέχεια με την από 10.2.2005 πράξη του ίδιου οργάνου. Με την .../2004 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Θ. εγκρίθηκε παρέκκλιση του ύψους αυτού κατά 1.70 μ.. Το ακίνητο έχει χαρακτηριστεί ως χώρος αθλητικών εγκαταστάσεων με την .../1985 απόφαση του Νομάρχη Μ. . Κατά της από 10.2.2005 αρσης ανάκλησης άδειας οικοδομής κλειστού γυμναστηρίου, ο αιτών, με χρήματα του οποίου κατασκευάστηκε σχολικό συγκρότημα

σε οικόπεδο όμορο του χώρου που προβλέπεται ως χώρος αθλητικών εγκαταστάσεων, ισχυρίζεται ότι παρανόμως δόθηκε οικοδομική άδεια για ανέγερση του κλειστού γυμναστηρίου στο χώρο που προβλέπονται αθλητικές εγκαταστάσεις, διότι γ' αυτό (κλειστό γυμναστήριο) έχει προβλεφθεί ιδιαίτερος χώρος. Συγκεκριμένα, μία στον οικοδομικό τομέα ... των οικοδομικών τετραγώνων ...- ... και ... και μία στον ίδιο τομέα και δίπλα από το οίκημα Νο ..., όπως φαίνεται από το προσκομιζόμενο απόσπασμα του ρυμοτομικού σχεδίου.

Επειδή η προσβαλλόμενη πράξη, που αναφέρεται στο χώρο των αθλητικών εγκαταστάσεων, ιδιοκτησίας του Δήμου Α., ομόρου, αλλά ανεξαρτήτου του σχολικού συγκροτήματος, ιδιοκτησίας επίσης του Δήμου Α., το οποίο σχολικό (συγκρότημα) κατασκευάστηκε με χρήματα του αιτούντος, δεν τον αφορά, αφού δεν τον θίγει απ' ευθείας. Κατά συνέπεια, η ιδιότητα του δωρητή, δεν προσδίδει σ' αυτόν έννομο συμφέρον να ζητήσει την ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης, αφού δεν υφίσταται ο ιδιαίτερος δεσμός του ίδιου με την προσβαλλόμενη πράξη. Επομένως, εφόσον δεν συνδέεται ο ίδιος με την προσβαλλόμενη πράξη, δεν έχει άμεσο έννομο συμφέρον στην άσκηση της υπό κρίση αιτήσεως. Εν όψει αυτών, η υπό κρίση αίτηση πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη...

523/2006

Πρόεδρος: Ελευθ. Βάβουλας

Εισηγήτρια: Χρυσάνθη Χριστοδούλου

Δικηγόροι: Μιχαήλ Βασιλικός, Βάνα Παπακωνσταντίνου- Χρήστος Φώτου

Παραχώρηση εκτάσεων σε κληρουχους κτηνοτρόφους, που υποχρεούνται να παραμένουν μόνιμα σε αυτές και να τις νέμονται αυτοπρόσωπα με δικά τους ποίμνια.

Η Διοίκηση, πριν κηρύξει αποκατασταθέντα κτηνοτρόφο έκπτωτο, πρέπει να τηρήσει τη νόμιμη διαδικασία, δηλαδή να απευθύνει προς αυτόν σχετικές έγγραφες υποδείξεις συμμόρφωσής του σε προθεσμία έξι μηνών. Επί έγερσης διαφοράς, το διοικητικό πρωτοδικείο πρέπει να βεβαιώνει στην απόφασή του, ως στοιχείο της νόμιμης βάσης αυτής, ότι τηρήθηκε η άνω διαδικασία.

Προσφυγή κατά απόφασης Επιτροπής Απαλλοτριώσεων.

Νόμιμη διαγραφή κτηνοτρόφου από τον παραχωρηθέντα σε αυτόν κλήρο, λόγω μη αυτοπρόσωπης εκμετάλλευσης και μη συμμόρφωσής του στις έγγραφες υποδείξεις της Δ/νσης Γεωργίας για αυτοπρόσωπη εκμετάλλευση.

{...}3. Επειδή, κατά το άρθρο 27 παρ. 1 του Κώδικα Αποκαταστάσεως Κτηνοτρόφων (Κανον. Διάταγμα 28/30.10.1941 (ΕτΚ Α', φ. 368), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 5 του ν.δ. 1334/1973 (ΕτΚ Α', φ. 22) "Οι κληρούχοι υποχρεούνται: α) να παραμένουν μονίμως εις τας παραχωρουμένας προς αυτούς εκτάσεις, και να νέμωνται αυτάς, διά των ιδίων αυτών ποιμνίων...". Κατά την παρ. 2 περ. β' του ίδιου άρθρου οι παραβάτες της ως άνω διάταξης "εφ' όσον ούτοι δεν ήθελον συμμορφωθεί εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών, προς τας εγγράφους υποδείξεις της οικείας Διευθύνσεως Γεωργίας δύναται να κηρύσσονται έκπτωτοι δι' ομοίας

αποφάσεως της αρμοδίας Επιτροπής Απαλλοτριώσεων".

3. Επειδή, το Συμβούλιο της Επικρατείας, με την 3244/1998 παραπεμπτική - προς το Πρωτοβάθμιο Δικαστήριο - απόφασή του έκρινε, δεσμευτικά και για το Δικαστήριο αυτό, ότι από τις διατάξεις που προπαρατέθηκαν συνάγεται ότι η Διοίκηση πριν να κηρύξει αποκατασταθέντα κτηνοτρόφο έκπτωτο, πρέπει να τηρήσει προηγουμένως τη διαγραφόμενη από το νόμο διαδικασία, δηλαδή να απευθύνει προς αυτόν σχετικές έγγραφες υποδείξεις, προς τις οποίες οφείλει να συμμορφωθεί σε προθεσμία έξι μηνών. Σε περίπτωση δε εγέρσεως διαφοράς, το διοικητικό πρωτοδικείο πρέπει να βεβαιώνει στην απόφασή του, ως στοιχείο της νόμιμης βάσεως αυτής, ότι τηρήθηκε η κατά τα ανωτέρω διαδικασία.

4. Επειδή, από τα έγγραφα στοιχεία του φακέλου προέκυψαν τα εξής: Η Επιτροπή Απαλλοτριώσεων Β., αφού έλαβε υπόψη την υπ' αριθμ. .../10.11.1983 έκθεση των υπαλλήλων της Δ/νσης Γεωργίας Νομού. Μ. I. K., B. X., την από 21.9.1983 έκθεση του B. Φ., γεωπόνου και I. K., Προϊσταμένου Δ/κού Δ/νης Γεωργίας, τους ενώπιον της εξετασθέντες μάρτυρες καθώς και τα δελτία πληροφοριών του Προέδρου της Κοινότητας και της Ενώσεως Γεωργικών Συνεταιρισμών Σ., του Αργυρούμου Α. και του Σταθμού Χωρ/κής Σ., αποφάσισε (υπ' αριθμ. 1/1984 απόφαση), να κηρυχθούν έκπτωτοι από τον κτηνοτροφικό τους κλήρο στο λιβάδι Ν. και στο λιβάδι Γ., αντίστοιχα, οι αναφερόμενοι στην εν λόγω απόφαση. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνεται και ο εκκαλών, που κηρύχθηκε έκπτωτος από τον

κτηνοτροφικό του κλήρο στο λιβάδι Ν. με την αιτιολογία ότι δεν εκμεταλλεύεται τον παραχωρηθέντα σ' αυτόν ως άνω κλήρο. Της αποφάσεως αυτής είχε προηγηθεί το .../3.1983 έγγραφο της Δ/νσης Γεωργίας Μ., το οποίο και επιδόθηκε στον ίδιο τον εκκαλούντα στις 4.3.1983 (βλ. σχετικό αποδεικτικό επιδόσεως), σύμφωνα με το οποίο γνωστοποιήθηκε σ' αυτόν ότι δεν παραμένει μόνιμα και δε βάσκει το ποίμνιό του στο λιβάδι Ν. Σ. κατά την τελευταία διετία και του υποδείχθηκε να συμμορφωθεί μέσα σε έξι μήνες (έως τις 15.9.1983). Κατά της ως άνω πράξεως ο εκκαλών άσκησε ενδικοφανή προσφυγή (ένσταση), η οποία εξετάσθηκε από την ίδια ως άνω Επιτροπή. Η τελευταία, με την 3/1984 απόφαση, όπως και με την προηγούμενη απόφασή της, έκρινε ότι δεν εκμεταλλεύεται ο εκκαλών τον κλήρο και απέρριψε την ένσταση. Ενώπιον της Επιτροπής ο εκκαλών προσκόμισε την .../22.3.1984 βεβαίωση του Προέδρου της Κοινότητας Σ., με την οποία βεβαιώνεται ότι εκκαλών είναι κάτοχος "...45 αιγών δηλουμένων για βοσκή στις κοινοτικές εκτάσεις από τον γαμβρό του Κ. Χ. Κ. από του έτους 1976...." καθώς και την .../24.2.1984 βεβαίωση της ΑΤΕ (Υποκ/μα Α.) με την οποία βεβαιώνεται ότι ο εκκαλών δήλωσε στο ως άνω Υποκ/μα ότι εξέτρεφε και εκμεταλλεύόταν 38 αίγες, προκειμένου να δανειοδοτηθεί. Η Επιτροπή έλαβε υπόψη τα ως άνω έγγραφα και αιτιολόγησε την απόρριψή τους με το σκεπτικό ότι, με βάση κατάθεση του ιδίου, είναι εργάτης στο επάγγελμα και από το έτος 1973 δεν έχει ζώα διότι τα επώλησε, αλλά και με την εκδοχή ότι είναι κάτοχος 45 αιγών, από τα ως άνω έγγραφα δεν

μπορεί να συναχθεί κρίση ότι πράγματι τις εκτρέφει στον κτηνοτροφικό κλήρο, αλλά και αν τις εκτρέφει χρησιμοποιεί παρένθετο πρόσωπο και δη το γαμβρό του και όχι αυτοπροσώπως. Κατά της ως άνω απόφασης της Επιτροπής, ο εκκαλών άσκησε προσφυγή ενώπιον του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου, το οποίο, με την 336/1986 απόφασή του, έκανε δεκτή αυτή και ακύρωσε την 3/1984 απόφαση της Ε.Α. κατά το μέρος που κήρυξε έκπτωτο τον εκκαλούντα από τον παραχωρηθέντα κλήρο, με την αιτιολογία ότι η Επιτροπή Απαλλοτριώσεων δεν παραθέτει καμία άλλη απόδειξη από την οποία να προκύπτει ότι εγκατέλειψε αυτός την εκμετάλλευση του ένδικου κλήρου του. Ήδη, μετά από αίτηση αναίρεσης κατά της ως άνω απόφασης από τον αρμόδιο Υπουργό, εκδόθηκε η 3244/1998 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με την οποία έγινε δεκτή η αίτηση αυτή, αναφέρθηκε η 336/1986 απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Βόλου και παραπέμφθηκε η υπόθεση στο άνω Δικαστήριο, προκειμένου αυτό να ερευνήσει αν συνέτρεξε περίπτωση παραβάσεως της αυτοπροσώπου εκμεταλλεύσεως του κλήρου και περαιτέρω να κρίνει αναλόγως αν τηρήθηκε η, σύμφωνα με τις προαναφερόμενες διατάξεις του νόμου, μοναδική προϋπόθεση της έκπτωσης, δηλαδή αν απευθύνθηκαν από τη Διοίκηση προς τον ενδιαφερόμενο κληρούχο, ένα εξάμηνο πριν την έκδοση της απόφασης για έκπτωση, έγγραφες υποδείξεις προς τις οποίες ο εκκαλών δε συμμορφώθηκε. Το Πρωτοβάθμιο Δικαστήριο, με την εκκαλουμένη απόφασή του απέρριψε την προσφυγή διότι έκρινε ότι ο εκκαλών νομίμως

διεγράφη από τον παραχωρηθέντα σ' αυτόν κλήρο, καθόσον δεν εκμεταλλευόταν αυτόν αυτοπροσώπως κατά τον ένδικο χρόνο, και δεν συμμορφώθηκε στις έγγραφες υποδείξεις της αρμόδιας Διεύθυνσης Γεωργίας για αυτοπρόσωπη εκμετάλλευσή του.

5. Επειδή, ο εκκαλών με τον πρώτο λόγο της εφέσεως του υποστηρίζει ότι εσφαλμένα με την εκκαλουμένη απόφαση έγινε δεκτό ότι έγιναν στον ίδιο υποδείξεις για αυτοπρόσωπη εκμετάλλευση του κλήρου του, στις οποίες δε συμμορφώθηκε, εφόσον ουδέποτε του επιδόθηκε κάποιο σχετικό έγγραφο και ως εκ τούτου δεν έχει τηρηθεί η ως άνω απαιτούμενη εκ του νόμου προϋπόθεση της έκπτωσης. Ο ισχυρισμός, όμως, αυτός του εκκαλούντος πρέπει να απορριφθεί, ως αβάσιμος, διότι, όπως προεκτέθηκε, της απόφασης της έκπτωσης είχε προηγηθεί το .../3.3.1983 έγγραφο της Δ/νσης Γεωργίας Μ., περί γνωστοποιήσεως σ' αυτόν ότι δεν παραμένει μόνιμα και δε βόσκει το ποιμνό του στο λιβάδι Ν. Σ. και του υποδείχθηκε να συμμορφωθεί μέσα σε έξι μήνες, το ως άνω δε έγγραφο επιδόθηκε νόμιμα στον ίδιο τον εκκαλούντα στις 4.3.1983 (βλ. προσκομιζόμενο το με την ίδια ημεροχρονολογία “αποδεικτικό παραλαβής - επιδόσεως” του δικαστικού επιμελητή της κοινότητας Σ. Ν. Μ. Ε. Ζ.).

6. Επειδή, περαιτέρω, ο εκκαλών, με το δεύτερο και τελευταίο λόγο της εφέσεως του, υποστηρίζει ότι έσφαλε η εκκαλουμένη απόφαση με την οποία έγινε δεκτό ότι δεν έκανε χρήση του ένδικου κτηνοτροφικού κλήρου με δικό του ποιμνιό, ενώ αν εκτιμούσε ορθά τις αποδείξεις έπρεπε να δεχθεί ότι αυτός και προ της

εκδόσεως της υπ' αριθμ 1/1984 απόφασης της Ε.Α.Β. εκμεταλλευόταν αυτοπροσώπως τον κτηνοτροφικό του κλήρο με ποιμνιο 45 αιγοπροβάτων και μετά την έκδοση αυτής και μέχρι σήμερα εκμετάλλευται αυτόν διατηρών και βόσκων ποιμνιο 60 προβάτων. Επικαλείται δε και προσκομίζει προς απόδειξη, όπως και πρωτοδίκως, τρία (3) τιμολόγια αγοράς από αυτόν πρόβειου γάλακτος, εκδοθέντα τα έτη 1996 και 1997 από την εταιρία Β.Τ. ΑΕΒΕ, αιτήσεις πριμοδότησης επιλεξιμων προβατίνων-αιγών, υποβληθείσες από τον ίδιο τον εκκαλούντα στη Δ/νση Γεωργίας Μ. τα έτη 1993, 1994 και 1995, καθώς και μία έγγραφη απόδειξη αγοράς από αυτόν στις 30.5.1994, τριάντα (30) προβάτων. Όμως, όσον αφορά τον ισχυρισμό αυτό, από τα στοιχεία που προσκομίστηκαν στην Ε.Α., προέκυψε ότι ο εκκαλών δεν εκμεταλλευόταν αυτοπροσώπως τον παραχωρηθέντα κτηνοτροφικό του κλήρο κατά τον ένδικο χρόνο, μια και στις δηλούμενες 45 αιγές δεν προέκυψε ότι τις φρόντιζε ο ίδιος, αφού, σύμφωνα με την .../1984 βεβαίωση του Προέδρου της Κοινότητας Σ., τις έβοσκε ο γαμπρός του, η δε .../1984 βεβαίωση της ΑΤΕ δεν ήταν από μόνη της ασφαλές κριτήριο για απόδειξη της αυτοπρόσωπης εκμετάλλευσης του παραχωρηθέντος κλήρου, ενώ και το επάγγελμα του, σύμφωνα με τις διαπιστώσεις των υπαλλήλων της Δ/νσης Γεωργίας, όπως αναφέρονται στην απόφαση της έκπτωσης, ήταν αυτό του εργάτη. Το γεγονός δε της μη αυτοπρόσωπης εκμετάλλευσης του κλήρου, ουσιαστικά συνομολογείται με την προσφυγή του εκκαλούντος, δεδομένου ότι αναφέρει σ' αυτήν ότι συνέπραξε με τον γαμβρό του, ο οποίος

έχει στην πραγματικότητα την εκμετάλλευση του κοινού ποιμνίου τους, αφού όλα τα παραστατικά έγγραφα(τιμολόγια κ.λ.π.) εκδίδονται στο όνομά του και ότι επιπλέον-για πρακτικούς λόγους-είχε μεταφερθεί η εκμετάλλευση από το λιβάδι N.στο κοινοτικό λιβάδι "T.". Συνεπώς, ο σχετικός λόγος εφέσεως του εκκαλούντος, που υποστηρίζει τα αντίθετα πρέπει να απορριφθεί, ως αβάσιμος, δεδομένου μάλιστα ότι ούτε τα προσκομισθέντα ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου παραπάνω τιμολόγια και αιτήσεις πριμοδότησης μπορούν να ληφθούν υπόψη γιατί αφορούν, κατά πολύ μεταγενέστερο από το ένδικο, χρονικό διάστημα.

7. Επειδή, ενόψει αυτών το Δικαστήριο κρίνει ότι η Επιτροπή Απαλλοτριώσεων B. νομίμως εξέδωσε τις υπ' αριθμ. 1/1984 και 3/1984 αποφάσεις της, με τις οποίες διεγράφη ο εκκαλών από τον χορηγηθέντα σε αυτόν κτηνοτροφικό κλήρο, αφού δεν συνέτρεχε η προϋπόθεση της αυτοπρόσωπης κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης της παραχωρηθείσας εκτάσεως, όπως νόμιμα και ορθά έκρινε και το Πρωτοβάθμιο Δικαστήριο. Επομένως, πρέπει να απορριφθεί η κρινόμενη έφεση, ως αβάσιμη στην ουσία της...

555/2006

Πρόεδρος: Κων. Αναγνώστου
Εισηγήτρια: Ελένη Τσολακούδη
Δικηγόροι: Γεωρ. Κουκουβίνος, Νικ. Χατζηγάγος

Κανονισμός προμηθειών Δημοσίου. Η εξόφληση των προμηθευτών νοσηλευτικού ιδρύματος γίνεται εντός τριών μηνών από την παραλαβή του σχετικού τι-

μολογίου. Προϋποθέσεις υπερημερίας οφειλέτη, εάν δε συμφωνήθηκε ορισμένη μέρα ή προθεσμία πληρωμής της αμοιβής του προμηθευτή. Τόκοι υπερημερίας. Προκήρυξη από νοσοκομείο ανοικτού δημόσιου μειοδοτικού διαγωνισμού με ενσφράγιστες προσφορές, για την προμήθεια κατηγοριών αντιδραστηρίων αιμοδοσίας. Περιεχόμενο διακήρυξης με μνεία του χρόνου παράδοσης του υλικού και του τρόπου πληρωμής.

Κατάρτιση σύμβασης μετά την κατακύρωση του διαγωνισμού.

Εφόσον από τα τιμολόγια ή από άλλο στοιχείο δεν προκύπτει ακριβής ημερομηνία παραλαβής, μη υπερημερία του Νοσοκομείου, χωρίς όχληση.

{...} Επειδή, το άρθρο 24 του Π.Δ.394/1996 "Κανονισμός Προμηθειών Δημοσίου" (ΚΠΔ) ορίζει ότι: 1. Μετά την ανακοίνωση, καταχώρηση ή ανάθεση καταρτίζεται από την Υπηρεσία η σχετική σύμβαση που υπογράφεται και από τα δύο συμβαλλόμενα μέρη. 2. Η σύμβαση περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία της προμήθειας και τουλάχιστον τα εξής: α. Τον τόπο και χρόνο υπογραφής της σύμβασης β... γ... δ. την τιμή και τον τύπο, τρόπο και χρόνο παράδοσης των υλικών... I. Τον τρόπο και χρόνο πληρωμής... 5. Η σύμβαση θεωρείται ότι εκτελέστηκε όταν: α. Παραδόθηκε ολόκληρη η ποσότητα... β. Παραλήφθηκε οριστικά (πισσοτικά και ποιοτικά) η ποσότητα του παραδόθηκε γ. Έγινε η αποπληρωμή του συμβατικού τιμήματος, αφού προηγουμένως επιβλήθηκαν τυχόν κυρώσεις ή εκπτώσεις δ. Εκπληρώθηκαν και οι τυχόν λοιπές συμβατικές υποχρεώσεις και από τα δύο συμβαλλόμενα μέρη και α-

ποδεσμεύθηκαν οι σχετικές εγγυήσεις κατά τα προβλεπόμενα από τη σύμβαση.

Περαιτέρω, το άρθρο 18 του Ν.2469/14-3-1997 (Α'38) στην παρ.9 αυτού ορίζει ότι, "Η εξόφληση των προμηθευτών θα γίνεται κατά μέγιστο εντός τριών (3) μηνών από την παραλαβή του σχετικού τιμολογίου από τις υπηρεσίες του νοσηλευτικού Ιδρύματος". Εξάλλου, το άρθρο 4 παρ.2 του π.δ.166/2003 ΦΕΚ138/Α ορίζει ότι: ". Εάν δεν συμφωνήθηκε ορισμένη ημέρα ή προθεσμία πληρωμής της αμοιβής, ο οφειλέτης γίνεται υπερήμερος, χωρίς να απαιτείται όχληση, και οφείλει τόκους: α. Εάν παρέλαβε το τιμολόγιο ή άλλο ισοδύναμο για πληρωμή έγγραφο μέχρι το χρόνο της παραλαβής των αγαθών ή της παροχής των υπηρεσιών ή αν δεν παρέλαβε ή δεν είναι βέβαιο πότε παρέλαβε τέτοιο έγγραφο, μόλις περάσουν 30 ημέρες από την παραλαβή των αγαθών ή την παροχή των υπηρεσιών. β."

Επειδή από τα στοιχεία της δικογραφίας της κρινομένης υποθέσεως προκύπτουν τα εξής: Με τη .../28-12-2001 απόφαση του Συμβουλίου Διοικήσεως του Γενικού Νοσοκομείου Κ., αποφασίστηκε η προκήρυξη ανοικτού δημόσιου διαγωνισμού με ενσφράγιστες προσφορές, για την προμήθεια 49 κατηγοριών αντιδραστηρίων αιμοδοσίας (κωδικός αριθμός είδους .../...), με κριτήριο κατακυρώσεως την χαμηλότερη προσφορά. Στη συνέχεια, εκδόθηκε η .../29-01-2002 διακήρυξη του νοσοκομείου, στην οποία περιλαμβάνονταν η προκήρυξη και οι γενικοί όροι για τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων, καθώς και το αντικείμενο στο οποίο αφορούσε ο διαγωνισμός με αναφορά στο εί-

δος, στην ποσότητα και στις τεχνικές προδιαγραφές των αντιδραστηρίων αιμοδοσίας. Περαιτέρω, στην προκήρυξη προβλεπόταν, μεταξύ άλλων, ο χρόνος παραδόσεως του υλικού και ο τρόπος πληρωμής. Ο διαγωνισμός κατά την προκήρυξη, θα γινόταν σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2286/1995 και του π.δ. 394/1996. Στο διαγωνισμό έλαβε μέρος και η ενάγουσα, η οποία ασχολείται με την εμπορία ιατρικού και φαρμακευτικού εξοπλισμού, με την υποβολή οικονομικής προσφοράς που αφορούσε ορισμένα μόνο είδη του διαγωνισμού. Με την .../23-05-2002 απόφαση του Συμβουλίου Διοικήσεως του εναγομένου, η ενάγουσα, αναδείχθηκε προμηθευτής για ορισμένα είδη του διαγωνισμού και στις 27-05-2002 υπογράφηκε στην Κ. η σχετική σύμβαση για την προμήθεια αντιδραστηρίων αιμοδοσίας, με ετήσια διάρκεια και με δυνατότητα διμηνης παρατάσεως. Όμως, με τη 44/18-12-2003 πράξη της Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου και με την 29/2005 απόφαση του τμήματος IV του Ελεγκτικού Συνεδρίου, επιστράφηκαν αθεώρητα τα χρηματικά εντάλματα, που είχαν εκδοθεί από το εναγόμενο ως αμοιβή για την προμήθεια αντιδραστηρίων αιμοδοσίας σε εκτέλεση της ως άνω σύμβασης, το εναγόμενο δε δεν προέβη στην εξόφληση των τιμολογίων, για την προμήθεια των ανωτέρω αντιδραστηρίων αιμοδοσίας, συνολικού ποσού 249.712,31 ευρώ. Με την κρινόμενη αγωγή, ο ανάδοχος στρέφεται κατά του Γ.Νοσοκομείου Καρδίτσας και ζητά να υποχρεωθεί το τελευταίο να εξοφλήσει το ποσό τούτο νομιμοτόκων από την επομένη της εκδόσεως του κάθε τιμολογίου, δηλαδή από 12.06.2002 για το ποσό των

52.323,41 ευρώ, από 8.10.2002 για το ποσό των 28.595,16 ευρώ, από 6.12.2002 για το ποσό των 38.541,42 ευρώ, από 12.12.2002 για το ποσό των 52.277,94 ευρώ, από 8.05.2003 για το ποσό των 34.304,04 ευρώ και από 20.06.2003 για το ποσό των 43.670,34 ευρώ, σύμφωνα με το άρθρο 4 του π.δ. 166/2003, άλλως από της 30.09.2005, οπότε της γνωστοποιήθηκε η καθυστέρηση εξόφλησης των σχετικών τιμολογίων, ή άλλως από την επίδοση της παρούσας αγωγής.

Επειδή με τα δεδομένα αυτά το Δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη ότι η ενάγουσα εκτέλεσε την από 27-05-2002 σύμβαση, όπως αυτή παρατάθηκε μέχρι τις 27-07-2003, όπως δέχεται και το εναγόμενο, αφού στην από 2.6.2006 έκθεση απόψεων αναφέρεται ότι τα αντιδραστήρια αιμοδοσίας παραλήφθηκαν και η οφειλή από τη σύμβαση αυτή ανέρχεται σε 249.712,31 ευρώ, κρίνει ότι το εναγόμενο πρέπει να καταβάλει στην ενάγουσα το ποσό αυτό, της υποχρεώσεώς του αυτής

μη επηρεαζομένης από την άρνηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου να θεωρήσει το σχετικό ένταλμα.

Επειδή μετά από όλα αυτά, πρέπει να υποχρεωθεί το εναγόμενο να καταβάλει στην ενάγουσα το ποσό 249.712,31 ευρώ, νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής, σύμφωνα με το άρθρο 7 παραγρ. 2 του ν.δ 496/1974 (ΦΕΚ 204, Α'), (ΣτΕ 536/2004, ΑΠ 7/2000 Ολομ., 570/2005, 1511/2003).

Περαιτέρω, εφόσον από τα προσκομιζόμενα τιμολόγια (.../11.6.2002,.../7.10.2002, .../5.12.2002, .../11.12.2002, .../7.5.2003 και .../19.6.2005), δεν προκύπτει ακριβής ημερομηνία παραλαβής, ούτε από άλλο στοιχείο προκύπτει τούτο, δεν καθίσταται υπερήμερο το εναγόμενο χωρίς όχληση και κατά συνέπεια δεν οφείλονται τόκοι υπερημερίας, σύμφωνα με το άρθρο 4 του π.δ.166/2003. Επομένως, ο σχετικός ισχυρισμός κρίνεται απορριπτέος, η κρινόμενη δε αγωγή πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή και να συμψηφιστούν τα δικαστικά έξοδα κατ'άρθρο 275 παρ.1 εδ.γ N.2717/99.

ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΛΑΡΙΣΑΣ

121/2006

Πρόεδρος: Δήμητρα Παλαιομήτρου
Εισηγητής: Ιωαν. Μόκκας
Δικηγόροι: Θεοδοσία Καλογιάννη-Λόλα,
Ιωαν. Σωτηρίου

Διαδοχική ασφάλιση. Δεν μπορεί να αναγνωρισθεί ως χρόνος ασφάλισης στο ΤΕΒΕ ο χρόνος άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητος απαγορευμένης από το νόμο.

Επί ασφάλισης στο ΤΕΒΕ για επαγγελματική δραστηριότητα του ασφαλισμένου, η οποία του προσδίδει συγχρόνως, κατά νόμο, και την εμπορική ιδιότητα, το χρονικό διάστημα της πτώχευσής του, στο οποίο συνεχίζει την επαγγελματική δραστηριότητα, δεν αναγνωρίζεται ως χρόνος ασφάλισης, διότι η πτώχευση επάγεται αναγκαστική αδυναμία άσκησης του ασφαλιστέου εμπορικού επαγγέλματος. Ισχύς τούτου μόνον επί εμπορικών επαγγελμάτων και όχι επί ελευθέριων. Έννοια ελευθέριου και εμπορικού επαγγέλματος.

Αναγνώριση ως χρόνου ασφάλισης στο ΤΕΒΕ μέλους πτωχεύσασας ΟΕ, που ασφαλίστηκε ως σύμβουλος επιχειρήσεων, καθόσον τούτο είναι ελευθέριο και όχι εμπορικό επάγγελμα.

Επειδή, με την κρινόμενη προσφυγή, για την άσκηση της οποίας δεν απαιτείται η καταβολή παραβόλου, το προσφεύγον Ταμείο Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Ελλάδος (ΤΕΒΕ), ζητά να ακυρωθεί και επικουρικά να μεταρρυθμιστεί η .../.../4-12-2003 απόφαση της Τοπικής Διοικητικής

Επιτροπής (ΤΔΕ) του ΟΑΕΕ (ΤΕΒΕ) Τμήματος Κεντρικής Ελλάδος, με την οποία έγινε δεκτή ένσταση της καθής κατά της/2003 απόφασης του Προϊσταμένου του Τμήματος ΤΕΒΕ Κεντρικής Ελλάδος και αναγνωρίστηκε ως χρόνος ασφάλισης στο ΤΕΒΕ του αποβιώσαντος συζύγου της το χρονικό διάστημα από 1-12-2002 μέχρι 1-1-2003. Με την τελευταία απόφαση ανακλήθηκε η προγενέστερη υπ' αριθμ. .../2003 απόφαση του ΤΕΒΕ, με την οποία απορρίφθηκε αίτημα της καθής για χορήγηση σύνταξης λόγω θανάτου του συζύγου της, επειδή δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις, αναγνωρίστηκε δε ως χρόνος ασφάλισης του συζύγου της στο ΤΕΒΕ το προαναφερόμενο χρονικό διάστημα και διαβιβάστηκε το αίτημά της στο Ταμείο Ασφαλίσεως Εμπόρων (ΤΑΕ) για κρίση ως αρμόδιος κατά σειρά φορέας. Με τέτοιο αντικείμενο η προσφυγή αυτή αρμοδίως εισάγεται στο Δικαστήριο τούτο και αφού ασκήθηκε νομότυπα και εμπρόθεσμα, πρέπει να εξεταστεί στην ουσία της.

Επειδή, στο άρθρο 2 του ν.4202/1961 (Α'175) “περί διαδοχικής ασφάλισης”, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 14 του ν.1902/1990 (Α'138), ορίζεται ότι: “1. Τα πρόσωπα, τα οποία ασφαλίστηκαν διαδοχικά σε περισσότερους από έναν ασφαλιστικούς οργανισμούς δικαιούνται σύνταξη από τον τελευταίο οργανισμό, στον οποίο ήταν ασφαλισμένα κατά την τελευταία χρονική περίοδο της απασχόλησής τους, σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας του οργανισμού αυτού, εφ' όσον πραγματοποίησαν πέντε ολόκληρα έτη ή χίλιες πεντακόσιες ημέρες

εργασίας στην ασφάλισή του, εκ των οποίων όμως 20 μήνες ή 500 ημέρες αντίστοιχα κατά την τελευταία πενταετία, πριν τη διακοπή της απασχόλησής ή την υποβολή της αίτησης... 2. Αν ο ασφαλισμένος πραγματοποίησε στην ασφάλιση του τελευταίου οργανισμού τον αριθμό εργασίας ή των ετών ασφάλισης, που ορίζονται από τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου... ή δεν πραγματοποίησε στην ασφάλιση του τελευταίου οργανισμού τον αριθμό ημερών εργασίας ή ετών ασφάλισης που ορίζονται από τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, δικαιούνται σύνταξη αυτός ή τα μέλη της οικογένειάς του από τον οργανισμό, στην ασφάλιση του οποίου πραγματοποίησε τις περισσότερες ημέρες εργασίας ή έτη ασφάλισης, στον οποίο δεν περιλαμβάνεται ο τελευταίος, εφ' όσον... 3. Αν ο ασφαλισμένος δεν συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που προβλέπει η νομοθεσία του οργανισμού, στην ασφάλιση του οποίου πραγματοποίησε τις περισσότερες ημέρες εργασίας ή έτη ασφάλισης, τότε το δικαίωμα του ασφαλισμένου κρίνεται από άλλους οργανισμούς, στους οποίους ασφαλίσθηκε κατά φθίνουσα σειρά αριθμού ημερών εργασίας, εκτός από τον τελευταίο.. 4. Ολόκληρος ο χρόνος της διαδοχικής ασφάλισης υπολογίζεται από τον αρμόδιο για την απονομή της σύνταξης οργανισμό ως χρόνος που διανύθηκε στην ασφάλισή του, τόσο για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος όσο και για τον καθορισμό της σύνταξης και δεν είναι δυνατή η προσμέτρηση μόνο μέρους του χρόνου που διανύθηκε στην ασφάλιση του κάθε οργανισμού. 5....".

Περαιτέρω, στο άρθρο 2 του

v.6364/1934 (Α'376) "Περί ιδρύσεως Ταμείου Ασφαλίσεων Επαγγελματιών και Βιοτεχνών της Ελλάδος", όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 1 του v.1027/1980 (Α'49), ορίζεται ότι: "1. Στο Ταμείο ασφαλίζονται υποχρεωτικά όλοι οι άνω των 18 ετών επαγγελματίες και βιοτέχνες που διατηρούν επαγγελματική ή βιοτεχνική στέγη. Ως επαγγελματική ή βιοτεχνική στέγη νοείται κατά τον παρόντα νόμο και η οικία ή οιοσδήποτε χώρος, όπου ασκείται επαγγέλμα ή βιοτεχνία. 2. Εις την κατά την προηγουμένην παράγραφο υποχρεωτικήν ασφάλισιν υπάγονται και τα μέλη των κατωτέρω εταιρειών των οποίων το αντικείμενον συνιστά επάγγελμα δια το οποίον τα ασκούντα τούτο πρόσωπα υπάγονται εις την ασφάλισιν του ΤΕΒΕ: α) των προσωπικών εταιρειών (ομορρύθμων, ετερορρύθμων), β) των εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης και γ) επί Ανωνύμων Εταιρειών, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εφ'όσον ταύτα είναι μέτοχοι κατά ποσοστόν 5%, τουλάχιστον...". Ακολούθως, στο άρθρο 3 του v.1027/1980 (Α'49) ορίζεται ότι: "Εξαιρούνται της παρά τω ΤΕΒΕ υποχρεωτικής ασφαλίσεως: α) Επαγγελματίαι υπέρ των οποίων έχουν συσταθή και λειτουργούν, ίδιοι Ασφαλιστικοί Οργανισμοί κυρίας ασφαλίσεως (Ταμεία Συντάξεων Αυτοκινητιστών, Υγειονομικών, Ναυτικών Πρακτόρων, Μηχανικών και Εργοληπτών Δημ. Έργων κ.λ.π.), εκτός αν ούτοι ασκούν παραλλήλως και έτερον επάγγελμα εκ των υπαγομένων εις το ΤΕΒΕ, οπότε δια το επάγγελμα τούτο ασφαλίζονται υποχρεωτικώς και εις το εν λόγω Ταμείον. β) Πρόσωπα άτινα κατά την έναρξιν ισχύος του παρόντος ησφαλισμένα εις το Ταμείον Ασφαλίσεως Εμπόρων,

έστω και αν ως εκ του ασκουμένου υπ' αυτών επαγγέλματος υποχρεούντο ει ασφάλισιν παρά τα ΤΕΒΕ. Τα ανωτέρω πρόσωπα δύνανται να υπαχθούν εις το ΤΕΒΕ κατόπιν αιτήσεώς των υποβαλλομένης εντός διετίας από της ενάρξεως ισχύος του παρόντος, διαγραφόμενα εκ του ΤΑΕ από της ημερομηνίας υποβολής της αιτήσεών των. γ) Οι αφανείς εταίροι επαγγελματικών και βιοτεχνικών επιχειρήσεων. δ) Πρόσωπα υπαγόμενα εις την ασφάλισιν του ΟΓΑ δυνάμει των διατάξεων του ΝΔ 4521/1966 “περί τροποποιήσεως διατάξεων τίνων του ΝΔ 4435/1964 “περί ρυθμίσεως θεμάτων τινών προκυψάντων μεταξύ ΟΓΑ και ΤΕΒΕ”, ως αύται αντικαθίστανται και τροποποιούνται υπό των διατάξεων του παρόντος Νόμου”.

Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 525 του Εμπορικού Νόμου, προϋπόθεση για την κήρυξη ορισμένου προσώπου σε κατάσταση πτωχεύσεως είναι, πλην άλλων, και η ιδιότητά του ως εμπόρου, ενώ μεταξύ των συνεπειών της πτωχεύσεως αναφέρεται, στο άρθρο 1 του α.ν.635/1937 (ΦΕΚ 151), η στέρηση του δικαιώματος του πτωχεύσαντος να ασκεί εμπορικό επάγγελμα.

Επειδή, κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων, δεν μπορεί να αναγνωρισθεί ως χρόνος ασφαλίσεως στο ΤΕΒΕ ο χρόνος ασκήσεως επαγγελματικής δραστηριότητος απαγορευμένης από το νόμο. Ειδικότερα, όταν στο ΤΕΒΕ ασφαλίζεται (είτε κατά το άρθρο 2 του ν.6364/1934 είτε κατά το άρθρο 1 του ν.1027/1980) ορισμένο πρόσωπο για επαγγελματική δραστηριότητα, η οποία του προσδίδει συγχρόνως, κατά το άρθρο 1 του Εμπορικού Νόμου, και την εμπορική ιδιότητα, το χρο-

νικό διάστημα, κατά το οποίο το πρόσωπο αυτό συνεχίζει, παρά την κήρυξή του σε κατάσταση πτωχεύσεως, την ως άνω επαγγελματική δραστηριότητα, δεν μπορεί να αναγνωρισθεί ως χρόνος ασφαλίσεως στο ΤΕΒΕ, αφού η κήρυξη της πτωχεύσεως συνεπάγεται αναγκαστική κατά νόμο αδυναμία ασκήσεως του ασφαλιστέου εμπορικού, κατά τα άνω, επαγγέλματος (βλ.ΣτΕ 2473/1998, ΕΔΚΑ ΜΒ, σελ.440).

Επειδή, περαιτέρω, με το άρθρο 48 παρ.1 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν.2238/1994, ΦΕΚ Α'151), ορίζεται ότι, εισόδημα από υπηρεσίες ελευθερίων επαγγελμάτων είναι οι αμοιβές από την άσκηση του ελευθέριου επαγγέλματος του ιατρού, οδοντιάτρου, κτηνιάτρου, φυσιοθεραπευτή, βιολόγου, ψυχολόγου, μαίας, δικηγόρου... οικονομολόγου, αναλυτή, προγραμματιστή, ερευνητή ή συμβούλου επιχειρήσεων. λογιστή ή φοροτέχνη κ.λ.π., ενώ στο άρθρο 28 του αυτού Κώδικα ότι, εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις είναι το κέρδος που αποκτάται από ατομική ή εταιρική επιχείρηση εμπορική, βιομηχανική ή βιοτεχνική ή από την άσκηση οποιουδήποτε κερδοσκοπικού επαγγέλματος, το οποίο δεν υπάγεται στα ελευθέρια επαγγέλματα που αναφέρονται στο άρθρο 48.

Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, από τα στοιχεία του φακέλου της δικογραφίας προκύπτουν τα ακόλουθα: Ο σύζυγος της καθής, ο οποίος απεβίωσε την 1-1-2003, ασφαλίστηκε στο ΤΕΒΕ την 1-12-2002 με αντικείμενο εργασιών “σύμβουλος επιχειρήσεων” και έδρα τη Λ. και συγκεκριμένα την κατοικία του επί της οδού Γ. . . Στις 31-1-2003 η καθής υπέβαλλε προς το ΤΕΒΕ αίτηση (αρ.πρωτ. ...), με

την οποία ζήτησε τη συνταξιοδότησή της λόγω θανάτου του συζύγου της, με χρόνο προσμέτρησης στην ασφάλιση στο ΤΕΒΕ και το ΤΑΕ. Η αίτησή της αυτή απορρίφθηκε με την .../28-2-2003 απόφαση του Διευθυντή Συντάξεων του ΤΕΒΕ, με την αιτιολογία ότι δεν πληρούνται οι απαιτούμενες εκ του νόμου χρονικές προϋποθέσεις (ο σύζυγός της δεν είχε 1.500 ημερομίσθια). Με την ίδια δε απόφαση αναγνωρίστηκε ως χρόνος ασφάλισης του συζύγου της στο ΤΕΒΕ το χρονικό διάστημα 1-12-2002 έως 31-12-2002 και αποφασίστηκε να διαβιβαστεί η αίτηση στο ΤΑΕ, ως αρμόδιο κατά σειρά ασφαλιστικό φορέα, σύμφωνα με τις διατάξεις περί διαδοχικής ασφάλισης. Εν συνεχείᾳ, το ΤΑΕ (Περιφερειακή Υπηρεσία Λ.), με την .../11-8-2003 έγγραφό του, ενημέρωσε το ΤΕΒΕ ότι ο σύζυγός της καθής ήταν μέλος της ομόρουθμης εταιρίας "Δ.Κ. και Σία Ο.Ε.", η οποία με την υπ' αριθμ. 114/1995 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Λάρισας είχε κηρυχθεί σε κατάσταση πτώχευσης, διαβιβάζοντας στο ΤΕΒΕ τις σχετικές αποφάσεις του Πρωτοδικείου Λάρισας και πιστοποιητικά του Πρωτοδικείου περί μη αποκαταστάσεως της πτώχευσης. Κατόπιν τούτου, ο Προϊστάμενος του Τμήματος ΤΕΒΕ Κεντρικής Ελλάδος, αφού έλαβε υπόψη του την .../24-6-2003 γνωμοδότηση του Γραφείου Δικαστικού της Κεντρικής Υπηρεσίας του Ταμείου, σύμφωνα με την οποία μεταξύ των συνεπιών της πτώχευσης περιλαμβάνεται, κατά το άρθρο 1 του α.ν.635/1937 και η στέρηση του δικαιώματος του πτωχεύσαντος να ασκεί εμπορικό επάγγελμα και επομένως ο χρόνος άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας που απαγορεύεται από το νόμο (ά-

σκηση εμπορίας από τον πτωχεύσαντα) δεν αναγνωρίζεται ως χρόνος ασφάλισης στο ΤΕΒΕ, εξέδωσε την υπ' αριθμ. .../11-9-2003 απόφαση, με την οποία ανακλήθηκε η προγενέστερη υπ' αριθμ. .../28-2-2003 απόφαση και διαβιβάστηκε στο ΤΑΕ το αίτημα της καθής για συνταξιοδότηση, λόγω θανάτου του συζύγου της, χωρίς, όμως, χρόνο ασφάλισης στο ΤΕΒΕ, αφού δεν αναγνωρίστηκε ως χρόνος ασφάλισης το χρονικό διάστημα 1-12-2002 έως 31-12-2002. Ένσταση που η καθής άσκησε κατά της τελευταίας απόφασης του ΤΕΒΕ, με την οποία ισχυρίστηκε ότι η απαγόρευση άσκησης στον πτωχεύσαντα εμπορικού επαγγέλματος είναι αντίθετη με τα άρθρα 5 παρ.1 και 22 παρ.1 του Συντάγματος, με τα οποία προστατεύεται το δικαίωμα της συμμετοχής στην οικονομική ζωή της χώρας και της εργασίας, έγινε δεκτή με την προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. .../4-12-2003 απόφαση της ΤΔΕ του ΟΑΕΕ (ΤΕΒΕ) Τμήματος Κεντρικής Ελλάδος.

Ήδη, το προσφεύγον Ταμείο, με την κρινόμενη προσφυγή, ζητά ν' ακυρωθεί και επικουρικά να μεταρρυθμιστεί η παραπάνω απόφαση της ΤΔΕ, προβάλλοντας ότι κατά πλημμελή εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών και κατ' εσφαλμένη εφαρμογή του νόμου η ΤΔΕ δέχθηκε την ένσταση της καθής και αναγνώρισε ως χρόνο ασφάλισης του συζύγου της στο ΤΕΒΕ το χρονικό διάστημα 1-12-2002 έως 31-12-2002. Ειδικότερα, υποστηρίζει ότι, ο σύζυγος της καθής γράφτηκε στο Ταμείο την 1-12-2002 με το επάγγελμα "σύμβουλος επιχειρήσεων" και σύμφωνα με το άρθρο 1 του α.ν.635/1937, με την πτώχευση της ομορρύθμου και ετερορ-

ρύθμου εταιρίας συμπτωχεύουν και οι ομόρρυθμοι εταίροι, με συνέπεια τη στέρηση του δικαιώματος του πτωχεύσαντος εταίρου να ασκήσει εμπορικό επάγγελμα και ότι εν προκειμένω, αφού ο σύζυγος της καθής ήταν μέλος ομόρρυθμου εταιρίας που είχε πτωχεύσει, ο χρόνος άσκησης επαγγέλματος που απαγορεύεται από το νόμο, όπως της εμπορίας, δεν αναγνωρίζεται ως χρόνος ασφάλισης στο ΤΕΒΕ.

Εξάλλου, η καθής η προσφυγή, με το παραδεκτώς υποβληθέν από 4-10-2005 υπόμνημά της υποστηρίζει ότι ορθώς εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση και ζητά απόρριψη της προσφυγής.

Επειδή, με τα δεδομένα αυτά και σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν στη μείζονα σκέψη, το Δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη ότι: α) προϋπόθεση για την κήρυξη ορισμένου προσώπου σε κατάσταση πτωχεύσεως είναι, πλην άλλων, και η ιδιότητά του ως εμπόρου και ότι η πτώχευση έχει ως συνέπεια, μεταξύ άλλων, τη στέρηση του δικαιώματος του πτωχεύσαντος εμπόρου να ασκεί εμπορικό επάγγελμα, σύμφωνα με το άρθρο 1 του αν.v.635/1937, για το λόγο δε αυτό, ο χρόνος άσκησης από τον πτωχεύσαντα εμπορικού επαγγέλματος, παρόλο που απαγορεύεται από το νόμο, δεν μπορεί να αναγνωρισθεί ως χρόνος ασφαλίσεως στο ΤΕΒΕ και β) ότι στην προκειμένη περίπτωση, ο σύζυγος της καθής, ο οποίος

ήταν μέλος ομορρύθμου εταιρίας που από το έτος 1995 είχε κηρυχθεί σε κατάσταση πτώχευσης, ασφαλίστηκε στο ΤΕΒΕ την 1-12-2002 με αντικείμενο εργασιών "σύμβουλος επιχειρήσεων" όπως και το ίδιο το ΤΕΒΕ ομολογεί με την προσφυγή και το οποίο ως επάγγελμα υπάγεται στα ελευθέρια επαγγέλματα που αναφέρονται στο άρθρο 48 παρ.1 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος και όχι στα εμπορικά επαγγέλματα του άρθρου 29 αυτού και επομένως η άσκηση του ως άνω ελευθέριου επαγγέλματος δεν εμπίπτει στην απαγόρευση του τίθεται με την διάταξη του άρθρου 1 του αν.v.635/1937, η οποία, κατά τα προεκτιθέμενα, αφορά μόνο τα εμπορικά επαγγέλματα, κρίνει, ότι ο χρόνος άσκησης από το σύζυγο της καθής του ως άνω επαγγέλματος κατά το χρονικό διάστημα 1-12-2002 έως 31-12-2002, αναγνωρίζεται ως χρόνος ασφάλισης στο ΤΕΒΕ. Επομένως, η ΤΔΕ, που με την προσβαλλόμενη απόφασή της κατέληξε στην ίδια κρίση και δέχθηκε την ένοταση της καθής, ορθώς εκτίμησε τα πραγματικά περιστατικά και εφάρμοσε τις σχετικές διατάξεις, όσα δε αντίθετα προβάλλει το προσφεύγον, πρέπει ν' απορριφθούν ως αβάσιμα.

Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η κρινόμενη προσφυγή με την οποία δεν προβάλλεται άλλος λόγος πρέπει να απορριφθεί...

**ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ
ΒΟΥΛΕΥΜΑΤΑ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ
ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ & ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ**

**Δ/ξη ΕισΕφ
85 /2006**

Αντεισαγγελέας Εφετών: Σταμάτης Δασκαλόπουλος

Ο τρόπος άσκησης προσφυγής του εγκαλούντος κατά απορριπτικής της έγκλησής του δ/ξης του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών είναι ίδιος με τον τρόπο προσφυγής κατά κλητηρίου θεσπίσματος και άσκησης ενδίκων μέσων. Η προσφυγή αυτή, όπως και η προσφυγή κατά κλητηρίου θεσπίσματος, θεωρούνται ως οιονεί ένδικα μέσα και είναι, κατ' αρχήν, επιτρεπτή επ' αυτών η ανάλογη εφαρμογή των γενικών αρχών περί ενδίκων μέσων, εφόσον αυτές δεν τροποποιούνται εκ των ειδικών δ/ξεων ή δεν αντιτίθενται προς τη φύση τους.

Άσκηση προσφυγής κατά εισαγγελικής δ/ξης και δια αντιπροσώπου. Προσκόμιση του πληρεξουσίου εγγράφου, με ποινή απαραδέκτου σε είκοσι μέρες, κατ ανάλογη εφαρμογή των ισχύοντων επί άσκησης ένδικου μέσου κατά βουλευμάτων και αποφάσεων.

Αφού λάβαμε υπ' όψη την από 29-8-2006 έκθεση προσφυγής που άσκησε κατ' άρθρο 48 ΚΠΔ ενώπιον της γραμματέως της Εισαγγελίας Πλημμελειοδικών Λάρισας ο εμφανισθείς σε αυτήν δικηγόρος Λάρισας Δ. Κ. του Α., ως πληρεξούσιος, κατά δήλωσή του, του εγκαλούντος Γ. Π. του Ι., κατοίκου Λ. κατά της με αριθμό ΕΓ4-

06/152/34/1-7-2006 Διάταξης του Εισαγγελέως Πλημμελειοδικών Λάρισας, με την οποία απορρίφθηκε ως προφανώς αβάσιμη κατ' ουσίαν η από 27-1-2006 έγκλησή του κατά παντός υπαιτίου για παράβαση καθήκοντος (αρθρ. 259 ΠΚ).

Επειδή η κρινόμενη προσφυγή ασκήθηκε εμπρόθεσμα κατ' άρθρο 48 ΚΠΔ, πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω αν η άσκησή της έγινε παραδεκτά και νομότυπα.

Επειδή από τις διατάξεις του άρθρου 48 ΚΠΔ, οι οποίες ρυθμίζουν, εκτός των άλλων περιπτώσεων και τον τρόπο συντάξεως και ασκήσεως της προσφυγής του εγκαλούντος κατά της απορριπτικής της εγκλήσεώς του διατάξεως του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών και ο οποίος τρόπος είναι ίδιος με τον τρόπο προσφυγής κατά κλητηρίου θεσπίσματος (άρθρο 322 ΚΠΔ) και τον τρόπο ασκήσεως των ενδίκων μέσων (άρθρο 465 παρ.1, 474 παρ.1 ΚΠΔ), προκύπτει με σαφήνεια, ότι ο εγκαλών μπορεί μέσα σε προθεσμία 15 ημερών από της επιδόσεως σε αυτόν της απορριπτικής της εγκλήσεώς του διατάξεως του Εισαγγελέως Πλημμελειοδικών να προσφύγει κατ' αυτής ενώπιον του Εισαγγελέως Εφετών. Η προσφυγή αυτή ασκείται δι εκθέσεως ενώπιον του Γραμματέα της Εισαγγελίας Πρωτοδικών ή του Γραμματέα του Πταισματοδικείου της κατοικίας ή διαμονής του προσφεύγοντος, ο οποίος στη συνέχεια τη διαβιβάζει στο Γραμματέα της Εισαγγελίας. Γίνεται όμως παραλήλως δεκτό, ότι η ως άνω προσφυγή, όπως και η προσφυγή κατά κλητηρίου θεσπίσματος, θε-

ωρούνται ως οιονεί ένδικα μέσα (βλ. ΑΠ 169/1971 Ποινχρ ΚΑ.467, Γνωμ.Εισαγγ.Αρείου Πάγου 40/1962, Ποινχρ ΙΘ.558, Διατ. Εισεφθεσ 1/2002, Αρμ.2002.454) και συνεπώς είναι κατ' αρχήν επιτρεπτή επ' αυτών η ανάλογη εφαρμογή των περί ενδίκων μέσων γενικών αρχών, εφόσον βεβαίως αυτές δεν τροποποιούνται εκ των ειδικών διατάξεων των άρθρων 48, 322-324 ΚΠΔ, ή δεν αντιτίθενται προς τη φύση αυτών, πράγμα το οποίο δε συντρέχει στις υπό κρίση περιπτώσεις (βλ. Κ. Σταμάτη 11/1978 Διάταξη, Ποινχρ ΚΗ.749).

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 465 παρ.2 ΚΠΔ, ως αντικ. με αρθρ. 6 παρ.5 ν. 1653/86, ο διάδικος μπορεί να ασκήσει το ένδικο μέσο που του ανήκει είτε αυτοπροσώπως, είτε μέσω αντιπροσώπου που έχει εντολή κατά τους όρους του άρθρου 96 παρ.1 ΚΠΔ. Το πληρεξούσιο ή επικυρωμένο αντίγραφό του προσαρτάται στη σχετική έκθεση. Στις περιπτώσεις άσκησης ένδικου μέσου κατά βουλεύματος καθώς και κατά αποφάσεων, το πληρεξούσιο μπορεί να προσκομισθεί στο γραμματέα ενώπιον του οποίου ασκήθηκε το ένδικο μέσο μέσα σε είκοσι μέρες από την άσκησή του. Αν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, το ένδικό μέσο κηρύσσεται απαράδεκτο κατά τις διατάξεις του αρ. 476 παρ.1 ΚΠΔ. Το προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις των άρθρων 341, 430 και 501 παρ. 1 εδ.τελ. ΚΠΔ.

Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται αναλογικώς, ενόψει των προεκτεθέντων, και κατά τη διαδικασία της κατ' άρθρο 48 ΚΠΔ προσφυγής κατά της απορριπτικής διάταξης του Εισαγγελέως Πλημμελειοδικών, η οποία μάλιστα στη θεωρία χαρακτηρίστηκε προβούλευμα (βλ. σχετ. Π. Καίσαρη Κώδιξ Ποινικής

Δικονομίας, Ερμηνεία κατ' άρθρον, 1981 τομ. Α σελ. 448, Γ. Καπετανάκη ΚΠΔ σ.39, Διάταξη υπ' αριθμ. 1/2001 Εισαγγ. Εφ. Θεσ/νίκης Ποινχρ NB σ.274).

Στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία της δικογραφίας προκύπτουν τα κάτωθι: Ο εγκαλών Γ. Π. του Ι., στον οποίο και επιδόθηκε κατ' άρθρο 47 παρ.1 ΚΠΔ η ανωτέρω απορριπτική της έγκλησής του Διάταξη του Εισαγγελέως Πλημμελειοδικών Λάρισας, με το επισυναπτόμενο στη δικογραφία υπ' αριθμ. .../18-1-2006 πληρεξούσιο της συμβολαιογράφου Β. Τ. - Γ., διόρισε πληρεξούσια αντιπρόσωπο και αντίκλητό του την Κ. συζ. Γ. Π. για να τον εκπροσωπεί γενικώς σε ποινικές υποθέσεις που τον αφορούν.

Την υπό κρίση όμως προσφυγή, σύμφωνα με την προαναφερθείσα έκθεση άσκησής της, δεν άσκησε η ανωτέρω πληρεξούσια ή ο ίδιος ο εγκαλών αλλά ο ως άνω δικηγόρος Λάρισας Δ. Κ., ενώ προς αυτόν σχετικό πληρεξούσιο ούτε είχε προσαρτηθεί στην έκθεση άσκησης της υπό κρίση προσφυγής, ούτε μέχρι και σήμερα (10-10-2006) προσκομίσθηκε, και συνεπώς αυτός στερείται σχετικής πληρεξουσιότητας.

Κατ' ακολουθία των ανωτέρω η υπό κρίση κατ' άρθρο ΚΠΔ προσφυγή, ασκηθείσα από τον ανωτέρω δικηγόρο, χωρίς να έχει αυτός σχετική εντολή από τον εγκαλούντα ή την ανωτέρω πληρεξούσιά του για να την ασκήσει, ασκήθηκε από το πρόσωπο το οποίο δεν είχε το δικαίωμα αυτό και κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 476 παρ.1 ΚΠΔ πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη(βλ. και Διατ. Εισαγγ. Εφετών Θεσ/νίκης 1/2001, Ποινχρ NB σ.274).

**ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ
ΣΧΟΛΙΑ - ΕΙΔΗΣΕΙΣ - ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ**

**ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ Ν. 3481/2006
(Περί κτηματολογίου)**

Με τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 3481/2006 (ΦΕΚ τ. Α' 162/2-8-2006) τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε ο νόμος 2664/1998 για το Εθνικό Κτηματολόγιο, όπως έχει τροποποιηθεί με τους νόμους 3127/2003 (ΦΕΚ τ. Α', 67/18.2.2003), 3208/2003 (ΦΕΚ 303 Α') και 3212/2003 (ΦΕΚ 308 Α').

Με την παρούσα επιθυμούμε να σας ενημερώσουμε για τα κυριότερα σημεία της τροποποίησης του νομοθετικού πλαισίου για το Εθνικό Κτηματολόγιο, που άπτονται των διαδικασιών λειτουργίας των Κτηματολογικών Γραφείων και αφορούν στην καταχώριση εγγραπτέων πράξεων στα κτηματολογικά στοιχεία.

Ειδικότερα:

1. Άρθρο 1 παρ. 2 ν. 3481/2006:

Με τη διάταξη αυτή τροποποιήθηκε το άρθρο 2 παρ.3 του ν. 2308/1995 και κατόπιν τούτου δίνεται η δυνατότητα να καταχωριστούν στους κτηματολογικούς πίνακες εγγραπτέα δικαιώματα με επικαλούμενο τίτλο κτήσης πράξη μεταγραπτέα, εγγραπτέα ή σημειωτέα στα βιβλία του Υποθηκοφυλακείου, ακόμη και εάν ελλείπουν τα στοιχεία μεταγραφής, εγγραφής ή σημείωσης της πράξης στα οικεία βιβλία του Υποθηκοφυλακείου. Εφόσον το δικαίωμα, για τον τίτλο του οποίου απουσιάζουν τα στοιχεία μεταγραφής, εγγραφής ή σημείωσης περιληφθεί στον τελικό αναμορφωμένο πίνακα, καταχωρίζεται και στις πρώτες εγγραφές στο κτηματολογικό βιβλίο. **Στην περίπτωση αυτή καμία μεταγενέστερη πράξη διαθέσεως του δικαιώματος, εκούσια ή αναγκαστική και καμμία άλλη εγγραφή δεν επιτρέπεται να καταχωρισθούν στο κτηματολογικό φύλλο του ακινήτου, εάν προηγουμένως ο Προϊστάμενος του Κτηματολογικού Γραφείου δεν συμπληρώσει, μετά από έλεγχο στο αρχείο του Υποθηκοφυλακείου, τα ελλείποντα στοιχεία μεταγραφής, εγγραφής ή σημείωσης του τίτλου.** Αν από τον ως άνω έλεγχο διαπιστωθεί ότι ουδέποτε είχε διενεργηθεί η μεταγραφή, εγγραφή ή σημείωση του τίτλου, επιτρέπεται η προηγούμενη καταχώρισή του στο κτηματολογικό φύλλο του ακινήτου κατόπιν αιτήσεως που υποβάλλεται σύμφωνα με τα άρθρα 14 επ. του ν. 2664/1998, από όποιον έχει έννομο συμφέρον, προκειμένου εν συνεχεία να διενεργηθεί οποιαδήποτε άλλη μεταγενέστερη εγγραφή. Ο αιτών υφίσεις την καταβολή των προβλεπόμενων για την καταχώριση τελών, παγίων και αναλογικών. Αξιώσεις τρίτων, οι οποίες ασκούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 6 και 7 του ν. 2664/1998, δεν επηρεάζονται από την καταχώριση αυτή. Ως παράδειγμα αναφέρεται η περίπτωση κατά την οποία ο δικαιούχος δήλωσε κατά την κτηματογράφηση δικαιώμα κυριότητας επί ενός ακινήτου, επικαλούμενος ως τίτλο κτήσης συμβολαιογραφικό έγγραφο πώλησης, χωρίς όμως να συνοδεύει τη δήλωση του από το σχετικό πιστοποιητικό μεταγραφής και εξ αυτού του λόγου δεν προέκυψαν τα στοιχεία με-

ταγραφής. Εάν το εν λόγω δικαιώμα κυριότητας συμπεριληφθεί στους τελικούς κτηματολογικούς πίνακες και στη συνέχεια να καταχωριστεί στις αρχικές εγγραφές επί του κτηματολογικού φύλου του οικείου ακινήτου, τότε ο δικαιούχος δεν θα μπορεί να επιχειρήσει καμία πράξη διάθεσης του δικαιώματός του (π.χ. πώληση, παροχή συναίνεσης για εγγραφή υποθήκης), ούτε τρίτοι θα μπορούν να επιβάλουν αναγκαστική διάθεσή του (π.χ. εγγραφή κατάσχεσης), εάν προηγουμένως ο Προϊστάμενος του Κτηματολογικού Γραφείου δεν συμπληρώσει, μετά από έλεγχο στο αρχείο του Υποθηκοφυλακείου, τα ελλείποντα στοιχεία μεταγραφής, εγγραφής ή σημείωσης του τίτλου. Εάν παρόλα αυτά διαπιστωθεί ότι ο τίτλος ουδέποτε είχε μεταγραφεί, εγγραφεί ή σημειωθεί στα βιβλία του Υποθηκοφυλακείου, τότε επιτρέπεται η προηγούμενη καταχώρισή του στο κτηματολογικό φύλο του ακινήτου κατόπιν αιτήσεως που υποβάλλεται σύμφωνα με τα άρθρα 14 επ. του ν. 2664/1998, από όποιον έχει έννομο συμφέρον, προκειμένου εν συνεχεία να διενεργηθεί οποιαδήποτε άλλη μεταγενέστερη εγγραφή. Εν προκειμένω, εάν διαπιστωθεί ότι ο τίτλος της πώλησης ουδέποτε είχε μεταγραφεί στα βιβλία του Υποθηκοφυλακείου, θα μπορεί να ζητηθεί η καταχώρισή του κατόπιν υποβολής αίτησης του άρθρου 14 επ. του ν. 2664/1998 είτε από το δικαιούχο, είτε από οποιονδήποτε τρίτο επικαλείται έννομο συμφέρον (π.χ. δανειστή), αφού καταβληθούν από τον αιτούντα τα προβλεπόμενα τέλη και δικαιώματα για την εγγραφή της πράξης.

Η διάταξη προβλέπει περαιτέρω ότι μετά την οριστικοποίηση της εγγραφής, εφόσον η καταχώριση του τίτλου γίνεται κατόπιν αίτησης τρίτου, που έχει έννομο συμφέρον, ο Προϊστάμενος εκδίδει και παραδίδει σε αυτόν απόδειξη καταβολής τελών, η οποία αποτελεί τίτλο εκτελεστό για την επίσπευση εκτέλεσης κατά του υπέρ ου η οριστικοποιηθείσα εγγραφή, η οποία διενεργείται βάσει απογράφου εκδιδούμενου από τον Προϊστάμενο του Κτηματολογικού Γραφείου, εφαρμοζούμενου αναλόγως του άρθρου 918 ΚΠολΔ. Το ειδικότερο περιεχόμενο της απόδειξης αυτής και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια θα καθοριστούν με απόφαση του Ο.Κ.Χ.Ε.. Στο παράδειγμά μας εάν τα τέλη καταχώρισης του τίτλου της πώλησης καταβλήθηκαν από τρίτο (π.χ. δανειστή), αυτός θα μπορεί να παραλάβει μετά την οριστικοποίηση της εγγραφής κατά τα άρθρα 7 και 8 του ν. 2664/1998 απόδειξη καταβολής των τελών εγγραφής, ώστε να επισπεύσει εκτέλεση κατά του υπέρ ου εγγραφή σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Με απόφαση του Ο.Κ.Χ.Ε. που θα εκδοθεί θα καθοριστεί το περιεχόμενο της απόδειξης και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

2. Άρθρο 6 παρ. 3α ν. 2664/1998:

Σημαντική αλλαγή ως προς τη διαδικασία διόρθωσης των αρχικών εγγραφών “ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ” με δικαστική απόφαση συνιστά το γεγονός ότι στις περιπτώσεις αυτές η διόρθωση μπορεί να ζητηθεί με αίτηση εκείνου που ισχυρίζεται ότι έχει το εγγραπτέο δικαιώμα, η οποία υποβάλλεται ενώπιον του Κτηματολογικού Δικαστή της τοποθεσίας του ακινήτου και, μέχρις ότου ορισθεί αυτός, στο Μονομελές Πρωτοδικείο της τοποθεσίας του ακινήτου που δικάζει κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. **Εντάς προθε-**

σμίας είκοσι (20) ημερών από την κατάθεσή της και επί ποινή απαραδέκτου, η αίτηση αυτή κοινοποιείται από τον αιτούντα στο Ελληνικό Δημόσιο **και εγγράφεται στο κτηματολογικό φύλλο του ακινήτου**. Κοινοποίηση προς τον Προϊστάμενο του Κτηματολογικού Γραφείου δεν απαιτείται. **Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση της κύριας παρέμβασης.** Η κοινοποίηση της αιτήσεως γίνεται με επίδοση επικυρωμένου αντιγράφου της. Εφόσον η αίτηση γίνεται **τελεσιδίκως δεκτή**, διορθώνεται η αρχική εγγραφή. Με την ίδια διαδικασία μπορεί να ζητηθεί και η διόρθωση της εγγραφής “ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ” στην περίπτωση που ο αιτών επικαλείται ως τίτλο κτήσης πράξη μεταγραπτέα κατά το άρθρο 1192 αρ. 1-4 του Αστικού Κώδικα, η οποία δεν έχει μεταγραφεί στο Υποθηκοφυλακείο. Στην περίπτωση αυτή με την αίτηση ζητείται η διόρθωση της πρώτης εγγραφής και η καταχώριση του δικαιώματος στον φερόμενο στη μη μεταγεγραμμένο τίτλο ως αποκτώντα, εφόσον συντρέχουν όλες οι κατά το ουσιαστικό δίκαιο πούποθέσεις για την κτήση του δικαιώματος (άρθρο 6 παρ.3β ν. 2664/1998). Το ίδιο ισχύει κατ’ ανάλογη εφαρμογή της διάταξης αυτής και στις περιπτώσεις που ζητείται η διόρθωση των αρχικών εγγραφών από κληρονόμους που επικαλούνται ως τίτλο κτήσης πράξη αποδοχής κληρονομιάς κατά το άρθρο 1193 του Αστικού Κώδικα, η οποία δεν έχει μεταγραφεί στο Υποθηκοφυλακείο.

Για τη διόρθωση της εγγραφής που διατάσσεται με απόφαση του Κτηματολογικού Δικαστή στις περιπτώσεις αυτές υποβάλλεται στο Κτηματολογικό Γραφείο αίτηση από όποιον έχει έννομο συμφέρον. Με την αίτηση συνυποβάλλονται η απόφαση και τα έγγραφα, από τα οποία προκύπτει ότι **η απόφαση** έχει καταστεί **τελεσιδίκη**. Εφόσον πρόκειται για διόρθωση σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ.3β του ν. 2664/1998, δηλαδή ο αιτών επικαλείται ως τίτλο κτήσης πράξη μεταγραπτέα κατά το άρθρο 1192 αρ. 1-4 του Αστικού Κώδικα, η οποία δεν έχει μεταγραφεί στο Υποθηκοφυλακείο, τότε καταβάλλονται ταυτόχρονα τα τέλη και δικαιώματα για την καταχώριση της οικείας εγγραπτέας πράξης στα κτηματολογικά φύλλα. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται αναλόγως η παράγραφος 3 του άρθρου 17.

3. Άρθρο 6 παρ.4 ν. 2664/1998:

α) Μετά την τροποποίηση στην εν λόγω διάταξη και τη ρητή αναφορά στις περιπτώσεις εγγραπτέων πράξεων, που έχουν εγγραφεί στα βιβλία του Υποθηκοφυλακείου και επάγονται **επιβάρυνση** των εγγραπτέων δικαιωμάτων που έχουν καταχωριστεί στις αρχικές εγγραφές του Κτηματολογίου (π.χ. εμπράγματες ασφάλειες, κατασχέσεις, αγωγές) η διαδικασία του άρθρου 6παρ.4 είναι εκ του νόμου εφαρμοστέα για την καταχώριση στο κτηματολογικό φύλλο των εν λόγω εγγραπτέων πράξεων, **που για οποιοδήποτε λόγο δεν έχουν συμπεριληφθεί στις αρχικές εγγραφές**, εφόσον ισχύουν οι ειδικότερες προϋποθέσεις που ορίζει η διάταξη, δηλαδή δεν έχει στο μεταξύ μεσολαβήσει άλλη, ασυμβίβαστη κατά περιεχόμενο, εγγραφή (: μεταγενέστερη εγγραφή στα κτηματολογικά φύλλα). Στις περιπτώσεις των πάσης φύσεως βαρών η διάταξη του άρθρου 6παρ.4 εφαρμόζεται ανεξάρτητα του αν η καταχώριση της συστατικής πράξης του βάρους στα βιβλία του Υποθηκοφυλακείου είναι προγενέστερη της κτήσης του καταχωρισθέντος στο Κτηματολόγιο δικαιώματος (π.χ. η προσημείωση υποθήκης είχε επιβληθεί από τον Α κατά του Β και εί-

χε εγγραφεί νομίμως στα βιβλία του Υποθηκοφυλακείου. Ο Β μεταβίβασε περαιτέρω το ακίνητο στον Γ, ο οποίος έχει καταχωριστεί ως δικαιούχος στις αρχικές εγγραφές του Κτηματολογίου. Ο Α, εμπράγματος δανειστής του Β, μπορεί να υποβάλει αίτηση του άρθρου 6παρ4, για να ζητήσει την καταχώριση στο κτηματολογικό φύλο της προσημείωσης υποθήκης, που είχε επιβάλλει σε βάρος του τελευταίου, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι το εμπράγματο βάρος είχε συσταθεί και εγγραφεί στα βιβλία του Υποθηκοφυλακείου σε χρόνο προγενέστερο της κτήσης του δικαιώματος από τον Γ, ο οποίος έχει καταχωριστεί ως δικαιούχος του ακινήτου στις αρχικές εγγραφές).

β) Η αίτηση του άρθρου 6παρ4 μπορεί να υποβληθεί **από το δικαιούχο ή και κάθε τρίτο, που έχει έννομο συμφέρον** σύμφωνα με τα άρθρα 14 έως και 16 του νόμου αυτού(π.χ. δανειστή του δικαιούχου, που επιδιώκει τη διόρθωση για να ικανοποιήσει περαιτέρω αξιώσεις του με μελλοντική εγγραφή εμπράγματης ασφάλειας ή κατάσχεσης).

γ) Όταν συντρέχει λόγος **εξάλειψης βαρών πάσης φύσεως** (π.χ. εμπράγματων ασφαλειών, κατασχέσεων, αγωγών) που δεν έχουν καταχωριστεί στο Κτηματολόγιο, αυτή μπορεί να διενεργηθεί **και επί των οικείων βιβλίων του Υποθηκοφυλακείου**, χωρίς να είναι απαραίτητη η μεταφορά τους με τη διαδικασία του άρθρου 6 παρ.4 στο κτηματολογικό φύλο του ακινήτου προς το σκοπό της εξαλείψεως.

δ) Η αίτηση του άρθρου 6 παρ4 δεν επιβαρύνεται με τέλη αναλογικά ή πάγια

ε) Αντίγραφο της αίτησης του άρθρου 6παρ4 δεν απαιτείται να επιδοθεί στους θιγομένους, εφόσον αυτοί συγκατατίθενται εγγράφως, είτε συνυπογράφοντας την αίτηση είτε με σχετική δήλωσή τους ενώπιον συμβολαιογράφου είτε με υπεύθυνη δήλωσή τους, επί της οποίας βεβαιώνεται αρμοδίως το γνήσιο της υπογραφής τους.

στ) Η χρονολογική σειρά καταχώρισης στο κτηματολογικό φύλο εγγραπτέων πράξεων με τη διαδικασία του άρθρου 6παρ4 δεν επηρεάζει ουδόλως την κατά το ουσιαστικό δίκαιο αρχή της χρονικής προτεραιότητας των πάσης φύσεως δικαιωμάτων και βαρών. Τούτο σημαίνει ότι η χρονική προτεραιότητα των εν λόγω δικαιωμάτων ανατρέχει στο χρόνο καταχώρισης των οικείων εγγραπτέων πράξεων στα βιβλία του Υποθηκοφυλακείου, κατά τον οποίο προσέλαβαν την τάξη εγγραφής τους, ασχέτως του χρόνου καταχώρισής τους στα κτηματολογικά στοιχεία με τη διαδικασία του άρθρου 6 παρ.4 του ν. 2664/1998.

4. Άρθρο 14 παρ.5 ν. 2664/1998:

Εάν η πράξη της οποίας ζητείται η καταχώριση στο κτηματολογικό φύλο είναι **εμπράγματη δικαιοπραξία**, τότε **επισυνάπτεται σε αυτήν, υποχρεωτικώς και με ποινή ακυρότητάς της**, το προβλεπόμενο στην παράγραφο 4 του άρθρου 14 κυρωμένο απόσπασμα του κτηματολογικού διαγράμματος, **απλό αντίγραφο του οποίου συνυποβάλλεται με την αίτηση της παραγράφου 1 του άρθρου 14. Δικαιοπραξία είναι η δήλωση (ιδιωτικής) βουλήσεως (μονομερής ή πολυμερής, π.χ. σύμβαση), η οποία κατευθύνεται στην παραγωγή θελημένων έννομων αποτελεσμάτων, που επέρχονται όταν συντρέχουν και άλλα γεγονότα (προβλεπόμενα από το νόμο ή τον ίδιο το δικαιοπρακτούντα). Εμπράγματη δικαιοπραξία κατά την έννοια του νόμου είναι εκείνη με την οποία συνίσταται, αλλοιώνε-**

ται, μετατίθεται ή καταργείται εμπράγματο δικαιώμα. Οι δικαιοπραξίες αυτές ρυθμίζονται στο Εμπράγματο Δίκαιο. Υπό τις προϋποθέσεις αυτές η επισύναψη του αποσπάσματος κτηματολογικού διαγράμματος δεν είναι υποχρεωτική για τις δικαστικές αποφάσεις και τις διοικητικές πράξεις, οι οποίες είναι εγγραπτέες κατά το άρθρο 12 του ν. 2664/1998, αφού στις περιπτώσεις αυτές δεν πρόκειται για εμπράγματες δικαιοπραξίες.

Όταν πρόκειται λοιπόν για εμπράγματες δικαιοπραξίες, τότε το απόσπασμα του κτηματολογικού διαγράμματος **επισυνάπτεται υποχρεωτικά** σε αυτές κατά τη σύνταξή τους, με ποινή ακυρότητας και κατά την υποβολή της αίτησης καταχώρισής τους στο κτηματολογικό φύλλο συνυποβάλλεται με αυτήν (την αίτηση) **απόλογοντας** του αποσπάσματος, που έχει επισυναφθεί στην εγγραπτέα πράξη. Σημειώνεται ότι, **στο άρθρο 22 του ν. 3491/2006 (ΦΕΚ τ'Α 207/2-10-2006)** ορίστηκε ότι οι εμπράγματες δικαιοπραξίες, που αφορούν ακίνητα τα οποία εμπύπτουν στην αρμοδιότητα λειτουργούντων μεταβατικών κτηματολογικών γραφείων και οι οποίες συντάχθηκαν στο διάστημα **μεταξύ 2.8.2006 και 10.9.2006** χωρίς την επισύναψη σε αυτές κυρωμένου αποσπάσματος κτηματολογικού διαγράμματος όπως προβλέπεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 14 του ν. 2664/1998, η οποία προστέθηκε με το άρθρο 2 παρ. 9 του ν. 3481/2006 (ΦΕΚ 162 Α), **είναι κατά τούτο έγκυρες και παράγουν όλες τις έννομες συνέπειές τους.**

Είναι χρήσιμο να επισημανθεί ότι ο σκοπός των διατάξεων του άρθρου 14 παρ3,4 και 5 του ν. 2664/1998, οι οποίες είναι εναρμονισμένες με τον κτηματοκεντρικό χαρακτήρα του συστήματος του Εθνικού Κτηματολογίου, έγκειται στην διασφάλιση της δυνατότητας ταυτοποίησης του ακινήτου, για το οποίο ζητείται η καταχώριση μίας εγγραπτέας πράξης. Για να καταστεί αυτό δυνατό θα πρέπει το επισυναπτόμενο στην αίτηση καταχώρισης ή στην εμπράγματη δικαιοπραξία απόσπασμα κτηματολογικού διαγράμματος, είτε αυτό είναι πρωτότυπο, που έχει εκδοθεί από την ενημερωμένη ψηφιακή βάση της χωρικής πληροφορίας του Εθνικού Κτηματολογίου, είτε είναι επικυρωμένο αντίγραφό του, να απεικονίζει την υφιστάμενη γεωμετρική κατάσταση του ακινήτου, όπως αυτή ισχύει κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης καταχώρισης ή κατάρτισης της εμπράγματης δικαιοπραξίας κατά περίπτωση, δεδομένου ότι στον έλεγχο νομιμότητας που οφείλει να διενεργήσει ο Προϊστάμενος του Κτηματολογικού Γραφείου για την εγγραφή της πράξης συμπεριλαμβάνεται και ο έλεγχος της ταυτότητας του ακινήτου, όπως αυτό απεικονίζεται στα τηρούμενα κτηματολογικά διαγράμματα. Κατά τα λοιπά για την επισύναψη του αποσπάσματος κτηματολογικού διαγράμματος στις εμπράγματες δικαιοπραξίες εξακολουθούν να ισχύουν ανάλογα οι αποφάσεις του Ο.Κ.Χ.Ε., που έχουν εκδοθεί μέχρι σήμερα για τη ρύθμιση θεμάτων που αφορούν στην επισύναψη αποσπάσματος κτηματολογικού διαγράμματος στις αιτήσεις καταχώρισης εγγραπτέων πράξεων κατά το άρθρο 14 παρ.4 του ν.2664/1998

5. Άρθρο 16 παρ.5 εδ. α'ν. 2664/1998:

Κατά των αποφάσεων του Προϊσταμένου του Κτηματολογικού Γραφείου για την αποδοχή ή την απόρριψη του αιτήματος καταχώρισης εγγραπτέας πράξης μπορεί να προβάλ-

λει αντιρρήσεις και κάθε τρίτος που έχει έννομο συμφέρον. Μετά την τροποποίηση της διάταξης δεν προβλέπεται πλέον προθεσμία ή άλλος χρονικός περιορισμός για την υποβολή των αντιρρήσεων.

6. Άρθρο 18 παρ. 1,2 ν. 2664/1998:

Με την τροποποίηση της εν λόγω διάταξης επιχειρήθηκε ο εμπλουτισμός της περιπτωσιολογίας των σφαλμάτων των αρχικών εγγραφών, που μπορούν στο εξής να διορθώνονται με τη διοικητική διαδικασία του πρόδηλου σφάλματος κατόπιν έκδοσης σχετικής απόφασης του Προϊσταμένου του Κτηματολογικού Γραφείου, ώστε να απλοποιηθεί η διοικητική διαδικασία διόρθωσης των αρχικών εγγραφών. Με αναγωγή στις ιδιαίτερες κατ' ιδίαν περιπτώσεις που ανέδειξε η πράξη και ύστερα από λεπτομερή κατηγοριοποίηση αυτών, αφού δε ελήφθη υπόψη η εμπειρία από το ήδη από μακρού χρόνου λειτουργούν Κτηματολόγιο της Δωδεκανήσου, επιχειρείται η παροχή δυνατότητας διόρθωσης των πρώτων εγγραφών με τον τρόπο αυτό (δηλαδή διοικητικά, χωρίς δικαστική παρέμβαση), προκειμένου να διευκολυνθούν οι συναλλαγές, χωρίς όμως παράλληλα να απαξιώνεται το Κτηματολόγιο ή να τίθεται εν αμφιβόλω η δημόσια πίστη που αυτό παρέχει. Με την διάταξη του άρθρου 18 σε συνδυασμό με τη διάταξη του άρθρου 6 παρ4 του ν.2664/1998 καθίσταται πλέον αρκούντως λειτουργική η διοικητική διαδικασία διόρθωσης των εγγραφών, η οποία όμως παραμένει εντός του γενικού πλαισίου που καθορίζεται από τις αρχές της δημόσιας πίστης και του ελέγχου νομιμότητας, που διατρέχουν την κτηματολογική νομοθεσία. Σε κάθε περίπτωση πάντως η απαριθμηση στο νόμο των περιπτώσεων αυτών εξακολουθεί να είναι **ενδεικτική** και τούτο θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την αξιολόγηση των αιτημάτων διόρθωσης, η οποία είναι απαραίτητο να γίνεται με βάση τις ειδικότερες συνθήκες που ισχύουν κατά περίπτωση. Για τους λόγους αυτούς κατά την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 18 που αφορούν στη διόρθωση πρόδηλων σφαλμάτων των αρχικών εγγραφών θα πρέπει οι Προϊστάμενοι των Κτηματολογικών Γραφείων να εξαντλούν όλες τις δυνατότητες που παρέχονται δι' αυτών (των διατάξεων) για την αντιμετώπιση των ζητημάτων διόρθωσης που ανακύπτουν κατά τη λειτουργία του Κτηματολογίου. Για παράδειγμα σημειώνουμε ότι η μη εμφάνιση στις πρώτες εγγραφές οριζοντίου ιδιοκτησίας, υφισταμένης επί πολυώροφης οικοδομής υπαχθείσας στο καθεστώς του ν. 3741/1929 αποτελεί πρόδηλό σφάλμα, το οποίο διορθώνεται υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει η παρ 1 εδ.β' υπεδ. δδ' του άρθρου 18 του ν. 2664/1998.

Για κάθε συναφές θέμα που χρήζει ερμηνείας είναι χρήσιμο τα σχετικά ερωτήματα να απευθύνονται στη Νομική Υπηρεσία της ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε., προκειμένου να εξαντλείται κάθε δυνατότητα ερμηνευτικής προσέγγισης.

Σχετικά με ειδικότερα ζητήματα διόρθωσης των αρχικών εγγράφων με τη διαδικασία του πρόδηλου σφάλματος από τα Κτηματολογικά Γραφεία και με την εν γένει **διαδικασία υποβολής και επεξεργασίας** των αιτήσεων διόρθωσης, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

- Η διόρθωση του πρόδηλου σφάλματος διενεργείται κατόπιν απόφασης του Προϊ-

σταμένου του Κτηματολογικού Γραφείου, η οποία εκδίδεται είτε αυτεπαγγέλτως, είτε ύστερα από αίτηση όποιου έχει έννομο συμφέρον. **Εάν υποβληθεί αίτηση, τότε αυτή καταχωρίζεται στο κτηματολογικό φύλλο του ακινήτου.** Σχετικός κωδικός εγγραπτέας πράξης έχει ήδη προστεθεί στο Σύστημα Πληροφορικής του Εθνικού Κτηματολογίου (ΣΠΕΚ).

β) Για τις περιπτώσεις των αιτημάτων διόρθωσης λόγου πρόδηλου σφάλματος των αρχικών εγγραφών μέσω των οποίων επέρχεται αντικατάσταση (εκτοπισμός) δικαιώματος τρίτου προσώπου (άρθρο 18 παρ1 α περ.αα) **είναι απαραίτητη η συναίνεση του τρίτου**, η οποία θα προκύπτει διά της συνυπογραφής της αιτήσεως, η συναίνεση δε αυτή δεν θα πρέπει να υποκρύπτει άτυπη μεταβίβαση ή μεταβολή του τίτλου του ακινήτου. **Εάν ζητηθεί με τη διαδικασία του πρόδηλου σφάλματος η διόρθωση αρχικής εγγραφής “ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ”, τότε είναι απαραίτητη η συναίνεση του Ελληνικού Δημοσίου.** Είναι χρήσιμο να διευκρινιστεί με βάση το σκοπό της διάταξης του άρθρου 18 ότι η συναίνεση του Ελληνικού Δημοσίου δεν είναι σε κάθε περίπτωση αναγκαία, όταν πρόκειται για διόρθωση αρχικής εγγραφής “ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ”. Όταν η αρχική εγγραφή “ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ” οφείλεται σε αστοχία ή παραδρομή κατά την κτηματογράφηση, τότε για τη διόρθωση δεν είναι απαραίτητη η συναίνεση του Δημοσίου, δεδομένου ότι το σχετικό αίτημα μπορεί να θεμελιώνεται στις ειδικότερες διατάξεις περί προδηλου σφάλματος του ιδίου άρθρου. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν οι περιπτώσεις οικοπεδούχων, οι οποίοι προέβησαν σε ανέγερση διηρημένων ιδιοκτησιών με το σύστημα της αντιπαροχής και κατά την κτηματογράφηση υπέβαλαν δήλωση του ν. 2308/1995, επικαλούμενοι την σύσταση οριζόντιου ιδιοκτησίας, πλην όμως δεν δήλωσαν τα χιλιοστά που αντιστοιχούν στις οριζόντιες ιδιοκτησίες, οι οποίες αποτελούν το εργολαβικό αντάλλαγμα λόγω εσφαλμένης αντίληψης περί του ιδιοκτησιακού τους καθεστώτος. Εάν στις αρχικές εγγραφές οι οικοπεδούχοι έχουν καταχωριστεί μεν στις οριζόντιες ιδιοκτησίες, αλλά λόγω της προαναφερόμενης παράλειψης αυτής οι οριζόντιες ιδιοκτησίες, οι οποίες αποτελούν το εργολαβικό αντάλλαγμα έχουν καταχωριστεί ως “ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ”, για τη διόρθωση δεν απαιτείται συναίνεση του Ελληνικού Δημοσίου, αφού αυτή (η διόρθωση) μπορεί να ζητηθεί με επίκληση του τίτλου κτήσης της σύστασης οριζόντιων ιδιοκτησιών, που είχε προσκομιστεί κατά την κτηματογράφηση και πρόκειται για σφάλμα που έλαβε χώρα κατά τη διαδικασία αυτή (περίπτωση δδ' του άρθρου 18 παρ1 α). Επίσης, δεν απαιτείται η συναίνεση του Ελληνικού Δημοσίου, εάν πρόκειται για δικαίωμα που προκύπτει από δημόσιο έγγραφο, με βάση το οποίο έχουν καταχωριστεί στο κτηματολογικό φύλλο δικαιώματα συνδικαιούχων, οπότε δεν απαιτείται συναίνεση του Ελληνικού Δημοσίου (π.χ. οι Α και Β είναι συγκύριοι επί ακινήτου με κοινό τίτλο κτήσης και στις αρχικές εγγραφές έχει καταχωριστεί μόνο ο Α κατά το ποσοστό του, ενώ το υπόλοιπο ποσοστό του δικαιώματος κυριόττας έχει καταχωριστεί ως “ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ” λόγω μη υποβολής δήλωσης από τον Β. Εάν ο Β ζητήσει τη διόρθωση της αρχικής εγγραφής με τη διαδικασία του πρόδηλου σφάλματος, επικαλούμενος τον κοινό τίτλο κτήσης με τον Α, δεν είναι απαραίτητη η συναίνεση του Ελληνικού Δημοσίου). **Το ίδιο ισχύει και όταν πρόκειται για διόρθωση της αρχικής εγγραφής που προκύπτει από τη**

συσχέτιση της αρχικής εγγραφής προς τα στοιχεία διοικητικής πράξης ή δικαστικής απόφασης, που συνιστούν πρωτότυπο τρόπο κτήσης δικαιώματος, ο οποίος κατισχύει, οπωδήποτε, του καταχωρισθέντος στην αρχική εγγραφή δικαιώματος, εφόσον η διόρθωση στην περίπτωση αυτή δεν έρχεται σε σύγκρουση με απόφαση της Επιτροπής Ενστάσεων που εκδόθηκε κατά τη διαδικασία της κτηματογράφησης(περίπτωση γγ' του άρθρου 18 παρ.1 α).

γ) Διόρθωση του πρόδηλου σφάλματος της αρχικής εγγραφής δεν επιτρέπεται, εφόσον προηγουμένως έχει λάβει χώρα μεταγενέστερη εγγραφή, οπωδήποτε ασυμβίβαστη με την επιδιωκόμενη διόρθωση, εκτός εάν ο δικαιούχος από τη μεταγενέστερη αυτή εγγραφή συναίνει στη διόρθωση, συνυπογράφοντας την αίτηση, η συναίνεση δε αυτή δεν θα πρέπει να υποκρύπτει άτυπη μεταβίβαση ή μεταβολή του τίτλου του ακινήτου. Στις περιπτώσεις αυτές ο έλεγχος για τη συνδρομή της συναίνεσης θα πρέπει να στηρίζεται στο περιεχόμενο και μόνο των εγγραφών που προσκομίζουν και επικαλούνται οι ενδιαφερόμενοι.

δ) Με τη διαδικασία του πρόδηλου σφάλματος δίνεται η δυνατότητα διόρθωσης, μεταξύ άλλων, σφαλμάτων των αρχικών εγγραφών, που οφείλονται σε εσφαλμένη μεταφορά στοιχείων είτε από τους προσωρινούς είτε από τους τελικούς αναμορφωμένους κτηματολογικούς πίνακες στις αρχικές εγγραφές. Πρόκειται για σφάλματα που εμφιλοχώρησαν κατά τη διαδικασία μεταφοράς των εγγράφων, με αποτέλεσμα οι αρχικές εγγραφές να αποκλίνουν άνευ νόμιμου λόγου (π.χ. απόφαση Επιτροπής Ενστάσεων) από εκείνες που είχαν συμπεριληφθεί είτε στους προσωρινούς είτε στους τελικούς αναμορφωμένους κτηματολογικούς πίνακες. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν οι περιπτώσεις δικαιούχων που, ενώ είχαν συμπεριληφθεί στους κτηματολογικούς πίνακες, στις αρχικές εγγραφές τα ακίνητά τους καταγράφηκαν ως “ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ”. Εφόσον από το αρχείο κτηματογράφησης προκύπτει ότι η αλλαγή αυτή δεν δικαιολογείται από οιονδήποτε νόμιμο λόγο, τότε στην περίπτωση αυτή είναι δυνατή η διόρθωση της εσφαλμένης αρχικής εγγραφής με τη διαδικασία του πρόδηλου σφάλματος, χωρίς να απαιτείται οιαδήποτε άλλη διατύπωση.

ε) Με τη διαδικασία του πρόδηλου σφάλματος μπορεί να επιδιωχθεί και η διόρθωση των αρχικών εγγραφών “ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ” υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου επί ακινήτων του, για τα οποία δεν υπεβλήθη δήλωση κατά την κτηματογράφηση. Τούτο προκύπτει από το γεγονός ότι, αφού το Δημόσιο μπορεί να συναίνεσε για τη διόρθωση υπέρ τρίτου εγγραφής “ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ” με τη διαδικασία του προδήλου σφάλματος, οιαδήποτε άλλη διατύπωση παρέλκει για τη διόρθωση ακινήτων ιδιοκτησίας του, δεδομένου ότι α) το Δημόσιο δεν υπείχε υποχρέωση υποβολής δήλωσης του ν. 2308/1995 κατά τη διάρκεια της κτηματογράφησης(άρθρο 2 παρ2 ν. 2308/1995) και β) η διαδικασία διόρθωσης των αρχικών εγγραφών “ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ” είτε με δικαστική απόφαση, είτε με απόφαση του Προϊσταμένου του Κτηματολογικού Γραφείου, που προβλέπεται στις διατάξεις του νόμου 2664/1998 , όπως αυτός ισχύει , αποσκοπεί στην προάσπιση των συμφερόντων του Δημοσίου, για τα οποία δεν τίθεται θέμα αμφισβήτησης στις παραπάνω

περιπτώσεις. Η δυνατότητα αυτή θα πρέπει να εξετάζεται ιδίως όταν επίκειται επιγενόμενη (μεταγενέστερη) εγγραφή λόγω διάθεσης από το Ελληνικό Δημόσιο ακινήτου, που έχει καταχωριστεί στις αρχικές εγγραφές ως “ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ”. Για τη διόρθωση στις περιπτώσεις αυτές το Δημόσιο οφείλει να προσκομίσει τα έγγραφα στοιχεία από τα οποία θα προκύπτει η κτήση του δικαιώματός του στο ακίνητο για το οποίο ζητείται η διόρθωση.

στ) Σε περίπτωση υποβολής αίτησης διόρθωσης λόγω προδήλου σφάλματος, εάν ο Προϊστάμενος του Κτηματολογικού Γραφείου δεν αποφανθεί μέσα σε δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες από την υποβολή της αίτησης ή αν απορρίψει την αίτηση, ο αιτών δικαιούται να προσφύγει στον Κτηματολογικό Δικαστή μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) εργασίμων ημερών από τη λήξη της προθεσμίας αυτής, ή αφότου έλαβε γνώση της απόρριψης αυτής. Η αίτηση προς τον Κτηματολογικό Δικαστή καταχωρίζεται στο κτηματολογικό φύλλο του ακινήτου.

6. Άρθρο 19 παρ.2 v.2664/1998:

Όταν υποβάλλεται αίτηση διόρθωσης των γεωμετρικών στοιχείων του ακινήτου κατά το άρθρο 19 παρ.2 του ν. 2664/1998 δεν απαιτείται κοινοποίησή της στους όμορους ίδιοκτήτες, των οποίων τα δικαιώματα επηρεάζονται από την αποδοχή της, εφόσον αυτοί συγκατατίθενται εγγράφως, είτε συνυπογράφοντας την αίτηση, είτε με σχετική δήλωσή τους ενώπιον συμβολαιογράφου είτε με υπεύθυνη δήλωσή τους, επί της οποίας βεβαιώνεται αρμοδίως το γνήσιο της υπογραφής τους. Όταν πρόκειται για όμορα επηρεαζόμενα ακίνητα που έχουν καταχωριστεί ως “ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ”, τότε η αίτηση κοινοποιείται στο Ελληνικό Δημόσιο, εκτός εάν αυτό συγκατατίθεται σύμφωνα με τα ανωτέρω.

7. Άρθρο 13α v. 2664/1998:

Στο άρθρο 13α του ν. 2664/1998 που προστέθηκε μετά την πρόσφατη τροποποίηση με το νόμο 3481/2006 προβλέπεται ότι με απόφαση του Ο.Κ.Χ.Ε. θα οριστεί το ανεκτό όριο απόκλισης μεταξύ της τιμής εμβαδού του Κτηματολογίου και εκείνης του τίτλου και ρυθμίζονται ζητήματα καταχώρισης των εγγραπτέων πράξεων που θα ανακύψουν μετά τον προσδιορισμό αυτής της απόκλισης. Περαιτέρω με το άρθρο 3 παρ3 του ν. 3481/2006 προστέθηκε εδάφιο στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του νόμου 651/1977 σύμφωνα με το οποίο στα τοπογραφικά διαγράμματα που συντάσσονται για ακίνητα, τα οποία ευρίσκονται σε περιοχές που έχουν κτηματογραφηθεί και στις οποίες λειτουργεί Κτηματολόγιο, ο συντάσσων μηχανικός υποχρεούται να βεβαιώνει εάν το διάγραμμα είναι συμβατό, ως προς το σχήμα, τα όρια και το εμβαδόν του ακινήτου, προς τις αντίστοιχες καταχωρίσεις στο κτηματογραφικό διάγραμμα του ακινήτου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 13α του ν. 2664/1998. Με βάση τα παραπάνω καθίσταται σαφές ότι μέχρι την έκδοση της απόφασης του Ο.Κ.Χ.Ε. δεν μπορούν να εφαρμοσθούν οι διατάξεις του άρθρου 13 α του ν. 2664/1998 για την καταχώριση εγγραπτέων πράξεων που

αφορούν στην απόκλιση εμβαδού, όπως αυτή θα οριστεί με την εκδοθησόμενη απόφαση και ασφαλώς δεν ενεργοποιείται η υποχρέωση των μηχανικών για την παροχή βεβαίωσης περί συμβατότητας επί του συντασσόμενου τοπογραφικού διαγράμματος.

Στο άρθρο 2 του νόμου 3481/2006 για την τροποποίηση της νόμου 2664/1998 προβλέπεται επίσης η ρύθμιση ειδικοτέρων ζητημάτων λειτουργίας του Κτηματολογίου, για τα οποία απαιτείται η προηγούμενη έκδοση συναφών διοικητικών πράξεων. **Συνεπώς η εφαρμογή των σχετικών ρυθμίσεων θα λάβει χώρα μετά την έκδοση και δημοσίευση των προβλεπομένων στις οικείες διατάξεις του νόμου αυτού κανονιστικών πράξεων, που θα καθορίσουν το ειδικότερο πλαίσιο και όρους αυτής.** Για οποιαδήποτε σχετική εξέλιξη οι Προϊστάμενοι των Κτηματολογικών Γραφείων θα ενημερωθούν αρμοδίως. Με την παρούσα εγκύλιο συγκοινωνούμενο το κείμενο του νόμου 3481/2006 και η εισηγητική του έκθεση.

Για την σύνταξη

Λ. Κιτσαράς
Δικηγόρος-Λέκτορας Νομικής
Νομικός Σύμβουλος
της ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΕ

Ε.Κουκούτση
Δικηγόρος-Προϊσταμένη
NY της ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΕ
Τμήμα Υποστήριξης
Λειτουργούντων ΚΤ/ΓΡ

ΤΑΜΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ / Κ.Ε.Α.Δ.
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΑΜΙΣΘΩΝ

Αύγουστος 2006

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ Νο 400/06

Με την εγκύκλιο αυτή γνωστοποιείται η μηνιαία εισφορά των αμίσθων ασφαλισμένων υπέρ του Ταμείου Νομικών και του Κ.Ε.Α.Δ για το έτος 2006.

Η εισφορά αυτή διαμορφώνεται βάσει των διατάξεων των άρθρων 22, 32, 44 και 52 του Ν.2084/92 όπως ισχύει, των Π.Δ. 125/93 και Π.Δ. 173/93, του άρθρου 19 του Ν.2150/93, του άρθρου 13 και 18 του Ν.3232/04, όπως ισχύουν.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΕΤΟΥΣ 2006 ΑΜΙΣΘΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΝΟΜΙΚΩΝ

- A) Ασφαλισμένοι πριν την 1/1/93 με χρόνο ασφάλισης άνω 5ετίας
134,36 € μηνιαίως x 12 = **1.612,32 €**
- B) Ασφαλισμένοι πριν την 1/1/93 με χρόνο ασφάλισης κάτω 5ετίας
67,18 € μηνιαίως x 12 = **806,16 €**
- Γ) Ασφαλισμένοι μετά την 1/1/93 με χρόνο ασφάλισης άνω 5ετίας
126,92 € μηνιαίως x 12 = **1.523,04 €** (1η ασφαλιστική κατηγορία)
- Δ) Ασφαλισμένοι μετά την 1/1/93 με χρόνο ασφάλισης κάτω 5ετίας
63,46 € μηνιαίως x 12 = **761,52 €** (1η ασφαλιστική κατηγορία)

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΕΤΟΥΣ 2006 ΑΜΙΣΘΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΥΠΕΡ Κ.Ε.Α.Δ

- A) Ασφαλισμένοι πριν την 1/1/93 με χρόνο ασφάλισης άνω 5ετίας
40,32 € μηνιαίως x 12 = **483,84 €**
- B) Ασφαλισμένοι πριν την 1/1/93 με χρόνο ασφάλισης κάτω 5ετίας
20,16 € μηνιαίως x 12 = **241,92 €**
- Γ) Ασφαλισμένοι μετά την 1/1/93 με χρόνο ασφάλισης άνω 5ετίας
38,08 € μηνιαίως x 12 = **456,96 €** (1η ασφαλιστική κατηγορία)
- Δ) Ασφαλισμένοι μετά την 1/1/93 με χρόνο ασφάλισης κάτω 5ετίας
19,04 € μηνιαίως x 12 = **228,48 €** (1η ασφαλιστική κατηγορία)

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ

1. Το ασφαλιστικό βιβλιάριο έτους 2006 πρέπει να παραδοθεί από **1/1/07** έως **28/2/2007**. Υποχρέωση τήρησης ασφαλιστικού βιβλιαρίου έχουν όλοι οι ασφαλισμένοι, εκτός των συμβολαιογράφων.
(οι Δικηγόροι μέλη του ΔΣΑ παραδίδουν τα ασφαλιστικά τους βιβλιάρια στα γραφεία

του Ταμείου Νομικών - οι Δικηγόροι της λοιπής Επικράτειας στους οικείους Δικηγορικούς Συλλόγους - οι Δικαστικοί Επιμελητές στα οικεία Ειρηνοδικεία.

2. Κάτω 5ετίας θεωρούνται οι διορισθέντες ως Δικηγόροι, Δικαστικοί Επιμελητές, Υποθ/κες, Συμβ/φοι μετά την 1/1/2001 (για την 5ετία δεν υπολογίζεται ο χρόνος άσκησης)
3. Ασφαλισμένοι **πριν την 1/1/93** θεωρούνται όσοι ασφαλίστηκαν πριν την ημερομηνία αυτή σε οποιοδήποτε φορέα ασφάλισης (ανεξάρτητα αν διορίστηκαν Δικ/ροι, Δικ.Επιμελητές πριν ή μετά την 1/1/93) - ασφαλισμένοι **μετά την 1/1/93** θεωρούνται όσοι πρωτοασφαλίστηκαν μετά την ημερομηνία αυτή.
4. Από τα παραπάνω ποσά των εισφορών αφαιρούνται τα ποσά που αποδίδονται με ένσημα από τους δικηγόρους, υποθηκοφύλακες, δικαστικούς επιμελητές και δικολάβους και τα ποσά κράτησης επί των αναλογικών δικαιωμάτων των συμβολαιογράφων και το υπόλοιπο της ελάχιστης ασφαλιστικής εισφοράς καταβάλλεται χρηματικά στην ΕΤΕ. Για τους Δικηγόρους η αξία των ενσήμων που έχουν επικολληθεί στο ασφαλιστικό βιβλιάριο επιμερίζεται ισόποσα (50% στο Τ.Ν. & 50% στον ΚΕΑΔ) και το υπόλοιπο ως τη συμπλήρωση της υποχρεωτικής ελάχιστης εισφοράς καταβάλλεται στην ΕΤΕ στους λογ/σμούς του ΤΝ & ΚΕΑΔ.
5. Οι Συμβολαιογράφοι για τον έλεγχο της αποδιδόμενης δια των αναλογικών δικαιωμάτων εισφοράς, από 1/1/93 και εφεξής, υποχρεούνται να τηρούν αναλυτικές καταστάσεις που υπογράφονται από τους ίδιους, τηρούνται στο αρχείο τους και αποτελούν δικαιολογητικό στοιχείο για προώθηση οποιουδήποτε αιτήματος βεβαίωσης χρόνου ασφάλισης ή απονομής παροχής από το Ταμείο, καθώς και χορήγησης ασφαλιστικής ενημερότητας.
6. Οι υπάλληλοι του ΤΥΔΕ καταβάλλουν τα άνω ποσά εισφοράς υπέρ του Κ.Ε.Α.Δ.
7. Συνταξιούχοι φορέων κύριας ασφάλισης καταβάλλουν τις άνω εισφορές προσαυξημένες κατά 40%- αρθρ.63, παρ.6β του Ν.2676/99, εξαιρούνται συντ/χοι Δημοσίου, επιζώντες σύζυγοι κ.α.
8. Σε περίπτωση εξόδου από την ασφάλιση (παραίτηση ή διαγραφή) το ασφ/κό βιβλιάριο πρέπει να υποβληθεί μαζί με τα σχετικά δικαιολογητικά απευθείας στο Ταμείο.
9. Η εισφορά των Δικηγόρων τελούντων σε πλήρη ή μερική αναστολή δικηγορίας καταβάλλεται κάθε μήνα με μέριμνα του Δικηγόρου και υπολογίζεται για το Τ.Ν. σε 4% επί του βασικού μισθού - για τους ασφαλισμένους πριν την 1/1/93 το ποσό αυτό δεν μπορεί να είναι μηνιαίως μικρότερο της εισφοράς αμίσθου άνω 5ετίας (134,36 €) ούτε μεγαλύτερο του διπλάσιου αυτής - για τους ασφαλισμένους μετά την 1/1/93 το άνω ποσό δεν μπορεί να είναι μικρότερο της εισφοράς αμίσθου άνω 5ετίας της Α' ασφ/κής κατηγορίας (126,92 €), χωρίς ανώτερο περιορισμό.
Σε περίπτωση επιλογής του ΤΝ ως προαιρετικής ασφάλισης για τους μετά την 1/1/93 ασφαλισμένους, σύμφωνα με το άρθρ.39 του Ν.2084/92, όπως ισχύει, το άνω κατώτερο ποσό είναι 190,38 €
- Για τον **ΚΕΑΔ** η εισφορά των εν αναστολή Δικηγόρων αποδίδεται, όπως και των λοι-

πών ασφαλισμένων της κατηγορίας τους (άνω ή κάτω 5ετίας) ετησίως, με επικόλληση ολόκληρων ενσήμων ή με χρηματική καταβολή στην ΕΤΕ.

10. Η τακτική εισφορά των Δικηγόρων που απασχολούνται με **έμμισθη εντολή** αποδίδεται κατά τα 2/3 από τον εντολέα ταμειακώς και ως την 31/1/2007 και το 1/3 αποδίδει ο Δικηγόρος ως 28/2/2007, με το ασφαλιστικό του βιβλιάριο (το γραμμάτιο ΕΤΕ του εντολέα ή επικυρωμένο αντίγραφό του ή βεβαίωση καταβολής προσκομίζεται από τον Δικηγόρο με το ασφαλιστικό βιβλιάριο)

Οι εντολείς των Δικηγόρων βαρύνονται επιπλέον και με **μηνιαία εισφορά** επί των αποδοχών του δικηγόρου - Ν. 1512/83, αρθρ.13, Ν. 1868/89, αρθρ.24, Ν.2145/93, αρθρ.37 & Ν.3232/04, αρθρ. 18.

11. Λογαριασμοί της ΕΤΕ για απόδοση υπόλοιπου ασφ/κής εισφοράς με την ON LINE διαδικασία TR 4300 :

1. Αριθμός λογ/σμού για Τ.Ν. : **040 - 546154 - 57**
2. Αριθμός λογ/σμού για Κ.Ε.Α.Δ. : **040 - 546155 - 31**
3. Αριθμός πελάτη (Τ.Ν.) στην ΕΤΕ : **9805690008**
4. Κωδικός αιτιολογίας **1** (για υπόλοιπο τακτικής εισφοράς) στο ΤΝ & ΚΕΑΔ
5. Αριθμός Μητρώου ασφαλισμένου στο Τ.Ν.(Α.Μ./Τ.Ν.)
6. Αριθμός Μητρώου εντολέα στο Τ.Ν. (στη περίπτωση πάγιας αντιμισθίας)

**Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΕΛΕΝΗ ΜΟΛΥΝΔΡΗ**

ΤΑΜΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ & ΚΕΑΔ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΑΜΙΣΘΩΝ

Αύγουστος 2006

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ Β

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2006
ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ 1-1-93 (χωρίς προηγούμενη ασφάλιση πριν την 1-1-93)

1η ασφαλιστική κατηγορία

	Άνω 5ετίας		Κάτω 5ετίας	
	Μηνιαία	Ετήσια	Μηνιαία	Ετήσια
T.N.	126,92	1.523,04	63,46	761,52
K.E.A.Δ.	38,08	456,96	19,04	228,48

2η ασφαλιστική κατηγορία

	Άνω 5ετίας		Κάτω 5ετίας	
	Μηνιαία	Ετήσια	Μηνιαία	Ετήσια
T.N.	156,07	1.872,84	78,04	936,48
K.E.A.Δ.	46,82	561,84	23,41	280,92

3η ασφαλιστική κατηγορία

	Άνω 5ετίας		Κάτω 5ετίας	
	Μηνιαία	Ετήσια	Μηνιαία	Ετήσια
T.N.	185,03	2.220,36	92,52	1.110,24
K.E.A.Δ.	55,51	666,12	27,75	333,00

4η ασφαλιστική κατηγορία

	Άνω 5ετίας		Κάτω 5ετίας	
	Μηνιαία	Ετήσια	Μηνιαία	Ετήσια
T.N.	213,91	2.566,92	106,95	1.283,40
K.E.A.Δ.	64,17	770,04	32,09	385,08

5η ασφαλιστική κατηγορία

	Άνω 5ετίας		Κάτω 5ετίας	
	Μηνιαία	Ετήσια	Μηνιαία	Ετήσια
T.N.	241,56	2.898,72	120,78	1.449,36
K.E.A.Δ.	72,47	869,64	36,23	434,76

6η ασφαλιστική κατηγορία

	Άνω 5ετίας		Κάτω 5ετίας	
	Μηνιαία	Ετήσια	Μηνιαία	Ετήσια
T.N.	262,79	3.153,48	131,40	1.576,80
K.E.A.Δ.	78,84	946,08	39,42	473,04

7η ασφαλιστική κατηγορία

	Άνω 5ετίας		Κάτω 5ετίας	
	Μηνιαία	Ετήσια	Μηνιαία	Ετήσια
T.N.	283,32	3.399,84	141,66	1.699,92
K.E.A.Δ.	85,00	1.020,00	42,50	510,00

8η ασφαλιστική κατηγορία

	Άνω 5ετίας		Κάτω 5ετίας	
	Μηνιαία	Ετήσια	Μηνιαία	Ετήσια
T.N.	303,85	3.646,20	151,93	1.823,16
K.E.A.Δ.	91,16	1.093,92	45,58	546,96

9η ασφαλιστική κατηγορία

	Άνω 5ετίας		Κάτω 5ετίας	
	Μηνιαία	Ετήσια	Μηνιαία	Ετήσια
T.N.	324,38	3.892,56	162,19	1.946,28
K.E.A.Δ.	97,32	1.167,84	48,66	583,92

10η ασφαλιστική κατηγορία

	Άνω 5ετίας		Κάτω 5ετίας	
	Μηνιαία	Ετήσια	Μηνιαία	Ετήσια
T.N.	344,92	4.139,04	172,46	2.069,52
K.E.A.Δ.	103,48	1.241,76	51,74	620,88

11η ασφαλιστική κατηγορία

	Άνω 5ετίας		Κάτω 5ετίας	
	Μηνιαία	Ετήσια	Μηνιαία	Ετήσια
T.N.	365,45	4.385,40	182,73	2.192,76
K.E.A.Δ.	109,64	1.315,68	54,82	657,84

12η ασφαλιστική κατηγορία

	Άνω 5ετίας		Κάτω 5ετίας	
	Μηνιαία	Ετήσια	Μηνιαία	Ετήσια
T.N.	385,98	4.631,76	192,99	2.315,88
K.E.A.Δ.	115,79	1.389,48	57,90	694,80

13η ασφαλιστική κατηγορία

	Άνω 5ετίας		Κάτω 5ετίας	
	Μηνιαία	Ετήσια	Μηνιαία	Ετήσια
T.N.	406,52	4.878,24	203,26	2.439,12
K.E.A.Δ.	121,95	1.463,40	60,98	731,76

12η ασφαλιστική κατηγορία

	Άνω 5ετίας		Κάτω 5ετίας	
	Μηνιαία	Ετήσια	Μηνιαία	Ετήσια
T.N.	427,05	5.124,60	213,52	2.562,24
K.E.A.Δ.	128,11	1.537,32	64,06	768,72

Οι ασφαλισμένοι μετά την 1/1/1993 μπορούν να υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση περί επιλογής ανώτερης της 1ης ασφαλιστικής κατηγορίας στο Ταμείο Νομικών κατά την έναρξη της ασφάλισης τους στο Ταμείο, ή στην αρχή κάθε έτους (η οποία ισχύει για ολόκληρο το έτος), ή κατά τη διάρκεια του έτους και έως την 31/12 του έτους αυτού (δηλαδή πριν αρχίσει η προθεσμία καταβολής του).

Οι Δικηγόροι (εκτός των Δικηγόρων του ΔΣΑ) μπορούν να υποβάλλουν τις άνω υπεύθυνες δηλώσεις και στους οικείους Δικηγορικούς Συλλόγους και οι Δικηγορικοί Σύλλογοι διαβιβάζουν με ονομαστική κατάσταση τις δηλώσεις αυτές αμέσως μετά την 28/2/2007 με συστημένο έγγραφο.

Η επιλογή ασφαλιστικής κατηγορίας δηλώνεται ξεχωριστά για το Τ.Ν. και τον Κ.Ε.Α.Δ., εφόσον υπάρχει ευχέρεια επιλογής διαφορετικής ασφαλιστικής κατηγορίας για κάθε Ταμείο, ισχύει από την πρώτη του έτους υποβολής της δήλωσης επιλογής και για ολόκληρο το έτος-Π.Δ.125/93, άρθρ.2, παρ 2

Ο ασφαλισμένος επίσης έχει τη δυνατότητα επιλογής, με υπεύθυνη δήλωση, κατώτερης ασφαλιστικής κατηγορίας από αυτή που είχε στο προηγούμενο έτος επιλέξει, Α.Δ.Σ.4202/13/06.

Σημειώνουμε ότι, σε κάθε περίπτωση και σε όποια ασφαλιστική κατηγορία ανήκει ο ασφαλισμένος δικαιούται να επικολλήσει ένσημα στο ασφαλιστικό του βιβλιάριο, τα οποία αφαιρούνται από την ετήσια ασφαλιστική του εισφορά - N.3232/04, άρθρ.18, παρ.7.

ΤΑΜΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ & Κ.Ε.Α.Δ.

Αθήνα, Αύγουστος 2006

ΠΑΡΑΒΟΛΑ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΑΓΩΓΩΝ ΕΤΟΥΣ 2006

(Όπως ορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 10 παρ 1 ζ, θ του Ν.Δ. 4114/60, του άρθρου 18 του Ν. 1090/80, του άρθρου 12 παρ 1 του Ν. 1512/85 και του άρθρου 19 παρ 1 του Ν. 1759/88)

Α. ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΠΡΙΝ ΤΗΝ 1/1/93

Διορισμός Δικηγόρου		
TN	201,54	
ΚΕΑΔ	2,93	
Διορισμός Δικηγόρου απευθείας		
	Παρ' Εφέταις	Παρ' Αρείω
TN	806,16 €	1612,32 €
ΚΕΑΔ	5,87 €	8,80 €

Προαγωγή παρ' Εφέταις		
	Άνω 5ετίας	Κάτω 5ετίας
TN	671,80 €	335,90 €
ΚΕΑΔ	2,93 €	2,93 €

Προαγωγή παρ' Αρείω		
TN	1343,60 €	
ΚΕΑΔ	2,93 €	
Προαγωγή παρ' Αρείω απευθείας		
TN	2015,40 €	
ΚΕΑΔ	5,87 €	

Β. ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ 1/1/93 (1η ασφ/κη κατηγορία)

Διορισμός Δικηγόρου		
TN	190.38 €	
ΚΕΑΔ	2,93 €	
Διορισμός Δικηγόρου απευθείας		
	Παρ' Εφέταις	Παρ' Αρείω
TN	761.52 €	1523.04 €
ΚΕΑΔ	5,87 €	8,80 €

	Προαγωγή παρ' Εφέταις	
	Άνω 5ετίας	Κάτω 5ετίας
TN	634,60 €	317,30 €
ΚΕΑΔ	2,93 €	2,93 €

	Προαγωγή παρ' Αρείω	
	1269,20 €	
ΚΕΑΔ	2,93 €	
Προαγωγή παρ' Αρείω απευθείας		
TN	1903,80 €	
ΚΕΑΔ	5,87 €	

Για διορισμό ή προαγωγή από 1/1 - 31/12/2006 κάτω πενταετίας θεωρούνται όλοι οι διορισθέντες από 1/1/2001 και μετά.

ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ 1/1/93
(σε ασφ/κη κατηγορία ανώτερης της 1ης)

Ασφ. Κατηγορία		Προαγωγή παρ' Εφέταις		Προαγωγή παρ' Αρείω	Προαγωγή παρ' Αρείω Απευθείας
		Άνω Πενταετίας	Κάτω Πενταετίας		
2η	T.N	780,35	390,20	1.560,70	2.341,05
	Κ.Ε.Α.Δ.	2,93	2,93	2,93	5,87
3η	T.N	925,15	426,60	1.850,30	2.775,45
	Κ.Ε.Α.Δ.	2,93	2,93	2,93	5,87
4η	T.N	1.069,55	534,75	2.139,10	3.208,65
	Κ.Ε.Α.Δ.	2,93	2,93	2,93	5,87
5η	T.N	1.207,80	603,90	2.415,60	3.623,40
	Κ.Ε.Α.Δ.	2,93	2,93	2,93	5,87
6η	T.N	1.313,95	657,00	2.627,90	3.941,85
	Κ.Ε.Α.Δ.	2,93	2,93	2,93	5,87
7η	T.N	1.416,60	708,30	2.833,20	4.249,80
	Κ.Ε.Α.Δ.	2,93	2,93	2,93	5,87
8η	T.N	1.519,25	759,65	3.038,50	4.557,75
	Κ.Ε.Α.Δ.	2,93	2,93	2,93	5,87
9η	T.N	1.621,90	810,95	3.243,80	4.865,70
	Κ.Ε.Α.Δ.	2,93	2,93	2,93	5,87

10η	T.N	1.724,60	862,30	3.449,20	5.173,80
	K.E.A.Δ.	2,93	2,93	2,93	5,87
11η	T.N	1.827,25	913,65	3.654,50	5.481,75
	K.E.A.Δ.	2,93	2,93	2,93	5,87
12η	T.N	1.929,90	964,95	3.859,80	5.789,70
	K.E.A.Δ.	2,93	2,93	2,93	5,87
13η	T.N	2.032,90	1.016,30	4.065,20	6.097,80
	K.E.A.Δ.	2,93	2,93	2,93	5,87
14η	T.N	2.135,25	1.067,60	4.270,50	6.405,75
	K.E.A.Δ.	2,93	2,93	2,93	5,87

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΑΜΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ**

N.Π.Δ.Δ
ΗΠΕΙΡΟΥ 64 - 104 39 - ΑΘΗΝΑ

Αθήνα 22 Ιουνίου 2006
Αριθ. Πρωτ. 7908

ΘΕΜΑ: ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΥΠΕΡ Τ.Υ.Δ.Ε. ΜΗΝΙΑΙΑΣ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΙΣΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2006.

Σας γνωρίζουμε ότι σε εφαρμογή των διατάξεων του Ν.2084/1992, ως και των Π.Δ/των και Υπουργικών Αποφάσεων, που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση αυτού του Νόμου, το Διοικητικό Συμβούλιο του Τ.Υ.Δ.Ε., κατά την αριθ. 485/17-6-2006 συνεδρίασή του, προσδιόρισε το ύψος της υπέρ Τ.Υ.Δ.Ε. μηνιαίας τακτικής εισφοράς, που θα καταβάλλουν τα μέλη του το έτος 2006, στο ίδιο ποσό που ίσχυε και κατά το έτος 2005, σύμφωνα με τα ακόλουθα:

1. Οι Δικηγόροι, οι Δικαστικοί Επιμελητές και οι Δικολάβοι, που μέχρι 31-12-1992 είχαν την οποιαδήποτε επαγγελματική - ασφαλιστική ιδιότητα, θα επικολλούν από **1-1-2006** και κάθε μήνα στο βιβλιάριο ενσήμων του Τ.Υ.Δ.Ε., αποκόμματα ή ολόκληρα ένσημα Τ.Υ.Δ.Ε. της παρακάτω ονομαστικής αξίας:

- **ΕΥΡΩ 50,00** μηνιαίως, αυτοί που συμπλήρωσαν πέντε (5) χρόνια υπηρεσία από την ορκωμοσία στο πρώτο λειτούργημά τους
 - **ΕΥΡΩ 25,00** μηνιαίως, αυτοί που δεν συμπλήρωσαν πέντε (5) χρόνια υπηρεσία από την ορκωμοσία στο πρώτο λειτούργημά τους
- (Στις παραπάνω χρονικές διακρίσεις λαμβάνεται υπόψη η ακριβής ημερομηνία συμπλήρωσης της πενταετίας)

2. Οι Υποθηκοφύλακες και οι Ασκούμενοι Δικηγόροι και Επιμελητές, που μέχρι την 31-12-1992 είχαν την οποιαδήποτε επαγγελματική - ασφαλιστική ιδιότητα, από **1-1-2006** θα καταβάλλουν τις αυτές ως άνω **χρηματικές εισφορές** των **50,00** και **25,00** ευρώ, κατά τις διακρίσεις της 5ετούς ενεργού υπηρεσίας και εμπρόθεσμα, δηλαδή την τρέχουσα μηνιαία εισφορά μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα.

3. Οι από 1-1-1993 νεοεισερχόμενοι στο επάγγελμα ασφαλισμένοι του Τ.Υ.Δ.Ε., εφόσον στον συνταξιοδοτικό τους φορέα το Ταμείο Νομικών, επιλέξουν την 1η ασφαλιστική κατηγορία του αριθ. 156/1993 Π.Δ/τος, θα καταβάλλουν την αυτή μηνιαία εισφορά των **50,00** και **25,00** ευρώ, που ορίζεται και για τους μέχρι 31-12-1992 ασφαλισμένους στο Τ.Υ.Δ.Ε. και κατά τις διακρίσεις της 5ετούς ενεργού υπηρεσίας.

4. Στην περίπτωση που οι από 1-1-1993 νεοεισερχόμενοι στο επάγγελμα ασφαλισμένοι του Τ.Υ.Δ.Ε επιλέξουν ανώτερη της 1ης ασφαλιστική κατηγορία, το μηνιαίο υπέρ Τ.Υ.Δ.Ε. ποσό εισφοράς τους, ορίζεται στο ποσό που προκύπτει με βάση το ποσό της ασφαλιστικής κατηγορίας που επέλεξαν, αναπροσαρμοσμένο από 1-1-1993 με το εκέστοτε ποσό αυξήσεως των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων και του ποσοστού εισφοράς 6,45% και

5. Εάν η αξία των αποκομμάτων ή ολόκληρων ενσήμων που επικολλήθηκαν στο βιβλιάριο, υπερβαίνουν το ποσό της μηνιαίας τακτικής εισφοράς, η επί πλέον διαφορά αποτελεί έσοδο του Τ.Υ.Δ.Ε. και δεν επιστρέφεται στον ασφαλισμένο, ούτε συμψηφίζεται με εισφορές παρελθόντων ή επόμενων ετών.

Μετά από τα παραπάνω παρακαλούμε να ενημερώσετε τα μέλη του Συλλόγου σας, προκειμένου από **1-1-2006** να επικολλούν στα βιβλιάρια ενσήμων τα μηνιαία ποσά των **50,00** και **25,00** ευρώ κατά τις χρονικές διακρίσεις της 5ετίας και οι από α-1993 νεοεισερχόμενοι στο λειτούργημα, να μας στέλνουν αντίγραφο της δηλώσεώς τους στο Ταμείο Νομικών για την ασφαλιστική κατηγορία που επιλέγουν.

Επίσης σας πληροφορούμε ότι από 1-1-2006 και συνέχεια θα χρησιμοποιούνται
- από μεν τους Δικηγόρους και Δικολάβους μόνο οι κλάσεις ενσήμων του Τ.Υ.Δ.Ε. των (1,50), (3) και (4.50) ευρώ.
- από δε τους Δικαστικούς Επιμελητές μόνο η κλάση των 0,36 ευρώ, γιατί όλες οι άλλες κλάσεις ενσήμων έχουν αποσυρθεί και είναι άκυρες.

Τέλος όπως σας γνωρίσαμε και με το αριθ. 691/17-1-2006 έγγραφό μας, **την 28-2-2006** έληξε η προθεσμία υποβολής από τους ασφαλισμένους των βιβλιαρίων ενσήμων έτους 2005 και εκπρόθεσμα δεν μπορεί να γίνει δεκτό κανένα βιβλιλάριο, γιατί από τις διατάξεις του άρθρου 37 του Ν. 4507/1966 και του αριθ. 34/1990 Π.Δ/τος, δεν προβλέπεται καμία παράταση της προθεσμίας υποβολής των βιβλιαρίων.

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

(ΛΕΔΕ)

Σωματείο μη κερδοσκοπικού

χαρακτήρα

Αθήνα 4 Οκτωβρίου 2006

Αριθ. Πρωτ. 2484

ΘΕΜΑ: Ανακοίνωση απόφασης της Γενικής Συνέλευσης του Λ.Ε.Δ.Ε., για την αύξηση των προβλεπόμενων ποσών ενισχύσεων και συνδρομών

Σας γνωρίζουμε ότι η Γενική Συνέλευση του Λ.Ε.Δ.Ε. κατά την αριθ. 28/24-6-2006 συνδρίασή της, αποδέχθηκε πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου και σε εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 7 του άρθρου 14 και της παρ. 3 του άρθρου 21 του Καταστατικού του Λ.Ε.Δ.Ε., ομόφωνα αποφάσισε την από **1-1-2007** αύξηση των από το Καταστατικό προβλεπόμενων ενισχύσεων και συνδρομών, ως ακολούθως:

Α) ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ Λ.Ε.Δ.Ε.

1) Η εφάπαξ χρηματική ενίσχυση που χορηγείται στα μέλη λόγω συνταξιοδότησης συνεπεία γήρατος, που προβλέπεται από τη διάταξη του άρθρου 18 του Καταστατικού, στα μέλη εκείνα που συμμετέχουν στο Λ.Ε.Δ.Ε. από 1-1-1991 και συμπληρώνουν την 31-12-2006 16 ετών συμμετοχή στο Λ.Ε.Δ.Ε. και εξέρχονται της ενεργού υπηρεσίας και συνταξιοδοτούνται λόγω γήρατος από 1-1-2007 και συνέχεια,

- κατά το έτος 2007 θα τους χορηγηθεί το ποσό των 18.000,00 ευρώ,
- κατά το έτος 2008 θα τους χορηγηθεί το ποσό των 20.000,00 ευρώ,
- κατά το έτος 2009 θα τους χορηγηθεί το ποσό των 22.000,00 ευρώ και
- στους εξερχόμενους από 1-1-2010 και συνέχεια θα χορηγείται πρόσθετη προσαύξηση ποσού 2.000,00 ευρώ, για κάθε επί πλέον της 19ετίας έτος συμμετοχής τους στο Λ.Ε.Δ.Ε.

Τα κατά την 1-1-2007, 1-1-2008, 1-1-2009, 1-1-2010 και τα επόμενα έτη χορηγούμενα ποσά, θα ισχύουν μέχρι το τέλος κάθε έτους.

Δηλαδή θα χορηγείται το αυτό ποσό για τους εξερχόμενους από 1/1 μέχρι 31/12 του κάθε έτους.

Για τα μέλη του Λ.Ε.Δ.Ε. που δεν συμμετέχουν από 1-1-1991 και δεν συμπληρώνουν την 31-12-2006 16 ετών συμμετοχή, εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις του Καταστατικού.

2) Η εφάπαξ χρηματική ενίσχυση που χορηγείται στα μέλη λόγω ολικής μόνιμης ανικανότητας ή στους κληρονόμους του μέλους λόγω θανάτου, που προβλέπεται από τη διάταξη του άρθρου 19 του Καταστατικού, ορίζεται ανάλογη εφαρμογή, όπως αυτή αναγράφεται στην παράγραφο (1) της απόφασης.

3) Η Μηνιαία Χρηματική Ενίσχυση, που χορηγείται στα μέλη λόγω συνταξιοδότησης, συνεπεία γήρατος ή μόνιμης ολικής ανικανότητας, κατά τα άρθρα 18 και 19 του Καταστατικού και που προβλέπεται από τη διάταξη του άρθρου 20 του Καταστατικού, **στα μέλη εκείνα που συμμετέχουν στο Λ.Ε.Δ.Ε. από 1-1-1991 και συμπληρώνουν την 31-12-2006 16 ετών συμμετοχή στο Λ.Ε.Δ.Ε. και εξέρχονται της ενεργού υπηρεσίας από 1-1-2007 και συνέχεια.**

- κατά το έτος 2007 θα τους χορηγηθεί το μηνιαίο ποσό των 250,00 ευρώ,
- κατά το έτος 2008 θα τους χορηγηθεί το μηνιαίο ποσό των 280,00 ευρώ,
- κατά το έτος 2009 θα τους χορηγηθεί το μηνιαίο ποσό των 310,00 ευρώ και
- στους εξερχόμενους από 1-1-2010 και συνέχεια θα χορηγείται πρόσθετη προσαύηση μηνιαίου ποσού 20,00 ευρώ, για κάθε επί πλέον της 19ετίας έτος συμμετοχής τους στο Λ.Ε.Δ.Ε.

Τα κατά την 1-1-2007, 1-1-2008, 1-1-2009, 1-1-2010 και τα επόμενα έτη χορηγούμενα ποσά, θα ισχύουν μέχρι το τέλος του κάθε έτους.

Δηλαδή θα χορηγείται το αυτό ποσό για τους εξερχόμενους από 1/1 μέχρι 31/12 του κάθε έτους.

Για τα μέλη του Λ.Ε.Δ.Ε. που δεν συμμετέχουν από 1-1-1991 και δεν συμπληρώνουν την 31-12-1006 16 ετών συμμετοχή, εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις του Καταστατικού.

4) Η Ημερήσια Χρηματική ενίσχυση που χορηγείται στα μέλη για ασθένεια, τοκετό και στράτευση, που προβλέπεται από τη διάταξη του άρθρου 17 του Καταστατικού, ορίστηκε στα ακόλουθα ποσά:

- Για το έτος 2007	στο ποσό των 27,00 ευρώ
- Για τα έτη 2008 και 2009	στο ποσό των 30,00 ευρώ
- Για τα έτη 2010 και 2011	στο ποσό των 33,00 ευρώ
- Για τα έτη 2012 και 2013	στο ποσό των 36,00 ευρώ
- Για τα έτη 2014 και 2015	στο ποσό των 39,00 ευρώ
- Για τα έτη 2016 και 2017	στο ποσό των 42,00 ευρώ
- Για τα έτη 2018,2019 και 2020	στο ποσό των 45,00 ευρώ

Β) ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ Λ.Ε.Δ.Ε

1) Η εφάπαξ εισφορά εγγραφής κάθε μέλους, που προβλέπεται από τη διάταξη του άρθρου 14 του Καταστατικού του Λ.Ε.Δ.Ε., ορίσθηκε στα ακόλουθα ποσά:

- Για τα έτη 2007 και 2008	στο ποσό των 235,00 ευρώ
- Για τα έτη 2009 και 2010	στο ποσό των 294,00 ευρώ
- Για τα έτη 2011 και 2012	στο ποσό των 382,00 ευρώ
- Για τα έτη 2013, 2014 και 2015	στο ποσό των 440,00 ευρώ

- Για τα έτη 2016, 2017 και 2018	στο ποσό των 500,00 ευρώ
- Για τα έτη 2019 και 2020	στο ποσό των 600,00 ευρώ

2) **Η μηνιαία τακτική εισφορά κάθε μέλους**, που προβλέπεται από τη διάταξη του άρθρου 14 του Καταστατικού του Λ.Ε.Δ.Ε., ορίσθηκε στα ακόλουθα ποσά:

- Για τα έτη 2007 και 2008	στο ποσό των 20,00 ευρώ
- Για τα έτη 2009 και 2010	στο ποσό των 22,00 ευρώ
- Για τα έτη 2011 και 2012	στο ποσό των 25,00 ευρώ
- Για τα έτη 2013 και 2014	στο ποσό των 27,00 ευρώ
- Για τα έτη 2015 και 2016	στο ποσό των 30,00 ευρώ
- Για τα έτη 2017 και 2018	στο ποσό των 32,00 ευρώ
- Για τα έτη 2019 και 2020	στο ποσό των 35,00 ευρώ

Τέλος παρακαλούμε να ενημερώσετε προσωπικά τα μέλη και τους υπαλλήλους του Συλλόγου σας και να μεριμνήσετε για την εφαρμογή της απόφασης της Γενικής Συνέλευσης του Λ.Ε.Δ.Ε., κατά το μέρος που αφορά την είσπραξη και απόδοση των συνδρομών.

Ο Διευθυντής του Λ.Ε.Δ.Ε

ΘΩΜΑΣ ΤΣΑΝΤΗΛΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ &
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ
ΔΙΟΙΚΗΤ. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΤΜΗΝΑ : Γ

Αθήνα, 6 Σεπτεμβρίου 2005
ΑΠ1085209 /1091 /0006Γ'

ΘΕΜΑ: Βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής από Δικηγόρους και Συμβολαιογράφους

Α) Με αφορμή ερωτήματα που υποβάλλονται σχετικά με τη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής από Δικηγόρους και Συμβολαιογράφους, σας αναφέρουμε τα εξής:

1) Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 11 Ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α') "Η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του ενδιαφερόμενου γίνεται από οποιαδήποτε διοικητική αρχή, βάσει του δελτίου ταυτότητας..."

2) Στη ΔΙΣΚΠΟ/Φ.19/12241/9-6-1999 εγκύκλιο του ΥΠΕΣΔΔΑ διευκρινίζεται ότι με τον όρο "διοικητική αρχή" νοούνται όλες οι Δημόσιες Υπηρεσίες, τα ΝΠΔΔ και οι Ο.Τ.Α. (Α και Β βαθμού)

3) Ο Κώδικας Συμβολαιογράφων (Ν. 2830/2000, ΦΕΚ 96 Α'), ορίζει επίσης στην περ. δ' του άρθρου 1 ότι ο Συμβολαιογράφος έχει καθήκον "Να βεβαιώνει το γνήσιο της υπογραφής που τίθεται ενώπιόν του σε κάθε έγγραφο που σχετίζεται με τη συναπτόμενη πράξη"

Β) Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι οι συμβολαιογράφοι έχουν αρμοδιότητα θεώρησης της υπογραφής μόνο στις περιπτώσεις που αυτή σχετίζεται με τις πράξεις που συντάσσουν και όχι γενική αρμοδιότητα θεώρησης της υπογραφής την οποία σύμφωνα με το Ν. 2690/1999 έχουν μόνο οι διοικητικές αρχές με την έννοια που αναπτύχθηκε πιο πάνω, ενώ οι δικηγόροι δεν έχουν αρμοδιότητα βεβαίωσης του γνησίου της υπογραφής σε καμία περίπτωση.

Γ) Οι δικηγορικοί και συμβολαιογραφικοί σύλλογοι στους οποίους κοινοποιείται η παρούσα, παρακαλούνται να δώσουν σαφείς οδηγίες στα μέλη τους σχετικά με τα παραπάνω, προκειμένου να αποφευχθούν προβλήματα στις συναλλαγές, με στόχο την εύρυθμη λειτουργία των Υπηρεσιών του ΥΠ.Ο.Ο καθώς και προς αποφυγή ταλαιπωριών των μελών τους και των πελατών τους.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ Δ/ΝΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤ.ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΒΟΥΡΡΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ &
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ
ΔΙΟΙΚΗΤ. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΤΜΗΝΑ : Γ

Αθήνα, 14 Οκτωβρίου 2005
ΑΠ1097866 /1224 /0006Γ'

ΘΕΜΑ: Διευκρινίσεις σχετικά με την αρμοδιότητα βεβαίωσης του γνησίου της υπογραφής από Δικηγόρους

Σχετικό: αριθμ. 1085209/1091/0006Γ'/6-9-2005 έγγραφό μας

Σε συνέχεια του παραπάνω σχετικού μας και μετά από έγγραφες επισημάνσεις των Δικηγορικών Συλλόγων Αθηνών και Κέρκυρας διευκρινίζεται ότι η έλλειψη αρμοδιότητας των Δικηγόρων ως προς τη θεώρηση του γνησίου της υπογραφής (ενότητα Β του εγγράφου μας) αναφέρεται στην εφαρμογή αποκλειστικά και μόνο του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (άρθρο 11 παρ. 1 του Ν. 2690/1999), σε σχέση με τις περιπτώσεις διοικητικών διαδικασιών που αντιμετωπίζουν οι Υπηρεσίες μας (Δ.Ο.Υ., Τελωνεία κλπ). Οι Δικηγόροι στα πλαίσια του λειτουργήματός τους έχουν αρμοδιότητα θεώρησης του γνησίου της υπογραφής από διατάξεις που αφορούν στη λειτουργία και στις διαδικασίες απονομής της δικαιοσύνης, όπως είναι τα άρθρα 42, 83, 96 παρ. 2, 340 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, φωτοτυπία των οποίων σας επισυνάπτουμε για πληρέστερη ενημέρωσή σας. Πρέπει όμως να σημειωθεί προς αποφυγή σύγχυσης ότι οι πιο πάνω περιπτώσεις (μήνυση αξιόποινων πράξεων, διατυπώσεις δήλωσης πολιτικής αγωγής κλπ) έχουν διαφορετικό πεδίο εφαρμογής από τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ Δ/ΝΣΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤ.ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΒΟΥΡΡΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ 5618/2006 - ΦΕΚ 1689/Β'/17.11.2006
Παράταση προθεσμίας επικύρωσης ανώμαλων δικαιοπραξιών

Με την ως άνω υπουργική απόφαση οι προθεσμίες που αφορούν τη κύρωση ανωμάλων δικαιοπραξιών επί γεωργικών κλήρων, καθώς και την υποβολή των σχετικών δηλώσεων στον Προιστάμενο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. που έληγαν την 18.10.2006 (άρθρο 3 παρ. 9 περ. α, β του ν.3399/2005) παρατείνονται για ένα ακόμα έτος.

**ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ (ΔΤΚ) ΓΙΑ
ΤΗΝ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΜΙΣΘΩΜΑΤΟΣ ΜΗΝΩΝ
ΑΠΡΙΛΙΟΥ - ΙΟΥΛΙΟΥ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ -
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2006**

Από τη Γενική Γραμματεία Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος (ΕΣΥΕ) ανακοινώνεται ότι:

1. Ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ), κατά τη δωδεκάμηνη περίοδο Απριλίου 2005 - Μαρτίου 2006, παρουσίασε αύξηση (απλή δωδεκάμηνη μεταβολή) κατά 3,3%.
Στις περιπτώσεις των μισθώσεων των οποίων η επήσια αναπροσαρμογή μισθώματος ορίζεται, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, στο 75% της μεταβολής του ΔΤΚ, όπως αυτός υπολογίζεται από την ΕΣΥΕ, το ποσοστό αύξησης για το μήνα **ΑΠΡΙΛΙΟ 2006** ανέρχεται σε **2,5%** επί του καταβαλλομένου μισθώματος.
2. Ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ), κατά τη δωδεκάμηνη περίοδο Ιουλίου 2005 - Ιουνίου 2006, παρουσίασε αύξηση (απλή δωδεκάμηνη μεταβολή) κατά 3,2%.
Στις περιπτώσεις των μισθώσεων των οποίων η επήσια αναπροσαρμογή μισθώματος ορίζεται, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, στο 75% της μεταβολής του ΔΤΚ, όπως αυτός υπολογίζεται από την ΕΣΥΕ, το ποσοστό αύξησης για το μήνα **ΙΟΥΛΙΟ 2006** ανέρχεται σε **2,4%** επί του καταβαλλομένου μισθώματος.
3. Ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ), κατά τη δωδεκάμηνη περίοδο Αυγούστου 2005 - Ιουλίου 2006, παρουσίασε αύξηση (απλή δωδεκάμηνη μεταβολή) κατά 3,8%.
Στις περιπτώσεις των μισθώσεων των οποίων η επήσια αναπροσαρμογή μισθώματος ορίζεται, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, στο 75% της μεταβολής του ΔΤΚ, όπως αυτός υπολογίζεται από την ΕΣΥΕ, το ποσοστό αύξησης για το μήνα **ΑΥΓΟΥΣΤΟ 2006** ανέρχεται σε **2,9%** επί του καταβαλλομένου μισθώματος.
4. Ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ), κατά τη δωδεκάμηνη περίοδο Σεπτεμβρίου 2005 - Αυγούστου 2006, παρουσίασε αύξηση (απλή δωδεκάμηνη μεταβολή) κατά 3,5%.
Στις περιπτώσεις των μισθώσεων των οποίων η επήσια αναπροσαρμογή μισθώματος ορίζεται, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, στο 75% της μεταβολής του ΔΤΚ, όπως αυτός υπολογίζεται από την ΕΣΥΕ, το ποσοστό αύξησης για το μήνα **ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟ 2006** ανέρχεται σε **2,6%** επί του καταβαλλομένου μισθώματος.
5. Ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ), κατά τη δωδεκάμηνη περίοδο Οκτωβρίου 2005 - Σεπτεμβρίου 2006, παρουσίασε αύξηση (απλή δωδεκάμηνη μεταβολή) κατά 2,9%.
Στις περιπτώσεις των μισθώσεων των οποίων η επήσια αναπροσαρμογή μισθώματος ορίζεται, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, στο 75% της μεταβολής του ΔΤΚ, όπως αυ-

τός υπολογίζεται από την ΕΣΥΕ, το ποσοστό αύξησης για το μήνα **ΟΚΤΩΒΡΙΟ 2006** ανέρχεται σε **2,2%** επί του καταβαλλομένου μισθώματος.

6. Ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ), κατά τη δωδεκάμηνη περίοδο Νοεμβρίου 2005 - Οκτωβρίου 2006, παρουσίασε αύξηση (απλή δωδεκάμηνη μεταβολή) κατά 2,8%.

Στις περιπτώσεις των μισθώσεων των οποίων η επήσια αναπροσαρμογή μισθώματος ορίζεται, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, στο 75% της μεταβολής του ΔΤΚ, όπως αυτός υπολογίζεται από την ΕΣΥΕ, το ποσοστό αύξησης για το μήνα **ΝΟΕΜΒΡΙΟ 2006** ανέρχεται σε **2,1%** επί του καταβαλλομένου μισθώματος.

7. Ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ), κατά τη δωδεκάμηνη περίοδο Δεκεμβρίου 2005 - Νοεμβρίου 2006, παρουσίασε αύξηση (απλή δωδεκάμηνη μεταβολή) κατά 2,9%.

Στις περιπτώσεις των μισθώσεων των οποίων η επήσια αναπροσαρμογή μισθώματος ορίζεται, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, στο 75% της μεταβολής του ΔΤΚ, όπως αυτός υπολογίζεται από την ΕΣΥΕ, το ποσοστό αύξησης για το μήνα **ΔΕΚΕΜΒΡΙΟ 2006** ανέρχεται σε **2,2%** επί του καταβαλλομένου μισθώματος.

**ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ
ΕΤΟΣ 2006 (14ο)
ΕΤΗΣΙΑ ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ**

ΕΚΔΟΣΗ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΛΑΡΙΣΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΤΟΥΣ 2006

1.	Νεκρολογίες	3
2.	Επαγγελματικά θέματα-Ανακοινώσεις	221, 430, 614
3.	Εγκριση καταστατικού δικηγορικής εταιρίας	222
4.	Ευρετήριο άρθρων - μελετών - σχολίων	643
5.	Αλφαβητικό ευρετήριο	645
6.	Αριθμητικό ευρετήριο αποφάσεων.....	707

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΑΡΘΡΩΝ-ΜΕΛΕΤΩΝ ΣΧΟΛΙΩΝ

Ιωάννη ΒΟΙΛΑ, ε.τ Προέδρου ΔΣ Τρικάλων:

Τα θεμελιώδη συνταγματικά δικαιώματα του πολίτη	8
---	---

Νικολέττας ΓΚΟΡΤΣΙΛΑ, Δικηγόρου:

Συγχώνευση Τραπεζών	233
---------------------------	-----

Νικολάου ΔΕΛΗΔΗΜΟΥ, Αντεισαγγελέως Πρωτοδικών Λάρισας:

Εμφάνιση επιταγής κατ εντολήν και δικαιώμα προς υποβολή εγκλήσεως	24
--	----

Χριστόφορου ΚΟΣΜΙΔΗ, Εφέτη:

Ο Θεός ως Δικαιοσύνη, Προσπάθεια προσέγγισης της “αρεοπαγιτικής” διδασκαλίας κατά την ημέρα μνήμης του ιερομάρτυρος αγίου Διονυσίου του αρεοπαγίτου	433
---	-----

Γεωργίου ΜΠΑΝΤΕΛΑ, Δικηγόρου Λάρισας:

Μίσθωση κατασχεμένου- Κατάσχεση μισθωμένου -Πλειστηριασμός Μισθωμένου	28
--	----

Κων/νου ΝΤΕΛΙΚΟΥ- Κων/νου ΣΑΜΑΡΑ, Δικηγόρων Λάρισας

Η προστασία του ιδιωτικού βίου: Σύγχρονες εξελίξεις και προοπτικές με βάση την εθνική και ευρωπαϊκή νομολογία	249
--	-----

**Κων/νου ΤΣΙΤΣΕΛΙΚΗ, Επίκουρου καθηγητή στο Πανεπιστήμιο
Μακεδονίας**

Συνθήκες κράτησης και σεβασμός της αξιοπρέπειας του
Κρατουμένου.

Παρουσίαση της απόφασης ΚΑJA κατά Ελλάδας,
Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, 27.7.2006 439

Αντωνίου ΨΑΛΤΗ, Ασκούμενου Δικηγόρου Λάρισας

Κληρονομικό δικαίωμα του κυοφορούμενου και του
κρυοπαγημένου εμβρύου 225

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ

Η αξίωση τιμήματος από πώληση γεωργικών προϊόντων ερείδεται στη σύμβαση πώλησης και όχι στην αδικοπραξία, καίτοι η υπερημερία του αγοραστή είναι ποινικό αδίκημα. Ποινική και όχι αστική η ευθύνη του εκπροσώπου αγοράστριας γεωργικών προϊόντων εταιρίας, ως προς την υπερημερία καταβολής του τιμήματος. Εφλαρ 869/05, σ. 448

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Αναδρομική κτήση κυριότητας ακινήτου δυνάμει μεταγραφέντος παραχωρητηρίου. Μετά την 23-5-1968 δυνατή η χωρίς θέληση του κληρούχου κτήση από τρίτον της νομής κλήρου με εκούσια μεταβίβαση ή με χρησικτσία, υπό τον όρο μη κατάτημησης. Εφλαρ 146/06, σ. 312

ΑΓΩΓΗ

Αγωγή τιμήματος εκ διαδοχικών πωλήσεων. Εφλαρ 205/05, σ. 56

Αγωγή αναγνώρισης ακυρότητας εικονικού προσυμφώνου πώλησης, ως υποκρύπτωντος προσύμβασης δωρεάς, ήδη ανακληθείσας, και απόδοσης νομής ακινήτου κατά τον αδικ. πλουτισμό. Εφλαρ 256/05, σ. 63

Μίσθωση έργου. Εφλαρ 267/05, σ. 72

Αγωγή επιδίκασης εξόδων τοκετού τέκνου γεννηθέντος εκτός γάμου. Εφλαρ 284/05, σ. 77

Άσκηση δύο χωριστών αγωγών, η πρώτη κατά ασφαλιστή και η δεύτερη κατά ΕΚ, για την περίπτωση απόρριψης της πρώτης, εάν το αυτ/το κριθεί ανασφάλιστο. Εφλαρ 327/05, σ. 85

Αναγωγή ασφαλιστή κατά ασφαλισμένου. Εφλαρ 335/05, σ. 92

Αγωγή αποκτημάτων εκ λυθέντος γάμου. Εφλαρ 2/06, σ. 102, Εφλαρ 391/06, σ. 373

Αρνητική και διεκδικητική αγωγή επί προσβολής κοινού πράγματος. Εφλαρ 116/06, σ. 117

Αγωγή αποζημίωσης για δαπάνες λόγω λύσης μνηστείας. Εφλαρ 117/06, σ. 119

Αγωγή ακύρωσης απόλυτης συνδικαλιστή. Εφλαρ 120/06, σ. 126, Εφλαρ 424/06, σ. 396

Αγωγή καταβολής συνηθισμένου μισθού για πρόσθετη εργασία. Εφλαρ 171/06, σ. 159

Αγωγή διανομής. Εφλαρ 226/06, σ. 176, Εφλαρ 466/06, σ. 535

Αγωγή διαζυγίου λόγω 4ετούς διάστασης. Εφλαρ 183/05, σ. 271

Αγωγή αποζημίωσης λόγω στέρησης παροχής υπηρεσιών της θανατωθείσας συζύγου. Εφλαρ 193/05, σ. 274

Αγωγή διαφυγόντων κερδών εξ αδικοπραξίας. Εφλαρ 262/05, σ. 281

Αγωγή αναγνώρισης ακυρότητας απόφασης πειθαρχικού συμβουλίου ΚΤΕΛ. Εφλαρ 36/06, σ. 295

Καθ ύλην αρμοδιότητα επί αγωγής διανομής. Εφλαρ 92/06, σ. 304

Αγωγή περί κλήρου. Εφλαρ 146/06, σ. 312

Αγωγή από αλληλόχρεο λ/σμό. Εφλαρ 216/06, σ. 342

Αγωγή για αποζημίωση χρήσης κοινού ακινήτου. Νόμιμα ζητείται η απωλεσθείσα ωφέλεια για το μετά την επίδοση της αγωγής χρόνο, εφ' όσον κατά τη συζήτηση υπήρχε ο γενεσιουργός λόγος του δικαιώματος. Εφλαρ 278/06, σ. 351

Αγωγή από ευθύνη εκ των διαπραγματεύσεων. Εφλαρ 325/06, σ. 357

Αγωγή εξ οροφοκτησίας. Εφλαρ 390/06, σ. 368, Εφλαρ 408/06, σ. 393, Εφλαρ 451/06, σ. 529

Αγωγή διαζυγίου. Ανταγωγή. Εφλαρ 395/06, σ. 376

Αγωγή από ποινική ρήτρα. Εφλαρ 397/06, σ. 381

Αγωγή ακύρωσης καταπλεονεκτικής δικαιοπραξίας, ως αντίθετης στα χρηστά ήθη. Εφλαρ 405/06, σ. 388

Αγωγή ακυρότητας απόλυσης ως καταχρηστικής. Εφλαρ 425/06, σ. 398

Αγωγή αποζημίωσης εξ αυτ/κού ατυχήματος. Αναγωγή. Παρεμπίπτουσα αγωγή. ΜονΠρωτΛαρ 110/06, σ. 401

Αγωγή προσβολής προσωπικότητας. Εφλαρ 517/05, σ. 441

Αγωγή αναγνώρισης ακυρότητας του μεταξύ άλλων καταρτισθέντος συμβολαίου, εφόσον ο τρίτος έχει έννομο συμφέρον. Εφλαρ 869/05, σ. 448

Αγωγή έκπτωσης κληρονόμου από το ευεργέτημα απογραφής. Εφλαρ 901/05, σ. 454

Αγωγή αποζημίωσης για συκοφαντική δυσφήμηση διά του τύπου. Εφλαρ 83/06, σ. 462

Αγωγή από πώληση. Πραγματικά ελαττώματα. Εφλαρ 138/06, σ. 472

Διεκδικητική αγωγή. Εφλαρ 403/06, σ. 498

Αγωγή διατροφής ανηλίκου. Εφλαρ 439/06, σ. 518

Αγωγή αποζημίωσης λόγω παρακράτησης μισθίου. Εφλαρ 448/06, σ. 527

Αγωγή καταβολής μισθωμάτων. Εφλαρ 515/06, σ. 549

Αγωγή δικηγορικής αμοιβής. Εφλαρ 526/06, σ. 552

Αγωγή αναγνώρισης κληρονομικού δικαιώματος και απόδοσης κληρονομιαίου ακινήτου, προς συμπλήρωση νόμιμης μοίρας. Εφλαρ 586/06, σ. 560

Αγωγή διάρρηξης καταδολιευτικής δικαιοπραξίας. Εφλαρ 743/06, σ. 563

Αγωγή αναγνώρισης δικαιώματος χρήσης εμπορικής επωνυμίας και διακριτικού τίτλου. Εφλαρ 852/06, σ. 566

Αγωγή του καθ ου η εκτέλεση κατά υπερθεματιστή για αποζημίωση, άλλως για απόδοση του αδικ. πλουτισμού, κατά το ποσό της διαφοράς μεταξύ εκπλειστηριάσματος και αντικειμενικής αξίας. Εφλαρ 960/06, σ. 573

ΑΓΩΓΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΤΙΚΗ

Μη παραγραφή αναγνωριστικής αγωγής. Έλλειψη εννόμου συμφέροντος επί παραγρα-

φής αξίωσης, την οποία πρόκειται να προπαρασκευάσει η αγωγή αυτή. ΠολΠρωτΛαρ 294/06, σ. 577

ΑΓΩΓΗ ΠΑΡΕΜΠΙΠΤΟΥΣΑ

Επίδειξη εγγράφων με παρεμπίπτουσα αγωγή, αν υπόχρεος προς επίδειξη είναι τρίτος, αμέτοχος στην κύρια δίκη. Εφλαρ 205/05, σ. 56

Νομικά αβάσιμη η προσεπικληση με παρεμπίπτουσα αγωγή αποζημίωσης που διαλαμβάνει ότι αποκλειστικά υπαίτιος για τη ζημία του κυρίως ενάγοντος είναι ο προσεπικαλούμενος-παρεμπιπτόντως εναγόμενος τρίτος, καθ' όσον η ευδόκιμη επίκληση αποκλειστικής υπαίτιότητας τρίτου επάγεται απόρριψη της κύριας αγωγής έναντι του προσεπικαλούντος. Εφλαρ 335/05, σ. 92

Απαράδεκτη η παρεμπίπτουσα (αν)αγωγή κατά προσώπων μη διαδίκων στην κύρια δίκη αποζημίωσης, χωρίς προηγούμενη προσεπικληση τους, ως δικονομικών εγγυητών, ώστε να διευρυνθούν τα υποκειμενικά όρια της κύριας δίκης. ΜονΠρωτΛαρ 110/06, σ. 401

ΑΓΩΓΗ ΠΑΥΛΙΑΝΗ

Η άσκηση παυλιανής αγωγής διακόπτει την παραγραφή της αξίωσης. Εφλαρ 515/06, σ. 549

ΑΔΕΙΑ (Εργ)

Μη επιτρεπτή η συμβατική μεταφορά της κανονικής άδειας σε επόμενο έτος. Επί μη χορήγησης αιτηθείσας κανονικής άδειας από πταίσμα εργοδότη, καταβολή αποδοχών με προσαύξηση 100%. Εφλαρ 179/06, σ. 167

ΑΔΕΙΕΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

Για έκδοση άδειας λειτουργίας καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος ή τροφίμων και ποτών απαιτείται υπεύθυνη δήλωση του διαχειριστή της πολυκατοικίας ή του ιδιοκτήτη περί του ότι ο κανονισμός της πολυκατοικίας ή, εν ελλείψι, η πλειοψηφία των συνιδιοκτη-

τών δεν απαγορεύει τη χρήση. Επί καταχρηστικής άρνησης, χωρεί καταδίκη σε δήλωση βούλησης. Εφλαρ 489/06, σ. 545

ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΟΣ ΠΛΟΥΤΙΣΜΟΣ

Επί υπαναχώρησης, αμοιβαία υποχρέωση επιστροφής των παροχών, βάσει αδικ. πλουτισμού. Εφλαρ 267/05, σ. 72

Αγωγή αποζημιώσης για δαπάνες γενόμενες στο διάστημα της μνηστείας, που λύθηκε χωρίς σπουδαίο λόγο και, επικουρικά, κατά τον αδικ. πλουτισμό. Εφλαρ 117/06, σ. 119

Επιβοηθητική φύση αδικ. πλουτισμού. Έλλειψη νόμιμης αιτίας επί περιουσιακής μετακίνησης σε εκτέλεση σύμβασης, που τελούσε υπό αναβλητική αίρεση, η πλήρωση της οποίας ματαιώθηκε.

Η ένσταση συντρέχοντος πταισμάτος δεν προβάλλεται κατ αξιώσης απόδοσης πλουτισμού. Εφλαρ 135/06, σ. 129, Εφλαρ 674/04, σ. 261

Ακυρότητα συνομολόγησης άτυπου τιμήματος, υπέρτερου του δηλωθέντος στο πωλητήριο συμβόλαιο, λόγω μη τήρησης νόμιμου τύπου. Δικαίωμα καταβαλόντος αγοραστή για αναζήτηση της χωρίς νόμιμη αιτία περιουσιακής αφέλειας, καθό μέρος υπερβαίνει την πραγματική αγοραστική αξία του πωληθέντος. Εφλαρ 946/06, σ. 570

Αγωγή του καθ ου η εκτέλεση κατά υπερθεματιστή περί αποζημίωσης, άλλως περί απόδοσης του αδικ. πλουτισμού, κατά το ποσό της διαφοράς μεταξύ εκπλειστηριάσματος και αντικειμενικής αξίας του εκπλειστηριασθέντος.

Η υπό του υπερθεματιστή καταβολή του εκπλειστηριάσματος και όχι της τυχόν μεγαλύτερης αντικειμενικής αξίας του πράγματος δεν είναι αντίθετη προς την καλή πίστη, ούτε καταχρηστική, αλλά συνιστά νόμιμη αιτία της περιουσιακής μετάθεσης που επέρχεται με την κατακύρωση και δεν τον καθιστά αδικαιολογήτως πλουσιότερο. Εφλαρ 960/06, σ. 573

ΑΔΙΚΟΠΡΑΞΙΑ

Αδικοπρακτική ευθύνη νπ για πράξεις ή παραλείψεις οργάνων του, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων, έστω και καθ' υπέρβαση ή κατάχρηση εξουσίας.

Απατηλή ιδιοποίηση χρημάτων, που καταβλήθηκαν από αγοραστή αυτ/του στο διαχειριστή πωλήτριας εταιρίας για να τα καταβάλλει στην Τράπεζα έναντι δόσης δανείου του αγοραστή, ληφθέντος για την αγορά του αυτ/του. Εφλαρ 70/06, σ. 112

Αποζημίωση συζύγου, λόγω στέρησης παροχής υπηρεσιών της θανατωθείσας συζύγου. Στα διαφυγόντα εισοδήματα λόγω ανικανότητας προς εργασία περιλαμβάνονται οι εργατικές και εργοδοτικές εισφορές.

Σωρευτική απόληψη της ζημίας και της ωφέλειας από την αδικοπραξία και το νόμο. Εφλαρ 193/05, σ. 274

Δικονομικός χαρακτήρας του 298 ΑΚ μόνον ως προς την πιθανολόγηση του διαφυγόντος κέρδους. Στοιχεία αξιώσης διαφυγόντος κέρδους, λόγω αδικοπραξίας.

Βετής παραγραφή αξιώσης από αδικοπραξία. Παραγραφή μελλοντικών αξιώσεων. Εφλαρ 262/05, σ. 281

Πώληση και απάτη. Συρροή συμβατικής και αδικοπρακτικής ευθύνης όταν η υπαίτια πράξη, διαπραττόμενη και χωρίς τη συμβατική σχέση είναι παράνομη, ως αντικείμενη στο καθήκον της μη πρόκλησης υπαιτίως ζημίας σε άλλον. Εφλαρ 137/06, σ. 306

Επί αγωγής διαφυγόντων εισοδημάτων δεν αρκεί η αφηρημένη επανάληψη του 298 ΑΚ. Στοιχεία αγωγής τραυματισθέντος συνοδού αμαξοστοιχίας για διαφυγόντα εισοδήματα. Εφλαρ 178/06, σ. 331

Επί αγωγής αποζημίωσης λόγω αναπτηρίας πρέπει να αναφέρονται ιδιαίτεροι λόγοι δυσμενούς επίδρασης στη μελλοντική ζωή, ως συνέπεια ειδικά της αναπτηρίας.

Δεν αντιάσσεται κατά ανηλίκου κάτω των 10 ετών το ίδιον πταισμά του, ούτε η αμέλεια των εποπτευόντων γονέων του, διότι αυτοί και ο αδι-

κοπραγήσας ευθύνονται εις ολόκληρον έναντι του ανηλίκου. ΜονΠρωτΛαρ 110/06, σ. 401

Η αξίωση τιμήματος από πώληση γεωργικών προϊόντων είναι συμβατική και όχι αδικοπρακτική, καίτοι η υπερημερία του αγοραστή συνιστά ποινικό αδίκημα.

Η καταδολίευση δανειστών δεν αποτελεί αδικοπραξία, καθόσον έχει ως συνέπεια όχι την αποζημίωση, αλλά τη διάρρηξη της πράξης. Εφλαρ 869/05, σ. 448

Συκοφαντική δυσφήμηση και προσβολή προσωπικότητας δια του τύπου. Εφλαρ 83/06, σ. 462

Αμέλεια υπάρχει όταν δεν καταβάλλεται η προσήκουσα, κατά τη συναλλακτική πίστη, επιψέλεια, αδιαφόρως αν υπάρχει ή όχι νομικό καθήκον.

Η υπαίτια παράλειψη γεννά υποχρέωση προς αποζημίωση, όταν υπάρχει υποχρέωση για πράξη από το νόμο, τη δικαιοπραξία ή την καλή πίστη. Αιτιώδης συνάφεια μεταξύ επιζήμιου αποτελέσματος και ενέργειας ή παράλειψης. Εφλαρ 376/06, σ. 491

Αυτοσχέδιοι αγώνες ταχύπτητας (κόντρες) ανήλικων μοτοσικλετιστών.

Ευθύνη γονέων για μη προσήκουσα άσκηση εποπτείας στο ανήλικο τέκνο. Εφλαρ 422/06, σ. 514

Ευθύνη προστήσαντος για άδικες πράξεις προστηθέντος. Η πρόστηση μπορεί να στηρίζεται σε δικαιοπραξία ή σύμβαση, αλλά και σε σχέση συζυγική, συγγενική ή φιλική και γενικά φιλοφρόνησης. Εφλαρ 456/06, σ. 534

Επί τραυματισμού συνεπιβάτη ιδιωτικής χρήστης αυτ/του, μη αντικειμενική ευθύνη, κατά το ν. ΓΠΝ/1911, των οδηγού, κατόχου και κυρίου του ζημιογόνου αυτ/του.

Μετωπική σύγκρουση. Συνυπαιτιότητα.

Μη παραμέληση εποπτείας γονέων, καθώς, παρά την άσκηση της προσήκουσας εποπτείας του ανηλίκου, δεν κατέστη δυνατή η αποτροπή της υπ αυτού οδήγησης της μοτοσικλέτας, την οποία παρέλαβε νυκτερινές ώρες εν αγνοία τους. Εφλαρ 579/06, σ. 555

Η αναγωγή μεταξύ συνυπόχρεων ασκείται με αυτοτελή ή παρεμπίπτουσα αγωγή ή ένσταση. Στοιχεία αναγωγής. Εφλαρ 646/06, σ. 562

ΑΘΕΜΙΤΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Εμπορική επωνυμία και διακριτικός τίτλος. Αναγγελία στο επιμελητήριο. Επί ομοιότητας επωνυμίας, υποχρέωση προσθήκης διακριτικού.

Προτεραιότητα στη χρήση. Κίνδυνος παραπλάνησης όχι μόνον της πλειονότητας αλλά και ενός όχι ασήμαντου τιμήματος του καταναλωτικού κοινού. Μη παραπλάνηση και σύγχυση των καταναλωτών εκ της, χωρίς έριδες, μακροχρόνιας χρήσης συγκεκριμένου ονόματος. Εφλαρ 852/06, σ. 566

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Επαγγελματικός αθλητισμός. Ανώνυμη αθλητική εταιρία.

Οι οικονομικές διαφορές μεταξύ επαγγελματιών αθλητών και ΑΑΕ από σύμβαση παροχής αθλητικών υπηρεσιών, εάν δεν υπάρχει αντίθετος ρητός συμβατικός όρος, επιλύονται υποχρεωτικά διαιτητικά από τις επιτροπές επίλυσης οικονομικών διαφορών, ανεξάρτητα από τη νομική θεμελίωση τους, αφού και η επικουρική αξίωση από τον αδικ. πλουτισμό συνδέεται αναπόσπαστα με την κύρια συμβατική αξίωση.

Οι τελεσίδικες αποφάσεις των ΕΕΟΔ αποτελούν δεδικασμένο και τίτλους εκτελεστούς. ΜονΠρωτΛαρ 15/06, σ. 581

Αναστολή εκτέλεσης απόφασης της Οργανωτικής Επιτροπής σχολικών αγώνων περί μη συμμετοχής μαθητριών σε σχολικό πρωτάθλημα.

Προνόμια διακρινόμενων σε παγκόσμιους ή πανελλήνιους σχολικούς αγώνες αθλητών για εισαγωγή στη τριτοβάθμια εκπαίδευση.

ΔιοικΕφλαρ 5/06, σ. 594

ΑΙΡΕΣΗ (Αστ)

Επί συμβατικής πίστωσης λογ/σμού κατάθεσης με προϊόν επιταγών, που μεταβιβάζονται από τον καταθέτη στην Τράπεζα, η πίστωση γίνεται υπό την αναβλητική αίρεση της πληρωμής τους. Εφλαρ 135/06, σ. 129

Η πώληση με δοκιμή τελεί, εν αμφιβολίᾳ, υπό την αναβλητική εξουσιαστική αίρεση της επιθυμίας του αγοραστή. Εφλαρ 674/04, σ. 261

Πώληση ακινήτου με διαλυτική αίρεση. Όρος ότι επί καθυστέρησης έστω και μίας δόσης η πωλήτρια θα δικαιούται να θεωρήσει ή την αίρεση πληρωθείσα με αποτέλεσμα την αυτοδίκαιη ανατροπή της πώλησης και την επάνοδο της κυριότητας σε αυτήν ή την αίρεση ως μη συμφωνηθείσα και να επιδιώξει την είσπραξη του πιστωθέντος τιμήματος. Εφλαρ 289/06, σ. 354

ΑΙΤΗΜΑ (ΠολΔικ)

Το δικαστήριο μπορεί να ρυθμίσει την επικοινωνία του μη έχοντος την επιμέλεια γονέα και χωρίς αίτημα, αφού στο μείζον θέμα της γονικής μέριμνας περιλαμβάνεται και το έλασσον της επικοινωνίας. Εφλαρ 387/06, σ. 362

Το παρεπόμενο αίτημα απαγγελίας προσωπικής κράτησης και απειλής χρηματικής ποινής σε περίπτωση μη εκτέλεσης απόφασης αρμόζει στη διατάραξη της νομής και όχι στην αποβολή. Ειρλαρ 11/06, σ. 408

Επί προσβολής της συννομής από τρίτον, κάθε συννομέας μπορεί να ζητήσει μόνος του την απόδοση της συννομής κατά την αναλογούσα μερίδα του, χωρίς υποχρέωση να αιτείται απόδοση της νομής σ' όλους τους συννομείς. Ειρλαρ 59/06, σ. 585

ΑΙΤΗΣΗ ΑΚΥΡΩΣΗΣ (Διοικ)

Η αίτηση ακύρωσης απόφασης για πρόσληψη προσωπικού δημοτικής επιχείρησης ύδρευσης - αποχέτευσης, μέσω ΑΣΕΠ, με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου υπάγεται στο ΣτΕ. ΔιοικΕφλαρ 84/05, σ. 197

Για την αίτηση ακύρωσης απαιτείται ιδιαιτέρω, άμεσο και ενεστώς έννομο συμφέρον, η ύπαρξη του οποίου, όταν η διοικητική πράξη δεν απευθύνεται ευθέως προς τον αιτούντα, κρίνεται από την ειδική σχέση του με τα αποτελέσματα της πράξης. ΔιοικΕφλαρ 512/06, σ. 599

ΑΚΥΡΩΤΗΤΑ (Αστ)

Ακυρότητα δικαιοπραξίας, λόγω αντίθεσης στα χρηστά ήθη. Εφλαρ 405/06, σ. 388

ΑΚΥΡΩΤΗΤΑ (ΠοινΔικ)

Μη ακυρότητα πράξεων προδικασίας, λόγω παραβίασης της μυστικότητας, καθ όσον η γνωστοποίηση εγγράφων δικογραφίας σε μάρτυρες έγινε από τον κατηγορούμενο για την υπεράσπισή του. ΣυμβΠλημλαρ 471/05, σ. 203

Ακυρότητα έκθεσης που συντάσσει δημόσιος υπάλληλος προς βεβαίωση πράξεων ποινικής διαδικασίας, αν δε φέρει υπογραφή του συντάκτη ή των συμπραξάντων προσώπων. ΤριψΠλημλαρ 4068/05, σ. 207

ΑΚΥΡΩΤΗΤΑ (ΠολΔικ)

Ακυρότητα ενεργηθεισών διαδικαστικών πράξεων, εάν η έλλειψη πληρεξουσιότητας δε συμπληρωθεί στην ταχθείσα προθεσμία. Ειρλαρ 75/06, σ. 195

Θεραπεία ακυρότητας ελλιπούς αναγγελίας με κοινοποίηση στην προθεσμία της αναγγελίας νέου πλήρους αναγγελτηρίου. Εφλαρ 28/06, σ. 293

Η εκ παραδρομής διάσταση στο σκεπτικό με το διατακτικό της δ/γής πληρωμής, ως προς το επιδικαζόμενο ποσό, δε δημιουργεί ακυρότητα. Εφλαρ 359/06, σ. 360

ΑΛΛΗΛΟΧΡΕΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ

Έννοια σύμβασης αλληλόχρεου ή ανοικτού λ/σμού.

Επί αγωγής από αλληλόχρεο λ/σμό, μη ανάγκη μνείας των κονδυλίων, εάν ο οφειλέτης υπο-

σχέθηκε αφηρημένα την εξόφληση της οφειλής ή αναγνώρισε το κατάλοιπο μετά το κλείσιμο, άλλως η αγωγή πρέπει να περιέχει την κίνηση ολόκληρου του λ/σμού. Εφλαρ 216/06, σ. 342

ΑΛΣΟΣ

Τα δημόσια δάση και άλση, εφόσον δεν είναι ειδικής χρήσης, είναι πράγματα κοινής χρήσης.

Μη εμπορική η μίσθωση αναψυκτηρίου εντός αισθητικού δάσους του Δημοσίου, του οποίου παραχωρήθηκε η εκμετάλλευση σε ΟΤΑ, ο οποίος το εκμίσθωσε. Εφλαρ 473/06, σ. 537

ΑΜΕΛΕΙΑ(Αστ)

Αμέλεια υπάρχει όταν δεν καταβάλλεται η επιμέλεια που πρέπει, κατά τη συναλλακτική πίστη, είτε υπάρχει προς τούτο σαφές νομικό καθήκον, είτε όχι. Εφλαρ 376/06, σ. 491

ΑΝΑΒΟΛΗ (ΠολΔικ)

Η αναβολή επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια του δικαστηρίου και δε συνιστά πλημμέλεια της απόφασης, δυνάμενη να αποτελέσει λόγο έφεσης. Εφλαρ 278/06, σ. 351

Βλ. και Δίκη-Δικονομία (Πολ).

ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ

Στοιχεία αναγγελίας. Θεραπεία ακυρότητας ελλιπούς αναγγελτηρίου. Εφλαρ 28/06, σ. 293

Βλ. και Ακυρότητα, Αοριστία, Ανακοπή, Εκτέλεση, Πτώχευση

ΑΝΑΓΩΓΗ

Αναγωγή μεταξύ συνοφειλετών είτε με αυτοτελή αγωγή, εάν ο συνοφειλέτης κατέβαλε όλη τη ζημία του ζημιώθεντος ή ποσό μεγαλύτερο από τη μερίδα του, είτε με παρεμπίπτουσα στα πλαίσια κύριας δίκης, όταν ουδέν κατέβαλε. Ο ασκών αναγωγή πρέπει να αποδέχεται και δική του συνυπαιτότητα και όχι να ισχυρίζεται αποκλειστική υπαιτιότητα του (κυ-

ρίως ή παρεμπιπόντως) εναγομένου ή του κυρίως ενάγοντος.

Απαράδεκτη η παρεμπίπτουσα αναγωγή κατά προσώπων μη διαδίκων στην κύρια δίκη αποζημίωσης, χωρίς προηγούμενη προσεπικλησή τους ως δικονομικών εγγυητών. ΜονΠρωτΛαρ 110/06, σ. 401

Επί αναγωγής ασφ. εταιρίας νομιμοποιούνται παθητικά ο ασφαλισμένος, ο αντισυμβαλλόμενος, ο οδηγός του ζημιογόνου οχήματος. Η ζημία του τρίτου αποτελεί αυτοτελές αντικείμενο απόδειξης της αναγωγής, ο δε ασφαλιστής δεν μπορεί να απαιτήσει κάθε ποσό που κατέβαλε στον παθόντα τρίτο, αφού μπορεί να αποδειχθεί ζημία μικρότερη. Εφλαρ 57/06, σ. 456

Ευθύνη εις ολόκληρον συνυπαίτιων οδηγών, δίχως ανάγκη προσδιορισμού του βαθμού πταίσματός τους, που είναι θέμα αναγωγής μεταξύ τους. Εφλαρ 422/06, σ. 514

Καταβολή ολόκληρης της αποζημίωσης από ένα συνυπόχρεο και αναγωγή κατά άλλου συνοφειλέτη. Στοιχεία αναγωγής. Εφλαρ 646/06, σ. 562

Βλ. και Αδικοπραξία, Αοριστία, Ασφαλιστική σύμβαση

ΑΝΑΙΡΕΣΗ (ΠολΔικ)

Η απόφαση δεν αναφείται ως προς μη πληγέντα κεφάλαια, εκτός αν συνδέονται αρρήκτως με τα αναφεύθεντα. Αναβίωση των μη ερευνηθεισών επικουρικών βάσεων αγωγής. Η επαναφορά των διαδίκων στην προ της αναφεύσας απόφασης κατάσταση αφορά διαδίκους που μετείχαν στην αναφεύτηκη δίκη, όχι δε και μη μετασχόντες σε αυτήν, έστω και αν μετείχαν στην εφετειακή δίκη, στα πλαίσια άλλης συνεκδικασθείσας έφεσης.

Η μη επεκταση της αναίρεσης ισχύει και στην περίπτωση που είχε ασκηθεί από έναν ηττηθέντα εναγόμενο έφεση κατά της πρωτόδικης απόφασης και, παράλληλα, από τον νικήσαντα διάδικο (ενάγοντα) επικουρική έφεση κατά άλλου εναγομένου.

Αν η πρώτη έφεση γίνει κατ' ουσίαν δεκτή και απορριφθεί έναντι του εκκαλέσαντος η αγωγή, αλλά γίνει δεκτή η επικουρική έφεση του ενάγοντος και, ακολούθως, ο (επικουρικά) εφεσίβλητος ασκήσει αναίρεση κατά της εφετειακής απόφασης, η οποία γίνει δεκτή, τα αποτελέσματα της αναίρεσης περιορίζονται μόνο μεταξύ των διαδίκων της αναιρετικής δίκης.

Αναιρετέα η απόφαση αν το Εφετείο, ως δικαστήριο της παραπομπής, διαλάβει δυσμενή δ/ξη και για μη μετασχόντα στην αναιρετική δίκη εφεσίβλητο. Προστασία ενάγοντος με επικουρική αναίρεση. Εφλαρ 327/05, σ. 85

ΑΝΑΚΛΗΣΗ (Ποιν)

Το εκ του Συντάγματος και της ΕΣΔΑ δικαίωμα του κατηγορουμένου να δικαστεί από τον φυσικό δικαστή υπερισχύει του άρθρου 32 ν. 3346/2005, που προβλέπει υφ' όρον παραγραφή της καταγνωσθείσας ποινής και αρχειοθέτηση της υπόθεσης.

Ανάκληση, μετά από αίτηση κατηγορουμένου, εισαγγελικής πράξης, με την οποία τέθηκε στο αρχείο καταδικαστική σε βάρος του απόφαση. ΠρΕισΕφλαρ 3/06, σ. 214

ΑΝΑΚΟΠΗ (ΠολΔΙΚ)

Επί ανακοπής κατά πίνακα κατάταξης μη αναγκαστική ομοδικία μεταξύ των δανειστών.

Εφλαρ 255/05, σ. 59

Ανακοπή κατά δ/γής πληρωμής. Μη αντιτάξιμο ενστάσεων κατά κομιστή, που πηγάζουν από προσωπικές σχέσεις με τον εκδότη ή προηγούμενους κομιστές, εκτός αν ο κομιστής τελούσε σε γνώση και ενήργησε προς βλάβη του οφειλέτη. Η ακύρωση της επιταγής μπορεί να γίνει και με ανακοπή κατά δ/γής πληρωμής.

Γνώση της εξ οπισθογράφησης κομιστριας Τράπεζας για την αφερεγγυότητα του λήπτη της επιταγής και την απατηλή συμπεριφορά του σε βάρος του εκδότη. Εφλαρ 143/06, σ. 141, Εφλαρ144/06, σ. 144

Επί εκτέλεσης βάσει δ/γής πληρωμής Ειρηνοδίκη, η ανακοπή κατά πίνακα κατάταξης εισάγεται στο Μον. Πρωτοδικείο. Εφλαρ 177/06, σ. 165

Απαράδεκτη η ανακοπή κατά ΔΟΥ, η οποία, ως υπηρεσία του Δημοσίου, δεν έχει ικανότητα διαδίκου. Επί ανακοπής που αφορά προαφαίρεση εξόδων εκτέλεσης νομιμοποιείται παθητικά μόνον ο επισπεύδων την εκτέλεση, εκτός αν ο ίδιος είναι ανακόπτων, οπότε η ανακοπή στρέφεται κατά του δικαιούχου των εξόδων. ΜονΠρωτΛαρ 56/06, σ. 179

Ανακοπή κατά δ/γής πληρωμής, εκδοθείσας βάσει τραπεζικών επιταγών, εκδοθεισών στην Κύπρο, κατά το Κυπριακό δίκαιο. Ειρλαρ 330/05, σ. 193

Ανακοπή κατά πλειστηριασμού ακινήτου, που έλαβε χώρα καθόν χρόνο ο επισπεύσας τη διαδικασία του πλειστηριασμού δανειστής είχε ήδη υποκατασταθεί δικαστικά από τρίτο πρόσωπο. Εφλαρ 890/05, σ. 451

Νέοι λόγοι ανακοπής προβάλλονται μόνο με πρόσθιτο δικόγραφο. Μη επιτρεπτοί πρόσθετοι λόγοι με προτάσεις ή με εφετήριο δικόγραφο, έστω και αν αφορούν ισχυρισμούς, που αναφέρονται στα 269 και 527 του ΚΠολΔ, καθ όσον έναντι των τελευταίων αυτών γενικών δ/ξεων κατισχύει, ως ειδική, η δ/ξη του 585 παρ. 2 εδ. β' του ΚΠολΔ. Εφλαρ 476/06, σ. 541

Οι μέρες Σαββάτου δε συνυπολογίζονται στην προθεσμία των 15 εργάσιμων ημερών για ανακοπή κατά δ/γής πληρωμής. Εφλαρ 486/06, σ. 542

ΑΝΑΚΟΠΗ ΕΡΗΜΟΔΙΚΙΑΣ

Ανώτερη βία είναι η αιφνίδια ασθένεια του πληρεξούσιου δικηγόρου, εφ όσον τον εμποδίζει να παραστεί αυτοπροσώπως ή να ειδοποιήσει τον εντολέα για αντικατάστασή του, όχι όμως συνήθεις ασθένειες, που απλώς δυσχεραίνουν, χωρίς να εξαφανίζουν, τη φυσική δυνατότητα εργασίας ή ειδοποιήσης άλλου συναδέλφου, έστω και μη συνεργάτη του, για

να τον εκπροσωπήσει στη δίκη. Πρέπει να προσδιορίζεται το είδος της ασθένειας, ο χρόνος εκδήλωσης και η διάρκεια. Εφλαρ 346/05, σ. 288

Ανακοπή ερημοδικίας λόγω μη εμπρόθεσμης κατάθεσης προτάσεων.

Εκπροσώπηση εκκαλούντος από Δικηγόρο, που υπέβαλε αίτημα αναβολής. Απόρριψη αιτήματος και χορήγηση προθεσμίας για κατάθεση προτάσεων έως το τέλος της συζήτησης. Μη κατάθεση προτάσεων και ερημοδικία εκκαλούντος. Η δικονομική συμπεριφορά του δικηγόρου δικαιολογεί ανώτερη βία του εκκαλούντος. Εφλαρ 215/06, σ. 479

ΑΝΑΚΡΙΣΗ

Μυστικότητα ανάκρισης. Χορήγηση αντιγράφων δικογραφίας σε κατηγορούμενο και περαιτέρω γνωστοποίησή τους σε προταθέντες απ' αυτόν και εξετασθέντες μάρτυρες . Μη ακυρότητα πράξεων προδικασίας, λόγω παραβίασης της μυστικότητας, καθ όσον η γνωστοποίηση στους μάρτυρες έγινε από τον κατηγορούμενο για την υπεράσπισή του. ΣυμβΠλημΛαρ 471/05, σ. 203

ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Αυτοτελής αξίωση αποζημίωσης λόγω αναπηρίας ή παραμόρφωσης του παθόντος, που επιδρά στο μέλλον του. Στοιχεία αγωγής. ΜονΠρωτΛαρ 110/06, σ. 401

ΑΝΑΣΤΟΛΗ(ΔΙΟΙΚΔΙΚ)

Αναστολή εκτέλεσης ατομικής εκτελεστής διοικητικής πράξης, επί ανεπανόρθωτης ή δυσχερώς επανορθώσιμης βλάβης.

Δυνατότητα αναστολής αν η αίτηση ακύρωσης είναι προδήλως βάσιμη, έστω και αν η βλάβη δεν κρίνεται δυσχερώς επανορθώσιμη και αντίστροφα.

Αναστολή απόφασης της Επιτροπής Κρίσεως Αυθαιρέτων περί κατεδάφισης αυθαιρέτου κτίσματος, που είναι επαγγελματικός χώρος, για την κατασκευή του οποίου δαπανήθηκαν

σοβαρά ποσά, τα δε μεγάλα πρόστιμα είναι δύσκολο να καταβληθούν χωρίς οικονομική και ψυχική βλάβη του αιτούντος και της οικογένειάς του. ΔιοικΕφλαρ 2/06, σ. 593

Αναστολή εκτέλεσης απόφασης της Οργανωτικής Επιτροπής σχολικών αγώνων περί μη συμμετοχής μαθητριών-αθλητριών στο σχολικό πρωτάθλημα. ΔιοικΕφλαρ 5/06, σ. 594

Αναστολή εκτέλεσης απόφασης αφαίρεσης στοιχείων κυκλοφορίας επαγγελματικού φορτηγού αυτοκινήτου, λόγω άσκησης έφεσης, διότι η ακινητοποίηση του αυτοκινήτου θα μειώσει σημαντικά τον κύκλο εργασιών και τα έσοδα της επιχείρησης. ΔιοικΕφλαρ 14/06, σ. 597

ΑΝΑΨΥΚΤΗΡΙΟ

Μη εμπορική ή μίσθωση αναψυκτηρίου εντός αισθητικού δάσους του Δημοσίου, του οποίου παραχωρήθηκε η εκμετάλλευση σε ΟΤΑ, ο οποίος το εκμίσθωσε. Εφλαρ 473/06, σ. 537

ΑΝΗΛΙΚΟΣ

Δεν αντιτάσσεται κατά ανηλίκου κάτω των 10 ετών το ίδιον αυτού πταίσμα ή η αμέλεια των εποπτευόντων γονέων του, διότι αυτοί και ο αδικοπραγήσας τρίτος ευθύνονται εις ολόκληρον έναντι του ανηλίκου. ΜονΠρωτΛαρ 110/06, σ. 401

Ο μη συμπληρώσας το 10ο έτος ανήλικος μπορεί να αποκτήσει και ασκήσει νομή με το νόμιμο αντιπρόσωπο (γονέα), ενώ ο συμπληρώσας τούτο μπορεί και αυτοπροσώπως, αφού μόνον όφελος πορίζεται. Εφλαρ 197/06, σ. 477

Αυτοσχέδιοι αγώνες (κόντρες) ανηλίκων μοτοσικλετιστών. Παραμέληση εποπτείας γονέων. Εφλαρ 422/06, σ. 514

Κατοικία του ανηλίκου είναι η κατοικία του ασκούντος τη γονική μέριμνα, ενώ αν την ασκούν και οι δύο γονείς είναι αυτή του γονέα, με τον οποίο συνήθως διαμένει. Εφλαρ 439/06, σ. 518

Μη παραμέληση εποπτείας γονέων, καθώς, παρά την άσκηση της προσήκουσας εποπτείας του ανηλίκου τέκνου, δεν κατέστη δυνατή η αποτροπή της υπ αυτού οδήγησης της μοτοσικλέτας, την οποία παρέλαβε νυκτερινές ώρες, εν αγνοία τους. Εφλαρ 579/06, σ. 555
Βλ. και Αδικοπραξία, Γονική μέριμνα, Διατροφή, Επιμέλεια, Πταίσμα, Τέκνο

ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Η προστασία του ιδιωτικού βίου (Μελ), σ. 249

ΑΝΤΑΓΩΓΗ

Αν λυθεί ο γάμος, λόγω παραδοχής αγωγής και ανταγωγής, κάθε σύζυγος θεωρείται ηττημένος, ως προς την παραδοχή του ένδικου βοηθήματος του άλλου και έχει έννομο συμφέρον να εκκαλέσει την απόφαση, ώστε ο γάμος να λυθεί μόνον κατά παραδοχή του δικού του ένδικου βοηθήματος. Εφλαρ 395/06, σ. 376

ΑΝΤΙΓΡΑΦΑ

Βλ. Απόδειξη, Δίκη (Πολ), Εγγραφα

ΑΝΤΙΚΛΗΤΟΣ (ΠολΔικ)

Επιδοση της οριστικής απόφασης στο νόμιμα διορισθέντα δικ. πληρεξύδιο, που είναι και αντίκλητος. Η μνεία στα πρακτικά ότι ο δικηγόρος παρέστη "μετά" του πελάτη του συνιστά νόμιμο διορισμό του δικηγόρου ως δικ. πληρεξουσίου. Εφλαρ 11/06, σ. 108

Ο διορισμός αντικλήτου γίνεται νόμιμα με δήλωση στη γραμματεία του αρμόδιου Πρωτοδικείου, ή με ρήτρα σε σύμβαση, ως προς τις διαδικαστικές πράξεις που έχουν σχέση με τη σύμβαση, ή με διορισμό πληρεξουσίου δικηγόρου κατά το 96 ΚΠολΔ. Άκυρος διορισμός αντικλήτου με μονομερή έγγραφη δήλωση του διαδίκου. Εφλαρ 474/06, σ. 539

ΑΝΤΙΛΟΓΙΣΜΟΣ

Βλ. Τράπεζες

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ-ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ (Εμπ)

Η σύμβαση εμπορικής αντιπροσωπείας είναι αμφοτεροβαρής δικαιοπραξία ανεξαρτήτων υπηρεσιών. Συμπληρωματική εφαρμογή των περί εντολής δ/ξεων.

Η κατάρτιση σύμβασης αντιπροσωπείας δεν απαιτεί έγγραφο συστατικό τύπο.

Εφαρμογή του πδ 219/1991 στις μετά την ισχύ του συναπτόμενες συμβάσεις. Διαχρονικό δίκαιο. Πότε εφαρμόζονται οι δ/ξεις περί παραγγελίας.

Καταγγελία σύμβασης εμπορικής αντιπροσωπείας αορίστου χρόνου με τήρηση προθεσμίας. Απρόθεσμη καταγγελία για σπουδαίο λόγο.

Αποζημίωση πελατείας εμπορικού αντιπροσώπου μετά τη λύση της σύμβασης, το ύψος της οποίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το μέσο ετήσιο όρο των αμοιβών του στα 5 τελευταία έτη, ή το μέσο όρο της τυχόν μικρότερης διάρκειας.

Μη αποζημίωση επί καταγγελίας, λόγω υπαιτιότητας αντιπροσώπου. Εφλαρ 165/06, σ. 323

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΣΗ-ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ (Αστ)

Τα ελαττώματα της βούλησης κρίνονται από το πρόσωπο του αντιπροσώπου. Εφλαρ 137/06, σ. 306

ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

Διά της αντίστασης προσβάλλεται η πολιτειακή βούληση νόμιμης επιβολής της τάξης και όχι ο υπάλληλος ατομικά. Προϋπόθεση για τη διάπραξη της είναι η νομιμότητα της υπηρεσιακής ενέργειας των αστυνομικών υπαλλήλων. Δ/ξη ΕισΠρωτΛαρ ΕΓ2-05/313/05, σ. 215

ΑΝΩΜΑΛΗ ΔΙΚΑΙΟΠΡΑΞΙΑ

Παράταση προθεσμίας επικύρωσης ανωμάλων δικαιοπραξιών, σ. 638

ΑΝΩΤΑΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Βλ. ΑΣΕΠ

ΑΝΩΤΕΡΑ BIA

Δε συνιστά ανώτερη βία συνήθης ασθένεια του πληρεξούσιου δικηγόρου, που απλώς δυσχεραίνει, χωρίς να εξαφανίζει, τη φυσική δυνατότητα εργασίας. Εφλαρ 346/05, σ. 288

Μη αναστολή προθεσμίας παράδοσης έργου λόγω κακοκαιρίας, διότι αυτή δε συνιστά θεομηνία, αλλά απλώς δυσμενείς καιρικές συνθήκες λίγων ημερών, που παρατηρούνται τον χειμώνα και δεν είναι ασυνήθιστο και απρόβλεπτο φαινόμενο. Εφλαρ 397/06, σ. 381

Ανώτερη βία διαδίκου οφειλόμενη σε δικονομική συμπεριφορά του δικηγόρου του και δη σε εκπρόθεσμη κατάθεση προτάσεων. Εφλαρ 215/06, σ. 479

Βλ. και Ανακοπή ερημοδικίας

ΑΟΡΙΣΤΙΑ

Στοιχεία αγωγής καταβολής τιμήματος διαδοχικά πωληθέντων εμπορευμάτων.

Αοριστία αιτήματος επίδειξης εγγράφου, εφ όσον δεν προσδιορίζονται συγκεκριμένα επιδεικτέα έγγραφα και το περιεχόμενό τους, για να κριθεί αν είναι ουσιώδη. Εφλαρ 205/05, σ. 56

Στην αγωγή ακύρωσης απόλυτης μισθωτού συνδικαλιστή πρέπει να αναφέρεται ο λόγος προστασίας του και η γνώση του εργοδότη. Εφλαρ 120/06, σ. 126

Στην αίτηση έκδοσης δ/γής πληρωμής αρκεί η μνεία ότι ο αιτών είναι νόμιμος κομιστής της επιταγής από οπισθογράφηση, χωρίς ανάγκη μνείας του είδους της οπισθογράφησης, ή ονομαστικά των προηγούμενων οπισθογράφων, μήτε ότι οι επιταγές καταγράφηκαν από την Τράπεζα σε πινάκιο και χαρτοσημάνθηκαν. Εφλαρ 144/06, σ. 144

Στην αγωγή συμπληρωματικής αμοιβής για πρόσθετη εργασία απαιτείται η μνεία του είδους και του χρόνου διάρκειας της πρόσθετης εργασίας μέσα στο νόμιμο ωράριο της κύριας. Εφλαρ 171/06, σ. 159

Επί αγωγής καταβολής νόμιμων αποδοχών, μη ανάγκη μνείας των ΣΣΕ, διότι αυτές, ως προς το κανονιστικό μέρος, έχουν ισχύ ουσια-

στικού νόμου και εφαρμόζονται αυτεπάγγελτα.

Επί αξιώσεων μισθωτού λόγω διανυκτέρευσης, απαιτείται η μνεία συγκεκριμένων ημερομηνιών διανυκτερεύσεων. Εφλαρ 179/06, σ. 167

Στην αγωγή συζύγου για αποζημίωση λόγω στέρησης παροχής υπηρεσιών της θανατωθείσας συζύγου του απαιτείται να μνημονεύονται ο πιθανός χρόνος ζωής της θανούσας και το ποσό αποτίμησης των προσωπικών υπηρεσιών και όχι τα εισοδήματα και η ατομική περιουσία των συζύγων. Εφλαρ 193/05, σ. 274

Στην αγωγή διαφυγόντος κέρδους, λόγω αδικοπραξίας, δεν απαιτείται να διαλαμβάνεται η ασφαλιστική σχέση του παθόντος με το ΙΚΑ, ούτε οι παροχές που έλαβε ή δικαιούται. Εφλαρ 262/05, σ. 281

Η αναγγελία πρέπει να περιέχει περιγραφή της απαίτησης, κατά τρόπο ώστε να παρέχει στον οφειλέτη και στους αναγγελθέντες δανειστές δυνατότητα άμυνας με υποβολή παρατηρήσεων και άσκηση ανακοπής, στο δε υπάλληλο του πλειστηριασμού δυνατότητα ελέγχου της νομιμότητας της απαίτησης. Εφλαρ 28/06, σ. 293

Επί αγωγής διαφυγόντων εισοδημάτων δεν αρκεί η αφηρημένη επανάληψη του 298 ΑΚ. Επί αγωγής συνοδού αμαξοστοιχίας για διαφυγόντα εισοδήματα δεν απαιτείται να καθορίζεται σε τι ποσά ανέρχονται τα επιδόματα και πως υπολογίζονται ή ποιά και πόσα δρομολόγια θα εκτελούσε κατά μήνα και πώς υπολογίζοταν η αποζημίωσή του για τα διανυόμενα χιλιόμετρα. Εφλαρ 178/06, σ. 331

Επί αγωγής από αλληλόχρεο λ/σμό, δεν απαιτείται μνεία κονδυλίων, εφ όσον ο οφειλέτης υποσχέθηκε αφηρημένα την εξόφληση της οφειλής ή αναγνώρισε το κατάλοιπο μετά το κλείσμα του λ/σμού, άλλως η αγωγή πρέπει να περιέχει την κίνηση όλου του λ/σμού. Εφλαρ 216/06, σ. 342

Στοιχεία ένστασης καταχρηστικής άσκησης δικαιώματος.

Αοριστία ένστασης συμψηφισμού αξίωσης, αν δεν αναφέρονται ο χρόνος δαπανών, οι επιμέρους εργασίες και τα απαιτηθέντα υλικά. Εφλαρ 278/06, σ. 351

Αοριστία αξίωσης αποζημίωσης για απωλεσθέντα μισθώματα, λόγω υπερημερίας εργολάβου, εφόσον δεν προσδιορίζονται οι διαιρετοί χώροι που όφειλε να παραδώσει ο εργολάβος και η μηνιαία μισθωτική αξία τους. Εφλαρ 397/06, σ. 381

Στην αίτηση Τράπεζας για έκδοση δ/γής πληρωμής από σύμβαση πιστώσεων με ανοικτό λ/σμό δεν απαιτείται η μνεία των επιτοκίων. Αρκεί η επίκληση συμφωνίας ότι η οφειλή θα αποδεικνύεται από το περιέχον την κίνηση του λ/σμού απόσπασμα των εμπορικών βιβλίων. Εφλαρ 486/06, σ. 542

Ανάγκη επίκλησης της σχέσης πρόστησης μεταξύ οδηγού και κυρίου του αυτ/ου. Εφλαρ 579/06, σ. 555

Στην αναγωγή συνοφειλέτη κατά άλλου πρέπει να αναφέρονται το πταίσμα του συνυπόχρεου, η αιτιώδης συμβολή στην πρόκληση της ζημίας του δικαιούχου της αποζημίωσης και το ποσοστό ευθύνης καθενός συνυπόχρεου. Εφλαρ 646/06, σ. 562

Στα ασφ. μέτρα αρκεί η συνοπτική αναφορά των πραγματικών στοιχείων που θεμελιώνουν το δικαίωμα, χωρίς ακριβολογία. Ειρλαρ 59/06, σ. 585

ΑΠΑΤΗ (Αστ)

Δικαίωμα απατηθέντος για ακύρωση δικαιοπραξίας και ανόρθωση κάθε ζημίας, κατά τις περί αδικοπραξιών δ/ξεις.

Αδικοπρακτική συμπεριφορά αποτελεί η απάτη, έστω και αν αφορά σε ψευδή γεγονότα ή παραστάσεις, που μπορούν να παράγουν επιζήμια αποτελέσματα στο μέλλον. Εφλαρ 137/06, σ. 306

ΑΠΑΤΗ (Ποιν)

Η απιστία και η απάτη συνδέονται με φαινόμενη συρροή και σχέση απορρόφησης όταν η απάτη αφορά στο ίδιο υλικό αντικείμενο, ή

διαπράττεται προς συγκάλυψη της προηγηθείσας απιστίας ή όταν τα δύο εγκλήματα συνδέονται με ενότητα σκοπού των δραστών, δίχως να προξενείται από την απάτη ζημία νέα και ανεξάρτητη από την προηγηθείσα εκ της απιστίας. ΣυμβΠλημΛαρ 200/06, σ. 424

ΑΠΕΙΘΕΙΑ

Διά της απειθείας προσβάλλεται η πολιτειακή βούληση νόμιμης επιβολής της τάξης και όχι ο υπάλληλος ατομικά. Προϋπόθεση για τη διάπραξή της είναι η νομιμότητα της υπηρεσιακής ενέργειας των αστυνομικών υπαλλήλων. Δ/ξη ΕισΠρωτΛαρ ΕΓ2-05/313/05, σ. 215

ΑΠΙΣΤΙΑ

Απιστία με βλάβη περιουσίας. Ρήτρα εταιρικού ΟΕ ότι ο συνταξιοδοτούμενος εταίρος μπορεί να καταγγείλει, όχι την εταιρία, αλλά την εταιρική του συμμετοχή, αποχωρώντας από την εταιρία και δικαιούμενος σε απόληψη του μεριδίου του κατόπιν εκκαθάρισης. Μη στοιχειοθέτηση απιστίας διότι οι κατηγορούμενοι δεν ήταν διαχειριστές ατομικής περιουσίας του ήδη αποχωρήσαντος εταίρου, αλλά μόνον της εταιρικής, η εκποίηση της οποίας δεν υπερέβη την επιτρεπτή διαχειριστική δράση.

Πότε φαινόμενη συρροή απιστίας και απάτης. ΣυμβΠλημΛαρ 200/06, σ. 424

ΑΠΟΓΡΑΦΗ

Αίτηση απογραφής πραγμάτων, υποβαλλόμενη από ένα εκ των τριών μελών του προσωρινού συμβουλίου ΑΕ. Έλλειψη πληρεξουσιότητας. Ειρλαρ 75/06, σ. 195

Η αίτηση για απογραφή κινητών πραγμάτων υπάγεται στην εκούσια δικαιοδοσία. Ειρλαρ 21/06, σ. 410

ΑΠΟΔΕΙΞΗ (ΠολΔικ)

Ευθύνη οφειλέτη όταν δεν αποδεικνύει έλειψη υπαιτιότητας στην αθέτηση υποχρέω-

σής του, καθ όσον το πταίσμα τεκμαίρεται.

ΕφΛαρ267/05, σ. 72

Η υπεύθυνη δήλωση τρίτου για να χρησιμεύσει σε πολιτική δίκη μεταξύ άλλων, αποτελεί μη νόμιμο αποδεικτικό μέσο, ακόμη και ως δικ. τεκμήριο. ΕφΛαρ 390/06, σ. 368, ΕφΛαρ 115/06, σ. 470

Η απόδειξη της εικονικότητας γίνεται με όλα τα αποδεικτικά μέσα και με μάρτυρες, εφόσον αναφέρεται στο κύρος δικαιοπραξίας. ΕφΛαρ 256/05, σ. 63, ΕφΛαρ 137/06, σ. 306

Προϋποθέσεις διενέργειας αυτοψίας και πραγματογνωμοσύνης. ΕφΛαρ 163/06, σ. 321

Διαφορές από εκτέλεση δημόσιων έργων. Προαποδεικτική προσκόμιση όλων των αποδεικτικών μέσων. Αρκεί απλή πιθανολόγηση. ΕφΛαρ (5μελές) 183/06, σ. 337

Διακριτική ευχέρεια και όχι δικονομική υποχρέωση του δικαστηρίου να εξετάσει δεύτερο μάρτυρα για κάθε πλευρά. ΕφΛαρ 390/06, σ. 368

Η μη νομίμως ληφθείσα ένορκη βεβαίωση είναι ανύπαρκτο αποδεικτικό μέσο. ΕφΛαρ 115/06, σ. 470

Η απόδειξη σύμβασης εκχώρησης, που υπερβαίνει τα 5.900 ευρώ πρέπει να γίνει με έγγραφο, έχον αποδεικτική ισχύ και όχι με φωτοτυπημένο και μη επικυρωμένο αρμοδίως έγγραφο. ΕφΛαρ 290/06, σ. 489

Η μη περατωθείσα κατάθεση μάρτυρος λαμβάνεται ως δικ. τεκμήριο. ΠολΠρωτΛαρ 294/06, σ. 577

ΑΠΟΔΟΧΗ (ΠολΔΙΚ)

Σιωπηρή αποδοχή απόφασης συνιστά η, πριν την άσκηση έφεσης, οικειοθελής συμμόρφωση του ήττηθέντος διαδίκου προς το διατακτικό της μη κηρυχθείσας προσωρινά εκτελεστής απόφασης και η παρακατάθεση, λόγω άρνησης του δικαιούχου προς είσπραξη, της δικ. δαπάνης και όλου του επιδικασθέντος κεφαλαίου, νομιμότοκα. ΕφΛαρ 2/06, σ. 102

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ

Ο υπαναχωρήσας εργοδότης δικαιούται εύλογη και όχι πλήρη αποζημίωση λόγω μη εκπλήρωσης της σύμβασης. ΕφΛαρ 267/05, σ. 72

Αγωγή αποζημίωσης για δαπάνες γενούμενες στο διάστημα της μνηστείας, που λύθηκε χωρίς σπουδαίο λόγο. ΕφΛαρ 117/06, σ. 119

Αποζημίωση λόγω καταγγελίας σύμβασης εργασίας και επί υπαίτιας πλημμελούς ή παντελούς μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του μισθωτού, εκτός αν καταμηνύθηκε για αξιόποιντη πράξη.

Προυποθέσεις αποζημίωσης τροφής σε οδηγούς φορτηγών αυτ/των για κίνηση στην ημεδαπή και την αλλοδαπή. ΕφΛαρ 179/06, σ. 167

Στοιχεία αγωγής συζύγου για αποζημίωση λόγω στέρησης παροχής υπηρεσιών της θανατωθείσας συζύγου του.

Αποζημίωση για υπηρεσίες αδελφής και μητέρας ως αποκλειστικών οικιακών βοηθών του παθόντος.

Αποκατάσταση δαπανών για φιλοδωρήματα σε προσωπικό νοσοκομείων.

Στα διαφυγόντα εισοδήματα λόγω ανικανότητας προς εργασία περιλαμβάνονται οι εργατικές και εργοδοτικές εισφορές. ΕφΛαρ 193/05, σ. 274

Στοιχεία αγωγής διαφυγόντων κερδών από αδικοπραξία. ΕφΛαρ 262/05, σ. 281

Αποζημίωση πελατείας εμπορικού αντιπροσώπου μετά τη λύση της σύμβασης. Ύψος αυτής. ΕφΛαρ 165/06, σ. 323

Στοιχεία αγωγής συνοδού αμαξοστοιχίας για διαφυγόντα εισοδήματα. ΕφΛαρ 178/06, σ. 331

Στοιχεία αγωγής αποζημίωσης λόγω αναπτηρίας. ΜονΠρωτΛαρ 110/06, σ. 401

Αποζημίωση για υπαίτια παρακράτηση μισθίου μετά τη λύση με καταγγελία επαγγελματικής μίσθωσης. ΕφΛαρ 448/06, σ. 527

Αποζημίωση για αποκλειστική χρήση του κοινού από έναν μόνο κοινωνό, βάσει της μισθωτικής του αξίας. ΕφΛαρ 466/06, σ. 535

Αγωγή αποζημίωσης, λόγω από κοινού αδικοπρακτικής κατάληψης ξένου ακινήτου και ανέγερσης επ' αυτού οικοδομής. Εφλαρ 646/06, σ. 562

ΑΠΟΚΤΗΜΑΤΑ

Βλ. Γάμος, Σύζυγοι

ΑΠΟΡΡΗΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ

Τραπεζικό απόρρητο καταθέσεων. Μη ισχύς του όταν ο δικαιούμενος να συναλλάσσεται με τραπεζική κάρτα, βάσει σύμβασης με Τράπεζα, επιδιώκει ο ίδιος να πληροφορηθεί τις πραγματοποιηθείσες συναλλαγές της κάρτας. ΣυμβΠλημλαρ 113/06, σ. 205

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΠολΔΙΚ)

Σιωπηρή αποδοχή της απόφασης. Εφλαρ 2/06, σ. 102

Η απόφαση πτώχευσης είναι εκτελεστή από τη δημοσίευση και αποτελεί δεδικασμένο έναντι όλων των δανειστών, είτε έλαβαν μέρος στη δίκη είτε όχι. Εφλαρ 142/06, σ. 139

Η δ/γή πληρωμής δεν είναι δικαστική απόφαση, αλλά εκτελεστός τίτλος. Εφλαρ 177/06, σ. 165

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ (ΔιοικΔικ)

Η αίτηση ακύρωσης απόφασης δημοτικής επιχείρησης ύδρευσης - αποχέτευσης (ντιδ), σχετικά με πρόσληψη προσωπικού με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου, υπάγεται στο ΣτΕ. ΔιοικΕφλαρ 84/05, σ. 197

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ (ΠολΔικ)

Στην αρμοδιότητα του Μον. Πρωτ. υπάγονται, κατά την ειδική διαδικασία των μισθωτικών διαφορών, ανεξαρτήτως αξίας, μόνον οι διαφορές μεταξύ συνιδιοκτητών από τη σχέση της οροφοκτησίας, ενώ οι διαφορές μεταξύ συνιδιοκτητών ή διαχειριστή και τρίτων υπάγονται στο κατά τις κοινές δ/ξεις αρμόδιο δικαστήριο κατά την τακτική διαδικασία. Εφλαρ 156/05, σ. 43

Τηλεφωνική κατάρτιση της σύμβασης. Αποστολή από τον πωλητή με τηλεομοιοτυπία έντυπης πρότασης με τους όρους της σύμβασης, φέρουσας τη σφραγίδα και υπογραφή του και ενυπόγραφη επαναποστολή από τον αγοραστή στον πωλητή. Αρμοδιότητα δικαστηρίου του τόπου, όπου τέθηκε η υπογραφή και η σφραγίδα του αγοραστή. Εφλαρ 176/06, σ. 162

Επί εκτέλεσης βάσει δ/γής πληρωμής Ειρηνοδίκη, η ανακοπή κατά πίνακα κατάταξης εισάγεται στο Μον. Πρωτοδικείο. Εφλαρ 177/06, σ. 165

Η καθ ύλην αρμοδιότητα κρίνεται από την αξία του αντικειμένου, για τη διαμόρφωση της οποίας λαμβάνεται υπ όψει το αίτημα. Επί αγωγής διανομής η αρμοδιότητα κρίνεται από την αξία όλου του διανεμητέου και όχι των μεριδων.

Η καθ ύλην αρμοδιότητα κρίνεται αυτεπάγγελτα, βάσει του ισχύοντος κατά το χρόνο κατάθεσης της αγωγής νόμου. Εφλαρ 92/06, σ. 304

Συντρέχουσα δωσιδικία του τόπου εκπλήρωσης χρηματικής παροχής που πηγάζει από δικαιοπραξία εν ζωή. Εφλαρ 216/06, σ. 342

Επί αγωγής διατροφής ανηλίκου, κατά τόπον αρμόδιο το Δικαστήριο της κατοικίας του ανηλίκου, εφόσον δε συνάγεται κάτι αλλό από τις κατ' ιδίαν περιστάσεις. Εφλαρ 439/06, σ. 518

Η καθ ύλην αρμοδιότητα κρίνεται εκ της αξίας του κυρίου αντικειμένου της διαφοράς και όχι βάσει του παρεμπίπτοντος ζητήματος. Εφλαρ 586/06, σ. 560

ΑΡΡΑΒΩΝΑΣ

Ο αρραβώνας, εφόσον δεν ορίσθηκε αλλιώς, θεωρείται δοθείς για κάλυψη ζημίας από μη εκτέλεση της σύμβασης. Διαφορές αρραβώνα και προκαταβολής τιμήματος. Εφλαρ 674/04, σ. 261

ΑΣΕΠ

Αίτηση ακύρωσης απόφασης για πρόσληψη προσωπικού δημοτικής επιχείρησης ύδρευσης - αποχέτευσης, μέσω ΑΣΕΠ, με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου. ΔιοικΕφλαρ 84/05, σ. 197

ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

Προληπτικοί αστυνομικοί έλεγχοι. Για διενέργεια σωματικής έρευνας απαιτείται να διεξάγεται ανάκριση (και αυτεπάγγελτη) προανάκριση και να υπάρχουν εύλογες υπόνοιες ότι θα διευκολυνθεί η αποκάλυψη του εγκλήματος και των δραστών.

Μη επαρκής η αιτιολογία διενέργειας ερευνών με επίκληση αδιακρίτως γενικού λόγου περί σοβαρής υπόνοιας τέλεσης αξιόποινης πράξης ή απόλυτης ανάγκης.

Εφαρμογή αρχών αναλογικότητας και αναγκαιότητας στην αστυνομική δράση. Δ/ξη ΕισΠρωτΛαρ ΕΓ2-05/313/05, σ. 215

ΑΣΦΑΛΙΣΗ

Αυτοδίκαιη μεταβίβαση στο ΙΚΑ της κατά τρίτου αξιώσης παθόντος ασφαλισμένου του αφ ότου αυτός δικαιούται να απαιτήσει από το ΙΚΑ παροχές σε είδος ή σε χρήμα. Εφλαρ 262/05, σ. 281

Διαδοχική ασφάλιση. Επί ασφάλισης στο ΤΕΒΕ για επαγγελματική δραστηριότητα ασφαλισμένου, η οποία του προσδίδει συγχρόνως, κατά νόμο, και την εμπορική ιδιότητα, το διάστημα της πτώχευσής του δεν αναγνωρίζεται ως χρόνος ασφάλισης, διότι η πτώχευση επάγεται αναγκαστική αδυναμία άσκησης του ασφαλιστέου εμπορικού επαγγέλματος. Ισχύς τούτου μόνον επί εμπορικών επαγγελμάτων και όχι επί ελευθέριων.

Αναγνώριση ως χρόνου ασφάλισης στο ΤΕΒΕ μέλους πτωχεύσασας ΟΕ, που ασφαλίστηκε ως σύμβουλος επιχειρήσεων, καθόσον το επάγγελμα αυτό είναι ελευθέριο.

ΔιοικΠρωτΛαρ 121/06, σ. 607

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Το παρεπόμενο αίτημα απαγγελίας προσωπικής κράτησης και απειλής χρηματικής ποινής επί μη εκτέλεσης της απόφασης αρμόζει μόνο στη διατάραξη της νομής. Ειρλαρ 11/06, σ. 408

Αν η υπόθεση δεν υπάγεται στη διαδικασία των ασφ. μέτρων, κατά την οποία έχει εισαχθεί, αλλά στην εκούσια δικαιοδοσία, η αίτηση δεν παραπέμπεται, αλλά απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Ειρλαρ 21/06, σ. 410

Στα ασφ. μέτρα αρκεί η συνοπτική αναφορά των πραγματικών στοιχείων που θεμελιώνουν το δικαίωμα, χωρίς ακριβολογία. Ειρλαρ 59/06, σ. 585

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ

Έννοια ανασφάλιστου αυτ/του. Η ακύρωση, η λήξη ή η αναστολή ασφ. σύμβασης αντιτάσσονται κατά του τρίτου ζημιωθέντος μόνον αν το ατύχημα συνέβη μετά 16 μέρες από τη γνωστοποίηση στην κατοικία ή διαμονή του ασφαλισμένου με έγγραφο, του οποίου αποδεικνύονται η χρονολογία λήψης και το περιεχόμενο. Λήξη ασφ. σύμβασης και με αντισυμφωνία, με τις ίδιες διατυπώσεις γνωστοποίησης. Εφλαρ 327/05, σ. 85, Εφλαρ 245/06, σ. 483

Η συνομολόγηση συμβατικού όρου περί αποκλεισμού ευθύνης για ζημίες που προξενούνται από οδηγό στερούμενο άδεια οδήγησης μπορεί να γίνει με ενσωμάτωσή του στη σύμβαση ασφαλισης, ή με παραπομπή στους όρους της ΥΑ, ή απευθείας στο ΦΕΚ που την περιέχει. Εφλαρ 335/05, σ. 92, Εφλαρ 57/06, σ. 456

Αρκεί η μηχανικό μέσο αποτύπωση της υπογραφής του ασφαλιστή στο ασφαλιστήριο έγγραφο. Η αποδοχή της ασφ. σύμβασης εκδηλώνεται και σιωπηρά, όπως με καταβολή ασφαλίστρου και παραλαβή του συμβολαίου. Στη δίκη αναγνώρισης του ασφαλιστή, η ζημία του τρίτου αποτελεί αυτοτελές αντικείμενο απόδειξης. Υποκειμενική ενέργεια συμβιβασμού μεταξύ ασφαλιστή και παθόντος. Εφλαρ 57/06, σ. 456

ΑΥΘΑΙΡΕΤΑ

Αναστολή απόφασης της Επιτροπής Κρίσεως Αυθαιρέτων, που απέρριψε ένσταση κατά έκθεσης αυτοψίας αυθαιρέτου κτίσματος, το οποίο είναι επαγγελματικός χώρος και για την κατασκευή δαπανήθηκαν σοβαρά ποσά. Διοικητικό Δικαίωμα 2/06, σ. 593

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ-ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

Εάν ο παθών σε αυτ/κό ατύχημα ασκήσει δύο χωριστές αγωγές, μία κατά του ασφαλιστή και μία κατά του ΕΚ, για το φόβο απόρριψης της πρώτης, εάν το αυτ/το κριθεί ανασφάλιστο, και, κατά συνεκδίκαση, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο δεχθεί ότι το αυτ/το είναι ασφαλισμένο, αν ασκηθεί έφεση από τον ασφαλιστή, μπορεί να ασκηθεί επικουρική έφεση από τον ενάγοντα παθόντα κατά του ΕΚ, για την περίπτωση ευδοκίμησης της έφεσης του ασφαλιστή. Εφλαρ 327/05, σ. 85

Νομικά αβάσιμη η προσεπίκληση με παρεμπίπουσα αγωγή αποζημιώσης, που διαλαμβάνει ότι αποκλειστικά υπαίτιος για τη ζημία των κυρίων εναγόντων είναι ο προσεπικαλουμενος-παρεμπιπόντως εναγόμενος τρίτος, καθ' όσον η ευδόκιμη επίκληση αποκλειστικής υπαιτιότητας τρίτου συνεπάγεται την απόρριψη της κύριας αγωγής. Εφλαρ 335/05, σ. 92

Αγωγή αποζημιώσης και χρηματικής ικανοποίησης κατά οδηγού, φερόμενου και ως ιδιοκτήτη του ζημιογόνου αυτ/του. Ματαίωση συζήτησης της αγωγής. Μεταγενέστερη άσκηση νέας αγωγής, με ίδιο αίτημα, στην οποία ο εναγόμενος φέρεται πλέον μόνον ως οδηγός του ζημιογόνου αυτ/του, δίχως νομότυπη δήλωση παραίτησης από το δικόγραφο της προηγούμενης αγωγής. Εκκρεμοδικία. Εφλαρ 4/06, σ. 107

Αποζημίωση συζύγου, λόγω στέρησης παροχής υπηρεσιών της θανατωθείσας συζύγου του. Στα έξοδα κηδείας δεν περιλαμβάνονται τα έξοδα μετάβασης συγγενών και τρίτων στον τόπο της κηδείας.

Αποζημίωση για υπηρεσίες αδελφής και μητέρας ως αποκλειστικών οικιακών βοηθών του παθόντος. Αποκατάσταση δαπανών για φιλοδωρήματα σε νοσηλευτικό προσωπικό.

Στα διαφυγόντα εισοδήματα ασφαλισμένου στο ΙΚΑ περιλαμβάνονται οι εργατικές και εργοδοτικές εισφορές.

Ο παθών δημόσιος υπάλληλος δικαιούται ως διαφυγόντα εισοδήματα μισθούς, έστω κι αν του καταβλήθηκαν από το Δημόσιο, καθώς και δαπάνες νοσηλείας του σε δημόσιο νοσοκομείο. Δικαίωμα παθόντος για σωρευτική απόληψη ζημίας και ωφέλειας. Εφλαρ 193/05, σ. 274

Μεταβίβαση αυτ/των. Κατά το νδ 1146/1972 μόνη απόδειξη της κυριότητας αυτ/του αποτελεί η εγγραφή της συμφωνίας στο βιβλιάριο μεταβολών.

Από την ισχύ του ν. 722/1977, η μεταβίβαση αυτ/των γίνεται με απλή πράξη των μερών στα εκδιδόμενα αρμοδίως πιστοποιητικά, που αποτελούν και τίτλους κυριότητας.

Απαγορεύεται η εικονικότητα των εγγραφών για κτήση ή μεταβίβαση της κυριότητας αυτ/των, που έχουν αριθμό κυκλοφορίας, κάθε δε αντίθετη συμφωνία είναι άκυρη και απαγορεύεται ανταπόδειξη κατά του περιεχομένου των εγγραφών, ως προς τα πρόσωπα των συμβληθέντων. Εφλαρ 49/06, σ. 299

Δεν αντιτάσσεται κατά ανηλίκου κάτω των 10 ετών το ίδιον αυτού πταισμά ή η αμέλεια των εποπτεύοντων γονέων του. Μονητριακό Δικαίωμα 110/06, σ. 401

Περιορισμός ευθύνης του κυρίου ζημιογόνου οχήματος μέχρι την αξία του, εφ όσον δεν ήταν νομέας και κάτοχός του. Εφλαρ 57/06, σ. 456, Εφλαρ 422/06, σ. 514

Πότε θεωρείται ανασφάλιστο το ζημιογόνο αυτοκίνητο. Εφλαρ 245/06, σ. 483

Σύγκρουση αμαξοστοιχίας με αυτοκίνητο σε ισόπεδη διάβαση. Συνυπαιτιότητα ΟΣΕ διότι παρέλειψε τη συντήρηση της βαλβίδας ενεργοποίησης του συστήματος ηχοφωτεινής σήμανσης, που υπήρχε στη διάβαση και δεν

λειτουργούσε κατά το ατύχημα, καίτοι αυτή αποτελούσε το κυριότερο μέσον προειδοποίησης των οδηγών.

Συνυπαιτιότητα θύματος, διότι οδηγούσε με υπερβολική ταχύτητα και δεν ακινητοποίησε το όχημα πριν την αφύλακτη διάβαση, όπου υπήρχε πινακίδα αναγγελίας κινδύνου. Εφλαρ 409/06, σ. 512

Αυτοσχέδιοι αγώνες ταχύτητας (κόντρες) ανήλικων μοτοσικλετιστών. Συνυπαιτιότητα, διότι ο ένας παραβίασε την προτεραιότητα σε διασταύρωση με σήμα STOP, ο δε άλλος, στερούμενος άδειας, δε διέκοψε πριν τη διασταύρωση την ταχύτητα, ούτε ενήργησε αποφευκτικό ελιγμό.

Συνυπαιτιότητα θανόντος στην επέλευση του θανάτου, διότι δεν έφερε κράνος και εμπιστεύθηκε την μεταφορά του σε οδηγό στερούμενο άδειας οδήγησης, καίτοι το γνώριζε. Ευθύνη γονέων για μη προσήκουσα άσκηση εποπτείας στο ανήλικο τέκνο. Εφλαρ 422/06, σ. 514

Η πρόστηση μεταξύ κυρίου και οδηγού μπορεί να στηρίζεται σε δικαιοπραξία ή σύμβαση, αλλά και σε σχέση πραγματική, συζυγική, συγγενική, φιλική ή γενικά φιλοφρόνησης, όπως όταν ο ιδιοκτήτης αυτ/του εμπιστεύεται την οδήγηση σε φίλο. Εφλαρ 456/06, σ. 534

Επί τραυματισμού συνεπιβάτη ιδιωτικής χρήσης αυτ/του, στο οποίο περιλαμβάνεται η μοτοσικλέτα και το μοτοποδήλατο, μη αντικειμενική ευθύνη, κατά το ν. ΓΠΝ/1911, των οδηγού, κατόχου και κυρίου του ζημιογόνου αυτ/του, αλλά η μεν ευθύνη του οδηγού είναι υποκειμενική, του δε κυρίου και μη οδηγού αντικειμενική ως προστήσαντος.

Μετωπική σύγκρουση. Συνυπαιτιότητα οδηγού μοτοσικλέτας διότι οδηγούσε με υπεράριθμους επιβάτες, χωρίς άδεια οδήγησης, υπό την επίδραση οινοπνεύματος και εισήλθε στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας.

Συνυπαιτιότητα οδηγού φορτηγού, διότι οδηγούσε χωρίς προσοχή σε κατοικημένη περιοχή και στενή οδό, πλησίον της διπλής διαχω-

ριστικής γραμμής, την οποία είχε ελαφρώς παραβιάσει.

Συντρέχον πταίσμα θανόντων συνεπιβατών μοτοσικλέτας, διότι δεν έφεραν κράνη και επιβιβάστηκαν υπεράριθμοι στη μοτοσικλέτα.

Μη παραμέληση εποπτείας γονέων, οι οποίοι είχαν ασκήσει την προσήκουσα εποπτεία του ανηλίκου γιου, πλην όμως δεν κατέστη δυνατή η αποτροπή της υπ αυτού οδήγησης της μοτοσικλέτας, την οποία παρέλαβε νυκτερινές ώρες, εν αγνοία τους. Εφλαρ 579/06, σ. 555

Αναστολή εκτέλεσης διοικητικής απόφασης για αφάρεση στοιχείων κυκλοφορίας επαγγελματικού φορτηγού αυτοκινήτου. ΔιοικΕφλαρ 14/06, σ. 597

ΑΥΤΟΣΥΜΒΑΣΗ

Χορήγηση από οικοπεδούχους προς εργολάβο πληρεξουσιότητας για κατάρτιση με αυτοσύμβαση συμβάσεων πώλησης διαιρετών χώρων της εργολαβικής αμοιβής, υπό τον όρο προηγούμενης εξόφλησης των ασφ. εισφορών.

Κατάρτιση προσυμφώνου πώλησης διαμερίσματος μεταξύ εργολάβου και τρίτου αγοραστή, χωρίς σύμπραξη οικοπεδούχων και χορήγηση στον αγοραστή πληρεξουσιότητας προς υπογραφή του οριστικού συμβολαίου πώλησης με αυτοσύμβαση. Κατάρτιση οριστικού συμβολαίου με αυτοσύμβαση σε χρόνο που υφίσταντο οφειλές του εργολάβου προς το ΙΚΑ, οι οποίες εξοφλήθηκαν μεταγενέστερα. Άρση βλάβης των οικοπεδούχων που άσκησαν αγωγή ακύρωσης του οριστικού συμβολαίου και εξάλειψη του έννομου συμφέροντος προς συνέχισή της. Εφλαρ 408/06, σ. 393

ΑΥΤΟΦΙΑ

Διενέργεια αυτοφίας κατά κυριαρχική κρίση του Δικαστηρίου, η δε παράλειψη να τη διατάξει δεν αποτελεί σφάλμα, εκτός εάν το Εφετείο κρίνει αναγκαία την αιτούμενη αυτοφία, οπότε, χωρίς να εξαφανίσει την απόφαση, μπορεί να τη διατάξει. Εφλαρ 163/06, σ. 321

ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Βλ. Ένορκες βεβαιώσεις

ΒΙΒΛΙΑ ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΕΩΝ

Αθασιμότητα αίτησης διαγραφής αγωγής περί κλήρου από τα βιβλία διεκδικήσεων, λόγω παραγραφής εν επιδικίᾳ, διότι η παραγραφή διακόπηκε με τη διαδικαστική πράξη αίτησης καθορισμού τόπου και χρόνου διεξαγωγής αποδείξεων. Εφλαρ 200/06, σ. 477

ΓΑΜΟΣ

Αγωγή αποκτημάτων εκ λυθέντος γάμου. Συμμετοχή της συζύγου κατά το 1/4, λόγω διάθεσης χρημάτων της και όχι λόγω αποτίμησης προσφοράς των οικιακών φροντίδων, διότι αυτές δεν υπερέβαιναν την υποχρέωσή της, ως συζύγου και μητέρας, αφού και ο σύζυγος με την εργασία του εξασφάλιζε τη διατροφή της ίδιας και των τέκνων. Εφλαρ 2/06, σ. 102

Συγκυρότητα πρώην συζύγων επί ακινήτου, κτηθέντος στη διάρκεια του γάμου. Αγωγή της συζύγου για αποζημίωση χρήσης του κοινού, που χρησιμοποιεί αποκλειστικά ο πρώην σύζυγος. Εφλαρ 278/06, σ. 351

Η αξιώση συμμετοχής του συζύγου στα αποκτήματα είναι ενοχική, με αντικείμενο χρηματική παροχή. Εάν το δικαστήριο διατάξει την αυτούσια απόδοση του μέρους της συμβολής του δικαιούχου συζύγου στην επαύξηση της περιουσίας του υποχρέου, η αξιώση συμμετοχής δεν αποβάλλει τον ενοχικό χαρακτήρα και δεν μετάγει στο δικαιούχο κυριότητα, αλλά παράγει ενοχική υποχρέωση προς μεταβίβαση, η εκτέλεση της οποίας θα γίνει με το 949 ΚΠολΔ. Εφλαρ 391/06, σ. 373

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Βλ. Νομικά πρόσωπα, Σωματεία

ΓΕΡΟΝΤΙΚΗ ΑΝΟΙΑ

Βλ. Δικαιοπραξία, Χρηστά ήθη

ΓΙΑΤΡΟΙ

Σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου μεταξύ πυρηνικής ιατρού και ιατρικού κέντρου, βάσει της οποίας η ιατρός ανέλαβε να διαθέσει τα πτυχία και δικαιολογητικά προς έκδοση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας εργαστηρίου πυρηνικής ιατρικής και να είναι αποκλειστικά υπεύθυνη για την λειτουργία του. Εφλαρ 376/06, σ. 491

ΓΟΝΕΙΣ

Επί τραυματισμού ανηλίκου κάτω των 10 ετών δεν αντιτάσσεται κατ αυτού πταιόμα των γονέων του ως προς την εποπτεία, διότι αυτοί και ο αδικοπραγής τρίτος ευθύνονται εις ολόκληρον έναντι αυτού. ΜονΠρωτΛαρ 110/06, σ. 401

Ευθύνη γονέων για μη προσήκουσα άσκηση εποπτείας του ανηλίκου γιου, ο οποίος συμμετείχε σε αυτοσχέδιους αγώνες με μοτισικλέτες. Εφλαρ 422/06, σ. 514

Μη παραμέληση εποπτείας γονέων, οι οποίοι είχαν ασκήσει την προσήκουσα εποπτεία του ανηλίκου γιου, πλην όμως δεν κατέστη δυνατή η αποτροπή της υπ αυτού οδήγησης της μοτοσικλέτας, την οποία παρέλαβε νυκτερινές ώρες, εν αγνοία τους. Εφλαρ 579/06, σ. 555

ΓΟΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ

Ο προσδιορισμός του ονόματος τέκνου αποτελεί περιεχόμενο της γονικής μέριμνας και όχι της επιμέλειας. Η επιλογή αναδόχου, ναού, τόπου και χρόνου της τελετής δεν αποτελούν αντικείμενο της γονικής μέριμνας αλλά της επιμέλειας του ανηλίκου, εκτός αν εξαιρέθηκαν ρητά από την αποκλειστική άσκηση της επιμέλειας. Εφλαρ 118/06, σ. 124

Επιμέλεια και γονική μέριμνα ανηλίκων τέκνων, επί διαζυγίου γονέων, όταν ο ένας εξ αυτών μετοίκησε στο εξωτερικό.

Το δικαστήριο μπορεί να ρυθμίσει την επιμέλεια γονέα και χωρίς αίτημα, αφού στο μείζον θέμα της γονι-

κής μέριμνας περιλαμβάνεται και το έλασσον της επικοινωνίας.

Η βούληση τέκνου μικρής ηλικίας συνεκτιμάται με προσοχή, διότι πολλές φορές στηρίζεται στη μονομερή επίδραση του ενός γονέα. Ανάθεση επιψηλειας ανηλίκου στη μητέρα που διαμένει στο εξωτερικό και γονικής μέριμνας, ως προς τη διοίκηση και εκπροσώπηση του, και στους δύο γονείς. Εφ/λαρ 387/06, σ. 362

ΔΑΝΕΙΣΤΗΣ

Η χρηματική παροχή, εν αμφιβολίᾳ, καταβάλλεται στον τόπο κατοικίας του δανειστή. Εφ/λαρ 439/06, σ. 518

ΔΕΔΙΚΑΣΜΕΝΟ (ΠολΔικ)

Μη δεδικασμένο ως προς ιστορικές βάσεις, που θα μπορούσαν να στηρίξουν το ίδιο αγωγικό αίτημα αλλά δεν προβλήθηκαν με την αγωγή και δεν κρίθηκαν. Για την ύπαρξη ή μη δεδικασμένου ληπτέα υπ' όψη η αιτιολογία της απόφασης, ως προς την ιστορική αιτία. Εφ/λαρ 256/05, σ. 63

Οι αποφάσεις για παράδοση ή απόδοση της χρήσης του μισθίου αποτελούν δεδικασμένο μόνον ως προς το ζήτημα παράδοσης ή απόδοσης της χρήσης και όχι ως προς τα παρεμπιπτόντως κριθέντα ζητήματα. Αντιθέτως, το δεδικασμένο από αποφάσεις των λοιπών μισθωτικών διαφορών καταλαμβάνει και παρεμπιπτόντως κριθέντα ζητήματα, που αποτελούν αναγκαία προϋπόθεση του κυρίου ζητήματος, εφόσον το δικαστήριο ήταν καθύλην αρμόδιο.

Η (καταχρηστική) ένσταση καταχρηστικής άσκησης του δικαιώματος, μη προταθείσα στη δίκη καταβολής μισθωμάτων, επί της οποίας εκδόθηκε τελεσίδικη απόφαση, προσκρούει στο δεδικασμένο. Εφ/λαρ 67/06, σ. 110

Η απόφαση πτώχευσης αποτελεί δεδικασμένο έναντι όλων των δανειστών, είτε έλαβαν μέρος στη δίκη είτε όχι. Εφ/λαρ 142/06, σ. 139

Επί αγωγής διανομής, η απορρίπτουσα αυ-

τήν απόφαση για έλλειψη δικονομικής προϋπόθεσης, διότι έπρεπε να ασκηθεί και κατά τρίτου προσώπου, που φέρεται βάσιμα ως κοινωνός, παράγει δεδικασμένο μόνον ως προς το κριθέντα δικονομικό ζήτημα και όχι ως προς το αν το τρίτο πρόσωπο είναι όντως κοινωνός του διανεμητέου, που θα αποτελέσει αντικείμενο νέας αγωγής διανομής, στην οποία θα προσδιορισθούν με ισχύ δεδικασμένου τα πρόσωπα και οι μερίδες των κοινωνών. Εφ/λαρ 226/06, σ. 176

Η τελεσίδικη απόφαση που επιδίκασε αποδοχές μισθωτού για ορισμένο διάστημα, δεν παράγει δεδικασμένο σε δίκη περί των αποδοχών αυτών για μεταγενέστερο διάστημα, στο οποίο χώρησε μεταβολή νομοθετικού καθεστώτος. Αν, όμως, το δικαστήριο έκρινε τελεσίδικα, έστω και εσφαλμένα, ότι η επιδική απαίτηση εξακολουθεί να δέπεται από το προηγούμενο νομικό καθεστώς, τότε υφίσταται δεδικασμένο.

Αν με αγωγή είχε καταχθεί σε δίκη και επιδικάστηκε μέρος μόνον απαίτησης, δεδικασμένο παράγεται μόνον ως προς αυτό. Εφ/λαρ 178/06, σ. 331

Δεδικασμένο παράγεται και όταν το αντικείμενο της δίκης είναι διαφορετικό από εκείνο της προηγούμενης, έχει όμως αναγκαία προϋπόθεση την ύπαρξη του δικαιώματος που κρίθηκε στη δίκη εκείνη, εφ όσον το δικαστήριο είχε καθ' ύλην αρμοδιότητα.

Καλύπτονται από το δεδικασμένο οι προταθείσες ενστάσεις, ασχέτως νομικής θεμελίωσης. Από τις μη προταθείσες, καλύπτονται οι ενστάσεις εκ του δικονομικού δικαίου, οι καταχρηστικές, οι γνήσιες αυτοτελείς ή αυθύπαρκτες ενστάσεις, ως και οι κατά του προδικαστικού ζητήματος ενστάσεις, εφόσον ήταν δυνατό να προταθούν στην προηγούμενη δίκη. Οι ενστάσεις εικονικότητας, απόσβεσης με καταβολή και καταχρηστικής άσκησης δικαιώματος είναι καταχρηστικές. Η τελευταία μπορεί να προταθεί και όταν τα πραγματικά περιστατικά που τη συγκροτούν είναι μεταγενέ-

στερα της τελευταίας συζήτησης, μετά την οποία εκδόθηκε η τελεσίδικη απόφαση. Εφλαρ 441/06, σ. 519

Οι τελεσίδικες αποφάσεις των επιτροπών επίλυσης οικονομικών διαφορών από συμβάσεις μεταξύ επαγγελματιών αθλητών και αθλητικών ανωνύμων εταιριών παράγουν δεδικασμένο. ΜονΠρωτΛαρ 15/06, σ. 581

ΔΗΜΟΙ

Βλ. Κοινόχρηστα πράγματα, ΟΤΑ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ

Υποχρεωτική αίτηση Θεραπείας, με ποινή απαραδέκτου της προσφυγής στο Εφετείο. Προαποδεικτική προσκόμιση αποδεικτικών μέσων. Οι αποφάσεις του Εφετείου είναι αμέσως εκτελεστές και εκδίδονται με απλή πιθανολόγηση.

Τιμές για πρόσθετες εργασίες. Δικαιοδοσία πολιτικών δικαστηρίων επί σύμβασης έργου που εκτελείται μεν, δυνάμει συμβατικού όρου, με βάση το νόμο περί δημοσίων έργων, αλλά από ντιπ κοινής αφέλειας, υπαγόμενο στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Ένσταση κατά πίνακα εργασιών και πρωτοκόλλου κανονισμού τιμών μονάδος νέων εργασιών σε ανατρεπτική προθεσμία 15 ημερών από την κοινοποίηση της βλαπτικής πράξης της διευθύνουσας υπηρεσίας. Αίτηση Θεραπείας σε ανατρεπτική προθεσμία 3 μηνών από την τεκμαιρόμενη σιωπηρή απόρριψη της ένστασης. Εφλαρ (5μελές) 183/06, σ. 337

ΔΗΜΟΣΙΟ

Επί κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών καταλεπομένων στο κράτος υπέρ κοινωφελών σκοπών, συντρέχοντος του Δημοσίου με άλλους συγκύριους, το Δημόσιο αναλαμβάνει την εκκαθάριση. Εφλαρ 174/05, σ. 50

Στην εκτέλεση, αν συντρέχουν απαιτήσεις του Δημοσίου και του ΙΚΑ, προτιμώνται οι απαιτήσεις του πρώτου έναντι του δευτέρου. Εφλαρ 255/05, σ. 59

Οι συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου για κάλυψη απρόβλεπτων και επειγουσών αναγκών του Δημοσίου είναι υποχρεωτικά ορισμένης διάρκειας. Ευρωπαϊκή Οδηγία σχετικά με εργασία ορισμένου χρόνου. Εφλαρ 145/06, σ. 152

Η πτώχευση του οφειλέτη ασκεί έννομη επιρροή στην ποινική ευθύνη του για χρέον προς το Δημόσιο, υπό την προϋπόθεση ότι η κήρυξη της πτώχευσης έλαβε χώρα πριν τη βεβαίωση ή το ληξιπρόθεσμο του χρέους, οπότε η παραβίαση της προθεσμίας καταβολής δεν οφείλεται σε δόλια προαίρεση, αλλά σε πραγματική αδυναμία. ΜονΠλημΛαρ 7711/05, σ. 212

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ

Συκοφαντική δυσφήμηση δια του τύπου. Δικαιολογημένο ενδιαφέρον του δημοσιογράφου, πηγάζον εκ της προστατευόμενης από το Σύνταγμα και την ΕΣΔΑ ελευθερίας του τύπου, να προβεί σε δημοσιεύματα και ενημέρωση σχετικά με συμπεριφορά προσώπων που ενδιαφέρουν το κοινωνικό σύνολο, ακόμη και με οξεία κριτική ή δυσμενείς χαρακτηρισμούς. Εφλαρ 83/06, σ. 462

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Η δημοτική επιχείρηση ύδρευσης - αποχέτευσης συνιστά ντιπ και η αίτηση ακύρωσης απόφασης, σχετικά με πρόσληψη προσωπικού, μέσω ΑΣΕΠ, με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου, υπάγεται στο ΣτΕ. ΔιοικΕφλαρ 84/05, σ. 197

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Προκήρυξη ανοικτού δημόσιου μειοδοτικού διαγωνισμού με ενσφράγιστες προσφορές, για προμήθεια αντιδραστηρίων αιμοδοσίας. Περιεχόμενο διακήρυξης του νοσοκομείου, με μνεία χρόνου παράδοσης υλικού και τρόπου πληρωμής.

Κατάρτιση σύμβασης μετά την κατακύρωση του διαγωνισμού. ΔιοικΕφλαρ 555/06, σ. 604

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Η ανακοπή κατά πίνακα κατάταξης δικάζεται κατά την τακτική διαδικασία, με τις αποκλίσεις των άρθρων 933 επ. ΚΠολΔικ, και όχι με τις ειδικές διαδικασίες της διαγνωστικής δίκης. ΜονΠρωτΛαρ 56/06, σ. 179

Αν υπόθεση της εκούσιας δικαιοδοσίας εισαχθεί λαθεμένα με τη διαδικασία των ασφυμέτρων, στην οποία η προδικασία είναι διαφρετική, αφού η αίτηση δεν εγγράφεται στο πινάκιο και αρκεί η πιθανολόγηση, δεν παραπέμπεται στην προσήκουσα εκούσια δικαιοδοσία, αλλά απορρίπτεται ως απαράδεκτη. ΕιρΛαρ 21/06, σ. 410

ΔΙΑΔΙΚΟΙ

Η μετά την παραδοχή της αναίρεσης επαναφορά των διαδίκων στην προ της αναιρεθείσας απόφασης κατάσταση αφορά τους διαδίκους που μετείχαν στην αναιρετική δίκη, όχι δε και τους μη μετασχόντες σε αυτήν, έστω και αν μετείχαν στην εφετειακή δίκη, στα πλαίσια άλλης συνεκδικασθείσας έφεσης. ΕφΛαρ 327/05, σ. 85

Διακοπή δίκης λόγω θανάτου διαδίκου. Οι νόμιμοι εκπρόσωποι των φυσικών προσώπων σε δίκη, στην οποία διάδικος είναι ο εκπροσωπούμενος και όχι οι εκπρόσωποι, όπως επί ανηλίκου τέκνου, δεν εξετάζονται ως μάρτυρες, γιατί δεν είναι τρίτοι, αλλά μόνον ως διάδικοι. ΠολΠρωτΛαρ 294/06, σ. 577

ΔΙΑΖΥΓΙΟ

Μη αντισυνταγματικότητα ισχυρού κλονισμού γάμου, λόγω 4ετούς διάστασης.

Εφαρμογή 281 ΑΚ. Απαιτείται όπως οι δυσμενείς επιπτώσεις του διαζυγίου εκφεύγουν των συνήθων και οδηγούν σε κατάσταση προφανώς υπέρμετρα σκληρή για το σύζυγο ή τα τέκνα, ώστε να επιβάλλεται η διατήρηση του γάμου.

Μη καταχρηστική η αγωγή διαζυγίου ύστερα από πολυετή συμβίωση, ή όταν το διαζύγιο θα είναι οδυνηρό για την εναγόμενη, ή όταν ο ε-

νάγων εγκατέλειψε κακοβούλως τη συζυγική οικία και συνήψε ερωτικό δεσμό με άλλη γυναίκα, συνοικώντας με αυτήν πλησίον του συζυγικού οίκου, ή η λύση του γάμου θα επιδεινώσει την κλονισμένη υγεία της εναγομένης. ΕφΛαρ 183/05, σ. 271

Αγωγή διαζυγίου λόγω ισχυρού κλονισμού, που προέρχεται από τον εναγόμενο ή και (αλλά όχι μόνον από) τον ενάγοντα.

Επί λύσης του γάμου με παραδοχή αγωγής και ανταγωγής, κάθε σύζυγος θεωρείται η πρημένος, ως προς την παραδοχή του ένδικου βιοθήματος του άλλου και έχει έννομο συμφέρον να εκκαλέσει την απόφαση, ώστε ο γάμος να λυθεί μόνον κατά παραδοχή του δικού του ένδικου βιοθήματος. ΕφΛαρ 395/06, σ. 376

ΔΙΑΘΗΚΗ

Βλ. Δημόσιο, Εκτελεστής διαθήκης, Κληρονομία

ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ

Οι οικονομικές διαφορές από συμβάσεις μεταξύ επαγγελματών αθλητών και αθλητικών ανωνύμων εταιριών, εάν δεν υπάρχει αντίθετος ρητός όρος στη σύμβαση, επιλύονται υποχρεωτικά διαιτητικά από τις επιτροπές επίλυσης οικονομικών διαφορών, ανεξάρτητα από τη νομική θεμελίωση τους, αφού και η επικουρική αξίωση από τον αδικ. πλουτισμό βρίσκεται αναπόσπαστα συνδεόμενη με την κύρια αξίωση από τη σύμβαση.

Η υπαγωγή σε διαιτησία δεν καθιστά την αγωγή απορριπτέα αλλά παραπεμπτέα.

ΜονΠρωτΛαρ 15/06, σ. 581

ΔΙΑΚΟΠΗ ΔΙΚΗΣ

Επί διακοπής δίκης λόγω θανάτου διαδίκου, ο αντίδικος εκείνου, υπέρ του οποίου επήλθε η διακοπή, μπορεί να επισπεύσει την επανάληψη της δίκης, με πρόσκληση προς τους κληρονόμους του θανόντος, που δεν έχουν αποποιηθεί την κληρονομία, αρκεί να παρήλθε η προς τούτο προθεσμία, χωρίς να α-

παιτείται ρητή δήλωση αποδοχής κληρονομίας και μεταγραφή. ΠολΠρωτΛαρ 294/06, σ. 577

ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ

Βλ. Αθέμιτος ανταγωνισμός, Επιχείρηση

ΔΙΑΝΟΜΗ

Η αγωγή διανομής απευθύνεται, με ποινή απαραδέκτου, κατά πάντων των κοινωνών. Εφλαρ 226/06, σ. 176

Επί αγωγής διανομής η αρμοδιότητα κρίνεται από την αξία του όλου διανεμητέου και όχι των μερίδων. Εφλαρ 92/06, σ. 304

Καταχρηστική αγωγή διανομής, εφ όσον με συμφωνία άτυπης διανομής ο εναγόμενος κατείχε καλόπιστα διαιρετά ακίνητα, προβαίνοντας επι αυτών σε εγκαταστάσεις και μεγάλες δαπάνες και πίστευε ότι ουδέποτε θα τα διεκδικούσε πρώην κοινωνός, εφ όσον και εκείνος κατείχε και νέμονταν αυτοτελώς για δικό του λογ/σμό όσα του έλαχαν. Εφλαρ 146/06, σ. 312

Αγωγή διανομής τετραόροφης οικοδομής, με αποπερατωμένα το υπόγειο, το ισόγειο με το πατάρι και τον πρώτο όροφο, που χρησιμοποιούνται ενιαία ως επιχείρηση γυμναστηρίου και στην οποία δεν έχει συσταθεί οροφοκτσία.

Ανέφικτη η αυτούσια διανομή της οικοδομής σε δύο ισάξια μέρη, καθόσον θα απαιτηθούν νέες κατασκευές, που θα συρρικνώσουν τους χώρους και θα καταστρέψουν πολλά τμήματα πολυτελών κατασκευών και επενδύσεων που έχουν αυξήσει την αγοραία αξία του.

Αποζημίωση για αποκλειστική χρήση επίκοινου από έναν κοινωνό, βάσει της μισθωτικής του αξίας. Εφλαρ 466/06, σ. 535

ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ

Ευθύνη εκ διαπραγματεύσεων επί αυθαίρετης ματαίωσης κατάρτισης σύμβασης, καθόν χρόνον οι διαπραγματεύσεις είχαν ολοκληρωθεί και απέμενε μόνον η περιβολή του νόμιμου τύπου.

Η αποζημίωση (αρνητικό διαφέρον) καλύπτει τη θετική και αποθετική ζημία που συνδέεται αιτιωδώς με τη διάψευση της εμπιστοσύνης του διαπραγματευμένου και περιλαμβάνει τόσον τις δαπάνες του παθόντος, που πίστεψε ως επικειμένη τη σύναψη, όσον και τη ζημία από την απόκρουση άλλης ευκαιρίας για σύναψη όμοιας σύμβασης με ίδιους ή ευνοϊκότερους όρους.

Μη νόμιμη ανταπαίτηση εκ ζημίας συμβληθέντος ως πωλητή, λόγω μη εκμίσθωσης όμορου ακινήτου του για να μετεγκατασταθούν σε αυτό οι μισθωτές του ήδη εκμισθωμένου και προς πώληση ακινήτου, ελλείψει αιτιώδους συνάφειας με τη διάψευση της εμπιστοσύνης του. Εφλαρ 325/06, σ. 357

ΔΙΑΤΑΓΗ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

Προϋποθέσεις παραδεκτού ενστάσεων κατά κομιστή, που πηγάζουν από προσωπικές σχέσεις με τον εκδότη ή προηγούμενους κομιστές.

Οπισθογράφηση, λόγω ενεχύρου σε Τράπεζα, επιταγής η οποία ήταν προϊόν απάτης του λήπτη σε βάρος του εκδότη, διότι για να τον πείσει να συνάψει σύμβαση πώλησης τον διαβεβαίωσε ψευδώς εν γνώσει της αναλήθειας ότι είναι οικονομικά εύρωστος.

Γνώση της εξ οπισθογράφησης κομίστριας Τράπεζας για την αφερεγγυότητα του λήπτη της επιταγής και την απατηλή συμπεριφορά του σε βάρος του εκδότη. Εφλαρ 143/06, σ. 141, Εφλαρ 144/06, σ. 144

Στην αίτηση έκδοσης δ/γής πληρωμής αρκεί η μνεία ότι ο αιτών είναι νόμιμος κομιστής της επιταγής από οπισθογράφηση, χωρίς ανάγκη προσδιορισμού του είδους της οπισθογράφησης, ή ονομαστικά των προηγούμενων οπισθογράφων, μήτε ότι οι επιταγές καταγράφηκαν από την Τράπεζα σε πινάκιο και χαρτοσημάνθηκαν.

Οπισθογράφηση, λόγω ενεχύρου, επιταγών σε Τράπεζα προς εξασφάλιση απαίτησης της από κατάλοιπο ανοικτού λ/σμού του οπισθο-

γραφήσαντος αυτές πελάτη της, ο οποίος πτώχευσε μεταγενέστερα. Τύχη ενεχυρασμένων επιταγών. Εφλαρ 144/06, σ. 144

Η δ/γή πληρωμής δεν είναι δικαστική απόφαση, αλλά τίτλος εκτελεστός. Εφλαρ 177/06, σ. 165

Δ/γή πληρωμής εκδοθείσα βάσει τραπεζικών επιταγών, εκδοθεισών στη Κύπρο, κατά το Κυπριακό δίκαιο. Ειρλαρ 330/05, σ. 193

Ακυρότητα δ/γής πληρωμής, αν ο Δικαστής υπερέβη το αντικείμενο της αίτησης και επιδίκασε άλλο ή πέραν του ζητηθέντος. Η εκ παραδοριμής διάσταση στο σκεπτικό με το διατακτικό της δ/γής, ως προς το επιδικαζόμενο ποσό, δε δημιουργεί ακυρότητα. Εφλαρ 359/06, σ. 360

Σαφείς και ορισμένοι λόγοι ανακοπής κατά δ/γής πληρωμής. Προβολή νέων λόγων μόνο με πρόσθετο δικόγραφο. Εφλαρ 476/06, σ. 541

Οι μέρες Σαββάτου δεν συνυπολογίζονται στη 15ήμερη προθεσμία ανακοπής κατά δ/γής πληρωμής.

Στην αίτηση Τράπεζας για έκδοση δ/γής πληρωμής από σύμβαση πιστώσεων με ανοικτό λ/σμό δεν απαιτείται μνεία των επιτοκίων. Εφλαρ 486/06, σ. 542

ΔΙΑΤΡΟΦΗ

Αγωγή επιδίκασης στη μητέρα εξόδων τοκετού του εκτός γάμου τέκνου της και διατροφής της ίδιας για δύο και τέσσερες μήνες πριν και μετά τον τοκετό. Εφλαρ 284/05, σ. 77

Επί αγωγής διατροφής ανηλίκου, κατά τόπον αρμοδιότητα του Δικαστηρίου της κατοικίας του ανηλίκου, όπως αυτή προσδιορίζεται από το νόμο, εφόσον δε συνάγεται κάτι άλλο από τις κατ' ιδίαν περιστάσεις. Εφλαρ 439/06, σ. 518

ΔΙΑΦΕΡΟΝ

Περιεχόμενο αρνητικού διαφέροντος επί ευθύνης εκ διαπραγματεύσεων. Εφλαρ 325/06, σ. 357

ΔΙΑΦΥΓΟΝ ΚΕΡΔΟΣ

Στα διαφυγόντα εισοδήματα περιλαμβάνονται οι εργατικές και εργοδοτικές εισφορές. Επί παθόντος δημοσίου υπαλλήλου στο διαφυγόν εισόδημα περιλαμβάνονται και οι μισθοί, έστω και αν του καταβλήθηκαν από το Δημόσιο. Εφλαρ 193/05, σ. 274

Η δ/ξη του 298 ΑΚ είναι δικονομικού χαρακτήρα μόνον ως προς την πιθανολόγηση του διαφυγόντος κέρδους. Στοιχεία αξιωσης διαφυγόντος κέρδους, λόγω αδικοπραξίας. Εφλαρ 262/05, σ. 281

Επί αγωγής διαφυγόντων εισοδημάτων δεν αρκεί η αφηρημένη επανάληψη του 298 ΑΚ, αλλά απαιτείται εξειδικευμένη μνεία περιστατικών, που καθιστούν πιθανό το κέρδος. Εφλαρ 178/06, σ. 331

ΔΙΚΑΙΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ

Οι ευρωπαϊκές Οδηγίες αποτελούν παράγωγο κοινοτικό δίκαιο και δεσμεύουν τα κράτη-μέλη, αλλά αφήνουν την επιλογή του τύπου και των μέσων εφαρμογής στην αρμοδιότητα των εθνικών αρχών. Κάθετη και οριζόντια λισχύς της Οδηγίας. Η οριζόντια ολοκληρώνεται με την έκδοση πράξης του εθνικού νομοθέτη που μετατρέπει την Οδηγία σε εσωτερικό δίκαιο.

Η Οδηγία 99/70/ΕΚ σχετικά με την εργασία ορισμένου χρόνου δεν περιέχει κανόνες σαφείς και ορισμένους, δεκτικούς απευθείας εφαρμογής, αλλά παρέχει στον εθνικό νομοθέτη περιθώρια διακριτικής επιλογής, για να εξειδικεύσει ποιοί είναι οι αντικειμενικοί λόγοι που δικαιολογούν την ανανέωση συμβάσεων ορισμένου χρόνου, τη μέγιστη διάρκεια και τον αριθμό αυτών, ή τη δυνατότητα εξαίρεσης κάποιων συμβάσεων από την εφαρμογή του μέτρου. Εφλαρ 145/06, σ. 152

Συνθήκες κράτησης και σεβασμός της αξιοπρέπειας του κρατουμένου (Άρθρο), σ. 439

Δικαίωμα ελευθερίας του τύπου απορρέον από την ΕΣΔΑ, βάσει του οποίου ο δημοσιο-

γράφος έχει δικαιολογημένο ενδιαφέρον για δημοσιεύματα, που αφορούν το κοινωνικό σύνολο, ακόμη και με οξεία κριτική. Εφλαρ 83/06, σ. 462

Βλ. και Δημόσιο, Εργασία, Συμβάσεις διεθνείς, Σύνταγμα

ΔΙΚΑΙΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ

Κυπριακό δίκαιο επιταγών. Ειρλαρ 330/05, σ. 193

Βλ. και Δ/γή πληρωμής, Επιταγή

ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ (ΠολΔικ)

Δικαιοδοσία πολιτικών δικαστηρίων επί σύμβασης έργου που εκτελείται μεν, δυνάμει συμβατικού όρου, με βάση το νόμο περί δημοσίων έργων, αλλά από ντιδ κοινής αφέλειας, υπαγόμενο στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Εφλαρ (5μελές) 183/06, σ. 337

ΔΙΚΑΙΟΠΡΑΞΙΕΣ

Καταχρηστικοί όροι δικαιοπραξιών. Εφλαρ 164/05, σ. 189

Πώληση με δοκιμή. Επί ματαίωσης της αναβλητικής αίρεσης η δικαιοπραξία θεωρείται ως μη γενούμενη. Εφλαρ 674/04, σ. 261

Ακυρότητα, λόγω αντίθεσης προς τα χρηστά ήθη, δικαιοπραξίας με την οποία κάποιος εκμεταλλεύεται την ανάγκη άλλου και πετυχαίνει περιουσιακά οφέλη, φανερά δυσανάλογα προς την παροχή. Ανάγκη νοείται και η ψυχαναγκαστική τάση ηλικιωμένου προσώπου να διαπρήσει ή εξασφαλίσει το κατάλυμα και τις βιοτικές συνθήκες, υπό τις οποίες έχει συνηθίσει να ζει ή στις οποίες στηρίζει τις ελπίδες του για αδιατάρακτη γήρανση. Η γνώση και η χρησιμοποίηση της επιθυμίας αυτής από τρίτον για κατάρτιση προσυμφώνου πώλησης ακινήτου με τίμημα μικρότερο της πραγματικής αξίας συνιστούν εκμετάλλευση της ανάγκης, η οποία, σε συνδυασμό με τη φανερή δυσαναλογία ωφελημάτων και παροχής, καθιστά τη δικαιοπραξία ανήθικη και άκυρη. Εφλαρ 405/06, σ. 388

Παράταση προθεσμίας επικύρωσης ανωμάλων δικαιοπραξιών, σ. 638

ΔΙΚΗ - ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ (Διοικ)

Η αίτηση ακύρωσης απόφασης για πρόσληψη προσωπικού δημοτικής επιχείρησης ύδρευσης - αποχέτευσης (νπιδ), μέσω ΑΣΕΠ, με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου υπάγεται στο ΣτΕ, διότι η αρμοδιότητα των Διοικ. Εφετείων υπάρχει μόνο για πράξεις διοικητικών αρχών και νπδ, όπως οι ΟΤΑ, που αφορούν θέματα υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων τους. ΔιοικΕφλαρ 84/05, σ. 197

Προϋποθέσεις αναστολής εκτέλεσης ατομικής εκτελεστής διοικητικής πράξης.

Αναστολή απόφασης της Επιτροπής Κρίσεως Αυθαιρέτων περί κατεδάφισης αυθαιρέτου κτίσματος. ΔιοικΕφλαρ 2/06, σ. 593

Αναστολή εκτέλεσης απόφασης της Οργανωτικής επιτροπής σχολικών αγώνων περί μη συμμετοχής μαθητριών αθλητριών σε σχολικό πρωτάθλημα. ΔιοικΕφλαρ 5/06, σ. 594

Αναστολή εκτέλεσης απόφασης αφαίρεσης στοιχείων κυκλοφορίας επαγγελματικού φορτηγού αυτοκινήτου. ΔιοικΕφλαρ 14/06, σ. 597

Για την άσκηση της αίτησης ακύρωσης απαιτείται ιδιαίτερο, άμεσο και ενεστώς έννομο συμφέρον, η ύπαρξη του οποίου, όταν η διοικητική πράξη δεν απευθύνεται ευθέως προς τον αιτούντα, κρίνεται από την ειδική σχέση του με τα έννομα αποτελέσματα της προσβαλλόμενης πράξης. ΔιοικΕφλαρ 512/06, σ. 599

ΔΙΚΗ-ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ (ΠοινΔικ)

Εμφάνιση επιταγής κατ' εντολή και δικαιώμα προς υποβολή έγκλησης (Άρθρο), σ. 24

Στα κακουργήματα, που ρητά και περιοριστικά προβλέπονται στην παραγρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 3074/02 και διαπιστώνονται από το Σώμα Επιθεωρητών Δημόσιας Διοίκησης, εφόσον τα διαπράττουν (ή συμμετέχουν) υπάλληλοι των ΟΤΑ, μετά το πέρας της ανάκρισης η δικογραφία υποβάλλεται από τον Ει-

σαγγελέα Πλημ/κών στον Εισαγγελέα Εφετών, ο οποίος, επί σοβαρών ενδείξεων και με σύμφωνη γνώμη του Προέδρου Εφετών, εισάγει την υπόθεση στο ακροατήριο του καθ ύλην αρμοδίου Δικαστηρίου με απ' ευθείας κλήση ως προς όλους τους κατηγορουμένους (και για τα συναφή πλημμελήματα), με παράκαμψη της ενδιάμεσης δια των συμβουλίων προδικασίας.

Εξαφάνιση εκκαλούμενου βουλεύματος Συμβουλίου Πλημ/κών και παραπομπή της υπόθεσης στον Εισαγγελέα Εφετών για την εφαρμογή της ειδικής δικονομικής διαδικασίας. ΣυμβΕφλαρ 290/05, σ. 200

Χορήγηση αντιγράφων δικογραφίας σε κατηγορούμενο και, περαιτέρω, γνωστοποίηση τους σε προταθέντες από αυτόν και εξετασθέντες μάρτυρες. Μη παραβίαση μυστικότητας και μη ακυρότητα πράξεων προδικασίας. ΣυμβΠλημΛαρ 471/05, σ. 203

Τραπεζικό απόρρητο καταθέσεων. Άρση αυτού, εφ όσον είναι απολύτως αναγκαία για την ανίχνευση και τον κολασμό κακουργήματος. ΣυμβΠλημΛαρ. 113/06, σ. 205

Δικαιούχος έγκλησης για έκδοση ακάλυπτης επιταγής. Έγκληση αστικού συνεταιρισμού ή ΑΕ δια πληρεξουσίου προσώπου. Βεβαίωση γηνησιότητας υπογραφών μελών του ΔΣ. Περιεχόμενο πληρεξουσίου.

Εγκυρότητα έγκλησης, όταν λείπει η υπογραφή του Εισαγγελέα από την έκθεση εγχείρισης, εφόσον αποδεικνύεται η νομότυπη υποβολή της με άλλα αποδεικτικά μέσα. ΤριμΠλημΛαρ 4068/05, σ. 207, ΤριμΠλημΛαρ 4069/05, σ.419

Το συνταγματικό δικαίωμα του κατηγορουμένου να δικαστεί από τον φυσικό του δικαστή, υπερισχύει του άρθρου 32 v. 3346/2005, που προβλέπει υφ' όρον παραγραφή της καταγνωθείσας σε αυτόν ποινής και αρχειοθέτηση της υπόθεσης.

Ανάκληση εισαγγελικής πράξης περί αρχειοθέτησης καταδικαστικής απόφασης.

ΠρΕισΕφλαρ 3/06, σ. 214

Προληπτικοί αστυνομικοί έλεγχοι. Προϋποθέσεις διενέργειας σωματικής έρευνας.

Δ/ξη ΕισΠρωτΛαρ ΕΓ2-05/313/05, σ. 215

Επιτρεπτή μεταβολή κατηγορίας όταν γίνεται ορθότερα ο νομικός χαρακτηρισμός με βάση τα ίδια στοιχεία.

Μεταβολή κατηγορίας από λαθρεμπορία σε χρησιμοποίηση πετρελαίου θέρμανσης για άλλες, εκτός από θέρμανση, χρήσεις.

ΤριμΕφλαρ 1617/05, σ.413

Προσφυγή εγκαλούντος κατά απορριπτικής της έγκλησης εισαγγελικής δ/ξης με τον ίδιο τρόπο προσφυγής κατά κλητηρίου θεσπίσματος και άσκησης ενδίκων μέσων. Άσκηση προσφυγής και δια αντιπροσώπου. Προσκόμιση πληρεξουσίου, με ποινή απαραδέκτου, σε 20 μέρες. Δ/ξηΕισΕφλαρ 85/06, σ. 612

ΔΙΚΗ - ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ (ΠολΔικ)

Επίδειξη εγγράφων. Εφλαρ 205/05, σ. 56, Εφλαρ (5μελές) 183/06, σ. 337

Επικουρική έφεση και αναίρεση. Εφλαρ 327/05, σ. 85

Νομικά αβάσιμη η προσεπίκληση με παρεμπίπτουσα αγωγή αποζημίωσης που διαλαμβάνει ότι αποκλειστικά υπαίτιος για τη ζημία των κυρίων εναγόντων είναι ο προσεπικαλούμενος-παρεμπιπτόντως εναγόμενος τρίτος. Εφλαρ 335/05, σ. 92

Σιωπηρή αποδοχή απόφασης. Εφλαρ 2/06, σ. 102

Η μνεία στα πρακτικά ή στην έκθεση, ότι ο δικηγόρος παρέστη "μετά" του πελάτη του ενέχει νόμιμο διορισμό δικαστικού πληρεξουσίου. Εφλαρ 11/06, σ. 108

Η τελεσίδικη απόφαση επί αγωγής εκμισθωτή για καταβολή μισθωμάτων παράγει δεδικασμένο στην αγωγή του μισθωτή για ακυρότητα της μισθωτικής σύμβασης, ως προς το προδικαστικώς κριθέν ζήτημα της εγκυρότητας της σύμβασης. Εφλαρ 67/06, σ. 110

Μη νόμιμος τρόπος παραίτησης από ήδη ασκηθέν ένδικο μέσο με ιδιωτική έγγραφη συμφωνία κατάργησης των αμοιβαίων εκκρεμών

δικαστικών υποθέσεων. Εφλαρ 117/06, σ. 119

Η απόφαση πτώχευσης είναι εκτελεστή από τη δημοσίευση και αποτελεί δεδικασμένο έναντι όλων των δανειστών, είτε έλαβαν μέρος στη δίκη είτε όχι. Εφλαρ 142/06, σ. 139

Η ανακοπή κατά πίνακα κατάταξης δικάζεται κατά την τακτική διαδικασία. ΜονΠρωτΛαρ 56/06, σ. 179

Ακυρότητα ενεργηθεισών διαδικαστικών πράξεων, εάν η έλλειψη πληρεξουσιότητας δε συμπληρωθεί στην ταχθείσα προθεσμία. Εφλαρ 75/06, σ. 195

Έφεση επί θανάτου του διαδίκου. Όρια παραδεκτού κύριας παρέμβασης. Εφλαρ 139/05, σ. 265

Στοιχεία δικογράφου ανακοπής ερημοδικίας. Εφλαρ 346/05, σ. 288

Καθ ύλην αρμοδιότητα επί αγωγής διανομής. Εφλαρ 92/06, σ. 304

Η απόδειξη της εικονικότητας γίνεται με όλα τα αποδεικτικά μέσα και με μάρτυρες, εφόσον αναφέρεται στο κύρος δικαιοπραξίας. Εφλαρ 137/06, σ. 306

Αυτοψία και πραγματογνωμοσύνη. Εφλαρ 163/06, σ. 321

Επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση. Εφλαρ 165/06, σ. 323

Διαφορές δημοσίων έργων. Προαπόδειξη. Οι αποφάσεις του εφετείου είναι αμέσως εκτελεστές και εκδίδονται με πιθανολόγηση. Εφλαρ (5μελές) 183/06, σ. 337

Διακριτική ευχέρεια του δικαστηρίου για αναβολή.

Νόμιμα ζητείται η απωλεσθείσα ωφέλεια για το μετά την επίδοση της αγωγής διάστημα, εφ' όσον κατά τη συζήτηση είχε λάβει χώρα ο γενεσιουργός λόγος του κεκτημένου και απαιτητού δικαιώματος. Εφλαρ 278/06, σ. 351

Αριθμός εξεταζόμενων μαρτύρων. Ανεπίτρεπτο υπεύθυνων δηλώσεων. Εφλαρ 390/06, σ. 368, Εφλαρ 115/06, σ. 470

Το παρεπόμενο αίτημα απαγγελίας προσωπικής κράτησης και απειλής χρηματικής ποι-

νής επί μη εκτέλεσης της απόφασης, αρμόζει μόνο στη διατάραξη της νομής. Ειρλαρ 11/06, σ. 408

Αν η υπόθεση δεν υπάγεται στη διαδικασία των ασφ. μέτρων, κατά την οποία έχει εισαχθεί, αλλά στην εκουσία δικαιοδοσία, δεν παραπέμπεται αλλά απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Ειρλαρ 21/06, σ. 410

Υπολογισμός των προθεσμιών ωρών από στιγμή σε στιγμή. Εφλαρ 115/06, σ. 470

Αίτηση διαγραφής αγωγής από τα βιβλία διεκδικήσεων, λόγω παραγραφής εν επιδικίᾳ. Εφλαρ 200/06, σ. 477

Απόδειξη σύμβασης εκχώρησης, που υπερβαίνει τα 5.900 ευρώ. Εφλαρ 290/06, σ. 489

Μη ακυρότητα εκπρόθεσμης κατάθεσης πραγματογνωμοσύνης δίχως επίκληση βλάβης. Εφλαρ 466/06, σ. 535

Διακοπή δίκης λόγω θανάτου διαδίκου. Επανάληψη. Μη ανάγκη αποδοχής κληρονομίας από κληρονόμους θανόντος διαδίκου.

Οι νόμιμοι εκπρόσωποι των φυσικών προσώπων σε δίκη δεν εξετάζονται ως μάρτυρες, αλλά ως διάδικοι.

Η μη περατωθείσα κατάθεση μάρτυρος λαμβάνεται ως δικαστικό τεκμήριο. ΠολΠρωτΛαρ 294/06, σ. 577

Οι αποφάσεις των αθλητικών διαιτητικών επιτροπών επιλύστρις οικονομικών διαφορών αποτελούν δεδικασμένο και τίτλους εκτελεστούς. ΜονΠρωτΛαρ 15/06, σ. 581

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ

Η αμοιβή δικηγόρου για σύνταξη επιταγής δεν μπορεί να υπερβεί το 1/4 του ποσού της οφειλής, όταν το επιδικαζόμενο ποσό είναι μικρό. Ακυρότητα αυτής κατά το υπερβάλλον. Εφλαρ 255/05, σ. 59

Καθορισμός αμοιβής δικηγόρων επί υπόθεσεων στα, μετά την θέσπιση του Κώδικα Δικηγόρων, ιδρυθέντα φορολογικά και ήδη διοικητικά δικαστήρια, κατά τρόπο ομοιόμορφο προς τα ισχύοντα επί πολιτικών υποθέσεων.

Σιωπηρή κατάργηση του άρθρου 152 του Κώδικα Δικηγόρων και ως προς τις αναγόμενες στην προδικασία των διοικητικών δικαστηρίων δικηγορικές εργασίες. Εφλαρ 526/06, σ. 552

Ασφαλιστικές εισφορές ΤΝ, ΚΕΑΔ, ΤΥΔΕ 2006, παράβολα διορισμού και προαγωγών δικηγόρων, συνδρομές και ενισχύσεις ΛΕΔΕ, σ. 624

Βεβαίωση γνησίου υπογραφής, σ. 637

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Αναστολή εκτέλεσης ατομικής εκτελεστής διοικητικής πράξης λόγω ανεπανόρθωτης ή δυσχερώς επανορθώσιμης βλάβης. ΔιοικΕφλαρ 2/06, σ. 593, ΔιοικΕφλαρ 5/06, σ. 594

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Βλ. Δημόσια έργα, Δίκη - Δικονομία (Διοικ.), ΟΤΑ, Συμβάσεις διοικητικές

ΔΟΛΟΣ

Μη ύπαρξη δόλιας προαίρεσης επί παραβίασης της προθεσμίας καταβολής χρεών προς το Δημόσιο, εφ όσον η πτώχευση του οφειλέτη έλαβε χώρα πριν τη βεβαίωση ή το ληξιπρόθεσμο του χρέους. ΜονΠλημλαρ 7711/05, σ. 212

ΔΟΥΛΕΙΕΣ

Η παραχώρηση αποκλειστικής χρήσης κοινοχρήστων σε συνιδιοκτήτη με ομόφωνη απόφαση των οροφοκτητών, καταρτιζόμενη με συμβολαιογραφικό έγγραφο και μεταγραφή του, δημιουργεί περιορισμό της αναγκαστικής συγκυριότητας, που φέρει χαρακτήρα δουλείας. Εφλαρ 451/06, σ. 529

Μη δυνατή η κτήση πραγματικής δουλείας σε κοινόχρηστη στοά πολυκατοικίας άτυπα ή με έκτακτη χρησικτησία. Ειρλαρ 59/06, σ. 585

ΔΥΣΦΗΜΗΣΗ

Συκοφαντική δυσφήμηση και προσβολή προσωπικότητας δια του τύπου.

Δικαιολογημένο ενδιαφέρον δημοσιογράφου να προβεί σε δημοσιεύματα και ενημέρωση, σχετικά με συμπεριφορά διευθυντικού στελέχους Τράπεζας, που ενδιέφερε τους καταθέτες αυτής και το κοινωνικό σύνολο, ακόμη και με οξεία κριτική ή δυσμενείς χαρακτηρισμούς. Εφλαρ 83/06, σ. 462

ΔΩΜΑ

Βλ. Οροφοκτησία

ΔΩΡΕΑ

Αγωγή αναγνώρισης ακυρότητας εικονικού προσυμφώνου πώλησης, ως υποκρύπτοντος προσύμβαση δωρεάς, ήδη ανακληθείσας. Ανάκληση δωρεάς υπό τρόπο, αν ο δωρεοδόχος παραλείπει υπαίτιως να τον εκτελέσει, καίτοι ο δωρητής εκπλήρωσε την υποχρέωσή του. Έννοια αχαριστίας.

Δωρεά, που καλύπτεται από εικονική πώληση. Εφλαρ 256/05, σ. 63

ΕΓΓΡΑΦΑ

Δικονομικοί τρόποι αιτήματος επίδειξης εγγράφων. Εφλαρ 205/05, σ. 56, Εφλαρ (5μελές) 183/06, σ. 337

Έγγραφος τύπος μεταβίβασης αυτ/των. Εφλαρ 49/06, σ. 299

Η κατάρτιση σύμβασης εμπορικής αντιπροσωπείας δεν απαιτεί έγγραφο συστατικό τύπο. Εφλαρ 165/06, σ. 323

Μη απόδειξη κατάρτισης εκχώρησης από προσκομιζόμενο σε φωτοτυπία έγγραφο, χωρίς νόμιμη επικύρωση. Εφλαρ 290/06, σ. 489

ΕΓΓΥΗΣΗ

Η εγγύηση έχει επιβοηθητικό χαρακτήρα και παράγεται υπέρ του εγγυητή αναβλητική ένσταση διζήσεως, η οποία έχει ως αποτέλεσμα την προσωρινή απόρριψη της αγωγής, ο δε δανειστής, μετά προηγούμενη ατελέσφορη εκτέλεση κατά του πρωτοφειλέτη, μπορεί να ασκήσει νέα αγωγή κατά του εγγυητή και όχι να επαναφέρει προς συζήτηση την πρώτη που

έχει απορριφθεί προσωρινά. ΜονΠρωτΛαρ 15/06, σ. 581

ΕΓΚΛΗΣΗ

Εμφάνιση επιταγής κατ εντολήν και δικαιώμα προς υποβολή εγκλήσεως (Αρθρο), σ. 24

Δικαιούχος έγκλησης για ακάλυπτη επιταγή είναι μόνον ο τελευταίος κομιστής της επιταγής.

Επί υποβολής έγκλησης αστικού συνεταιρισμού ή ΑΕ δια τρίτου πληρεξουσίου προσώπου απαιτείται προσάρτηση του πρακτικού του ΔΣ με βεβαίωση γνησιότητας των υπογραφών των μελών του.

Για υποβολή έγκλησης από πληρεξούσιο, απαιτείται ειδική εντολή εξατομικεύουσα το αδίκημα.

Μη ακυρότητα έγκλησης αν λείπει η υπογραφή του Εισαγγελέα από την έκθεση εγχείρισης, εφόσον αποδεικνύεται η νομότυπη υποβολή της με άλλα αποδεικτικά μέσα. ΤριμΠλημΛαρ 4068/05, σ. 207, ΤριμΠλημΛαρ 4069/05, σ. 419

Προσφυγή εγκαλούντος κατά απορριπτικής της έγκλησης εισαγγελικής δ/ξης με τον ίδιο τρόπο προσφυγής κατά κλητηρίου θεσπισμάτος και άσκησης ενδίκων μέσων. Άσκηση προσφυγής και δια αντιπροσώπου. Προσκόμιση πληρεξουσίου, με ποινή απαραδέκτου, σε 20 μέρες. Δ/ξηΕισΕφΛαρ 85/06, σ. 612

ΕΙΚΟΝΙΚΟΤΗΤΑ

Αγωγή αναγνώρισης ακυρότητας εικονικού προσυμφώνου πώλησης, ως υποκρύπτοντος προσύμβαση δωρεάς, ήδη ανακληθείσας.

Επί δωρεάς, που καλύπτεται από εικονική πώληση, η εικονικότητα της πώλησης, η υποκρύπτομενη δωρεά, ως και ο τρόπος αυτής μπορούν να αποδειχθούν με κάθε αποδεικτικό μέσο. ΕφΛαρ 256/05, σ. 63, ΕφΛαρ 137/06, σ. 306

Απαγορεύεται η εικονικότητα των εγγραφών που αφορούν κτήση ή μεταβίβαση αυτ/των, που έχουν αριθμό κυκλοφορίας, κά-

θε δε αντίθετη συμφωνία είναι άκυρη και απαγορεύεται ανταπόδειξη των εγγραφών, ως προς τα πρόσωπα των συμβληθέντων. ΕφΛαρ 49/06, σ. 299

Επί πώλησης, η εικονικότητα στο πρόσωπο του αγοραστή, δημιουργεί απόλυτη ακυρότητα ως προς το φαινομενικό αγοραστή και η σύμβαση ισχύει για τον αληθινό. ΕφΛαρ 137/06, σ. 306

Η κυριότητα ακινήτου δεν καταλύεται από το γεγονός ότι άλλος κατέβαλε το τίμημα εξ ίδιων χρημάτων. Ούτε τούτο συνιστά εικονικότητα της σύμβασης πώλησης ακινήτου, ως προς το πρόσωπο του αγοραστή. ΕφΛαρ 391/06, σ. 373

Εγκυρότητα καλυπτόμενης δικαιοπραξίας, αν τα μέρη την ήθελαν και συντρέχουν οι απαιτούμενοι για τη σύστασή της όροι. ΕφΛαρ 138/06, σ. 472

Η ένσταση εικονικότητας είναι καταχρηστική. ΕφΛαρ 441/06, σ. 519

ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ

Σύσταση κοινωφελούς ιδρύματος με διαθήκη. Επί καταλειπομένων κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών στο κράτος και υπέρ κοινωφελών σκοπών, συντρέχοντος του Δημοσίου με άλλους συγκύριους, το Δημόσιο αναλαμβάνει την εκκαθάριση. ΕφΛαρ 174/05, σ. 50

Εάν διαταχεί δικαστική εκκαθάριση της κληρονομίας παύουν τα καθήκοντα των κληρονόμων και ο ανήλικος κληρονόμος, που θεωρείται αποδεχθείς επι αφελεία απογραφής, μετά την ενηλικίωσή του δεν υποχρεούται σε σύνταξη απογραφής της κληρονομίας. ΕφΛαρ 901/05, σ. 454

ΕΚΚΡΕΜΟΔΙΚΙΑ

Αγωγή αποζημίωσης κατά οδηγού, που φέρεται και ως ιδιοκτήτης του ζημιογόνου αυτ/του. Ματαίωση συζήτησης της αγωγής. Μεταγενέστερη άσκηση νέας αγωγής με ίδιο αίτημα, στην οποία ο εναγόμενος φέρεται

πλέον μόνον ως οδηγός του ζημιογόνου αυτ/του και ως ιδιοκτήτης άλλο πρόσωπο, δίχως νόμιμη δήλωση παραίτησης από την προηγούμενη αγωγή. Εκκρεμοδικία. Εφλαρ 4/06, σ. 107

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Οι γνήσιοι ορθόδοξοι χριστιανοί (παλαιομερολογίτες) δεν είναι ετερόβριθοι, ούτε ετερόδοξοι. Κοινοχρησία ιερών ναών αφ' όπου μεταβιβαστούν κατά κυριότητα στο νομικό πρόσωπο της εκκλησίας ή σε άλλο νομικό εκκλησιαστικό πρόσωπο. Το ίδιο ισχύει και για ναούς των ΓΟΧ.

Οι δ/ξεις νόμων για την ορθόδοξη Εκκλησία της Ελλάδος δεν εφαρμόζονται επί των θρησκευτικών Κοινοτήτων των ΓΟΧ, των οποίων η οργάνωση και λειτουργία ρυθμίζεται από τους Ιερούς Κανόνες, τις Ιερές Παραδόσεις και συμπληρωματικά από τα καταστατικά των σωματείων, που έχουν ιδρυθεί για την άσκηση της λατρείας.

Σύνοδος ΓΟΧ.

Διαδικασία απαγγελίας κατηγορίας εναντίον Επισκόπου. Προϋποθέσεις λήψης έγκυρης απόφασης περί επιβολής αργίας ή καθαίρεσης. Απαγόρευση εισόδου σε ναό. Προσβολή προσωπικότητας στην ακώλυτη άσκηση των ιερατικών και λατρευτικών καθηκόντων. Εφλαρ 517/05, σ. 441

ΕΚΟΥΣΙΑ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

Αν η αίτηση δεν υπάγεται στη διαδικασία των ασφ. μέτρων, κατά την οποία έχει εισαχθεί, αλλά στη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, δεν παραπέμπεται, αλλά απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Η αίτηση για απογραφή κινητών πραγμάτων υπάγεται στην εκούσια δικαιοδοσία. Εφλαρ 21/06, σ. 410

Αίτηση διαγραφής αγωγής από τα βιβλία διεκδικήσεων δικάζεται κατά την εκούσια δικαιοδοσία. Εφλαρ 200/06, σ. 477

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Προνόμια διακρινόμενων σε παγκόσμιους ή πανελλήνιους σχολικούς αγώνες αθλητών για εισαγωγή στη τριτοβάθμια εκπαίδευση, απευθείας ή με μοριοδότηση, καθ υπέρβαση ή με ποσόστωση. ΔιοικΕφλαρ 5/06, σ. 594

ΕΚΤΕΛΕΣΗ (ΠολΔΙΚ)

Μίσθωση κατασχέμένου- Κατάσχεση μισθωμένου - Πλειστηριασμός μισθωμένου (Μελ.), σ. 28

Περιεχόμενο εξόδων εκτέλεσης. Ακυρότετα επιταγής, κατά το υπερβάλλον. Αν συντρέχουν απαιτήσεις του Δημοσίου και του ΙΚΑ, προτιμώνται οι απαιτήσεις του πρώτου έναντι του δευτέρου.

Επί ανακοπής κατά πίνακα κατάταξης δεν υφίσταται αναγκαστική ομοδικία μεταξύ των δανειστών και επί αποδοχής της ωφελείται μόνον ο ανακόπτων, έστω και αν στη σειρά των προνομίων προηγούνται άλλοι μη διάδικοι δανειστές, το δε Δικαστήριο δεν αναπέμπει τον πίνακα στον υπάλληλο του πλειστηριασμού, αλλά τον μεταρρυθμίζει με κατάταξη του ανακόπτοντος στην επιδιωχθείσα θέση. Εφλαρ 255/05, σ. 59

Επί εκτέλεσης με βάση δ/γή πληρωμής Ειρηνοδίκη, η ανακοπή κατά πίνακα κατάταξης υπάγεται στο Μον. Πρωτοδικείο. Εφλαρ 177/06, σ. 165

Έξοδα εκτέλεσης. Επί ανακοπής που αφορά προαφαίρεση εξόδων εκτέλεσης, νομιμοποιείται παθητικά μόνον ο επισπεύδων την εκτέλεση, καθ όσον αυτά βαρύνουν τον καθ' ου η εκτέλεση και προκαταβάλλονται από τον επισπεύδοντα. Αν δεν τα προκατέβαλε, ο Συμβολαιογράφος τα προαφαιρεί από το πλειστηριασμα και τα καταβάλλει στους δικαιούχους για λ/σμό του επισπεύδοντος. Μόνον όταν ανακόπτων είναι ο ίδιος ο επισπεύδων, η ανακοπή πρέπει να στραφεί κατά του δικαιούχου των εξόδων, καθ όσον δεν μπορεί να στραφεί κατά του εαυτού του.

Η ανακοπή κατά πίνακα κατάταξης δικάζεται

κατά την τακτική διαδικασία, με τις αποκλίσεις των άρθρων 933 επ. ΚΠολΔικ, και όχι κατά τις ειδικές διαδικασίες της διαγνωστικής δίκης, των οποίων η εφαρμογή, λόγω σώρευσης στον πίνακα περισσότερων απαιτήσεων που ενδεχομένως δικάζονται με διαφορετική διαδικασία η κάθε μία, θα προκαλούσε διάσπαση του ενιαίου της διαδικασίας και δικονομικά αδιέξοδα. ΜονΠρωτΛαρ. 56/06, σ. 179

Προυποθέσεις αναστολής πλειστηριασμού. ΜονΠρωτΛαρ 316/06, σ. 185

Η αναγγελία πρέπει να περιέχει, με ποινή αοριστίας, περιγραφή της απαίτησης, ώστε να παρέχει στον οφειλέτη και στους αναγγελθέντες δανειστές δυνατότητα άμυνας με υποβολή παρατηρήσεων και άσκηση ανακοπής, στο δε υπάλληλο του πλειστηριασμού δυνατότητα ελέγχου της νομιμότητας και βασιμότητας της απαίτησης, καθώς και των θεμελιωτικών στοιχείων του προνομίου.

Αναγγελία συνδίκου για απαιτήσεις πτωχευτικών πιστωτών δίχως συγκοινοποίηση δικαστικών αποφάσεων, που εξειδικεύουν τις απαιτήσεις των εργαζομένων.

Η θεραπεία ακυρότητας ελλιπούς αναγγελίας γίνεται με κοινοποίηση στην προθεσμία της αναγγελίας νέου πλήρους αναγγελτηρίου και όχι με τις εμπρόθεσμες παρατηρήσεις του αναγγελόμενου στον υπάλληλο του πλειστηριασμού. ΕφΛαρ 28/06, σ. 293

Ανακοπή κατά αναγκαστικού πλειστηριασμού ακινήτου γενόμενου καθόν χρόνο ο επισπεύσας τη διαδικασία του πλειστηριασμού δανειστής είχε ήδη υποκατασταθεί δικαστικά από τρίτο πρόσωπο. ΕφΛαρ 890/05, σ. 451

Η καταβολή από τον υπερθεματιστή μόνον του εκπλειστηριάσματος και όχι της τυχόν μεγαλύτερης αντικειμενικής αξίας του πράγματος δεν είναι αντίθετη προς την καλή πίστη, ούτε καταχρηστική και δεν τον καθιστά αδικαιολογήτως πλουσιότερο σε βάρος του καθ' ου η εκτέλεση. ΕφΛαρ 960/06, σ. 573

Οι τελεσιδικες αποφάσεις των αθλητικών επιτροπών επίλυσης οικονομικών διαφορών

αποτελούν τίτλους εκτελεστούς. ΜονΠρωτΛαρ 15/06, σ. 581

ΕΚΤΕΛΕΣΤΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

Επί κληρονομών, κληροδοσιών και δωρεών καταλειπομένων στο κράτος υπέρ κοινωφελών σκοπών, συντρέχοντος του Δημοσίου με άλλους συγκύριους, το Δημόσιο αναλαμβάνει την εκκαθάριση. Ο εκτελεστής διαθήκης, υποχρεούται, κατόπιν έγκρισης του Υπουργού των Οικονομικών, εφόσον δεν περιορίζεται εκ της διαθήκης, να παραδώσει στον κληρονόμο κάθε στοιχείο της κληρονομικής του μερίδας μη αναγκαίο στην εκκαθάριση. ΕφΛαρ 174/05, σ. 50

ΕΚΧΩΡΗΣΗ

Η απόδειξη σύμβασης εκχώρησης, που υπερβαίνει τα 5.900 ευρώ πρέπει να γίνει με έγγραφο, έχον αποδεικτική ισχύ και όχι με φωτοτυπημένο έγγραφο, χωρίς νόμιμη επικύρωση από πρόσωπο κατά νόμο αρμόδιο να εκδίδει αντίγραφα με αποδεικτική δύναμη ίση με το πρωτότυπο. ΕφΛαρ 290/06, σ. 489

EMBRYO

Κληρονομικό δικαίωμα του κυοφορουμένου και του κρυοπαγημένου εμβρύου. (Μελ.), σ. 225

ΕΜΠΟΡΟΣ

Το διάστημα πτώχευσης δεν αναγνωρίζεται ως χρόνος ασφάλισης, διότι η πτώχευση επάγγεται αναγκαστική αδυναμία άσκησης του ασφαλιστέου εμπορικού επαγγέλματος. Ισχύς τούτου μόνον επί εμπορικών επαγγελμάτων και όχι επί ελευθέριων τοιούτων. ΔιοικΠρωτΛαρ 121/06, σ. 607

ΕΝΕΧΥΡΟ

Ο ενεχυρούχος κομιστής επιταγής δεν ενεργεί ως αντιπρόσωπος αλλά ασκεί ίδιο δικαίωμα εκ του τίτλου. Οπισθογράφηση, λόγω ενεχύρου, επιταγών

σε Τράπεζα για εξασφάλιση απαίτησής της από κατάλοιπο ανοικτού λ/σμού του οπισθογραφήσαντος αυτές πελάτη της, ο οποίος πτώχευσε μεταγενέστερα. Ακυρότητα ενεχύρου συσταθέντος στην ύποπτη περίοδο, αλλά για απαίτηση προγενέστερη της σύστασής του. Κατ εξαίρεση, εγκυρότητα τέτοιου ενέχυρου συσταθέντος υπέρ Τραπεζών προς εξασφάλιση προγενέστερων απαιτήσεων από δάνειο ή ανοικτό λ/σμό. Δυνατότητα ακύρωσης της ενεχύρασης τέτοιων επιταγών με τις προυποθέσεις του 538 ΕμπN, μεταξύ των οποίων είναι και η γνώση του συναλλαχθέντος περί της παύσης των πληρωμών του μετεπειτα πτωχεύσαντος. Εφλαρ 144/06, σ. 144

ΕΝΝΟΜΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ(Διοικ)

Για άσκηση αίτησης ακύρωσης απαιτείται ιδιαίτερο, άμεσο και ενεστώς έννομο συμφέρον, η ύπαρξη του οποίου, όταν η διοικητική πράξη δεν απευθύνεται ευθέως προς τον αιτούντα, κρίνεται από την ειδική σχέση του με τα έννομα αποτελέσματα της προσβαλλόμενης πράξης.

Η ιδιότητα του δωρητή, δεν προσδίδει έννομο συμφέρον προς ακύρωση πράξης, εάν δεν υφίσταται ιδιαίτερος δεσμός του ίδιου με την πράξη, η οποία αναφέρεται σε χώρο αθλητικών εγκαταστάσεων, ανεξάρτητο του όμορου σχολικού συγκροτήματος, το οποίο κατασκευάστηκε με χρήματα του, αλλά δεν τον αφορά, αφού δεν τον θίγει απ' ευθείας. ΔιοικΕφλαρ 512/06, σ. 599

ΕΝΝΟΜΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ (ΠολΔικ)

Επί αγωγής διανομής που απορρίπτεται ως απαράδεκτη, κατόπιν ένστασης ενός των εναγομένων, για το λόγο ότι έπρεπε να στραφεί και εναντίον τρίτου κοινωνού, ο ενιστάμενος και οι λοιποί εναγόμενοι, ως νικήσαντες διάδικοι, δεν έχουν έννομο συμφέρον για άσκηση έφεσης. Εφλαρ 226/06, σ. 176

Επί λύσης του γάμου, κατά παραδοχή αγωγής και ανταγωγής, κάθε σύζυγος θεωρείται

ηττημένος, ως προς την παραδοχή του ένδικου βοηθήματος του άλλου και έχει έννομο συμφέρον να εκκαλέσει την απόφαση. Εφλαρ 395/06, σ. 376

Κατάρτιση οριστικού συμβολαίου με αυτοσύμβαση σε χρόνο που υφίσταντο οφειλές του εργολάβου προς το IKA, οι οποίες ούμως εξοφλήθηκαν μεταγενέστερα. Άρση βλάβης των οικοπεδούχων που άσκησαν αγωγή ακύρωσης του οριστικού συμβολαίου και εξάλειψη του έννομου συμφέροντος για συνέχισή της. Εφλαρ 408/06, σ. 393

Ο μη συμβαλλόμενος τρίτος μπορεί να ζητήσει την αναγνώριση ακυρότητας του μεταξύ άλλων καταρτισθέντος συμβολαίου, για εικονικότητα ή άλλο λόγο, εφόσον έχει έννομο συμφέρον. Εφλαρ 869/05, σ. 448

Έλλειψη εννόμου συμφέροντος επί παραγραφής της αξιώσης, την οποία πρόκειται να προπαρασκευάσει η αναγνωριστική αγωγή. ΠολΠρωτΛαρ 294/06, σ. 577

ΕΝΟΡΚΕΣ ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

Εγκυρότητα ένορκων βεβαιώσεων στην τακτική διαδικασία αν έχουν συνταχθεί πριν από (όχι κατά) την ημέρα της δικασίου, μετά προηγούμενη κλήτευση του αντιδίκου, δύο τουλάχιστον εργάσιμες μέρες, άλλως είναι ανύπαρκτες ως αποδεικτικό μέσο. Εφλαρ (δμελές) 183/06, σ. 337, Εφλαρ 115/06, σ. 470

Παραδεκτή η ένορκη βεβαίωση μάρτυρος που δόθηκε μετά την έκδοση της εκκαλουμένης, αλλά πριν τη συζήτηση στο Εφετείο, χωρίς γνωστοποίηση του ονόματος του μάρτυρα. Εφλαρ 216/06, σ. 342, Εφλαρ 451/06, σ. 529

ΕΝΟΧΗ (Αστ)

Η ένσταση απόσβεσης ενοχής με καταβολή είναι καταχρηστική. Εφλαρ 441/06, σ. 519

ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ (ΠολΔικ)

Ένσταση επίσχεσης του καλόπιστου νομέα για απόδοση επωφελών και αναγκαίων δαπανών. Εφλαρ 256/05, σ. 63

Η έλλειψη υπαιτιότητας του οφειλέτη θεμελιώνει καταλυτική της υπερημερίας ένσταση. Εφλαρ 267/05, σ. 72

Η ένσταση καταχρηστικής άσκησης του δικαιώματος συνιστά καταχρηστική ένσταση. Εφλαρ 67/06, σ. 110

Η ένσταση συντρέχοντος πταισμάτος προβάλλεται μόνον εναντίον αξιώσης αποζημιώσης, προσυμβατικής, συμβατικής, από αδικοπραξία ή ειδική δ/ξη νόμου και όχι κατ αξιώσης απόδοσης πλουτισμού. Εφλαρ 135/06, σ. 129

Προϋποθέσεις παραδεκτού ενστάσεων κατά κομιστή, που πηγάζουν από προσωπικές σχέσεις με τον εκδότη ή προηγούμενους κομιστές, Εφλαρ 143/06, σ. 141, Εφλαρ 144/06, σ. 144

Απαράδεκτη, το πρώτον με λόγο έφεσης, η ένσταση παραγραφής της αξιώσης εν επιδικίᾳ, διότι έπρεπε να προταθεί στην πρωτοβάθμια συζήτηση της αγωγής, αφού είχε ήδη τότε συμπληρωθεί. Εφλαρ 199/06, σ. 341

Άοριστία ένστασης συμψηφισμού αξιώσης, εάν δεν αναφέρονται ο χρόνος δαπανών, οι επιμέρους εργασίες και τα απαιτηθέντα υλικά. Εφλαρ 278/06, σ. 351

Ένταση περιορισμού της υποχρέωσης προς αποζημιώση μέχρι την αξία της μοτοσικλέτας από τον κύριο, εφ όσον δεν είναι και κάτοχος. Εφλαρ 57/06, σ. 456, Εφλαρ 422/06, σ. 514

Ο ισχυρισμός του εναγομένου περί ιδίας κυριότητας με έκτακτη χρησικησία αποτελεί ένσταση μεν, αν τα περιστατικά είναι μεταγενέστερα αυτών της αγωγής, άρνηση δε της αγωγής αν συμπίπτουν ή είναι προγενέστερα αυτών. Εφλαρ 403/06, σ. 498

Ποιες ενστάσεις καλύπτονται από το δεδικασμένο.

Οι ενστάσεις εικονικότητας, απόσβεσης με καταβολή και καταχρηστικής άσκησης δικαιώματος είναι καταχρηστικές. Εφλαρ 441/06, σ. 519

Η υπέρ του εγγυητή αναβλητική ένσταση

διζήσεως έχει ως αποτέλεσμα την προσωρινή απόρριψη της αγωγής. ΜονΠρωτΛαρ 15/06, σ. 581

ΕΝΩΣΕΙΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Βλ. Αγροτικοί συνεταιρισμοί

ΕΞΑΙΡΕΤΟ

Ο οικιακός εξοπλισμός της οικίας του κληρονομουμένου αποτελεί εξαίρετο, το οποίο αντιμετωπίζεται ως κληροδοσία από το νόμο και ο κληροδόχος δεν ευθύνεται για τα κληρονομιαία χρέη. Εφλαρ 901/05, σ. 454

ΕΞΟΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

Δεν περιλαμβάνονται τα έξοδα πλειστηριασμών που ματαιώθηκαν από υπαιτιότητα του επισπεύδοντος, ούτε για σύνταξη επιταγής, που απόνησε λόγω παρόδου έτους από την επίδοσή της. Εφλαρ 255/05, σ. 59

Δεν περιλαμβάνονται τα έξοδα της διαγνωστικής δίκης, της αναγγελίας και της περιληψης κατακυρωτικής έκθεσης. ΜονΠρωτΛαρ 56/06, σ. 179

Βλ. και Εκτέλεση

ΕΞΟΔΑ ΚΗΔΕΙΑΣ

Δεν περιλαμβάνονται τα έξοδα ταξιδίου των συγγενών και τρίτων για μετάβαση στον τόπο της κηδείας. Εφλαρ 193/05, σ. 274

ΕΞΟΔΑ ΤΟΚΕΤΟΥ

Αγωγή επιδίκασης στη μητέρα εξόδων τοκετού του τέκνου που απέκτησε εκτός γάμου. Εφλαρ 284/05, σ. 77

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ

Έννοια ελευθέριου και εμπορικού επαγγέλματος. ΔιοικΠρωτΛαρ 121/06, σ. 607

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Βλ. Σωματεία

ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ (ΠολΔικ)

Αίτηση επαναφοράς πραγμάτων στην πρότερα κατάσταση με το δικόγραφο της έφεσης και των πρόσθετων λόγων, ή με τις προτάσεις, ή με χωριστό δικόγραφο κοινοποιούμενο στον αντίδικο. Εφλαρ 165/06, σ. 323

ΕΠΕΝΔΥΣΗ

Βλ. Αμοιβαίο κεφάλαιο, Συμβάσεις, Χρηματιστήριο

ΕΠΙΔΕΙΞΗ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Η αξίωση επίδειξης εγγράφου, αν υπόχρεος είναι τρίτος αμέτοχος στην κύρια δίκη, μπορεί να ζητηθεί με παρεμπίπτουσα αγωγή, ενώ αν είναι ο αντίδικος μπορεί να ζητηθεί και με τις προτάσεις και, επί μη υποχρεωτικής υποβολής, με προφορική δήλωση καταχωρούμενη στα πρακτικά. Η επίδειξη μπορεί να ζητηθεί και με την έφεση.

Αοριστία αιτήματος επίδειξης εγγράφου, εφόσον δεν προσδιορίζονται συγκεκριμένα επιδεικτέα έγγραφα και το περιεχόμενό τους. Εφλαρ 205/05, σ. 56

Το αίτημα επίδειξης εγγράφων που μπορούν να χρησιμεύσουν για απόδειξη υποβάλλεται και με τις προτάσεις, ακόμη και το πρώτον στο Εφετείο, όχι όμως με την προσθήκη μετά τη συζήτηση. Εφλαρ (5μελές) 183/06, σ. 337

Βλ. και Εγγραφα

ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ

Αν με ατομική σύμβαση συμφωνηθεί μισθός ανώτερος του νόμιμου τοιούτου με όλα τα εκ ΣΣΕ ή ΔΑ επιδόματα, κατισχύει ο όρος της ατομικής συμφωνίας και ο εργαζόμενος δε δικαιούται, πέραν του συμφωνηθέντος μισθού, άλλο επίδομα, εκτός αν με την ατομική ή τη ΣΣΕ ορίστηκε το αντίθετο.

Επίδομα ισολογισμού λογιστή. Εφλαρ 234/06, σ. 348

Βλ. και Εργασία

ΕΠΙΔΟΣΗ (ΠολΔικ)

Επίδοση οριστικής απόφασης και στο νόμιμα ορισθέντα δικ. πληρεξούσιο, που είναι και αντίκλητος. Εφλαρ 11/06, σ. 108

Η επίδοση σε διάδικο που διαμένει στο εξωτερικό θεωρείται συντελεσθείσα με την εγχείριση στον αρμόδιο Εισαγγελέα του εγγράφου, ανεξάρτητα από το χρόνο της περαιτέρω αποστολής και παραλαβής του. Επί εφαρμογής της Σύμβασης της Χάγης πρέπει να τηρούνται οι όροι αυτής.

Επίδοση στο νόμιμα διορισμένο αντίκλητο.

Η επίδοση έφεσης σε πρόσωπο που διορίστηκε γενικός πληρεξούσιος και αντίκλητος με το αναφερόμενο στο εφετήριο συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο είναι άκυρη, διότι ο εν λόγω διορισμός είναι ανίσχυρος. Εφλαρ 474/06, σ. 539

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΕΚΝΟΥ

Βλ. Γονική μέριμνα, Επιμέλεια, Τέκνο.

ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Επικουρική ευθύνη του ΕΚ για ατυχήματα που προκαλούν ανασφάλιστα αυτ/τα. Έννοια ανασφάλιστου αυτ/του. Προυποθέσεις εγκυροτης λύσης ασφ. σύμβασης. Εφλαρ 327/05, σ. 85, Εφλαρ 245/06, σ. 483

Βλ. και Ασφαλιστική σύμβαση, Αυτοκίνητα-ατυχήματα

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΤΕΚΝΟΥ

Ο προσδιορισμός του ονόματος τέκνου αποτελεί περιεχόμενο του δικαιώματος της γονικής μέριμνας.

Η επιλογή του αναδόχου, του ναού, του τόπου και χρόνου βάπτισης αποτελούν περιεχόμενο της επιμέλειας του ανηλίκου και δεν υφίσταται δικαιοδοσία του Δικαστηρίου προς άρση διαφωνίας των γονέων, εκτός εάν τα θέματα αυτά εξαιρέθηκαν ρητά από την αποκλειστική άσκηση της επιμέλειας. Εφλαρ 118/06, σ. 124

Επιμέλεια ανηλίκων τέκνων, επί διαζυγίου

γονέων, όταν ο ένας εξ αυτών μετοίκησε στο εξωτερικό.

Το δικαστήριο μπορεί να ρυθμίσει την επικοινωνία του μη έχοντος την επιμέλεια γονέα και χωρίς αίτημα, αφού στο μείζον θέμα της γονικής μέριμνας περιλαμβάνεται και το έλασσον της επικοινωνίας.

Κριτήρια προσδιορισμού του συμφέροντος του ανηλίκου. Η βούληση τέκνου μικρής ηλικίας πρέπει να συνεκτιμάται με προσοχή, διότι πολλές φορές στηρίζεται στη μονομερή επίδραση του ενός γονέα. Ανάθεση επιμέλειας ανηλίκου στη μητέρα που διαμένει στο εξωτερικό και γονικής μέριμνας, ως προς τη διοίκηση και εκπροσώπησή του, και στους δύο γονείς. Εφλαρ 387/06, σ. 362

Βλ. και Γονική μέριμνα, Τέκνο.

ΕΠΙΣΧΕΣΗ

Δικαίωμα επίσχεσης του καλόπιστου νομέα για απόδοση επωφελών και αναγκαίων δαπανών, όχι όμως και των συνήθων, εφ' όσον του έμειναν τα ωφελήματα του πράγματος. Εφλαρ 256/05, σ. 63

ΕΠΙΤΑΓΗ

Εμφάνιση επιταγής κατ εντολήν και δικαίωμα προς υποβολή εγκλήσεως (Αρθρο), σ. 24

Συμβατική πίστωση λ/σμού κατάθεσης με προϊόν επιταγών, που μεταβιβάζονται από τον καταθέτη στην Τράπεζα.

Ελλείψει συμβατικής ρύθμισης, αν η μεταβίβαση του τίτλου συνιστά οπισθογράφηση προς είσπραξη (κατά πληρεξουσιότητα), παράγεται κονδύλιο μόνον από την είσπραξη του ποσού του αξιογράφου, ενώ αν γίνεται λόγω προεξόφλησης, γεννάται αμέσως υποχρέωση της Τράπεζας για καταβολή του προεξοφλήματος. Επί μη είσπραξης, τελικά, της απαίτησης από τον τίτλο, η εγγραφή στο λ/σμό μπορεί να ακυρωθεί με αντίθετη εγγραφή (αντιλογισμός). Εφλαρ 135/06, σ. 129

Μη αντιτάξιμο ενστάσεων κατά κομιστή, που πηγάζουν από προσωπικές σχέσεις με

τον εκδότη ή προηγούμενους κομιστές, εκτός αν ο κομιστής τελούσε σε γνώση και ενήργησε προς βλάβη του οφειλέτη. Προσωπική ένσταση είναι η ακυρωσία της επιταγής λόγω απάτης, σε βάρος του οφειλέτη.

Έκδοση επιταγής σε δ/γή προσώπου, που την οπισθογράφησε λόγω ενεχύρου σε Τράπεζα, η οποία ήταν προϊόν απάτης του λήπτη σε βάρος του εκδότη.

Γνώση της εξ οπισθογράφησης κομίστριας Τράπεζας. Εφλαρ 143/06, σ. 141

Ο ενεχυρούχος κομιστής επιταγής δεν ενεργεί ως αντιπρόσωπος αλλά ασκεί ίδιο δικαίωμα εκ του τίτλου.

Η διγραμμη επιταγή δεν εμποδίζει την κυκλοφορία της με οπισθογράφηση αλλά ο τραπεζίτης δεν μπορεί να την αποκτήσει παρά μόνον από πελάτη του ή από άλλον τραπεζίτη. Για την απόκτηση της ιδιότητας του πελάτη Τράπεζας αρκεί το άνοιγμα λ/σμού υπέρ αυτού. Οπισθογράφηση, λόγω ενεχύρου, επιταγών σε Τράπεζα για εξασφάλιση απαίτησής της από κατάλοιπο ανοικτού λ/σμού του οπισθογραφήσαντος αυτές πελάτη της, ο οποίος πτώχευσε μεταγενέστερα. Τύχη ενεχυρασμένων επιταγών. Εφλαρ 144/06, σ. 144

Κυπριακό δίκαιο επιταγών. Ο τόπος έκδοσης δεν αποτελεί ουσιώδες τυπικό στοιχείο και η έλλειψή του δεν προκαλεί ακυρότητα. Προθεσμία εμφάνισης της επιταγής είναι ο εύλογος χρόνος, με βάση τη φύση του εγγράφου, τα εμπορικά και τραπεζικά έθιμα και τα περιστατικά της υπόθεσης. Η μη πληρωμή επιταγής, εκδοθείσας και πληρωτέας στην Κύπρο, λόγω έλλειψης υπολοίπου (παγωμένος λ/σμός) παρέχει στον κομιστή άμεσο δικαίωμα αναγωγής κατά του εκδότη και των οπισθογράφων, δίχως ανάγκη σύνταξης διαμαρτυρικού ή βεβαίωσης περί μη πληρωμής επί της επιταγής. Εφλαρ 330/05, σ. 193

Δικαιούχος έγκλησης για έκδοση ακάλυπτης επιταγής είναι μόνον ο τελευταίος κομιστής της επιταγής. Υποβολή έγκλησης για ακάλυπτη επιταγή από συνεταιρισμό ή ΑΕ δια

πληρεξουσίου. ΤριμΠλημΛαρ. 4068/05, σ.207,
ΤριμΠλημΛαρ 4069/05, σ. 419

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ
Βλ. Κλήρος, Κτηνοτρόφοι

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΡΙΣΕΩΣ ΑΥΘΑΙΡΕΤΩΝ
Βλ. Αυθαίρετα, Αναστολή(Διοικ), Δίκη(Διοικ),
Πολεοδομική νομοθεσία

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ
Μεταβίβαση επιχείρησης σε τρίτον, χωρίς
να μεταβάλλεται η ταυτότητα της, αδιαφόρως
του τρόπου μεταβίβασης. Ευθύνη μεταβιβάζο-
ντος και διαδόχου. Εφλαρ 100/06, σ. 468

Μεταβίβαση επιχείρησης με την εμπορική
επωνυμία. Εφλαρ 852/06, σ. 566

ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΑΝΗΛΙΚΟΥ
Βλ. Ανήλικος, Αυτοκίνητα-Ατυχήματα, Γονείς

ΕΠΩΝΥΜΙΑ
Βλ. Αθέμιτος ανταγωνισμός, Επιχείρηση

ΕΡΓΑΣΙΑ
Υπερημερία εργοδότη επί άκυρης καταγ-
γελίας. Ο μισθωτός δεν υποχρεούται σε
πραγματική προσφορά των υπηρεσιών, αφού
στην καταγγελία εμπεριέχεται αυτονότητα και
δήλωση βούλησης του εργοδότη να μην τις α-
ποδεχθεί. Άρση υπερημερίας με πρόσκληση
προς το μισθωτό για εργασία.

Καταχρηστική καταγγελία από εκδίκηση του
εργοδότη προς το μισθωτό, που διεκδικεί νό-
μιμες ή συμβατικές αποδοχές ή συμπαρίστα-
ται σε διεκδικήσεις συναδέλφων του.

Κριτήρια απόλυτης για λόγους οικονομοτεχνι-
κούς. Εφλαρ 305/05, σ. 79

Ακυρότητα καταγγελίας σύμβασης εργα-
σίας μισθωτών, που είναι μέλη διοίκησης, δι-
καστικά διορισμένης ή ιδρυτικής προσωρινής
διοίκησης συνδικαλιστικής οργάνωσης, κατά
τη διάρκεια της θητείας και ένα χρόνο μετά τη
λήξη, εκτός εάν συντρέχει ένας εκ των περιο-

ριστικών λόγων, διαπιστούμενος από την επι-
τροπή προστασίας συνδικαλιστικών στελε-
χών.

Υπερημερία εργοδότη, εάν μετά την άκυρη κα-
ταγγελία αρνείται να αποδεχθεί τις υπηρεσίες
του συνδικαλιστικού στελέχους, καθ όσον υπο-
χρεούται να τον απασχολεί πραγματικά.

Στοιχεία αγωγής συνδικαλιστή για ακύρωση
της απόλυτης. Εφλαρ 120/06, σ. 126

Οι συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου
για κάλυψη απρόβλεπτων και επειγουσών α-
ναγκών του Δημοσίου είναι υποχρεωτικά ορι-
σμένης διάρκειας, απαγορευόμενης της με-
τατροπής σε αορίστου χρόνου.

Ευρωπαϊκή Οδηγία σχετικά με την εργασία ο-
ρισμένου χρόνου. Μετά την εκπνοή της προ-
θεσμίας ενσωμάτωσής της στην εθνική νομο-
θεσία δεν καταργήθηκαν οι εθνικές νομοθετι-
κές απαγορεύσεις μετατροπής των συμβάσε-
ων ορισμένου χρόνου σε αορίστου.

Ισχύς πδ 81/03 μόνο για συμβάσεις ή ανανε-
ώσεις που συνάπτονται μετά την έναρξή του,
το δε πδ. 164/04 καταλαμβάνει υπό προϋπο-
θέσεις και προγενέστερες συμβάσεις, εφό-
σον ήταν ενεργές κατά την έναρξή του.
Εφλαρ 145/06, σ. 152

Συνηθισμένος μισθός για πρόσθετη εργα-
σία, μη συναφή προς την κύρια, χωρίς να έχει
καθορισθεί το ύψος ή ο τρόπος προσδιορι-
σμού του, ή χωρίς να έχει συμφωνηθεί η μη
καταβολή του.

Καθορισμός μισθού για πρόσθετη εργασία, σε
ποσοστό ανάλογο με το χρόνο απασχόλησης
του μισθωτού σε σχέση προς το νόμιμο ωρά-
ριο της ημερήσιας κύριας εργασίας του.

Λαντζέρα που απασχολήθηκε πρόσθετα και
ως καμαριέρα. Εφλαρ 171/06, σ. 159

Ο χρόνος εργασίας οδηγών φορτηγών αυ-
τοκινήτων είναι 40 ώρες την εβδομάδα με 5
εργάσιμες μέρες. Προσαύξηση για εργασία
τις Κυριακές, εορτές και τη νύκτα.

Μη επιτρεπτή η συμβατική μεταφορά της κα-
νονικής άδειας σε επόμενο έτος. Επί μη χο-
ρήγησης της αιτηθείσας κανονικής άδείας α-

πό πταίσμα του εργοδότη, προσαύξηση των αποδοχών άδειας 100%.

Αποζημίωση λόγω καταγγελίας σύμβασης και επί υπαίτιας πλημμελούς ή παντελούς μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του μισθωτού, εκτός αν καταμηνύθηκε για αξιόποινη πράξη. Καταβολή τροφείων στους οδηγούς φορτηγών αυτ/των για κίνηση στην ημεδαπή μόνο με αποδείξεις δαπανών, μη υπερβαίνουσες τις 10.000 δρχ. και υπό τον όρο μη διανυκτέρευσης, ενώ για κίνηση στην αλλοδαπή, τα τροφεία είναι 12.000 δρχ. για κάθε μέρα εργασίας, χωρίς απόδειξη.

Απαγόρευση μονομερούς καταλογισμού από τον εργοδότη στις υπέρτερες των νόμιμων αποδοχές του μισθωτού των προσαυξήσεων, λόγω εργασίας τις Κυριακές και τη νύκτα, εκτός αν υπάρχει αντίθετη συμφωνία και οι μεγαλύτερες αποδοχές καλύπτουν τις νόμιμες αποδοχές με τις προσαυξήσεις.

Θμηνη αποσβεστική προθεσμία αξιώσης μισθωτού προς αποζημίωση, λόγω καταγγελίας. Εφλαρ 179/06, σ. 167

Δανεισμός υπηρεσιών του μισθωτού σε άλλον εργοδότη με ρητή ή σιωπηρή συναίνεση μισθωτού. Υπόχρεος για καταβολή του μισθού παραμένει ο αρχικός εργοδότης, αλλά μπορεί να συμφωνηθεί η υπό του δεύτερου εργοδότη καταβολή, με συναίνεση του μισθωτού, υπό μορφή σωρευτικής ή στερητικής αναδοχής χρέους, ή απλού εντολοδόχου του αρχικού εργοδότη. Αυτοτελής ευθύνη του δεύτερου εργοδότη για παραβάσεις του, ως προς την ασφάλεια και υγεινή του μισθωτού και όχι εις ολόκληρον ευθύνη και του μη υπαίτιου εργοδότη. Εφλαρ 23/06, σ. 290

Έλεγχος των αποφάσεων του πειθαρχικού συμβουλίου του ΚΤΕΛ από τα πολιτικά δικαστήρια.

Εκδίκαση πειθαρχικών παραπτωμάτων σε 30 μέρες από την επίδοση της κλήσης. Η προθεσμία είναι ενδεικτική και όχι αποκλειστική, η δε μη τήρησή της δεν επιφέρει ακυρότητα, ε-

φόσον δεν προβλέπεται τέτοια κύρωση. Εφλαρ 36/06, σ. 295

Η τελεσιδικη απόφαση επιδίκασης αποδοχών μισθωτού για ορισμένο διάστημα, δεν παράγει δεδικασμένο περί των αποδοχών αυτών για μεταγενέστερο διάστημα, στο οποίο επήλθε μεταβολή νομοθετικού καθεστώτος. Στοιχεία αγωγής συνοδού αμαξοστοιχίας για αποζημίωση, λόγω τραυματισμού και ανικανότητας προς εργασία. Εφλαρ 178/06, σ. 331

Αν με ατομική σύμβαση συμφωνηθεί μισθός ανώτερος του νόμιμου με όλα τα εκ ΣΣΕ ή ΔΑ επιδόματα, κατισχύει ο όρος της ατομικής συμφωνίας και ο εργαζόμενος δε δικαιούται, πέραν του συμφωνηθέντος μισθού, άλλο επίδομα, εκτός αν με την ατομική ή τη ΣΣΕ ορίστηκε το αντίθετο.

Βετής παραγραφή αξιώσεων για κάθε είδους μισθό.

Επίδομα ισολογισμού λογιστή. Εφλαρ 234/06, σ. 348

Ακυρότητα απόλυσης μισθωτού συνδικαλιστή στη διάρκεια της συνδικαλιστικής θητείας και ένα χρόνο μετά τη λήξη, εφ όσον ο εργοδότης γνωρίζει, με οποιοδήποτε τρόπο, την ιδιότητά του. Κατ εξαίρεση, έγκυρη απόλυση για νόμιμο λόγο διαπιστούμενο κατά τη νόμιμη διαδικασία. Εφλαρ 424/06, σ. 396

Η ιδιότητα εργαζόμενου ως μέλους συνδικαλιστικού σωματείου και δη αντιπροσώπου στο εργατικό κέντρο δεν καθιστά άκυρη την απόλυσή του, αφού η ιδιότητα αυτή δεν περιλαμβάνεται στα προστατευόμενα πρόσωπα του νόμου, που απαιτεί μέλος ΔΣ του σωματείου.

Άκυρη, ως καταχρηστική, απόλυση μισθωτού εκ λόγων εκδίκησης για νόμιμη συνδικαλιστική δράση και διεκδίκηση εργατικών αξιώσεων. Εφλαρ 425/06, σ. 398

Μεταβίβαση επιχείρησης, χωρίς μεταβολή της ταυτότητας.

Ευθύνη εις ολόκληρον του μεταβιβάζοντος και του διαδόχου για υποχρεώσεις από σχέση εργασίας μέχρι το χρόνο της μεταβίβασης, ε-

κτός αν αυτή λύθηκε πριν τη μεταβίβαση, οπότε μη ευθύνη αποκτώντος.

Σύμβαση απλής ετοιμότητας, εάν ο μισθωτός υποχρεούται μόνον να είναι σε απλή ετοιμότητα (κλήση) προς εργασία και όχι να παραμένει σε συγκεκριμένο χρόνο εργασίας και να τηρεί ορισμένο ωράριο. Μη εφαρμογή δ/ξεων εργατικής νομοθεσίας και δηλαδή προς τα κατώτατα όρια αποδοχών, εκτός αντιθέτης ρητής συμφωνίας. Εφλαρ 100/06, σ. 468

Τακτικό και έκτακτο προσωπικό ΚΤΕΛ. Το τακτικό προσωπικό προσλαμβάνεται με διαγωνισμό, διενεργούμενο από πενταμελές συμβούλιο, ενώ το έκτακτο από το ΔΣ των ΚΤΕΛ με αιτιολογημένη απόφαση και έγκριση του Νομάρχη. Η πρόσληψη έκτακτου προσωπικού γίνεται υποχρεωτικά, για ορισμένο χρόνο, μέχρι 6 μήνες, μπορεί δε να επαναλαμβάνεται, εφόσον υπάρχουν έκτακτες και απρόβλεπτες ανάγκες. Εφλαρ 286/06, σ. 486

Σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου μεταξύ πυρηνικής ιατρού και ιατρικού κέντρου, βάσει της οποίας η ιατρός ανέλαβε να διαθέσει τα πτυχία και πιστοποιητικά προς έκδοση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας εργαστηρίου πυρηνικής ιατρικής και να είναι αποκλειστικά υπεύθυνη για την λειτουργία του. Εφλαρ 376/06, σ. 491

Επαγγελματίας αθλητής. Η σύμβαση εξαρτημένης εργασίας για παροχή αθλητικών υπηρεσιών διέπεται από τις δ/ξεις της εργατικής νομοθεσίας και τον αθλητικό νόμο. Διαιτησία οικονομικών διαφορών εκ συμβάσεων μεταξύ επαγγελματιών αθλητών και ΑΑΕ. ΜονΠρωτλαρ 15/06, σ. 581

ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ

Επί δανεισμού μισθωτού, η υποχρέωση πρόνοιας του αρχικού εργοδότη εκτείνεται και στο δεύτερο, ο οποίος όμως ευθύνεται και αυτοτελώς για δικές του παραβάσεις ως προς την ασφάλεια και υγιεινή του μισθωτού και δεν υφίσταται εις ολόκληρον ευθύνη και του μη υπαίτιου εργοδότη. Εφλαρ 23/06, σ. 290

ΕΡΓΟΔΟΤΗΣ

Υποχρέωση πρόνοιας του εργοδότη. Εφλαρ 305/05, σ. 79
Βλ. και Εργασία, Εργατικό ατύχημα

ΕΡΕΥΝΑ (Ποιν)

Προληπτικοί αστυνομικοί έλεγχοι. Για τη διενέργεια σωματικής έρευνας απαιτείται να διεξάγεται ανάκριση ή (και αυτεπάγγελτη) προανάκριση και να υπάρχουν εύλογες υπόνοιες ότι θα διευκολυνθεί η αποκάλυψη του εγκλήματος και των δραστών.

Μη επαρκής η αιτιολογία διενέργειας αστυνομικών ερευνών με επίκληση αδιακρίτως γενικού λόγου περί σοβαρής υπόνοιας τέλεσης αξιόποινης πράξης ή απόλυτης ανάγκης.

Εφαρμογή αρχών αναλογικότητας και αναγκαιότητας στην αστυνομική δράση. Δ/ξη ΕισΠρωτλαρ ΕΓ2-05/313/05, σ. 215

ΕΡΗΜΟΔΙΚΙΑ

Βλ. Ανακοπή ερημοδικίας, Ανωτέρα βία

ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΑΝΩΝΥΜΕΣ

Διορισμός τριμελούς προσωρινού διοικητικού οργάνου ΑΕ, ενεργούντος συλλογικά. Αίτηση απογραφής πραγμάτων, υποβαλλόμενη από ένα εκ των μελών του προσωρινού συμβουλίου. Έλλειψη πληρεξουσιότητας. Εφλαρ 75/06, σ. 195

Συγχώνευση Τραπεζών (Μελ.), σ. 233

Την ΑΕ εκπροσωπεί το ΔΣ, ενεργώντας συλλογικά. Αν προβλέπεται από το καταστατικό, το ΔΣ μπορεί να μεταβιβάσει σε μέλη του ή τρίτους το δικαίωμα οργανικής εκπροσώπησης. Η υποκατάσταση είναι διαφορετική από την αντιπροσώπευση της ΑΕ από προστηθέντες της, δυνάμει πληρεξουσιότητας. Για υποβολή έγκλησης απαιτείται ειδική πληρεξουσιότητα του εκπροσωπευτικού οργάνου, θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής και αναφέρουσα εξειδικευμένα την καταγγελλόμενη πράξη. ΤριψΠλημλαρ 4069/05, σ. 419

Ανώνυμη αθλητική εταιρία. Επαγγελματικός αθλητισμός. ΜονΠρωτΛαρ 15/06, σ. 581

ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ

Ρήτρα εταιρικού ΟΕ ότι ο συνταξιοδοτούμενος εταίρος μπορεί να καταγγείλει, όχι την εταιρία, αλλά την εταιρική του συμμετοχή, αποχωρώντας από την εταιρία και δικαιούμενος σε απόδοση του μεριδίου του κατόπιν εκκαθάρισης. Ο αποχωρών εταίρος δεν έχει αξιώση αυτούσιας ανάληψης της εισφοράς του ή διανομής της εταιρικής περιουσίας, αλλά μόνο χρηματική αξιώση αντιστοιχούσα στην αξία της εταιρικής του συμμετοχής.

Μη στοιχειοθέτηση απιστίας διότι οι κατηγορούμενοι δεν ήταν διαχειριστές ατομικής περιουσίας του ήδη αποχωρήσαντος εταίρου, αλλά μόνον της εταιρικής τοιαύτης. ΣυμβΠλημΛαρ 200/06, σ. 424

Αναγκαστική ομοδικία επί άσκησης αγωγής από κληρονόμο αποχωρήσαντος από ΟΕ εταίρου κατά κληρονόμων των συνεχισάντων την εταιρία εταίρων, στους οποίους είχε εκχωρηθεί η εταιρική μερίδα του αποχωρήσαντος, με σκοπό την προσαύξηση της εταιρικής μεριδάς με πρόσθετο περιουσιακό εταιρικό στοιχείο, που παραλείφθηκε κατά τον υπολογισμό της αξίας του μεριδίου του αποχωρήσαντος εταίρου. ΕφΛαρ 474/06, σ. 539

ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Βλ. Αμοιβαίο κεφάλαιο, Χρηματιστήριο

ΕΥΘΥΝΗ (Αστ)

Ευθύνη οφειλέτη όχι μόνον όταν υπαίτια θετεί την υποχρέωσή του από την ενοχή, αλλά και όταν δεν αποδεικνύει έλλειψη υπαιτίτητας. ΕφΛαρ 267/05, σ. 72

Προϋποθέσεις αδικοπρακτικής ευθύνης για πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων του. ΕφΛαρ 70/06, σ. 112

Η γραπτή αναγγελία προς το κοινό, με την οποία πρατηριούχος βενζίνης δηλώνει μονο-

μερώς ότι δεν φέρει ευθύνη για ζημίες που θα προκληθούν κατά τη λειτουργία της δωρεάν χρήσης του πλυντηρίου του, είναι καταχρηστική και άκυρη, αφού το περιεχόμενό της δεν αποτέλεσε αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης.

Συρροή συμβατικής και αδικοπρακτικής ευθύνης. ΕιρΛαρ 164/05, σ. 189

Συρροή συμβατικής και αδικοπρακτικής ευθύνης. ΕφΛαρ 137/06, σ. 306

Ευθύνη εκ των διαπραγματεύσεων. ΕφΛαρ 325/06, σ. 357

Επί τραυματισμού ανηλίκου κάτω των 10 ετών δεν αντιτάσσεται κατ αυτού η αμέλεια των εποπτεύοντων γονέων του, διότι αυτοί και ο αδικοπραγίσας τρίτος ευθύνονται εις ολόκληρον έναντι αυτού. ΜονΠρωτΛαρ 110/06, σ. 401

Ποινική και όχι αστική η ευθύνη του εκπροσώπου αγοράστριας γεωργικών προιόντων εταιρίας, ως προς την υπερημερία περί την καταβολή του τιμήματος. ΕφΛαρ 869/05, σ. 448

Μη ευθύνη κληροδόχου για τα κληρονομιαία χρέη. ΕφΛαρ 901/05, σ. 454

Περιορισμός ευθύνης του κυρίου ζημιογόνου οχήματος μέχρι την αξία του, εφ όσον δεν ήταν νομέας και κάτοχός του. ΕφΛαρ 57/06, σ. 456, ΕφΛαρ 422/06, σ. 514

Επί αντικειμενικής ευθύνης, μη επιδίκαση χρηματικής ικανοποίησης, εφ όσον δεν υπάρχει υπαίτια πράξη. ΕφΛαρ 83/06, σ. 462

Επί μεταβίβασης επιχείρησης σε τρίτον, ευθύνη μεταβιβάζοντος και διαδόχου. ΕφΛαρ 100/06, σ. 468

Ευθύνη εις ολόκληρον συνυπαίτιων οδηγών, δίχως ανάγκη προσδιορισμού του βαθμού πταίσματός τους, που είναι θέμα αναγωγής μεταξύ τους. ΕφΛαρ 422/06, σ. 514

Επί τραυματισμού συνεπιβάτη ιδιωτικής χρήσης αυτ/του, μη αντικειμενική ευθύνη, κατά το ν. ΓΠΝ/1911, αλλά υποκειμενική ευθύνη του οδηγού και ευθύνη εκ της πρόστησης του κυρίου και μη οδηγού. ΕφΛαρ 579/06, σ. 555

ΕΥΘΥΝΗ (Ποιν)

Η πτώχευση του οφειλέτη ασκεί έννομη επιρροή στην ποινική ευθύνη του για χρέος προς το Δημόσιο, υπό την προϋπόθεση ότι η κήρυξη της πτώχευσης έλαβε χώρα πριν τη βεβαίωση ή το ληξιπρόθεσμο του χρέους, οπότε η παραβίαση της προθεσμίας καταβολής δεν οφείλεται σε δόλια προαίρεση, αλλά σε πραγματική οικονομική αδυναμία. ΜονΠλημΛαρ 7711/05, σ. 212

ΕΦΕΣΗ

Η επίδειξη εγγράφου μπορεί να ζητηθεί και με την έφεση. Εφλαρ 205/05, σ. 56

Η επαναφορά των διαδίκων στην πριν την αναιρεθείσα απόφαση κατάσταση αφορά τους διαδίκους που μετείχαν στην αναιρετική δίκη, μεταξύ των οποίων διεξάγεται κατά παραπομπή η νέα δίκη στο Εφετείο, όχι δε και τους διαδίκους που δεν μετείχαν στην αναιρετική δίκη, έστω και αν μετείχαν στην εφετειακή δίκη, στα πλαίσια άλλης συνεκδικασθείσας έφεσης.

Επεκτατικό και μη αποτέλεσμα της αναίρεσης, σε σχέση με ασκηθείσες εφέσεις. Εφλαρ 327/05, σ. 85

Απαράδεκτη η έφεση μετά την υπό του εκαλούντος αποδοχή της εκκαλουμένης. Έννοια σιωπηρής αποδοχής απόφασης. Εφλαρ 2/06, σ. 102

Στην ειδική διαδικασία του 681 ΚΠολΔ η αντέφεση μπορεί να ασκηθεί και με προτάσεις κατατιθέμενες έως τη συζήτηση στο ακροατήριο. Επί απόρριψης της έφεσης ως εκπρόθεσμης ή απαράδεκτης, απορρίπτεται και η αντέφεση, εκτός αν ασκήθηκε στη διάρκεια της προθεσμίας έφεσης για τον αντεκκαλούντα, οπότε ισχύει ως αυτοτελής έφεση. Εφλαρ 11/06, σ. 108

Μη νόμιμη παραίτηση από ήδη ασκηθέν ένδικο μέσο με έγγραφη ιδιωτική συμφωνία περί κατάργησης των αμοιβαίων εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων. Εφλαρ 117/06, σ. 119

Το Εφετείο, μετά την παραδοχή λόγου έφε-

σης ως βάσιμου, εξαφανίζει την εκκαλουμένη και, αν η ουσία της υπόθεσης ερευνήθηκε πρωτόδικα, κρατεί την υπόθεση και τη δικάζει κατ' ουσία, οπότε, επί αγωγής με περισσότερες βάσεις, το μεταβιβαστικό αποτέλεσμα εκτείνεται και στις μη εξετασθείσες πρωτοδίκων, κύριες ή επικουρικές, βάσεις, διότι δεν δικάζεται πλέον η έφεση, αλλά η αγωγή, το δε Εφετείο υποκαθίσταται στη θέση του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου χωρίς έφεση, αντέφεση ή αίτημα του ενάγοντος, κατ εξαίρεση της αρχής της μη υπέρβασης του πρώτου βαθμού δικαιοδοσίας, δυνάμενο να καταστίσει και δυσμενέστερη τη θέση του εκκαλούντος. Εφλαρ 135/06, σ. 129

Πρόσθετοι λόγοι έφεσης. Αναγκαίως συνεχόμενα κεφάλαια είναι τα αφορώντα παρεπόμενα ή παρακολουθήματα της κύριας απαίτησης ή προερχόμενα από την ίδια ιστορική αιτία. Εφλαρ 179/06, σ. 167

Επί αγωγής διανομής που απορρίπτεται ως απαράδεκτη, κατόπιν ένστασης ενός των εναγομένων, για το λόγο ότι έπρεπε να στραφεί και εναντίον τρίτου κοινωνού, ο ενιστάμενος και οι λοιποί εναγόμενοι θεωρούνται ως νικησαντες διάδικοι και δεν έχουν έννομο συμφέρον για άσκηση έφεσης. Εφλαρ 226/06, σ. 176

Επί θανάτου διαδίκου η έφεση απευθύνεται, με ποινή αυτεπάγγελτης ακυρότητας, κατά των κληρονόμων του, εφ όσον ο εκκαλών πριν την άσκηση της είχε λάβει γνώση, με οποιονδήποτε τρόπο, του θανάτου, άλλως, επί μη γνώσης, η έφεση, απευθυνόμενη κατ αυτού, δεν είναι άκυρη και νομίμως χωρεί η συζήτηση με τον κληρονόμο του, ο οποίος καλείται ή εμφανίζεται στη συζήτηση με την ιδιότητα αυτή. Εφλαρ 139/05, σ. 265

Μεταβιβαστικό αποτέλεσμα έφεσης. Αν το πρωτοβάθμιο δικαστήριο παρέλειψε να τάξει αποδείξεις επί ουσιώδους ισχυρισμού, ή δεν κατένειμε ορθώς το βάρος απόδειξης, το Εφετείο, αναβάλλον την έκδοση οριστικής απόφασης, διατάσσει νέες ή συμπληρωματικές α-

ποδειξεις ή επιβάλλει ορθώς το θέμα ή το βάρος αυτών, χωρίς εξαφάνιση της εκκαλουμένης. Εφλαρ 137/06, σ. 306

Μη επιτρεπτή προσβολή της απόφασης με έφεση ως προς τα έξοδα, αν δεν πλήγεται η ουσία της υπόθεσης.

Αίτηση επαναφοράς πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση με το δικόγραφο της έφεσης και των πρόσθετων λόγων, ή με τις προτάσεις. Εφλαρ 165/06, σ. 323

Απαράδεκτη η προβολή στην κατ' έφεση δίκη πραγματικών ισχυρισμών που δεν προτάθηκαν πρωτόδικα, εκτός αν προτείνονται από τον εφεύρητο κατά της έφεσης και δεν μεταβάλλουν τη βάση της αγωγής, ή γεννήθηκαν μετά την τελευταία πρωτόδικη συζήτηση, ή συντρέχουν οι προϋποθέσεις του 269 ΚΠολΔ. Απαράδεκτη, το πρώτον με λόγο έφεσης, η ένσταση παραγραφής εν επιδικίᾳ, διότι έπρεπε να προταθεί στην πρωτοβάθμια συζήτηση της αγωγής, οπότε είχε ήδη συμπληρωθεί. Εφλαρ 199/06, σ. 341

Παραδεκτή η ένορκη βεβαίωση μάρτυρος που δόθηκε μετά την έκδοση της εκκαλουμένης, αλλά πριν τη συζήτηση στο Εφετείο. Εφλαρ 216/06, σ. 342

Παρά την κατάργηση του τεκμηρίου εκ της ερημοδικίας, η έφεση κατά ερήμην απόφασης ισχύει ως υποκατάστατο της αναιτιολόγητης ανακοπής ερημοδικίας. Εφλαρ 359/06, σ. 360

Επί λύσης του γάμου κατά παραδοχή αγωγής και ανταγωγής, κάθε σύζυγος θεωρείται η πτημένος, ως προς την παραδοχή του ενδίκου βοηθήματος που άσκησε ο άλλος και έχει έννομο συμφέρον να εκκαλέσει την απόφαση. Εφλαρ 395/06, σ. 376

Απαράδεκτος ο λόγος έφεσης περί μη κήρυξης προσωρινά εκτελεστής της εκκαλουμένης, γιατί η απόφαση του Εφετείου, ως τελεσιδική, μπορεί να εκτελεστεί. Εφλαρ 57/06, σ. 456

Η εμπρόθεσμη άσκηση έφεσης εναντίον ερήμην απόφασης επάγεται την εντός των ορίων της έφεσης εξαφάνιση της εκκαλουμέ-

νης, ανεξάρτητα αν εκδόθηκε κατά την τακτική ή ειδική διαδικασία ή την εκούσια δικαιοδοσία. Εφλαρ 444/06, σ. 524

Απαράδεκτη η προβολή, το πρώτον στη συζήτηση της έφεσης, αντένστασης διακοπής της παραγραφής αξίωσης εκ μισθωμάτων, λόγω άσκησης κατά μισθωτή παυλιανής αγωγής, πριν την πρωτοβάθμια συζήτηση. Εφλαρ 515/06, σ. 549

ΗΟΙΚΗ ΒΛΑΒΗ

Χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης για συκοφαντική δυσφήμηση και προσβολή προσωπικότητας δια του τύπου.

Επί αντικειμενικής ευθύνης, μη επιδίκαση χρηματικής ικανοποίησης, εφ όσον δεν υπάρχει η προϋπόθεση της υπαίτιας πράξης. Εφλαρ 83/06, σ. 462

Χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης. Εφλαρ 376/06, σ. 491

ΙΔΡΥΜΑ

Σύσταση κοινωφελούς ιδρύματος με διαθήκη. Εκτελεστής διαθήκης. Εφλαρ 174/05, σ. 50

ΙΚΑ

Αν συντρέχουν απαιτήσεις του Δημοσίου και του ΙΚΑ, προτιμώνται οι απαιτήσεις του πρώτου έναντι του δευτέρου. Εφλαρ 255/05, σ. 59

Αυτοδίκαιη υπεισέλευση του ΙΚΑ στις έναντι τρίτων αξιώσεις του παθόντος ασφαλισμένου του, αφ ότου αυτός δικαιούται να απαιτήσει από το ΙΚΑ παροχές σε είδος ή σε χρήμα. Νομιμοποίηση μόνον του ΙΚΑ, ως νέου δανειστή, στην είσπραξη των απαιτήσεων του ασφαλισμένου από τον υπόχρεο. Εφλαρ 262/05, σ. 281

ΚΑΘΕΤΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

Βλ. Οροφοκτησία

ΚΑΚΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

Τα υπό υπαλλήλων ΟΤΑ διαιραττόμενα κακουργήματα, που ρητά και περιοριστικά προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 3074/02 και διαιπιστώνονται από το Σώμα Επιθεωρητών Δημόσιας Διοίκησης, εισάγονται με απευθείας κλήση στο ακροατήριο του καθύλων αρμοδίου Δικαστηρίου. ΣυμβΕφλαρ 290/05, σ. 200

ΚΑΛΗ ΠΙΣΤΗ

Ως καλή πίστη θεωρείται η συμπεριφορά του χρηστού και συνετού ανθρώπου, που επιβάλλεται κατά τους συνηθισμένους τρόπους ενέργειας. Εφλαρ 424/05, σ. 96

Η πώληση με δοκιμή μπορεί να συναφθεί και σιωπηρά, όταν κατά την καλή πίστη και τα συναλλακτικά ήθη, η οριστική απόφαση του αγοραστή μπορεί να αναμένεται μετά την εξέταση του πράγματος. Εφλαρ 674/04, σ. 261

Υποχρέωση από την καλή πίστη και τα συναλλακτικά ήθη για παροχή διασφητικών πληροφοριών και στο στάδιο των διαιπραγματεύσεων. Εφλαρ 137/06, σ. 306

Η υπό του υπερθεματιστή καταβολή του εκπλειστηριάσματος και όχι της τυχόν μεγαλύτερης αντικειμενικής αξίας του πράγματος δεν είναι αντίθετη προς την καλή πίστη. Εφλαρ 960/06, σ. 573

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Η εξόφληση των προμηθευτών νοσοκομείου γίνεται εντός τριών μηνών από την παραλαβή του σχετικού τιμολογίου. Προυποθέσεις υπερημερίας, εάν δεν συμφωνήθηκε ορισμένη ημέρα ή προθεσμία πληρωμής της αμοιβής. ΔιοικΕφλαρ 555/06, σ. 604

ΚΑΤΑΒΟΛΗ (Αστ)

Η ένσταση απόσβεσης με καταβολή είναι καταχρηστική. Εφλαρ 441/06, σ. 519
Βλ. και Δημόσια κατάθεση, Ενοχή

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Βλ. Εργασία, Μίσθωση

ΚΑΤΑΔΙΚΗ ΣΕ ΔΗΛΩΣΗ ΒΟΥΛΗΣΗΣ

Επί καταχρηστικής άρνησης του διαχειριστή πολυκατοικίας ή της πλειοψηφίας των συνιδιοκτητών για χορήγηση υπεύθυνης δήλωσης, που απαιτείται για έκδοση άδειας λειτουργίας καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος ή τροφίμων, ο ιδιοκτήτης ή ο κάτοχος του χώρου δικαιούται σε αγωγή καταδίκης των ιδιοκτητών σε δήλωσή τους ότι συναντούν στην λειτουργία τέτοιου καταστήματος, χωρίς ανάγκη μνείας ορισμένου δέκτη της δήλωσης, αφού αυτή είναι μη απευθυντέα σε συγκεκριμένο πρόσωπο. Εφλαρ 489/06, σ. 545

ΚΑΤΑΔΟΛΙΕΥΣΗ ΔΑΝΕΙΣΤΩΝ

Η καταδολίευση δανειστών δεν αποτελεί αδικοπραξία, γιατί είναι μεν παράνομη, πλην όμως ως συνέπεια έχει όχι την αποζημίωση, αλλά τη διάρρηξη της απαλλοτριωτικής πράξης. Εφλαρ 869/05, σ. 448

Η άσκηση της παυλιανής αγωγής διακόπτει την παραγραφή της αξιώσης. Εφλαρ 515/06, σ. 549

Δανειστής λογίζεται και ο φορέας ενοχικής απαίτησης, η οποία δεν είναι μεν απαιτητή κατά την απαλλοτρίωση, αλλά αρκεί μέχρι το χρόνο αυτό να έχουν συντελεστεί τα δικαιοπαραγωγικά γεγονότα της απαίτησης, η οποία να είναι ληξιπρόθεσμη και δικαστικώς επιδιώξιμη κατά τη συζήτηση της παυλιανής αγωγής. Σε διάρρηξη υπόκεινται οι επαχθείς και χαριστικές δικαιοπραξίες, όπως και η γονική παροχή.

Η παραίτηση από την επικαρπία ακινήτου συνιστά απαλλοτρίωση υποκείμενη σε διάρρηξη. Εφλαρ 743/06, σ. 563

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ

Η σύμβαση κατάθεσης χρημάτων σε Τράπεζα καταρτίζεται με μεταβιβαση της κυριότερας των χρημάτων στην Τράπεζα, η οποία υ-

ποχρεούται να τα αποδώσει στο δικαιούχο, όταν ζητηθεί.

Επί συμβατικής πίστωσης λ/σμού κατάθεσης με προϊόν αξιογράφων, που μεταβιβάζονται από τον καταθέτη στην Τράπεζα, η πίστωση του δότη με την αξία τους γίνεται υπό την αναβλητική αίρεση της πληρωμής τους. Το βιβλιάριο καταθέσεων αποδεικνύει, όχι τη σύσταση της κατάθεσης, αλλά την κίνηση και το ύψος. Εφλαρ 135/06, σ. 129

KATANALWTES

Πώληση υγρών καυσίμων και παράλληλη δωρεάν παροχή υπηρεσιών, με τη μορφή πλυντηρίου οχημάτων για πελάτες του καταστήματος, ως κίνητρο αύξησης πελατείας. Προστασία καταναλωτών.

Καταχρηστικοί οι όροι συναλλαγών που αποκλείουν ή περιορίζουν υπέρμετρα την ευθύνη του προμηθευτή, εφόσον δεν αποτέλεσαν αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης.

Η γραπτή αναγγελία προς το κοινό, με την οποία ο πρατηριούχος βενζίνης δηλώνει μονομερώς ότι δεν φέρει καμία ευθύνη για ζημίες που θα προκληθούν κατά τη λειτουργία της δωρεάν χρήσης του πλυντηρίου, είναι καταχρηστική και άκυρη.

Ευθύνη πρατηριούχου για προκληθείσα ζημία σε αυτ/το πελάτη κατά το δωρεάν πλύσιμο του. Ειρλαρ 164/05, σ. 189

KATAΣΧΕΣΗ

Βλ. Ανακοπή, Εκτέλεση, Πλειστηριασμός

KATAKRHSH DIKAIWMATOS

Κατάχρηση δικαιώματος όταν προκαλείται έντονη εντύπωση αδικίας σε σχέση προς το όφελος του δικαιούχου. Δεν αρκεί μόνη η μακρόχρονη αδράνεια, αλλά απαιτείται και συνδρομή προσθέτως ειδικών συνθηκών, προερχόμενων από συμπεριφορά του δικαιούχου και του υποχρέου (εφόσον όμως του τελευταίου τελεί σε αιτιώδη σχέση με εκείνη του δικαιούχου) ή συνδεομένων με το δικαιούχο, ο ο-

ποίος επιχειρεί εκ των υστέρων ανατροπή παγιωμένης κατάστασης, δίχως ανάγκη πρόκλησης αφόρητων ή δυσβάστακτων συνεπειών αλλά απλώς δυσμενών. Εφλαρ 156/05, σ. 43, Εφλαρ 424/05, σ. 96, Εφλαρ 146/06, σ. 312, Εφλαρ 278/06, σ. 351

Καταχρηστική απόλυτη μισθωτού, γενόμενη εκ λόγων εκδίκησης για νόμιμη συνδικαλιστική δράση και συμπαράσταση σε διεκδικήσεις συναδέλφων.

Πότε καταχρηστική η καταγγελία σύμβασης εργασίας για λόγους οικονομοτεχνικούς. Εφλαρ 305/05, σ. 79, Εφλαρ 425/06, σ. 398

Η ένσταση καταχρηστικής άσκησης του δικαιώματος είναι καταχρηστική. Εφλαρ 67/06, σ. 110

Καταχρηστικοί οι όροι συναλλαγών που αποκλείουν ή περιορίζουν υπέρμετρα την ευθύνη του προμηθευτή, εφόσον δεν αποτέλεσαν αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης. Η γραπτή αναγγελία προς το κοινό, με την οποία πρατηριούχος βενζίνης δηλώνει μονομερώς ότι δεν φέρει καμία ευθύνη για ζημίες που θα προκληθούν κατά τη λειτουργία της δωρεάν χρήσης του πλυντηρίου του, είναι καταχρηστική. Ειρλαρ 164/05, σ. 189

Μη καταχρηστική η αγωγή διαζυγίου ύστερα από πολυετή συμβίωση, ή όταν το διαζύγιο θα είναι οδυνηρό για την εναγόμενη, ή όταν ο ενάγων εγκατέλειψε κακοβούλως τη συζυγική οικία και συνήψε ερωτικό δεσμό με άλλη γυναίκα, συνοικώντας με αυτήν πλησίον του συζυγικού οίκου, ή η λύση του γάμου θα επιδεινώσει την κλονισμένη υγεία της εναγομένης. Εφλαρ 183/05, σ. 271

Καταχρηστική αγωγή διανομής εφόσον με συμφωνία άτυπης διανομής ο εναγόμενος κατείχε καλόπιστα διαιρετά ακίνητα, προβαίνοντας επι αυτών σε εγκαταστάσεις και μεγάλες δαπάνες και πιστεύοντας ότι ουδέποτε θα τα διεκδικούσε πρώην κοινωνός, εφόσον και εκείνος κατείχε και νέμονταν αυτοτελώς για δικό του λογαριασμό όσα του έλαχαν. Εφλαρ 146/06, σ. 312

Καταχρηστική μονομερής καθυστερημένη σύνταξη από την πωλήτρια πράξης πλήρωσης διαλυτικής αιρεσης, λόγω μη καταβολής δόσεων τιμήματος, καίτοι, μετά την πλήρωσή της, εισέπραξε μεγάλο μέρος του τιμήματος και ενώ η αγοράστρια είχε ήδη προβεί σε σοβαρότατες δαπάνες επί του ακινήτου υπό τα όμματα των οργάνων της πωλήτριας Τράπεζας, δημιουργώντας την εντύπωση ότι δεν θα ασκήσει τα εκ της πλήρωσης δικαιώματα, αλλά μόνον την εισπραξη του τιμήματος. Εφλαρ 289/06, σ. 354

Καταχρηστική η διεκδίκηση τιμήματος του υπογείου που βρίσκεται κάτω από το ισόγειο κατάστημα της εναγομένης, καθ όσον η χρήση του είναι αναγκαία για την επωφελή εκμετάλλευση του ισογείου καταστήματος και η ανατροπή της διαμορφωμένης πραγματικής κατάστασης θα έχει δυσμενείς οικονομικές συνέπειες χωρίς ισάξιο όφελος του ενάγοντος. Εφλαρ 390/06, σ. 368

Μη καταχρηστική η αναγνώριση της ακυρότητας προσυμφώνου πώλησης κληρονομιάίου ακινήτου, ως καταπλεονεκτικού, καθ όσον ο εκ προσυμφώνου αγοραστής και η οικογένειά του απολάμβαναν, εν ζωή του ηλικιωμένου, τις προσωπικές υπηρεσίες του και τα οικονομικά οφέλη εκ της σύνταξής του και του μισθώματος του ακινήτου. Εφλαρ 405/06, σ. 388

Περιεχόμενο και στοιχεία καταχρηστικής άσκησης δικαιώματος. Εφλαρ 403/06, σ. 498

Η ένσταση καταχρηστικής άσκησης δικαιώματος είναι καταχρηστική, μπορεί δε επιτρεπτώς να προταθεί και όταν τα πραγματικά περιστατικά που τη συγκροτούν είναι μεταγενέστερα της τελευταίας συζήτησης, μετά την οποία εκδόθηκε η τελεσίδικη απόφαση. Εφλαρ 441/06, σ. 519

Καταχρηστική η άρνηση ιδιοκτητών πολυκατοικίας να χορηγήσουν υπεύθυνη δήλωση ότι δεν απαγορεύεται η χρήση χώρου της πολυκατοικίας, που είναι αναγκαία για έκδοση άδειας λειτουργίας παντοπωλείου, καίτοι τέ-

τοια επιχείρηση λειτουργούσε επί πολλά χρόνια, χωρίς βλάβη τους και είναι σύμφωνη με το συνήθη προορισμό και τις συνθήκες της περιοχής. Εφλαρ 489/06, σ. 545

Η υπό του υπερθεματιστή καταβολή του εκπλειστηριάσματος και όχι της τυχόν μεγαλύτερης αντικειμενικής αξίας του πράγματος δεν είναι καταχρηστική. Εφλαρ 960/06, σ. 573

Μη καταχρηστική η αξίωση εκκένωσης κοινόχρηστης στοάς πολυκατοικίας, έστω κι αν η κατάληψη της είναι μικρή, καθ όσον, άλλως, θα δώσει αφορμή να προβούν και άλλοι σε τοποθετήσεις αντικειμένων με συνέπεια την πλήρη κατάληψη και την απώλεια του προορισμού της. Ειρλαρ 59/06, σ. 585

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ (Ποιν Δικ)

Ανεπίτρεπτη μεταβολή κατηγορίας όταν η πράξη είναι διάφορη, κατά χρόνο, τόπο και λοιπές ιστορικές περιστάσεις, από εκείνη για την οποία ασκήθηκε η ποινική διώξη ή τελεστήκε υπό τις ίδιες περιστάσεις αλλά αποτελείται από γεγονότα άσχετα με εκείνα της απαγγελθείσας κατηγορίας, εκτός αν καθορίζεται σαφέστατα τρόπος τέλεσης της πράξης ή γίνεται ορθότερα ο νομικός χαρακτηρισμός. Μεταβολή κατηγορίας από λαθρεμπορία σε χρησιμοποίηση πετρελαίου θέρμανσης για άλλες, εκτός από θέρμανση, χρήσεις. ΤριμΕφλαρ 1617/05, σ. 413

ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΣ

Το συνταγματικό δικαίωμα του κατηγορουμένου να δικαστεί από τον φυσικό του δικαστή, υπερισχύει του άρθρου 32 ν. 3346/2005, που προβλέπει υφ' όρον παραγραφή της καταγγωνισθείσας ποινής και αρχειοθέτηση της υπόθεσης. ΠρΕισΕφλαρ 3/06, σ. 214

ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΑ

Βλ. Εξαίρετο, Κληρονομία

ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

Σύσταση κοινωφελούς ιδρύματος με διαθή-

κη. Επί κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών, καταλειπομένων στο κράτος υπέρ κοινωφελών σκοπών, συντρέχοντος του Δημοσίου με άλλους συγκύριους, το Δημόσιο αναλαμβάνει την εκκαθάριση. Ο εκτελεστής διαθήκης υποχρεούται να παραδώσει στον κληρονόμο κάθε στοιχείο της κληρονομίας, το οποίο αποτελεί μέρος της κληρονομικής του μερίδος και δεν είναι αναγκαίο για το έργον της εκκαθάρισης. Εφλαρ 174/05, σ. 50

Κληρονομικό δικαίωμα του κυοφορουμένου και του κρυοπαγημένου εμβρύου. (Μελ.), σ. 225

Κατά το ΒΡΔ, οι οικείοι, δηλ. τα υπό την άμεση πατρική εξουσία του κληρονομουμένου ανήλικα τέκνα αποκτούσαν την κληρονομία αυτοδίκαια από την επαγωγή, ενώ οι εξωτικοί κληρονόμοι και οι μη υπεξιστοι κατιόντες του κληρονομουμένου με υπεισέλευση. Εφλαρ 139/05, σ. 265

Ο νομέας κληρονομίας, εφόσον δεν παρεγγάφη η περί κλήρου αγωγή, δεν μπορεί να επικαλεστεί έναντι του κληρονόμου τακτική ή έκτακτη χρησικτησία πράγματος που το νέμεται ως κληρονομιαίο. Μη ισχύς τούτου αν ο εναγόμενος ισχυρίζεται ότι κατέχει το πράγμα όχι ως νομέας κληρονομίας, αλλά με ειδικό τίτλο, όπως είναι το δικαίωμα κυριότητας λόγω χρησικτησίας. Εφλαρ 146/06, σ. 312

Έκπτωση κληρονόμου από το ευεργέτημα της απογραφής.

Ο εξοπλισμός της οικίας του κληρονομουμένου αποτελεί εξαίρετο, το οποίο αντιμετωπίζεται ως κληροδοσία από το νόμο και ο κληροδόχος δεν ευθύνεται για τα κληρονομιαία χρέοι.

Αποδοχή κληρονομίας επι ωφελεία απογραφής. Υποχρέωση σύνταξης ειλικρινούς απογραφής. Εάν διαταχεί δικαστική εκκαθάριση της κληρονομίας παύουν τα καθήκοντα των κληρονόμων και ο ανήλικος κληρονόμος, που θεωρείται αποδεχθείς επι ωφελεία απογραφής, μετά την ενηλικώση του δεν υποχρεούται σε σύνταξη απογραφής της.

Μέχρι την αποδοχή της κληρονομίας, ο κλη-

ρονόμος, ως προσωρινός, έχει δικαίωμα διαχείρισης της κληρονομίας, ευθυνόμενος για κάθε αμέλεια και υποκείμενος σε λογοδοσία. Εφλαρ 901/05, σ. 454

Μεταβίβαση νομής ακινήτου στον κληρονόμο χωρίς αποδοχή και μεταγραφή της δήλωσης ή του κληρονομητηρίου. Εφλαρ 403/06, σ. 498

Αγωγή αναγνώρισης κληρονομικού δικαιώματος και απόδοσης κληρονομιάου ακινήτου, προς συμπλήρωση νόμιμης μοίρας, αναγνωριζόμενης παράλληλα της ακυρότητας εικονικού προσωπικών πώλησης προς τη σύζυγο του αποβιώσαντος, που υποκρύπτει προσύμβαση δωρεάς, η οποία υπολογίζεται για την εξέύρεση της νόμιμης μοίρας. Εφλαρ 586/06, σ. 560

Η επανάληψη διακοπείσας δίκης, λόγω θανάτου διαδίκου, επισπεύδεται με πρόσκληση προς τους κληρονόμους του θανόντος, που δεν έχουν αποποιηθεί την κληρονομία, αρκεί να παρήλθε η προς τούτο προθεσμία, χωρίς να απαιτείται ρητή δήλωση αποδοχής κληρονομίας και μεταγραφή.

Ακυρότητα ιδιόγραφης διαθήκης, που δε φέρει γνήσια γραφή και υπογραφή της διαθέτιδος. ΠολΠρωτΛαρ 294/06, σ. 577

ΚΛΗΡΟΣ

Παραχώρηση εκτάσεων σε κληρούχους κτηνοτρόφους, που υποχρεούνται να παραμένουν μόνιμα σε αυτές και να τις νέμονται αυτοπρόσωπα με ίδια ποίμνια.

Διαγραφή κτηνοτρόφου από τον παραχωρηθέντα κλήρο, λόγω παραβίασης υποχρεώσεων.

ΔιοικΕφλαρ 523/06, σ. 600

Βλ. Αγροτική νομοθεσία, Αναδασμός, Κυριότητα, Χρησικτησία, Νομή.

KOINA TAMEIA EISPARAXEON LEOPOREION

Βλ. Εργασία, ΚΤΕΛ

KOINOTHTES

Βλ. Άλσος, Δάση, Κοινοχρηστα πράγματα, Μίσθωση, ΟΤΑ.

ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

Πράγματα εκτός συναλλαγής είναι και τα προορισμένα στην εξυπηρέτηση θρησκευτικού σκοπού. Ο ιδιόκτητος ιερός ναός καθίσταται κοινόχρηστος, αφ' όπου μεταβιβασθεί κατά κυριότητα στο νομικό πρόσωπο της εκκλησίας ή σε άλλο νομικό εκκλησιαστικό πρόσωπο. Το ίδιο ισχύει και για ναούς των Γνησίων Ορθοδόξων Χριστιανών (παλαιομερολογιτών). Εφλαρ 517/05, σ. 441

Προσδιορισμός των κοινοχρήστων με συστατική της οροφοκτησίας πράξη, ή με ιδιαίτερες συμφωνίες όλων των οροφοκτητών. Ελλείψει τούτων, ισχύει ο προσδιορισμός από το νόμο περί οροφοκτησίας ή και τις αναγκαστικού δικαίου πολεοδομικές δ/ξεις. Χρήση κοινοχρήστων από κάθε συνιδιοκτήτη χωρίς βλάβη των λοιπών. Εφλαρ 451/06, σ. 529, Ειρλαρ 59/06, σ. 585

Πράγματα κοινής χρήσης είναι και τα δημόσια δάση και άλση, εφόσον δεν είναι πράγματα ειδικής χρήσης. Εφλαρ 473/06, σ. 537 Βλ. και Οροφοκτησία

ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Η αξίωση συγκυρίου κατά των λοιπών για συμμετοχή τους σε δαπάνες που κατέβαλε για το κοινό πράγμα, εφ' όσον έγιναν ή πρόκειται να γίνουν με τις προϋποθέσεις του 788 παρ. 2 ΑΚ, θεμελιώνεται στις δ/ξεις της οροφοκτησίας και του 794 ΑΚ, το οποίο εφαρμόζεται συμπληρωματικά στην οροφοκτησία. Εφλαρ 156/05, σ. 43

Με απόφαση της πλειοψηφίας των κοινωνών, λαμβανόμενη κατά το μέγεθος των μερίδων, καθορίζεται ο προσήκων τρόπος τακτικής διοίκησης του κοινού. Προσβολή απόφασης της πλειοψηφίας για κατάχρηση δικαιώματος. Προϋπόθεση δικαστικής επέμβασης στον τρόπο διοίκησης κοινού είναι η ελλείψη απόφασης της πλειοψηφίας των κοινωνών. Εφλαρ 174/05, σ. 50

Αν συγκύριος αποβάλει άλλον από τη συννομή, ο αποβληθείς προστατεύεται με διεκδι-

κητική αγωγή, ζητώντας την αναγνώριση της Ιδανικής του μερίδας και απόδοση της συννομής. Αρνητική αγωγή επί προσβολής της συγκυριότητας με άλλον τρόπο, εκτός από αφαίρεση ή κατακράτηση της ιδανικής μερίδας. Αν η διένεξη μεταξύ συγκυρίων συνίσταται στον προσδιορισμό των ορίων της χρήσης του κοινού, επί αδυναμίας καθορισμού με κοινή συμφωνία ή με πλειοψηφία, ο θιγόμενος δικαιούεται σε άσκηση της ενοχικής αγωγής κανονισμού διοίκησης ή χρήσης του πράγματος από το δικαστήριο. Εφλαρ 116/06, σ. 117

Η αγωγή διανομής απευθύνεται, με ποινή απαραδέκτου, κατά πάντων των κοινωνών. Εφλαρ 226/06, σ. 176

Προϋποθέσεις κτήσης κυριότητας κοινού ακινήτου με χρησικησία από τον εξ αδιαιρέτου συγκύριο. Εφλαρ 139/05, σ. 265

Επί άτυπης διανομής η κοινωνία καταλύεται και δεν απαιτείται ιδιαίτερη γνωστοποίηση ενός εκ των κοινωνών στον άλλον της πρόθεσής του να νέμεται όσα του έλαχαν αυτοτελώς. Εφλαρ 146/06, σ. 312

Συγκυριότητα πρώην συζύγων επί ακινήτου που αποκτήθηκε στη διάρκεια του γάμου. Αγωγή της συζύγου για αποζημίωση χρήσης του κοινού, που χρησιμοποιεί αποκλειστικά ο πρώην σύζυγος, βάσει μισθωτικής αξίας. Εφλαρ 278/06, σ. 351, Εφλαρ 466/06, σ. 535

Επί προσβολής της συννομής από τρίτον, κάθε συννομέας μπορεί να ζητήσει μόνος του την απόδοση της συννομής κατά την αναλογούσα μερίδα του, χωρίς να αιτείται και απόδοση της νομής σ' όλους τους συννομείς. Ειρλαρ 59/06, σ. 585

ΚΤΕΛ

Κανονισμός προσωπικού. Οι αποφάσεις του πειθαρχικού συμβουλίου υπόκεινται στον έλεγχο των πολιτικών δικαστηρίων, όταν κρίνουν αξίωση τιμωρηθέντος υπαλλήλου για ακυρότητά τους. Εφλαρ 36/06, σ. 295

Το νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία Κοινά Ταμεία Εισπράξεων Λεω-

φορείων τελεί υπό την εποπτεία του Νομάρχη και αποτελεί ιδιότυπη συγκοινωνιακή επιχείρηση κοινής αφέλειας που λειτουργεί με τη μορφή Οργανισμού.

Τακτικό και έκτακτο προσωπικό. Διαδικασία και τρόπος πρόσληψης. Διάρκεια συμβάσεων εργασίας. Εφλαρ 286/06, σ. 486
Βλ. και Εργασία

ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Εγκύκλιος για την εφαρμογή του ν. 3481/06, σ. 614

ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟΙ

Παραχώρηση εκτάσεων σε κληρούχους κτηνοτρόφους, που υποχρεούνται να παραμένουν μόνιμα σε αυτές και να τις νέμονται αυτοπρόσωπα με ίδια ποίμνια.

Η Διοίκηση, πριν κηρύξει έκπτωτο αποκατασταθέντα κτηνοτρόφο, πρέπει να απευθύνει έγγραφες υποδείξεις συμμόρφωσής του. Προσφυγή κατά απόφασης Επιτροπής Απαλλοτριώσεων.

Διαγραφή κτηνοτρόφου από τον παραχωρηθέντα κλήρο, λόγω μη αυτοπρόσωπης εκμετάλλευσης και μη συμμόρφωσής του. ΔιοικΕφλαρ 523/06, σ. 600

ΚΥΡΙΟΤΗΤΑ

Δικαιώματα συγκυρίου επί αποβολής εκ της συγκυριότητας από άλλο συγκύριο. Εφλαρ 116/06, σ. 117

Κτήση κυριότητας με χρησικησία υπό το ΒΡΔ. Το κατά την εισαγωγή του ΑΚ υφιστάμενο δικαίωμα διέπεται εφεξής από αυτόν.

Ο εξ αδιαιρέτου συγκύριος γίνεται κύριος όλου του κοινού με έκτακτη χρησικησία, εφ όσον προηγουμένως γνωστοποιήσει στους λοιπούς συγκυρίους ότι το νέμεται αποκλειστικά για τον εαυτό του. Η περί αντιποίησης της νομής γνώση των λοιπών συγκυρίων μπορεί να προέρχεται από δήλωση του αντιποιουμένου τη νομή ή οποιουδήποτε άλλου. Εφλαρ 139/05, σ. 265

Αναδρομική κτήση κυριότητας ακινήτου δυνάμει μεταγραφέντος παραχωρητηρίου. Εφλαρ 146/06, σ. 312

Η κυριότητα επί ακινήτου δεν καταλύεται από το γεγονός ότι άλλος κατέβαλε το τίμημα εξ ιδίων χρημάτων. Ούτε τούτο συνιστά εικονικότητα της σύμβασης πώλησης του ακινήτου ως προς το πρόσωπο του αγοραστή. Εφλαρ 391/06, σ. 373

Μη κτήση κυριότητας με χρησικησία επί ορόφου ή διαμερίσματος οικοδομής, έστω και αν είναι προορισμένα για αυτοτελή χρήση, εφόσον δεν αποτελούν νόμιμα συνεστημένη οριζόντια ιδιοκτησία. Εφλαρ 403/06, σ. 498

ΚΩΔΙΚΑΣ ΟΔΙΚΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

Αυτοσχέδιοι αγώνες ταχύτητας (κόντρες) ανήλικων μοτοσικλετιστών. Παραβίαση προτεραιότητας.

Συνυπαιτιότητα θανόντος, διότι δεν έφερε κράνος και εμπιστεύθηκε την μεταφορά του σε οδηγό στερούμενο άδειας οδήγησης. Εφλαρ 422/06, σ. 514

Μετωπική σύγκρουση. Υπεράριθμοι επιβάτες σε μοτοσικλέτα. Μέθη οδηγού και έλλειψη άδειας οδήγησης. Εφλαρ 579/06, σ. 555

ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΑ

Αντισυνταγματικότητα της δ/ξης του άρθρου 155 παρ. 1 περ. β' ν. 2960/2001 περί λαθρεμπορίας, διότι η αντικειμενική υπόσταση είναι αόριστη, αφού αρκείται σε οποιαδήποτε ανθρώπινη συμπεριφορά χωρίς κανένα άλλο προσδιοριστικό στοιχείο.

Μεταβολή κατηγορίας από λαθρεμπορία σε χρησιμοποίηση πετρελαίου θέρμανσης για άλλες, εκτός από θέρμανση, χρήσεις.

ΤριψΕφλαρ 1617/05, σ. 413

ΛΟΓΙΣΤΗΣ

Επίδομα ισολογισμού λογιστή. Εφλαρ 234/06, σ. 348

ΜΑΡΤΥΡΕΣ (ΠολΔικ)

Το δικαστήριο οφείλει να εξετάσει έναν από τους προτεινόμενους μάρτυρες για κάθε πλευρά, μη υφιστάμενης δικονομικής υποχρέωσης αλλά διακριτικής ευχέρειας για να εξετάσει και δεύτερο. Εφλαρ 390/06, σ. 368

Οι νόμιμοι εκπρόσωποι των φυσικών προσώπων σε δίκη, στην οποία διάδικος είναι ο εκπροσωπούμενος και όχι οι εκπρόσωποι, όπως επί ανηλίκου τέκνου, δεν μπορούν να εξεταστούν ως μάρτυρες, γιατί δεν είναι τρίτοι, αλλά μόνον ως διάδικοι.

Η μη περατωθείσα κατάθεση μάρτυρος λαμβάνεται ως δικαστικό τεκμήριο. ΠολΠρωτλαρ 294/06, σ. 577

ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Συκοφαντική δυσφήμηση και προσβολή προσωπικότητας δια του τύπου. Εφλαρ 83/06, σ. 462

ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ

Η σύμβαση ανάθεσης σε μηχανικό για εκπόνηση και έκδοση οικοδομικής άδειας συνιστά μίσθωση έργου. Εφλαρ 267/05, σ. 72

ΜΙΣΘΟΣ

Συνηθισμένος μισθός για πρόσθετη εργασία, μη συναφή προς την κύρια και παρεχόμενη μόνο με μισθό. Εφλαρ 171/06, σ. 159
Βλ. και Αοριστία, Εργασία

ΜΙΣΘΩΣΗ

Μίσθωση κατασχεμένου- Κατάσχεση μισθωμένου - Πλειστηριασμός μισθωμένου (Μελ.), σ. 28

Οι αποφάσεις για παράδοση ή απόδοση της χρήσης του μισθίου αποτελούν δεδικασμένο μόνον ως προς το ζήτημα της παράδοσης ή απόδοσης. Αντιθέτως, το δεδικασμένο από αποφάσεις επί των λοιπών μισθωτικών διαφορών, καταλαμβάνει και παρεμπιπτόντως κριθέντα ζητήματα. Εφλαρ 67/06, σ. 110

Αναπροσαρμογή μισθώματος. ΔΤΚ μη-

νών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου-Μαρτίου 2006, σ. 221

ΔΤΚ μηνών Μαΐου-Ιουνίου 2006, σ. 430

ΔΤΚ μηνών Απριλίου-Ιουλίου-Αυγούστου-Σεπτεμβρίου-Οκτωβρίου-Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 2006, σ. 639

5ετής παραγραφή αξιώσεων του εκμισθωτή για καταβολή μισθωμάτων, που αρχίζει από την αρχή κάθε επομένου έτους από εκείνο εντός του οποίου παρήχθησαν. Εφλαρ 515/06, σ. 549

ΜΙΣΘΩΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ

Αποζημίωση για υπαίτια παρακράτηση μισθίου μετά τη λύση με καταγγελία επαγγελματικής μίσθωσης. Υπαίτια και παράνομη παρακράτηση του μισθίου, γιατί η μισθώτρια με τη μεθόδευση αλλεπάλληλων αιτήσεων αναστολής κατά της εκτέλεσης εξωστικής απόφασης, λόγω άσκησης ενδίκων μέσων, παρέτεινε για μεγάλο διάστημα τη χρήση του μισθίου, παρά τη ρητή εναντίωση της εκμισθωτριας και τη σωρεία των απορριπτικών αποφάσεων σε βάρος της, με μοναδικό σκοπό να μην αλλάξει κατάστημα. Εφλαρ 448/06, σ. 527

Αγωγή αναγνώρισης μίσθωσης ως εμπορικής. Από τις 28.9.1999 μη εμπορικές οι μισθώσεις χώρων εντός δημόσιων, δημοτικών ή κοινωνικών κήπων, αλσών, πλατειών και εν γένει κοινοχρήστων χώρων, αδιαφόρως αν ο εκμισθωτής είναι το δημόσιο ή άλλο πρόσωπο και αν δηλώθηκε η ιδιότητα αυτή του μισθίου κατά τις διαπραγματεύσεις της μίσθωσης.

Μη εμπορική η μίσθωση αναψυκτηρίου εντός αισθητικού δάσους του Δημοσίου, του οποίου παραχωρήθηκε η εκμετάλλευση σε ΟΤΑ, ο οποίος το εκμίσθωσε. Εφλαρ 473/06, σ. 537

ΜΙΣΘΩΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Βλ. Εργασία

ΜΙΣΘΩΣΗ ΕΡΓΟΥ

Η ανάθεση σε μηχανικό για εκπόνηση και έκδοση οικοδομικής άδειας συνιστά μίσθωση

έργου. Υπερημερία εργολάβου αν δεν αρχίσει έγκαιρα την εκτέλεση ή την επιβραδύνει, χωρίς υπαιτιότητα του εργοδότη, καθιστώντας αδύνατη την έγκαιρη περάτωση. Δικαίωμα εργοδότη για υπαναχώρηση πριν το χρόνο παράδοσης του έργου. Επί υπερημερίας εργολάβου διατηρούνται τα εξ αυτής δικαιώματα του εργοδότη και οι γενικές δ/ξεις του ΑΚ εφαρμόζονται συμπληρωματικά, κατ' αναλογία, και στη μίσθωση έργου.

Επί υπαναχώρησης ο μεν εργοδότης δικαιούται εύλογη (όχι πλήρη) αποζημίωση λόγω μη εκπλήρωσης της σύμβασης, ο δε εργολάβος υποχρεούται σε επιστροφή της ληφθείσας αμοιβής, κατά τον αδικ. πλουτισμό. Εφλαρ 267/05, σ. 72

Μη νόμιμη αξίωση από καταπεσούσα ποινική ρήτρα, λόγω υπαναχώρησης από σύμβαση έργου, που έχει ήδη λυθεί με προηγηθείσα καταγγελία.

Η αποζημίωση για επιπλέον ζημίες, λόγω υπερημερίας του εργολάβου, δεν ζητείται σωρευτικά με την ποινική ρήτρα, αλλά μόνον καθό μέτρο υπερβαίνει το πιοσό αυτής, εκτός αντίθετης συμφωνίας.

Αριστία αξίωσης για απωλεσθέντα μισθώματα, εάν δεν προσδιορίζονται οι διαιρετοί χώροι που όφειλε να παραδώσει ο εργολάβος και η μηνιαία μισθωτική αξία τους.

Ανέγερση πολυκατοικίας με αντιπαροχή. Παραβίαση προθεσμίας παράδοσης. Ποινική ρήτρα. Έκπτωση εργολάβου.

Μη αναστολή προθεσμίας παράδοσης του έργου λόγω κακοκαιρίας, διότι αυτή δε συνιστά, θεομηνία, αλλά απλώς δυσμενείς ολιγόμερες καιρικές συνθήκες, που δεν είναι απρόβλεπτο φαινόμενο ανώτερης βίας. Εφλαρ 397/06, σ. 381

Κατασκευή πολυκατοικίας με αντιπαροχή. Χορήγηση από τους οικοπεδούχους προς τον εργολάβο πληρεξουσιότητας για κατάρτιση με αυτοσύμβαση συμβάσεων πώλησης διαιρετών χώρων της εργολαβικής αμοιβής, υπό τον όρο προηγούμενης εξόφλησης των ασφ. εισφορών.

Κατάρτιση οριστικού συμβολαίου με αυτοσύμβαση σε χρόνο που υφίσταντο ασφ. οφειλές του εργολάβου προς το ΙΚΑ, οι οποίες όμως εξοφλήθηκαν μεταγενέστερα. Άρση βλάβης των οικοπεδούχων που άσκησαν αγωγή ακύρωσης του οριστικού συμβολαίου και εξάλεψης του έννομου συμφέροντός τους προς συνέχιση της. Εφλαρ 408/06, σ. 393

ΜΙΣΘΩΤΟΙ

Δανεισμός μισθωτού σε άλλον εργοδότη. Εφλαρ 23/06, σ. 290

Βλ. και Άδεια, Εργασία, Συμψηφισμός.

ΜΝΗΣΤΕΙΑ

Αγωγή, κυρίως μεν, αποζημίωσης για δαπάνες γενόμενες στο διάστημα της μνηστείας, που λύθηκε χωρίς σπουδαίο λόγο, επικουρικώς δε κατά τον αδικ. πλουτισμό. Εφλαρ 117/06, σ. 119

ΝΑΟΙ

Ιεροί ναοί παλαιοημερολογιτών (ΓΟΧ). Εφλαρ 517/05, σ. 441

ΝΟΜΗ

Αγωγή αναγνώρισης ακυρότητας εικονικού προσυμφώνου πώλησης, ως υποκύρητον προσύμβαση δωρεάς, ήδη ανακληθείσας, και απόδοσης νομής του ακινήτου κατά τον αδικ. πλουτισμό.

Δικαίωμα επίσχεσης του καλόπιστου νομέα για απόδοση επωφελών και αναγκαίων δαπανών, όχι όμως και των συνήθων δαπανών, εφόσον του έμειναν τα ωφελήματα του πράγματος. Εφλαρ 256/05, σ. 63

Ο αποβαλλόμενος εκ της συννομής από άλλο συγκύριο δικαιούται σε διεκδικητική αγωγή, ζητώντας αναγνώριση της ιδανικής του μερίδας και απόδοση της συννομής. Εφλαρ 116/06, σ. 117

Μετά την 23-5-1968 δυνατή η χωρίς θέληση του κληρούχου κτήση από τρίτον της νομής του κλήρου με εκούσια μεταβίβαση ή με χρη-

σικτησία, υπό τον όρο μη κατάτμησης. Έννοια καλόπιστου νομέα. Εφλαρ 146/06, σ. 312

Επί προσβολής νομής με διατάραξη, η αξιώση για παράλειψή της στο μέλλον προϋποθέτει ήδη μία τουλάχιστον διατάραξη στο παρελθόν και σοβαρό φόβο επανάληψή της, ή σοβαρή απειλή διατάραξης το πρώτον. Προστασία επικείμενης προσβολής της νομής με προληπτική αγωγή. Ειρλαρ 11/06, σ. 408

Ο μη συμπληρώσας το 10ο έτος ανήλικος μπορεί να αποκτήσει και ασκήσει νομή με το νόμιμο αντιπρόσωπο, ενώ ο συμπληρώσας τούτο μπορεί και αυτοπροσώπως αφού μόνον όφελος πορίζεται. Εφλαρ 197/06, σ. 477

Δεν προσμετράται υπέρ διαδίκου ο χρόνος νομής χρησικησίας του κοινού δικαιοπαρόχου των διαδίκων.

Μεταβίβαση νομής ακινήτου στον κληρονόμο χωρίς αποδοχή και μεταγραφή της δήλωσης ή του κληρονομητηρίου.

Ειδική διαδοχή στη νομή ακινήτου με άτυπη και αφορημένη ή αναιτώδη σύμβαση.

Επί διεκδικητικής αγωγής, εάν η κατοχή έγινε δυνάμει έννομης σχέσης, η παραγραφή αρχίζει από τη λήξη της, ή και πριν τη λήξη, αφ ότου ο για λ/σμό άλλους κατέχων αντιποιηθεί τη νομή, νεμόμενος πλέον καθ' υπέρβαση του παραχωρηθέντος δικαιώματος. Εφλαρ 403/06, σ. 498

Επί προσβολής της συννομής από τρίτον, κάθε συννομέας μπορεί να ζητήσει μόνος του την απόδοση της συννομής κατά την αναλογούσα μερίδα του, χωρίς να αιτείται και απόδοση της νομής σ' όλους τους συννομείς. Παροδικό κώλυμα δεν αρκεί για την απώλεια της νομής, ούτε στιγμαία εξουσίαση του πράγματος επιφέρει κτήση αυτής.

Η διαφορά νομής μεταξύ ιδιοκτήτη διηρημένης ιδιοκτησίας και τρίτου μισθωτή άλλης ιδιοκτησίας, ως προς τα κοινόχρηστα πράγματα, δε συνιστά διαφορά συννομέων περί τα όρια της προσήκουσας χρήσης.

Παράνομη προσβολή συννομής οροφοκτήτη εκ της τοποθέτησης αντικειμένων σε κοινόχρηστη στοά. Ειρλαρ 59/06, σ. 585

ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Αδικοπρακτική ευθύνη ν.π για πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων. Ως όργανα του ν.π νοούνται τα πρόσωπα που το διοικούν κατά το νόμο, αλλά και εκείνα των οποίων οι εξουσίες συναλλαγής με τρίτους προσδιορίζονται στο καταστατικό, τη συστατική πράξη ή τον κανονισμό λειτουργίας του ν.π, έστω και αν δε μετέχουν στη διοίκησή του, όπως ο δ/ντής υποκαταστήματος. Εφλαρ 70/06, σ. 112

Έλλειψη διοίκησης ν. π επί θανάτου ή κωλύματος των μελών της στην ενάσκηση των καθηκόντων για λόγους νομικής ή φυσικής ανικανότητας, όπως μακρά απουσία, ασθένεια, παραίτηση, έκπτωση, παύση, τελεσίδικη ακύρωση αρχαιρεσιών. Εφλαρ 148/06, σ. 157
Βλ. και Σωματεία

ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ (ΠολΔικ)

Η αγωγή διανομής, με ποινή απαραδέκτου, απευθύνεται κατά πάντων των κοινωνών. Εφλαρ 226/06, σ. 176

Απαραδέκτη η ανακοπή κατά ΔΟΥ, η οποία, ως υπηρεσία του Δημοσίου, δεν έχει ικανότητα διαδίκου.

Επί ανακοπής που αφορά προαφαίρεση εξόδων εκτέλεσης νομιμοποιείται παθητικά μόνον ο επισπεύδων την εκτέλεση, εκτός αν ο ίδιος είναι ανακόπτων, οπότε η ανακοπή πρέπει να στραφεί κατά του δικαιούχου των εξόδων. ΜονΠρωτΛαρ 56/06, σ. 179

Επί αυτοδίκαιης μεταβίβασης της έναντι τρίτων αξιώσης του παθόντος ασφαλισμένου στο ΙΚΑ, τούτο νομιμοποιείται στην είσπραξη της απαίτησης από τον υπόχρεο. Εφλαρ 262/05, σ. 281

Επί αναγωγής ασφ. εταιρίας νομιμοποιούνται παθητικά ο ασφαλισμένος, ο αντισυμβαλλόμενος, ο οδηγός του ζημιογόνου οχήματος. Εφλαρ 57/06, σ. 456

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ

Εξόφληση προμηθευτών νοσοκομείου εντός τριών μηνών από την παραλαβή του τιμο-

λογίου. Προυποθέσεις υπερημερίας, εάν δεν συμφωνήθηκε ορισμένη ημέρα ή προθεσμία πληρωμής της αμοιβής.

Προκήρυξη ανοικτού δημόσιου μειοδοτικού διαγωνισμού με ενσφράγιστες προσφορές, για προμήθεια αντιδραστηρίων αιψιοδοσίας. Κατάρτιση σύμβασης μετά την κατακύρωση του διαγωνισμού. ΔιοικΕΦλαρ 555/06, σ. 604

ΟΔΗΓΟΙ

Χρόνος εργασίας των οδηγών φορτηγών αυτοκινήτων 40 ώρες την εβδομάδα με 5 εργάσιμες μέρες. Προϋποθέσεις καταβολής τροφείων σε οδηγούς φορτηγών αυτ/των για κίνηση στην ημεδαπή και στην αλλοδαπή. Εφλαρ 179/06 σ. 167

Βλ. και Εργασία

ΟΙΚΙΑΚΗ ΒΟΗΘΟΣ

Βλ. Αποζημίωση, Αυτοκίνητα-ατυχήματα

ΟΜΟΔΙΚΙΑ (ΠολΔικ)

Επί ανακοπής κατά πίνακα κατάταξης, μη αναγκαστική ομοδικία μεταξύ των δανειστών. Εφλαρ 255/05, σ. 59

Επί αγωγής διανομής η αρμοδιότητα κρίνεται, και επί ενεργητικής ή παθητικής ομοδικίας, από την αξία του όλου διανεμητέου και όχι των μερίδων. Εφλαρ 92/06, σ. 304

Αναγκαστική ομοδικία επί άσκησης αγωγής από κληρονόμο αποχωρήσαντος από ΟΕ εταίρου κατά κληρονόμων των συνεχισάντων την εταιρία εταίρων.

Οι απόντες ομόδικοι καλούνται, με ποινή απαραδέκτου της συζήτησης ως προς όλους τους ομοδίκους, σε κάθε μεταγενέστερη διαδικαστική πράξη. Εφλαρ 474/06, σ. 539

ΟΝΟΜΑΤΟΔΟΣΙΑ

Προσδιορισμός του ονόματος τέκνου. Εφλαρ 118/06, σ. 124
Βλ. και Γονική μέριμνα, Επιμέλεια

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ

Επί πρώην οργανισμών δημόσιας ωφέλειας, που μετατράπηκαν σε ΑΕ, επιβάλλονται τόκοι με το νόμιμο επιτόκιο υπερημερίας και πλήρης δικαστική δαπάνη. Εφλαρ 448/06, σ. 527

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Εισαγωγή στο ακροατήριο με απευθείας κλήση των κακουργημάτων, που ρητά και περιοριστικά προβλέπονται στην παραγρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 3074/02 και διαπιστώνονται από το Σώμα Επιθεωρητών Δημόσιας διοίκησης, εφόσον τα διαπράττουν (ή συμμετέχουν) υπάλληλοι των ΟΤΑ. ΣυμβΕΦλαρ 290/05, σ. 200

Μη εμπορική η μίσθωση αναψυκτηρίου εντός αισθητικού δάσους του Δημοσίου, του οποίου παραχωρήθηκε η εκμετάλλευση σε ΟΤΑ, ο οποίος το εκμίσθωσε. Εφλαρ 473/06, σ. 537

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

Βλ. Σιδηρόδρομοι, Τρένο

ΟΡΟΦΟΚΤΗΣΙΑ

Ελλείψει ειδικής συμφωνίας των συνιδιοκτητών, καθένας δικαιούται σε απόλυτη χρήση, επισκευές ή ανανέωση των κοινόχρηστων μερών, χωρίς μεταβολή του προορισμού και παρεμπόδιση λοιπών οροφοκτητών.

Υποχρέωση συνεισφοράς στις κοινές δαπάνες, που δεν έχουν πολυτελή ή επωφελή χαρακτήρα, ή δεν είναι δυσανάλογα επαχθείς.

Αναγκαίες δαπάνες για βλάβες από φυσιολογική φθορά, τυχαία γεγονότα, ή υπαίτια ενέργεια τρίτων, όπως του εργολάβου, έστω και αν υπάρχει παράλληλα κατ' αυτού δικαιώμα αποζημίωσης. Διενέργεια αυτών και χωρίς απόφαση της ΓΣ, για τη λειτουργία της οικοδομής ή προς αποτροπή κινδύνου.

Αξιωση συγκυρίου κατά των λοιπών για συμμετοχή σε κοινές δαπάνες που κατέβαλε,

βάσει των δ/ξεων οροφοκτησίας και 794 ΑΚ, που εφαρμόζεται συμπληρωματικά. Κίνδυνος κατάρρευσης αποκολληθέντων επιχρισμάτων και πρόκλησης ζημιών από συνεχή διάβρωση. Ανάγκη κατασκευής στέγης και υγρομόνωσης του δώματος. Εφλαρ 156/05, σ. 43

Αποκλειστική και μακροχρόνια χρήση, διανοία κυρίου, τμήματος υπογείου που βρίσκεται κάτω από το ισόγειο κατάστημα οροφοκτήτη, με συναίνεση του κυρίου ολόκληρου του υπογείου και της μετέπειτα κληρονόμου του. Καταχρηστική διεκδίκηση του τμήματος αυτού, καθ όσον η χρήση του είναι απαραίτητη για την επωφελή εκμετάλλευση του ισογείου καταστήματος. Εφλαρ 390/06, σ. 368

Σύμβαση έργου για ανέγερση πολυκατοικίας με αντιπαροχή. Παραβίαση προθεσμίας παράδοσης διηρημένων ιδιοκτησιών. Ποινική ρήτρα. Έκπτωση εργολάβου. Εφλαρ 397/06, σ. 381

Κατασκευή πολυκατοικίας με αντιπαροχή. Χορήγηση από τους οικοπεδούχους προς τον εργολάβο πληρεξουσιότητας για κατάρτιση με αυτοσύμβαση συμβάσεων πώλησης διαιρετών χώρων της εργολαβικής αμοιβής, υπό τον όρο προηγούμενης εξόφλησης των ασφ. εισφορών.

Κατάρτιση οριστικού συμβολαίου με αυτοσύμβαση σε χρόνο που υφίσταντο ασφ. οφειλές του εργολάβου προς το ΙΚΑ, οι οποίες εξοφλήθηκαν μεταγενέστερα. Άρση βλάβης των οικοπεδούχων που άσκησαν αγωγή ακύρωσης του οριστικού συμβολαίου και εξάλειψη του έννομου συμφέροντός τους προς συνέχισή της. Εφλαρ 408/06, σ. 393

Μη κτήση κυριότητας με χρησικησία επί διαμερίσματος ή ορόφου οικοδομής, έστω και αν είναι προορισμένα για αυτοτελή χρήση, εφόσον δεν αποτελούν νόμιμα συνεστημένη οριζόντια ιδιοκτησία. Εφλαρ 403/06, σ. 498

Προσδιορισμός των κοινοχρήστων πολυκατοικίας με τη σύσταση οροφοκτησίας ή με ιδιαιτερες συμφωνίες όλων των οροφοκτητών,

ελλείψει δε τούτων, από το νόμο περί οροφοκτησίας ή τις αναγκαστικού δικαίου πολεοδομικές δ/ξεις.

Η παραχώρηση αποκλειστικής χρήσης κοινοχρήστου μέρους σε συνιδιοκτήτη με ομόφωνη συμβολαιογραφική απόφαση οροφοκτητών και μεταγραφή δημιουργεί περιορισμό αναγκαστικής συγκυριότητας, που φέρει χαρακτήρα δουλείας.

Απόφραξη κοινόχρηστης εξωτερικής σκάλας, που οδηγεί από τον αύλειο χώρο στο δώμα της οικοδομής και παρεμπόδιση οροφοκτητών στη χρήση αυτής.

Ερμηνεία συμβολαιογραφικής σύμβασης περί παραχώρησης χρήσης της σκάλας σε οροφοκτήτη με αναζήτηση της αληθινής βούλησης. Εφλαρ 451/06, σ. 529

Ίδρυση επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος, τροφίμων και ποτών σε πολυκατοικία. Για την έκδοση άδειας λειτουργίας απαιτείται υπεύθυνη δήλωση του διαχειριστή ή του ιδιοκτήτη του χώρου περί μη απαγόρευσης της χρήσης. Επί αδικαιολόγητης και καταχρηστικής άρνησης, ο ιδιοκτήτης ή ο κάτοχος του χώρου, εκτός από αγωγή για ανοχή λειτουργίας του καταστήματος ή αναγνώρισης της καταχρηστικότητας της απαγόρευσης, έχει και την αγωγή καταδίκης των οροφοκτητών σε δήλωση ότι συναινούν στην λειτουργία του καταστήματος, δίχως ανάγκη μνείας ορισμένου δέκτη της δήλωσης, αφού αυτή είναι μη απευθυντέα σε συγκεκριμένο πρόσωπο.

Καταχρηστική άρνηση συνιδιοκτητών πολυκατοικίας να χορηγήσουν δήλωση για άδεια παντοπωλείου, αφού τέτοια επιχείρηση λειτουργούσε επί πολλά χρόνια, χωρίς βλάβη τους και είναι σύμφωνη με το συνήθη προορισμό και τις συνθήκες της περιοχής. Εφλαρ 489/06, σ. 545

Η διαφορά νομής μεταξύ ιδιοκτήτη διηρημένης ιδιοκτησίας και τρίτου μισθωτή άλλης ιδιοκτησίας, αφορώσα κοινόχρηστα πράγματα πολυκατοικίας δε συνιστά διαφορά συννομέων περί τα όρια της προσήκουσας χρήσης.

Μη δυνατή η κτήση πραγματικής δουλείας επί κοινόχρηστης στοάς πολυκατοικίας άτυπα ή με έκτακτη χρησικότησία.

Παράνομη προσβολή συννομής οροφοκτήτη εκ της τοποθέτησης αντικειμένων σε κοινόχρηστη στοά.

Μη καταχρηστική η αξίωση εκκένωσης της στοάς, έστω κι αν η κατάληψή της είναι μικρή, καθ όσον, άλλως, θα δώσει αφορμή να προβούν και άλλοι σε ανάλογες τοποθετήσεις αντικειμένων με συνέπεια την πλήρη κατάληψη της και την απώλεια του προορισμού της. Ειρλαρ 59/06, σ. 585

ΟΧΛΗΣΗ

Εφόσον από τα τιμολόγια ή από άλλο στοιχείο, δεν προκύπτει ακριβής ημερομηνία παραλαβής, μη υπερημερία του Νοσοκομείου, χωρίς όχληση. ΔιοικΕφλαρ 555/06, σ. 604

ΠΑΛΑΙΟΗΜΕΡΟΛΟΓΙΤΕΣ

Βλ. Εκκλησία, Ναοί

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ (Αστ-Πολ)

5ετής παραγραφή αξίωσης από αδικοπραξία. Επί αγωγής για μέρος μόνον της αξίωσης, η επίδοση της αγωγής διακόπτει την παραγραφή μόνο για το μέρος αυτό. Επί τελεσίδικης βεβαίωσης της ύπαρξης αξίωσης, έναρξη 20ετούς παραγραφή και ως προς το μη καταχθέν σε δίκη μέρος της μελλοντικής αξίωσης, διότι και αυτό, καίτοι δεν περιέχεται ειδική αναγνωριστική δ/ξη στην απόφαση, θεωρείται ότι έχει βεβαιωθεί με δύναμη δεδικασμένου με την παρεμπίτουσα δικαστική κρίση, που ήταν αναγκαία για την ύπαρξη δικαιώματος αποζημίωσης, υπό την προϋπόθεση ότι η αξίωση δεν υπέκυψε στη μέχρι της τελεσιδικίας βραχυχρόνια παραγραφή. Εφλαρ 262/05, σ. 281

5ετής παραγραφή των αξιώσεων για κάθε ειδούς μισθό. Εφλαρ 234/06, σ. 348

Η αίτηση για καθορισμό τόπου και χρονού διεξαγωγής των αποδείξεων αποτελεί διαδι-

καστική πράξη, διακόπτουσα την παραγραφή. Εφλαρ 200/06, σ. 477

20ετής παραγραφή της διεκδικητικής αγωγής. Εάν η κατοχή έγινε δυνάμει έννομης σχέσης, η παραγραφή αρχίζει από τη λήξη της, ή και πριν τη λήξη, αφ ότου ο για λ/σμό άλλου κατέχων αντιποιηθεί τη νομή, νεμόμενος πλέον καθ υπέρβαση του παραχωρηθέντος δικαιώματος. Εφλαρ 403/06, σ. 498

5ετής παραγραφή αξιώσεων μισθωμάτων, αρχόμενη από την αρχή κάθε επομένου έτους από εκείνο εντός του οποίου παρήχθησαν.

Διακοπή παραγραφής με αναγνώριση της αξίωσης. Έναρξη νέας 5ετούς παραγραφής, μετά την λήξη του έτους εντός του οποίου περατώθηκε η διακοπή. Η αποδοχή συναλλαγματικών έναντι οφειλομένων μισθωμάτων επιφέρει διακοπή παραγραφής.

Αντένσταση διακοπής παραγραφής, λόγω άσκησης παυλιανής αγωγής. Εφλαρ 515/06, σ. 549

Η αναγνωριστική αγωγή δεν υπόκειται σε παραγραφή. Επί αναγνωριστικής περί πλαστότητας αγωγής του 544 παρ. 6 ΚΠολΔ, της οποίας αντικείμενο είναι η διάγνωση ότι το παρόνομο έγγραφο δεν έχει νόμιμη αποδεικτική δύναμη, δεν υπάρχει αξίωση υποκείμενη σε παραγραφή. ΠολΠρωτΛαρ 294/06, σ. 577

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ (Ποιν)

Το εκ του Συντάγματος και της ΕΣΔΑ δικαιώματος του κατηγορούμενου να δικαστεί από τον φυσικό του δικαστή, υπερισχύει του άρθρου 32 v. 3346/2005, που προβλέπει υφ' όρον παραγραφή της καταγνωσθείσας σε αυτόν ποινής και αρχειοθέτηση της υπόθεσης.

ΠρΕισΕφλαρ, 3/06, σ. 214

Βλ. και Δίκη-Δικονομία (Ποιν), Κατηγορούμενος

ΠΑΡΑΧΩΡΗΤΗΡΙΟ

Αναδρομική κτήση κυριότητας ακινήτου δυνάμει μεταγραφέντος παραχωρητηρίου. Εφλαρ 146/06, σ. 312

Βλ. και Αγροτική νομοθεσία, Αναδασμός, Κυριότητα

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ (ΠολΔικ)

Η κύρια παρέμβαση, που έχει αίτημα διαφορετικό ή επί πλέον του αντικειμένου της αρχικής δίκης, εφ' όσον έχει τα στοιχεία αυτοτελούς αγωγής και υπάγεται στην ίδια διαδικασία, μπορεί να συνεκδικαθεί, ως νέα αγωγή, εάν διευκολύνεται ή επιταχύνεται η διεξαγωγή της δίκης. Εφλαρ 139/05, σ. 265

ΠΑΡΟΧΗ

Η χρηματική παροχή, εν αμφιβολίᾳ, κατάβλεται στον τόπο κατοικίας του δανειστή. Εφλαρ 439/06, σ. 518

ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ

Μεταβολή κατηγορίας από λαθρεμπορία σε χρησιμοποίηση πετρελαίου θέρμανσης για άλλες, εκτός από θέρμανση χρήσεις. ΤριψΕφλαρ 1617/05, σ. 413

ΠΛΑΣΤΟΤΗΤΑ

Επί αναγνωριστικής περί πλαστότητας αγωγής του 544 παρ. 6 ΚΠολΔ, της οποίας αντικείμενο είναι η διάγνωση ότι το παράνομο έγγραφο δεν έχει νόμιμη αποδεικτική δύναμη, δεν υπάρχει αξίωση υποκείμενη σε παραγραφή.

Πλαστότητα συμβολαιογραφικών πληρεξουσίων, στα οποία ο Συμβολαιογράφος βεβαίωσε ψευδώς ότι εμφανίστηκε ενώπιον του και υπέγραψε σε αυτά συγκεκριμένο πρόσωπο, ενώ στην πραγματικότητα εμφανίστηκε και υπέγραψε ενώπιον του ο σύζυγος της φερόμενης ως υπογραφέως. ΠολΠρωτλαρ 294/06, σ. 577

ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ

Μίσθωση κατασχεμένου- Κατάσχεση μισθωμένου - Πλειστηριασμός μισθωμένου (Μελ.), σ. 28

Αναστολή πλειστηριασμού με υποχρεωτικό όρο καταβολής των εξόδων εκτέλεσης και του 1/4 τουλάχιστον του κεφαλαίου, εκτός εξαιρετικών λόγων.

Ο χρόνος αναστολής δεν μπορεί να υπερβεί συνολικά τους 6 μήνες από το χρόνο του αρχικά ορισθέντος πλειστηριασμού, ανεξάρτητα αν αυτός ανεστάλη ή ματαιώθηκε, ή αν είχε επισπευθεί από τον κατασχόντα ή από οποιονδήποτε άλλον υποκατασταθέντα δανειστή, ή αν ο καθ' ου η εκτέλεση χρησιμοποίησε ολόκληρη την προθεσμία ή όχι και αν χορηγήθηκαν συναινετικές ή δικαστικές αναστολές. ΜονΠρωτλαρ 316/06, σ. 185

Διενέργεια πλειστηριασμού καθόν χρόνο ο επισπεύσας τη διαδικασία δανειστής είχε ήδη υποκατασταθεί με δικαστική απόφαση από τρίτο πρόσωπο.

Η συναίνεση του επισπεύδοντος σε αναστολές πλειστηριασμού για λόγους ανθρωπισμού και σταδιακής είσπραξης της απαίτησής του δεν υποδηλώνει πρόθεση εγκατάλειψης και ματαίωσης του πλειστηριασμού. Εφλαρ 890/05, σ. 451

Ο πλειστηριασμός ακινήτου αποτελεί ιδιόρρυθμη σύμβαση, που προσομοιάζει με την πώληση και ο υπερθεματιστής λογίζεται ότι επέχει θέση αγοραστή.

Η υπό του υπερθεματιστή καταβολή μόνον του εκπλειστηριάσματος και όχι της τυχόν μεγαλύτερης αντικειμενικής αξίας του πράγματος δεν είναι αντίθετη προς την καλή πίστη ή τα συναλλακτικά ήθη, ούτε καταχρηστική, αλλά συνιστά νόμιμη αιτία για την περιουσιακή μετάθεση που επέρχεται με την κατακύρωση και δεν καθιστά τον υπερθεματιστή αδικαιολογήτως πλουσιότερο σε βάρος του καθ' ου η εκτέλεση. Εφλαρ 960/06, σ. 573

Βλ. και Εκτέλεση, Ανακοπή.

ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΤΗΤΑ (Αστ- ΠολΔικ)

Η έλλειψη πληρεξουσιότητας, αν δεν συμπληρωθεί στην ταχθείσα προθεσμία, προκαλεί ακυρότητα των ενεργηθεισών διαδικαστικών πράξεων. Ειρλαρ 75/06, σ. 195

Χορήγηση από τους οικοπεδούχους προς τον εργολάβο πληρεξουσιότητας για κατάρτιση με αυτοσύμβαση συμβάσεων πώλησης

διαιρετών χώρων της εργολαβικής αμοιβής, υπό τον όρο προηγούμενης εξόφλησης των α-σφ. εισφορών. Εφ/λαρ 408/06, σ. 393

ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΤΗΤΑ (ΠοινΔικ)

Υποβολή έγκλησης από συνεταιρισμό και ΑΕ δια ειδικού πληρεξουσίου. ΤριμΠλημΛαρ 4068/05, σ. 207, ΤριμΠλημΛαρ 4069/05, σ. 419

Άσκηση προσφυγής κατά εισαγγελικής δ/ξης, απορριπτικής της έγκλησης, δια πληρεξουσίου. Δ/ξηΕισΕφ/λαρ 85/06, σ. 612 Βλ. Δίκη-Δικονομία (Ποιν), Έγκληση

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Αναστολή απόφασης της Επιτροπής Κρίσεως Αυθαιρέτων, που απέρριψε ένσταση κατά έκθεσης αυτοφίας αυθαίρετου κτίσματος, που είναι επαγγελματικός χώρος. ΔιοικΕφ/λαρ 2/06, σ. 593

ΠΟΙΝΗ (ΠοινΔικ)

Το δικαίωμα του κατηγορουμένου να δικαστεί από τον φυσικό του δικαστή, υπερισχύει του άρθρου 32 ν. 3346/2005, που προβλέπει υφ' όρον παραγραφή της καταγνωσθείσας σε αυτόν ποινής και αρχειοθέτηση της υπόθεσης. ΠρΕισΕφ/λαρ. 3/06, σ. 214
Βλ. και Δίκη-Δικονομία (Ποιν), Κατηγορούμενος

ΠΟΙΝΙΚΗ ΡΗΤΡΑ

Μη νόμιμη αξίωση από καταπεσούσα ποινική ρήτρα, λόγω υπαναχώρησης από σύμβαση έργου, που έχει ήδη λυθεί με προηγούμενη καταγγελία.

Η αποζημίωση για επιπλέον ζημίες, λόγω υπερημερίας του εργολάβου, δε ζητείται σωρευτικά με την ποινική ρήτρα, αλλά μόνον καθό μέτρο υπερβαίνει το ποσό αυτής, εκτός αντίθετης συμφωνίας, λόγω ενδοτικού χαρακτήρα του 407 εδ. β' ΑΚ. Εφ/λαρ 397/06, σ. 381

ΠΡΑΓΜΑΤΟΓΝΩΜΟΣΥΝΗ (ΠολΔικ)

Η χρησιμοποίηση στο μεταγλωττισμένο στη δημοτική κείμενο της λέξης "ειδικές" γνώσεις αντί της λέξης "ιδιάζουσες", οφείλεται σε ε-σφαλμένη μεταγλώττιση της καθαρεύουσας. Νοηματική ισχύς του αρχικού κειμένου της καθαρεύουσας.

Η διενέργεια πραγματογνωμοσύνης απόκειται στην κυριαρχική κρίση του δικαστηρίου της ουσίας. Υποχρεωτικότητα αυτής αν τη ζητήσει διάδικος και το δικαστήριο κρίνει ότι χρειάζονται "ιδιάζουσες" γνώσεις. Αν δεν υπάρχει τέτοια παραδοχή, η απόρριψη αιτήματος για πραγματογνωμοσύνη δε δημιουργεί λόγον αναίρεσης. Εφ/λαρ 163/06, σ. 321

Μη ακυρότητα της εκπρόθεσμης έκθεσης πραγματογνωμοσύνης, εάν δεν γίνεται επίκληση βλάβης. Εφ/λαρ 466/06, σ. 535

ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ (Αστ - Πολ)

Βμηνη αποσβεστική προθεσμία, λαμβανόμενη αυτεπάγγελτα υπ όψει, για αγωγή μισθωτού προς αποζημίωση, λόγω καταγγελίας. Εφ/λαρ 179/06 σ. 167

Κατά γενική αρχή του πειθαρχικού δικαίου η προθεσμία εκδίκασης πειθαρχικών παραπτωμάτων είναι ενδεικτική και όχι αποκλειστική, η δε μη τήρησή της δεν επιφέρει ακυρότητα, εφ όσον δεν προβλέπεται τέτοια κύρωση. Εφ/λαρ 36/06, σ. 295

Επί προθεσμιών ωρών ο υπολογισμός γίνεται από στιγμή σε στιγμή. Εφ/λαρ 115/06, σ. 470

Οι μέρες Σαββάτου δεν υπολογίζονται στη προθεσμία των 15 εργάσιμων ημερών για άσκηση ανακοπής κατά δ/γής πληρωμής. Εφ/λαρ 486/06, σ. 542

ΠΡΟΣΕΠΙΚΛΗΣΗ (ΠολΔικ)

Νομικά αβάσιμη η προσεπίκληση με παρεμπίπτουσα αγωγή αποζημίωσης, που διαλαμβάνει ότι αποκλειστικά υπαίτιος για τη ζημία των κυρίως εναγόντων είναι ο προσεπικαλούμενος-παρεμπιπτόντως εναγόμενος τρίτος,

καθ' όσον η ευδόκιμη επίκληση αποκλειστικής υπαιτιότητας τρίτου συνεπάγεται την απόρριψη της κύριας αγωγής έναντι του προσεπικαλούντος, καθιστώντας χωρίς αντικείμενο την προσεπικληση και την παρεμπίπτουσα αγωγή. Εφλαρ 335/05, σ. 92

Απαράδεκτη η παρεμπίπτουσα αναγωγή κατά μη διαδίκων στην κύρια δίκη αποζημίωσης, χωρίς προηγούμενη προσεπικλησή τους ως δικονομικών εγγυητών, ώστε να διευρυνθούν τα υποκειμενικά όρια της κύριας δίκης. ΜονΠρωτΛαρ 110/06, σ. 401

ΠΡΟΣΤΗΣΗ

Ευθύνη προστήσαντος για άδικες πράξεις προστηθέντος, κατά την εκτέλεση υπηρεσίας, ή επ' ευκαιρία ή εξ' αφορμής αυτής, έστω και κατά κατάχρηση. Η πρόστηση μπορεί να στηρίζεται σε δικαιοπραξία ή σύμβαση, αλλά και σε σχέση πραγματική ή συζυγική, συγγενική, φιλική και γενικά φιλοφρόνησης, όπως όταν ο ιδιοκτήτης ή κάτοχος αυτ/του εμπιστεύεται την οδήγηση σε φίλο. Εφλαρ 456/06, σ. 534

Επί τραυματισμού συνεπιβάτη ιδιωτικής χρήσης αυτ/του μη αντικειμενική ευθύνη, κατά το ν. ΓΠΙΝ/1911, αλλά υποκειμενική ευθύνη του οδηγού και ευθύνη εκ της πρόστησης του κυρίου και μη οδηγού. Εφλαρ 579/06, σ. 555

ΠΡΟΣΥΜΦΩΝΟ

Αγωγή αναγνώρισης ακυρότητας εικονικού προσυμφώνου πώλησης, ως υποκρύπτοντος προσύμβαση δωρεάς, ήδη ανακληθείσας. Εφλαρ 256/05, σ. 63

ΠΡΟΣΦΥΓΗ (Διοικ.)

Προσφυγή κτηνοτρόφου κατά απόφασης Επιτροπής Απαλλοτριώσεων περί έκπτωσής του από τον κτηνοτροφικό κλήρο. ΔιοικΕφλαρ 523/06, σ. 600

ΠΡΟΣΦΥΓΗ(Ποιν.)

Ο τρόπος άσκησης προσφυγής του εγκαλούντος κατά της απορριπτικής της έγκλησής

του δ/ξης του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών είναι ίδιος με τον τρόπο προσφυγής κατά κλητηρίου θεσπίσματος και άσκησης ενδίκων μεσων. Δ/ξη Εισεφλαρ 85/06, σ. 612

ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΚΡΑΤΗΣΗ

Το παρεπόμενο αίτημα απαγγελίας προσωπικής κράτησης και απειλής χρηματικής ποινής σε περίπτωση μη εκτέλεσης απόφασης, αφορά μόνο στη διατάραξη της νομής, και όχι στην αποβολή. Ειρλαρ 11/06, σ. 408

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ

Παράνομη και αυθαίρετη κατάληψη Ναού ΓΟΧ, με αντικατάσταση των κλείθρων και απαγόρευση σε ιερέα και πιστούς να εκτελούν εντός αυτού τα ιερατικά, λατρευτικά και θρησκευτικά καθήκοντα. Προσβολή προσωπικότητας. Εφλαρ 517/05, σ. 441

Συκοφαντική δυσφήμηση και προσβολή προσωπικότητας δια του τύπου. Μη προσβολή προσωπικότητας, εάν δεν προκύπτει σκοπός απλής δυσφήμησης ή εξύβρισης εκ των δημοσιευμάτων. Εφλαρ 83/06, σ. 462

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Στην ειδική διαδικασία του 681 ΚΠολΔ η αντέφεση μπορεί να ασκηθεί και με προτάσεις κατατιθέμενες έως τη συζήτηση στο ακροατήριο. Εφλαρ 11/06, σ. 108

Το αίτημα επίδειξης εγγράφων υποβάλλεται και με τις προτάσεις, ακόμη και το πρώτον στο Εφετείο, όχι όμως και με την προσθήκη των προτάσεων μετά τη συζήτηση. Εφλαρ (5μελές) 183/06, σ. 337

Ανακοπή ερημοδικίας λόγω μη εμπρόθεσμης κατάθεσης προτάσεων. Εφλαρ 215/06, σ. 479

ΠΤΑΙΣΜΑ

Ευθύνη οφειλέτη όχι μόνον επί υπαίτιας αθέτησης της υποχρέωσής του, αλλά και όταν δεν αποδεικνύει έλλειψη υπαιτιότητάς του, αφού το πταίσμα του τεκμαίρεται. Η έλλειψη

πταισμάτος δεν είναι λόγος άρσης, αλλά μη επέλευσης της υπερημερίας. Εφ. Λαρ. 267/05, σ. 72, Εφλαρ 397/06, σ. 381

Δεν αντιτάσσεται κατά ανηλίκου κάτω των 10 ετών το ίδιον αυτού πταισμα, ή το πταισμα των εποπτευόντων γονέων του. ΜονΠρωτΛαρ 110/06, σ. 401

ΠΤΩΧΕΥΣΗ

Ο προσωρινός σύνδικος της πτώχευσης, αν η διαδικασία προβλέπεται μακρά, μπορεί να ζητήσει από το Πολυμελές Πρωτοδικείο, κατά την εκούσια δικαιοδοσία, προσωρινή αντιμισθία. Κριτήρια προσδιορισμού αυτής, η οποία πρέπει να υπολείπεται του ποσού της οριστικής αντιμισθίας, διότι άλλως θα υπήρχε κίνδυνος ματαίωσης της τελευταίας κατ' αντιδικία. Εφλαρ 140/06, σ. 137

Κήρυξη σε πτώχευση μόνο μία φορά. Δεύτερη πτώχευση δεν μπορεί να κηρυχθεί ως προς την τυχόν μεταπτωχευτική περιουσία, η οποία διακρίνεται από την πτωχευτική και δεν περιλαμβάνεται στην πτωχευτική διαδικασία. Η απόφαση πτώχευσης είναι εκτελεστή από τη δημοσίευσή της και αποτελεί δεδικασμένο έναντι όλων των δανειστών, είτε έλαβαν μέρος στη δίκη είτε όχι. Εφλαρ 142/06, σ. 139

Οπισθογράφηση, λόγω ενεχύρου, επιταγών σε Τράπεζα για εξασφάλιση απαίτησής της από κατάλοιπο ανοικτού λ/σμού του οπισθογραφήσαντος αυτές πελάτη της, που πτώχευσε μεταγενέστερα.

Ακυρότητα ενεχύρου συσταθέντος στην ύποπτη περίοδο, για απαίτηση προγενέστερη της σύστασής του. Κατ εξαίρεση, εγκυρότητα τέτοιου ενεχύρου συσταθέντος υπέρ Τραπεζών προς εξασφάλιση προγενέστερων απαιτήσεων από δάνειο ή ανοικτό λ/σμό. Δυνατότητα ακύρωσης της ενεχύρασης τέτοιων επιταγών με τις προϋποθέσεις του 538 ΕμπΝ, μεταξύ των οποίων είναι και η γνώση του συναλλαχθέντος περί της παύσης των πληρωμών του μετέπειτα πτώχεύσαντος. Εφλαρ 144/06, σ. 144

Η πτώχευση του οφειλέτη ασκεί έννομη επιρροή στην ποινική ευθύνη του για χρέον προς το Δημόσιο, εφ όσον η κήρυξή της έλαβε χώρα πριν τη βεβαίωση ή το ληξιπρόθεσμο του χρέους, οπότε η παραβίαση της προθεσμίας καταβολής δεν οφείλεται σε δόλια προάρεση, αλλά σε πραγματική οικονομική αδυναμία. ΜονΠλημΛαρ 7711/05, σ. 212

Επί ασφάλισης στο ΤΕΒΕ για επαγγελματική δραστηριότητα, η οποία προσδίδει συγχρόνως στον ασφαλισμένο, κατά νόμο, την εμπορική ιδιότητα, το διάστημα, κατά το οποίο συνεχίζει, παρά την πτώχευση του, την επαγγελματική δραστηριότητα, δεν μπορεί να αναγνωρισθεί ως χρόνος ασφάλισης, αφού η πτώχευση συνεπάγεται αναγκαστική αδυναμία άσκησης του ασφαλιστέου εμπορικού επαγγέλματος. ΔιοικΠρωτΛαρ 121/06, σ. 607

ΠΩΛΗΣΗ

Σύμβαση πώλησης διαδοχικά παραδιδόμενων εμπορευμάτων. Εφλαρ 205/05, σ. 56

Συμβατικός αποκλεισμός δικαιώματος υπαναχώρησης από την πώληση. Το άρθρο 383 ΑΚ είναι ενδοτικού δικαίου. Εφλαρ 314/05, σ. 83

Σύμβαση πώλησης εμπορευμάτων παραδοτέων τμηματικά. Κατάρτιση σύμβασης τηλεφωνικά και με τηλεομοιοτυπία.

Υπερημερία αγοραστή ως προς την καταβολή του τιμήματος για κάθε τμηματική παράδοση. Εφλαρ 176/06, σ. 162

Πώληση υγρών καυσίμων και παράλληλη δωρεάν παροχή υπηρεσιών, με τη μορφή πλυντηρίου οχημάτων μόνο για πελάτες του καταστήματος, ως κίνητρο για αύξηση πελατείας. Καταχρηστικοί όροι συναλλαγών.

Συρροή συμβατικής και αδικοπρακτικής ευθύνης. Ειρλαρ 164/05, σ. 189

Η πώληση με δοκιμή τελεί, εν αμφιβολίᾳ, υπό αναβλητική εξουσιαστική αίρεση της επιθυμίας του αγοραστή, πριν την πλήρωση της οποίας ο αγοραστής δεν υπέχει υποχρέωση καταβολής του τιμήματος.

Επί ματαίωσης της αίρεσης, η δικαιοπραξία θεωρείται ως μη γενόμενη και ο λαβών υποχρεούται σε απόδοση κατά τον αδικ. πλουτισμό. Διαφορές προκαταβολής τιμήματος και αρραβώνα. Εφλαρ 674/04, σ. 261

Πώληση και απάτη. Η εικονικότητα στο πρόσωπο του αγοραστή δημιουργεί απόλυτη ακυρότητα ως προς το φαινομενικό αγοραστή και η σύμβαση ισχύει για τον αληθινό. Εφλαρ 137/06, σ. 306

Πώληση ακινήτου με διαλυτική αίρεση από πληρωμής τιμήματος. Όρος ότι σε περίπτωση καθυστέρησης έστω και μίας δόσης η πωλήτρια θα έχει δικαίωμα να θεωρήσει την αίρεση ή πληρωθείσα, με αποτέλεσμα την αυτοδίκαιη ανατροπή της πώλησης, ή ως μη συμφωνηθείσα και να επιδιώξει την είσπραξη του πιστωθέντος τιμήματος.

Καταχρηστική μονομερής καθυστερημένη σύνταξη από την πωλήτρια πράξης πλήρωσης διαλυτικής αίρεσης, λόγω μη καταβολής δόσεων, καίτοι, μετά την πλήρωσή της, εισέπραξε μεγάλο μέρος του τιμήματος και ενώ η αγοράστρια είχε ήδη προβεί σε σοβαρότατες δαπάνες. Εφλαρ 289/06, σ. 354

Η αξίωση τιμήματος από πώληση γεωργικών προϊόντων είναι συμβατική και όχι αδικοπρακτική, καίτοι η υπερημερία του αγοραστή συνιστά ποινικό αδίκημα.

Ποινική και όχι αστική η εισθύνη του εκπροσώπου αγοράστριας γεωργικών προϊόντων εταιρίας, ως προς την υπερημερία περί την καταβολή του τιμήματος. Εφλαρ 869/05, σ. 448

Δικαιώματα αγοραστή επί πραγματικού ελαττώματος ή έλλειψης συμφωνημένης ιδιότητας πωληθέντος κινητού πράγματος.

Η αναστροφή ή η μείωση του τιμήματος ασκείται είτε με δήλωση του αγοραστή, είτε με αγωγή, είτε κατ' ένσταση, προβαλλόμενη και μετά τη συμπλήρωση της παραγραφής.

Έννοια πραγματικού ελαττώματος και συνομολογημένης ιδιότητας. Εφλαρ 138/06, σ. 472

Επί πώλησης ακινήτου, η συνομολόγηση ά-

τυπου τιμήματος, υπέρτερου του δηλωθέντος στο συμβολαιογραφικό έγγραφο, είναι άκυρη, λόγω μη τήρησης νόμιμου τύπου. Η καταβολή αυτού παρέχει στον αγοραστή δικαίωμα αναζήτησης της ωφέλειας, που επήλθε στην περιουσία του πωλητή, χωρίς νόμιμη αιτία, καθό μέρος υπερβαίνει την πραγματική αγοραστική αξία του πωληθέντος. Εφλαρ 946/06, σ. 570

ΣΑΒΒΑΤΟ

Το Σάββατο δεν είναι εργάσιμη ημέρα και δεν υπολογίζεται στη προθεσμία των 15 εργασιμών ημερών για άσκηση ανακοπής κατά δ/γής πληρωμής. Εφλαρ 486/06, σ. 542

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ

Σύγκρουση αμαξοστοιχίας με αυτοκίνητο σε ισόπεδη διάβαση. Συνυπαιτιότητα ΟΣΕ, λόγω παράλειψης συντήρησης της βαλβίδας ενεργοποίησης του συστήματος ηχοφωτεινής σήμανσης, που υπήρχε στη διάβαση. Εφλαρ 409/06, σ. 512

ΣΤΟΑ

Βλ. Κοινόχρηστα πράγματα, Νομή, Οροφοκτησία

ΣΥΓΚΥΡΙΟΤΗΤΑ

Βλ. Κοινωνία, Κυριότητα.

ΣΥΖΗΤΗΣΗ (ΠολΔΙΚ)

Βλ. Αναβολή, Δίκη-Δικονομία (ΠολΔικ)

ΣΥΖΥΓΟΙ

Αγωγή αποκτημάτων εκ λυθέντος γάμου. Εφλαρ 2/06, σ. 102

Η αξίωση συμμετοχής του συζύγου στα εκ του γάμου αποκτήματα είναι ενοχική με αντικείμενο χρηματική παροχή. Εφλαρ 391/06, σ.373

Βλ. και Γάμος

ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Επί αγωγής καταβολής νομίμων αποδοχών, μη ανάγκη μνείας των ΣΣΕ, ούτε του χρόνου

κήρυξης τους ως εκτελεστών. Εφλαρ 179/06,
σ. 167
Βλ. και Αοριστία, Εργασία

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ (Αστ-Εμπ)

Η σύμβαση ανάθεσης σε μηχανικό για εκπόνηση και έκδοση οικοδομικής άδειας συνιστά μίσθωση έργου. Εφλαρ 267/05, σ. 72

Συμβατικός αποκλεισμός δικαιώματος υπαναχώρησης από την πώληση. Εφλαρ 314/05, σ. 83

Σύμβαση κατάθεσης χρημάτων σε Τράπεζα. Εφλαρ 135/06, σ. 129

Κατάρτιση σύμβασης τηλεφωνικά και με τηλεομοιοτυπία. Εφλαρ 176/06, σ. 162

Σύμβαση δανεισμού μισθωτού. Εφλαρ 23/06, σ. 290

Σύμβαση εμπορικής αντιπροσωπείας. Αποζημίωση πελατείας. Εφλαρ 165/06, σ. 323

Σύμβαση αλληλόχρεου λ/σμού. Εφλαρ 216/06, σ. 342

Σύμβαση πώλησης με διαλυτική αίρεση. Εφλαρ 289/06, σ. 354

Σύμβαση έργου για ανέγερση πολυκατοικίας με αντιπαροχή. Εφλαρ 397/06, σ. 381, Εφλαρ 408/06, σ. 393

Σύμβαση απλής ετοιμότητας μισθωτού προς εργασία. Εφλαρ 100/06, σ. 468

Σύμβαση παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, Εφλαρ 215/06, σ. 479

Ερμηνεία σύμβασης. Αναζήτηση της αληθινής βούλησης με συνεκτίμηση πραγματικών γεγονότων, που συνοδεύουν τη βούληση, στοιχείων εκτός του εγγράφου και μαρτύρων. Εφλαρ 451/06, σ. 529

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ

Προκήρυξη από νοσοκομείο ανοικτού δημόσιου μειοδοτικού διαγωνισμού με ενσφράγιστες προσφορές, για την προμήθεια αντιδραστηρίων αιμοδοσίας. Κατάρτιση σύμβασης μετά την κατακύρωση του διαγωνισμού.

ΔιοικΕφλαρ 555/06, σ. 604

ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ

Υποκειμενική ενέργεια συμβιβασμού μεταξύ ασφαλιστή και παθόντος. Εφλαρ 57/06, σ. 456

ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ

Αοριστία ένοτασης συμψηφισμού αξίωσης, εάν δεν περιέχει το χρόνο δαπανών, τις επιμέρους εργασίες και τα απαιτηθέντα υλικά. Εφλαρ 278/06, σ. 351

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΣ

Ακυρότητα απόλυτης μισθωτού συνδικαλιστή στη διάρκεια της θητείας και για ένα χρόνο μετά από τη λήξη της, εφόσον ο εργοδότης γνωρίζει, με οποιοδήποτε τρόπο, την ιδιότητα αυτή. Εφλαρ 424/06, σ. 396

Η ιδιότητα εργαζόμενου ως μέλους συνδικαλιστικού σωματείου και δη αντιπροσώπου στο εργατικό κέντρο δεν επάγεται ακυρότητα της απόλυτής του, αφού η ιδιότητα αυτή δεν περιλαμβάνεται στα προστατευόμενα πρόσωπα του νόμου, ο οποίος απαιτεί μέλος ΔΣ του σωματείου. Εφλαρ 425/06, σ. 398

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Επί υποβολής έγκλησης αστικού συνεταιρισμού δια πληρεξουσίου τρίτου προσώπου απαιτείται να προσαρτηθεί στην έγκληση πρακτικό του ΔΣ με βεβαίωση της γνησιότητας των υπογραφών των μελών του. ΤριμΠλημλαρ 4068/05, σ. 207

ΣΥΝΝΟΜΗ

Βλ. Νομή

ΣΥΝΤΑΓΜΑ

Τα θεμελιώδη συνταγματικά δικαιώματα του πολίτη (Μελ.), σ. 8

Το συνταγματικό δικαίωμα του κατηγορουμένου να δικαστεί από τον φυσικό του δικαστή, υπερισχύει του άρθρου 32 ν. 3346/2005, που προβλέπει υφ' όρον παραγραφή της καταγνωσθείσας σε αυτόν ποινής και αρχειοθέτηση της υπόθεσης. ΠρΕισΕφλαρ 3/06, σ. 214

Μη αντισυνταγματικότητα του ισχυρού κλονισμού του γάμου, λόγω 4ετούς διάστασης. Το Σύνταγμα δε σκοπεί στην προστασία νεκρών γάμων, διότι αντίκειται στην ανάπτυξη της προσωπικότητας. Εφλαρ 183/05, σ. 271

Αντισυνταγματικότητα της δ/ξης του άρθρου 155 παρ. 1 περ. β' ν. 2960/2001 περί λαθρεμπορίας, διότι η αντικειμενική υπόσταση είναι αόριστη, αφού αρκείται σε οποιαδήποτε ανθρώπινη συμπεριφορά, χωρίς κανένα άλλο προσδιοριστικό στοιχείο. ΤριμΕφλαρ 1617/05, σ. 413

ΣΥΝΤΡΕΧΟΝ ΠΤΑΙΣΜΑ

Η ένσταση συντρέχοντος πταίσματος προβάλλεται μόνον εναντίον αξίωσης αποζημίωσης, προσυμβατικής, συμβατικής, από αδικοπραξία ή ειδική διάταξη νόμου, και όχι κατ αξίωσης απόδοσης πλουτισμού. Εφλαρ 135/06, σ. 129

Συντρέχον πταίσμα θανόντος στην επέλευση του θανάτου, διότι δεν έφερε κράνος και εμπιστεύθηκε τη μεταφορά του σε ανήλικο οδηγό χωρίς άδεια οδήγησης, καίτοι το γνώριζε, λόγω της φιλικής σχέσης. Εφλαρ 422/06, σ. 514

Συντρέχον πταίσμα θανόντων συνεπιβατών της μοτοσικλέτας, διότι δεν έφεραν κράνη και επιβιβάστηκαν υπεράριθμοι. Εφλαρ 579/06, σ. 555

Βλ. και Αυτοκίνητα-Ατυχήματα, ΚΟΚ, Υπαιτιότητα

ΣΥΝΥΠΑΙΤΙΟΤΗΤΑ

Βλ. και Αυτοκίνητα-Ατυχήματα, ΚΟΚ, Συντρέχον πταίσμα, Υπαιτιότητα

ΣΥΡΡΟΗ (Ποιν)

Η απιστία και η απάτη συνδέονται με φαινόμενη συρροή και σχέση απορρόφησης, όταν η απάτη αφορά στο ίδιο υλικό αντικείμενο, ή διαπράττεται προς συγκάλυψη της προηγηθείσας απιστίας, ή όταν τα δύο εγκλήματα συνδέονται με ενότητα σκοπού των δραστών,

δίχως να προξενείται από την απάτη ζημία νέα και ανεξάρτητη από την προηγηθείσα εκ της απιστίας. ΣυμβΠλημλαρ 200/06, σ. 424

ΣΩΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΩΝ- ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (ΣΕΕΔΔ)

Αρμοδιότητα του Σώματος Επιθεωρητών - Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης για διενέργεια επιθεωρήσεων, εκτάκτων ελέγχων και ερευνών και συγκεντρωση του αποδεικτικού υλικού για την άσκηση ποινικής δίωξης κατά υπαλλήλων που υπηρετούν στους αναφερόμενους στο νόμο φορείς. ΣυμβΕφλαρ 290/05, σ. 200

ΣΩΜΑΤΕΙΑ

Έλλειψη διοίκησης επί θανάτου ή κωλύματος των μελών της στην ενάσκηση των καθηκόντων για λόγους νομικής ή φυσικής ανικανότητας, όπως μακρά απουσία, ασθένεια, παραίτηση, έκπτωση, παύση, τελεσίδικη ακύρωση των εκλογών. Οι άκυρες αποφάσεις ΓΣ παράγουν όλα τα αποτελέσματα μέχρι την τελεσίδικη ακύρωσή τους, για την οποία απαιτείται αγωγή μέλους μη συνανέσαντος ή τρίτου που έχει έννομο συμφέρον, στο Μον. Πρωτ. της έδρας του σωματείου, με την τακτική διαδικασία. Απαράδεκτη η υποβολή αιτήματος ακύρωσης κατ' ένσταση ή παρεμπιπτόντων.

Η ανυπόστατη απόφαση δε φέρει τα εξωτερικά γνωρίσματα απόφασης ΓΣ ή είναι κατά το φαινόμενο απόφαση, όπως όταν λήφθηκε από μη μέλη ή χωρίς σύγκληση ή δίχως αρμοδιότητα της ΓΣ. Στις ανυπόστατες αποφάσεις δεν εφαρμόζεται το 101 ΑΚ, αλλά υπάρχει απόλυτη αυτοδίκαιη ακυρότητα, λαμβανόμενη υπόψη και αυτεπάγγελτα. Εφλαρ 148/06, σ. 157

Ομοσπονδία επαγγελματιών, βιοτεχνών και εμπόρων. Ως επαγγελματικές οργανώσεις θεωρούνται οι εργοδοτικές οργανώσεις στις οποίες όμως μπορούν να συμμετέχουν οι αυτοαπασχολούμενοι ελεύθεροι επαγγελματίες, έμποροι, βιοτέχνες και αυτοκινητιστές.

Μη νόμιμη άρνηση δευτεροβάθμιας επαγγελματικής ομοσπονδίας να εγγράψει ως μέλος της πρωτοβάθμια, με αιτιολογία ότι το ΔΣ αποφάσισε τη μη αποδοχή διασπασθέντων σωματείων, καθ όσον τούτο αποτελεί λόγον τριτανακοπής από πρωτοβάθμια επαγγελματική οργάνωση, ενώφει της αρχής της πολλαπλότητας των σωματείων, που απορρέει από το δικαίωμα του συνταιρίζεσθαι. Εφλαρ 444/06, σ. 524

ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Βλ. Δίκη-Δικονομία (Ποιν), Ερευνα

ΤΑΡΑΤΣΑ

Βλ. Οροφοκτησία

ΤΕΒΕ

Επί ασφάλισης στο ΤΕΒΕ για επαγγελματική δραστηριότητα του ασφαλισμένου, η οποία του προσδίδει συγχρόνως, κατά νόμο, και την εμπορική ιδιότητα, το διάστημα της πτώχευσής του δεν αναγνωρίζεται ως χρόνος ασφάλισης, διότι η πτώχευση επάγεται αναγκαστική αδυναμία άσκησης του ασφαλιστέου εμπορικού επαγγέλματος. Ισχύς τούτου μόνον επί εμπορικών επαγγελμάτων και όχι επί ελευθέριων.

Αναγνώριση ως χρόνου ασφάλισης στο ΤΕΒΕ μέλους πτωχεύσασας ΟΕ, που ασφαλίστηκε ως σύμβουλος επιχειρήσεων, καθ όσον το επάγγελμα αυτό είναι ελευθέριο.

Διοικητικό Πρωτότυπο 121/06, σ. 607

ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ

Η μη περατωθείσα κατάθεση μάρτυρος λαμβάνεται ως δικαστικό τεκμήριο. Πολ. Πρωτότυπο 294/06, σ. 577

ΤΕΚΝΟ

Αγωγή επιδίκασης στη μητέρα εξόδων τοκετού του εκτός γάμου γεννηθέντος τέκνου της. Εφλαρ 284/05, σ. 77

Ο προσδιορισμός του ονόματος τέκνου αποτελεί περιεχόμενο της γονικής μέριμνας.

Εφλαρ 118/06, σ. 124

Επιμέλεια και γονική μέριμνα ανηλίκων τέκνων, επί διαζυγίου των γονέων, όταν ο ένας εξ αυτών μετοίκησε στο εξωτερικό. Εφλαρ 387/06, σ. 362

Βλ. και Αδικοπραξία, Αυτοκίνητα, Γονική μέριμνα, Διατροφή, Επιμέλεια, Ονοματοδοσία

ΤΗΛΕΟΜΟΙΟΤΥΠΙΑ

Αποστολή από τον πωλητή με τηλεομοιοτυπία έντυπης πρότασης με τους όρους της σύμβασης, φέρουσας τη σφραγίδα και υπογραφή του και ενυπόγραφη, με σφραγίδα, επαναποστολή από τον αγοραστή στον πωλητή. Τελείωση της σύμβασης και αρμοδιότητα του δικαιοστηρίου του τόπου, όπου τέθηκε η υπογραφή και η σφραγίδα του αγοραστή. Εφλαρ 176/06, σ. 162

ΤΟΚΟΙ

Επί πρώην οργανισμών δημόσιας αφέλειας, που μετατράπηκαν σε ΑΕ, επιβάλλονται τόκοι με το νόμιμο επιτόκιο υπερημερίας. Εφλαρ 448/06, σ. 527

Τόκοι υπερημερίας επί προμηθειών δημόσιου νοσηλευτικού ιδρύματος. Διοικητικό Εφλαρ 555/06, σ. 604

ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Η σύμβαση κατάθεσης χρημάτων σε Τράπεζα καταρτίζεται με την μεταβίβαση της κυριότητας των χρημάτων στην Τράπεζα, η οποία έχει υποχρέωση να τα αποδώσει στο δικαιούχο, όταν ζητηθεί.

Ελλείψει συμβατικής ρύθμισης, αν η μεταβίβαση του τίτλου συνιστά οπισθογράφηση προς είσπραξη (κατά πληρεξουσιότητα) παράγεται κονδύλιο μόνον από την είσπραξη του ποσού του αξιόγραφου, ενώ αν γίνεται λόγω προεξόφλησης, γεννάται αμέσως υποχρέωση της Τράπεζας για καταβολή του προεξοφλήματος. Επί μη είσπραξης, τελικά, της απαίτησης από τον τίτλο, ακύρωση της εγγραφής στο λ/σμό με αντίθετη εγγραφή (αντιλογισμός).

Το βιβλιάριο καταθέσεων χρησιμεύει ως αποδεικτικό έγγραφο, όχι της σύστασης της κατάθεσης, αλλά της κίνησης και του ύψους αυτής. Εφλαρ 135/06, σ. 129

Επί δίγραμμης επιταγής ο τραπεζίτης δεν μπορεί να την αποκτήσει παρά μόνον από πελάτη του ή από άλλον τραπεζίτη. Για την απόκτηση της ιδιότητας του πελάτη Τράπεζας αρκεί το άνοιγμα λ/σμού υπέρ αυτού.

Οπισθογράφηση, λόγω ενεχύρου, επιταγών σε Τράπεζα για εξασφάλιση απαίτησής της από κατάλοιπο ανοικτού λ/σμού του οπισθογραφήσαντος αυτές πελάτη της, ο οποίος πιώχευσε μεταγενέστερα. Εφλαρ 144/06, σ. 144

Τραπεζικό απόρρητο καταθέσεων. Μη ίσχυς αυτού όταν ο δικαιούμενος να συναλλάσσεται με τραπεζική κάρτα, βάσει σύμβασης με Τράπεζα, επιδιώκει να πληροφορηθεί την κίνηση της κάρτας. ΣυμβΠλημΛαρ 113/06, σ. 205

Συγχώνευση Τραπεζών (Μελ.), σ. 233

ΤΡΕΝΟ

Σύγκρουση αμαξοστοιχίας με αυτοκίνητο σε ισόπεδη διάβαση. Συνυπαιτιότητα ΟΣΕ, λόγω παράλειψης συντήρησης του σιδηροδρομικού δικτύου και της βαλβίδας ενεργοποίησης του συστήματος ηχοφωτεινής σήμανσης, που υπήρχε στη διάβαση και δεν λειτουργούσε κατά το ατύχημα, καίτοι η σήμανση αυτή αποτελούσε το κυριότερο μέσον προειδοποίησης των οδηγών περί διέλευσης αμαξοστοιχίας. Συνυπαιτιότητα θύματος, διότι οδηγούσε με υπερβολική ταχύτητα και δεν ακινητοποίησε το όχημα πριν την αφύλακτη διάβαση, όπου υπήρχε πινακίδα αναγγελίας κινδύνου. Εφλαρ 409/06, σ. 512

Βλ. και Αυτοκίνητα-ατυχήματα, ΚΟΚ, Σιδηρόδρομοι

ΤΡΙΤΑΝΑΚΟΠΗ

Βλ. Ανακοπή, Εκτέλεση, Εκούσια δικαιοδοσία.

ΤΥΠΟΣ

Βλ. Δημοσιογράφοι, Μέσα μαζικής ενημέρωσης

ΥΠΑΙΤΙΟΤΗΤΑ

Ευθύνη οφειλέτη όχι μόνον επί υπαίτιας αθέτησης της υποχρέωσης, αλλά και όταν δεν αποδεικνύει έλλειψη υπαιτιότητάς του, αφού ο πταίσμα του τεκμαίρεται. Εφλαρ 397/06, σ. 381

Επί συνυπόχρεων εξ αδικοπραξίας, ο ασκών αναγωγή πρέπει να αποδέχεται και δική του συνυπαιτιότητα. ΜονΠρωτΛαρ 110/06, σ. 401

Σύγκρουση αμαξοστοιχίας με αυτοκίνητο σε ισόπεδη διάβαση. Συνυπαιτιότητα ΟΣΕ και οδηγού αυτ/του. Εφλαρ 409/06, σ. 512

Συνυπαιτιότητα θανόντος στην επέλευση του θανάτου, διότι δεν έφερε κράνος και εμπιστεύθηκε την μεταφορά του (αυτοδιακινδύνευση) σε ανήλικο χωρίς άδεια οδήγησης. Εφλαρ 422/06, σ. 514

Μετωπική σύγκρουση. Συνυπαιτιότητα οδηγού μοτοσικλέτας διότι την οδηγούσε με υπεράριθμους επιβάτες, χωρίς άδεια ικανότητας και οδηγού φορτηγού, διότι οδηγούσε χωρίς προσοχή σε κατοικημένη περιοχή και στενή οδό. Εφλαρ 579/06, σ. 555

Βλ. και Αυτοκίνητα, ΚΟΚ, Συντρέχον πταίσμα

ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΗ (Αστ)

Επί μίσθωσης έργου, δικαιώμα του εργοδότη για υπαναχώρηση από τη σύμβαση και πριν το χρόνο παράδοσής του, αν ο εργολάβος δεν αρχίσει έγκαιρα την εκτέλεση ή αν, χωρίς υπαιτιότητα του εργοδότη, την επιβραδύνει, καθιστώντας αδύνατη την έγκαιρη περάτωση. Η υπαναχώρηση επάγεται άμεση διάλυση της σύμβασης με ενέργεια ενοχική και αναδρομική και επιφέρει απόσβεση των εκατέρωθεν συμβατικών αξιώσεων των μερών. Ο υπαναχωρήσας εργοδότης δικαιούται εύλογη (όχι πλήρη) αποζημίωση, λόγω μη εκπλήρωσης. Εφλαρ 267/05, σ. 72

Το δικαιώμα υπαναχώρησης στερείται ο μη συνεπής προς ιδίαν αυτού υποχρέωση ή ο διατελών σε υπερημερία περί την εκπλήρωση αυτής.

Συμβατικός αποκλεισμός δικαιώματος υπαναχώρησης από την πώληση. Το άρθρο 383 ΑΚ είναι ενδοτικού δικαίου. Εφλαρ 314/05, σ. 83

Μη νόμιμη αξίωση από καταπεσούσα ποινική ρήτρα, λόγω υπαναχώρησης από σύμβαση έργου, που έχει ήδη λυθεί με προηγούμενη καταγγελία. Εφλαρ 397/06, σ. 381

ΥΠΕΞΑΙΡΕΣΗ

Απατηλή ιδιοποίηση χρημάτων, που καταβλήθηκαν από αγοραστή αυτ/του στο διαχειριστή πωλήτριας εταιρίας για να τα καταβάλει στη Τράπεζα έναντι δόσης δανείου του αγοραστή, ληφθέντος για την αγορά του αυτοκινήτου. Εφλαρ 70/06, σ. 112

ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑ

Στην μίσθωση έργου, επί υπερημερίας του εργολάβου διατηρούνται τα εξ αυτής δικαιώματα του εργοδότη και οι γενικές δ/ξεις του ΑΚ εφαρμόζονται συμπληρωματικά, κατ' αναλογία.

Υπερημερία εργολάβου και πριν το χρόνο παράδοσης του έργου, ως προς την εκπλήρωση των παρεπόμενων υποχρεώσεών του για έγκαιρη έναρξη και συνέχιση του έργου. Δικαιώματα δανειστή εκ της υπερημερίας του οφειλέτη, ως προς την εκπλήρωση της κύριας οφειλής και πριν αυτή γίνει ληξιπρόθεσμη. Εφλαρ 267/05, σ. 72

Υπερημερία εργοδότη, λόγω άκυρης απόλυτης μισθωτού. Εφλαρ 305/05, σ. 79

Υπερημερία με μόνη την παρέλευση της συμφωνηθείσας δήλησης ημέρας.

Επί υπερημερίας ενός συμβαλλομένου, ο ανυπαίτιος δικαιούται σε αποζημίωση για τη μη εκπλήρωση ή σε υπαναχώρηση από τη σύμβαση, όχι όμως να απαιτήσει την παροχή. Εφλαρ 314/05, σ. 83

Ο υπερήμερος εργοδότης υποχρεούται να

απασχολεί παραγματικά τον ακύρως απολυτέντα συνδικαλιστή μισθωτό. Εφλαρ 120/06, σ. 126

Επί σύμβασης πώλησης εμπορευμάτων παραδοτέων τμηματικά, υπερημερία αγοραστή ως προς την καταβολή τιμήματος για κάθε τμηματική παράδοση. Εφλαρ 176/06, σ. 162

Μη υπερημερία οφειλέτη, αν η καθυστέρηση της παροχής οφείλεται σε γεγονός τυχαίο ή για το οποίο δεν υπέχει ευθύνη. Η έλλειψη πταίσματος δεν είναι λόγος άρσης, αλλά μη επέλευσης της υπερημερίας. Εφλαρ 397/06, σ. 381

Προυποθέσεις υπερημερίας νοσοκομείου έναντι προμηθευτών του, εάν δεν συμφωνήθηκε ορισμένη ημέρα ή προθεσμία πληρωμής της αμοιβής. ΔιοικΕφλαρ 555/06, σ. 604

Βλ. και Εργασία, Μίσθωση έργου, Πώληση

ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ

Η υπεύθυνη δήλωση τρίτου, που δόθηκε για να χρησιμεύσει σε πολιτική δίκη μεταξύ άλλων, αποτελεί ανεπίτρεπτη μαρτυρία και μη νόμιμο αποδεικτικό μέσο, ακόμη και για συναγωγή δικαστικών τεκμηρίων. Εφλαρ 390/06, σ. 368, Εφλαρ 115/06, σ. 470

ΦΙΛΟΔΩΡΗΜΑΤΑ

Αποκατάσταση δαπανών για φιλοδωρήματα σε προσωπικό νοσοκομείων. Εφλαρ 193/05, σ. 274

ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βλ. Ηθική βλάβη, Ψυχική οδύνη.

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ

Χρηματιστηριακές συναλλαγές. Σύμβαση παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, με την οποία χρηματιστηριακή εταιρία ανέλαβε τη διενέργεια, μετά από υποδείξεις του εντολέα της, στο όνομα και για λ/σμό του, χρηματιστηριακών πράξεων. Εφλαρ 215/06, σ. 479

ΧΡΗΣΙΚΤΗΣΙΑ

Ο συγκύριος γίνεται κύριος όλου του κοινού με έκτακτη χρησικτησία, εφόσον προηγουμένως γνωστοποιήσε στους λοιπούς συγκυρίους ότι το νέμεται αποκλειστικά για τον εαυτό του, ο δε χρόνος χρησικτησίας αρχίζει από τη ρητή ή σιωπηρή γνωστοποίηση. Η περί αντιποίησης της νομής γνώση των λοιπών συγκυρίων μπορεί να προέλθει από δήλωση του αντιποιουμένου τη νομή ή οποιουδήποτε άλλου. Εφλαρ 139/05, σ. 265

Επί τακτικής χρησικτησίας, η καλή πίστη, ως ενδιάθετη κατάσταση, συνάγεται από τα αποδειχθέντα περιστατικά.

Δεν προσμετράται υπέρ διαδίκου ο χρόνος νομής χρησικτησίας του κοινού δικαιοπαρόχου των διαδίκων.

Μη κτήση κυριότητας με χρησικτησία επί διαμερίσματος ή ορόφου οικοδομής, έστω και αν

είναι προορισμένα για αυτοτελή χρήση, εφόσον δεν αποτελούν νόμιμα συνεστημένη οριζόντια ιδιοκτησία. Εφλαρ 403/06, σ. 498

ΧΡΗΣΤΑ ΗΘΗ

Κριτήριο των χρηστών ηθών είναι οι ιδέες του κατά γενική αντίληψη χρηστώς και εμφρόνως σκεπτόμενου ανθρώπου. Εφλαρ 424/05, σ. 96

Άκυρη, λόγω αντίθεσης στα χρηστά ήθη, η δικαιοπραξία με την οποία κάποιος εκμεταλλεύεται την ανάγκη άλλου και πετυχαίνει για τον εαυτό του ή τρίτον, περιουσιακά ωφελήματα, φανερά δυσανάλογα προς την παροχή. Ως ανάγκη νοείται και η ψυχαναγκαστική τάση ηλικιωμένου προσώπου να διατηρήσει ή να εξασφαλίσει το κατάλυμα και τις εν γένει βιοτικές συνθήκες, με τις οποίες έχει συνηθίσει να ζει. Εφλαρ 405/06, σ. 388

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ 2006

1. ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ	83	σ. 462
	92	σ. 304
	100	σ. 468
Α. ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΛΑΡΙΣΑΣ	115	σ. 470
	116	σ. 117
ΕΤΟΥΣ 2004	117	σ. 119
674	σ. 261	118 σ. 124
		120 σ. 126
ΕΤΟΥΣ 2005	135	σ. 129
139	σ. 265	137 σ. 306
156	σ. 43	138 σ. 472
174	σ. 50	140 σ. 137
183	σ. 271	142 σ. 139
193	σ. 274	143 σ. 141
205	σ. 56	144 σ. 144
255	σ. 59	145 σ. 152
256	σ. 63	146 σ. 312
262	σ. 281	148 σ. 157
267	σ. 72	163 σ. 321
284	σ. 77	165 σ. 323
305	σ. 79	171 σ. 159
314	σ. 83	176 σ. 162
327	σ. 85	177 σ. 165
335	σ. 92	178 σ. 331
346	σ. 288	179 σ. 167
424	σ. 96	183 σ. 337
517	σ. 441	197 σ. 477
869	σ. 448	199 σ. 341
890	σ. 451	200 σ. 477
901	σ. 454	215 σ. 479
		216 σ. 342
ΕΤΟΥΣ 2006	226	σ. 176
2	σ. 102	234 σ. 348
4	σ. 107	245 σ. 483
11	σ. 108	278 σ. 351
23	σ. 290	286 σ. 486
28	σ. 293	289 σ. 354
36	σ. 295	290 σ. 489
49	σ. 299	325 σ. 357
57	σ. 456	359 σ. 360
67	σ. 110	376 σ. 491
70	σ. 112	387 σ. 362

390	σ. 368	Τακτική
391	σ. 373	56 σ. 179
395	σ. 376	
397	σ. 381	Ειδική
403	σ. 498	15 σ. 581
405	σ. 388	110 σ. 401
408	σ. 393	
409	σ. 512	Ασφαλιστικά
422	σ. 514	316 σ. 185
424	σ. 396	
425	σ. 398	Δ. ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΕΙΟΥ ΛΑΡΙΣΑΣ
439	σ. 518	
441	σ. 519	ΕΤΟΥΣ 2005
444	σ. 524	Τακτική
448	σ. 527	164 σ. 189
451	σ. 529	330 σ. 193
456	σ. 534	
466	σ. 535	ΕΤΟΥΣ 2006
473	σ. 537	Εκουσία
474	σ. 539	75 σ. 195
476	σ. 541	
486	σ. 542	Ασφαλιστικά μέτρα
489	σ. 545	11 σ. 408
515	σ. 549	21 σ. 410
526	σ. 552	59 σ. 585
579	σ. 555	
586	σ. 560	2. ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ
646	σ. 562	
743	σ. 563	A. ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΛΑΡΙΣΑΣ
852	σ. 566	
946	σ. 570	ΕΤΟΥΣ 2005
960	σ. 573	84 σ. 197

Β. ΠΟΛΥΜΕΛΟΥΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΛΑΡΙΣΑΣ**ΕΤΟΥΣ 2006**

294 σ. 577

ΕΤΟΥΣ 2006

2 σ. 593

5 σ. 594

Γ. ΜΟΝΟΜΕΛΟΥΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΛΑΡΙΣΑΣ**ΕΤΟΥΣ 2006**

14 σ. 597

512 σ. 599

523 σ. 600

555 σ. 604

**Β. ΤΡΙΜΕΛΟΥΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ
ΛΑΡΙΣΑΣ**

ΕΤΟΥΣ 2006
121 σ. 607

**3. ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΠΟΙΝΙΚΩΝ
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ**

Α. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΦΕΤΩΝ ΛΑΡΙΣΑΣ

ΕΤΟΥΣ 2005
290 σ. 200

Β. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΠΛΗΜ/ΚΩΝ ΛΑΡΙΣΑΣ

ΕΤΟΥΣ 2005
471 σ. 203

ΕΤΟΥΣ 2006
113 σ. 205
200 σ. 424

Γ. ΤΡΙΜΕΛΟΥΣ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΛΑΡΙΣΑΣ

ΕΤΟΥΣ 2005
1617 σ. 413

Δ. ΤΡΙΜΕΛΟΥΣ ΠΛΗΜ/ΚΕΙΟΥ ΛΑΡΙΣΑΣ

ΕΤΟΥΣ 2005
4068 σ. 207
4069 σ. 419

Ε. ΜΟΝΟΜΕΛΟΥΣ ΠΛΗΜ/ΚΕΙΟΥ ΛΑΡΙΣΑΣ

ΕΤΟΥΣ 2005
7711 σ. 212

ΣΤ. ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ-ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΩΣ ΕΦΕΤΩΝ

ΕΤΟΥΣ 2006
3 σ. 214
85 σ. 612

ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΩΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΩΝ

ΕΤΟΥΣ 2005
ΕΓ2-05/313 σ. 215